23.

Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi

''Sürdürülebilir Kalkınma için Psikolojik Danışma ve Rehberlik''

13-15 Haziran 2022

İKÜ Ataköy Yerleşkesi
Akıngüç Oditoryumu ve
Sanat Merkezi

ÖZET KİTAPÇIĞI

Detaylı bilgi için:
http://pdrkongre2022.pdr.org.tr

T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ 25 yıl | EĞİTİM FAKÜLTESİ

23. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi – Özet Kitapçığı

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

2022, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği

Bu kitabın basım ve yayım hakları Türk PDR Derneği"ne aittir. Anılan kuruluşun izni olmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

TÜRK PDR Derneği Yayınları

Araştırma İnceleme

Editör:
Prof. Dr. Erdal HAMARTA

EYLÜL 2022

ISBN: 978-605-73409-2-4

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

-Cataloging in Publication Data (CIP)
23. Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi- Özet Kitabı

İletişim

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Korkutreis Mah. Necatibey Cad. No:20/12
06590 Çankaya/Ankara Telefon ve Fax: +90 312 430 36 74
E-posta: genelmerkez@pdr.org.tr
İnternet: www.pdr.org.tr

KURULLAR

Onur Kurulu

Prof.Dr.Hanife ÖZTÜRK AKKARTAL- İstanbul Kültür Üniversitesi Rektörü
Prof.Dr.Rauf YILDIZ-İstanbul Kültür Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı
Uzm.Psk.Dan. Oğuz ÖZAT Türk PDR Derneği Genel Başkanı

Kongre Başkanları

Prof.Dr.Erdal HAMARTA-Türk PDR Derneği Yönetim Kurulu
Prof.Dr.Alim KAYA-İstanbul Kültür Üniversitesi PDR Anabilim Dalı Başkanı

Düzenleme Kurulu

Prof.Dr.Alim KAYA-Düzenleme Kurulu Eş Başkanı
Prof.Dr.Erdal HAMARTA- Düzenleme Kurulu Eş Başkanı
Prof.Dr.M.Engin DENİZ- Türk PDR Derneği İstanbul Şube Başkanı
Prof.Dr.Serdar ERKAN-İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi
Doç.Dr.Durmuş ÜMMET- Türk PDR Derneği İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi
Doç.Dr.Sultan Bilge KESKİNKILIÇ KARA -İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi
Doç.Dr.Gülten Feryal GÜNDÜZ -İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi
Dr.Öğr.Üyesi. Meryem DEMİR GÜDÜL- İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi
Dr.Öğr.Üyesi Halime EKER- İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi
Dr.Öğrt Üyesi Sevil MOMENİ SHABANİ- İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi
Dr.Öğr.Üyesi Demet ZAFER GÜNEŞ- İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi
Dr.Öğr.Üyesi Didem ÖZDOĞAN- İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi
Öğr. Gör. Ömer Faruk AKBULUT - Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Arş.Gör.Didem VAROL- İstanbul Kültür Üniversitesi PDR Anabilim Dalı
Arş.Gör.Meltem ÖNDER-İstanbul Kültür Üniversitesi PDR Anabilim Dalı
Arş.Gör.Melike PINARCIOĞLU-İstanbul Kültür Üniversitesi PDR Anabilim Dalı
Psk. Dan. Mesut YILDIRIM - Türk PDR Derneği Yönetim Kurulu Üyesi
Psk. Dan. Mustafa KEMER - Türk PDR Derneği Yönetim Kurulu Üyesi
Psk. Dan. Mehmet Fatih KILIÇ - Türk PDR Derneği Yönetim Kurulu Üyesi
Psk. Dan. Melike DORUK METİN-Türk PDR Derneği Yönetim Kurulu Üyesi
Uzm.Psk.Dan. Volkan KUTLUCA- Türk PDR Derneği Kırıkkale İl Temsilcisi
Uzm.Psk.Dan. Enis TUŞTAŞ-Türk PDR Derneği İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi
Psk.Dan.Hatice UÇGUN- Türk PDR Derneği İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi
Psk.Dan. Halil ÜNAL - Türk PDR Derneği İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi
Psk.Dan. Yasemin PETEK – Türk PDR Derneği İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi
Uzm.Psk.Dan. Elif SAN- Türk PDR Derneği İstanbul Şube Yönetim Kurulu Üyesi
Ata Bartu BİÇER-Türk PDR Derneği Genel Merkez Asistanı

Kongre Sekreterya

Öğr.Gör. Ömer Faruk AKBULUT- Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Arş.Gör.Didem VAROL- İstanbul Kültür Üniversitesi

Bilim Kurulu

Prof.Dr. Necla Acun- Pamukkale Üniversitesi
Prof.Dr. Sırrı Akbaba- Üsküdar Üniversitesi
Prof.Dr. Turan Akbaş- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Figen Akça- Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof.Dr. Ahmet Akın- İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof.Dr. Hayrettin Akyıldız- Pamukkale Üniversitesi
Prof.Dr. Cengiz Şahin - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof.Dr. Birol Alver- Kırıkkale Üniversitesi
Prof.Dr. Ramazan Arı- Selçuk Üniversitesi
Prof.Dr. Coşkun Arslan- Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof.Dr. Ayşe Esra Aslan- İstanbul Üniversitesi
Prof.Dr. Sevda Aslan- Kırıkkale Üniversitesi
Prof.Dr. Meral Atıcı- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Selahattin Avşaroğlu- Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof.Dr. Tuncay Ayas- Sakarya Üniversitesi
Prof.Dr. Ferda Aysan- Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof.Dr. Feride Bacanlı- Gazi Üniversitesi
Prof.Dr. Seher Balcı Çelik- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof.Dr. Filiz Bilge- Hacettepe Üniversitesi
Prof.Dr. Asude Bilgin- Uludağ Üniversitesi
Prof.Dr. Hasan Bozgeyikli- Selçuk Üniversitesi
Prof.Dr. Hande Briddick- South Dakota State University, ABD
Prof.Dr. William C. Briddick- South Dakota State University, ABD
Prof.Dr. Sefa Bulut- İbn Haldun Üniversitesi
Prof.Dr. Nergüz Bulut Serin- Lefke Avrupa Üniversitesi-KKTC
Prof.Dr. Gürhan Can- Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof.Dr. Fulya Cenkseven Önder- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Aydoğan Aykut Ceyhan- Anadolu Üniversitesi
Prof.Dr. Esra Ceyhan- Anadolu Üniversitesi
Prof.Dr. Zeynep Cihangir Çankaya- Ege Üniversitesi
Prof.Dr. Burhan Çapri- Mersin Üniversitesi
Prof.Dr. Ayşe Rezan Çeçen Eroğul- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof.Dr. Asım Çivitci- Pamukkale Üniversitesi
Prof.Dr. Nazmiye Çivitci- Pamukkale Üniversitesi
Prof.Dr. Ayhan Gürbüz Demir- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Hatice Demirbaş- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof.Dr. Mehmet Engin Deniz- Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Zeynep Deniz Yöndem- Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof.Dr. Mücahit Dilekmen- Atatürk Üniversitesi
Prof.Dr. Bülent Dilmaç- Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof.Dr. Sibel Dinçyürek- Doğu Akdeniz Üniversitesi
Prof.Dr. Süleyman Doğan- Ege Üniversitesi
Prof.Dr. Tayfun Doğan- Üsküdar Üniversitesi
Prof.Dr. Türkan Doğan- Hacettepe Üniversitesi
Prof.Dr. Erdinç Duru- Pamukkale Üniversitesi
Prof.Dr. Baki Duy- Anadolu Üniversitesi

Prof.Dr. Halil Ekşi- Marmara Üniversitesi
Prof.Dr. Jale Eldeleklioğlu -Uludağ Üniversitesi
Prof.Dr. Ramiz Eliyev- Azerbaycan Dövlet Pedaqoji Üniversiteti- Azerbaycan
Prof.Dr. Seval Erden Çınar- Marmara Üniversitesi
Prof.Dr. Özgür Erdur Baker- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Tuncay Ergene- Hacettepe Üniversitesi
Prof.Dr. Serdar Erkan- İstanbul Kültür Üniversitesi
Prof.Dr. Ercümend Ersanlı- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof.Dr. Kurtman Ersanlı- Emekli Öğr. Üyesi
Prof.Dr. Oya Gülendam Ersever- Emekli Öğr. Üyesi
Prof.Dr. Ali Eryılmaz- Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Fumin Fan- Tsinghua University, Çin
Prof.Dr. Başaran Gençdoğan- Atatürk Üniversitesi
Prof.Dr. Cem Ali Gizir- Mersin Üniversitesi
Prof.Dr. Aytaç Göğüş- İstanbul Okan Üniversitesi
Prof.Dr. Müzeyyen Güler- Girne Amerikan Üniversitesi, KKTC
Prof.Dr. Mehmet Gündoğdu- Mersin Üniversitesi
Prof.Dr. Rezzan Gündoğdu- Aksaray Üniversitesi
Prof.Dr. Bülent Gündüz- Mersin Üniversitesi
Prof.Dr. Oya Güneri- TED Üniversitesi
Prof.Dr. Uğur Gürgan- Balıkesir Üniversitesi
Prof.Dr. Mehmet Güven- Gazi Üniversitesi
Prof.Dr. Birsen Güzel- Marmara Üniversitesi
Prof.Dr. Zeynep Hamamcı- Gaziantep Üniversitesi
Prof.Dr. Erdal Hamarta- Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof.Dr. Erkan Işık- İstanbul Aydın Üniversitesi
Prof.Dr. Şerife Işık- Gazi Üniversitesi
Prof.Dr. Abdullah Işıklar- Bursa Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Fatma Ebru İkiz- Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof.Dr. Tahsin İlhan- Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Prof.Dr. Murat İskender- Sakarya Üniversitesi
Prof.Dr. Mücahit Kağan- Erzincan Üniversitesi
Prof.Dr. Dilek Yelda Kağnıcı- Ege Üniversitesi
Prof.Dr. Melek Kalkan- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof.Dr. Emine Gül Kapçı Seyitoğlu- Emekli Öğr. Üyesi
Prof.Dr. Şahin Kapıkıran- Pamukkale Üniversitesi
Prof.Dr. Rengin Karaca- Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof.Dr. Özlem Karaırmak- Bahçeşehir Üniversitesi
Prof.Dr. Zeynep Karataş- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Prof.Dr. Alim Kaya- İstanbul Kültür Üniversitesi
Prof.Dr. Şahin Kesici- Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof.Dr. Mustafa Kılıç- Ufuk Üniversitesi
Prof.Dr. Binnaz Kıran- Mersin Üniversitesi
Prof.Dr. İbrahim Kısaç- Gazi Üniversitesi
Prof.Dr. Ercan Kocayörük- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Prof.Dr. Mustafa Koç- Sakarya Üniversitesi
Prof.Dr. Fidan Korkut Owen- Bahçeşehir Üniversitesi
Prof.Dr. Nermin Koruklu- Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Prof.Dr. Hatice Kumcağız- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof.Dr. Mustafa Kutlu- İnönü Üniversitesi
Prof.Dr. Yıldız Kuzgun -Emekli Öğr. Üyesi
Prof.Dr. Şermin Külahoğlu- Emekli Öğr. Üyesi
Prof.Dr. Serap Nazlı- Ankara Üniversitesi

Prof.Dr. Spencer G. Niles- William & Mary School of Education, ABD
Prof.Dr. Nagihan Oğuz Duran- Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof.Dr. Vesile Oktan- Trabzon Üniversitesi
Prof.Dr. Dean Owen- METU Kuzey Kıbrıs Kampusu
Prof.Dr. Selahiddin Öğülmüş- Ankara Üniversitesi
Prof.Dr. Yücel Öksüz- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof.Dr. Nilüfer Şehriban Özabacı- Yeditepe Üniversitesi
Prof.Dr. Yaşar Özbay- Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof.Dr. Oya Özkardaş- İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof.Dr. Ahmet Ragıp Özpolat- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Prof.Dr. Kemal Öztemel- Gazi Üniversitesi
Prof.Dr. Ragıp Özyürek- İstanbul Medipol Üniversitesi
Prof.Dr. Mehmet Reşat Peker- Uludağ Üniversitesi
Prof.Dr. Metin Pişkin- Ankara Üniversitesi
Prof.Dr. Nurten Sargın- Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof.Dr. Enver Sarı- Giresun Üniversitesi
Prof.Dr. Ayşin Satan- Marmara Üniversitesi
Prof.Dr. Firdevs Savi Çakar- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Prof.Dr. İsmail Seçer- Atatürk Üniversitesi
Prof.Dr. Ziya Selçuk- Emekli Öğr. Üyesi
Prof.Dr. Seher Sevim- Ankara Üniversitesi
Prof.Dr. Özcan Sezer- İnönü Üniversitesi
Prof.Dr. Diğdem Müge Siyez- Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof.Dr. Songül Sonay Güçray- Emekli Öğr. Üyesi
Prof.Dr. Hayriye Güzin Sübaşı- Gazi Üniversitesi
Prof.Dr. Hülya Şahin Baltacı- Pamukkale Üniversitesi
Prof.Dr. Mustafa Şahin- Trabzon Üniversitesi
Prof.Dr. Ahmet Şirin- Marmara Üniversitesi
Prof.Dr. Fuat Tanhan- Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof.Dr. Nuray Taştan Akdemir- Kırıkkale Üniversitesi
Prof.Dr. Tarık Totan- Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Prof.Dr. Zeliha Traş- Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof.Dr. Songül Tümkaya- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Ayşe Sibel Türküm- Anadolu Üniversitesi
Prof.Dr. Hikmet Uğur Öner- Çankaya Üniversitesi
Prof.Dr. Aslı Uz Baş- Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof.Dr. Emel Ültanır- Ufuk Üniversitesi
Prof.Dr. Ömer Üre- Kıbrıs İlim Üniversitesi
Prof.Dr. Nilüfer Havva Voltan Acar- TED Üniversitesi
Prof.Dr. İlhan Yalçın- Ankara Üniversitesi
Prof.Dr. Yasemin Yavuzer- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Prof.Dr. Hikmet Yazıcı-Trabzon Üniversitesi
Prof.Dr. İbrahim Yerlikaya- Adıyaman Üniversitesi
Prof.Dr. Binnur Yeşilyaprak- Emekli Öğr. Üyesi
Prof.Dr. İbrahim Yıldırım- Hacettepe Üniversitesi
Prof.Dr.Taşkın Yıldırım-İnönü Üniversitesi
Prof.Dr. Hasan Yılmaz- Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof.Dr. Müge Yılmaz- Gümüşhane Üniversitesi
Prof.Dr. Filiz Yurtal- Çukurova Üniversitesi
Prof.Dr. Galip Yüksel- Gazi Üniversitesi
Prof.Dr. Müge Yüksel- Marmara Üniversitesi
Prof.Dr. Fulya Yüksel Şahin-Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Yunus Akan- Muş Alparslan Üniversitesi

Doç.Dr. Müge Akbağ- Marmara Üniversitesi
Doç.Dr.Sinem Evin Akbay-Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Osman Nejat Akfırat- Kocaeli Üniversitesi
Doç.Dr. Yeliz Akıntuğ- Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC
Doç.Dr.Mine Aladağ-Ege Üniversitesi
Doç.Dr. Ramin Aliyev- Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Doç.Dr. Ahu Arıcıoğlu- Pamukkale Üniversitesi
Doç.Dr.Abdullah Atli-İnönü Üniversitesi
Doç.Dr.Raşit Avcı-Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç.Dr. Kemal Baytemir- Selçuk Üniversitesi
Doç.Dr. Ahmet Bedel- Maltepe Üniversitesi
Doç.Dr. Müge Beidoğlu- Uluslararası Final Üniversitesi, KKTC
Doç.Dr. Mehmet Bilgin- Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Michael Brubaker- University of Cincinnati, ABD
Doç.Dr. Aslı Bugay Sökmez- METU Kuzey Kıbrıs Kampusu
Doç.Dr. Ayşenur Büyükgöze Kavas- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç.Dr.Fatih Camadan-Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doç.Dr. Hüdayar Cıhan- Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç.Dr. Yemliha Coşkun- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Doç.Dr. Sakine Gülfem Çakır Çelebi- Akdeniz Üniversitesi
Doç.Dr. Müge Çelik Örücü- TED Üniversitesi
Doç. Dr. Öner Çelikkaleli-Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Çiğdem Yavuz Güler-Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Doç.Dr. Yağmur Çerkez- Yakındoğu Üniversitesi, KKTC
Doç.Dr. Aysel Çoban- Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. İlkay Demir-İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Doç. Dr. İbrahim Demirci- Sinop Üniversitesi
Doç.Dr. Ayşe Sibel Demirtaş- Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Doç.Dr. Zülal Erkan- Mersin Üniversitesi
Doç.Dr. Ayşe Esra İşmen Gazioğlu- İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Doç.Dr. Dilek Gençtanırım Kurt- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Doç.Dr.Ece Müezzin-Uluslararası Final Üniversitesi-KKTC
Doç.Dr. Fatma Sapmaz - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç.Dr. Fikret Gülaçtı- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Doç.Dr. Nur Yeliz Gülcan- Girne Amerikan Üniversitesi, KKTC
Doç.Dr. Berna Güloğlu- Bahçeşehir Üniversitesi
Doç.Dr. Neslihan Karaman- Ankara Üniversitesi
Doç.Dr. Ömer Karaman- Ordu Üniversitesi
Doç.Dr. Nalan Kazaz- Uluslararası Vizyon Üniversitesi, Makedonya
Doç.Dr. İbrahim Keklik- Hacettepe Üniversitesi
Doç.Dr.Oğuzhan Kırdök-Çukurova Üniversitesi
Doç.Dr. Mehmet Murat- Gaziantep Üniversitesi
Doç.Dr. Ece Müezzin- Uluslararası Final Üniversitesi, KKTC
Doç.Dr. Pervin Nedim Bal- Beykent Üniversitesi
Doç.Dr. Yener Özen- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Doç.Dr. Arif Özer- Hacettepe Üniversitesi
Doç.Dr. Gürcan Özhan- Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, KKTC
Doç.Dr. Adem Peker- Atatürk Üniversitesi
Doç.Dr. Fatma Sapmaz- Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç.Dr. Tuğba Sarı- Akdeniz Üniversitesi
Doç.Dr. Seydi Ahmet Satıcı- Artvin Çoruh Üniversitesi
Doç.Dr. Mustafa Savcı- Fırat Üniversitesi
Doç.Dr. Fahri Sezer- Balıkesir Üniversitesi

Doç.Dr. Rahşan Siviş Çetinkaya- Bursa Uludağ Üniversitesi
Doç.Dr. Zeynep Sümer- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Doç.Dr. Özlem Tagay- Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Doç.Dr. Sinem Tarhan- Bartın Üniversitesi
Doç.Dr. Arzu Taşdelen Karçkay- Akdeniz Üniversitesi
Doç.Dr. Aslı Taylı- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç.Dr. Nursel Topkaya- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç.Dr. Meliha Tuzgöl Dost- Hacettepe Üniversitesi
Doç.Dr. Mustafa Uslu- Akdeniz Üniversitesi
Doç.Dr. Durmuş Ümmet- Marmara Üniversitesi
Doç.Dr.Mehmet Ali Yıldız-Adıyaman Üniversitesi
Doç.Dr.Yasin Demir - Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi
Doç.Dr. Önder Baltacı- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Fikriye Alkım Arı- Hacı Bektaş-ı Veli Üniversitesi
Dr. Ayşe Atlas Bogenç- Biruni Üniversitesi
Dr. Şule Baştemur- Ordu Üniversitesi
Dr. Arslan Bayram- Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Kadiyan Boobekova- Kırgızistan Türliye Manas Üniversitesi, Kırgızistan
Dr. Zerrin Bölükbaşı Macit- Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Dr. İclal Can- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Dr. M. Onur Cesur- Maltepe Üniversitesi
Dr. Zekeriya Çam- Muş Alpaslan Üniversitesi
Dr. Ali Çekiç- Gaziantep Üniversitesi
Dr. Yüksel Çırak- İnönü Üniversitesi
Dr. Tuğba Seda Çolak- Düzce Üniversitesi
Dr. Meryem Demir Güdül- İstanbul Kültür Üniversitesi
Dr. Sezai Demir-Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Abdullah Nuri Dicle- Sinop Üniversitesi
Dr. Halime Eker-İstanbul Kültür Üniversitesi
Dr. Leyla Ercan- Gazi Üniversitesi
Dr. Ahmet Erdem- Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Bradley T. Erford- Vanderbilt University, ABD
Dr. Mustafa Eşkisu- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Dr. Habib Hamurcu- Erciyes Üniversitesi
Dr. Rumeysa Hoşoğlu- Kapadokya Üniversitesi
Dr. Bilal Kalkan- Adıyaman Üniversitesi
Dr. Ali Karababa- Uşak Üniversitesi
Dr. İdris Kaya- Gaziantep Üniversitesi
Dr. Gülşah Kemer- Old Dominion University, ABD
Dr. İsmet Koç- Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Oya Onat Kocabıyık- Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Dr. Yıldız Öztan Ulusoy- Kocaeli Üniversitesi
Dr. Halim Sarıcaoğlu- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Esat Şanlı- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr.Sevil Momeni Shabani-İstanbul Kültür Üniversitesi
Dr. Ezgi Toplu Demirtaş- MEF Üniversitesi
Dr. Muhammet Übeydullah Öztabak - Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
Dr. Meryem Vural Batık- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. İsmail Yelpaze- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Dr. Zerrin Bölükbaşı Macit - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

*** Düzenleme Kurulu üyeleri akademik unvan ve isme göre alfabetik olarak sıralanmıştır.**

Bildiri No: PDR2022.000002 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışma Uygulaması ve Süpervizyonu
Doç. Dr. Birsen Şahan, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi **Psikolojik Danışman Tijen Uyar, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi* Psikolojik Danışman Zeynep Baklacı, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Views Of Psychological Counselor Candidates On The Online Psychological Counseling Process

The widespread use of technology and the internet in many fields has started to show itself intensely in the field of mental health in the pandemic process. With the Covid-19 pandemic process, which affected the whole world in March 2020, psychological counseling practices that are preferred face-to-face has become more intensely applied online. In particular, conducting courses online at universities and the transition to hybrid education with the declaration of the pandemic led psychological counselor candidates to experience the counseling process with online applications. However, this situation has brought questions about the conditions, standards, applicability, limits and many other issues related to the psychological counseling process. In this research, the views and thoughts of the 4th grade students of the Psychological Counseling and Guidance Program regarding the online counseling process that they conducted within the scope of the Individual Psychological Counseling course during the covid-19 pandemic process were discussed. In accordance with this purpose, it is aimed to present psychological counselor candidates' opinions and experiences about online counseling practices in detail by considering from a holistic perspective. In the research, there are a total of 10 counselor candidates (7 female and 3 male) conducting online counseling with a supervisor within the scope of Individual Psychological Counseling course. Views and thoughts about the online counseling experiences of the participants during the pandemic were obtained through a semi-structured interview form. In this context, the views of the participants regarding the applicability of online counseling, the therapeutic relationship established between the client and the counselor, advantages and disadvantages of online counseling, what psychological problems are suitable for online counseling sessions, what are the qualifications required for online counseling, the application of techniques and ethical principles in online psychological counseling were taken. After the obtained data were transferred to the electronic environment, were analyzed by content analysis and themes were created. The majority of the participants stated that they were open to online counseling. In other words, they stated that they found online counseling sessions applicable. They mentioned that advantages are provided in terms of time, place and transportation regarding the process and method of online counseling. They emphasized the necessity of having the knowledge and skills needed for the professional competence of the psychological counselor who will perform the online counseling service. The opinions of the participants regarding the ethical theme of the online counselor are that different and effective ethical standards should be determined to ensure confidentiality. While examining the views of the participants on the process, method and ethical themes; the participants also drew attention to the aspects they found lacking, such as the lack of a chance to reach the client in situations that require urgent intervention, being susceptible to violation of the privacy policy because it is carried out on online platforms, some counseling techniques (empty chair technique etc.) are difficult to adapt to online counseling sessions, the possibility of disruption in online sessions due to reasons such as power or internet outage, etc. Consequently, it can be said that the participants have positive attitudes towards online counseling. When the

advantages and disadvantages of online psychological counseling are examined, it is seen that it can be an alternative to face-to-face counseling, but it is necessary to regulate the ethical principles regarding recording personal data and the competence of the counselor in the technological field.

Keywords: *online psychological counseling, online therapy, online counseling*

Psikolojik Danışman Adaylarının Çevrimiçi Psikolojik Danışma Sürecine İlişkin Görüşleri

Teknolojinin ve internetin birçok alandaki yaygın kullanımı, pandemi süreci ile bilirlikte ruh sağlığı alanında da kendini yoğun bir biçimde göstermeye başlamıştır. 2020 Mart ayında tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemi süreci ile birlikte yüz yüze yapılması tercih edilen psikolojik danışma uygulamaları daha yoğun olarak çevrimiçi uygulanır hale gelmiştir. Özellikle pandeminin ilanı ile birlikte üniversitelerde derslerin çevrimiçi olarak yürütülmesi ve sonrasında hibrit eğitime geçilmesi psikolojik danışman adaylarının çevrimiçi uygulamalarla danışma sürecini deneyimlemelerine yol açmıştır. Ancak bu durum psikolojik danışma sürecine ilişkin şartları, standartları, uygulanabilirliği, sınırları ve daha pek çok hususta ki soruları da beraberinde getirmiştir. Bu araştırmada, Covid-19 pandemi sürecinde Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Programı 4. Sınıf öğrencilerinin Bireyle Psikolojik Danışma dersi kapsamında yürütmüş oldukları çevrimiçi psikolojik danışma sürecine ilişkin görüş ve düşünceleri ele alınmıştır. Bu amaç kapsamında psikolojik danışman adaylarının çevrimiçi psikolojik danışma uygulamalarına ilişkin görüşlerinin ve tecrübelerinin bütüncül bir bakış açısı ile ele alınarak ayrıntılı biçimde ortaya konulması hedeflenmiştir. Araştırmada, Covid-19 pandemi sürecinde, Bireyle Psikolojik Danışma dersi kapsamında, süpervizör eşliğinde çevrimiçi psikolojik danışma yürüten yedisi kadın üçü erkek olmak üzere toplam on psikolojik danışman adayı yer almaktadır. Araştırmada katılımcıların pandemi sürecinde geçirdikleri çevrimiçi psikolojik danışma deneyimleriyle ilgili görüş ve düşünceleri, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Bu bağlamda katılımcılardan, çevrimiçi psikolojik danışmanın uygulanabilirliğine, danışan ve danışman arasında kurulan terapötik ilişkiye, çevrimiçi psikolojik danışmanın avantaj ve dezavantajlarına, çevrimiçi psikolojik danışma seansları için uygun olan psikolojik sorunların neler olduğuna, çevrimiçi psikolojik danışma için gerekli olan niteliklerin neler olduğuna, tekniklerin uygulanmasına, çevrimiçi psikolojik danışmada etik ilkelere ilişkin görüşleri alınmıştır. Elde edilen veriler öncelikle elektronik ortama aktarıldıktan sonra içerik analizi ile analiz edilmiş ve temalar oluşturulmuştur. Elde edilen bulgular, katılımcıların çoğunluğunun, çevrimiçi psikolojik danışmaya açık olduğunu yani çevrimiçi psikolojik danışma seanslarını uygulanabilir bulduklarını göstermektedir. Çevrimiçi psikolojik danışmanın süreç ve yöntemiyle ilgili olarak zaman, mekân ve ulaşım bakımından avantaj sağlandığına değinmişlerdir. Çevrimiçi psikolojik danışma hizmetini uygulayacak danışmanın profesyonel yeterliliğine yönelik ihtiyacı olan bilgi ve becerilere sahip olmasının gerekliliği üzerinde durmuşlardır. Katılımcıların çevrimiçi psikolojik danışmanın etik temasıyla ilgili olarak görüşleri, gizliliğin sağlanmasına yönelik farklı ve etkili etik standartların belirlenmesi gerektiği yönündedir. Ayrıca katılımcıların süreç, yöntem ve etik temalara yönelik görüşleri incelenirken; acil müdahale gerektiren durumlarda danışana ulaşma şansının olmaması, çevrimiçi platformlarda gerçekleştirildiği için gizlilik ilkesinin ihlal edilmesine müsait olması, bazı danışma tekniklerinin (boş sandalye tekniği vs.) çevrimiçi danışma oturumlarına uyarlanabilirliğinin zor olması, çevrimiçi oturumlarda elektrik, internet kesintisi gibi nedenlerden dolayı oluşabilecek aksaklık ihtimalinin varlığı gibi eksik buldukları yönlere de dikkat çekmişlerdir.

Sonuç olarak, katılımcıların çevrimiçi psikolojik danışmaya yönelik olumlu tutumlara sahip olduğu söylenebilir. Çevrimiçi psikolojik danışmanın avantaj ve dezavantajları incelendiğinde, yüz yüze psikolojik danışmaya alternatif olabileceği fakat kişisel verileri kayıt altına alma ve psikolojik danışmanın teknolojik alandaki yetkinliği ile ilgili etik ilkelerde düzenlemelerin gerekli olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *çevrimiçi psikolojik danışma, online terapi, çevrimiçi danışma*

Bildiri No: PDR2022.000006 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Merve Çalık, MEB*

The Effect of Group Counseling Supported by Saga Therapeutic Cards on Self-Perception of Adolescents

This aim is to investigate the self-perception of adolescents whose scores in saga are predicted by the supplemented group. In this study, a full pattern-controlled group test–posttest model from the quantitative placement frontal model was used. The study group of the research consists of a total of 14 7th grade students, 7 of whom are in the control group, in the Erenler district of Sakarya in the 2021-2022 academic year. (1985) and studies carried out in Turkish were used. It is a program that consists of 8 preparations in total, with the group supported by saga education cards, and the creation of the little ones' self-view through their saga choices. Mann Whitney U and Wilcoxon Signs Test were used in the analysis of the data due to the small size (n=14). Mann-Whitney U Test results, post-application control and experimental Self Perception Profile Inventory (U=.000), Appearance (U=3,000), Behavioral Management (U=,value) and General Self- (U=,000) sub-dimensions there is a significant appearance between the averages (p<.05). In addition, the last measurement of group Self-Perception scores is considered to have a higher profile. Wilcoxon Signed Ranks Test, on the other hand, does not seem to show a significant difference between the pretest/posttest scores of the experimental group Self-Perception Profile Inventory (z=,-2,366) and the sub-dimensions of Behavioral Management (z=-2.384) and General Self-worth (z=-2.379). It was defined (p<.05) and was not significantly noticed in the Appearance (z=-1.754b) sub-dimension. The good finding of the study is test scores, Self Perception pre-tests and post-test scores. You cannot show any difference in the control unit in the last measurement of Self-Perception scores. In other words, the self can be perceived in the comprehensive development of the perception of the group formed by another assessment of the saga. The literature related to the research is discussed.

Keywords: *Saga Therapeutic Cards, Group Counseling, Adolescents, Self Perception*

Saga Terapötik Kartları ile Desteklenmiş Grupla Psikolojik Danışmanın Ergenlerin Benlik Algısı Üzerine Etkisi

Bu çalışmanın amacı saga terapötik kartları ile desteklenmiş grupla psikolojik danışmanın ergenlerin benlik algısı üzerine etkisini incelemektir. Bu çalışmada nicel yaklaşımın deneysel modellerinden yarı deneysel kontrol gruplu ön test– son test modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında, Sakarya'nın Erenler ilçesinde, devlet okulunda okuyan 7'si kontrol, 7'si deney grubu olmak üzere toplam 14 7. Sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışmada Harter (1985) tarafından geliştirilmiş olup Türkçeye uyarlama çalışması Şekercioğlu (2009) tarafından yapılan Çocuklar İçin Benlik Algısı Profili (ÇİBAP) kullanılmıştır. Saga terapötik kartları ile desteklenmiş grupla psikolojik danışma programı ergenlerin saga terapötik kartları aracılığıyla benlik algısına yönelik farkındalık oluşturmasını amaçlayan ve toplam 8 oturumdan oluşan bir programdır.

Verilerin analizinde örneklem sayısının küçük olması (n=14) nedeniyle Mann Whitney U ve Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır. Mann-Whitney U Testi sonuçlarına göre, uygulama sonrası kontrol ve deney gruplarına ait Benlik Algısı Profili Envanteri (U=,000) ile Fiziksel Görünüm (U=3,000) Davranışsal Yönetim (U=,000) ve Genel Öz-değer (U=,000) alt boyutları sıra ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir (p<.05). Ayrıca deney grubunun Benlik Algısı Profili puanlarının son ölçümde kontrol grubundan daha yüksek olduğu görülmüştür. Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonuçlarına göre ise deney grubunun Benlik Algısı Profili Envanteri (z=,-2,366) ile Davranışsal Yönetim (z=-2,384) ve Genel Öz-değer (z=-2,379) alt boyutları ön test/son test puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiş olup (p<.05) Fiziksel Görünüm (z=-1,754b) alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Araştırmanın sonucunda nicel bulgular deney grubundaki katılımcıların Benlik Algısı Profili ön test ve son test puanları arasında son test lehine anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir. Ayrıca bulgular, deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermiş olup deney grubunun Benlik Algısı Profili puanlarının son ölçümde kontrol grubundan daha yüksek olduğu görülmüştür. Başka bir ifadeyle, saga terapötik kartları ile desteklenmiş grupla psikolojik danışmanın ergenlerin benlik algısına yönelik farkındalık geliştirmede etkili olduğu ifade edilebilir. Araştırma sonuçları ilgili literatür ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Saga Terapötik Kartları, Grupla Psikolojik Danışma, Ergenler, Benlik Algısı*

Bildiri No: PDR2022.000007 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Merve Çalık, MEB*

The Effect of Creative Drama-Based Vocational Guidance on Career Development of Children

The aim of this study is to examine the effect of creative drama-oriented vocational guidance practice on the career development of children. In the study, a weak experimental single group pretest–posttest design, one of the experimental designs of the quantitative approach, was used. The study group of the research consists of 10 (girl=5, boy=5) 3rd grade students studying at a public school in the Erenler district of Sakarya in the 2021-2022 academic year. In the study, Career Development Scale for Children (MCDS), which was developed by Schultheiss and Stead to measure the career development of children aged 0-14, and whose Turkish adaptation was made by Bacanlı, Özer, andDriver (2007), was used. Creative Drama Focused Vocational Guidance Practice is a program consisting of 8 sessions focused on vocational guidance in which the warm-up, animation and evaluation phases of creative drama are included. During the warm-up phase, activities such as interest, discovering their talents, recognizing their role models and setting goals were carried out, while during the animation phase, one occupation was handled by finger profession puppets in each session. In the evaluation phase, an evaluation was made with questions about the profession discussed in each session. With this program, it is aimed to make positive changes on the career development of 3rd year students. Due to the low sample size (n=10), Wilcoxon Signed Ranks test was used in the analysis of the data. As a result of Wilcoxon Signed Rank Test, which was applied to the experimental group to determine whether there was a significant difference between the pretest/posttest scores of the Career Development Scale for Children (MCQS) administered before and after the application, it was concluded that there was a significant difference between the pretest/posttest scores of the experimental group. ($z = -2.701b$, $p < .05$). As a result of the study, the quantitative findings showed that there was a significant difference between the MCQQ pretest and posttest scores of the participants in the experimental group in favor of the posttest. In other words, it can be stated that creative drama-oriented vocational guidance practice is effective on the career development of children.

Keywords: *Creative Drama, Vocational Guidance, Children, Career Development*

Yaratıcı Drama Odaklı Mesleki Rehberlik Uygulamasının Çocukların Kariyer Gelişimi Üzerine Etkisi

Bu çalışmanın amacı yaratıcı drama odaklı mesleki rehberlik uygulamasının çocukların kariyer gelişimi üzerine etkisini incelemektir. Araştırmada, nicel yaklaşımın deneysel desenlerinden zayıf deneysel tek grup ön test– son test deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında, Sakarya'nın Erenler ilçesinde, devlet okulunda okuyan 10 kişilik (kız=5, erkek=5) 3. Sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmada Schultheiss ve Stead tarafından 0-14 yaşlar arasındaki çocukların kariyer gelişimlerini ölçmek için geliştirilmiş olan ve Türkçe uyarlaması Bacanlı, Özer ve Sürücü

(2007) tarafından yapılan Çocuklar İçin Kariyer Gelişimi Ölçeği (ÇKGÖ) kullanılmıştır. Yaratıcı Drama Odaklı Mesleki Rehberlik Uygulaması yaratıcı dramanın ısınma, canlandırma ve değerlendirme aşamasının yer aldığı mesleki rehberlik odaklı 8 oturumdan oluşan bir programdır. Isınma aşamasında ilgi, yeteneklerini keşfetme, rol model aldıkları kişileri fark etme, hedef belirleme şeklinde etkinlikler yapılırken canlandırma aşamasında parmak meslek kuklaları aracılığıyla her oturumda birer meslek ele alınarak canlandırma yapılmıştır. Değerlendirme aşamasında ise her oturumda ele alınan meslekle ilgili sorularla değerlendirme yapılmıştır. Bu programla 3. Sınıf öğrencilerinin kariyer gelişimi üzerinde olumlu değişikliklerin olması amaçlanmıştır. Verilerin analizinde örneklem sayısının düşük olması nedeniyle (n=10) Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmıştır. Deney grubuna uygulama öncesi ve sonrası uygulanan Çocuklar İçin Kariyer Gelişimi Ölçeği (ÇKGÖ) ön test/son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonucunda deney grubunun ön test/son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($z = -2{,}701b$, $p < .05$). Araştırmanın sonucunda nicel bulgular deney grubundaki katılımcıların ÇKGÖ ön test ve son test puanları arasında son test lehine anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir. Başka bir ifadeyle, yaratıcı drama odaklı mesleki rehberlik uygulamasının çocukların kariyer gelişimi üzerine etkili olduğu ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Yaratıcı Drama, Mesleki Rehberlik, Çocuklar, Kariyer Gelişimi*

Bildiri No: PDR2022.000008 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Merve Çalık, MEB*

The Effect of Creative Writing-Based Group Work on Children's Social Emotional and Moral Development

The aim of this study is to examine the effect of creative writing-based group work on children's social, emotional and moral development. In this study, the quasi-experimental control group pretest-posttest model, which is one of the experimental models of the quantitative approach, was used. The study group of the research consists of 21 (female=8, male=13) 4th grade students in total, 10 of whom are in the control group and 11 of them are in the experimental group, in Erenler district of Sakarya in the 2021-2022 academic year. The Social, Emotional and Moral Development Scale (SDAGO), which was developed by Ji, DuBois and Flay (2013) and adapted into Turkish by Bozgün and Baytemir (2019), was used in the study. Creative Writing Based Group Work The program consists of 10 sessions in total. Non-parametric tests such as Mann Whitney U and Wilcoxon Signed Rank Test were used due to the low sample size in the analysis of the data. According to the results of Mann-Whitney U Test, Social, Emotional and Moral Development Scale (SDAGO) (U=23,500) and Honesty (U=16,000), Self-Control (U=22,500) and Respect at School (U=22,500) of the control and experimental groups after the application. Although there is a significant difference between the mean rank of the sub-dimensions U=24,500 ($p<.05$), there is no significant difference between the mean rank of the Positive Behavior (U=46,000), Self Development (U=44,500) and Respect at Home (U=52,000) sub-dimensions. ($p>.05$). In addition, it was observed that the Social, Emotional and Moral Development Scale (SDAGO) scores of the experimental group were higher than the control group in the last measurement. Social, Emotional and Moral Development Scale (SDAGO) of the experimental group according to the results of Wilcoxon Signed Rank Test applied to determine whether there is a significant difference between the Social, Emotional and Moral Development Scale (SDAGO) pre-test/post-test scores applied to the experimental group before and after the application. (z=-2.938) vs. Positive Behavior (z=-2.831), Integrity (z=-2.680), Self Development (z=-2.831), Self-Control (z=-2.392), Respect at School (z=-2.687)) and Respect at Home (z=-2.070), it was concluded that there was a significant difference between pretest/posttest scores ($p <.05$). As a result of the research, quantitative findings showed that there was a significant difference between the Social, Emotional and Moral Development Scale (SDAGO) pretest and posttest scores of the participants in the experimental group in favor of the posttest. In addition, the findings showed that there was a significant difference between the experimental and control groups, and it was seen that the Social, Emotional and Moral Development Scale (SDAGO) scores of the experimental group were higher than the control group in the last measurement. In other words, it can be stated that creative writing-based group work is effective on children's social, emotional and moral development.

Keywords: *Creative Writing, Group Work, Children, Social Emotional and Moral Development*

Yaratıcı Yazı Temelli Grup Çalışmasının Çocukların Sosyal Duygusal ve Ahlaki Gelişimi Üzerine Etkisi

Bu çalışmanın amacı yaratıcı yazı temelli grup çalışmasının çocukların sosyal duygusal ve ahlaki gelişimi üzerine etkisini incelemektir. Bu çalışmada nicel yaklaşımın deneysel modellerinden yarı deneysel kontrol gruplu ön test– son test modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında, Sakarya'nın Erenler ilçesinde, devlet okulunda okuyan 10'u kontrol, 11'i deney grubu olmak üzere toplam 21 (kız=8, erkek=13) 4. Sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışmada Ji, DuBois ve Flay (2013) tarafından geliştirilmiş ve Bozgün ve Baytemir (2019) tarafından Türkçe'ye uyarlama çalışması yapılmış olan Sosyal, Duygusal ve Ahlaki Gelişim Ölçeği (SDAGO) kullanılmıştır. Yaratıcı Yazı Temelli Grup Çalışması Programın toplam 10 oturumdan oluşan bir çalışmadır. Verilerin analizinde örneklem sayısının düşük olması nedeniyle Mann Whitney U ve Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi gibi parametrik olmayan testler kullanılmıştır. Mann-Whitney U Testinin sonuçlarına göre, uygulama sonrası kontrol ve deney gruplarına ait Sosyal, Duygusal ve Ahlaki Gelişim Ölçeği (SDAGO) (U=23,500) ile Dürüstlük (U=16,000), Öz-Kontrol (U=22,500) ve Okulda Saygı (U=24,500) alt boyutlarının sıra ortalamaları arasında anlamlı fark görülmekle birlikte ($p<.05$) Olumlu Davranış (U=46,000), Benlik Gelişimi (U=44,500) ve Evde Saygı (U=52,000) alt boyutlarının sıra ortalamaları arasında anlamlı fark görülmemektedir ($p>.05$). Ayrıca deney grubunun Sosyal, Duygusal ve Ahlaki Gelişim Ölçeği (SDAGO) puanlarının son ölçümde kontrol grubundan daha yüksek olduğu görülmüştür. Deney grubuna uygulama öncesi ve sonrası uygulanan Sosyal, Duygusal ve Ahlaki Gelişim Ölçeği (SDAGO) ön test/son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi sonucuna göre deney grubunun Sosyal, Duygusal ve Ahlaki Gelişim Ölçeği (SDAGO) (z=-2,938) ile Olumlu Davranış(z=-2,831), Dürüstlük (z=-2,680), Benlik Gelişimi (z=-2,831), Öz-Kontrol (z=-2,392), Okulda Saygı (z=-2,687) ve Evde Saygı (z=-2,070) ön test/son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p <.05$). Araştırmanın sonucunda nicel bulgular deney grubundaki katılımcıların Sosyal, Duygusal ve Ahlaki Gelişim Ölçeği (SDAGO) ön test ve son test puanları arasında son test lehine anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir. Ayrıca bulgular, deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermiş olup deney grubunun Sosyal, Duygusal ve Ahlaki Gelişim Ölçeği (SDAGO) puanlarının son ölçümde kontrol grubundan daha yüksek olduğu görülmüştür. Başka bir ifadeyle, yaratıcı yazı temelli grup çalışmasının çocukların sosyal duygusal ve ahlaki gelişimi üzerine etkili olduğu belirtilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Yaratıcı Yazı, Grup Çalışması, Çocuklar, Sosyal Duygusal ve Ahlaki Gelişim*

Bildiri No: PDR2022.000009 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
**Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Şimşir Gökalp, Selçuk Üniversitesi*

A Qualitative Study of the Experiences of Counselor Candidates' Stress, Burnout, and Self-Care

Counseling students face a variety of stressors during their undergraduate years and may suffer from burnout. Stress and burnout can be caused by problems in students' personal life, school-related challenges such as exams and assignments, and economic concerns. Furthermore, the COVID-19 pandemic, along with online education, has increased students' levels of stress and burnout. Counseling students can utilize self-care strategies to cope with stress and burnout and to improve their overall well-being. In this vein, this study aimed to explore the experiences of counselor candidates' regarding stress, burnout, and self-care strategies. The participants' experiences were discovered in depth using the qualitative research approach. To reveal a comprehensive understanding of the experiences of counselor candidates, the phenomenology approach was used. A total of 40 students (11 male, 29 female) studying at the Department of Guidance and Psychological Counseling at a state university in Konya who were in their 3rd and 4th-grade participated voluntarily in the research. Participants were selected using the criteria sampling method, which is one of the purposeful sampling methods, in accordance with the study's goals. A semi-structured interview format was used to collect data. A deductive approach was adopted in data analysis and thematic analysis was performed. Thematic analysis was performed using NVivo 11 software. The thematic analysis revealed three main themes and 21 sub-themes. The three main themes were as follows: Sources of stress and burnout, self-care practices, and self-care outcomes. These themes demonstrated that counselor candidates encounter several challenges in both their academic and personal lives, but that their well-being improves thanks to the self-care strategies they apply. Suggestions and implications for counseling education and future studies were presented based on the findings of the study.

Keywords: *Counseling education, stress sources, burnout sources, self-care strategies, thematic analysis*

Psikolojik Danışman Adaylarının Stres, Tükenmişlik ve Öz Bakım Deneyimlerine İlişkin Nitel Bir Çalışma

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencileri lisans eğitimleri sürecinde çeşitli stresörlerle karşı karşıya kalırlar ve tükenmişlik yaşayabilirler. Öğrencilerin kişisel yaşamları ile ilgi sorunlar, sınav ve ödevler gibi okul ile ilgili zorluklar, ekonomik problemler stres ve tükemişliğe neden olabilmketedir. Dahası, COVID-19 pandemisinin ortaya çıkması ve çevrimiçi eğitimle birlikte öğrencilerin stres ve tükenmişlik düzeyleri artmıştır. Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik öğrencileri, stres ve tükenmişlikle başa çıkmak ve genel iyi oluşlarını artırmak için birtakım öz bakım stratejileri kullanabilmektedir. Bu doğrultuda, bu çalışma psikolojik danışman adaylarının stres, tükenmişlik ve öz bakım stratejilerine ilişkin deneyimlerini açığa çıkarmayı amaçlamıştır. Nitel araştırma yaklaşımı kullanılarak katılımcıların deneyimleri derinlemesine keşfedilmiştir. Psikolojik danışman adaylarının

deneyimlerine ilişkin kapsamlı bir anlayış ortaya koymak için fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmaya Konya'da bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümünde öğrenim gören, 3. ve 4. sınıfa devam eden toplam 40 danışman adayı (11 erkek, 29 kadın) gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılar, çalışmanın amaçlarına uygun olarak amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formatı kullanılmıştır. Verilerin analizinde tümdengelim yaklaşımı benimsenmiş ve tematik analiz yapılmıştır. Tematik analiz NVivo 11 programı ile gerçekleştirilmiştir. Tematik analiz sonucunda üç ana tema ve 21 alt tema ortaya çıkarılmıştır. Üç ana tema şu şekildedir: Stres ve tükenmişliğin kaynakları, öz bakım uygulamaları ve öz bakım uygulamalarının sonuçları. Bu temalar, danışman adaylarının hem akademik hem de özel yaşamlarında çeşitli zorluklarla karşılaştıklarını ancak uyguladıkları öz bakım stratejileri sayesinde iyilik hallerinin arttığını göstermiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak psikolojik danışmanlık eğitimine ve gelecekte yapılacak çalışmalara yönelik çıkarımlarda bulunulmuş ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik danışmanlık eğitimi, stres kaynakları, tükenmişlik kaynakları, öz bakım stratejileri, tematik analiz*

Bildiri No: PDR2022.000012 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Ayşe Nur Aytaç, 18 MART ÜNİVERSİTESİ*

A Look On Sexual Addiction From Past To Present: Definitional Discussions, Possible Causes And Consequences, Studies in Turkey and the World

People are naturally interested in different situations and events. Throughout history, it has been wondered about the substances and situations that change the mental state (Babaoğlu, 1997). This sense of curiosity may not always lead to good results. Addiction begins with the first cigarette smoked in secondary school or high school, the first beer drunk at a birthday party, an ecstasy pill detonated in a nightclub, and the thought of 'how can I not use it any more' (Tarhan and Nurmedov, 2019). The person takes refuge in the myth that 'nothing happens once' and thinks 'I can quit whenever I want'. Social life balance is disrupted due to addiction. Bilateral relations are disrupted, business life is damaged. Sexuality is one of the most basic instincts of living things. Addiction, on the other hand, is the inability to stop the use or action and the urge in this direction cannot be stopped, despite the fact that a substance or situation causes physical harm to the person and causes social problems. Sexual addiction, on the other hand, is when a particular sexual behavior affects a person's life in a way that fits the definition of addiction. Sexual addiction is a phenomenon that has been handled in various ways since the beginning of history, since sexuality is one of the most basic instincts. When considered as a concept, it has been misunderstood many times and it has been approached with suspicion whether it creates an addiction. It is controversial whether sexual addiction is a subtype of obsessive-compulsive disorder, an impulse control disorder, or a type of addiction. It was removed from DSM-IV and evaluated as compulsion or hypersexuality. People with sexual addiction tend to engage in ever-increasing sexual behavior in order to achieve the desired satisfaction. Sexual addiction typically includes exaggerated sexual desire, compulsive sexual acts with multiple partners, fixation to a partner deemed unattainable, compulsive masturbation, compulsive pornography use, compulsive sex in consensual acts, and sexual acts (Derbyshire & Grant, 2015). It suffers from deprivation when it is not met. In this study, while focusing on the definition of sexual addiction, its history and psychological counseling in sexual addiction, a framework was presented in terms of examining sexual addiction.

Keywords: *sexual addiction, hypersexuality, types of addiction, addiction*

Cinsel Bağımlılığa Dünden Bugüne Bir Bakış: Tanımsal Tartışmalar, Olası Sebep ve Sonuçlar, Türkiye ve Dünyadaki Çalışmalar

İnsanlar doğaları gereği farklı durum ve olaylara ilgi duyarlar. Tarih boyunca ruhsal durumunda değişiklik yaratan madde ve durumları merak edilmiştir (Babaoğlu, 1997). Bu merak duygusu her zaman iyi sonuçlara yol açmayabilir. Bağımlılık, ortaokul veya lisede içilen ilk sigara, bir doğum günü partisinde içilen ilk bira, gidilen bir gece kulübünde

patlatılan bir egstazi hapı ile ‘nasıl olsa daha fazla kullanmam’ düşüncesi ile başlar (Tarhan ve Nurmedov, 2019). Kişi ‘bir kereden bir şey olmaz’ mitine sığınır, ‘istediğim her an bırakabilirim’ diye düşünür. Bağımlılık sebebiyle sosyal yaşam dengesi bozulur. İkili ilişkiler sekteye uğrar, iş yaşamı zarar görürCinsellik canlıların en temel içgüdülerinden biridir. Bağımlılık ise bir maddenin ya da durumun kişiye fiziksel zarar vermesi ve sosyal sorunlara yol açmasına rağmen kullanımın ya da eylemin bırakılamaması ve bu yöndeki dürtünün durdurulamamasıdır. Cinsel bağımlılık ise belirli bir cinsel davranışın kişinin hayatını bağımlılık tanımına uygun düşecek şekilde etkilemesidir. Cinsel bağımlılık tarihin başlangıcından beri cinselliğin en temel içgüdülerden olması sebebiyle çeşitli şekillerde ele alınan bir olgudur. Bir kavram olarak ele alındığında birçok kez yanlış anlaşılmış ve bir bağımlılık oluşturup oluşturmadığına şüphe ile yaklaşılmıştır. Cinsel bağımlılığın obsesif-kompulsif bir bozukluğun alt türü mü, bir dürtü kontrol bozukluğu mu ya da bir bağımlılık türü mü olduğu tartışmalıdır. DSM-IV’ten çıkarılmıştır ve kompulsiyon ya da hiperseksüalite olarak değerlendirilmiştirCinsel bağımlılığı olan kişiler istenilen doyuma ulaşmak için sürekli artan düzeyde cinsel davranışa yönelmektedir. Cinsel bağımlılık tipik olarak abartılı cinsel isteği, çoklu partnerlerle kompulsif seksüel eylemleri, ulaşılamaz kabul edilen bir partnere fiksasyon, kompulsif mastürbasyon, kompulsif pornografi kullanımı, rızaya bağlı eylemlerde kompulsif seks ve seksüel eylemleri içerir (Derbyshire ve Grant, 2015).Cinsel bağımlılığı olan kişiler doyum karşılanmadığında yoksunluk çekmektedir. Bu çalışmada cinsel bağımlılığın tanımı, tarihçesi ve cinsel bağımlılıkta psikolojik danışma başlıkları üzerinde durulurken cinsel bağımlılığın incelenmesi açısından bir çerçeve sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *cinsel bağımlılık, hiperseksüalite, bağımlılık türleri, bağımlılık*

Bildiri No: PDR2022.000016 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Funda Bekil, Pamukkale Üniversitesi* Prof. Dr. Sevgi Özgüngör, Pamukkale Üniversitesi

The Mediator Role of Separation-Individuation on the Relationship Between Family Funtioning and Maladaptive Perfectionism in Undergraduate Students

Perfectionism expresses the expectation of higher quality performance from oneself or others more than necessary for the situation. Although it, is defined as an incentive for the individual to continue and improve their studies when it is within healthy boundaries, maladaptive perfectionism is positively associated with many negative variables, such as test anxiety, performance-avoidance success orientation, burnout, social anxiety, social hopelessness, and suicide. The fact that perfectionism has the potential to affect an individual's life in various aspects increases the need to investigate the factors that may lead to perfectionism and to carry out preventive studies. In previous studies, the relationship between family dynamics and perfectionism has been determined, but the mechanisms that make up the relationship have not been addressed. In light of the relevant literature, it can be expected that problems related to family functioning are related to maladaptive perfectionism through the problems that it will create in the separation-individuation process. It has been revealed in the literature that overly critical and demanding attitudes are more common in dysfunctional families with limited resources and regulatory capacities to cope with the difficulties brought by family life, and such family dynamics are associated with both maladaptive perfectionism and difficulties in the separation-individuation process. The fact that individuals who have problems with separation from the family and individuation are relationship-oriented and have a high need for love and approval can foster perfectionist behaviors in these individuals. In this context, studying perfectionism in the context of family systems, which is thought to have an important place in the origin of perfectionism, can guide the prevention of psychological problems by preventing the formation of individuals' maladaptive perfectionist tendencies. Therefore, the main purpose of this study is to examine whether separation-individuation plays a mediating role in the relationship between family functionality and maladaptive perfectionism in university students.
The study, in which the descriptive and correlational research methods and simple mediation analysis were used, consist of 629 undergraduate students (413 female, 214 male) studying at various faculties of Pamukkale University and selected by convenient sampling. The data of the study were collected Family Adaptability and Cohesion Scale IV, Adolescent Separation-Individuation Scale, and APS Perfectionism Scale. The data were analyzed by using the methods of, regression with PROCESS macro, Independent Samples t-Test, and correlation analysis. As a result of the analysis, the increase in family functioning was found to be associated with the rise in the level of separation-individuation, which in turn was associated with a decrease in maladaptive perfectionism. In other words, the mediating effect of separation-individuation on the relationship between family functioning and maladaptive perfectionism was confirmed. The results were discussed considering the relevant literature, and suggestions were made to the practitioners and researchers in this direction.

Keywords: *Family functioning, separation-individuation, perfectionism,university students*

Üniversite Öğrencilerinde Aile İşlevselliği ile Uyumsuz Mükemmeliyetçilik İlişkisinde Ayrışma-Bireyleşmenin Aracı Rolü

Kişinin kendisi veya diğerlerinden, durum için gerekenden daha yüksek kalitede performans beklentisine sahip olmasını ifade eden mükemmeliyetçilik, her ne kadar sağlıklı sınırlar çerçevesinde yer aldığında bireyin çalışmalarını sürdürme ve iyileştirmede teşvik edici olarak tanımlansa da, uyumsuz mükemmeliyetçilik sınav kaygısı, performans kaçınma başarı yönelimi, tükenmişlik, sosyal kaygı, sosyal umutsuzluk ve intihar gibi pek çok olumsuz değişken ile pozitif yönde ilişkilendirilmektedir. Mükemmeliyetçiliğin bireyin yaşamını çeşitli açılardan etkileme potansiyeli taşıması, mükemmeliyetçiliğe yol açabileceği düşünülen etkenlerin araştırılmasına ve önleyici çalışmaların yapılmasına olan ihtiyacı artırmaktadır. Geçmiş çalışmalarda aile dinamiğinin mükemmeliyetçilikle ilişkisi belirlenmiş, ancak aradaki ilişkiyi oluşturan mekanizmalar ele alınmamıştır. İlgili literatür ışığında, aile işlevselliğine ilişkin problemlerin, ayrışma bireyleşme sürecinde oluşturacağı problemler aracılığıyla uyumsuz mükemmeliyetçilikle ilişkili olması beklenebilir. Alan yazında aile yaşamının getirdiği güçlüklerle baş etme kaynakları ve düzenleme kapasiteleri sınırlı işlevsel olmayan ailelerde aşırı eleştirel ve talepkar tutumların daha yaygın olduğu ve bu tür aile dinamiklerinin hem uyumsuz mükemmeliyetçilikle hem de ayrışma bireyleşme sürecindeki zorluklarla ilişkili olduğu ortaya konmuştur. Aileden ayrışma ve bireyleşme konusunda sorun yaşayan bireylerin ilişki odaklı olmaları ve sevgi ve onay ihtiyaçlarının yüksek olması bu bireylerde mükemmeliyetçi davranışları besleyebilir. Bu bağlamda mükemmeliyetçiliğin, mükemmeliyetçiliğin kökeninde önemli yeri olduğu düşünülen aile sistemleri bağlamında çalışılması, bireylerin uyumsuz mükemmeliyetçi eğilimlerinin oluşmasını engelleyerek psikolojik problemlerin önlenmesinde yol gösterici olabilir. Dolayısıyla bu çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinde aile işlevselliği ile uyumsuz mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkide ayrışma bireyleşmenin aracı rol üstlenip üstlenmediğinin incelenmesidir. İlişkisel tarama deseni ve basit aracılık analizinin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu, Pamukkale Üniversitesi'nin farklı fakültelerinde öğrenim gören ve uygun örnekleme yoluyla seçilen 629 lisans öğrencisi (413 kadın, 214 erkek) oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Aile Uyum Yeteneğini ve Birliğini Değerlendirme Ölçeği-IV, Ergen Ayrışma Bireyleşme Ölçeği ve APS Mükemmeliyetçilik Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın alt problemlerinin çözümlenmesinde PROCESS basit aracılık analizi, bağımsız örneklemler t testi ve korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda aile işlevselliğindeki artış ayrışma bireyleşme düzeyindeki artışla, bu da uyumsuz mükemmeliyetçilikteki düşüşle ilişkili bulunmuştur. Diğer bir ifadeyle, ayrışma bireyleşmenin aile işlevselliği ile uyumsuz mükemmeliyetçilik ilişkisindeki aracı etkisi doğrulanmıştır. Sonuçlar ilgili literatür dikkate alınarak tartışılmış, bu doğrultuda uygulayıcılara ve araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Aile işlevselliği, ayrışma-bireyleşme, mükemmeliyetçilik, üniversite öğrencileri*

Bildiri No: PDR2022.000017 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Muhammet Karakış, Milli Eğitim Bakanlığı* Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Buğra Özhan, Atatürk Üniversitesi

Relationships Between Parents Through Adolescents' Perspective: A Preliminary Study on Reflections on Adolescents

This study has two main aims. The study's first aim is to phenomenologically examine how and in what way the relationships between parents (mother and father) are observed and evaluated by high school student adolescents. The second aim of the study, supported by the propositions of the social learning theory put forward by Albert Bandura, is to examine how these observations and evaluations of adolescents about the relationships between their parents are reflected in their social relationship and interaction processes, based on adolescent perceptions. The study carried out for these purposes was designed in accordance with the qualitative research methodology. In the study, the phenomenology pattern was taken as the basis, since the perceptions of adolescents were tried to be examined in detail. The research was carried out with a total of 24 high school students studying at a secondary education institution in the Eastern Anatolia Region of Turkey. 12 of these high school students are girls and 12 of them are boys. The ages of these students, who constitute the study group of the research, vary between 14 and 16 years. Research data were collected through semi-structured interviews. Using the semi-structured interview form prepared by the researchers, one-on-one interviews were conducted with the participants of the research. In the semi-structured interview form used within the scope of the research, there are a total of 10 questions, the first four of which are about demographic information. Interview notes related to the interviews were analyzed individually and in-depth. Content analysis was used in the analysis and evaluation of the interview notes. As a result of the content analysis, it was seen that firstly, adolescents stated that the relationships between their parents (mother and father) had various emotional and psychological effects on them. In this context, the relationships between parents can affect adolescents emotionally and psychologically according to the quality of this relationship. Adolescents in the study group of the research state that as they perceive the relationships between their parents more positively and constructively, they are affected positively emotionally and psychologically by this situation. On the other hand, when the relationship between parents is perceived as negative and conflicting, adolescents stated that this situation affects them emotionally and psychologically negatively. In addition, as a result of the examinations made, it was concluded that the positive, supportive, and constructive perception of the relations between the parents by the adolescents reflects positively on the interpersonal relations that the adolescents will establish, while the negative, conflicting and destructive perceptions of the adolescents have a negative and inhibiting reflection on the interpersonal relations that the adolescents will establish themselves. Moreover, the participants in the study group of the research stated that they had experienced important striking moments regarding the relationships between their parents and described various striking moments that had a significant impact on them. Finally, the participants of the research conceptualize the relationships they have with their parents differently from each other, and moreover, they state that if their relationships between their parents differ, this will have important reflections on the interpersonal relationships they will establish themselves. In summary, when all these findings obtained from the interviews with the research participants

are evaluated together, it can be said that the relations between parents are observed and evaluated by adolescents. However, these observations and evaluations of adolescents regarding the relations between their parents have a remarkable function both in their psychological and emotional processes and in the quality of the interpersonal relationships they will establish themselves.

Keywords: *Adolescence, social development, relationships between parents*

Ergenlerin Gözünden Ebeveynler Arası İlişkiler: Ergenlere Yansımaları Üzerine Bir Ön Çalışma

Bu çalışmanın iki temel amacı bulunmaktadır. Çalışmanın ilk amacı ebeveynler (anne-baba) arasındaki ilişkilerin lise öğrencisi ergenler tarafından nasıl ve ne şekilde gözlemlenip değerlendirildiğini fenomenolojik olarak incelemektir. Araştırmanın ikinci amacı ise Albert Bandura tarafından ortaya konulan sosyal öğrenme kuramının önermelerinden de destek alarak ergenlerin ebeveynleri arasındaki ilişkilere yönelik bu gözlem ve değerlendirmelerinin, kendi sosyal ilişki ve etkileşim süreçlerine nasıl yansıdığını ergen algılarına dayalı olarak incelemektir. Bu amaçlar doğrultusunda yürütülen çalışma nitel araştırma metodolojisine uygun olarak kurgulanmıştır. Araştırmada ergen algıları detaylı olarak incelenmeye çalışıldığından olgubilim (fenomenoloji) deseni temel alınmıştır. Araştırma Türkiye'de, Doğu Anadolu Bölgesi'nde bir ortaöğretim kurumunda öğrenim gören toplam 24 lise öğrencisi ile yürütülmüştür. Bu lise öğrencilerinden 12 tanesi kız 12 tanesi ise erkek öğrencilerdir. Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan bu öğrencilerin yaşları 14 ile 16 arasında değişmektedir. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak araştırmanın katılımcıları ile birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formunda ilk dördü demografik bilgilere yönelik olmak üzere toplam 10 soru yer almaktadır. Yapılan görüşmelere ilişkin görüşme notları bireysel olarak ve derinlemesine incelenmiştir. Görüşme notlarının incelenme ve değerlendirilmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Yapılan içerik analizi sonucunda ilk olarak ergenlerin ebeveynleri (anne-baba) arasındaki ilişkilerin kendileri üzerinde duygusal ve psikolojik anlamda çeşitli etkileri olduğunu ifade ettikleri görülmüştür. Bu kapsamda ebeveynler arasındaki ilişkiler ergenleri duygusal ve psikolojik olarak bu ilişkinin niteliğine göre etkileyebilmektedir. Araştırmanın çalışma grubunda yer alan ergenler, ebeveynleri arasındaki ilişkileri daha olumlu ve yapıcı algıladıkça bu durumdan duygusal ve psikolojik anlamda olumlu etkilendiklerini ifade etmektedirler. Buna karşılık ebeveynler arasındaki ilişki olumsuz ve çatışmalı algılandığında ise ergenler bu durumun kendilerini duygusal ve psikolojik anlamda olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir. Bununla birlikte yapılan incelemeler sonucunda ebeveynler arasındaki ilişkilerin ergenler tarafından olumlu, destekleyici ve yapıcı algılanmasının ergenlerin kendi kuracakları kişilerarası ilişkilere olumlu yansıdığı buna karşılık olumsuz, çatışmalı ve yıkıcı algılanmasının ise ergenlerin kendi kuracakları kişilerarası ilişkiler üzerinde olumsuz ve ketleyici yansıması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dahası araştırmanın çalışma grubunda yer alan katılımcılar ebeveynleri arasındaki ilişkilere yönelik önemli çarpıcı anları deneyimlediklerini ifade etmişler ve kendilerini önemli derecede etkileyen çeşitli çarpıcı anlar betimlemişlerdir. Son olarak araştırmanın katılımcıları ebeveynleri ile kurdukları ilişkileri birbirinden farklı kavramsallaştırmakta ve dahası ebeveynleri arasındaki ilişkilerinin farklılaşması durumunda bunun kendi kuracakları kişilerarası ilişkilere de önemli yansımaları olacağını ifade etmektedirler. Özetle, araştırmanın katılımcıları ile yapılan görüşmelerden elde edilen tüm bu bulgular bir arada

değerlendirildiğinde ebeveynler arası ilişkilerin ergenler tarafından önemli derecede gözlemlenip değerlendirildiği söylenebilir. Bununla birlikte ergenlerin ebeveynleri arasındaki ilişkilere yönelik bu gözlem ve değerlendirmeleri niteliğine bağlı olarak onların hem psikolojik ve duygusal süreçlerinde hem de kendi kuracakları kişilerarası ilişkilerin niteliğinde dikkate değer işlevde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Ergenlik, sosyal gelişim, ebeveynler arası ilişkiler*

Bildiri No: PDR2022.000019 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum

Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri

**Uzm. Psk. Danışman Osman SÖNER, Arnavutköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi* Psikolojik Danışman Murat ÜNER, Arnavutköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi Psikolojik Danışman Münire Tuba PİRİM, Arnavutköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi Psikolojik Danışman Berfin GÜLTER, Arnavutköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi

An Examinatıon of the Relationship Between Positive and Negative Parent-Child Relationship, Mental Well-Being and Psychological Flexibility in Terms of Various Variables

Being open to experiences, being conscious, and forming behaviors according to the values of the individual and the conditions of the time can be defined as psychological flexibility. In addition, mental well-being can be defined as the fact that individuals feel peaceful cognitively, emotionally, and behaviorally and that they are satisfied with life. It can be said that mental well-being and psychological flexibility complement each other and provide positive experiences for the individual's environment and roles in his life. The rapid adaptation of the individual to the changing conditions will increase his focus on social relations, friendship relations, and business life, thus increasing his productivity. If we consider the roles in his life, the individual will perform his parenting roles, professional roles, status roles, and familial roles appropriately and with sufficient motivation, as his cognitive, emotional, and behavioral well-being increases. When we consider the basic points in the definition of mental well-being and psychological flexibility, it can be understood how much it supports child-rearing skills in the light of concepts that will be important in terms of parenting skills. At this point, parents with mental well-being and psychological flexibility can establish an effective parent-child relationship. This ensures that children who grow up, in the long run, are individuals who both increase their academic success, regulate their social relations, have developed self-esteem, have self-confidence, research and question. From this point of view, this study, it was aimed to examine the relationship between parents, parent-child relationship, mental well-being, and psychological flexibility, taking the parents in Arnavutköy district of Istanbul as the universe. For this purpose, the relationship between parent-child relationships of parents and mental well-being and psychological flexibility was examined in terms of various variables. 532 (64.3%) women and 296 (35.7%) men participated in the study. 47.3% of parents' children attend primary school, 31.8% of children attend secondary school, 14.9% of children attend high school, and 6% of children attend kindergarten/kindergarten. When the parents' mental well-being, psychological flexibility, positive and negative parenting relationships are examined in terms of gender variables, the participants' mental well-being, positive parenting relationship, negative parenting relationship, psychological flexibility, behavior in line with values and values, being in the moment, acceptance, contextual self, and separation It was found that there was no significant difference according to gender. When the mental well-being, psychological flexibility, positive and negative parenting relationships of the parents were examined in terms of the school level variable of their children, it was found that the parents' mental well-being, negative parent-child relationship, being in the moment, acceptance, contextual self, and separation did not differ significantly according to the school level of their children. detected.

When the parents' mental well-being, psychological flexibility, positive and negative parenting relationships are examined in terms of the economic income level of their children, there are significant differences in terms of parents' mental well-being, positive parent-child relationship, negative parent-child relationship, Being in the Moment, acceptance and contextual self according to the economic income level. found to differ in no way. In addition, it was determined that the psychological flexibility of parents differed significantly according to the level of economic income. As a result of the LSD test performed to determine between which groups this difference is, it was determined that the psychological flexibility levels of those whose economic income level is between 0-2500 TL are lower than those whose economic income level is between 2500-5000 TL and whose economic income is 5000 TL and above. Likewise, it was determined that the psychological flexibility of those with an economic income between 2500-5000 TL was lower than those with an economic income of 5000 TL and above. It has been determined that the values of the psychological flexibility sub-dimensions of the parents and in line with the values, the behavior sub-dimension differs significantly according to the economic income level. As a result of the LSD test performed to determine between which groups this difference is, it was determined that the behaviors of those with an economic income between 0-2500 TL and values and values were lower than those whose economic income level was between 2500-5000 TL and 5000 TL and above. It has been determined that the sub-dimension of being in the moment, one of the psychological flexibility sub-dimensions of parents, differs significantly according to the level of economic income. As a result of the LSD test performed to determine between which groups this difference is, it was determined that the level of being in An with an economic income level between 0-2500 TL was lower than those with an economic income level of 5000 TL and above. Finally, it was determined that the separation from the psychological flexibility sub-dimensions of the parents differed significantly according to the economic income level. As a result of the LSD, test performed to determine between which groups this difference is, it was determined that the segregation level of those with an economic income level between 0-2500 TL was lower than those with an economic income level of between 2500-5000 TL and 5000 TL and above. When the relationship between parents' mental well-being, positive parent relationships, negative parenting relationships, psychological flexibility, age, and number of children are examined, the participants' mental well-being and positive parenting, psychological flexibility, behavior in line with values and values, being in the moment, contextual self, separation and number of children It was found that there was a positive significant relationship between In addition, it was determined that there was a negative significant relationship between mental well-being and negative parental relationship and acceptance. The positive relationship between the participants' positive parenting relationship and psychological flexibility and behavior in line with values and values; It was found that there is a negative significant relationship with age. It was determined that there was a negative significant relationship between the participants' negative parenting relationship and psychological flexibility and behavior in line with values and values. Finally, it was determined that there was a positive and significant relationship between the age levels of the parents and the number of children. Based on these findings, some suggestions were made for the follow-up of the mental well-being and psychological flexibility of parents and parental skills with new research to be done.

Keywords: *Parent, child, mental well-being, psychological flexibility, family*

Anne – Babaların Olumlu ve Olumsuz Ebeveyn-Çocuk İlişkisi, Mental İyi Oluş ve Psikolojik Esneklik Arasındaki İlişkisinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Yaşantılara açık olma, bilinçli olma ve bireyin değerlerine zamanın koşullarına göre davranışların oluşturulması psikolojik esneklik olarak tanımlanabilir. Bunun yanı sıra bireylerin bilişsel, duygusal ve davranışsal olarak kendini huzurlu hissettiği ve yaşamdan doyum sağlaması ise mental iyi oluş olarak tanımlanabilir. Mental iyi oluşun ve psikolojik esnekliğin birbirini tamamladığı ve bireyin hem kendi çevresine hem de yaşamındaki rollerine yönelik olumlu yaşantılar sağladığı söylenebilir. Bireyin değişen koşullara hızla uyum sağlaması, sosyal ilişkilerine, arkadaşlık ilişkilerine, iş yaşantısına olan odaklanmasını dolayısıyla verimini artıracaktır. Yine yaşamındaki rolleri düşünecek olursak birey bilişsel, duygusal ve davranışsal olarak iyi oluşu arttığı için ebeveynlik rollerini, mesleki rollerini, statüsel rollerini, ailesel rollerini gereğine uygun ve yeterli motivasyon ile yapacaktır. Mental iyi oluş ve psikolojik esnekliğin tanımında geçen temel noktaları ele aldığımızda ebeveynlik becerileri açısından önemli olacak kavramlar ışığında çocuk yetiştirmeye yönelik becerileri de ne kadar desteklediği anlaşılabilir. Bu noktada mental iyi oluşa ve psikolojik esnekliğe sahip ebeveynlerin etkili ebeveyn-çocuk ilişkisi kurabilir. Bu ise uzun vadede yetişen çocukların hem akademik başarılarını artıran, sosyal ilişkilerini düzenleyen, benlik saygısı gelişmiş, özgüvene sahip, araştıran, sorgulayan bireyler yetişmesini sağlar. Bu noktadan hareketle bu araştırmada İstanbul ili Arnavutköy ilçesinde bulunan ebeveynlerini evren olarak alıp anne-babaların ebeveyn-çocuk ilişkisi, mental iyi oluş ve psikolojik esneklik arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, anne-babaların ebeveyn-çocuk ilişkileri ile mental iyi oluş ve psikolojik esneklik arasındaki ilişki çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırmaya 532 (%64,3) kadın ve 296 (%35,7) erkek katılmıştır. Ebeveynlerin ebeveynlerin %47,3'ünün çocuğu ilkokul, %31,8'inin çocuğu ortaokul, %14,9'unun çocuğu lise ve %6'sının çocuğunu anaokul/anasınıfında eğitim görmektedir. Ebeveynlerin mental iyi oluş, psikolojik esneklik, olumlu ve olumsuz ebeveynlik ilişkilerinin cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde katılımcıların mental iyi oluş, olumlu ebeveynlik ilişkisi, olumsuz ebeveynlik ilişkisi, psikolojik esneklik, değerler ve değerler doğrultusunda davranış, an'da olma, kabul, bağlamsal benlik ve ayrışma cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı saptanmıştır. Ebeveynlerin mental iyi oluş, psikolojik esneklik, olumlu ve olumsuz ebeveynlik ilişkilerinin çocuklarının bulundukları okul düzeyi değişkeni açısından incelendiğinde ebeveynlerin mental iyi oluş, olumsuz ebeveyn çocuk ilişkisi, an'da Olma, kabul, bağlamsal benlik ve ayrışma çocuklarının bulundukları okul seviyesine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı saptanmıştır. Ebeveynlerin mental iyi oluş, psikolojik esneklik, olumlu ve olumsuz ebeveynlik ilişkilerinin çocuklarının bulundukları ekonomik gelir düzeyi değişkeni açısından incelendiğinde ebeveynlerin mental iyi oluş, olumlu ebeveyn çocuk ilişkisi, olumsuz ebeveyn çocuk ilişkisi, An'da Olma, kabul ve bağlamsal benliğin ekonomik gelir seviyesine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı saptanmıştır. Bunun yanı sıra ebeveynlerin psikolojik esnekliklerinin ekonomik gelir seviyesine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan LSD testi sonucunda göre ekonomik gelir düzeyi 0-2500 tl arası olanların psikolojik esneklik düzeylerinin ekonomik gelir seviyesi 2500-5000 Tl arası ve 5000 Tl ve üstü ekonomik geliri olan kişilere göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Aynı şekilde ekonomik gelir seviyesi 2500-5000 Tl arası olanların psikolojik esnekliklerinin de 5000 Tl ve üstü ekonomik geliri olan kişilere göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Ebeveynlerin psikolojik esneklik alt boyutlarından değerler ve değerler doğrultusunda davranış alt boyutunun ekonomik gelir seviyesine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Bu farklılığın hangi gruplar

arasında olduğunu belirlemek için yapılan LSD testi sonucunda göre ekonomik gelir düzeyi 0-2500 tl arası olanların değerler ve değerler doğrultusunda davranışlarının ekonomik gelir seviyesi 2500-5000 Tl arası ve 5000 Tl ve üstü ekonomik geliri olan kişilere göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Ebeveynlerin psikolojik esneklik alt boyutlarından an'da olma alt boyutunun ekonomik gelir seviyesine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan LSD testi sonucunda göre ekonomik gelir düzeyi 0-2500 tl arası olanların An'da olma düzeylerinin ekonomik gelir seviyesi 5000 Tl ve üstü ekonomik geliri olan kişilere göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Son olarak ebeveynlerin psikolojik esneklik alt boyutlarından ayrışmanın ekonomik gelir seviyesine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan LSD testi sonucunda göre ekonomik gelir düzeyi 0-2500 tl arası olanların ayrışma düzeylerinin ekonomik gelir seviyesi 2500-5000 Tl arası ve 5000 Tl ve üstü ekonomik geliri olan kişilere göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Ebeveynlerin mental iyi oluş, olumlu ebeveyn ilişkileri, olumsuz ebeveynlik ilişkileri, psikolojik esneklik, yaş ve çocuk sayısı arasındaki ilişki incelendiğinde katılımcıların mental iyi oluşları ile olumlu ebeveynlik, psikolojik esneklik, değerler ve değerler doğrultusunda davranış, anda olma, bağlamsal benlik, ayrışma ve çocuk sayısı arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Bunun yanı sıra mental iyi oluş ile olumsuz ebeveyn ilişkisi ve kabul arasında ise negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Katılımcıların olumlu ebeveynlik ilişkisi ile psikolojik esneklik ve değerler ve değerler doğrultusunda davranış arasında pozitif yönlü ; yaş ile negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Katılımcıların olumsuz ebeveynlik ilişkisi ile psikolojik esneklik ve değerler ve değerler doğrultusunda davranış arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Son olarak ebeveynlerin yaş düzeyleri ile çocuk sayısı arasında ise pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Elde edilen bu bulgulardan hareketle, yapılacak yeni araştırmalar ile ebeveynlerin mental iyi oluşlarının ve psikolojik esnekliklerin takip edilmesinin ve ebeveyn becerilerine yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Ebeveyn, çocuk, mental iyi oluş, psikolojik esneklik, aile*

Bildiri No: PDR2022.000021 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum

Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri

**Uzm. Psk. Danışman Osman SÖNER, Arnavutköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi* Psikolojik Danışman Murat ÜNER, Arnavutköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi Psikolojik Danışman Berfin GÜLTER, Arnavutköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi Psikolojik Danışman Ayşe Duygu AKAL, Arnavutköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Investigation of the Relationship Between Depression, Anxiety, Stress, Attachment Styles and Internet Addictions of High School Students

A relational screening model was used in this study, which aimed to examine the relationship between high school students' depression, anxiety, stress, attachment styles, and internet addiction. Research data were collected from 521 high school students, 341 (65.5%) female and 180 (34.5%) male, studying in the Arnavutköy district of Istanbul. 28.2% of the participants are educated in 9th grade, 29.9% in 10th grade, 22.3% in 11th grade, and 19.6% in 12th grade. Again, 58.5% of the students study in Anatolian high school, 24.2% in imam hatip high school, and 17.3% in vocational high school. Before starting the data analysis, outliers will be examined and the data will be extracted using list-wise deletion. First of all, skewness and kurtosis values were examined. In the analysis of the differentiation between independent groups and in the analysis of the relationship between the variables, the t-test was used to compare two groups, and a one-way analysis of variance (ANOVA) was used to compare more than two groups. In addition, the relationship between depression, anxiety, stress, attachment styles, and internet addiction was made with Pearson Correlation analysis. As a result of the analysis of the research, it was determined that the anxious ambivalent attachment of high school students differed significantly according to gender. It was determined that the anxious ambivalent attachment of female students was higher than that of male students. It was determined that the depression levels of high school students differed significantly according to gender. Depression levels of female students were found to be higher than male students. It was determined that the anxiety levels of the participants differed significantly according to gender. It was determined that the anxiety levels of female students were higher than male students. It was determined that the stress levels of the participants differed significantly according to gender. It was determined that the stress levels of female students were higher than male students. It was determined that secure attachments differed significantly according to school type. As a result of the Bonferroni test, which was conducted to determine between which groups this difference was, it was determined that students studying at Anatolian high schools had a higher level of secure attachment than high school students studying at vocational high schools. It was determined that the depression, anxiety, and stress levels of high school students differed significantly according to the epidemic situation. It was determined that the depression, anxiety, and stress levels of the individuals who were infected with the epidemic were higher than those who did not have the epidemic. It was determined that there was a negative and low-level significant relationship between high school students' secure attachment and depression, anxiety, and stress. However, no significant relationship was found between secure attachment and internet addiction. It was determined that there was a positive and low-level significant relationship between students' avoidant attachment levels and depression, anxiety, and stress. However, there was no significant relationship between avoidant attachment and internet addiction. It was determined

that there was a positive and moderately significant relationship between students' anxious ambivalent attachment levels and depression, anxiety, and stress. However, there was no significant relationship between anxious ambivalent attachment and internet addiction. Based on the findings of the study, suggestions were made to researchers, policymakers, teachers, administrators, and parents.

Keywords: *High school, addiction, depression, anxiety, stress, attachment*

Lise Öğrencilerinin Depresyon, Anksiyete, Stres, Bağlanma Stilleri Ve İnternet Bağımlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Lise öğrencilerinin depresyon, anksiyete, stres, bağlanma stilleri ve internet bağımlılığı arasındaki ilişkiyi incelemesinin amaçlandığı bu çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma verileri İstanbul ili Arnavutköy ilçesinde eğitim gören 341'i (%65,5) kadın ve 180'i (%34,5) erkek olmak üzere 521 lise öğrencisinden toplanmıştır. Katılımcıların %28,2'si 9.sınıf, %29,9'u 10. Sınıf, %22,3'ü 11. Sınıf ve %19,6'sı 12. Sınıfta eğitim görmektedir. Yine öğrencilerin %58,5'i Anadolu lisesi, %24,2'si imam hatip lisesi ve %17,3'ü meslek lisesinde eğitim görmektedir. Veri analizine başlamadan önce uç değerler incelenmiş ve list-wisedeletion kullanılarak veriler ayıklanacak. Öncelikle çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) değerleri incelendi. Bağımsız gruplar arasındaki farklılaşmanın incelenmesinde ve değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemeye ilişkin yapılan analizlerde iki grubun karşılaştırılmasında t testi, ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Ayrıca depresyon, anksiyete, stres, bağlanma stilleri ve internet bağımlılığı arasındaki ilişki Pearson Korelasyon analizi ile yapılmıştır. Araştırmanın yapılan analizleri sonucunda lise öğrencilerinin kaygılı kararsız bağlanmalarının cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Kadın öğrencilerin kaygılı kararsız bağlanmalarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu saptanmıştır. Lise öğrencilerinin depresyon düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Kadın öğrencilerin depresyon düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu saptanmıştır. Katılımcıların anksiyete düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Kadın öğrencilerin anksiyete düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu saptanmıştır. Katılımcıların stres düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Kadın öğrencilerin stres düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu saptanmıştır. Güvenli bağlanmalarının okul türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Bu farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan Bonferroni testi sonucunda göre Anadolu liselerinde eğitim gören öğrencilerin meslek liselerinde eğitim gören lise öğrencilerden daha yüksek düzeyde güvenli bağlanmaya sahip olduğu saptanmıştır. Lise öğrencilerinin depresyon, anksiyete ve stres düzeylerinin salgına yakalanma durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Salgına yakalanan bireylerin depresyon, anksiyete ve stres düzeylerinin salgına yakalanmayanlara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Lise öğrencilerin güvenli bağlanmaları ile depresyon, anksiyete ve stres arasında negatif yönlü düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Ancak güvenli bağlanma ile internet bağımlılığı arasında ise herhangi bir anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin kaçınan bağlanma düzeyleri ile depresyon, anksiyete ve stres arasında pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Ancak kaçınan bağlanma ile internet bağımlılığı arasında ise herhangi bir anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin kaygılı kararsız bağlanma düzeyleri ile depresyon, anksiyete ve stres arasında pozitif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu

saptanmıştır. Ancak kaygılı kararsız bağlanma ile internet bağımlılığı arasında ise herhangi bir anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulardan hareketle araştırmacılara, politika yapıcılara, öğretmenlere, idarecilere ve ebeveynlere önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Lise, bağımlılık, depresyon, anksiyete, stres, bağlanma*

Bildiri No: PDR2022.000022 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Psikolojik Danışman Kübra DOMBAK, Düzce Üniversitesi **Dr. Öğr. Üyesi Erol UĞUR, Düzce Üniversitesi*

The Mediating Role of Hopelessness in the Relationship Between the Meaning Attributed to Marriage and Loneliness

In the current study, the meaning attributed to marriage was examined in terms of loneliness, hopelessness, and some variables (gender, age, romantic relationship status). The study group of the research consists of 567 individuals, 348 women, and 219 men. Data on the meaning attributed to marriage "Meaning Attributed to Marriage Scale" (Özabacı et al., 2018), data on loneliness "UCLA Loneliness Scale Short Form" (Doğan et al., 2011), data on hopelessness "Beck Hopelessness Scale" (Seber, 1991). In line with the hypotheses of the research, the research data were analyzed using Pearson Correlation Analysis and Independent Groups t-Test, and whether hopelessness had a statistically significant mediating role in the relationship between the meaning attributed to marriage and loneliness was tested using an intermediary model.

As a result of the research, it was found that there was a statistically significant relationship between the positive meaning attributed to marriage and negative meaning, loneliness and hopelessness, and a positive relationship between age and age. At the same time, in the mediator model tested, it was determined that hopelessness had a partial mediator role in the relationship between the positive and negative meaning attributed to marriage and loneliness. However, it was observed that the meaning attributed to marriage differed statistically significantly according to gender, and the positive meaning attributed to marriage was higher in women than in men; it was determined that the negative meaning was lower in women than in men. In addition, it was observed that loneliness and hopelessness differed significantly according to gender. Men's loneliness and hopelessness levels were found to be higher than women's. However, the positive meaning attributed to marriage differed statistically significantly according to the individual's romantic relationship status, and it was concluded that the positive meaning attributed to marriage was higher in individuals with a romantic relationship than in those who did not. The negative meaning, loneliness and hopelessness attributed to marriage did not differ significantly according to the individual's romantic relationship status. The findings were discussed in the context of the relevant literature.

Keywords: *Marriage, Positive Meaning Attributed To Marriage, Negative Meaning Attributed To Marriage, Loneliness, Hopelessness.*

Evliliğe Yüklenen Anlam ile Yalnızlık Arasındaki İlişkide Umutsuzluğun Aracı Rolü

Bu araştırmada, evliliğe yüklenen anlam, yalnızlık, umutsuzluk ve bazı değişkenler (cinsiyet, yaş, romantik ilişki durumu) açısından incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu 348 kadın ve 219 erkek olmak üzere 567 bireyden oluşmaktadır. Evliliğe yüklenen anlam ile ilgili veriler "Evliliğe Yüklenen Anlam Ölçeği" (Özabacı ve diğ., 2018), yalnızlık ile ilgili veriler "UCLA Yalnızlık Ölçeği Kısa Formu" (Doğan ve diğ, 2011), umutsuzluk ile ilgili veriler

"Beck Umutsuzluk Ölçeği" (Seber, 1991) ile toplanmıştır. Araştırmanın hipotezleri doğrultusunda araştırma verileri Pearson Korelasyon Analizi ve Bağımsız Gruplar t Testi kullanılarak analiz edilmiş olup evliliğe yüklenen anlam ve yalnızlık arasındaki ilişkide umutsuzluğun istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde aracılık rolünün olup olmadığı aracı model kullanılarak test edilmiştir.
Araştırma sonuçlarına göre, evliliğe yüklenen pozitif anlam ile negatif anlam arasında negatif yönde ve orta düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Elde edilen bulgulara göre evliliğe yüklenen pozitif anlam ile yalnızlık ve umutsuzluk arasında negatif yönde ve düşük düzeyde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Evliliğe yüklenen pozitif anlam ile yaş arasında ise pozitif yönde ve düşük düzeyde bir korelasyon bulunmaktadır. Evliliğe yüklenen negatif anlam ve yalnızlık arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde; umutsuzluk ile arasında pozitif yönde ve orta düzeyde korelasyon olduğu görülmüştür. Evliliğe yüklenen negatif anlam ile yaş arasında ise istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmamaktadır. Yalnızlık ile umutsuzluk arasında pozitif yönde ve düşük düzeyde ilişki olduğu görülürken yaş ile yalnızlık ve umutsuzluk arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmamıştır.

Aynı zamanda test edilen aracı modelde, evliliğe yüklenen pozitif ve negatif anlam ile yalnızlık arasındaki ilişkide umutsuzluğun kısmi aracı role sahip olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte evliliğe yüklenen anlamın cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüş ve evliliğe atfedilen pozitif anlamın kadınlarda erkeklere göre daha yüksek; negatif anlamın ise kadınlarda erkeklere göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca yalnızlığın ve umutsuzluğun cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Erkeklerin yalnızlık ve umutsuzluk düzeyleri kadınlardan daha yüksek bulunmuştur. Bununla birlikte evliliğe yüklenen pozitif anlam, bireyin romantik ilişki durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde farklılaşmış olup evliliğe yüklenen pozitif anlamın romantik ilişkisi olan bireylerde olmayanlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Evliliğe yüklenen negatif anlam, yalnızlık ve umutsuzluk ise bireyin romantik ilişki durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmamıştır. Elde edilen bulgular, ilgili alanyazın bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Evlilik, evliliğe yüklenen pozitif anlam, evliliğe yüklenen negatif anlam, yalnızlık, umutsuzluk.*

Bildiri No: PDR2022.000025 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Öykü Altıntaş, Başkent Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Nazife Üzbe Atalay, Başkent Üniversitesi

Analysis of the Academic Studies on Resilience in Adolescents (2015-2021): A Systematic Review Study

Adolescence period that has various difficulties and uncertainties is a transitional period consisting of physical, social, cognitive and emotional changes. During this period, there are challenging tasks such as forming an identity, adapting to new roles and relationships and developing an authentic self. Despite complex transitions and negative experiences, most adolescents find ways to cope with the negative issues and potential risks of this process. Considering the characteristics and experiences of adolescents who have successfully overcome many difficulties, one of the related concepts in the literature is resilience. Resilience is defined as the ability to adapt successfully despite challenging and threatening conditions. In a prominent definition to explain resilience and the factors that affect individuals' successful adaptation in the face of adversity, it is defined as the tendency and capacity of individuals to recover despite life stresses and negative experiences they encounter. According to this view, resilience is explained as the acquisition and accumulation of certain abilities, skills, knowledge and insight that become functional when individuals try to cope with a situation. This perspective on resilience emphasizes that resilience should be viewed as a dynamic process that helps individuals to overcome obstacles and disadvantageous conditions, rather than an innate feature.
The aim of this research is to make a systematic review of the researches on *'Resilience in Adolescents'*. While searching for answers to the questions created in accordance with the systematic review rules, 19 articles were evaluated. These articles were analyzed according to their aims, patterns, working groups, results and suggestions and an inference was reached. It has been revealed that the studies are predominantly patterned in accordance with the quantitative research approach. The results obtained from the researches revealed that there are many issues that can be studied about *'Resilience in Adolescents'*. As a result, this study which was structured according to the systematic review approach aimed to contribute to the studies to be carried out within the scope of *'Resilience in Adolescents'* and aimed to direct the future studies.

Keywords: *Resilience, adolescent, systematic review.*

Ergenlerde Yılmazlık ile İlgili Yapılan Akademik Çalışmaların İncelenmesi (2015-2021): Sistematik Derleme Çalışması

Öz
Ergenlik dönemi, çeşitli zorluklar ve belirsizliklerle beraber; fiziksel, sosyal, bilişsel ve duygusal değişimlerden oluşan bir geçiş dönemidir. Bu dönemde kimlik oluşturma, yeni rollere ve ilişkilere uyum sağlama ve özgün bir benlik gelişimi sağlama gibi zorlu görevler yer alır. Karmaşık geçişlere ve olumsuz deneyimlere rağmen, ergenlerin çoğu bu sürecin olumsuzlukları ve potansiyel riskleriyle başa çıkmanın yollarını bulmaktadır.

Pek çok zorluğun üstesinden başarıyla gelen ergen bireylerin özelliklerine ve deneyimlerine bakıldığında, ilişkili olarak alan yazında yükselen kavramlardan bir tanesi yılmazlıktır. Yılmazlık genel bir ifade ile, zorlayıcı ve tehdit edici koşullara rağmen, başarılı bir şekilde uyum sağlama yeteneği olarak tanımlamaktadır. Yılmazlığı ve bireylerin olumsuzluklar karşısında başarılı bir şekilde uyum sağlamasını etkileyen faktörleri açıklamaya yönelik öne çıkan bir tanımda, bireylerin yaşam streslerine ve karşılaştıkları olumsuz deneyimlere rağmen kendisini toparlama eğilimi ve kapasitesi olarak tanımlamıştır. Bu görüşe göre yılmazlık; genel olarak, bireyler bir durum ile başa çıkmaya çalıştıklarında işlevsel hale gelen belirli yeteneklerin, becerilerin, bilgilerin ve içgörünün kazanılması ve biriktirilmesi olarak açıklanmıştır. Yılmazlığa olan bu bakış açısı, psikolojik sağlamlığın doğuştan gelen bir özellikten ziyade, bireylerin engellerin ve dezavantajlı koşulların üstesinden gelmesine yardımcı olan dinamik bir süreç olarak değerlendirilmesi gerektiğini vurgular.

Bu araştırmanın amacı Türkiye'de '*Ergenlerde Yılmazlık'* ile ilgili yapılmış araştırmaların sistematik derlemesini yapmaktır. Sistematik derleme kurallarına uygun olarak oluşturulan sorulara cevap aranırken belirlenen 19 makale değerlendirilmiştir. Bu makaleler; amaçlarına, desenlerine, çalışma gruplarına, sonuçlarına ve önerilerine göre analiz edilmiş ve bir çıkarıma ulaşılmıştır. Çalışmaların ağırlıklı olarak nicel araştırma yaklaşımına uygun olarak desenlendirildiği görülmektedir. Araştırmalardan elde edilen sonuçlar, *'Ergenlerde Yılmazlık'* ile ilgili çalışılabilecek birçok konunun olduğunu gözler önüne sermiştir. Sonuç olarak, sistematik derleme yaklaşımına göre yapılandırılan bu çalışma, *'Ergenlerde Yılmazlık'* bağlamında yapılacak olan çalışmalara katkı sağlamayı amaçlayarak bundan sonraki çalışmalara yön vermeye çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Yılmazlık, ergen, sistematik derleme.*

Bildiri No: PDR2022.000026 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
**Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Kara, Kastamonu Üniversitesi*

Five-stage online individual counseling in coping with fear of death: A case report

The client is 20 years old, a second year university student. Reasons for the client to apply to individual counseling; the fear of death is that he cannot get rid of bad thoughts and constantly thinks that he will die. This case was evaluated based on the counseling process, which Hackney and Cormier defined as five stages (First stage: Establishing the First Relationship with the Client, Second Stage: Defining the Problem, Third Stage: Goal Setting, Fourth Stage: Intervention and Final Stage: Termination). The individual psychology counseling process was conducted online and in nine sessions. Homework assignments were made on the client's thought record form about thinking that he would die all the time and these were analyzed in the sessions. Thanks to this application, the client stated that these are just thoughts, that they create and destroy thoughts that are contrary to these thoughts. The client was taught how to do breathing exercises in panic situations and was asked to use them. The future goals activity was carried out to enable the client to look to the future with hope. With the prevention activity, the client experienced what to do when faced with such a situation and how to prevent a possible destruction. With the guided discovery technique, the client is imagined to be in heaven. The client is provided with the experience of not being afraid of death and its aftermath by thinking that there are good things after death as per his belief. In addition to these, the video homework about death in Leyla and Majnun, the movie called the kiss of life and Montaigne's essays on death were emphasized. Thanks to these assignments, the client is not afraid of death and is provided with a concrete form. In addition, in these assignments, the similarities and differences between the client and the movie character were emphasized and the stages of solving the problem were formed. In addition to all these, at the end of this online individual counseling process, the client stated that his self-confidence increased and he started not to run away from his fears, and that these thoughts were not in fact, he magnified them, and at the end of this session, he gradually reduced them. In addition, in the first session, the client gave himself 10 on a rating scale of 10 (very influential) to 1 (not at all) on the level of impact of this problem on his life. As a result of the applications made during the online individual counseling process, the level of affecting the life of the client's problem was given 3 points and a decrease of 7 points was achieved.

Keywords: *fear of death, five-stage counseling, online individual counseling*

Ölüm Korkusuyla Başa Çıkmada Beş Aşamalı Online Bireysel Psikolojik Danışma Uygulaması: Bir Olgu Sunumu

Danışan 20 yaşında, üniversite ikinci sınıf öğrencisidir. Danışanın bireysel psikolojik danışmaya başvuru nedenleri; ölüm korkusu, kötü düşünceleri kafasından atamaması ve sürekli öleceğini düşünmesidir. Bu vaka, Hackney ve Cormier'in beş aşamalı olarak tanımladığı (Birinci aşama: Danışanla İlk İlişkinin Kurulması, İkinci aşama: Problemin Tanımlaması, Üçüncü aşama: Hedef Belirleme, Dördüncü aşama: Müdahale ve Son aşama:

Sonlandırma) psikolojik danışma süreci temelli değerlendirilmiştir. Bireysel psikoloji danışma süreci online ve dokuz oturumda gerçekleştirilmiştir. Danışan sürekli öleceğini düşünmesiyle ilgili düşünce kayıt formu üzerinden ev ödevleri yaptırılmış ve bunlar oturumlarda analiz edilmiştir. Bu uygulama sayesinde danışan bunların sadece bir düşünce olduğunu, bu düşüncelere karşıt düşünce oluşturup onları yok ettiğini belirtmiştir. Danışanın panik durumlarında nasıl nefes egzersizleri yapılacağı öğretilmiştir ve bunları kullanması istenmiştir. Gelecekteki amaçlarım etkinliği yapılarak danışanın geleceğe umutla bakmasını sağlanmıştır. Yıkımı önleme etkinliği ile de danışan böyle bir durumla karşılaştığında ne yapacağını ve olası bir yıkımı nasıl önleyeceğini deneyimlemiştir. Yönlendirilmiş Keşif tekniği ile danışana cennette olduğu hayal ettirilmiştir. Danışanın ölümden sonrasında inancı gereği güzel şeyler olduğunu düşünüp ölümden ve sonrasından korkmamasını deneyimi sağlanmıştır. Bunlara ek olarak Leyla ile mecnunda geçen ölüm konulu video ödevi, hayat öpücüğü adlı film ve Montaigne'nin ölüm üzerine yazdığı denemeler üzerinde durulmuştur. Bu ödevler sayesinde danışanın ölümden korkmaması ve somut bir şekle girmesi sağlanmıştır. Ayrıca bu ödevlerde danışanla film karakterinin benzerlikleri farklılıkları üzerine durulup problemini çözme aşamaları oluşturulmuştur. Tüm bunlara ek olarak bu online bireysel danışma sürecinde sonunda danışan kendisine güveninin arttığını ve korkularından kaçmamaya başladığını ve bu düşüncelerinin aslında olmadığını kendisinin bunları büyüttüğünü bu oturum sonunda ise yavaş yavaş küçülttüğünü belirtmiştir. Ayrıca danışan ilk oturumda bu sorunun hayatına etki düzeyini 10 (çok etkiliyor) ile 1 (hiç etkilemiyor) derecelendirme ölçeğinden kendisine 10 vermiştir. Online bireysel danışma sürecinde yapılan uygulamalar neticesinde danışan sorununun hayatını etkileme düzeyine 3 puan vererek 7 puanlık düşüş sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: *ölüm korkusu, beş aşamalı psikolojik danışma, online bireysel psikolojik danışma*

Bildiri No: PDR2022.000027 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Asım ERVASA, ERBAA MERKEZ ANADOLU LİSESİ*

Investigation Of The Effect Of Positive Psychology Based Awareness Activities On Smartphone Addiction Of Secondary School Students

There are many developments that left their mark on the century we live in. One of them is technological developments. Today, smartphones are becoming a necessity. Smartphones have been seen as the symbol of today, that is, as today's "social accessory" (Karaboğa, 2020). Smartphones have positive as well as negative aspects, one of which is smartphone addiction. There are multiple variables that can be predictive in the problematic use and use of smartphones. One of them is known as conscious awareness. Raes, Griffith, Van Der Gucht, & William (2014), found that mindfulness-based education program can reduce depressive symptoms, anxiety, and behavioral problems in children and adolescents. Peker, Nebioğlu, & Ödemiş (2019), confirmed the model for the role of mindfulness tool in the relationship between smartphone and internet use. In the study conducted by Şehidoğlu (2014), which examined the relationship between mindfulness and problematic internet use, it was found that there was a strong negative relationship between mindfulness and problematic internet use. For this reason, this project was needed because there was no experimental study on positive psychology-based mindfulness in problematic internet use, and it was wondered how much positive psychology-based mindfulness psychoeducation would affect smartphone addiction. The aim of the study is to examine the smartphone addiction level of secondary school students between the ages of 14-18 in positive psychology-based mindfulness activities.

The research was designed in an experimental design with a control group, in which pre-test and post-test were used within the framework of quantitative research methods. While determining the study group, convenience sampling method was chosen in accordance with quantitative research techniques. Smartphone addiction scale was used to collect data. The smartphone addiction scale scores were calculated, and the experimental and control groups were formed from the students with the highest total score of the scale, with their averages equal to each other. While analyzing the data, SPSS 22 package program was used. The Shapiro-Wilk test was used to test whether the survey results obtained from the students participating in the study showed a normal distribution. Within the scope of the research, the Conscious Awareness Program, which is among the group guidance activities between the ages of 12-18 in the book Positive Psychology Practices at School, edited by Işık (2020), was applied by the researchers for 8 weeks to students with high smartphone addiction among Anatolian high school students.

As a result of the research, it was found that there was a significant difference between the pre-test and post-test scores of the smartphone addiction scale of the students who participated in the mindfulness activities compared to the students who did not participate in the mindfulness activities. While awareness activities had a positive effect on the smartphone addiction scale in general, it showed a positive effect on sub-dimensions such as excessive use, deprivation, and daily life disorders, but did not show the expected effect on sub-dimensions such as virtual-oriented relationship and endurance. The effect of smartphone

addiction can be investigated by using activities other than the awareness activities used in the research. It is recommended to repeat it in larger sample groups and different research groups.

Keywords: *Awareness, Smartphone, Addiction*

Pozitif Psikoloji Temelli Farkındalık Etkinliklerinin Ortaöğretim Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılığına Etkisinin İncelenmesi

Yaşadığımız yüzyıla damgasını vuran birçok gelişme vardır. Bunlardan bir tanesi de teknolojik gelişmelerdir. Günümüzde akıllı telefonlar bir ihtiyaç haline gelmektedir.Akıllı telefonlar günümüzün simgesi olarak yani günümüzün ‘’sosyal aksesuarı’’ olarak görülmüştür. (Karaboğa, 2020) Akıllı telefonların olumlu yanlarının yanı sıra olumsuz yanları da vardır bunlardan birisi de akıllı telefon bağımlılığıdır. Akıllı telefonların sorunlu kullanıp kullanmada önsezici olabilecek birden çok değişken bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi ise bilinçli farkındalık olarak bilinmektedir. Raes, Griffith, Van Der Gucht, & William (2014), bilinçli farkındalık temelli eğitim programının çocuk ve ergenlerde depresif belirtileri,anksiyeteyi, ve davranış sorunlarını azaltabileceğini bulmuştur. Peker, Nebioğlu, & Ödemiş (2019) ise akıllı telefon ve internet kullanımı ilişkisinde bilinçli farkındalık aracı rolüne yöenlik modeli doğrulamıştır. Şehidoğlu (2014) tarafından yapılan bilinçli farkındalık ve problemli internet kullanımı arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmada bilinçli farkındalık ve problemli internet kullanımı arasında negatif yönelimli kuvvetli bir ilişki olduğu bulunmuştur. Bu nedenle problemli internet kullanımında pozitif psikoloji temelli bilinçli farkındalığa yönelik bir deneysel çalışmanın yapılmamış olması ve pozitif psikoloji temelli bilinçli farkındalık psikoeğitim çalışmasının akıllı telefon bağımlılığına ne düzeyde etki edeceği merak edilmesi nedeniyle bu projeye ihtiyaç duyulmuştur. Araştırmanın amacı pozitif psikoloji temelli bilinçli farkındalık etkinliklerinin 14-18 yaş arasındaki ortaöğretim öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyini incelemektir. Araştırmada yöntem olarak nicel araştırma yöntemleri çerçevesinde ön test ve son testin kullanıldığı kontrol gruplu deneysel bir desende tasarlanmıştır. Çalışma grubunu belirlenirken nicel araştırma tekniklerine uygun olarak kolayda örnekleme yöntemi seçilmiştir. Verilerin toplanmasında akıllı telefon bağımlılığı ölçeği kullanılmıştır. Akıllı telefon bağımlılığı ölçek puanları hesapmış ve ölçeğin toplam puanı yüksek olan öğrencilerden ortalamaları birbirine denk olacak şekilde deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Verilerin analizi yapılırken SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerden elde edilen anket sonuçlarının normal dağılım gösterip göstermediğini test etmek için Shapiro-Wilk testi yapılmıştır. Yapılan araştırma kapsamında Işık (2020) tarafından editörlüğü yapılan Okulda Pozitif Psikoloji Uygulamaları kitabındaki 12-18 yaş aralığındaki grup rehberliği etkinlikleri içerisinde yer alan Bilinçli Farkındalık Programı Anadolu lisesi öğrencilerinden akıllı telefon bağımlılığı yüksek olan öğrencilere 8 hafta olarak araştırmacılar tarafından uygulanmıştır. Araştırma sonucunda bilinçli farkındalık etkinliklerinde yer alan öğrencilerin farkındalık etkinliklerine katılmayan öğrencilere göre akıllı telefon bağımlığı ölçeği ön ve son test puanları arasındaki anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Farkındalık etkinlerinin akıllı telefon bağımlılığı ölçeği ölçeğinde genel olarak olumlu etkisi olması yanında aşırı kullanım, yoksunluk, günlük yaşam bozuklukları gibi alt boyutlarında olumlu etki gösterirken sanal yönelimli ilişki ve dayanma gibi alt boyutlarında beklenen etkiyi gösterememiştir. Araştırmada kullanılan farkındalık etkinliklerinden başka etkinlikler kullanılarak akıllı telefon bağımlığı etkisi araştırılabilir.Daha büyük örneklem gruplarında ve farklı araştırma

gruplarında tekrar yapılması önerilmektedir.
Anahtar Kelimeler: *Farkındalık, Akıllı Telefon,Bağımlılık*

Bildiri No: PDR2022.000032 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
**Lisansüstü Öğrencisi Muhammet Can Kibritoğlu, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü* Lisansüstü Öğrencisi Görkem İşigüzel, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Humorous Existentialism Against Psychoanalysis; The Use of Woody Allen Films in Counseling Education: The Example of Annie Hall (1977)

Woody Allen is an important intellectual who left his mark on American cultural life in the last quarter of the twentieth century with both his books and numerous films he wrote and directed. In his works, mostly romantic-comedies; He humorously dealt with many concepts and deep issues such as relationships, family, death, loneliness, isolation, choice, therapy, psychoanalysis, depression and existence. While he dealt with basic existential problems in his films, he mostly came face to face with components of Freud, psychoanalytic theory and traditional therapy. In this respect, Woody Allen's cinema emerges as an important source that humorously describes the transition from psychoanalysis criticism to existential thought.

The 1977 Oscar-winning film Annie Hall, in which Allen wrote, directed and starred, is a typical example of his cinema. In the movie, the sexual, emotional and intellectual problems of Alvy Singer (Woody Allen) are mainly told from an existential perspective. Alvy; He is a character who has been working with a psychoanalyst who has been a 'constant smoker' since childhood, who wants to 'go back to real life' when the death instinct is mentioned, and is dissatisfied with the reduction of everything to psychoanalytic categories. In the film, especially the image is divided into two, on the one hand Alvy's psychoanalytic session; on the other hand, the scene setting with Annie's (Diane Keaton) non-analytic therapy provides an effective framework for understanding differences. In this study, the concepts related to the psychoanalytic theory and existential approach in the movie are also conveyed together with the relevant scenes.

It is known that movies have a common role in counselor education. Psychological counseling theories, primarily the scope of the course; In many undergraduate or graduate programs, there are various film lists that are recommended and meticulously processed, both formally and informally. Although Woody Allen's cinema has found a wide place in western intellectual life and is the subject of various studies, it is not mentioned enough in the aforementioned movie lists. However, it is predicted that Annie Hall will be a productive resource for both academics and students, as it can humorously describe a difficult theoretical breakdown and the transition from psychoanalysis to existentialism. The aim of this study is to analyze Annie Hall, one of the typical productions of Woody Allen cinema, within the framework of the transition to existential themes with psychoanalysis criticism, and thus to evaluate the usability of Woody Allen films in psychological counselor education.

Keywords: *psychoanalysis, humor, existence, Annie Hall, film*

Psikanalize Karşı Mizahi Varoluşçuluk; Woody Allen Filmlerinin Psikolojik Danışma Eğitiminde Kullanılması: Annie Hall (1977) Örneği

Woody Allen hem kitapları hem de yazdığı ve yönettiği çok sayıda filmle yirminci yüzyılın son çeyreğinde Amerikan kültür yaşamına damga vurmuş önemli bir entelektüeldir. Çoğunluğunu romantik-komedilerin oluşturduğu yapıtlarında; ilişkiler, aile, ölüm, yalnızlık, yalıtılmışlık, seçim, terapi, psikanaliz, bunalım ve varoluş gibi pek çok kavramı ve derinlikli konuyu mizahi bir tarzda ele almıştır. O, filmlerinde temel varoluşsal problemlerle ilgilenirken en çok Freud, psikanalitik kuram ve geleneksel terapinin bileşenleriyle karşı karşıya gelmiştir. Bu yönüyle Woody Allen sineması, psikanaliz eleştirilerinden varoluşçu düşünceye geçişi mizahi olarak anlatan önemli bir kaynak olarak karşımıza çıkmaktadır.

Allen'ın senaristliğini, yönetmenliğini ve başrolünü üstlendiği 1977 yapımı Oscar ödüllü Annie Hall filmi, onun sinemasının tipik bir örneğidir. Filmde Alvy Singer'ın (Woody Allen) cinsel, duygusal ve düşünsel problemleri ağırlıklı biçimde varoluşçu bir perspektif odağında anlatılmaktadır. Alvy; çocukluğundan itibaren 'sürekli sigara içen' bir psikanalistle çalışan, ölüm içgüdüsünden söz edildiğinde hemen 'gerçek yaşama dönmek' isteyen, her şeyin psikanalitik kategorilere indirgenmesinden hoşnut olmayan bir karakterdir. Filmde özellikle görüntünün ikiye ayrılıp bir yanda Alvy'nin psikanalitik seansının; diğer yanda Annie'nin (Diane Keaton) analitik olmayan terapisinin verildiği sahne planı, farklılıkların anlaşılması açısından etkili bir çerçeve sunmaktadır. Bu çalışmada, filmde yer alan psikanalitik kuram ve varoluşçu yaklaşıma ilişkin kavramlar da ilgili sahnelerle birlikte aktarılmıştır.

Psikolojik danışman eğitiminde filmlerin yaygın bir rolü olduğu bilinmektedir. Psikolojik danışma kuramları ders kapsamı öncelikli olmak üzere; pek çok lisans ya da lisansüstü programda, gerek formel gerek informel olarak önerilen ve titizlikle işlenen çeşitli film listeleri bulunmaktadır. Woody Allen sineması, batı düşünce yaşamında kendine geniş bir yer bulup çeşitli incelemelere konu olsa da söz konusu film listelerinde yeterince anılmamaktadır. Oysa kuramsal anlamda güç bir kırınımı, psikanalizden varoluşçuluğa geçişi mizahi yönden anlatabilmesi yönüyle Annie Hall filminin hem akademisyenlere hem de öğrencilere verimli bir kaynak olabileceği öngörülmektedir. Bu çalışmanın amacı da Woody Allen sinemasının tipik yapımlarından olan Annie Hall filmini, psikanalizm eleştirileriyle varoluşçu temalara geçiş çerçevesinde çözümlemek ve böylelikle Woody Allen filmlerinin psikolojik danışman eğitiminde kullanılabilirliğini değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: *psikanaliz, mizah, varoluş, Annie Hall, film*

Bildiri No: PDR2022.000033 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Osman CIRCIR, Milli Eğitim Bakanlığı* Doç. Dr. Mehmet Ali ÇAKIR, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

The Effectiveness of the Career Decision-Making Group Counselling Program in Career Planning of Adolescents

Career planning, which is effective in reducing adolescents' future anxiety and improving their social adjustment, is one of the basic developmental tasks for adolescents (Super, 1990). Adolescents need to make a career decision that suits them in order to plan their career. Career decision is defined as the choice made by individuals for a job, profession, education program or higher education institution (Sampson et al., 1992). Difficulties in making a career decision may lead the individual to avoid the decision-making process or to make a different career decision that is less suited to his or her characteristics (Gati, Krausz and Osipow, 1996). The purpose of the current study is to determine the effectiveness of the group counselling method in the career decision-making process. To this end, an answer to the research question "Is there a significant difference between the pretest and posttest scores of the study group?" was sought.
In the current study, a one-group pretest-posttest experimental design without control group was used. This is one of the pre-intervention models; however, it is not an intervention model in a real sense. In this model, the independent variable is administered to a randomly selected group. Both pre-intervention and post-intervention measurements are conducted (Karasar, 1998). The study group of the current research is comprised of a total of 15 students (5 males, 10 females) attending a high school in the Meram district of the city of Konya. In the determination of the study group, the random sampling method was used. In the study, the career decision-making group counselling program developed by Doğan (2010) was revised and group counselling practices consisting of 8 sessions lasting 8 weeks were carried out. Research data were collected from the study group before and after the group counselling application by using the Career Decision-Making Difficulties Scale. The collected data were analyzed in computer environment using SPSS 22 program package. In the analysis of the data, Wilcoxon Signed-Rank Test was used as a statistical technique.
As a result of the analyses, it was found that the applied group counselling program was effective in the career decision-making process. In light of the research findings, suggestions were made for researchers and practitioners.

Keywords: *Adolescent, Career, Group guidance.*

Ergenlerin Kariyer Planlama Sürecinde Kariyer Karar Verme Grup Rehberliği Programının Etkililiğin Belirlenmesi

Ergenlerin gelecek kaygısını azaltma ve sosyal uyumu geliştirmelerinde etkili olan kariyer planlama, ergenler için temel gelişimsel görevlerden birisidir (Super 1990). Ergenler, kariyerini planlamak için kendisine uygun bir kariyer kararı vermesi gerekir. Kariyer kararı, bireylerin iş, meslek, eğitim programı ya da üst eğitim kurumu için seçimde bulunması olarak

tanımlanmaktadır (Sampson vd., 1992). Kariyer karar verme güçlükleri, bireyin karar verme sürecinden kaçınmasına veya kendi özelliklerine daha az uygun olan farklı bir mesleki karar vermesine yol açabilir (Gati, Krausz ve Osipow, 1996). Bu çalışmanın amacı, kariyer karar verme sürecinde, grup rehberliği yönteminin etkililiğini belirlemesidir. Bu amaca bağlı olarak Çalışma grubunun öntest- sontest puanları arasında anlamlı düzeyde farklılık var mıdır? problem cümlesine yanıt aranmıştır.
Bu çalışmada deneme modellerinden tek grup öntest-sontest kontrol grupsuz deney deseni kullanılmıştır. Bu model, deneme öncesi modellerden biridir; ancak gerçek anlamda bir deneme modeli niteliği taşımaz. Bu modelde de yine gelişigüzel seçilmiş bir gruba bağımsız değişken uygulanır. Hem deney öncesi hem de deney sonrası ölçmeler yapılır (Karasar, 1998). Araştırmanın çalışma grubunu, Konya ili Meram ilçesinde bir lisede, 10'uncu sınıfta öğrenim gören 5'i erkek, 10'u kız olmak üzere toplam 15 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde, tesadüfi örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Çalışmada Doğan (2010) tarafından geliştirilen Kariyer Karar Verme Grup Rehberliği Programı revize edilerek 8 hafta süren 8 oturumdan oluşan grup rehberliği uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri grup rehberliği öncesi ve sonrasında çalışma grubundan öntest ve sontest olarak Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket 22 programı aracılığıyla bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Verilerin analizinde, istatistiksel teknik olarak Wilcoxon İşaretli Sıralar Testinden yararlanılmıştır.
Yapılan analizler sonucunda, uygulanan grup rehberliği programının kariyer karar verme sürecinde etkili olduğu bulunmuştur. Araştırma bulgulara dayalı olarak araştırmacı ve uygulayıcılara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Ergen, Kariyer, Grup rehberliği.*

Bildiri No: PDR2022.000036 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Rehabilitasyon Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Öğr. Gör. Tuna Şahsuvaroğlu, Marmara Üniversitesi*

Evaluation of Psychological Counseling and Guidance for Individuals with Neurodiversity in the light of Rehabilitation Counseling Practices

Neurodiversity is a perspective arguing that people's brains and minds are in endless variations and each individual has a different neurocognitive functionality. Neurological conditions which have traditionally been defined as illness, disability or disorder are also perceived as an individual difference in principle, not as a disease. Psychological counselling aiming at ensuring the well-being of the individual in him/herself offered to both normal and individuals with developmental problems. The main purpose of psychological counseling and guidance services provided to individuals with developmental differences is the rehabilitation counseling practice which does not construct different developmental processes as a disease and deficiency and thus achieve the individual's goals of personal,professional, and independent living in the least constrained environment possible. Such counseling should also form the basis of psychological counseling and guidance services to be offered to individuals with neurodiversity. It is noteworthy to mention that the rehabilitation consultancy services offered to individuals with neurodiversity in Turkey are insufficient in terms of quality,prevalence and effectiveness. They also lack statistical data and scientific research and they view services based heavily on the medical model. In this study, suggestions are made related to the following issues:historical development in the field of the rehabilitation counseling field that is in Turkey and is confused with areas such as special education, occupational therapy or physical therapy and rehabilitation; definition and functions of rehabilitation counseling; findings on how rehabilitation counseling provides a basis for providing services to individuals with neurodiversity.These issues are discussed in line with the relevant literature.

Keywords: *Neurodiversity, rehabilitation counseling*

Nöroçeşitliliği Olan Bireylere Yönelik Sunulan Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmet ve Uygulamalarının Rehabilitasyon Danışmanlığı Işığında Değerlendirilmesi

Farklı gelişimsel durumların değerlendirilmesinde, hastalık bağlamının dışında daha kapsayıcı ve birey olarak insanı odağa alan nöroçeşitlilik; insanların beyin ve zihinlerinin sonsuz sayıda varyasyonlar içinde olduğunu ve her bireyde farklı bir nörobilişsel işlevselliğin geliştiğini savunan ve geleneksel olarak hastalık, özürlülük, engel, bozukluk olarak tanımlana gelmiş nörolojik durumları bir hastalık olarak değil de temelde bireysel farklılık olarak algılayan bir bakış açısıdır. Ruh sağlığı, psikoloji ve gelişim ilkelerinin; bilişsel, duyuşsal, davranışsal ve etkileşimsel müdahale stratejileri aracılığıyla, bireyin öz' de iyi oluşunu sağlama amaçlayan psikolojik danışma; hem normal hem de gelişimsel problemi olan bireylere sunulmaktadır. Gelişimsel farklılığı olan bireylere sunulacak psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin

temel amacı ise; farklı gelişimsel süreçleri bir hastalık ve eksiklik olarak kurgulamayan, bireyin kişisel, mesleki ve bağımsız yaşamla ilgili hedeflerini mümkün olan en az sınırlandırılmış ortamda başarması için rehabilitasyon danışmanlığı uygulama alanı, nöroçeşitliliği olan bireylere sunulacak psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin de temelini oluşturmalıdır. Türkiye'de nöroçeşitliliği olan bireylere sunulan rehabilitasyon danışmanlığı hizmetlerinin kalite, yaygınlık, etkililik açısından yetersiz olduğu, istatistiki veri ve bilimsel araştırmaların mevcut olmadığı, hizmetlere bakış açısının ağırlıkla tıbbi modele dayandığı ve rehabilitasyon danışmanlığı hizmetlerinin çok disiplinli yapısının göz ardı edildiği dikkati çekmektedir. Bu araştırmada öncelikle Türkiye' de yeterince tanınmayan ve özel eğitim, ergoterapi veya fizik tedavi ve rehabilitasyon gibi alanlarla karıştırılan rehabilitasyon danışmanlığı alanının tarihsel gelişimi, tanımı ve işlevlerine yer verilmiş daha sonra ise rehabilitasyon danışmanlığının nöroçeşitliliği olan bireylere hizmet götürmede nasıl bir dayanak oluşturduğu ile ilgili elde edilen bulgular, alanyazın bağlamında ele alınıp tartışılmış ve nöroçeşitliliği olan bireylere yönelik rehabilitasyon danışmanlığı hizmetlerinin geliştirilebilmesi amacıyla önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Nöroçeşitlilik, rehabilitasyon danışmanlığı*

Bildiri No: PDR2022.000037 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
*Arş. Gör. Dr. İdil Eren Kurt, Çukurova Üniversitesi Arş. Gör. Sümbül Yalnızca Yıldırım, Çukurova Üniversitesi Arş. Gör. Dr. Ayça Saraç, Çukurova Üniversitesi Arş. Gör. Dr. Ahmet Togay, Çukurova Üniversitesi Prof. Dr. Meral Atıcı, Çukurova Üniversitesi Doç. Dr. İsmail Sanberk, Çukurova Üniversitesi Doç. Dr. Metehan Çelik, Çukurova Üniversitesi Arş. Gör. İrem Şahin Yoluk, Çukurova Üniversitesi Doç. Dr. Oğuzhan Kırdök, Çukurova Üniversitesi
**Bu çalışma, 14395 ID kodu ile Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmektedir.

Development of A Psycho-Educational Program for Men Battering Their Wives

Violence has become a serious social health problem. Especially the prevalence of domestic violence and the fact that women and children are victims in this type of violence determine the direction of studies on violence. ın the literature, there are many studies on women and children who have been subjected to violence. These studies provide ample evidence of how domestic violence makes the family an unsafe and unhealthy place. In addition, there are many experimental studies aimed at reducing the impact of domestic violence, which is a traumatic experience, on victims. These activities help the victims of violence to continue their lives and reduce the effects of violence. However, it does not prevent the occurrence of violence. Because, like all types of violence, stopping domestic violence can only be possible if the perpetrator accepts responsibility for this issue and realizes that he needs to change his behavior. This point of view has led to the issue of working with men who use violence against their wives come to the fore and programs to be developed in this regard. Experimental studies have been conducted and continue to be conducted, especially for men who are in prison for inflicting violence on their wives. However, studies on this subject in our country are very limited. For this reason, within the scope of this study, it was aimed to develop a psycho-education program for men who use violence to prevent repetition of violence. The purpose of this research is to develop a psycho-education program in order to help men who use violence against their spouses reduce these behaviors. Within the scope of this study, first of all, a literature review was conducted, and experimental studies conducted in the world and in our country on men who used violence against their spouses were examined. As a result of these examinations, the needs of men who use violence against their spouses were determined by the authors of the study. Session topics were determined in line with these identified needs. Afterwards, the sessions were written by the authors and these sessions were brought together to create a psycho-education program. In this study, which was carried out with the cooperation of the Family and Social Services Directorate and Çukurova University Psychological Counseling and Guidance Department faculty members, a psycho-education program was developed for men who have perpetrated violence against their spouses and have been sentenced to electronic handcuffs. Topics covered in the 10-session program are: Session 1: Meeting, Session 2: Recognizing emotions, Session 3: Basic communication skills, Session 4: Conflict resolution, Session 5: Emotion and Behavior Regulation, Session 6: Anger Management, Session 7: Loving Oneself and Others/Compassion, Session 8: Violence Awareness Training, Session 9: Gender, Session 10: Closing Session.

Keywords: *prevention, domestic violence, batter men, psycho-education*

Eşine Şiddet Uygulayan Erkeklere Yönelik Psiko-Eğitim Programının Geliştirilmesi

Modernleşme ile birlikte azalması beklenirken gün geçtikçe artan ve aile içine kadar giren şiddet, ciddi boyutlara ulaşan toplumsal bir sağlık sorunu haline gemiştir. Özellikle aile içinde yaşanan şiddetin yaygınlığı ve bu şiddet türünde genelde kadın ve çocukların mağdur konumunda olması, şiddet ile ilgili çalışmaların yönünü belirlemektedir. Alan yazında şiddete uğrayan kadın ve çocuklar ile ilgili birçok çalışma mevcuttur. Bu çalışmalar, aile içi şiddetin aileyi ne kadar güvensiz ve sağlıksız bir yer haline getirdiğine dair birçok kanıt sunmaktadır. Bunun yanında travmatik bir deneyim olan aile içi şiddetin mağdurlar üzerindeki etkisini azaltmaya yönelik de birçok deneysel çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalar, şiddete uğrayanların yaşamına devam etmesine yardım eder ve şiddetin etkilerini azaltır. Ancak şiddetin oluşmasını engellememektedir. Çünkü her şiddet türü gibi, aile içi şiddetin de durdurulması ancak şiddet uygulayanın bu konudaki sorumluluğu kabul etmesi ve davranışını değiştirmesi gerektiğini fark etmesi ile mümkün olabilir. Bu bakış açısı, dünyada eşine şiddet uygulayan erkeklerle çalışma konusunun gündeme gelmesine ve bu konuda programlar geliştirilmesine yol açmıştır. Özellikle eşine şiddet uyguladığı için cezaevinde olan erkeklere yönelik deneysel çalışmalar yapılmış ve yapılmaya da devam etmektedir. Ancak ülkemizde bu konuda yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu nedenle bu çalışma kapsamında şiddet uygulayan erkeklerin, şiddeti tekrarlamasını önlemeye yönelik bir psiko-eğitim programı geliştirilmek amaçlanmıştır. Bu araştırmanın amacı, eşine şiddet uygulayan erkeklerin bu davranışlarını azaltmalarını sağlamak amacıyla bir psiko-eğitim programı geliştirmektir. Bu çalışma kapsamında öncelikle alan yazın taraması yapılmış, eşine şiddet uygulayan erkeklere yönelik dünyada ve ülkemizde yapılan deneysel çalışmalar incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda araştırmanın yazarları tarafından eşine şiddet uygulayan erkeklerin ihtiyaçları belirlenmiştir. Belirlenen bu ihtiyaçlar doğrultusunda oturum konuları belirlenmiştir. Ardından yazarlar tarafından oturumlar yazılmış ve bu oturumlar bir araya getirilerek psiko-eğitim programı oluşturulmuştur. Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Çukurova Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik bölümü öğretim elemanları işbirliği ile yapılan bu çalışmada, eşine şiddet uygulamış ve elektronik kelepçe cezası almış erkeklere yönelik olarak bir psiko-eğitim programı geliştirilmiştir. 10 oturumdan oluşan programda ele alınan konular şunlardır: 1. oturum: Tanışma, 2. oturum: Duyguları tanıma, 3. oturum: Temel iletişim becerileri, 4. oturum: Çatışma çözme, 5. oturum: Duygu ve Davranış Düzenleme, 6. oturum: Öfke Yönetimi, 7. oturum: Kendini ve Başkalarını Sevmek/Şefkat, 8. oturum: Şiddet Bilinçlenme Eğitimi,9. oturum: Toplumsal Cinsiyet, 10. oturum: Sonlandırma

Anahtar Kelimeler: *önleme, aile içi şiddeti, eşine şiddet uygulayan erkekler, psiko-eğitim*

Bildiri No: PDR2022.000040 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Arş. Gör. Zeynep Görgülü, Ankara Üniversitesi **Prof. Dr. Hasan Bozgeyikli, Selçuk Üniversitesi* Öğr. Gör. Emre Emrullah Boğazlıyan, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi

The Dark Side of The Career: The content analysis of Eksi Sözlük

Purpose: The main aim of career counselling is to help individuals become productive and healthy members of society by working in meaningful and decent jobs now and in the future. Job and career are important factors that contribute to an individual's psychological well-being.Similarly, many theorists in psychology highlight the importance of having a job for the mental and physical health of individuals. However, individuals can face unwanted situations threatening their psychological well-being, such as mobbing, nepotism, excessive workload, and unhealthy work relationships in their workplace. This dark side of career seems to be an important issue that needs to be examined and investigated in today's world where change and transformation happen very fast, job descriptions change or disappear, economic problems increase with the pandemic and competition gets stronger. In this regard, social media platforms have an important function for individuals to express their voices without revealing their identity. Therefore, it can be claimed that social media content analysis, which has become widespread recently, helps researchers to understand the dark side of their career by benefiting from this function of social media. The current study aims to understand the dark side of the career by analyzing posts about working life on the social media platform Ekşi Sözlük.
Method: In this study, content analysis was utilized to analyse posts regarding "working life" in Eksi Sözlük. Firstly, 2046 posts were taken in Eksi Sözlük. One of the authors quickly reviewed all posts and excluded those that had insufficient content and were irrelevant to the research aims, such as those containing only links. 1930 posts were selected in this process for forward analysis. Secondly, 10% of the whole data set was selected randomly (200 posts) and coded into categories and themes by the author. Holistic, descriptive, and value coding methods were used for analysis. The code list obtained in this process was reviewed and controlled by other authors. Thus, the code list agreed upon by all authors was obtained. The rest of the posts were coded according to the code list. In case the new category is needed, consensus among the authors is reached by taking other authors' opinions into consideration. Other authors re-coded the posts, which were randomly selected to compose 10% of all posts (200 posts). The Kappa coefficient was calculated to assess intercoder consistency. All the authors discussed reaching consensus in the case of consistency.
Results: As a result of the analysis of Ekşi Sözlük posts, findings about business life itself, work relationships, relationships with managers, and individual factors were obtained. The post contained issues such as insecurity in work relationships, excessive competition and insufficient cooperation, loneliness, injustice, discrimination, mobbing, problems with managers, etc. The study's most striking findings, on the other hand, were related to the meaning of working in posts. Negative attitudes towards business life were highlighted in the posts as well as the other issues such as establishing work-life balance and disliking the job they currently have. In this regard, topics such as monotony of life, excessive working hours, and excessive workload were obtained.
Conclusion: The importance of career counselling in terms of working life quality and job

satisfaction was inferred in the conclusion of this study. Individuals can not only have difficulty due to the obstacles they face in the workplace, but they can also have a negative attitude towards the work itself. Therefore, working can be a risk factor, contrarily it is expected to improve wellbeing. In this regard, posts have intense emotions such as hopelessness, anger, rebellion, and sadness. The findings claimed that career counselling is required for not only educational institutions but also workplaces because of the improved working lives of people. The implications and recommendations were presented in the context of education and employment.

Keywords: *dark side of career, working life, content analysis, eksi sözlük, career counselling*

Kariyerin Karanlık Yüzü: Ekşi Sözlük Örneği

Amaç: Kariyer danışmanlığının en önemli hedefinin bireylerin şimdi ve gelecekte anlamlı bir iş hayatına sahip olarak toplumun üretken ve sağlıklı birer bireyi haline gelmelerine katkı sağlamak olduğu söylenebilir. Bu bağlamda iş ve kariyerin psikolojik iyilik hali için önemi yadsınamaz bir unsur olduğu görülmektedir. Birçok kuramcı bir işe sahip olmanın bireyin ruhsal ve bedensel sağlığı için gerekliliğini vurgulamaktadır. Bunlarla birlikte, bireyler iş hayatlarında psikolojik sağlıklarını tehdit eden mobbing, kayırmacılık, aşırı iş yükü, sağlıksız iş ilişkileri gibi durumlarla da karşılaşmaktadır. Kariyerin bu karanlık yüzünün özellikle değişim ve dönüşümün çok hızlı olduğu, iş tanımlarının değiştiği veya yok olduğu, pandemiyle birlikte ekonomik sorunların arttığı ve rekabetin güçlendiği günümüz dünyasında üzerinde çalışılması gereken bir konu olduğu görülmektedir. Bu bağlamda, sosyal medya platformları bireylerin gerçek hayatlarında yaşadıkları zorluk ve haksızlıklarda duyuramadıkları seslerini özgürce ifade edebilecekleri anonimliği sağlaması açısından önemli bir işlev göstermektedir. Son dönemlerde yaygınlaşan sosyal medya içerik analizlerinin sosyal medyanın bu işlevinden yararlanması kariyerin karanlık yüzünü anlamada da yardımcı olabileceğini düşünülmektedir. Bu nedenle bu araştırmada bir sosyal medya platformu olarak Ekşi Sözlük'teki iş hayatına yönelik paylaşımların kariyerin karanlık yüzü açısından incelenmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Bu araştırmada Ekşi Sözlük platformunda "iş hayatı" başlığı altındaki gönderiler içerik analizi ile incelenmiştir. Bunun için öncelikle Ekşi Sözlük'ten 2046 gönderi çekilmiştir. İlk aşamada tüm gönderiler bir yazar tarafından hızlıca gözden geçirilerek yeterli içerikte olmayanlar (örneğin sadece link verenler) ve alakasız olanlar çıkarılmıştır. Bu işlem sonucunda 1930 gönderi ileri analiz için örneklemde kalmıştır. İkinci aşamada tüm veri setinin yaklaşık %10'u kadarı (200 gönderi) rastgele seçilerek bir yazar tarafından kodlanmıştır. Kodlamada Bütüncül Kodlama, Değer Kodlama ve Betimsel Kodlama yöntemleri kullanılmıştır. Bu işlem ile oluşturulan kod listesi diğer yazarlar tarafından kontrol edilerek düzenlenmiştir. Böylece bütün yazarların mutabık kaldığı bir kod listesi oluşturulmuştur. Tüm gönderiler bu kod listesine göre kodlanmıştır. Yeni bir kategori veya kod oluşturulması gerektiğinde diğer yazarların değerlendirmesi alınmış ve ortak görüş oluşturulmuştur. Tüm gönderiler kodlandığında rastgele seçilen %10'u (200 gönderi) diğer araştırmacılar tarafından yeniden kodlanmış ve kodlayıcılar arası tutarlılık için Kappa katsayısı hesaplanmıştır. Tutarsızlık olan kodlar yazarlar tarafından tartışılarak ortak karar alınmıştır.
Bulgular: Ekşi Sözlük gönderilerinin analizi sonucunda iş hayatının kendisine yönelik, iş arkadaşları ve ilişkilere yönelik, yöneticilerle ilişkilere yönelik ve bireyin kendisinden kaynaklı durumlara yönelik konu başlıkları ortaya çıkmıştır. Buna göre, gönderiler iş ilişkilerinde güvensizlik, aşırı rekabet ve yetersiz iş birliği, yalnızlık, adaletsizlik, ayrımcılık, mobbing, yöneticilerle sorunlar gibi konularını içermektedir. Diğer taraftan öne çıkan dikkat

çekici bir başlık da işe yüklenen anlamla ilgilidir. Gönderilerde iş-hayat dengesinin kurulamaması ve işin sevilememesi gibi durumlarla paralel şekilde iş hayatına yönelik olumsuz tutumlar önemli bir yer tutmaktadır. Bu bağlamda, hayatın monotonlaşması, çalışma saatlerinin fazlalığı, aşırı iş yükü gibi konular ifade bulmuştur.
Sonuç: Araştırma sonucunda kariyer danışmanlığı hizmetinin iş hayatı kalitesi ve doyumu açısından önemi görülmektedir. Bireyler sadece iş ortamında karşılaştıkları engellerle zorlanmamakta aynı zamanda işin kendisine yönelik de olumsuz bir tutum içerisinde olabilmektedir. Bu durum ise aslında iyilik halini geliştirmesi gereken bir işe sahip olma ve iş yapma olgusunu bir risk faktörü haline getirmektedir. Bu bağlamda gönderilerde yoğun umutsuzluk, öfke, isyan, üzüntü duyguları görülmektedir. Analiz sonucunda ortaya çıkan bu sonuçlar kariyer danışmanlığının sadece eğitim kurumları düzeyinde kalmaması, bireyleri iş hayatlarında da desteklemeye devam etmesi gerekliliği öne çıkarmaktadır. Buna göre hem eğitim hem iş kurumları için kariyer danışmanlığı hakkında öneriler ve gelecek için araştırmalar literatür ışığında sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *kariyerin karanlık yüzü, iş hayatı, içerik analizi, ekşi sözlük, kariyer danışmanlığı*

Bildiri No: PDR2022.000043 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Tuğra Çiğci, Hayat Psikolojik Danışma Merkezi*

An Investigation of Classroom Guidance Programs Developed for Different Education Levels Between 2006 and 2020 in terms of Peer Bullying Concept and Emotion Regulation Skills

The aim of this study is to examine the classroom guidance programs developed for different education levels between 2006 and 2020 in terms of the concept of peer bullying and emotion regulation skills. Document analysis method from qualitative research was used. Within the scope of the research, the concept of peer bullying and emotion regulation skills, which are included in the classroom guidance programs, can be examined objectively with the acquisition checklists developed by the researcher. The analyzed documents were published by the Ministry of National Education between 2006 and 2020; Primary and Secondary Schools Classroom Guidance Program (2006), Primary and Secondary Education Institutions Classroom Guidance Program Primary Education Activity Examples (2007), Secondary Education Guidance and Orientation Curriculum Guidance Activity Examples (2011), Pre-School Education Guidance Program (2012) and Pre-School, It is the Primary, Secondary and Secondary School Classroom Guidance Program (2020), and the examination was carried out through checklists. According to the findings obtained in the study, it is seen that the distribution of the acquisitions regarding the concept of peer bullying and emotion regulation skills is not regular according to years. It has been determined that the acquisitions of the concept of peer bullying and emotion regulation skills in the classroom guidance programs in the research vary according to the grade levels. In the classroom guidance programs examined within the scope of the research, it has been determined that the concept of peer bullying varies significantly from program to program in terms of the scope covered. It is seen that the program that mostly deals with both the acquisitions related to the concept of peer bullying and the acquisitions related to emotion regulation skills is Primary and Secondary Schools Class Guidance Program Primary Education Activity Examples (2007). When the literature is examined, there are findings that the concept of peer bullying has a significant relationship with the social skills and interpersonal relations dimensions, which are the sub-factors of emotion regulation skills. Examining peer bullying and emotion regulation skills in classroom guidance programs is important in terms of qualitative evaluation of classroom guidance programs. In the classroom guidance programs examined, it is seen that the acquisitions for the concept of peer bullying are handled more harmoniously than the acquisitions for emotion regulation skills, taking into account the developments in the literature. It is noteworthy that the number and intensity of learning outcomes vary in the classroom guidance programs published since 2006. It is recommended to give sufficient place to the facts that are known to support protective and preventive guidance studies, such as the emotional regulation gains of the classroom guidance programs, which have been seen to be transforming from a crisis-oriented guidance understanding to a comprehensive developmental guidance understanding since the Primary and Secondary Education Classroom Guidance Program published in 2006. The study, as it is, is important in terms of revealing the transformation of classroom guidance programs from year to year.

Keywords: *peer bullying, emotion regulation skills, qualitative research, classroom guidance program*

2006 – 2020 Yılları Arasında Farklı Öğrenim Kademelerine Yönelik Geliştirilen Sınıf Rehberlik Programlarının Akran Zorbalığı Kavramı ve Duygu Düzenleme Becerileri Açısından İncelenmesi

Bu çalışmanın amacı, 2006 – 2020 yılları arasında farklı öğrenim kademelerine yönelik geliştirilmiş sınıf rehberlik programlarının akran zorbalığı kavramı ve duygu düzenleme becerileri açısından incelenmesidir. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yönteminin kullanıldığı bu araştırmada; sınıf rehberlik programlarında yer alan akran zorbalığı kavramı ve duygu düzenleme becerilerinin kazanımsal olarak incelenebilmesi için, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan kazanım kontrol listeleri oluşturulmuştur. Analiz edilen dokümanlar, 2006 – 2020 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan; İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sınıf Rehberlik Programı (2006), İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sınıf Rehberlik Programı İlköğretim Etkinlik Örnekleri (2007), Ortaöğretim Rehberlik ve Yönlendirme Dersi Programı Rehberlik Etkinlik Örnekleri (2011), Okul Öncesi Eğitim Rehberlik Programı (2012) ve Okul Öncesi, İlkokul, Ortaokul ve Ortaöğretim Sınıf Rehberlik Programı (2020) olup kontrol listeleri aracılığı ile inceleme gerçekleştirilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, akran zorbalığı kavramı ve duygu düzenleme becerilerine yönelik kazanımların yıllara göre dağılımlarının düzenli olmadığı görülmektedir. Araştırmada yer alan sınıf rehberlik programlarındaki akran zorbalığı kavramı ve duygu düzenleme becerilerine yönelik kazanımların sınıf düzeylerine göre değişkenlik gösterdiği belirlenmiştir. Araştırma kapsamında incelenen sınıf rehberlik programlarında, akran zorbalığı kavramının kapsadığı alan bakımından programdan programa göre ciddi değişkenlik gösterdiği belirlenmiştir. Hem akran zorbalığı kavramıyla ilgili kazanımları hem de duygu düzenleme becerilerine yönelik kazanımları kapsadığı alan bakımından en fazla ele alan programın İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sınıf Rehberlik Programı İlköğretim Etkinlik Örnekleri (2007) olduğu görülmektedir. Alan yazın incelendiğinde, akran zorbalığı kavramının duygu düzenleme becerilerinin alt faktörleri olan sosyal beceri ve kişilerarası ilişkiler boyutu ile anlamlı bir ilişkisi olduğuna dair bulgular yer almaktadır. Akran zorbalığı ve duygu düzenleme becerilerinin sınıf rehberlik programları içerisinde incelenmesi sınıf rehberlik programlarının niteliksel olarak değerlendirilmesi açısından önemlidir. İncelenen sınıf rehberlik programlarında, akran zorbalığı kavramına yönelik kazanımların duygu düzenleme becerilerine yönelik kazanımlara göre alan yazındaki gelişmeler göz önünde bulundurularak daha uyumlu biçimde ele alındığı görülmektedir. 2006 yılından bu yana yayımlanmış sınıf rehberlik programlarında, kazanım sayılarının ve yoğunluğunun değişkenlik gösterdiği dikkat çekmektedir. 2006 yılında yayımlanan İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sınıf Rehberlik Programı'ndan bu yana kriz odaklı bir rehberlik anlayışından kapsamlı gelişimsel rehberlik anlayışına dönüşmekte olduğu görülen sınıf rehberlik programlarının duygu düzenleme kazanımları gibi koruyucu ve önleyici rehberlik çalışmalarını destekleyici olduğu bilinen olgulara yeterli düzeyde yer verilmesi önerilmektedir. Çalışma bu haliyle, sınıf rehberlik programlarının kazanımsal olarak yıldan yıla dönüşümünü gözler önüne sermesi bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: *akran zorbalığı, duygu düzenleme becerileri, nitel araştırma, sınıf rehberlik programı*

Bildiri No: PDR2022.000044 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Prof. Dr. Özlem TAGAY, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi* Uzm. Psk. Danışman Osman CIRCIR, Milli Eğitim Bakanlığı

Bibliometric Analysis of the Academic Studies Published on the Subject of Psychological Adjustment in Adolescents in International Journals

Adolescence is a period in which important transitions are experienced in the development of the individual and the psychological adjustment of the individual begins to be affected. In general, adjustment refers to an individual's ability to adapt to and cope with difficulties and experiences in his/her environment (Chong, Huan, Yeo, & Ang, 2006). The bonds that adolescents establish with their family and friends can be considered as an indicator of happiness and psycho-social functionality in general. Studies have shown that adolescents' perception of friendship, emotional, cognitive and social support (Dumont & Provost, 1999) has a significant impact on their psychological adjustment (Demaray and Malecki, 2002; Van Wel, Linssen, & Abma, 2000).
The purpose of the current study is to conduct a bibliometric analysis of the academic studies published on the subject of psychological adjustment in adolescents in international journals (Web of Science). In this study, the bibliometric analysis method was used. A search was conducted in the Web of Science (WoS) in March 2022 by using the keywords "Adolescent" and "Psychological adjustment". The bibliometric data of 189 academic studies obtained as a result of this search constitute the data set of the study. Studies from all years were included in this search.
According to the findings obtained as a result of the analyses, the first study on psychological adjustment in adolescents was conducted in 1982 and the number of studies on this subject has gradually increased since then. The greatest number of studies on the concept of psychological adjustment was found to be published in the "Journal of Pediatric Psychology". When the distribution of the studies on psychological adjustment in adolescents by Country/Region was analyzed, it was determined that the United States of America is the country with the highest number of studies on the subject. When the researchers who conducted the most studies on the subject of psychological adjustment in adolescents were examined, the authors with the most publications were listed as Landolt, M.A., Bos, H., and Chen, E., and when the co-citations were examined, it was found that Bradbury , A.R., Landolt, M.A. and Daly, M. were the names that came to the fore in the studies on the subject of psychological adjustment in adolescents in Web of Science. In addition, in studies conducted on the concept of psychological adjustment in adolescents, it was determined that words such as depression, stress, social support, childhood, cooperation, talent and anger and behaviour are the keywords used the most. In light of these findings, suggestions were made for researchers and practitioners.

Keywords: *Adolescent, Psychological adjustment, Bibliometric analysis.*

Uluslararası Dergilerde Yayımlanan Ergenlerde Psikolojik Uyum ile İlgili Akademik Çalışmaların Biblioyometrik Analizi

Ergenlik dönemi, bireyin gelişiminde önemli geçişlerin yaşandığı ve bireyin psikolojik uyumunun etkilenmeye başladığı bir süreçtir. Genel olarak uyum, bireyin çevresindeki zorluklar ve deneyimlerle uyum sağlama ve bunlarla başa çıkma yeteneğini ifade eder (Chong, Huan, Yeo, & Ang, 2006). Ergenlerin aile ve arkadaşlarıyla kurduğu bağlar, genel olarak mutluluk ve psiko-sosyal işlevselliğin bir göstergesi olarak düşünülebilir. Yapılan araştırmalar, ergenlerin arkadaşlık, duygusal, bilişsel ve sosyal destek algısının (Dumont ve Provost, 1999), onların psikolojik uyumları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir (Demaray ve Malecki, 2002; Van Wel, Linssen, & Abma, 2000). Bu araştırmanın amacı ergenlerde psikolojik uyumu ile ilgili Uluslararası dergilerde (Web of Sicience) yayımlanan akademik çalışmaların bibliyometrik açıdan incelemesidir. Bu araştırmada bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Mart 2022'de Web of Science (WoS)'de yer alan makaleler "Adolescent" ve "Psychological adjustment" anahtar kelimeleri ile taranmıştır. Tarama sonucu elde edilen 189 akademik çalışmaya ait bibliyometrik veri, çalışmanın veri setini oluşturmaktadır. Bu taramaya, tüm yıllara ait çalışmalar dâhil edilmiştir. Yapılan analizler sonucu elde edilen bulgulara göre, ergenlerde psikolojik uyum ile ilgili ilk çalışmanın 1982'de yapıldığı ve günümüze geldikçe yapılan çalışmaların sayısının arttığı gözlenmiştir. Psikolojik uyum kavramı ile ilgili çalışmaların en çok "Journal Of Pediatric Psychology" adlı dergide yayınlandığı bulunmuştur. Ergenlerde psikolojik uyum ile ilgili yapılan çalışmalar Ülke/Bölgelere göre dağılımı incelendiğinde konu ile ilgili en çok araştırma yapılan ülkenin Amerika Birleşik Devletleri olduğu belirlenmiştir. Ergenlerde psikolojik uyum üzerine en çok çalışma yapan araştırmacılar incelendiğinde en çok yayın yapan yazarların Landolt, M.A., Bos, H. ve Chen, E. şeklinde sıralandığı, ortak atıflar incelendiğinde ise ergenlerde psikolojik uyum ile ilgili Web of Science'ta yer alan çalışmalarda, Bradbury, A.R., Landolt, M.A. ve Daly, M. isimlerinin öne çıktığı belirlenmiştir. Ayrıca, ergenlerde psikolojik uyum kavramı ile yapılan çalışmalarda depresyon, stres, sosyal destek, depresyon, çocukluk çağı, işbirliği, yetenek ve öfke ve davranış gibi kelimelerle çalışıldığı saptanmıştır. Bu bulgular ışığında araştırmacı ve uygulayıcılara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Ergen, Psikolojik uyum, Bibliyometrik analiz.*

Bildiri No: PDR2022.000046 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Arş. Gör. Sümbül YALNIZCA YILDIRIM, Çukurova Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Feyruz USLUOĞLU, Toros Üniversitesi

Opinions of Therapists About Online Counseling Process

Technological developments have affected every aspect of our lives, as well as our relationships and the way we communicate. This effect has made many things that were previously done face-to-face, including psychological counseling, available over the internet. Especially with the pandemic process, online psychological counseling has become more common. Online counseling requires different skills than face-to-face counseling. In online counseling, many issues come to the fore, how to protect the client's privacy and the difficulty of providing open communication (to make up for the lack of verbal and non-verbal cues). In addition, the thoughts of therapists who provide psychological help about online counseling also affect the process. Within the scope of this study, it was aimed to examine the perceptions of online psychotherapy therapists about online counseling.
In the study, 48 therapists with online counseling experience were studied. Thirty of the participants were female and 16 were male. 1 participant did not want to indicate their gender. Participants are between the ages of 24-56. The questions used in the research were prepared by the researchers and presented to the opinion of two experts. After the necessary revisions were made, the data were collected with a form prepared via Google Drive. The documents obtained from the participants were analyzed by content analysis, one of the qualitative research methods.
As a result of the research, it was determined that all of the therapists used audio and video calls in online counseling. It was determined that the therapists' reasons for deciding on online counseling were gathered in four groups. These; It has been determined as being in different cities with the client, being in a risky process such as the pandemic process, whether the client has a psychiatric diagnosis and severe traumatic experience, and whether the client's wishes and needs are in this direction. In the study, the measures taken by therapists in online counseling were gathered under four main headings: the environment, session recording, structuring process and the program used in the interview. Advantages of online counseling in research; It has been determined that it offers advantages such as economy, flexibility, safety in terms of health and comfort for the client. It has been determined that the disadvantages can be grouped as the disadvantages arising from the place, the use of technological tools and not be in the same physical setting.

Keywords: *online counseling, therapist opinions, technology, online therapy*

Terapistlerin Çevrimiçi Psikolojik Danışma Süreci ile İlgili Görüşler

Teknolojik gelişmeler yaşamımızın her alanını etkilediği gibi ilişkilerimizi ve iletişim kurma biçimimizi de etkilemiştir. Bu etki, psikolojik danışma da dahil, önceden yüz yüze yapılan birçok şeyin internet üzerinden gerçekleştirilebilir hale gelmesini sağlamıştır. Özellikle pandemi süreci ile birlikte çevrimiçi psikolojik danışma daha da yaygın hale gelmiştir. Çevrimiçi psikolojik danışma, yüz yüze yapılan psikolojik danışmadan farklı beceriler gerektirmektedir. Çevrimiçi psikolojik danışmada, danışanın gizliliğinin nasıl korunacağı ve

açık iletişimi sağlamanın zorluğu (sözel ve sözel olmayan ipuçlarının eksikliğini gidermek adına) birçok konu ön plana çıkmaktadır. Bunun yanında psikolojik yardım veren terapistlerin çevrimiçi psikolojik danışma ile ilgili düşünceleri de süreci etkilemektedir. Bu çalışma kapsamında da çevrimiçi psikoterapi yapan terapistlerin çevrimiçi psikolojik danışma ile ilgili algılarının incelenmesi amaçlanmıştır.
Araştırmada çevrimiçi psikolojik danışma tecrübesi olan 48 terapist ile çalışılmıştır. Katılımcıların 30'u kadın, 16'sı erkektir. 1 katılımcı cinsiyetini belirtmek istememiştir. Katılımcılar, 24-56 yaş aralığındadır. Araştırmada kullanılan sorular, araştırmacılar tarafından hazırlanmış ve iki uzman görüşüne sunulmuştur. Gerekli revizyonlar yapıldıktan sonra veriler Google Drive aracılığı ile hazırlanan form ile toplanmıştır. Katılımcılardan elde edilen dökümanlar, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ile analiz edilmiştir.
Araştırma sonucunda, terapistlerin tamamının çevrimiçi psikolojik danışmada sesli ve görüntülü görüşme yöntemini kullandıklarını belirlenmiştir. Terapistlerin çevrimiçi psikolojik danışmaya karar verme sebeplerinin dört grupta toplandığı belirlenmiştir. Bunlar; danışanla farklı şehirlerde olma, pandemi süreci gibi riskli bir süreçte olup olmama, danışanın psikiyatrik tanı ve ağır travmatik deneyimi olup olmaması, danışanın istek ve ihtiyacının bu yönde olup olmaması olarak belirlenmiştir. Araştırmada terapistlerin çevrimiçi psikolojik danışmada aldıkları önlemlerin ortam, oturum kaydı, yapılandırma süreci ve görüşmede kullanılan programla ilgili olmak üzere dört ana başlıkta toplanmıştır. Araştırmada çevrimiçi psikolojik danışmanın avantajları; ekonomiklik, esneklik, sağlık açısından güvenli oluş ve danışanın rahat olması gibi avantajlar sunduğu belirlenmiştir. Dezavantajların ise mekandan, teknolojik araç kullanımında ve aynı ortamı paylaşmamaktan kaynaklanan dezavantajlar olarak gruplanabileceği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *çevrimiçi psikolojik danışma, terapist görüşleri, teknoloji, çevrimiçi terapi*

Bildiri No: PDR2022.000047 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
**Arş. Gör. Dr. Ayça SARAÇ, Çukurova Üniversitesi* Arş. Gör. Sümbül YALNIZCA YILDIRIM, Çukurova Üniversitesi Doç. Dr. İsmail SANBERK, Çukurova Üniversitesi

The Effect of Similarity in Personality Traits of Psychological Counselors and Clients on Changes in Experiences and Behaviors

It is known that the counseling process has demonstrable effects on a wide variety of client problems. The most important criterion in determining these effects is the positive change in the lives and behaviors of the clients. It is important to investigate the variables that are thought to affect the lives and behaviors of the clients in terms of increasing the success of counseling. It is thought that the characteristics of psychological counselors and counselors are important in changing behavior and increasing the success of counseling. There are many studies in the literature that the personality traits of the client and the counselor affect the counseling outcomes. However, there are also findings showing that the interaction of the client and counselor and the therapeutic harmony between them affect the counseling process. From this point of view, it is aimed to investigate the effect of the similarity between the personality traits of the client and the psychological counselors on the change that will occur as a result of the counseling process.
The research was carried out through the psychological counseling sessions conducted by the senior students of the Psychological Counseling and Guidance Department. The study group of the research consisted of a total of 62 fourth grade students, 47 of whom were female and 15 of whom were male, and their clients. Brief Symptom Inventory was used during client selection. It was studied with clients with a general symptom mean of 1 and below. The Five Factor Personality Inventory (FFPI) was used to determine the personality traits of counselors and clients. FFPI; It consists of five sub-dimensions: openness to development, extraversion, self-discipline, agreeableness, and neuroticism. Each trait enables us to obtain a score for the relevant dimension of personality. The change in the lives and behaviors of the clients was examined with the Change in Experiences and Behaviors Scale (EXBE). EXBE aims to have information about the strength and direction of change in the client at the end of the counseling process. After the data obtained from the scales, the effect of the similarity in personality traits of counselors and clients on EXBE scores was examined with the Kruskal Wallis H-Test.
As a result of the research, it was observed that the similarity between the scores of the psychological counselors and clients in the openness to development, extraversion, self-discipline, agreeableness and neuroticism sub-dimensions of the FFPI created a significant difference on the EXBE scores. Accordingly, when both counselors and clients get high scores from the self-discipline and agreeableness sub-dimensions and low scores from the neuroticism sub-dimension, their scores on EXBE increase. In addition, when both counselors and clients get low scores in the sub-dimensions of openness to development and extraversion, their score in EXBE decreases. As a result, the similarity of counselors and clients in terms of certain personality traits increases the success of counseling.

Keywords: *Counselor, client, personality traits, counseling success*

Psikolojik Danışman ve Danışanların Kişilik Özelliklerindeki Benzeşmenin Yaşantı ve Davranışlardaki Değişime Etkisi

Psikolojik danışma sürecinin, çok çeşitli danışan problemleri üzerinde kanıtlanabilir etkileri olduğu bilinmektedir. Bu etkileri belirlemede en önemli ölçüt, danışanların yaşantı ve davranışlarında meydana gelen olumlu yöndeki değişimdir. Danışanların yaşantı ve davranışlarına etki ettiği düşünülen değişkenlerin araştırılması danışma başarısını arttırma açısından önemlidir. Psikolojik danışman ve danışların sahip oldukları özelliklerin davranış değişiminde ve danışma başarısını arttırmada önemli olduğu düşünülmektedir. Alan yazında danışan ve danışmanın kişilik özelliklerinin danışma çıktılarını etkilediğine dair çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Ancak bunun yanında danışan ve danışmanın etkileşiminin ve aralarındaki terapötik uyumun danışma sürecini etkilediğine dair bulgular da göze çarpmaktadır. Buradan yola çıkılarak danışan ve psikolojik danışmanların kişilik özellikleri arasındaki benzerliğin danışma süreci sonucunda ortaya çıkacak değişime etkisinin araştırılması hedeflenmiştir.

Araştırma, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Ana Bilim Dalı son sınıf öğrencilerinin yürüttüğü psikolojik danışma oturumları üzerinden yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 47'si kadın, 15'i erkek toplam 62 dördüncü sınıf öğrencisi ve onların danışanları oluşturmuştur. Danışan seçimi sırasında Kısa Semptom Envanteri kullanılmıştır. Genel semptom ortalaması 1 ve altında olan danışanlarla çalışılmıştır. Psikolojik danışman ve danışanların kişilik özelliklerini belirlemek amacıyla Beş Faktör Kişilik Ölçeğinden (BFKÖ) faydalanılmıştır. BFKÖ; gelişime açıklık, dışadönüklük, özdisiplin, uyumluluk ve nevrotiklik olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Her bir özellik kişiliğin ilgili boyutu ile ilgili bir puan elde etmemizi sağlamaktadır. Danışanların yaşantı ve davranışlarındaki değişim ise Yaşantı ve Davranışlarda Değişim Ölçeği (YADA) ile incelenmiştir. YADA, danışma süreci sonunda danışandaki değişimin gücü ve yönü hakkında bilgi sahibi olunmasını amaçlamaktadır. Ölçeklerden elde edilen veriler sonrasında psikolojik danışmanların ve danışanların kişilik özelliklerindeki benzeşmenin YADA puanları üzerindeki etkisi Kruskal Wallis H-Testi ile incelenmiştir.

Araştırma sonucunda, psikolojik danışman ve danışanların BFKÖ'nün gelişime açıklık, dışadönüklük, özdisiplin, uyumluluk ve nevrotiklik alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki benzerlik durumunun YADA puanları üzerinde anlamlı bir farklılaşma yarattığı gözlenmiştir. Buna göre, psikolojik danışman ve danışanların her ikisi de özdisiplin ve uyumluluk alt boyutlarından yüksek puan aldıklarında ve nevrotiklik alt boyutundan düşük düzeyde puan aldıklarında YADA'dan aldıkları puan yükselmektedir. Bunun yanında gelişime açıklık ve dışadönüklük alt boyutlarından psikolojik danışman ve danışanların her ikisi de düşük puan aldıklarında YADA'dan aldıkları puan düşmektedir. Sonuç olarak psikolojik danışman ve danışanların belli kişilik özellikleri bakımından birbirlerine benzer olmaları psikolojik danışma başarısını arttırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik danışman, danışan, kişilik özellikleri, psikolojik danışma başarısı*

Bildiri No: PDR2022.000048 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Doç. Dr. Meryem Vural Batık, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Prof. Dr. Melek DEMİR, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

From Tale Heroes to Syndromes: Peter Pan, Wendy and Cinderella

Tale heroes are mostly characters inspired by real life stories. There are some syndromes such as Peter Pan syndrome, Wendy syndrome and Cinderella Complex defined based on these fairy tale heroes. Peter Pan, the hero created by James Barrie, actually emerged from the author's life story. Peter Pan syndrome is a concept coined by Psychologist Dan Kiley to describe "men who have not grown up" who have reached adult age but are unable to face adult emotions and responsibilities. There is a noticeable mismatch between the age and maturity level of these men. People with this syndrome feel valued to the extent that they are accepted by other people, avoid openly admitting their mistakes and taking responsibility for their actions. These people have difficulty expressing their feelings; for this reason, they tend to only focus on sexual relations instead of emotional intimacy. On the other hand, he wants the woman with whom he will have a relationship to behave within the limits he has drawn, and he meets with anger when the woman deviates from his expectations. He prefers a woman who can protect him from his inner conflicts, who is submissive and who takes pity on him for his emotional frailties. In order for him to feel that he is protecting a woman, she must be dependent on him. She puts her partner in her mother's shoes and expects her to treat her as if she were her mother. The woman who deals with things that Peter Pan did not do, takes on his responsibilities and stands behind him is Wendy.
Kiley used the concept of Wendy's syndrome to describe "women who act like mothers" to their spouses or close people. The role of the woman with Wendy's syndrome in life is to nurture her "children". There is a situation in which there is a constant desire to please everyone, especially the partner, stemming from the fear of abandonment and rejection. Needing the approval of others, Wendy can sacrifice the things that matter to her for the people she loves. She prioritizes the preferences of others and feels unsuccessful when she cannot meet the needs of her relatives. He blames himself for things that go wrong in the lives of his loved ones. According to Wendy, a woman should ignore her husband's selfishness, excuse the man's anger reactions, and not do anything without her husband's permission. While she has little control over her own life, she focuses on controlling the lives of others. Wendy takes the responsibility of her children and her husband too much, does her children's homework, takes the role of "good wife" by doing all the chores in the house without asking for help from anyone, forgives everyone or finds her spouse right in everything, and gains approval and acceptance by "brooming her hair". Wendy is the ideal wife figure for the fearful Peter Pan. And unfortunately, women with Wendy syndrome raise children with Peter Pan syndrome.
Collette Dowling is inspired by Cinderella, who is waiting for her prince to be rescued in another tale, and used the concept of the Cinderella Complex to describe “women with a fear of independence” who needed shelter from a man. This syndrome is like a psychological addiction for women, and being patient and moral in this situation of addiction is important in a man's recovery. The comfort that comes from addiction leads women to run away from

responsibilities and desire to be saved by a man. A woman with Cinderella syndrome waits for a man to take control of her life so they can live happily together. A woman constantly works hard and settles for many things, she dedicates herself to housework or is proud of her child-rearing skills, she prefers to ignore the problems in the relationship and put up with it, and she hopes that she will be rewarded as a result of all these. The Cinderella woman gives up her own achievements and aspirations without feeling like she's sacrificing. A woman who has a deep sense of insecurity about her own abilities, her ambitions become dull, her self-confidence decreases and she cannot exist on her own. In the end, the woman chooses to be an intelligent but unnoticed supporter of strong men.
We can come across many people with Peter Pan, Wendy and Cinderella Syndrome in our daily lives and among individuals who apply to psychological counseling. Men with Peter Pan Syndrome may experience difficulties in both their business and social relationships and romantic relationships in the context of not taking responsibility and not being an adult. Wendy's syndrome is likely to result in burnout, loneliness, depression, anxiety, and relationship problems in the context of over-giving and self-sacrifice. It is seen that women with Cinderella syndrome have problems in both business and romantic relationships in terms of self-confidence and addiction. It is important to determine the extent to which these individuals have these syndromes in the planning of the psychological counseling process. Based on this need, the Peter Pan Syndrome Scale, the Wendy Syndrome Scale and the Cinderella Syndrome Scale were developed by the researchers. It has been determined that these scales have sufficient psychometric properties to be used in evaluating clients in both individual counseling and couple counseling. In this study, information will be given about syndromes and developed scales.

Keywords: *Peter Pan, Wendy, Cinderella, syndrome, complex, scale*

Masal Kahramanlarından Sendromlara: Peter Pan, Wendy ve Sinderella

Masal kahramanları çoğunlukla gerçek yaşam hikayelerinden esinlenerek oluşturulmuş karakterlerdir. Masal kahramanlarından yola çıkarak tanımlanan bazı sendromlar bulunmaktadır: Peter Pan sendromu, Wendy sendromu ve Sinderella kompleksi gibi. James Barrie'nin yarattığı kahraman olan Peter Pan aslında yazarın yaşam öyküsünden ortaya çıkmıştır. Peter Pan sendromu, yetişkin yaşına ulaşmış ancak yetişkin duygu ve sorumluluklarıyla yüzleşemeyen, "*büyümeyen erkekleri*" tanımlamak için Psikolog Dan Kiley tarafından oluşturulmuş bir kavramdır. Bu erkeklerin yaşı ve olgunluk düzeyleri arasında göze çarpan bir uyumsuzluk söz konusudur. Bu sendroma sahip kişiler, diğer insanlar tarafından kabul edildiği ölçüde kendini değerli hisseder, hatalarını açık bir şekilde kabul etmekten ve eylemlerinin sorumluluğunu almaktan kaçınır. Bu kişiler, duygularını ifade etmekte zorlanmakta; bu yüzden çoğunlukla duygusal yakınlık yerine yalnızca cinsellik odaklı ilişkilere yönelebilmektedirler. Diğer taraftan ilişki yaşayacakları kadının kendi çizdiği sınırlar içinde davranmasını ister, kadının onun beklentilerinden sapmasını ise öfke ile karşılar. İçsel çatışmalarından korunabileceği, boyun eğen ve duygusal zaaflarından ötürü ona acıyan bir kadını tercih eder. Bir kadını koruduğunu hissedebilmesi için kadının ona bağımlı olması gerekir. Partnerini annesinin yerine koyar ve kendisine annesiymiş gibi davranmasını bekler. Peter Pan'ın var olması için onun yapmadığı işlerle uğraşan, sorumluluklarını üstlenen ve arkasında duran kadın ise Wendy'dir.
Kiley, eşleri veya kendisine yakın kişilere "*anne gibi davranan kadınları*" tanımlamak için Wendy sendromu kavramını kullanmıştır. Wendy sendromu olan kadının hayattaki rolü

"çocuklarını" beslemektir. Terk edilme ve reddedilme korkusundan kaynaklanan ve sürekli olarak herkesi özellikle de partneri memnun etme arzusunun olduğu bir durum söz konusudur. Başkalarının onayına ihtiyaç duyan Wendy, kendisi için önemli olan şeyleri sevdiği insanlar için feda edebilir. Başkalarının tercihlerini önde tutar ve yakınlarının ihtiyaçlarını karşılayamadığında kendini başarısız hisseder. Sevdiklerinin hayatlarında yolunda gitmeyen şeylerde kendini suçlar. Wendy'e göre kadın, eşinin bencilliğini görmezden gelmeli, erkeğin öfke tepkilerini mazur görmeli ve eşinden izin almadan bir şey yapmamalıdır. Kendi hayatı üzerinde çok az kontrolü varken, başkalarının hayatını kontrol etmeye odaklanır. Çocuklarının ve eşinin sorumluluğunu gereğinden fazla üstlenen, çocuklarının ödevlerini yapan, kimseden yardım talep etmeden evdeki tüm işleri yapıp "iyi eş" rolü üstlenen, herkesi affeden ya da her konuda eşini haklı bulan, "saçını süpürge etme" yoluyla onay ve kabul toplayan Wendy, büyümekten korkan Peter Pan için en ideal eş figürüdür. Ve ne yazık ki Wendy sendromlu kadınlar, Peter Pan sendromlu çocuklar yetiştirir.
Bir başka masalda kurtarılmak için prensini bekleyen Sinderella'dan esinlenen Collette Dowling, farkında olmadan baskın bir figüre (tercihen erkeğe) sığınma ihtiyacı olan "*bağımsızlık korkusu olan kadınları"* tanımlamak için Sinderella Kompleksi kavramını kullanmıştır. Bu sendrom, kadınlar için psikolojik bir bağımlılık gibidir ve bu bağımlılık durumunda sabırlı ve ahlaklı olmak, bir erkek tarafından kurtarılmasında önemlidir. Bağımlılığın getirisi olan rahatlık, kadını sorumluluklardan kaçmaya ve bir erkek tarafından kurtarılma arzusuna yöneltir. Sinderella sendromu yaşayan kadın, kendi yaşamını kontrol altına alması için bir erkeği bekler, böylece birlikte mutlu yaşayabilirler. Kadın sürekli emek sarf edip pek çok şeye razı olur, kendini ev işlerine adar veya çocuk yetiştirme becerileriyle gurur duyar, ilişkideki sorunları görmezden gelip soruna katlanmayı tercih eder ve tüm bunlar sonucunda da ödüllendirileceğini umar. Sinderella kadını özveride bulunduğu duygusuna kapılmaksızın kendi başarılarından ve özlemlerinden vazgeçer. Kendi yetenekleri konusunda derin bir güvensizlik duygusu yaşayan kadının hırsları körelir, özgüveni azalır ve tek başına var olamaz. Sonunda da kadın, güçlü erkeklerin zeki ancak fark edilmeyen destekçisi olmayı tercih eder.

Anahtar Kelimeler: *Peter Pan, Wendy, Sinderella, sendrom, kompleks, ölçek*

Bildiri No: PDR2022.000051 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum

Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri

Prof. Dr. Hasan Bozgeyikli, Selçuk Üniversitesi Arş. Gör. Zeynep Görgülü, Ankara Üniversitesi **Öğr. Gör. Emre Emrullah Boğazlıyan, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi*

"I am afraid of not joblessness but working a job that I do not like": Investigation of youth employment anxiety

Purpose: About three out of 10 young people aged 15–29 in Turkey are neither in education nor in employment (NEET). Turkey is the country with the highest rate of NEET among OECD countries. The high unemployment rate among young people may evoke future anxiety for students. Furthermore, it can be speculated to what extent higher education, which has become more appealing due to increased job opportunities for people with higher education levels and a higher likelihood of working in higher-status jobs, meets these expectations with current unemployment rates. Students' employment anxiety can affect their future real employment status negatively, and this issue needs to be taken into consideration. In this regard, it may be claimed that there is a need for career centres in higher education institutes to provide students with services and interventions for employment anxiety. However, employment anxiety seems to be examined limitedly in the current research. Due to increasing uncertainties and economic problems, this issue has gained importance, especially in the COVID-19 pandemic. Thus, the present study aims to understand university students' employment anxiety and its possible motivators.
Methods: The qualitative case study method was used in this study. The sample was comprised of university students in various faculties and was reached by using maximum variation sampling. Most of the students in this study have continued their higher education in Kahramanmaraş. In this regard, two semi-structured focus group interviews were conducted with sixteen university students (eight male, eight female), in which each group consisted of eight students in the faculties of education, economy, engineering, and theology. Focus groups were carried out online. The qualitative data obtained from focus group interviews was analysed using the descriptive codding method.
Results: The findings show the topics lead to employment anxiety in students. One of the topics was students' concerns about having enough knowledge and skills to make it easier for them to find a job. In this regard, students express the quality of online education in the conditions of the pandemic. Another topic was students' concerns that they would be unable to work in the job they desired, or at least one that was appropriate for their education, after graduation. Moreover, some students stated that they were worried about facing discrimination during recruitment. This discrimination was related to gender as well as nepotism. Another topic was related to increasing competition in employment since the number of university graduates has increased but recruitment has remained the same or decreased. Another issue stated by the participants was that the uncertainty arising from the political, economic, and political conditions exacerbated employment anxiety.
Conclusion: As a result of the research, it is claimed that the employment anxiety of students may be related to economic and political conditions. In addition, the participants expressed their concerns about the quality of the education they received at the university and their readiness for working life. Accordingly, this study provides an initial view of employment anxiety. Therefore, more research is needed, especially using quantitative methods, to understand senior university students' concerns and to plan interventions by career centers at universities.

Keywords: *employment anxiety, higher education, career psychological counselling, university students, employment*

"İş bulamamaktan değil istediğim işi yapamamaktan korkuyorum": Gençlerin İstihdam Kaygılarının İncelenmesi

Amaç: Türkiye'de 15-29 yaş arasındaki yaklaşık 10 gençten üçü ne eğitimde ne de istihdamdadır. Türkiye OECD ülkeleri arasında bu oranın en yüksek olduğu ülke konumundadır. Gençlerdeki bu yüksek işsizlik oranının halen öğrenimini sürdürmekte olan öğrenciler için bir gelecek kaygısı haline geldiği öne sürülebilir. Eğitim düzeyinin yükselmesi ile iş bulma kolaylığı ve daha yüksek statülü işlerde çalışma olasılığının artmasıyla daha çekici hale gelen üniversite eğitiminin mevcut işsizlik oranlarında bu beklentileri ne düzeyde karşıladığı ise tartışmalıdır. Diğer taraftan, üniversite öğrencilerinin gelecekteki istihdamlarına yönelik kaygılarının onların istihdam edilme durumlarını olumsuz yönde etkiyebileceği de göz önünde bulundurulması gereken önemli bir konudur. Bu bağlamda, Yükseköğretim Kurumlarındaki öğrencilere istihdam kaygısına yönelik hizmetler ve müdahaleler sağlamak için kariyer merkezlerine ihtiyaç olduğu öne sürülebilir. Bununla birlikte literatürde istihdam kaygısının çok sınırlı bir şekilde ele alındığı görülmektedir. Bu konunun özellikle de Covid-19 Pandemisiyle birlikte artan belirsizlik ve ekonomik bunalım ortamında daha önemli hale geldiği söylenebilir. Bu nedenlerden dolayı bu araştırmada üniversite öğrencilerinin istihdam edilmelerine yönelik kaygıları ve yol açan olası etmenlerin anlaşılması amaçlanmıştır.
Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu maksimum çeşitlilik örneklemesi yöntemi kullanılarak ulaşılan farklı fakültelerden katılımcılar oluşturmaktadır. Öğrencilerin çoğunluğu Kahramanmaraş'ta üniversite eğitimlerini sürdürmektedir. Buna göre üniversitelerin Eğitim, İktisat, Mühendislik ve İlahiyat fakültelerinde öğrenimlerini sürdüren 16 üniversite öğrencisi (8 erkek, 8 kadın) ile iki grup halinde yarı yapılandırılmış odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Odak gruplar çevrimiçi ortamda yapılmıştır. Görüşmelerden elde edilen nitel veri betimsel kodlama yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.
Bulgular: Araştırma verilerinin analizi sonucunda üniversite öğrencilerinin istihdam kaygılarını besleyen çeşitli kategoriler ortaya çıkmıştır. Bunlardan birini öğrencilerin iş bulmalarını kolaylaştıracak yeterli bilgi ve beceriye sahip olma konusundaki tereddütleri oluşturmaktadır. Bu bağlamda özellikle pandemide acil olarak geçilen çevrimiçi eğitimin niteliği dile getirilmiştir. Bir diğer kategoriyi öğrencilerin mezun olduktan sonra istedikleri veya en azından eğitimini aldıkları işte çalışamayacaklarına ilişkin endişeleri oluşturmaktadır. Diğer taraftan öğrencilerin önemli bir bölümü de işe alım konusunda ayrımcılığa uğramaktan kaygı duyduklarını ifade etmiştir. Bu ayrımcılık cinsiyet algısı ilgili olduğu kadar torpil ve kayırmacılıkla da ilgilidir. Bir diğer kategori, üniversite mezun sayısının artmasına rağmen alımların aynı kalması veya azalmasıyla rekabetin artması ve işe girmenin zorlaşmasıyla ilgilidir. Katılımcıların dile getirdiği bir konu da ülkedeki politik, ekonomik ve siyasal durumların değişkenliği nedeniyle artan belirsizlik duygusunun istihdama yönelik kaygıyı arttırmasıdır.
Sonuç: Araştırma sonucunda katılımcıların istihdam kaygılarını ülkenin ekonomik ve politik koşullarıyla ilişkilendirdikleri görülmüştür. Ayrıca katılımcılar üniversitede aldıkları eğitimin niteliğine ve iş hayatına hazır oluşlarıyla ilgili de endişelerini dile getirmiştir. Buna göre bu araştırmada üniversite öğrencilerinin istihdama yönelik kaygılarına başlangıç düzeyinde bir bakış sağlanmıştır. Bu araştırmanın nicel çalışmalarla desteklenmesi, özellikle son sınıf

üniversite öğrencilerinin kaygılarının anlaşılmasıyla müdahale ve destek çalışmalarının üniversitelerin Kariyer Merkezlerince planlanması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: *istihdam kaygısı, üniversite eğitimi, kariyer psikolojik danışmanlığı, üniversite öğrencileri, istihdam*

Bildiri No: PDR2022.000052 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Prof. Dr. DİĞDEM MÜGE SİYEZ, Dokuz Eylül Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi TANSU MUTLU ÇAYKUŞ, Ankara Üniversitesi Dr. EMİR ÇAYKUŞ, Yaşam Boyu Psikoloji, Eğitim ve Danışmanlık

Investigation of the Psychometric Properties of the Turkish Form of the Career Identity Styles Scale

Career development, considered as a lifelong process encompassing all events and life roles of the individual, includes different phases of career development and tasks to be performed during these phases (Sharf, 2017). The emerging adulthood stage differs from other stages of career development because it is a stage in which university students engage in various experiments in academic, personal-social, and professional development, prepare for the process of job search and work life, and engage in research behaviour. Emerging adults who exhibit such characteristics in terms of professional development sometimes have difficulty showing these characteristics and therefore need support. Establishing a continuous and coherent identity structure in young adulthood allows one to be more flexible in dealing with experiences during this period and to have a healthy mood during the next developmental periods.

The purpose of this study is to adapt the the Career Identity Styles Scales (CISS), which was developed by Tao, Zhang, Lou, and Lalonde (2018) to determine the career identity styles of university students, into Turkish context and to investigate the psychometric properties. The CISS consists of 16 items and 3 subscales: avoidance style, norm-oriented style, and knowledge-oriented style. Brislin's (1972) back-translation method was used for the Turkish translation of the CISS. The sample consists of 500 emerging adults between the ages of 18 and 30. The CISS and socio-demographic form were used to data regarding sample. The process of data analysis have continued in the study. In the validity study, confirmatory factor analysis will be conducted for the construct validity of the scale. For convergent validity, Composite Reliability and Average Variance Extracted tests will be conducted and finally, measurement invariance by gender will be examined. For the reliability study, Cronbach's alpha reliability coefficient and test-retest reliability are calculated. In the analysis of the data, a significance value of $p<.05$ is accepted.

Keywords: *career identity styles, reliability, validity*

Kariyer Kimlik Stilleri Ölçeği Türkçe Formunun Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Yaşam boyu süren, bireylerin yaşadığı tüm olayları ve yaşam rollerini kapsayan bir süreç olarak görülen kariyer gelişimi; çeşitli kariyer gelişim dönemlerini ve bu gelişim dönemleri içerisinde yerine getirilmesi gereken kariyer gelişim görevlerini kapsamaktadır (Sharf, 2017). Kariyer gelişim dönemleri içerisinde beliren yetişkinlik dönemi; üniversite öğrencilerinin akademik, kişisel-sosyal ve mesleki gelişim alanlarında çeşitli denemeler yaptıkları, kendilerini iş arama sürecine ve çalışma yaşamına hazırladıkları ve araştırma davranışları sergiledikleri bir dönem olması nedeniyle diğer kariyer gelişim dönemlerden ayrılmaktadır.

Kariyer gelişimi açısından bu tür özellikler sergileyen beliren yetişkinler zaman zaman bu özellikleri sergilemekte güçlük çekmekte ve bu güçlükler nedeniyle desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Beliren yetişkinlik dönemindeki süreklilik ve tutarlılık arz eden bir kimlik yapısının oluşturulması bu dönemdeki yaşantılar karşısında daha esnek olabilmeyi ve ileriki gelişim dönemlerinde sağlıklı bir ruh haline sahip olunmasını sağlar.
Bu çalışmanın amacı, Tao, Zhang, Lou ve Lalonde (2018) tarafından üniversite öğrencilerinin kariyer kimlik stillerini belirlemek amacıyla geliştirilen Kariyer Kimlik Stilleri Ölçeği'nin (KKSİ) Türkçe'ye uyarlanarak psikometrik özelliklerinin incelenmesidir. KKSİ, 16 maddeden ve "Kaçınma Yönelimli Stil", "Norm Yönelimli Stil" ve "Bilgi Yönelimli Stil" olmak üzere 3 alt ölçekten oluşmaktadır. KKSİ'nin Türkçe çevirisinde Brislin'in (1972) geri çeviri yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu yaşları 18-30 arasında değişen 500 beliren yetişkinlerden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı KKSİ ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmada veri analizi süreci devam etmektedir. Geçerlik çalışması kapsamında ölçeğin yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi; yakınsak geçerliği için de birleşik güvenirlik ve ortalama varyans testleri yapılacak son olarak da cinsiyete göre ölçüm değişmezliği incelenecektir. Güvenirlik çalışması için de Cronbach alfa güvenirlik katsayısı ve test-tekrar test güvenirliği hesaplanacaktır. Verilerin analizinde anlamlılık değeri $p<.05$ olarak kabul edilecektir.

Anahtar Kelimeler: *kariyer kimlik stilleri, geçerlik, güvenirlik*

Bildiri No: PDR2022.000054 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Kara, Kastamonu Üniversitesi* Prof. Dr. Ayşe Aypay, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

A Model of Positive Mental Health for Emerging Adults

The aim of this study is to test the mediating roles of psychological well-being and resilience in the effect of balanced life on life satisfaction of emerging adults. For this aim, the study was designed in a causal design. Cause variable; balanced life, mediator variables, psychological well-being and resilience, and the outcome variable is life satisfaction. The data were obtained via Google Docs. Informed consent form was created from this document. Reluctant participants (13 person), ages; 18 (2 person), 52 (2 person), 51 (1 person), 47 (1 person), 46 (1 person), 44 (2 person), 42 (1 person) A total of 33 person, 41 (1 person), 39 (1 person), 35 (1 person), 33 (2 person), 29 (1 person), 28 (2 person), 27 (2 person) were excluded from the data set and analysis was carried out with remaining 427 emerging adults [AgeRanj = 19-26, Age Mean. = 21.85, AgeSd = 1.51]. Of these emerging adults, 326 (76.3%) were female and 101 (23.7%) were male. Balanced Life Scale, Psychological Well-Being Scale, Brief Resilience Scale and Life Satisfaction Scale were used as data collection tools. Two-stage structural equation modeling was preferred in the analysis of the data. In the first step, the measurement model was analysed. As a result of the analysis, it was determined that standardized factor loads of the measurement model ranged between (.45 and 1.07) and all t values were significant. As a result of testing the structural model, which is the second stage, the goodness of fit values were at an acceptable level ($\chi 2/df$ (108.987/30) = 3.63, RMSEA = .07; CFI = .95; AGFI=.90; NFI=.93, TLI= .92; IFI= .95; GFI= .95). In addition, when the standardized path coefficients of the structural model are evaluated; A one-unit increase in balanced life increases psychological well-being by 0.92 (t=8.325; p<.001). One unit increase in psychological well-being increases life satisfaction by 0.74 (t=3.196; p<.01). A one-unit increase in balanced life increases resilience by 0.35 (t=5.959; p<.001). One unit increase in resilience increases life satisfaction by 0.13 (t=2.474; p<.05). To test the significance of the indirect effects, bootstrapping analysis was conducted over 1000 resamples. As a result of the analysis, it has been proven that the psychological well-being and resilience of emerging adults are significant mediators between balanced life and life satisfaction ([β = .72, 95% CI (.234, 2.390)].

Keywords: *balanced life, life satisfaction, psychological well-being, resilience, structural equation modeling.*

Beliren Yetişkinler için Bir Pozitif Ruh Sağlığı Modeli

Bu araştırmanın amacı, beliren yetişkinlerin dengeli yaşamlarının yaşam doyumları üzerindeki etkisinde psikolojik iyi oluşları ve psikolojik sağlamlılıklarının aracılık rollerini test etmektir. Bu amaç doğrultusunda araştırma nedensel desende tasarlanmıştır. Neden değişkeni; dengeli yaşam, aracı değişkenler, psikolojik iyi oluş ve psikolojik sağlamlık ve sonuç değişkeni ise yaşam doyumudur. Veriler Google Dokümanlar aracılığıyla elde edilmiştir. Bu doküman üzerinden bilgilendirilmiş onam formu oluşturulmuştur. Katılımcılardan gönülsüz olanlar (13 kişi), yaşları 18 (2 kişi), 52 (2 kişi), 51 (1 kişi), 47 (1 kişi), 46 (1 kişi), 44 (2 kişi), 42 (1 kişi), 41 (1 kişi), 39 (1 kişi), 35 (1 kişi), 33 (2 kişi), 29 (1

kişi), 28 (2 kişi), 27 (2 kişi) olan toplam 33 kişi veri setinden çıkarılmıştır ve kalan 427 beliren yetişkin [AgeRanj = 19-26, Yaş Ort. = 21.85, YaşSs = 1.51] ile analiz işlemi yapılmıştır. Bu beliren yetişkinlerin 326'sı (%76,3) kadın ve 101'i (%23,7) erkektir. Veri toplamı aracı olarak Dengeli Yaşam Ölçeği, Psikolojik İyi Oluş Ölçeği, Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeğinden yararlanılmıştır. Verilerin analizinde iki aşamalı yapısal eşitlik modellemesi tercih edilmiştir. İlk aşamada ölçüm modeli analiz edilmiştir. Analiz sonucunda ölçüm modelinin tüm standartlaştırılmış faktör yüklerinin (.45 ile 1.07) arasında değiştiği ve tüm t değerlerinin anlamlı olduğu saptanmıştır. İkinci aşama olan yapısal modelin sınanması sonucunda uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir düzeyde (χ2/sd (108.987/30) = 3.63, RMSEA = .07; CFI = .95; AGFI=.90; NFI=.93, TLI= .92; IFI= .95; GFI= .95) olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yapısal modelin standartlaştırılmış yol katsayıları değerlendirildiğinde; dengeli yaşamdaki bir birimlik artış psikolojik iyi oluşu 0.92 oranında arttırmaktadır (t=8.325; p<.001). Psikolojik iyi oluştaki bir birimlik artış yaşam doyumunu 0.74 değerinde yükseltmektedir (t=3.196; p<.01). Dengeli yaşamdaki bir birimlik artış psikolojik sağlamlığı 0.35 katında arttırmaktadır (t=5.959; p<.001). Psikolojik sağlamlıktaki bir birimlik artış yaşam doyumunu 0.13 oranında yükseltmektedir (t=2.474; p<.05). Dolaylı etkilerin anlamlılığı test etmek için 1000 yeniden örnekleme üzerinden bootstrapping analizi yürütülmüştür. Yapılan analiz sonucunda beliren yetişkinlerin dengeli yaşamları ile yaşam doyumları arasında psikolojik iyi oluşları ve psikolojik sağlamlılıklarının tam aracı rollerinin anlamlı oldukları kanıtlanmıştır ([β = .72, 95% GA (.234, 2.390)].

Anahtar Kelimeler: *dengeli yaşam, yaşam doyumu, psikolojik iyi oluş, psikolojik sağlamlık, yapısal eşitlik modellemesi.*

Bildiri No: PDR2022.000055 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Öğr. Gör. Dr. Ozan Korkmaz, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*

Perceptions of Candidate Counselors Regarding Their Future Employability: An Investigation of Relationship with Career Adapt-Abilities and Proactive Career Behaviors

Introduction: Individuals, who spend a significant part of their lives in the education process, start their business life at the end of the education process. In its 2021 report, the World Economic Forum stated that young adults' expectations for their future plans are one of the important factors to consider. Perceived future employability reflects the individual's perceptions of the characteristics they will use to find new employment. These perceptions direct individuals' current professional thoughts, its effects and career behaviors. One of the important resources that individuals will use in less linear and predictable situations in the labor market is career adapt-abilities. It is an important resource defined as coping with the foreseeable tasks of preparing for a job role and being involved in business life with the unforeseen changes brought about by changes in work and working conditions. Behaviors such as career planning, networking, skill development, and career initiative displayed by the individual for career preparation and development are proactive career behaviors. Proactive career behaviors, which are an important element in the modern labor market, provide convenience to the individual in coping with the problems that arise due to changing business conditions. In recent years, it is observed that employment opportunities have decreased due to the increasing quotas in guidance and psychological counseling undergraduate programs, the high number of graduates, and the low number of employment in public institutions. This situation affects the post-graduate employability perceptions of graduate and candidate psychological counselors regarding employment opportunities in private or public institutions, especially employment opportunities in public education institutions. This study aims to examine the mediating role of proactive career behaviors in the relationship between psychological counselor candidates' perceptions of their future employability and career adapt-abilities.
Method: The research is in the relational survey model, which is one of the quantitative research methods. The data of the study were collected from the fourth year students attending the Guidance and Psychological Counseling undergraduate programs of three different state universities in Turkey in the 2021-2022 academic year. 142 students participated in the research. 92 (64.8%) of the participants were female and 50 (35.2%) were male. The majority of the participants think that they will start work within three years at the latest. In order to measure undergraduates' perceived future employability, career adapt-abilities and, proactive career behaviors, Perceived Future Employability Scale, Career Adapt-Abilities Scale-New Form, and Career Engagement Scale were used. Structural equation modeling was used to examine whether proactive career behaviors mediate the relationship between career adapt-abilities and their perceived future employability.
Findings: It has been found that career adapt-abilities have a direct positive effect on perceived future employability. Proactive career behaviors were also found to have a positive effect on perceived employability. However, it was found that proactive career behaviors have a full mediator role in the relationship between career adapt-abilities and perceived

employability perceptions. The goodness-of-fit values of the examined mediation model were found to be at acceptable levels.
Conclusion: The results of the research have shown that career adapt-abilities and proactive career behaviors can have important effects on the preparation of counselor candidates for business and working life, their career planning, and the formation of positive views about their future. It can be said that these variables can contribute to reducing inequalities in working life and finding decent work in the field of Psychological Counseling and Guidance in sustainable development.

Keywords: *Perceived future employability, career adapt-abilities, proactive career behaviors, psychological counseling and guidance.*

Aday Psikolojik Danışmanların Gelecekteki İstihdam Edilebilirliklerine İlişkin Algıları: Kariyer Uyum Yetenekleri ve Proaktif Kariyer Davranışları ile İlişkisinin İncelenmesi

Giriş: Yaşamlarının önemli bir kısmı eğitim süreci içerisinde geçen bireyler, eğitim sürecinin sonunda iş yaşamına başlamaktadır. Dünya Ekonomik Forumu 2021 yılındaki raporunda, genç yetişkinlerin gelecek planlarına ilişkin beklentilerinin üzerine düşülmesi gereken önemli faktörlerden biri olduğunu belirtmiştir. Algılanan gelecekteki istihdam edilebilirlik, bireyin yeni istihdam bulmada kullanacağı özelliklerine ilişkin algılarını yansıtmaktadır. Bu algılar bireylerin mevcut mesleki düşüncelerini, bunun etkilerini ve kariyer davranışlarını yönlendirmektedir. İş gücü piyasasındaki daha az doğrusal ve yordanabilir durumlarda bireylerin kullanacağı önemli kaynaklardan biri kariyer uyum yetenekleridir. İş ve çalışma koşullarındaki değişikliklerin getirdiği öngörülemeyen değişiklikler ile iş rolüne hazırlanmanın ve iş yaşamına dâhil olmanın ön görülebilir görevleriyle başa çıkma olarak tanımlanan önemli bir kaynaktır. Bireyin kariyer hazırlığı ve gelişimi için göstermiş olduğu kariyer planlama, ağ oluşturma, beceri geliştirme, kariyer girişimi gibi davranışlar proaktif kariyer davranışlarıdır. Modern iş gücü piyasasında önemli bir unsur olan proaktif kariyer davranışları, değişen iş koşulları nedeniyle ortaya çıkan problemlerle başa çıkabilmede bireye kolaylık sağlar. Son yıllarda rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programlarındaki artan kontenjanlar, mezun sayısının fazlalığı ve kamu kurumlarındaki istihdam sayısının azlığı nedeniyle istihdam olanaklarının azaldığı görülmektedir. Bu durum da mezun ve aday psikolojik danışmanların başta kamu eğitim kurumlarındaki istihdam olanakları olmak üzere özel veya kamudaki istihdam olanaklarına ilişkin mezuniyet sonrası istihdam edilebilirlik algılarını etkilemektedir. Bu çalışma psikolojik danışman adaylarının gelecekteki istihdam edilebilirliklerine ilişkin algıları ile kariyer uyum yetenekleri arasındaki ilişkide proaktif kariyer davranışlarının aracılık rolünün incelenmesini amaçlamaktadır.
Yöntem: Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelindedir. Araştırmanın verileri 2021-2022 eğitim öğretim yılında Türkiye'de yer alan üç farklı devlet üniversitesinin Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programlarına devam eden dördüncü sınıf öğrencilerinden toplanmıştır. Araştırmaya toplam 142 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların 92'si (%64.8) kadın, 50'si (%35.2) erkektir. Katılımcıların büyük çoğunluğu en geç üç yıl içinde işe başlayacaklarını düşünmektedir. Katılımcıların algılanan istihdam edilebilirliklerini ölçmek amacıyla Algılanan Gelecekteki İstihdam Edilebilirlik Ölçeği, kariyer uyum yeteneklerini ölçmek amacıyla Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği-Yeni Form ve proaktif kariyer davranışlarını ölçmek amacıyla Kariyer Adanmışlık Ölçeği kullanılmıştır.

Proaktif kariyer davranışlarının, kariyer uyum yetenekleri ile algılanan gelecekteki istihdam edilebilirlikleri arasındaki ilişkiye aracılık edip etmediğini incelemek için yapısal eşitlik modellemesi kullanılmıştır.
Bulgular: Kariyer uyum yeteneklerinin algılanan gelecekteki istihdam edilebilirlik üzerinde doğrudan olumlu yönde etkisi olduğu elde edilmiştir. Proaktif kariyer davranışlarının da algılanan istihdam edilebilirlik üzerinde olumlu yönde etkisi olduğu görülmüştür. Bununla birlikte proaktif kariyer davranışlarının kariyer uyum yetenekleri ile algılanan istihdam edilebilirlik algıları arasındaki ilişkide tam aracı role sahip olduğu bulunmuştur. İncelenen aracılık modeline ait uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir düzeylerde olduğu görülmüştür.
Sonuç: Araştırma sonuçları psikolojik danışman adaylarının iş ve çalışma yaşamına hazırlanmasında, kendi kariyer planlaması yapmasında ve geleceğine dair olumlu görüşlerinin oluşmasında kariyer uyum yeteneklerinin ve proaktif kariyer davranışlarının önemli etkilerinin olabileceğini göstermiştir. Bu değişkenlerin sürdürülebilir kalkınmada PDR alanı için insana yakışır iş ve çalışma yaşamında eşitsizliklerin azaltılmasına katkı sunabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Algılanan gelecekteki istihdam edilebilirlik, kariyer uyum yetenekleri, proaktif kariyer davranışları, psikolojik danışma ve rehberlik*

Bildiri No: PDR2022.000056 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Nuray Özbosnalıoğlu, Kadıköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi*

The Relationship Between Career Adaptability and Self Efficiency Of School Psychological Counselors

Problem: Career adaptability is explained as a psychosocial structure that includes skills such as overcoming the obstacles faced by individuals who have made their career choices and adapting to innovations or making plans by seeing opportunities. It is possible that self-efficacy beliefs contribute positively to this structure.The purpose of this study is to examine the relationships between career adaptability and self-efficacy of school psychological counselors. Based on this main purpose, it was aimed to determine the career adaptability and self-efficacy levels of school counselors, to determine whether there is a relationship between career adaptability and self-efficacy, to examine whether self-efficacy predicts career adaptability and to determine whether these two variables differ according to various demographic variables.

Method: The research sample of this study consists of 266 voluntary school psychological counselors serving in seven regions of Turkey in 2020-2021 academic year. Relational survey method was used in the research. "Career Adaptability Scale for Psychological Counsellors", "School Counselor Self-Efficacy Scale" and personal information form were used as data collection tools. Data was analyzed by Pearson correlation analysis, multiple linear regression analysis, independent sample t-test, one-way analysis of variance and Tukey test in SPSS 21.

Findings: According to the findings, career adaptability and self-efficacy of school counselors were found to be moderate. A positive and significant relationship was found between the career adaptability and self-efficacy of school counselors. In addition, it was found that the leading and evaluation sub-dimension of self-efficacy was a significant predictor of career adaptability and explained 42% of the total variance. There was a significant difference in the dimension of "Exploring Counseling with Individuals and Groups" according to gender and age, in the dimension of "Career-Related Self-Discovery" according to school status and school type, in the "Career Plan" dimension according to age and number of students. On the other hand, there was no difference in career adaptability according to graduation, education level and experience. In self-efficacy and its sub-dimensions, significant differences were found according to age, graduation, education level, experience, school status, school type variables, and no difference was found according to gender and number of students.

Results: In order to increase the career adaptability of school counselors, studies can be carried out to increase their self-efficacy. For this purpose, trainings can be organized to increase the professional competence of school psychological counselors. Counseling training can be made more accessible through collaborations with universities or organizations that provide psychotherapy training, and by the Ministry of National Education. In particular, their development in this area can be supported by providing them with supervision. Encouraging postgraduate education can also contribute to increasing their self-efficacy and thus their career adaptability. In addition to these, culturally sensitive psychological counseling skills

and trainings that will provide competence in other services in a way that takes into account cultural diversity should be included in both universities and in-service training activities. Making appointments according to the principle of assigning a second school counselor to schools with more than 500 students may indirectly contribute to the self-efficacy and career adaptability of school counselors. Further research examining the relationships between career adaptability and self-efficacy of school counselors, especially studies using qualitative and quantitative data together and examining in-depth opinions with smaller groups, may contribute to the planning of studies that can be done by increasing the knowledge on this subject.

Keywords: *Career Adaptability, Self Efficacy, School Counselor*

Okul Psikolojik Danışmanlarının Kariyer Uyumluluğu ile Öz Yeterlikleri İlişkisi

Amaç: Kariyer uyumluluğu, meslek seçimini yapmış bireylerin kariyer yolculuklarında karşılaştıkları engelleri aşmak, yeniliklere adapte olmak veya fırsatları değerlendirerek planlar yapmak gibi becerileri göstermelerini sağlayan psikososyal bir yapı olarak açıklanmaktadır. Öz yeterlik inançlarının da bu yapıya olumlu katkıda bulunması olasıdır. Bu araştırmanın amacı okul psikolojik danışmanlarının kariyer uyumlulukları ile öz yeterlikleri arasındaki ilişkileri incelemektir. Bu ana amaca dayalı olarak okul psikolojik danışmanlarının kariyer uyumluluğu ve öz yeterlik düzeylerinin belirlenmesi, kariyer uyumluluğu ile öz yeterlik arasında ilişki olup olmadığının belirlenmesi, öz yeterliğin, kariyer uyumluluğunu yordayıp yordamadığının incelenmesi ve bu iki değişkenin çeşitli demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi hedeflenmiştir.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubu 2020-2021 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin yedi bölgesinde görev yapmakta olan 266 gönüllü okul psikolojik danışmanından oluşmaktadır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Psikolojik Danışman Kariyer Uyumluluğu Ölçeği, Okul Psikolojik Danışmanı Öz-Yeterlik Ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 21 programında Pearson korelasyon analizi, çoklu doğrusal regresyon analizi, bağımsız örneklem t testi, tek yönlü varyans analizi ve Tukey testi kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Bulgulara göre, okul psikolojik danışmanların kariyer uyumluluğu ve öz yeterliklerinin orta düzeyde olduğu görülmüştür. Okul psikolojik danışmanlarının kariyer uyumlulukları ile öz yeterlikleri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Ayrıca öz yeterliğin "Öncülük Etme ve Değerlendirme" alt boyutunun kariyer uyumluluğunun anlamlı yordayıcısı olduğu ve toplam varyansın %42'sini açıkladığı bulunmuştur. Kariyer uyumluluğu açısından, "Bireyle ve Grupla Psikolojik Danışmayı Keşfetme" boyutunda cinsiyete ve yaşa göre, "Kariyerle İlgili Benlik Keşfi" boyutunda okul statüsü ve okul türüne, "Kariyer Planı" boyutunda yaşa ve öğrenci sayısına göre anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna karşılık, kariyer uyumluluğunda mezun olunan bölüm, eğitim düzeyi ve deneyim bakımından bir farklılık bulunmamıştır. Öz yeterlik ve alt boyutlarında ise yaş, mezun olunan bölüm, eğitim düzeyi, deneyim, okul statüsü, okul türü değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar bulunmuş, cinsiyet ve öğrenci sayısına göre ise farklılık bulunmamıştır.

Sonuç: Okul psikolojik danışmanlarının kariyer uyumunu artırmak üzere, öz yeterliklerini artırıcı çalışmalar yapılabilir. Bu amaçla okul psikolojik danışmanlarının mesleki

yeterliklerini artırıcı eğitimler düzenlenebilir. Psikolojik danışma becerilerini geliştirici, üniversiteler veya psikoterapi eğitimi veren kuruluşlarla MEB tarafından yapılacak işbirlikleri ile psikolojik danışma eğitimleri daha ulaşılabilir duruma getirilebilir. Özellikle süpervizyon almaları sağlanarak bu alandaki gelişimleri desteklenebilir. Lisans üstü eğitime teşvik edilmeleri de öz yeterliklerinin, dolayısıyla kariyer uyumlarının artırılmasına katkı sağlayabilir. Bunların yanı sıra, kültüre duyarlı psikolojik danışmanlık becerileri ve diğer hizmetlerde de kültür çeşitliliğini göz önüne alacak şekilde yeterlik kazandıracak eğitimler, gerek üniversitelerde gerekse hizmet içi eğitim çalışmalarında yer almalıdır. Bir okulda öğrenci sayısının 500'ü aşması durumunda ikinci bir okul psikolojik danışmanın görevlendirilmesi ilkesine göre atamaların yapılması da dolaylı olarak okul psikolojik danışmanlarının öz yeterliğine ve kariyer uyumluluğuna katkıda bulunabilir. Okul psikolojik danışmanlarının kariyer uyumluluğu ile öz yeterlikleri arasındaki ilişkileri inceleyen daha fazla araştırma yapılması, özellikle nitel ve nicel verilerin birlikte kullanıldığı ve daha küçük gruplar ile derinlemesine görüşlerin incelendiği araştırmalar, bu konudaki bilgi birikimini artırarak yapılabilecek çalışmaların planlanmasına katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer Uyumluluğu, Öz Yeterlik, Okul Psikolojik Danışmanı*

Bildiri No: PDR2022.000064 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Rehabilitasyon Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Doç. Dr. Meryem Vural Batık, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Doç. Dr. Salih Rakap, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Spousal Self-Disclosure and Emotional Support in Parents of Children with ASD

Introduction: Having a child with special needs is seen as a situation that significantly affects family life. Parents of children with Autism Spectrum Disorder (ASD) spend more time helping the child with activities of daily living and managing emotional-behavioral problems. This process, in which they must suddenly adapt to new responsibilities and new roles, can negatively affect the marital relationship of the parents. Due to the limited time that couples of children with special needs spend for each other, it is of particular importance that the spouses provide emotional support to each other in reducing the problems that arise in the marital relationship. Spouses who spend time together can find the opportunity to express their feelings and thoughts openly. The individual who expresses himself/ herself also contributes to the understanding of his/her spouse, so that the emotional support he/she receives from his/her spouse can increase. From this point of view, it is thought that the effect of the duration of couple activity on the perceived emotional support and this effect may be mediated by spousal self-disclosure.
Purpose: The aim of this study is to determine the mediating role of spousal self-disclosure in the effect of the duration of couple activity on perceived emotional support.
Method: This research was carried out according to the relational survey model. The research group consists of parents (n=187) of children with ASD who attend special education schools. The mean age of 99 mothers and 88 fathers participating in the study was 37.96 (Sd=6.17), and the mean age of their children with special needs was 7.63 (Sd=3.24). Data were collected through the "Spousal Self-Disclosure Scale" developed by Çağ and Yıldırım, the "Spouse Support Scale" developed by Yıldırım, and the personal information form.
Results: Correlation coefficients were calculated for the relationships between duration of couple activity, emotional support and spousal self-disclosure. Accordingly, there are moderately positive relationships between the duration of couple activity, emotional support and spousal self-disclosure. Path analysis was conducted to examine the mediating role of spousal self-disclosure in the effect of couple activity duration on emotional support. While the duration of couple activity was a significant predictor of emotional support, it was not found to be a significant predictor as a result of adding self-disclosure to the model as a mediator variable. Therefore, it has been determined that spousal self-disclosure has a mediating role in the relationship between the duration of couple activity and emotional support. Model fit indices for this model were x2/df=3.09, p=.00, RMSEA=.09, GFI=.94; NFI=.95; CFI=.96. Multivariate Hotelling T2 test was used to determine whether spousal self-disclosure and emotional support differed significantly between mothers and fathers, and it was determined that there was no significant difference. One-Way MANOVA was performed to examine whether spousal self-disclosure and emotional support differ significantly according to the level of disability, and it was observed that there was no significant difference according to the level of disability.
Conclusion: This study shows that spending time together has a positive effect on perceived

emotional support, and this effect occurs through spousal self-disclosure. As the duration of couple activity increases, spousal self-disclosure increases, they can express their own feelings and thoughts, so the emotional support they perceive from the spouse increases. It should be considered that the emotional support that couples with special needs children receive from each other positively affects their marital relations. Therefore, psychological and social supports should be provided to parents regarding making familial and environmental arrangements so that spouses can spend time together.

Keywords: *Emotional support, spousal support, self-disclosure, special needs, marital relationship.*

OSB Olan Çocuğa Sahip Ebeveynlerde Eşe Kendini Açma ve Duygusal Destek

Giriş: Özel gereksinimli bir çocuğa sahip olma, aile yaşamını önemli düzeyde etkileyen bir durum olarak görülmektedir. Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) olan çocuğa sahip ebeveynler çocuğun günlük yaşam aktivitelerine yardımcı olmaya ve duygusal-davranışsal problemleri yönetmeye daha çok zaman harcamaktadır. Yeni sorumluluklara ve yeni rollere aniden uyum sağlamaları gereken bu süreç, ebeveynlerin evlilik ilişkisini olumsuz etkileyebilir. Özel gereksinimli çocuğa sahip çiftlerin birbirlerine ayırdıkları zamanın sınırlı olması nedeniyle evlilik ilişkisinde ortaya çıkan sorunların azalmasında eşlerin birbirlerine duygusal destek sağlamaları ayrı bir önem taşımaktadır. Birlikte zaman geçiren eşler kendi duygu ve düşüncelerini açıkça ifade etme imkânı bulabilir. Kendini ifade eden birey eşinin kendisini anlamasına da katkısı olur böylece eşinden aldığı duygusal destek artabilir. Buradan hareketle çiftlerin birlikte zaman geçirmelerinin algıladıkları duygusal desteğe etkisi ve bu etkiye eşe kendini açmanın aracılık edebileceği düşünülmektedir.
Amaç: Bu araştırmanın amacı özel gereksinimli çocuğa sahip çiftlerin birlikte geçirdikleri çift etkinliği süresinin duygusal desteğe etkisinde, eşe kendini açma durumunun aracılık rolünü belirlemektir.
Yöntem: Bu araştırma ilişkisel tarama modeline göre yürütülmüştür. Araştırma grubunu özel eğitim okullarında görmekte olan OSB'li çocukların ebeveynleri (n=187) oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan 99 anne ve 88 babanın yaş ortalaması 37.96 (Ss=6.17), özel gereksinimli çocuklarının yaş ortalaması ise 7.63 (Ss=3.24)'tür. Veriler Çağ ve Yıldırım tarafından geliştirilen "Eşe Kendini Açma Ölçeği", Yıldırım tarafından geliştirilen "Eş Destek Ölçeği" ve kişisel bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır.
Bulgular: Çift etkinliği süresi, duygusal destek ve eşe kendini açma arasındaki ilişkiler Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Buna göre, çift etkinliği süresi, duygusal destek ve eşe kendini açma arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişki bulunmaktadır. Çift etkinliği süresinin duygusal desteğe etkisinde, eşe kendini açmanın aracı rolünü incelemek amacıyla yol analizi yapılmıştır. Çift etkinliği süresinin duygusal desteğin anlamlı bir yordayıcısı iken, kendini açma modele aracı değişken olarak eklenmesi sonucu anlamlı bir yordayıcısı olmadığı görülmüştür. Dolayısıyla çift etkinliği süresi ve duygusal destek arasındaki ilişkide eşe kendini açmanın tam aracı rolü olduğu belirlenmiştir. Bu modele ilişkin model uyum indeksleri ise x2/df=3.09, p=.00, RMSEA=.09, GFI=.94; NFI=.95; CFI=.96'dır. Eşe kendini açma ve duygusal desteğin anne ve babalar arasında anlamlı ölçüde farklılaşıp farklılaşmadığı Multivariate Hotelling T2 testi ile incelenmiş, anlamlı ölçüde bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Eşe kendini açma ve duygusal desteğin çocuğun yetersizlik derecesine göre anlamlı ölçüde farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için Tek Yönlü MANOVA yapılmış ve yetersizlik düzeyine göre anlamlı ölçüde farklılık

olmadığı görülmüştür.
Sonuç: Bu çalışma eşlerin birlikte zaman geçirmelerinin duygusal desteği olumlu yönde etkilediğini, bu etkinin ise eşe kendini açma aracılığıyla gerçekleştiğini göstermektedir. Eşlerin birlikte geçirdikleri zamanın artması eşe kendini daha çok açabilmelerini, kendi duygu ve düşüncelerini ifade edebilmelerini sağlamakta dolayısıyla eşten algıladıkları duygusal desteği de artırmaktadır. Özel gereksinimli çocuğa sahip çiftlerin birbirlerinden aldıkları duygusal desteğin evlilik ilişkilerini olumlu etkilediği göz önünde bulundurularak, eşlerin birlikte zaman geçirebilmeleri için ailesel ve çevresel düzenlemeler yapmaları konusunda çiftlere psikolojik ve sosyal destekler sunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Duygusal destek, eş desteği, kendini açma, özel gereksinim, evlilik ilişkisi.*

Bildiri No: PDR2022.000066 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Gökçe Çokal, Ege Üniversitesi* Öğr. Gör. Dr. Hanife Kahraman, Ege Üniversitesi

The Prediction of Meaning Reconstruction by Attachment Style, Spirituality, and Resilience in Adults with a Deceased First-Degree Relative

The meaning ascribed to the experiences of the deceased after a loved one plays an important role in the mourning process. The meaning world of the person who has been lost can be shaken or can produce new meaning structures. For this reason, the concept of restructuring meaning in grief research gains importance. This research was conducted to examine the predictive level of attachment style, spirituality, resilience, and some sociodemographic variables (expected death, belief in life after death, living with a nuclear family, living alone) on reconstructing meaning. In the research, the Meaning Restructuring Inventory, the Brief Resilience Scale, the Relationship Scales Questionnaire, the Self-Transcendence subscale of the Temperament and Character Inventory, and the Demographic Information Form prepared by the researcher were used to collect data. 400 adults (267 women, 133 men) over the age of 18 whose first degree relatives died (mother, father, spouse, sibling, child, lover/fiancé) participated in the study. Obtained data were analyzed with t-test, one-way analysis of variance and multiple linear regression analysis. When the results of the study were examined, no significant difference was found in the level of restructuring of the meaning of the people whose first degree relatives died according to gender, age and education level. According to the variables of expected death, income level and cohabitants, a significant difference was found in the restructuring levels of the people whose first degree relatives died. Accordingly, people who lost their first-degree relatives as the expected result of an illness had higher restructuring scores than those who lost their relatives due to sudden death. According to the income level, the meaning restructuring scores of the people with a high income level were found to be higher. According to the variable of living together, the meaning restructuring scores of the participants living with the nuclear family were found to be higher. Besides that, spirituality, expected death, psychological resilience, living alone, believing in life after death, and living with a nuclear family were found to be significant predictors of restructuring meaning. However, it was found that attachment style was not a significant predictor of meaning restructuring.

Keywords: *Attachment Style, Grief, Meaning Reconstruction, Resilience, Spirituality.*

Birinci Derece Yakını Ölen Yetişkinlerde Anlamı Yeniden Yapılandırmanın Bağlanma Stili, Tinsellik ve Psikolojik Sağlamlığa Göre Yordanması

Ölen bir yakının ardından, kayıp yaşayan kişinin yaşadıklarına yüklediği anlam yas sürecinde önemli bir rol oynamaktadır. Kayıp yaşayan kişinin anlam dünyası sarsılabilmekte ya da yeni

anlam yapıları üretebilmektedir. Bu nedenle yas araştırmalarında yer alan anlamı yeniden yapılandırma kavramı önem kazanmaktadır. Bu araştırma bağlanma stili, tinsellik, psikolojik sağlamlık ve bazı sosyodemografik değişkenlerin (beklendik ölüm, ölümden sonra yaşama inanma, çekirdek aile ile yaşama, yalnız yaşama) anlamı yeniden yapılandırmayı yordama düzeyini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Anlamı Yeniden Yapılandırma Envanteri, Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği, İlişki Ölçekleri Anketi, Mizaç ve Karakter Envanteri'nin Kendini Aşma alt ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan Demografik Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmaya birinci derece yakını vefat eden (anne, baba, eş, kardeş, çocuk, sevgili/nişanlı) 18 yaş üstü 400 (267 kadın, 133 erkek) yetişkin katılmıştır. Elde edilen veriler t-testi, tek yönlü varyans analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi ile incelenmiştir. Araştırmanın sonuçları incelendiğinde cinsiyet, yaş ve eğitim düzeyine göre birinci derece yakını vefat eden kişilerin anlamı yeniden yapılandırma düzeylerinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Beklendik ölüm, gelir düzeyi ve birlikte yaşanan kişi değişkenlerine göre ise birinci derece yakını vefat eden kişilerin anlamı yeniden yapılandırma düzeylerinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Buna göre birinci derece yakınlarını beklendik bir hastalık sonucu kaybeden kişilerin, yakınlarını ani ölüm ile kaybeden kişilere göre anlamı yeniden yapılandırma puanları daha yüksek olarak bulunmuştur. Gelir düzeyine göre, gelir düzeyi yüksek olan kişilerin anlamı yeniden yapılandırma puanları daha yüksek olarak bulunmuştur. Birlikte yaşanan kişi değişkenine göre çekirdek aile ile yaşayan katılımcıların anlamı yeniden yapılandırma puanları daha yüksek bulunmuştur. Bununla birlikte tinsellik, beklendik ölüm, psikolojik sağlamlık, yalnız yaşama, ölümden sonra yaşama inanma ve çekirdek aile yaşama, anlamı yeniden yapılandırmanın anlamlı birer yordayıcısı olarak bulunmuştur. Bağlanma stilinin ise anlamı yeniden yapılandırmanın anlamlı yordayıcısı olmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Anlamı Yeniden Yapılandırma, Bağlanma Stili, Psikolojik Sağlamlık, Tinsellik, Yas.*

Bildiri No: PDR2022.000069 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Şakir İPEK, Özel Ankara DOKU Okulları*

Analysis of the Movie “Vavein” in the Framework of Structural Family Therapy Theory

The basic building block of our society, the family, is something that happens in every unit of our lives. This family will be one of the most important in future filmmaking. Preparing works for families and for observations about family interviews. In this way, they are built in such a way that they can be made accessible. Son is useful for consultants who are taking advantage of the trend of the popular movie and who can grow from the show and help it go.

In the psychological counseling process, movies and TV series help clients to communicate with their suppressed emotions, inspire them to finish unfinished works, instill hope, recognize individuals who have similar problems with themselves, understand the problems of others, and thus increase their sense of altruism; For psychological counselors, it is known that movies and TV series are very useful in terms of teaching and developing counseling skills and realizing themselves, in communicating with the audience through images, symbols and metaphors. The aim of this study is to examine the events in the movie "Vavien", directed by Taylan Brothers, which was screened in 2009, in the light of the basic concepts of structural family therapy and presented as a compilation study. In this study, which is a compilation study, the relevant literature was scanned and the events in the film were examined in the light of the literature.

Structural therapy is a family therapy approach developed by Salvador Munich and his friends in the 20th century. The basic logic of the theory is the existence of a structure that provides communication organizations of family members. The functionality of the family depends on the layout of this structure. A negativity in the structure affects the communication of the whole family. While individuals in a well-organized healthy family can communicate in a better quality manner, communication becomes unhealthy in families with poorly organized structures. Irregularities in this structure cause the family to be dysfunctional. From this point of view, Vavein's film offers a perspective on family structure and problems in the family from the perspective of structural family therapy, unhealthy parental attitudes and poor quality spouse relationships.

Keywords: *Vavein, Film, Family Counseling, Structural Family Therapy Theory.*

“Vavein” Filminin Yapısal Aile Terapisi Kuramı Çerçevesinde Analizi

Psikolojik danışma ilişkisi içerisinde terapötik bağın kurulmasında ve gözlemlenmesinde film ve dizi gibi görsel ögeler sıklıkla kullanılmaktadır. Bu materyallerin terapötik ilişkilerde düşünme, hissetme ve analiz edebilme gibi becerilerin geliştirilmesindeki önemi yadsınamaz bir gerçektir. Bu doğrultuda makalenin amacı Vavien filminin yapısal aile terapisinin temel kavramları ışığında incelenmesidir. Araştırmada Vavien filmine konu olan olaylar yapısal aile

terapisinde ortaya konan; koalisyon/üçgenleşme, aile alt sistemleri, sınırlar, kuşaklararası ilişkiler, hiyerarşi ve güç, denge, esneklik kavramları ve aile terapisinde incelenen fonksiyonel ve fonksiyonel olmayan aileler, ailesinden bağımsızlaşmamış evli bireyler temalarıyla incelenmiştir.
Toplumumuzun temel yapıtaşı olan aile kavramı, yaşamımızın her alanında karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda aile, günümüz sinemacılık alanının en önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. Ailelerin yapısını ve aile içerisindeki ilişkileri gözlemlemek için sinema yapıtları önemli argümanlardır. Bu bağlamda psikolojik danışma gibi özel alanlarda gözlem yapabilmek amacıyla bu yapıtlar oldukça faydalıdır. Son yıllarda popüler film ve dizilerin terapötik süreçte kullanılması hem danışma sürecine danışan olarak katılan birey ve aileler için hem de danışma sürecini yöneten psikolojik danışmanlar için faydalı bir araçtır. Psikolojik danışma sürecinde film ve diziler, danışanlar için bastırılmış duygularla iletişim kurmaya yardımcı olması, bitirilmemiş işlerin bitirilmesi için ilham vermesi, umut aşılaması, kendileri ile benzer sorunları yaşayan bireyleri fark etmeleri ve başkalarının sorunlarını anlamalarını bu yolla da diğerkamlık duygularının yükselmesini sağlama açısından; psikolojik danışmanlar için ise danışmanlık becerilerinin öğretimi ve gelişimi, kendiliklerini fark etmeleri gibi yönlerden film ve diziler görüntü, sembol ve metaforlar aracılığıyla izleyiciyle iletişim kurma konusunda oldukça yararlı olduğunu bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı 2009 yılında beyaz perdeye giren yönetmenliğini Taylan Biraderler'in yapmış olduğu "Vavien" filminde geçen olaylar yapısal aile terapisinin temel kavramları ışığında incelenip bir derleme çalışması olarak sunulmasıdır. Derleme çalışması olan bu araştırmada ilgili literatür taranmış ve alan yazın bilgileri ışığında filmde yaşanan olaylar incelenmiştir.
Yapısal terapisi 20.y.y.'da Salvador Munichin ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş bir aile terapisi yaklaşımıdır. Kuramın temel mantığı aile üyelerinin iletişim organizasyonlarını sağlayan bir yapının varlığıdır. Ailenin işlevselliği bu yapının düzenine bağlıdır. Yapıda meydana gelen bir olumsuzluk bütün ailenin iletişimlerini etkilemektedir. İyi organize edilmiş sağlıklı ailedeki bireyler daha kaliteli bir biçimde iletişim kurabilirken, iyi organize edilmemiş yapıları bulunan ailelerde iletişim sağlıksız olmaktadır. Bu yapıdaki düzensizlikler ailenin işlevsel olmamasına neden olmaktadır. Buradan yola çıkarak Vavein filmi yapısal aile terapisinin perspektifinden, sağlıksız ebeveyn tutumlarına ve kalitesiz eş ilişkileri üzerinden aile yapısına ve ailede yaşanan sorunlara bir bakış açısı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Vavein, Film, Aile Danışmanlığı, Yapısal Aile Terapisi Kuramı.*

Bildiri No: PDR2022.000072 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Mehmet Ali ÇAKIR, MAKÜ* Uzm. Psk. Danışman Anıl KELEŞ, MİLLİ EĞİTİM

Examining of the Effect of Self-Efficacy-Oriented Vocational Guidance Program to Career Decision Making Self-Efficacy of the 8th Grade Students

The career selection process requires the person to know himself, to evaluate his needs, interests, abilities, expectations and goals, and to have knowledge about the professions. The choice of profession is shaped in the context of educational infrastructure, familial and socio-economic characteristics, regardless of a momentary decision; It is an important decision that requires recognizing personal characteristics and workforce needs and conditions. In their study to examine the factors affecting the choice of profession, it was revealed that the personal factors that determine the choice of profession consist of talent, interest, attitude, need for success and expectations.
Developmental career approaches, which attach importance to the impact of personal characteristics, deal with the career development of individuals in a gradual process and emphasize that there are critical tasks to be performed in this process. These approaches take into account the development of interests, abilities and values, and the determinant of the environment in adolescence. means. In particular, this period is a period in which the awareness of the individual about himself and his business life develops and the present satisfaction for the future begins to be postponed.
This research was conducted to examine the effect of the self-efficacy-oriented vocational guidance program on the career decision-making competency level of 8th grade students in secondary school. Experimental design with pretest-posttest control group was used in the research. The study group of the research consists of 36-8th grade students who maintain their education in the city center of Isparta. The "Career Decision Making Self Efficacy Scale" developed by Bozgeyikli (2004) was used to collect the data. The experimental process was structured in line with the self-efficacy focused vocational guidance program 10 sessions which consist of professional development tasks of developmental approaches and social cognitive career theory components. The data obtained at the end of the application were evaluated with covariance analysis (Ancova). The results show that there are significant differences between level of student career decision making self-efficacy and subscales such as to collect information about occupations and to make realistic plans and to correctly evaluate individual and professional characteristics. This situation shows that the prepared self-efficacy-oriented vocational guidance program increases the career decision-making self-efficacy of eighth grade students.

Keywords: *Self-efficacy, Vocational guidance program, Career decision making self-efficacy*

Öz Yetkinlik Odaklı Mesleki Rehberlik Programının, 8. Sınıf Öğrencilerinin Meslek Kararı Verme Yetkinlik Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi

Meslek seçim süreci kişinin kendisini tanımasını, ihtiyaç, ilgi, yetenek, beklenti ve amaçlarını değerlendirmesini ve mesleklerle ilgili bilgi sahibi olmasını gerektirmektedir. Meslek seçimi anlık bir karara bağlı olmaksızın, eğitim alt yapısı ile ailevi ve sosyo-ekonomik özellikler bağlamında şekillenen; kişisel özelliklerini ve iş gücü ihtiyaç ve koşullarını tanımayı gerektiren önemli bir karardır. Meslek seçimini etkileyen etmenleri incelemek üzere yaptıkları çalışmada, meslek seçiminde belirleyici olan kişisel etmenlerin, yetenek, ilgi, tutum, başarı ihtiyacı ve beklentilerden oluştuğunu ortaya koymuştur.
Kişisel özelliklerin etkisine önem veren gelişimsel kariyer yaklaşımları, bireylerin kariyer gelişimini aşamalı süreç halinde ele almakta ve bu süreçte gerçekleştirilmesi gereken kritik görevlerin bulunduğunu vurgulamaktadır. Bu yaklaşımlar, ergenlik dönemi özelinde ilgi, yetenek ve değer gelişimini ve çevrenin belirleyiciliğini göz önünde bulundurmaktadır.Mesleki gelişim kuramında, deneme dönemi olarak adlandırdığı 11-18 yaş aralığında bireyin ilgi, yetenek ve değerlerini ayrıntılı olarak ele aldığını ve mesleki olarak gerçekçi karar vermenin gerekliliğini kazandığını ifade etmektedir. Özellikle bu dönem bireyin kendisi ve iş hayatına dönük farkındalığının geliştiği ve gelecek için şu anki tatminin ertelenmeye başlandığı bir dönemdir.
Bu araştırma, öz yetkinlik odaklı mesleki rehberlik programının, ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin meslek kararı verme yetkinlik düzeylerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada ön test-son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Isparta il merkezinde eğitimlerine devam eden 36 sekizinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında Bozgeyikli (2004) tarafından geliştirilen "Meslek Kararı Verme Yetkinlik Ölçeği" kullanılmıştır. Deneysel işlem 10 oturumdan oluşan, gelişimsel yaklaşımlara ait mesleki gelişim görevleri ile sosyal bilişsel kariyer kuramı bileşenlerine yer verilen öz yetkinlik odaklı mesleki rehberlik programı doğrultusunda yapılandırılmıştır. Uygulama sonunda elde edilen veriler kovaryans analizi (Ancova) ile değerlendirilmiştir. Bulgular öğrencilerin meslek kararı verme yetkinlik düzeyleri ile alt ölçekler olan bireysel ve mesleki özellikleri doğru değerlendirme, mesleklerle ilgili bilgi toplama ve gerçekçi planlar yapma yeterliğinde anlamlı farklar oluştuğu yönündedir. Bu durum hazırlanan öz yetkinlik odaklı mesleki rehberlik programının, sekizinci sınıf öğrencilerinin meslek kararı verme yetkinliğini artırdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Öz yetkinlik, Mesleki rehberlik programı, Meslek kararı verme yetkinliği*

Bildiri No: PDR2022.000073 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum

Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri

*Doç. Dr. Fulya TÜRK, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Prof. Dr. Zeynep HAMAMCI, Gaziantep Üniversitesi Arş. Gör. Aykut KUL, Gaziantep Üniversitesi Doç. Dr. Şengül KOCAMER ŞAHİN, Gaziantep Üniversitesi Doç. Dr. Gülçin ELBOĞA, Gaziantep Üniversitesi Prof. Dr. Mehmet Z. SUNGUR, İstanbul Kent Üniversitesi

The Developing and Testing of a Cognitive-Behavioral Therapy-Based E-Psychological Support Program for Healthcare Professionals

A new pandemic (Covid-19) continues to threaten the whole world. This global pandemic, which threatens the existence of individuals, is a distressing traumatic life experience for everyone. Health professionals are at the forefront of the epidemic intervention during this period, and are therefore more exposed to the risk of infection. So, it is important to protect healthcare workers against secondary traumas during pandemic when healthcare workforce is most needed. We aimed to develop and test the effectiveness of the Cognitive Behavioral Therapy Based E-Psychological Support Program (CBTBE-SP) in order to help healthcare professionals to cope with secondary traumatic stress symptoms. The CBTBE-SP was prepared on the basis of Cognitive Behavioral Therapy (CBT), a treatment method with proven effectiveness in post-traumatic stress disorders.
This study has an experimental design with experimental and control groups with pretest posttest measurement. The independent variable of the study was the CBTBE-SP. Dependent variables are secondary trauma levels, perceived ability levels of coping with trauma, depression, anxiety and stress levels.
The study was conducted with healthcare professionals working at Gaziantep University Şahinbey Research and Application Hospital. Secondary Traumatic Stress Scale, Perception of Coping with Trauma Scale and Depression Anxiety Stress Scale were applied to 529 people in the hospital. Considering the data obtained from the scales and the inclusion and exclusion criteria and power analysis, 36 individuals were assigned to the experiment group and 35 to the control group randomly. Later, the CBTBE-SP was applied to healthcare professionals only in the experimental group for 6 weeks. Then, post-test scales were applied again to the experimental and control groups.
The secondary traumatic stress levels and perceptions of coping with trauma of the participants in the experimental group participating in the (CBTBE-SP) showed a significant decrease in depression, anxiety and stress levels compared to the control group

Keywords: *cognitive behavioral therapy, health professionals, Covid-19, depression, anxiety, stress*

Sağlık Çalışanlarına Yönelik Bilişsel Davranışçı Terapi Temelli E- Psikolojik Destek Programının Geliştirmesi ve Etkililiğinin Değerlendirilmesi

Yeni bir salgın (Covid-19) tüm dünyayı ve ülkemizi tehdit etmeye devam etmektedir. Bireylerin varlığını ve yaşamını tehdit eden bu küresel salgın herkes için sıkıntı verici

örseleyici bir yaşam deneyimidir. Sağlık çalışanları ise bu dönemde salgın müdahalesinin en ön saflarında yer almakta ve bu nedenle enfeksiyon riski taşıyan tehlikelere herkesten daha fazla maruz kalmaktalar. Bu nedenle sağlıkta iş gücüne en fazla ihtiyaç duyulan salgın dönemlerinde sağlık çalışanlarının ikincil travmalara karşı korunması önem kazanmaktadır. Bu çalışmada amaç; ülkemizde sağlık çalışanlarının ikincil travmatik stres belirtileri ile başa çıkabilmelerine yardımcı olmak üzere Bilişsel Davranışçı Terapi Temelli E- Psikolojik Destek Programının geliştirilmesi ve etkinliğinin test edilmesidir. E-psikolojik destek programı travma sonrası stres bozukluklarında etkililiği kanıtlanmış bir tedavi yöntemi olan Bilişsel Davranışçı Terapi (BDT) temelinde hazırlanmıştır. Araştırmada öntest sontest ölçümlü deney ve kontrol gruplu deneysel desen uygulanmıştır. Araştırmanın bağımsız değişkeni araştırmacılar tarafından geliştirilen Bilişsel Davranışçı Terapi Temelli E-Psikolojik Destek Programıdır. Bağımlı değişkenleri ise ikincil travma düzeyleri, travma ile başa çıkabilme algı düzeyleri, depresyon, kaygı ve stres düzeyleridir.

Araştırma Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde görev yapan sağlık çalışanlarıyla yürütülmüştür. Öncelikle hastanede 529 kişiye İkincil Travmatik Stres Ölçeği, Travma ile Başa Çıkabilme Algısı Ölçeği ve Depresyon Anksiyete Stres Ölçeği uygulanmıştır. Ölçeklerden elde edilen verilerle dahil etme ve dışlama kriterleri ve güç analizi dikkate alınarak 36 kişi deney, 35 kişi kontrol grubuna random yoluyla atanmıştır. Daha sonra ise sadece deney grubunda yer alan sağlık çalışanlarına Bilişsel Davranışçı Terapi Temelli E-Psikolojik Destek Programı 6 hafta boyunca uygulanmıştır. Sonra ise, deney ve kontrol gruplarına son test ölçekler tekrar uygulanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, Bilişsel Davranışçı Terapi Temelli E-Psikolojik Destek Programına katılan deney grubundaki katılımcıların ikincil travmatik stres düzeyleri, travmayla başa çıkabilme algıları, depresyon, anksiyete ve stres düzeyleri ortalamaları kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde azalma göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: *Bilişsel davranışçı terapi, sağlık çalışanları, Covid-19, depresyon, anksiyete, stres*

Bildiri No: PDR2022.000074 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Ece Emre Müezzin, Uluslararası Final Üniversitesi*

The Relationship Between Psychological Symptoms and Social Media Addiction

With the increase in the use of social media in today's society, it is predicted that this excessive use will cause psychological symptoms in people. Therefore, in this study, it is aimed that the use of social media is important in terms of evaluating what kind of psychological symptoms will cause, and it is aimed to contribute to the field and / or society in terms of taking precautions regarding the psychological problems that may occur. Accordingly, the aim of the research is to reveal the relationship between social media addiction and psychological symptoms in adults. For this purpose, "Is there a statistically significant relationship between social media addiction tendency and psychological symptoms in adults?" an answer to the fundamental question will be sought. In line with this basic problem, in the research, "Is there a statistically significant relationship between the social media addiction scale score and the psychological symptoms subscale scores?", "Does the social media addiction scale score show a statistically significant difference according to daily internet usage time?" and “Do psychological symptom subscale scores differ statistically significantly according to daily internet usage time?” it is aimed to answer the sub-problem questions. The universe of this descriptive study includes adults residing in the Turkish Republic of Northern Cyprus and the Republic of Turkey. Data were collected online on a completely voluntary basis with convenient sampling method. In order to collect data, Bergen Social Media Addiction Scale was used to determine social media addiction tendencies of adults, Brief Symptom Inventory to determine psychological symptom levels, and a personal information form prepared by the researcher for the purpose of the research was applied. Percentage documentation mean, ANOVA and Pearson Moment correlation tests will be used in the analysis of the data. The statistical significance level was accepted as .05 in the study. According to the results of this study, it is assumed that there will be a statistically significant relationship between social media addiction and psychological symptoms, and a significant difference in terms of social media addiction and psychological symptoms according to the duration of internet use.

Keywords: *Internet, internet addiction, social media addiction, psychological symptom*

Psikolojik Belirtilerin Sosyal Medya Bağımlılığı ile İlişkisinin İncelenmesi

Günümüz toplumunda sosyal medya kullanımının artışıyla bu fazla kullanımın kişilerde psikolojik belirtilere sebebiyet vereceği öngörülmektedir. Dolayısıyla yapılacak olan bu çalışmada sosyal medya kullanımın ne gibi psikolojik belirtiye sebebiyet vereceğini değerlendirebilmek açısından önemli olduğu, özellikle bu oluşabilecek psikolojik sıkıntılarla ilgili önlem alınabilmesi açısından da alana ve/veya topluma katkı sağlaması hedeflenmektedir. Buna göre araştırmanın amacı yetişkin bireylerde sosyal medya bağımlılığı ile psikolojik belirtiler arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda “Yetişkinlerde sosyal medya bağımlılığı eğilimi ile psikolojik belirtiler arasında istatistiksel

olarak manidar bir ilişki var mıdır?" temel sousuna yanıt aranacaktır. Bu temel problem doğrultusunda araştırmada "Sosyal medya bağımlılığı ölçek puanı ile psikolojik belirtiler alt ölçek puanları arasında istatistiksel olarak manidar bir ilişki var mıdır?", "Sosyal medya bağımlılığı ölçek puanı günlük internet kullanım süresine göre istatistiksel olarak manidar farklılık göstermekte midir?" ve "Psikolojik belirti alt ölçek puanları günlük internet kullanım süresine göre istatistiksel olarak manidar farklılık göstermekte midir?" alt problem sorularına cevap verilmesi amaçlanmaktadır. Betimsel türde yapılmış bu çalışmanın evreni Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ve Türkiye Cumhuriyetinde ikamet eden yetişkinleri kapsamaktadır. Veriler uygun örnekleme yöntemiyle tamamen gönüllülüğe dayalı çevirimiçi şekilde toplanmıştır. Verileri toplamak maksadıyla yetişkin bireylerin sosyal medya bağımlılık eğilimlerini belirlemek için Bergen Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği, psikolojik belirti düzeylerini saptamak için Kısa Semptom Envanteri ve araştırmanın amacına yönelik araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Verilerin analizinde yüzde dokümantasyon ortalaması, ANOVA ve Pearson Moment korelasyon testleri kullanılacaktır. Araştırmada istatistiksel anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir. Bu çalışmanın sonuçlarına göre, sosyal medya bağımlılığı ile psikolojik belirtiler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki, internet kullanım süresine göre sosyal medya bağımlılığı ve psikolojik belitiler bakımdan anlamlı farklılık bulunacağı varsayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *İnternet, internet bağımlılığı, sosyal medya bağımlılığı, psikolojik belirti*

Bildiri No: PDR2022.000076 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Serdar Körük, Yeditepe Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı* Dr. Öğr. Üyesi Burcu Aykaç, Yeditepe Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı Lisansüstü Öğrencisi Simay Vapurlu, Yeditepe Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı Arş. Gör. Aşkın Şar, Yeditepe Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

Explanation of Dyadic Marital Adjustment with Job Satisfaction, Job-related Exhaustion and Psychological Flexibility: A Study of Structural Modeling

The aim of this study was to analyze the dyadic marital adjustment within the content of occupational life and psychological flexibility. In line with this aim, the hypothetical structural model was formed and tested on 246 married participants. While 142 females and 104 males participated in the study, 168 of them had child(ren) while 78 did not have. Job satisfaction and job-related emotional exhaustion were included as independent variables in the hypothetical structural model while, psychological flexibility was included as mediator variable and dyadic marital adjustment as dependent variable.
In the collection of data, Job Satisfaction Scale, Job-Related Emotional Exhaustion Scale, Psychological Flexibility Scale and Perceived Adjustment in Close Relationships Scale were used. The relevant scales were transferred to the online environment and the data were collected on online platforms. Structural regression analysis findings showed that the fit indices of the tested model are at an acceptable level ($\chi 2$ /df= 2.17, RMSEA= .07, NFI= .90, CFI= .95, IFI= .94). Both job satisfaction (*B*= .26, p< .05) and job-related emotional exhaustion (*B*= .20, p< .05) positively predicted dyadic marital adjustment. Similarly, psychological flexibility (*B*= .40, p< .01) positively predicted dyadic marital adjustment. While psychological flexibility functioned as partial mediator in the predictive effect of job satisfaction on dyadic marital adjustment, it did not function as mediator in the predictive effect of job-related emotional exhaustion on dyadic marital adjustment. The predictive strength of job satisfaction on dyadic marital adjustment through psychological flexibility (*B*= .51, p< .01) was higher than direct predictive strength of job satisfaction on dyadic marital adjustment (*B*= .42, p< .01). Similarly, the predictive strength of job-related emotional exhaustion on dyadic marital adjustment through psychological flexibility (although not a significant mediator) (*B*= .22, p< .05) was higher than direct predictive strength of job-related emotional exhaustion on dyadic marital adjustment (*B*= .15, p> .05).
This study had interesting findings. It was a point that should be focused on how job-related emotional exhaustion of high-socioeconomic and high-educated married individuals predicted dyadic marital adjustment positively because similar findings have been reached in some of the previous studies. The findings were discussed in the context of current literature and family and couple counseling practices.

Keywords: *Dyadic adjustment, Job satisfaction, Exhaustion, Psychological flexibility*

Evlilikte Çift Uyumunun İş Doyumu, İşe Bağlı Duygusal Tükenmişlik ve Psikolojik Esneklik ile Açıklanması: Bir Yapısal Model Çalışması

Bu araştırmanın amacı evli bireylerde çift uyumunun, mesleki yaşam ve psikolojik esneklik kavramı bağlamında incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda hipotetik bir yapısal model oluşturulmuş ve bu model 246 evli birey üzerinde test edilmiştir. Katılımcıların demografik özellikleri incelendiğinde, 142 kadın ve 104 erkek çalışmaya katılırken, 168 katılımcı çocuk sahibi olduğunu belirtmiştir. Çocuk sahibi olmayan evli bireylerin sayısı ise 78'dir. Oluşturulan modelde mesleki doyum ve işe bağlı duygusal tükenme bağımsız değişkenler olarak dahil edilirken, psikolojik esneklik aracı değişken, çift uyumu ise bağımlı değişken olarak modele dahil edilmiştir.
Verilerin toplanmasında Mesleki Doyum Ölçeği, İşe Bağlı Duygusal Tükenmişlik Ölçeği, Psikolojik Esneklik Ölçeği ve Yakın İlişkilerde Algılanan Uyum Ölçeği kullanılmıştır. İlgili ölçekler çevrimiçi ortama aktarılarak veriler çevrimiçi platformlarda toplanmıştır. Yürütülen yapısal regresyon analizi bulguları test edilen modelin uyum parametrelerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiştir ($\chi 2$ /df= 2.17, RMSEA= .07, NFI= .90, CFI= .95, IFI= .94). Mesleki doyum çift uyumunu olumlu yönde (*B*= .26, p< .05) yordarken, işe bağlı duygusal tükenme de çift uyumunu olumlu yönde (*B*= .20, p< .05) yordamıştır. Benzer şekilde psikolojik esneklik değişkeni çift uyumunu olumlu yönde yordamıştır (*B*= .40, p< .01). Psikolojik esnekliğin sadece mesleki doyumun çift uyumuna olan yordayıcılığında kısmi aracılık işlevi gösterdiği belirlenirken, işe bağlı duygusal tükenmenin çift uyumuna olan yordayıcılığında psikolojik esneklik aracılık işlevi göstermemiştir. Mesleki doyumun psikolojik esneklik aracılığıyla çift uyumuna olan yordayıcılığı (*B*= .51, p< .01), psikolojik esneklik aracı değişkeni olmadan olan doğrudan yordayıcılığından (*B*= .42, p< .01), daha yüksektir. Benzer şekilde işe bağlı duygusal tükenmenin psikolojik esneklik aracılığıyla (anlamlı düzeyde olmasa da) çift uyumuna olan yordayıcılığı (*B*= .22, p< .05), psikolojik esneklik aracı değişkeni olmadan olan doğrudan yordayıcılığından (*B*= .15, p> .05), daha yüksektir.
Yürütülen çalışma ilgi çekici bulgulara sahiptir. Özellikle sosyoekonomik ve öğrenim düzeyi yüksek evli çiftlerde işe bağlı duygusal tükenmenin çift uyumunu nasıl olumlu yönde yordadığı odaklanılması gereken bir noktadır çünkü benzer bulgulara daha önce yürütülen çalışmaların bazılarında da ulaşılmıştır. Mevcut bulgular kariyer ve evlilik ilişkisi alan yazını, benzer yürütülen çalışmalar ve aile ve çift danışmanlığı pratikleri bağlamında tartışılarak öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Evlilik uyumu, İş Doyumu, Tükenmişlik, Psikolojik esneklik*

Bildiri No: PDR2022.000079 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Meltem Aslan Gördesli, İstanbul Medipol Üniversitesi*

Mindfulness in Parenting and Mental Wellbeing: Sence of Competence and Stress as Seial Mediators

Being a parent is a complex task and this task has become more difficult for parents. It is known that the family has a supportive function that protects the child from negative life events and that children who grow up in a healthy family environment are individuals who can establish healthy relationships. Therefore, it is seen that the mental health of parents is a precursor to the mental health of future generations.
The World Health Organization (2004) defines mental well-being as "an individual's awareness of his/her abilities, overcoming the stress in his/her life, being productive and beneficial in business life, and contributing to society in line with his/her abilities". Studies have shown that individuals with high mental well-being have better psychological and physical health and higher quality of life (Keyes, 2002).
When studies on parental well-being are examined, it is observed that mindfulness has a very important role (Cachia, Anderson, & Moore, 2016; Jones, et. al., 2014; Jones et. al. 2018). Mindfulness is generally defined as a nonjudgmental and accepting focus of one's attention on what is happening now (Kabat-Zinn, 1994). It is also known that mindfulness-based programs have a positive effect on reducing stress (Baer, Carmody, & Hunsinger, 2012). Therefore, based on these experimental studies, it is thought that mindfulness may have positive effects on well-being by reducing negative experiences such as stress, as well as its direct relationship with well-being. Lazarus and Folkman (1984) define stress as a negative impact on an individual's relationship with his/her environment, on well-being when resources are challenged or exceeded. Scientific studies on stress show that stress has a strong relationship with mental health (Çevik and Şentürk 2008). Although it is known that stress can have negative effects on general well-being, there are limited studies on the relationship between parenting stress and mental well-being.
It is known that the well-being of parents is associated with the perception of self-efficacy (Albanese, Russo, & Geller, 2018). Similar to the concept of parental self-efficacy, parental competence reflects whether parents are confident, capable, and effective in their parenting roles and their ability to positively influence child behavior (Gibaud Wallston and Wandersman 1978). Parents who feel more effective and competent in their parenting roles may be more likely to persist rather than withdraw when faced with challenging parenting roles. A sense of efficacy can help parents enjoy their parenting roles and lead them to engage in supportive behaviors more often (Coleman and Karraker 1998). Therefore, while parental competence reduces parenting stress on the one hand; On the other hand, it is thought that it will contribute positively to mental formation.
In this study, parental competence and parental stress will be tested in the relationship between mindfulness and mental well-being in parents. When the studies on the mentioned variables were examined, it was observed that the data were obtained by dispositional measurements. In this study, the data on the independent variables of the research will be measured in the context of parenting, so the potential determinants of parents' well-being will be discussed in the context of parenting. It is thought that the contextual presentation of these variables, which may have a potential effect on the well-being of parents, will be meaningful

and useful in terms of both descriptive and experimental studies on the well-being of parents.
Method
This study is in the structural equation model, which is one of the quantitative research methods. The sample of the study was determined by convenient sampling and consists of 317 parents whose children continue formal education. After obtaining the ethics committee permission required for the study, the scales used in the research and the Personal Information Form developed by the researcher were delivered to the parents using the online form and data were collected. Ethical information required for data collection was provided to parents. In the research, Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale (Tennant et al., 2007), Mindfulness in Parenting Questionnaire (McCaffrey, Reitman, & Black, 2017), Parental Sence of Confidence Scale (Gibuad-Wallston & Wandersman, 1978) and Parental Stress Scale (Berry & Jones, 1995) and the Personal Information Form developed by the researcher was used. After the data were collected, normality, homogeneity and extreme value analyzes were performed in order to examine whether the obtained data were in accordance with the assumptions of the structural equation model; The multicollinearity between the variables was tested. Then, the proposed model was tested. SPSS 22.0 in examining the data in terms of structural equation model assumptions; PROCESS Macro-Model 6 (Hayes, 2018) was used to test the parent mental well-being model proposed within the scope of the research.
Results
In mediation analyses, mindfulness in parenting was positively and directly related to mental well-being (total effect; B= .56, p<.001); It was observed that the significance of this relationship continued when the mediating variables were added to the model (direct effect; B=.45, p<.001). In addition, mindfulness in parenting is positive predictor of the parental sense of competence (B=.40, p<.001); and negative predictor of parental stress (B=-.42, p<.001).
It has been observed that mindfulness in parenting has an indirect effect on mental well-being through parental competence (B= .06) and parental stress (B=-.03). Finally, the relationship between mindfulness in parenting and mental well-being is serially mediated by parental sense of competence and parental stress (B=.03).
Conclusion
As a result of the research, mindfulness in parenting is related to mental well-being both directly and indirectly through parental competence and parental stress; In addition, it was concluded that the sense of parental competence and parental stress were serial mediators in this relationship. In higher mindfulness in parenting increases the sense of parental sence of competence and mental well-being; It also contributes to mental well-being by reducing parental stress. In addition, a high sense of parental competence has a buffering effect on parental stress.

Keywords: *Wellbeing among parents, mindfulness, sense of competence, stress*

Ebeveynlikte Bilinçli Farkındalık ve Mental İyi Oluş: Yetkinlik Duygusu ve Stresin Seri Aracılığı

Giriş
Anne baba olmak zor bir roldür ve pek çok ebeveyn için oldukça zorlayıcı olabilmektedir. Ailenin çocuğu olumsuz yaşam olaylarından koruyan destekleyici bir işlevinin olduğu ve sağlıklı bir aile ortamında büyüyen çocukların sağlıklı ilişkiler kurabilen bireyler oldukları bilinmektedir. Dolayısıyla ebeveynlerin ruh sağlığının, gelecek nesillerin ruh sağlığının bir öncülü olduğu görülmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü (2004), mental iyi oluşu, "bireyin kendi yeteneklerinin farkında olması, yaşamında oluşan stresin üstesinden gelebilmesi, iş yaşamında üretken ve faydalı olabilmesi ve yetenekleri doğrultusunda toplumuna katkı yapması'' olarak tanımlamıştır. Araştırmalar mental iyi oluş düzeyi yüksek bireylerin, psikolojik ve fiziksel sağlıklarının daha iyi ve yaşam kalitelerinin daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur (Keyes, 2002). Ebeveynlerin iyi oluşuna yönelik çalışmalar incelendiğinde bilinçli farkındalığın oldukça önemli bir role sahip olduğu gözlenmektedir (Cachia, Anderson ve Moore, 2016; Jones, vd., 2014; Jones vd., 2018). Bilinçli farkındalık genellikle bir kişinin dikkatini şu anda meydana gelmekte olanlara yargılamadan ve kabullenici bir şekilde odaklaması olarak tanımlanmaktadır (Kabat-Zinn, 1994). Bilinçli farkındalık temelli programların stresi azaltmada olumlu bir etkisi olduğu da bilinmektedir (Baer, Carmody ve Hunsinger, 2012). Dolayısıyla bu deneysel çalışmalardan yola çıkıldığında bilinçli farkındalığın, iyi oluşla doğrudan ilişkilerinin yanı sıra stres gibi olumsuz yaşantılarda azalma sağlayarak iyi oluş üzerine olumlu etkilerde bunabileceği düşünülmektedir. Lazarus ve Folkman (1984), stresi, bireyin çevresi ile olan ilişkisinde, kaynaklar zorlandığında veya aşıldığında iyilik hali üzerindeki olumsuz etki olarak tanımlamaktadır. Stresle ilgili bilimsel çalışmalar stresin ruh sağlığı ile de güçlü bir ilişkisinin olduğunu göstermektedir (Çevik ve Şentürk 2008). Stresin genel iyi oluş üzerinde olumsuz etkileri olabileceği bilinmekle beraber, ebeveynlik stresinin mental iyi oluşla ilişkisi üzerine sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Ebeveynlerin iyi oluşlarının özyeterlik algısı ile ilişkili olduğu bilinmektedir (Albanese, Russo ve Geller, 2018). Ebeveyn özyeterliği kavramına benzer şekilde, ebeveyn yetkinliği, ebeveynlerin ebeveynlik rollerinde kendinden emin, yetenekli ve etkili olup olmadıklarını ve çocuk davranışını olumlu yönde etkileme yeteneklerini yansıtır (Gibaud Wallston ve Wandersman 1978). Ebeveynlik rollerinde kendilerini daha etkili ve yetkin hisseden ebeveynlerin, ebeveynlik rolleriyle ilgili zorlu görevlerle karşılaştıklarında geri çekilmek yerine ısrar etme olasılıkları daha yüksek olabilir. Yetkinlik duygusu, ebeveynlerin ebeveynlik rollerinden zevk almalarına yardımcı olabilir ve daha sık destekleyici davranışlarda bulunmalarına yol açabilir (Coleman ve Karraker 1998). Dolayısıyla ebeveyn yetkinliğinin, bir taraftan ebeveynlik stresini azaltırken; diğer taraftan mental oluşa olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada ebeveynlerde bilinçli farkındalık ile mental iyi oluş ilişkisinde ebeveyn yetkinlik duygusu ve ebeveyn stresinin seri aracılığı test edilecektir. Söz konusu değişkenlere ilişkin çalışmalar incelendiğinde, verilerin ruhsal/kişisel (dispositional) ölçümlerle elde edildiği gözlenmiştir. Bu araştırmada, araştırmanın bağımsız değişkenlerine ilişkin veriler ebeveynlik bağlamında ölçülecek, dolayısı ile ebeveynlerin iyi oluşunun potansiyel belirleyicileri ebeveynlik bağlamında ele alınacaktır. Ebeveynlerin iyi oluşunda potansiyel etkisi olabilecek bu değişkenlerin bağlamsal olarak ortaya konmasının, ebeveynlerin iyi oluşuna yönelik gerek betimsel gerekse deneysel çalışmalar açısından anlamlı ve faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Bu çalışma nicel araştırma yöntemlerinden yapısal eşitlik modelindedir. Araştırmanın örneklemi elverişli örnekleme ile belirlenmiş olup, çocukları örgün eğitime devam eden 317 ebeveynden oluşmaktadır. Çalışma için gerekli olan etik kurul izninin alınmasının ardından, araştırmada kullanılan ölçekler ve araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu online form kullanılarak ebeveynlere ulaştırılarak veriler toplanmıştır. Verilerin toplanmasında gerekli etik bilgilendirmeler ebeveynlere sunulmuştur. Araştırmada Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği (Tennant vd., 2007), Ebeveynlikte Bilinçli Farkındalık Anketi (McCaffrey, Reitman ve Black, 2017), Ebeveyn Yetkinlik Duygusu Ölçeği (Gibuad-Wallston ve Wandersman, 1978) ve Ebeveyn Stres Ölçeği (Berry ve Jones, 1995) ile araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Verilerin

toplanmasının ardından, elde edilen verilerin yapısal eşitlik modelinin varsayımlarına uygun olup olmadığının incelenmesi amacıyla normallik, homojenlik ve uç değer analizleri yapılmış; değişkenler arasındaki çoklu bağlantısallık test edilmiştir. Ardından araştırmada önerilen yapısal model sınanmıştır. Verilerin yapısal eşitlik modeli varsayımları açısından incelenmesinde SPSS 22.0; araştırma kapsamında önerilen ebeveyn mental iyi oluş modelinin test edilmesinde ise PROCESS Macro-Model 6 (Hayes, 2018) kullanılmıştır.

Bulgular

Aracılık analizlerinde ebeveynlikte bilinçli farkındalığın mental iyi oluş üzerinde pozitif ve doğrudan ilişkili (toplam etki; B= .56, p<.001); aracı değişkenler modele eklendiğinde bu ilişkinin anlamlılığının devam ettiği gözlenmiştir (doğrudan etki; B=.45, p<.001). Ayrıca ebeveynlikte bilinçli farkındalık, ebeveyn yetkinlik duygusunun pozitif (B=.40, p<.001); ebeveyn stresinin ise negatif (B=-.42, p<.001) yordayıcısıdır. Ebeveynlikte bilinçli farkındalığın mental iyi oluşa ebeveyn yetkinliği (B= .06) ve ebeveyn stresi (B=-.03) üzerinden dolaylı etkisi olduğu gözlenmiştir. Son olarak ebeveyn yetkinlik duygusu ve ebeveynlik stresinin, ebeveynlikte bilinçli farkındalık ve mental iyi oluş ilişkisinde seri aracılığı incelenmiş; bu modelin anlamlı olduğu gözlenmiştir (B=.03).

Sonuç

Araştırmanın sonucunda ebeveynlikte bilinçli farkındalığın mental iyi oluş ile hem doğrudan hem de ebeveyn yetkinlik duygusu ve ebeveyn stresi üzerinden dolaylı olarak ilişkili olduğu; ayrıca bu ilişkide ebeveyn yetkinlik duygusu ile ebeveyn stresinin seri aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yüksek ebeveynlikte bilinçli farkındalık, ebeveyn yetkinlik duygusu ve mental iyi oluşunu artırmakta; ebeveyn stresini azaltarak yine mental iyi oluşa katkıda bulunmaktadır. Ayrıca yüksek ebeveyn yetkinlik duygusu, ebeveyn stresi için bir tampon görevi görmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ebeveyn iyi oluşu, bilinçli farkındalık, yetkinlik duygusu, stres*

Bildiri No: PDR2022.000080 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Umut Aydoğdu, Burdur Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü* Prof. Dr. Zeynep Karataş, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Developing Worry Beliefs Scale and Examining Worry Beliefs in Terms of Various Variables

The concept of worry beliefs has advanced to an important position in counseling/psychotherapy schools since the early 1990s. Especially in the Metacognitive Model, worry beliefs, which are one of the two essential concepts in cognitive attention syndrome, play a decisive role in whether individuals are dragged into psychopathology or not.
Within the scope of the research, a worry beliefs scale specific to Turkish Culture was developed and worry beliefs were examined in terms of various variables. As the sample group, 809 students studying at Burdur Mehmet Akif Ersoy University in the fall semester of the 2021-2022 academic year were determined. Respectively; reviewing the literature, conducting qualitative interviews, preparing the item pool, getting expert opinions, making the scale ready for pilot application, and validity-reliability analysis were carried out. SPSS 26.0 package program and AMOS program were used in the statistical analysis process. Exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA) were performed to examine the scale's validity. As a result of EFA, the scale; 3 dimensions, 27 items, and 59.375% of the total variance were formed to explain, and it was observed that the item factor load values ranged from .33 to .61. After EFA, CFA was performed in a sample of 250 people, the scale was confirmed with 3 factors, and it was observed that item factor load values ranged from .58 to .92. In order to examine the reliability of the scale, Cronbach Alpha and Spearman-Brown values were calculated and obtained as 891 and .751, respectively. In the second stage of the study, worry beliefs in a sample group of 506 people were examined in terms of various variables. A significant difference was found in the variables of birth order, education level, department, and gender. No significant difference was found according to the variables of receiving psychological help, age level, parents' living conditions, the place where most of life was spent, psychological trauma, perceived social-economic level, family integrity status, and physical trauma.

Keywords: *Worry, Worry Beliefs, Scale Development*

Endişe İnançları Ölçeği Geliştirilmesi ve Endişe İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Endişe inançları kavramı, 1990'lı yılların başından itibaren psikolojik danışma/ psikoterapi ekolleri içerisinde önemli bir konuma doğru ilerlemiştir. Özellikle Üstbilişsel (Metakognitif) Model'de bilişsel dikkat sendromu içerisinde, iki önemli kavramdan birisi olan endişe inançları, bireylerin psikopatolojiye sürüklenmek ile sürüklenmemek arasında belirleyici rol oynamaktadır.
Araştırma kapsamında, Türk Kültürüne özgü endişe inançları ölçeği geliştirilmiş ve endişe inançları çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Örneklem grubu olarak Burdur Mehmet

Akif Ersoy Üniversitesi'nde 2021-2022 eğitim öğretim yılı güz döneminde öğrenime devam eden 809 öğrenci belirlenmiştir. Sırasıyla; alanyazının incelenmesi, nitel görüşmelerin gerçekleştirilmesi, madde havuzunun hazırlanması, uzman görüşü alınması, ölçeğin pilot uygulamaya hazır hale getirilmesi ve geçerlik- güvenilirlik analizi işlemleri yapılmıştır. İstatiksel analiz sürecinde SPSS 26.0 paket programı ile AMOS programı kullanılmıştır. Ölçeğin geçerliğini incelemek amacıyla açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. AFA sonucunda ölçek; 3 boyut, 27 madde ve toplam varyansın %59,375'ini açıklar biçimde oluşturulmuş, madde faktör yük değerlerinin .33 ile .61 arasında değer aldığı gözlemlenmiştir. AFA' nın ardından 250 kişilik örneklemde DFA yapılmış, ölçek 3 faktör ile doğrulanmış ve madde faktör yük değerlerinin .58 ile .92 arasında değer aldığı gözlemlenmiştir. Ölçeğin güvenilirliğini incelemek için Cronbach Alpha ve Spearman Brown değerleri hesaplanmış, sırasıyla 891, .751 olarak elde edilmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında, 506 kişilik örneklem grubunda endişe inançları çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Doğum sırası, öğrenim kademesi, bölüm ve cinsiyet değişkenlerinde anlamlı fark tespit edilmiştir. Psikolojik yardım alma, yaş düzeyi, anne- baba yaşam durumu, yaşamın büyük çoğunluğunun geçtiği yer, psikolojik travma, algılanan sosyal ekonomik düzey, aile bütünlük durumu ve fiziksel travma değişkenlerine göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: *Endişe, Endişe İnançları, Ölçek Geliştirme*

Bildiri No: PDR2022.000081 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Dr. Öğr. Üyesi S. Burcu Özgülük Üçok, TED Üniversitesi*

Investigating the Mediator Role of Commitment in the Association between Satisfaction and We-ness in Emerging Adulthood

Problem: Investment Model which takes its basis from Interdependence Theory, sets the theoretical background of the current study. Interdependence Theory posits that there are two preliminary bases where dependency develops: satisfaction and quality of alternatives. In the current study, relationship satisfaction was taken into consideration. Satisfaction is defined as a state of feeling where the positive feelings outweigh the negative ones. As long as the needs of the individual is met the partner in the relationship, the level of satisfaction increases accordingly. The Investment Model extends the Interdependence Theory and mentions other factors which have an effect on the intention of partners to stay in their relationship, which is commitment. In this regard, it is stated that as long as partners' needs are met in their relationship that is as long as they feel satisfied in their relationships, they feel more committed and this in turn leads to the formation of we-ness in the relationship. We-ness refers to the the degree to which partners perceive themselves as being a unit (we/us), rather than two separate identities (I/me or you/him/her/they) in the relationship. To the knowledge of the researcher, we-ness has not been tested in the relationships of emerging adults in Turkey. In this regard, the aim of this study is to investigate the mediator role of commitment in the association between satisfaction and commitment, in emerging adults.
Method: The sample of the current study comprised 117 participants between the ages of 18 and 25. Seventy three of the participants were women and 44 of them were male. Participants were recruited via convenient sampling method. Satisfaction Subscale and Commitment Subscale of Investment Model Scale, We-ness Questionnaire, and a demographic form were utilized to collect data. The data were collected online.
Findings: In order to test the hypothesis of the current study, path analyses were used, analysis ran in AMOS 21. According to the findings of this study, there was a positive and significant association between (1) satisfaction and commitment, (2) satisfaction and we-ness, and (3) commitment and we-ness. Moreover, relationship satisfaction had a significant direct effect on we-ness and commitment partially mediated the association between relationship satisfaction and we-ness.
Results: To the knowledge of the researcher, this study is among the pioneer studies which has investigated the mediator role of commitment in the association between relationship satisfaction and we-ness, in emerging adults. Hence, the findings were discussed in the light of the previous literature.

Keywords: *satisfaction, commitment, we-ness, emerging adulthood, path analysis*

Beliren Yetişkinlik Döneminde İlişki Doyumu ile Biz-olma Arasındaki İlişkide, İlişkiye Bağlılığın Aracı Rolünün İncelenmesi

Amaç: Bu çalışmanın kuramsal alt yapısını kendisine Karşılıklı Bağımlılık Kuramını temel edinmiş Yatırım Modeli oluşturmuştur. Karşılıklı Bağımlılık Kuramı, bağımlılığın geliştiği iki temel süreç öne sürer: doyum ve seçeneklerin niteliği. Bu çalışmada, ilişki doyumu ele alınmıştır. Doyum, bir ilişkide yaşanan olumsuz duygulanıma karşı olumlu duygulanım şeklinde tanımlanır. Bireyin ihtiyaçları partneri tarafından karşılanabiliyorsa kişinin ilişki doyumu yüksek olur. Yatırım Modeli, Karşılıklı Bağımlılık Kuramını genişletir ve ilişkiye bağlılığı etkileyen faktörlere değinir. Bu doğrultuda, ilişkiye bağlılığın ilişki içerisinde partnerlerin ihtiyaçları karşılandığında yani ilişki doyumları yüksek olduğunda arttığı belirtilmiştir. İlişkiye bağlılık arttığında ise, partnerlerin ilişkileri içerisinde hissettikleri biz-olma hissinin de arttığı belirtilmiştir. Biz-olma, partnerlerin ilişki içerisinde kendilerini iki farklı kimlik (ben/benim ya da sen/senin) yerine, bir bütün (biz/bizim) olarak algılamaları anlamına gelir. Alan yazında henüz çalışılmaya başlanmış olan biz-olma, Türkiye'de beliren yetişkinlik döneminde olan kişilerle araştırmacının bilgisi dahilinde henüz test edilmemiştir. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı, doyum ve biz-olma arasındaki ilişkide, ilişkiye bağlılığın aracı rolünün beliren yetişkinlik döneminde olan kişilerde incelenmesidir.
Yöntem: Çalışmanın örneklemini 18-25 yaş arası, en az 3 aydır bir ilişkisi olan ve Türkiye'de yaşayan, 73'ü kadın ve 44'ü erkek, toplam 117 katılımcı oluşturmuştur. Katılımcılara uygun örneklem yoluyla ulaşılmıştır. Çalışmada veri toplamak amacıyla, İlişki İstikrarı Ölçeğinin Doyum ve İlişkiye Bağlılık alt ölçekleri, Biz-olma Ölçeği ve Demografik Form kullanılmıştır. Veriler, bilgisayar ortamında çevrimiçi anket yöntemiyle toplanmıştır.
Bulgular: Araştırma amacının test edilmesi için yol analizinden yararlanılmış ve analizler AMOS 21 programında gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre (1) ilişki doyumu ile ilişkiye bağlılık arasında, (2) ilişki doyumu ile biz-olma arasında ve (3) ilişkiye bağlılık ile biz-olma arasında olumlu yönde, anlamlı bir ilişki vardır. Öte yandan, ilişki doyumunun biz-olma üzerinden doğrudan ve anlamlı bir etkisi bulunurken, dolaylı ilişkiler incelendiğinde ise ilişki doyumu ile biz-olma arasındaki ilişkide, ilişkiye bağlılığın kısmi aracı rolü anlamlı bulunmuştur.
Sonuç: Araştırmacının bilgisi dahilinde, beliren yetişkinlik dönemindeki katılımcıların ilişki doyumu ile ilişkileri içinde hissettikleri biz-olma hissi arasındaki ilişkide, ilişkiye bağlılığın aracı rolünü inceleyen ilk çalışma olan bu araştırmada, ilişkiye bağlılığın partnerlerin ilişkilerinde biz-olmalarını nasıl açıkladığı alan yazını ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *ilişki doyumu, ilişkiye bağlılık, biz-olma, beliren yetişkinlik, yol analizi*

Bildiri No: PDR2022.000082 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Bahtiyar Eraslan Çapan, Anadolu Üniversitesi* Dr. Gamze Ülker Tümlü, Anadolu Üniversitesi Doç. Dr. Elif Çimşir, Anadolu Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ayşen Balkaya Çetin, Anadolu Üniversitesi Öğr. Gör. Dr. Cem Tümlü, Anadolu Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Zerrin Bölükbaşı Macit, Osmangazi Üniversitesi Uzm. Psk. Danışman Hülya Üstekidağ Ayna, Pavones Psikoloji

Experiential Play Therapy for Children with Disabled Siblings: A Case Study

The birth of a disabled child can be an ambiguous loss for both parents and siblings. In this sense, parallel to the nature of the disability, parents and siblings may experience a hidden sense of loss due to the absence of the child/sibling with whom they can establish a relatively "normal" relationship cognitively, emotionally and socially. On the other hand, although the relationships between the disabled child and other family members often come to the fore in the literature, it is seen that the studies that have the quality of prevention and intervention for children without disabilities are limited. This study focuses on the problems experienced by children with disabled siblings and the process of overcoming these problems. The aim of the study is to examine the situations of children with disabled siblings during the play therapy process. Research, It is based on case study, one of the qualitative research designs. In the study, observation and interview techniques were used. The participants of the study are 6 children (4 girls, 2 boys) aged between 4 and 9 who have siblings with autism, Down syndrome and/or developmental delay, and their parents. Within the scope of the research, each child went through the experiential play therapy process under the supervision of the first 6 authors and the last author's supervision. Each practitioner performed an experiential play therapy process with a child, ranging from 8 to 24 sessions. Before the play therapy process, family interviews were held with the parents, and the experiential play therapy and research process were explained to the families in this process. Practitioners have experiential play therapy practitioner certificate, and the research was conducted with the consent of the ethics committee, taking into account the volunteers of the participants. Play therapy sessions were held every day during the first week, and 2 or 3 days a week in the following weeks. Each session lasted approximately 45-50 minutes. In the process of play therapy applications, group supervision and individual supervision according to need were received once a month, 3 times in total. Each session was video recorded. Macro analyzes of the video recording for each session were carried out in the light of the observation form created by the research team by the practitioner/researcher who managed that process. At the end of the play therapy process, individual interviews were conducted with the mother or father to determine their views on the child's situation in the play therapy process, depending on their suitability. After the observations and interviews, inductive analysis was carried out on the observation forms and interview transcripts. The results of the research showed that the reasons for bringing children with disabled siblings to the play therapy process were to regulate their relations with their disabled siblings, to help them, to control their anger, to overcome sibling jealousy, to strengthen peer relations, and to overcome the border problem. The results showed that children exhibit behaviors specific to the stages of Experiential Play Therapy, namely Discovery and Testing Trust, Commitment, therapeutic growth, and Termination, respectively. In this context, it was observed that during the exploration and trust testing phase, games were played to examine and try toys, to organize and demolish a house, to fight,

to examine the limits of the therapist and play therapy. It has been observed that in the phase of commitment, therapeutic growth, children play traumatic games for the developmental stage they are stuck in, in this context, caregiving, deprivation of care, reckoning, fighting, burying family figures in the sand, killing and resurrecting them, thief-police games, ambulance firefighting games. In the final stage, they play games with integration, relaxation and goodbye, such as cleaning, repairing, building, distinguishing between good animal figures and bad animal figures, placing good animal figures in the house, making the houses sheltered, playing ball, jumping rope, etc. seen. Parallel to the observations, during the interviews, it was observed that the children's problems increased a certain amount in the process in accordance with the nature of the process, and at the end of the process, these problems decreased and largely disappeared. In addition, it has been determined that children develop effective behaviors. In this context, it has been determined that children with disabled siblings need to be seen and heard. During play therapy, it was observed that the relations between spouses, between parents and children, and between the child and the disabled sibling strengthened. It has been determined that children develop assertiveness, individuation and self-confidence, behave in accordance with boundaries, strengthen peer relations, develop the ability to express themselves effectively, and leave the process with positive emotions such as relaxation, happiness and satisfaction. Throughout the process, the family's lack of social support resources, parents' difficulties in adapting their working hours to sitting hours, being a single parent, having to care for a disabled child, family health problems, pandemic conditions, and the nature of the play therapy process respond to some expectations of parents such as wanting to watch sessions. It has been determined that the failure to give up is one of the difficulties of the process. On the other hand, it has been seen that social support in the family, free play therapy sessions, establishing a positive therapeutic relationship, observing concrete changes in the child, and feeling of belonging to the process facilitate the process. The results of the study showed that experiential play therapy was functional in working with children with disabled siblings.

Keywords: *Keywords: disabled sibling, experiential play therapy, case study*

Engelli Kardeşi Olan Çocuklara Yönelik Deneyimsel Oyun Terapisi: Bir Durum Çalışması

Engelli bir çocuğun dünyaya gelmesi hem ebeveynler hem de kardeşler açısından muğlak kayıp niteliği taşıyabilmektedir. Bu anlamda engelin doğasına paralel olarak ebeveynler ve kardeşler bilişsel, duygusal ve sosyal olarak görece "normal" bir ilişki kurabilecekleri çocuğun/kardeşin yokluğundan kaynaklı gizil bir kayıp duygusu yaşayabilmektedirler. Öte yandan alanyazında sıklıkla engelli çocuk ve diğer aile bireyleri arasındaki ilişkiler ön plana çıksa da engeli olmayan çocuklara yönelik önleme ve müdahale niteliği taşıyan araştırmaların sınırlı kaldığı görülmektedir. Bu çalışmada engelli kardeşi olan çocuklarının yaşadıkları sorunlara ve bu sorunların üstesinden gelme sürecine odaklanılmaktadır. Çalışmanın amacı engelli kardeşi olan çocukların oyun terapisi sürecindeki durumlarını incelemektir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasına dayalıdır. Çalışmada gözlem ve görüşme tekniklerinden yararlanılmıştır. Çalışmanın katılımcılarını otizm, down sendromu ve/veya gelişim geriliği gösteren kardeşe sahip yaşları 4 ile 9 arasında değişen 6 çocuk (4 kız, 2 erkek) ve bu çocukların anne veya babaları oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında her bir çocuk, ilk 6 yazarın oyun terapisi uygulayıcısı son yazarın ise süpervizörlüğünü yaptığı deneyimsel oyun terapisi sürecinden geçmişlerdir. Her bir uygulayıcı birer çocuk ile 8 ile 24 oturum arasında değişen deneyimsel oyun terapisi süreci gerçekleştirmiştir. Oyun terapisi süreci öncesinde

ebeveynlerle aile görüşmesi gerçekleştirilmiş, bu süreçte ailelere deneyimsel oyun terapisi ve araştırma süreci anlatılmıştır. Uygulayıcılar deneyimsel oyun terapisi uygulayıcı sertifikasına sahiptir ve araştırma etik kurul izni doğrultusunda katılımcıların gönüllüğü dikkate alınarak yapılmıştır. Oyun terapisi oturumları ilk hafta haftaiçi her gün, sonraki haftalarda haftada 2 ya da 3 gün gerçekleştirilmiştir. Her bir oturum yaklaşık 45-50 dakika sürmüştür. Oyun terapi uygulamaları sürecinde ayda bir olmak üzere toplamda 3 kez grup süpervizyonu ve ihtiyaca göre bireysel süpervizyon alınmıştır. Her bir oturum video kaydına alınmıştır. Her bir oturuma yönelik video kaydının o süreci yöneten uygulayıcı/araştırmacı tarafından araştırma ekibi tarafından oluşturulan gözlem formu ışığında makro analizleri gerçekleştirilmiştir. Oyun terapisi sürecinin sonunda ise uygunluklarına göre anne ya da babayla çocuğun oyun terapi sürecindeki durumuna ilişkin görüşlerini belirlemek üzere bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Gözlem ve görüşmelerin ardından gözlem formları ve görüşme transkriptleri üzerinden tümevarım analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçları engelli kardeşe sahip çocukların oyun terapi sürecine getirilme nedenlerinin engelli kardeşiyle ilişkilerini düzenleme, ona yardımcı olma, öfke kontrolü sağlama, kardeş kıskançlığını yenme, akran ilişkilerini güçlendirme, sınır probleminin üstesinden gelme olduğunu göstermiştir. Sonuçlar çocukların deneyimsel oyun terapisinin aşamaları olan sırasıyla *Keşif ve güveni test etme aşaması, Bağlılık, terapötik büyüme aşaması* ve *Sonlandırma aşamalarına* özgü davranışlar sergilediğini göstermiştir. Bu bağlamda *Keşif ve güveni test etme aşamasında* oyuncakları inceleme ve denemeye, ev düzenlemeye ve yıkmaya, savaşmaya, terapistinin ve oyun terapisinin sınırlarını yoklamaya yönelik oyunlar oynandığı gözlenmiştir. *Bağlılık, terapötik büyüme aşaması*nda çocukların, takıldıkları gelişimsel aşamaya yönelik travma içerikli oyunlar oynadıkları bu bağlamda bakım verme, bakımdan yoksun bırakma, hesaplaşma, savaşma, aile figürlerini kuma gömme, öldürtme ve diriltme, hırsız-polis oyunları, ambulans itfaiye oyunları oynandığı görülmüştür. *Sonlandırma aşası*nda ise temizleme, tamir etme, inşa etme, iyi hayvan figürleri ile kötü hayvan figürlerini ayırt etme, iyi hayvan figürlerini eve yerleştirme, evleri korunaklı hale getirme, top oynama, ip atlama gibi rutin çocuk oyunları gibi bütünleşme, rahatlama ve vedalaşma içerikli oyunlar oynadıkları görülmüştür. Gözlemlere paralel olarak görüşmeler sırasında sürecin doğasına uygun olarak süreçte çocukların sorunlarının belli bir miktar artış gösterdiği sürecin sonunda ise bu sorunların azaldığı ve büyük oranda ortadan kalktığı görülmüştür. Ayrıca çocukların etkili davranışlar geliştirdikleri belirlenmiştir. Bu bağlamda engelli kardeşe sahip çocukların görülme ve duyulma ihtiyaçları içinde oldukları saptanmıştır. Oyun terapisi süresince eşler arasındaki, ebeveyn ve çocuk arasındaki ve çocuk ile engelli kardeş arasındaki ilişkilerin güçlendiği görülmüştür. Çocukların atılganlık, bireyleşme ve özgüven geliştirdikleri, sınırlara uygun davrandıkları, akran ilişkilerini güçlendirdikleri, kendilerini etkili ifade etme becerisi geliştirdiği ve rahatlama, mutluluk, doyum gibi olumlu duygulanımla süreçten ayrıldıkları belirlenmiştir. Süreç boyunca ailenin sosyal destek kaynağının yokluğunun, ebeveynlerin çalışma saatlerini oturum saatlerine uygun hale getirmekte güçlük çekmelerinin, tek ebeveyn olmanın, engelli çocuğa bakım verme zorunluluğu bulunmasının, aile içi sağlık sorunlarının, pandemi koşullarının ve oyun terapisi sürecinin doğasının ebeveynlerin oturumları izlemek isteme gibi birtakım beklentilerine yanıt vermemesinin sürecin zorluklarından olduğu belirlenmiştir. Diğer yandan ailede sosyal desteğin olmasının, oyun terapi oturumlarının ücretsiz olmasının, olumlu terapötik ilişkinin kurulmuş olmasının, çocukta somut değişimler gözlemlemenin, çocuğun sürece aidiyet hissetmesinin ise süreci kolaylaştırdığı görülmüştür. Araştırmanın sonuçları deneyimsel oyun terapisinin engelli kardeşi olan çocuklarla çalışmada işlevsel olduğunu göstermiştir. Araştırma sonuçları göz önünde bulunduğunda engelli kardeşi olan çocuklara yönelik oyun terapisi süreçlerinin yaygınlaştırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *engelli kardeş, deneyimsel oyun terapisi, durum çalışması*

Bildiri No: PDR2022.000085 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Görkem İşigüzel, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü* Lisansüstü Öğrencisi Muhammet Can Kibritoğlu, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Investigation of the Effectiveness of the Self-Help Group Formed for the Mothers of Secondary School Students Showing Violent Behavior on the Aggression Levels of the Students

Problem: The aim of this study is to find out that the mothers of students who tend to behave aggressively; The aim of the study is to evaluate the effectiveness of the self-help group created to reduce the aggressive behaviors of students by helping them realize their feelings, realize the social or personal changes they hope, support each other in overcoming similar problems, and establish healthy communication with their children at home.
Method: In the study, a single group of pre-test-final test experimental pattern design was used. The working group consisted of mothers of five, six, seven and eighth grade students of a secondary school affiliated with the Ministry of National Education in The Antakya district of Hatay. In the selection of members of the group, the needs determination forms and the observations and opinions of the administrators and psychological counselors of the relevant school were used. Pre-interviewed volunteer mothers. People who may or may not harm group dynamics or have any psychopathology are not included in the process. The self-help group was conducted on Fridays with a single group of 8 members, each session lasting 1 (one) hour. The data is based on the data; It was collected through the Aggression Scale developed by Tuzgöl (1998). The analysis of the data was carried out in the SPSS 22.0 (Statistical Package for the Social Sciences) program using the Wilcoxon Marked Sequences Test from nonparametric tests..
Findings: Wilcoxon Signed Rank Test analysis was conducted to examine the effectiveness of the self-help group created for the mothers of secondary school students who showed violent behavior on the aggression levels of the students. According to the results of the analysis, a significant difference was found between the scores obtained from the "Aggression Scale" of the secondary school students before the self-help group process was applied and the scores they got from the related scale after the self-help group process was completed ($Z=2.527$, $p<.05$). In the practice, when the mean rank and the rank differences were taken into account, it was seen that the differences were in favor of the negative ranks, that is, the post-test scores. When the effect size (r) was calculated, it was observed that the Cohen d value was 1.15 and the r value was 0.5.
Results: According to these results, it was determined that the Self-Help Group process, which was carried out for eight weeks with the mothers of the students who exhibited aggressive behavior, had a positive effect on reducing the aggression levels of the students who displayed violent behavior. As can be understood from the effect size, it was determined that the positive effect of the self-help group process, which was implemented, was moderate.

Keywords: *Self-help group, mothers, aggression, middle school students*

Şiddet Davranışı Gösteren Ortaokul Öğrencilerinin Annelerine Yönelik Oluşturulan Kendine Yardım Grubunun Öğrencilerin Saldırganlık Düzeylerine Etkililiğinin İncelenmesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, şiddet davranışı gösteren öğrencilerin annelerinin; duygularının farkına varmalarına, umdukları sosyal veya kişisel değişiklikleri gerçekleştirmelerine, benzer problemleri aşma konusunda birbirlerine destek olmalarına, evde çocuklarıyla sağlıklı iletişim kurmalarına yardımcı olunarak öğrencilerin saldırgan davranışlarını azaltmak adına oluşturulan kendine yardım grubunun etkililiğini değerlendirmektir.
Yöntem: Çalışmada tek grup ön test-son test deneysel desen tasarımı kullanılmıştır. Çalışma grubunu, Hatay'ın Antakya ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ortaokulun beş, altı, yedi ve sekizinci sınıf öğrencilerinin anneleri oluşturmuştur. Gruba üye seçiminde ihtiyaç belirleme formlarından, ilgili okulun yönetici ve psikolojik danışmanlarının gözlem ve görüşlerinden yararlanılmıştır. Gönüllü annelerle ön görüşme yapılmıştır. Grup dinamiğine zarar verme ihtimali olan ya da herhangi bir psikopatolojiye sahip kişiler sürece dahil edilmemiştir. Kendine yardım grubu, üye sayısı 8 olan tek grupla, her oturum 1 (bir) saat sürecek şekilde cuma günleri yürütülmüştür. Veriler; Tuzgöl (1998) tarafından geliştirilen Saldırganlık Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizi, SPSS 22.0 (Statistical Package for the Social Sciences) programında, nonparametrik testlerden Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.
Bulgular: Şiddet davranışı gösteren ortaokul öğrencilerinin annelerine yönelik oluşturulan kendine yardım grubunun öğrencilerin saldırganlık düzeylerine etkililiğinin incelenmesi adına Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, kendine yardım grubu süreci uygulanmadan önce, uygulama yapılan ortaokuldaki öğrencilerin "Saldırganlık Ölçeği"nden aldıkları puanlar ile kendine yardım grubu süreci tamamlandıktan sonra ilgili ölçekten aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($Z=2.527$, $p<.05$). Gerçekleştirilen uygulamada, sıra ortalamalarına bakıldığında ve sıra farkları dikkate alındığında aradaki farkların, negatif sıralar yani son test puanları lehinde olduğu görülmüştür. Etki büyüklüğü (r) hesaplandığında Cohen d değerinin 1.15, r değerinin 0.5 olduğu gözlenmiştir.
Sonuç: Bu sonuçlara göre saldırgan davranışlarda bulunan öğrencilerin anneleriyle sekiz hafta boyunca yürütülen Kendine Yardım Grubu sürecinin, şiddet davranışı gösteren öğrencilerin saldırganlık düzeylerini azaltmada olumlu etkisinin olduğu saptanmıştır. Etki büyüklüğünden de anlaşılacağı üzere, uygulaması gerçekleştirilen kendine yardım grubu sürecinin olumlu etkisinin orta derecede olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kendine yardım grubu, anneler, saldırganlık, ortaokul öğrencileri*

Bildiri No: PDR2022.000086 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Görkem İşigüzel, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*

Emotion-Based Interventions in Eating Disorders Abroad: A Review of the Literature

Problem: Reviews and evidence-based research show that individuals with eating disorders do not develop enough skills to recognize and make sense of emotions. The function of emotion regulation in eating disorders; It is stated that it is related to the common beliefs among the people that "emotions cannot be tolerated, emotions are dangerous, emotions should be feared, avoided or completely avoided". Eating disorders also fulfill the function of avoiding emotions. The aim of this study; To regularly identify and present researches that are complex in the literature and include an approach to eating disorders with emotion-based interventions within the framework of psychological counseling abroad.
Method: In the study presented in the form of a compilation; The relationship between eating disorders and emotions, the progress of individual emotion-based counseling with individuals with eating disorders, conducting emotion-based group counseling with individuals with eating disorders, integrating emotion-based counseling into family-based approaches to evaluate its effectiveness in children and adolescents with eating disorders It is of interest in studies on the applicability of emotional-based group counseling for only women with eating disorders, the effect of continuation of emotion-based counseling and diet counseling with individuals with eating disorders, and the evaluation of emotion-focused models for its application in individuals with eating disorders. The values are summarized by grouping the points.
Findings: According to the results of related research; individuals with eating disorders; It has been observed that they have problems in defining, symbolizing and expressing their feelings, and conveying them to others. Models based on emotion; It has been seen that it helps the clients to realize the source of the criticism they direct to themselves, to whom the negative voice they hear belongs to, and to talk to them and confront their complex emotions. In addition, in general, interventions in emotion orientation; It has been shown that it is effective in reducing the frequency of binge eating and purging, increases emotion regulation skills, strengthens the perception of control, improves self-efficacy, reduces psychiatric symptoms and provides motivation for change.
Results: Emotion-based interventions for eating disorders within the framework of psychological counseling; It has been determined that it helps clients to experience, make sense of, express and regulate their emotions, thus transforming non-adaptive emotions into healthy and harmonious emotions. It is predicted that studies to be carried out with an emotion-focused psychological counseling approach will be successful in eating disorders. Regardless of factors such as the type of eating disorder in the client, the gender of the client, individual or group-oriented interventions, and their use in combination with other approaches in the field, it has been concluded that emotion-based intervention methods in the context of psychological counseling are a very suitable approach for individuals with eating disorders.

Keywords: *Eating disorder, emotion-focused intervention, psychological counseling*

Yurt Dışında Yeme Bozukluklarında Duyguyu Temel Alan Müdahaleler: Alanyazın Taraması

Amaç: İncelemeler ve kanıta dayalı araştırmalar, yeme bozukluğu olan bireylerin duyguları tanıma ve anlamlandırma becerilerinin yeterince gelişmediğini göstermektedir. Yeme bozukluklarında duygu düzenlemenin işlevinin; halk arasında "duygulara tahammül edilemez, duygular tehlikelidir, duygulardan korkulmalı, kurtulmalı ya da tamamen kaçınmalıdır" şeklindeki yaygın inançlarla ilişkili olduğu ifade edilmektedir. Yeme bozukluğu da duygulardan kaçınma işlevini yerine getirmektedir. Bu çalışmanın amacı; alanyazında karmaşık şekilde bulunan, yurt dışında psikolojik danışma çerçevesinde yeme bozukluklarına duyguyu temel alan müdahalelerle yaklaşımı içeren araştırmaları düzenli biçimde belirleyip sunmaktır.
Yöntem: Derleme biçiminde ortaya koyulan çalışmada; yeme bozukluklarının duygularla olan ilişkisi, yeme bozukluğu olan bireylerle bireysel duygu odaklı psikolojik danışma sürecinin ilerleyişi, yeme bozukluğuna sahip bireylerle duyguyu temel alan grupla psikolojik danışma yaşantısının yürütülmesi, yeme bozukluğuna sahip çocuk ve ergenlerde etkililiğini değerlendirmek üzere duyguyu temel alan psikolojik danışmanın aile temelli yaklaşımlara entegre edilmesi, sadece yeme bozukluğu bulunan kadınlara yönelik duyguyu temel alan grupla psikolojik danışma sürecinin uygulanabilirliği, yeme bozukluğu olan bireylerle duyguyu temel alan psikolojik danışma ve diyet danışmanlığının bir arada sürdürülmesinin etkisi, yeme bozukluğuna sahip bireylerde uygulanması adına, duygu odaklı olarak geliştirilmiş modellerin değerlendirilmesini konu alan araştırmalarda ilgiye değer noktalar gruplanarak özetlenmiştir.
Bulgular: İlgili araştırmaların sonuçlarına göre; yeme bozukluklarına sahip bireylerin; duygularını tanımlama, sembolize ve ifade etme, bir başkasına iletme noktasında sorunlar yaşadıkları gözlenmiştir. Duyguyu temel alan modellerin; danışanların benliklerine yönelttikleri eleştirilerin kaynağını, duydukları olumsuz sesin kime ait olduğunu fark etmelerinde ve onunla konuşup karmaşık duygularıyla yüzleşmelerinde yardımcı olduğu görülmüştür. Ayrıca genel olarak duygu yönelimindeki müdahalelerin; aşırı yeme ve çıkarma sıklığını azaltmada etkili olduğu, duygu düzenleme becerilerini artırdığı, kontrol algısını güçlendirdiği, öz yeterliliği geliştirdiği, psikiyatrik semptomları azalttığı ve değişim motivasyonu sağladığı ortaya koyulmuştur.
Sonuç: Psikolojik danışma çerçevesinde yeme bozukluklarına duyguyu temel alan müdahalelerin; danışanların duygularını deneyimlemelerine, anlamlandırmalarına, ifade etmelerine ve düzenlemelerine yardımcı olduğu, bu sayede uyuma yönelik olmayan duyguların sağlıklı ve uyumlu duygulara dönüştürülebildiği saptanmıştır. Duygu odaklı psikolojik danışma yaklaşımıyla yürütülecek çalışmaların yeme bozuklukları konusunda başarılı olabileceği öngörülmüştür. Danışanda yeme bozukluğunun türü, danışanın cinsiyeti, müdahalelerin bireysel ya da gruba dönük yapılması, alandaki diğer yaklaşımlarla bir arada kullanılması gibi faktörlere bağlı kalınmaksızın psikolojik danışma bağlamında duyguyu temel alan müdahale yöntemlerinin yeme bozukluklarına sahip bireyler için oldukça uygun bir yaklaşım olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Yeme bozukluğu, duygu odaklı müdahale, psikolojik danışma*

Bildiri No: PDR2022.000087 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Büşra Yiğit, İstanbul Ticaret Üniversitesi* Doç. Dr. Hanifi Parlar, İstanbul Ticaret Üniversitesi

From Psychological Counseling Session to Social Life; Examining Psychological Well-Being and Self-Compassion Levels of Psychological Counselors'

Abstract
Psychological counselors are one of the specialists who spend the most time with people with relatively low levels of psychological well-being and self-compassion. In counseling sessions for psychological counsellors, the concepts of self-compassion and psychological well-being that begin by drawing the healthy boundary between the client and spread to all areas of his personal life are facts worth investigating. In this study, the relationship between psychological well-being of psychological counselors and levels of self-compassion and psychological well-being and self-compassion were examined. 350 psychological counselors aged between 22 and 57 participated in the study, which was designed in relational screening pattern from quantitative research models. The demographic information form prepared by the participating group of researchers filled out the psychological well-being scale (PIOÖ) developed by Diener in 2009 and the self-sensitivity (compassion) scale of 6 sub-dimensions developed by Neff in 2003. The analysis of the data obtained was carried out with SPSS 26.0. In line with the results, it was understood that there was a statistically significant positive (r>0) low intensity relationship between psychological well-being and self-compassion. Psychological counselors were found to have high levels of psychological well-being and self-compassion; psychological well-being and self-compassion levels were found to differ according to gender, marital status, age, having children, daily working hours, having a regular job (p<,05), while there were various differences in the sub-factors (p>,05) of self-compassion.
Keywords: *Psychological well-being, self-compassion, psychological counseling.*

Psikolojik Danışmanlık Seansından Sosyal Hayata; Psikolojik Danışmanların Psikolojik İyi Oluşlarının ve Öz Duyarlılık Düzeylerinin İncelenmesi

Psikolojik iyi oluşları ve öz şefkat düzeyleri görece daha düşük olan kişiler ile en fazla zaman geçiren meslek profesyonellerinden biri psikolojik danışmanlardır. Psikolojik danışmanlar, bireylerin, çiftlerin, ailelerin, çocuk ve ergenlerin sosyal ve duygusal zorluklar ile başa çıkmasında yardımcı olurlar. Aynı zamanda danışmanlık süreci boyunca kişilerin varoluşsal sancılarına ve travmatik yaşam olaylarına yoğun biçimde maruz kalır. Özellikle de ağır seyreden vakalar ve çoklu travmalar ile çalışırken psikolojik danışmanın sağlıklı biçimde psikolojik bütünlüğünü koruması yani ajite olmaması önemli bir faktör olarak karşımıza çıkar. Terapötik süreçte psikolojik danışmanlar için temel tamamlayıcı özelliklerden biri tartışmasız ki şefkattir. Psikolojik danışmanlar için danışmanlık seanslarında, danışan ile arasındaki sağlıklı sınırı çizmekle başlayan ve kişisel hayatının her alanına yayılan öz şefkat ve

psikolojik iyi oluş kavramları araştırmaya değer olgulardır. Bu araştırmada, psikolojik danışmanların psikolojik iyi oluşları ile öz duyarlılık düzeyleri ve psikolojik iyi oluş ile öz şefkat arasındaki bağlantı incelenmiştir. Nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama deseninde tasarlanan çalışmaya yaşları 22 ile 57 arasında değişen ve demografik özellikler bakımından farklılaşan 350 psikolojik danışman katılmıştır. Belirlenen örneklem grubu araştırmacı tarafından hazırlanan demografik bilgi formu, 2009'da Diener 'in geliştirdiği psikolojik iyi oluş ölçeği (PİOÖ) ve 2003'te Neff'in geliştirdiği, toplamda 6 alt boyuttan oluşan öz-duyarlılık (şefkat) ölçeği doldurmuştur. Elde edilen verilerin analizi SPSS 26.0 ile gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar doğrultusunda psikolojik iyi oluş ölçeği ile öz duyarlılık ölçeği arasında istatistiksel açıdan anlamlı bulunan ve pozitif yönde (r>0) düşük şiddette ilişkinin bulunduğu saptanmıştır. Psikolojik danışmanların psikolojik iyi oluş ve öz şefkat düzeylerinin yüksek olduğu saptanırken; psikolojik iyi oluş ve öz şefkat düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, yaş, ebeveyn olma, günlük mesai saatleri, parametrelerine göre farklılaşmadığı (p<,05) bulunurken; öz şefkatin alt faktörlerinde çeşitli farklılaşmalar olduğu bulunmuştur. Mezuniyet durumu, düzenli bir işe sahip olma mesleki tecrübe ve mesleki doyum değişkenlerine göre psikolojik iyi oluşun, öz şefkat düzeylerinin ve öz şefkatin alt faktörlerinin anlamlı biçimde farklılaştığı (p>,05) saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik iyi oluş, öz şefkat, öz duyarlılık, psikolojik danışman.*

Bildiri No: PDR2022.000088 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Ezgi Ekin Şahin, Anadolu Üniversitesi*

The Measurement of Perfectionism: Examining the Theses and Dissertations Published in Turkey

Objective: The first explanations about perfectionism were based on a unidimensional approach, but a multidimensional approach has been adopted over time. Among the measurement tools developed in the context of multidimensional approaches, the most frequently used ones in the literature are the Frost Multidimensional Perfectionism Scale (FMPS), Hewitt and Flett Multidimensional Perfectionism Scale (HFMPS), and the Almost Perfect Scale (APS). The prevalent view of the current literature on perfectionism is that these scales' functional and dysfunctional dimensions should be used, and total score calculations should not be taken into account. This research examines the master's theses and doctoral dissertations in Turkey, in which perfectionism is a variable and determines the tendency to measure perfectionism.
Method: Within the scope of the research, document analysis was used. The theses and dissertations were selected based on the following criteria:
a. Being published between 2013-2022,
b. Being accessible through the Higher Education Institution (HEI) National Thesis Center database,
c. Having been carried out in Psychology, Guidance and Psychological Counseling and related disciplines,
d. Applying FMPS, HFMPS, APS, or their short forms as measures.
Based on the relevant criteria, it was determined that there were 155 theses and dissertations in the field of Psychology and 72 in Education and Training with the keyword "Perfectionist" in the National Thesis Center of HEI on April 26, 2022. There are 151 theses and dissertations in Guidance and Psychological Counseling, Family Counseling, Family Education and Counseling, Psychology, Clinical Psychology, Developmental Psychology, Educational Psychology, Social Psychology, and Applied Psychology Disciplines. There are 127 theses and dissertations in which the scales specified in the research criteria were used. They were examined in line with the measurement tool used and the functional and dysfunctional perfectionism approach adopted in the current literature.
Findings: When the dissertations and theses were evaluated in terms of discipline, it was determined that the most theses were written in the disciplines of Clinical Psychology and Guidance and Psychological Counseling; 97 of them were written in the last five years; five of them are doctoral dissertations, and 122 of them are master's theses; It was determined that four of them were experimental and the remaining were based on the survey model. In terms of the study group, it was seen that the dissertations were mostly carried out with university students, adults, and high school students as sample groups, respectively. When the most frequently used measurement tools are examined, the FMPS, HFMPS, and APS are being used, respectively. In 23 (18.11%) of the studies analyzed, analyses were carried out based on the total perfectionism score, and sub-dimensions were ignored. It was observed that both total scores and sub-dimensions were included in the analysis in 24 (18.90%) studies. In 62 of them (48.82%), sub-dimensions were used instead of the total score; but the functional and dysfunctional perfectionism approach in the current literature was ignored. In 18 (14,17%) of

the studies, this approach was taken into account.
Result: When the theses and dissertations written in the last ten years in the Guidance and Psychological Counseling and Psychology departments in Turkey, in which perfectionism is a variable, are examined, it is observed that there are a minimal number of studies focused on the functional and dysfunctional perfectionism approach accepted in the current literature. In this regard, it would be appropriate for researchers, who want to study perfectionism, to make measurements based on the current approach on measuring perfectionism. In this study, only master's theses and doctoral dissertations written in Turkey in the last ten years were examined, and other studies such as articles or conference proceedings were excluded. Therefore, further studies focusing on articles or conference proceedings can be conducted.

Keywords: *Strivings, concerns, theses and dissertation review.*

Mükemmeliyetçiliğin Ölçümü: Türkiye'de Yayınlanmış Tezlerin İncelenmesi

Amaç: Mükemmeliyetçilikle ilgili ilk açıklamalar tek boyutlu yaklaşıma dayalı olmakla birlikte, zamanla çok boyutlu yaklaşımın benimsendiği görülmektedir. Çok boyutlu yaklaşımlar bağlamında geliştirilen ölçme araçlarından alanyazında en sık yararlanılanlar arasında Frost Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği (FÇBMÖ), Hewitt ve Flett Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği (HFÇBMÖ) ve Neredeyse Mükemmel Ölçeği (Almost Perfect Scale-APS) bulunmaktadır. Güncel mükemmeliyetçilik alanyazınında, bu ölçeklerin işlevsel (strivings) ve işlevsel olmayan (concerns) mükemmeliyetçiliği temsil eden boyutlarından yararlanılması ve toplam puan hesaplamalarının yapılmaması görüşü hakimdir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de mükemmeliyetçiliğin bir değişken olarak yer aldığı yüksek lisans ve doktora düzeyindeki tez çalışmalarının incelenmesi ve mükemmeliyetçiliğin ölçümüne ilişkin eğilimin belirlenmesidir.
Yöntem: Araştırma kapsamında, doküman analizinden yararlanılmıştır. Tezler, aşağıda belirtilmiş olan ölçütler kapsamında değerlendirilmiştir:

a. 2013-2022 yılları arasında yayınlanmış olması,
b. Yükseköğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanında açık erişimde olması,
c. Psikoloji ile Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ve ilişkili bilim dallarında gerçekleştirilmiş olması,
d. Ölçme aracı olarak FÇBMÖ, HFÇBMÖ, APS veya kısa formlarının kullanılmış olması.

İlgili ölçütler bağlamında, 26 Nisan 2022 tarihinde YÖK Ulusal Tez Merkezinde "Mükemmeliyetçi" anahtar sözcüğüyle Psikoloji konu alanında 155, Eğitim ve Öğretim konu alanında ise 72 tezin olduğu belirlenmiştir. Bu tezler arasında, Bilim Dalı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Aile Danışmanlığı, Aile Eğitimi ve Danışmanlığı, Psikoloji, Klinik Psikoloji, Gelişim Psikoloji, Eğitim Psikolojisi, Sosyal Psikoloji ve Uygulamalı Psikoloji olan toplam 151 tez olduğu belirlenmiştir. Bunlar arasında, araştırmanın ölçütlerinde belirtilmiş olan ölçeklerin kullanıldığı 127 tez bulunmaktadır. Bu tezler, kullanılan ölçme aracı ve güncel literatürde benimsenmiş olan işlevsel ve işlevsel olmayan mükemmeliyetçilik yaklaşımı bağlamında incelenmiştir.
Bulgular: İncelenen tezler bilim dalı açısından değerlendirildiğinde en çok tezin Klinik Psikoloji ile Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bilim dallarında üretildiği; 97'sinin son beş

yılda yazıldığı; beşinin doktora ve 122'sinin yüksek lisans tezi olduğu; dördünün deneysel modelde tasarlandığı, geri kalanının ise tarama modeline dayalı olarak yürütüldüğü belirlenmiştir. Çalışma grubu bakımından incelendiğinde ise, tezlerin sırasıyla en çok üniversite öğrencileri, yetişkinler ve lise öğrencileri ile gerçekleştirildiği görülmüştür. En sık kullanılan ölçme araçları bakımından incelendiğinde ise araştırmalarda sırasıyla FÇBMÖ, HFÇBMÖ ve APS'den yararlanıldığı anlaşılmaktadır. İncelenen tezlerin 23'ünde (%18,11) mükemmeliyetçilik toplam puanına dayalı analizlerin gerçekleştirildiği ve alt boyutların dikkate alınmadığı; 24'ünde (%18,90) hem toplam puanların hem de alt boyutların analize dahil edildiği gözlenmiştir. Tezlerin 62'sinde (%48,82) ise toplam puan yerine alt boyutlardan yararlanıldığı; fakat güncel alanyazındaki işlevsel ve işlevsel olmayan mükemmeliyetçilik yaklaşımının göz ardı edildiği; bu yaklaşımın dikkate alındığı tezlerin sayısının ise 18 (%14,17) olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Türkiye'de mükemmeliyetçiliğin bir değişken olarak yer aldığı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bilim dalı ile Psikoloji ana bilim dalında son 10 yılda yazılmış olan tezler incelendiğinde, güncel alanyazında kabul gören işlevsel ve işlevsel olmayan mükemmeliyetçilik yaklaşımı odaklı araştırmaların oldukça sınırlı sayıda olduğu gözlenmektedir. Bu bağlamda, mükemmeliyetçilikle ilgili çalışma yapmak isteyen araştırmacıların mükemmeliyetçiliğin ölçümünde güncel yaklaşıma dayalı ölçümler yapmalarının uygun olacağı değerlendirilmektedir. Bu araştırmada yalnızca son 10 yılda Türkiye'de üretilmiş olan yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiş olup, makale veya bildiri özeti gibi diğer çalışmalar dikkate alınmamıştır. Bu bağlamda, bu çalışmaları inceleyen yeni araştırmalar planlanabilir.
Anahtar Kelimeler: *İşlevsel mükemmeliyetçilik, işlevsel olmayan mükemmeliyetçilik, tez inceleme.*

Bildiri No: PDR2022.000091 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Lisansüstü Öğrencisi Fikriye Eylem Öselemiş, Milli Eğitim Bakanlığı **Doç. Dr. Turgut Türkdoğan, Pamukkale Üniversitesi*

Family-of-origin Functioning, Self-differentiation, and Relationship Satisfaction: A Mediation Model among Engaged and Married Individuals*

Family-of-origin functioning describes a family system with a balanced structure in which healthy dimensions such as balanced unity and balanced flexibility are at a high level, while unhealthy dimensions such as disconnection, enmeshment, rigidity or chaos are at the lowest level in the family system in which the individual was brought up. Self-differentiation defines the individual's ability to balance between the internal and interpersonal dimensions of the self, to differentiate cognitively and emotionally from the family-of-origin, and to function autonomously in life without being emotionally dependent on the root family. Finally, the measurement of the relationship satisfaction within the scope of the current study includes dimensions related to perceived love, happiness, relationship stability, seriousness of problems, commitment to the relationship and general satisfaction level. The aim of this study is to analyze the role of family-of-origin functioning in predicting romantic relationship satisfaction and the mediating role of self-differentiation in the relationship between family-of-origin functioning and relationship satisfaction on a sample consisting of engaged individuals who are preparing to establish a new family system and married individuals in the first five years of marriage within a structural equation modeling. Based on the data reported in the literature, considering that the first five years are the risky period for the marriage relationship to end in divorce, Family-of-origin functioning was studied on a sample consisting of engaged individuals who are preparing to establish a new family system and married individuals in the first five years of marriage. It is thought that studies that consider important variables such as self-differentiation and romantic relationship satisfaction will make significant contributions to the literature.

The research sample consists of engaged individuals who are preparing for marriage and individuals who are in the first five years of their marriage relationship. Within the scope of the study, data were collected from 532 participants using the Family Adaptability and Unity Evaluation Scale – IV, the Discrimination of Self Scale, and the Happiness in Relationships Scale. In the study, in which the snowball sampling method was used, data were collected from 532 (66.5% female, 33.5% male) individuals who voluntarily participated in the research. The cooperation of students studying at Pamukkale University's central campus was used to deliver the research invitation created through Google Forms to the target group consisting of engaged and married individuals. Accordingly, the participants consisted of 121 (22.7%) engaged and 411 (77.3%) married individuals. The average duration of cohabitation reported by participants for their current romantic relationship was 3.13 (sd = 1.97) years, and the average number of children was reported as .59 (sd = .84).

As a result of the analysis, the family-of-origin experiences predicted the relationship satisfaction, and the individuals with high family-of-origin functioning had a high level of satisfaction from their romantic relationships. In addition, high family functionality supported

individuals to grow up as autonomous individuals and can enable them to differentiate themselves from the root family. On the other hand, in the current study, it was suggested that as individuals' self-differentiation levels increase, the probability of establishing and maintaining close romantic relationships and the level of satisfaction they get from their relationships will increase, but the research findings did not support this hypothesis.

Considering that the present study was carried out on engaged and newly married couples, most of whom have no children yet, it is seen that family-of-origin functioning contributes positively to establishing a new family system. In other words, family-of-origin functioning helps individuals develop an autonomous self-construal. But separating emotional reactions from thoughts is not perceived as one of the expectations in the development of romantic relationship satisfaction and dyadic adjustment. It is possible that the cultural expectations of individuals who have succeeded in differentiating from their root family systems, target establishing a new romantic system including an enmeshed dyadic system. It can be suggested that studies aiming to examine significant predictors of romantic relationship satisfaction should be structured to include culturally sensitive expectations about relationship satisfaction. In other words, it may be useful for future research to examine whether cultural expectations involving relationship satisfaction differ in terms of individualistic or collectivist cultures. In addition, considering that the similarity between couples' self-differentiation is reported as a stronger predictor of marital adjustment, future studies examining the differentiation between the data obtained in dyadic forms can make significant contributions to the literature.

*This study is the summary of the master's thesis completed by the first author under the supervision of the second author at Pamukkale University - Institute of Educational Sciences.

Keywords: *Family functioning, self-differentiation, relationship satisfaction, family-of-origin functioning, circumplex model of marriage and family systems.*

Kök Aile İşlevselliği, Benlik Ayrımlaşması ve İlişki Doyumu: Nişanlı ve Evli Bireylerde Bir Aracılık Modeli*

Kök aile işlevselliği bireyin yetişmiş olduğu aile sistemi içinde dengeli birliktelik ve dengeli esneklik gibi sağlıklı boyutların yüksek düzeyde seyrettiği, öte yandan bağlantısızlık, iç içe geçmişlik, katılık veya kaos gibi sağlıksız boyutların en düşük düzeyde olduğu dengeli yapıdaki bir aile sistemini tanımlamaktadır. Benlik ayrımlaşması kavramı ise bireyin benliğinin içsel ve kişilerarası boyutları arasında denge kurabilmesini, kök ailesinden bilişsel ve duygusal olarak ayrışabilmesini ve duygusal açıdan kök aileye bağımlı olmadan, yaşamda özerk bir şekilde işlev görme yeteneğini tanımlamaktadır. Son olarak, ilişki doyumu değişkeninin mevcut araştırma kapsamındaki ölçümü ise ilişkide algılanan sevgi, mutluluk, ilişki istikrarı, sorunların ciddiyeti, ilişkiye bağlılık ve genel doyum düzeyi ile ilgili boyutları içermektedir. Bu çalışmanın amacı, yeni bir aile sistemi kurma hazırlığı içinde bulunan nişanlı bireylerden ve evlilik ilişkisinin ilk beş yılındaki evli bireylerden oluşan bir örneklem üzerinde, kök aile işlevselliğinin romantik ilişki doyumunu yordamadaki rolünü ve kök aile işlevselliği ile ilişki doyumu arasındaki ilişkide benlik ayrımlaşmasının aracılık rolünü bir yapısal eşitlik modeli çerçevesinde incelemektir. Ülkemiz alanyazınında rapor edilen veriler temelinde, evlilik ilişkisinin boşanma ile sonuçlanması açısından ilk beş yılın en riskli dönem olduğu göz önüne alındığında, yeni bir aile sistemi kurma hazırlığı içinde bulunan nişanlı bireylerden ve evlilik ilişkisinin ilk beş yılındaki evli bireylerden oluşan bir örneklem

üzerinde kök aile işlevselliği, benlik ayrımlaşması ve romantik ilişki doyumu gibi önemli değişkenleri dikkate alan incelemelerin alan yazınına anlamlı katkılar sunacağı düşünülmektedir.

Araştırma örneklemi, evlilik hazırlığı içinde bulunan nişanlı bireylerden ve de evlilik ilişkisinin henüz ilk beş yıllık döneminde bulunan bireylerden oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında 532 katılımcıdan Aile Uyum Yeteneğini ve Birliğini Değerlendirme Ölçeği – IV, Benliğin Ayrımlaşması Ölçeği ve İlişkilerde Mutluluk Ölçeği aracılığıyla veri toplanmıştır. Kartopu örnekleme yönteminin kullanıldığı çalışmada, araştırmaya gönüllü olarak katılım gösteren 532 (%66.5 kadın, %33.5 erkek) bireyden çevrimiçi (online) yöntemle veri toplanmıştır. *Google Forms* aracılığıyla oluşturulan araştırma davetinin nişanlı ve evli bireylerden oluşan hedef gruba ulaştırılmasında, Pamukkale Üniversitesi'nin merkez kampüsünde öğrenim gören öğrencilerin iş birliğinden yararlanılmıştır. Buna göre, katılımcılar 121 (%22.7) nişanlı ve 411 (%77.3) evli bireyden oluşmaktadır. Katılımcılar tarafından mevcut romantik ilişkileri için rapor edilen ortalama birliktelik süresi 3.13 (ss = 1.97) yıldır. Katılımcılar tarafından rapor edilen ortalama çocuk sayısı .59 (ss = .84) olarak rapor edilmiştir.

Yapılan analizler sonucunda nişanlı ve yeni evli bireylerin kök aile deneyimlerinin mevcut ilişkilerinden aldıkları doyumu öngördüğü, kök aile işlevselliği yüksek olan bireylerin romantik ilişkilerinden aldıkları doyum düzeylerinin de yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, aile işlevselliğinin yüksek olması bireylerin özerk bir birey olarak yetişmelerini desteklemekte, aileden benliklerini ayrımlaştırmalarını sağlayabilmektedir. Öte yandan, mevcut çalışmada bireylerin benlik ayrımlaşma düzeyleri arttıkça yakın romantik ilişkiler kurma ve sürdürme olasılıklarının ve ilişkilerinden aldıkları doyum düzeyinin artacağı ileri sürülmüş, ancak araştırma bulguları bu hipotezi desteklememiştir.

Mevcut çalışmanın nişanlı, yeni evli ve çoğunluğu henüz çocuk sahibi olmayan çiftler üzerinde yürütülmüş olduğu düşünüldüğünde, kök aile işlevselliğinin yeni bir aile sistemi kurmaya olumlu katkılar sunduğu, kök aile işlevselliğinin bireylerin özerk bir benlik kurgusu geliştirmelerine yardımcı olduğu, ancak Türk kültüründe bireyin benlik sınırlarını koruyacak ve duygusal tepkilerini düşüncelerinden ayıracak şekilde hareket etmesinin romantik ilişki doyumunun ve çift uyumunun gelişimindeki beklentilerden biri olarak algılanmadığı anlaşılmaktadır. Kök aile sistemlerinden ayrımlaşmayı başarmış bireylerin, yeni bir romantik sistem kurma aşamasındaki kültürel beklentilerinin iç içe geçmişliği hedeflemesi olasıdır. Romantik ilişki doyumunun anlamlı yordayıcılarını incelemeyi amaçlayan araştırmaların, ilişki doyumu ile ilgili kültüre duyarlı beklentileri içerecek şekilde yapılandırılması önerilebilir. Bir diğer ifadeyle, gelecekte yürütülecek araştırmaların, ilişki doyumunu kapsayan kültürel beklentilerin bireyci ya da toplulukçu kültürler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını incelemeleri faydalı olabilir. Ayrıca, alan yazınında bireylerin benlik ayrımlaşması düzeyinden ziyade, çiftlerin benlik ayrımlaşması ya da benlik kurguları arasındaki benzerliğin evlilik uyumunun daha güçlü bir yordayıcısı olarak rapor edildiği göz önüne alındığında; gelecekte yürütülecek araştırmaların bireysel ya da çiftli formlar halinde elde edilen veriler arasındaki farklılaşmayı incelemeleri alan yazınına anlamlı katkılar sunabilir.

*Bu çalışma birinci yazarın Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde ikinci yazarın danışmanlığında tamamlamış olduğu yüksek lisans tezinin özetidir.

Anahtar Kelimeler: *Aile işlevselliği, benlik ayrımlaşması, ilişki doyumu, kök aile işlevselliği, evlilik ve aile sistemleri dairesel modeli.*

Bildiri No: PDR2022.000093 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Sevdiye Ceren Gülmez, MEF Üniversitesi* Doç. Dr. Ezgi Toplu Demirtaş, MEF Üniversitesi

More Gendered in Perceptions and More Fragile: Men's Use of Psychological Violence against Partners in Romantic Relationships

Research on masculinity has been evolving globally, yet, much more research needs to be conducted in Turkey. The current study will utilize fragile masculinity as a theoretical perspective to understand its role in psychological violence. Not every man with traditional gender role perceptions commits psychological dating violence against partners. There should be some mediating factors, one of which could be fragile masculinity. This study, therefore, investigated the mediator role of fragile masculinity in the association between traditional gender role perceptions and psychological violence perpetration. A total of 165 men aged between 19 and 68 (M = 35.89; SD =12.42) who are in a romantic relationship participated in our study via an online survey and completed a set of scales, including the Multidimensional Measure of Emotional Abuse (Murphy & Hoover, 1999), Fragile Masculinity Scale (Türkoğlu, 2013), and Gender Roles Attitude Scale (Zeyneloğlu, 2008), along with a demographic information form. Mediation analysis was performed via PROCESS (Model 4, Hayes, 2018, version 3.5), an add-on macro for SPSS, to test the hypotheses. We supported our first hypothesis that traditional gender role perceptions was a significant predictor of fragile masculinity, [β = .386, t(163) = 15.488, 95% CI (.337, .435)]. We also supported our second hypothesis that fragile masculinity significantly predicted psychological violence perpetration, [β = .301, t(162) = 2.321, 95% CI (.045, .557)]. Our third hypothesis, which assumed a positive relationship between traditional gender role perceptions and psychological violence perpetration, was not supported. Finally, our indirect hypothesis was significant [β = .116, 95% CI (.025, .213)], which indicated that men who held more traditional gender role perceptions perceived themselves as more fragile in masculinity and thus were more prone to commit more psychological violence towards their partners. The findings were discussed from the perspective of fragile masculinity, and suggestions were offered to advance research on masculinity. A first look at the findings implied that questioning traditional gender perceptions along with fragile masculinity beliefs may reduce psychological dating violence. We outlined some guidelines for the practical implications of the findings.

Keywords: *gender roles, fragile masculinity, psychological violence perpetration, mediation analysis, masculinity studies*

Bildiri No: PDR2022.000094 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Ayşe Cansu Bilgen, Pamukkale Üniversitesi* Prof. Dr. Şahin Kapıkıran, Pamukkale Üniversitesi

Role Expectations and Power-Sharing Between Married Individuals who are, or not, in the Transition to Parenthood

Throughout the life cycle, there are many changes that individuals experience and try to adapt to. With the changes, new rules, roles and behavior patterns may come into question. One of the most radical changes that happen to individuals is the transition to parenthood. The transition to parenthood indicates a restructuring process in relation to the new responsibilities and roles it brings. The effects of being a parent can be observed in a wide range from individuals' daily life arrangements to their mental health. In addition, the transition to parenthood is an important change point for the quality of the couple relationship and the dynamics of gender roles. From this point of view, in this study, it is aimed to comparatively examine the marital role expectations (traditional role expectations and egalitarian role expectations) and the power sharing between married individuals who are, or not, in the transition to parenthood.
The participants of the study consist of individuals who have been married for at most five years, have no children or are in the transition to parenthood. Participants in the transition to parenthood was specified to married individuals with their first child 0-36 months old. For the research, data were collected from a total of 265 married individuals, including 138 women and 127 men, who are at least secondary education graduates; 178 of them do not have children, 87 of them are in the transition to parenthood. "Personal Information Form", "Power Sharing in Couple Relationships Scale" and "Martial Role Expectations Scale" were used to collect data. In the analysis of the data, ANOVA and MANOVA were performed using the SPSS 22.0 package program.
The result of the study showed that the mean scores of the traditional role expectation of married individuals who in the transition to parenthood are higher than who do not have child, and that the mean scores of the egalitarian role expectation are lower than who do not have child. These two results can be interpreted as the transition to parenthood to cause married individuals more traditional. The equality of power sharing in the relationships of married individuals in the parenthood transition period was found to be lower than those who did not have children. On the other hand, it should be considered that the effect sizes obtained in the interpretation of these findings are small. Finally, martial role expectations of individuals in the transition to parenthood do not change according to the time spent as a parent. The sharing of power in the relationships of married individuals in the transition to parenthood decreases as the age of the baby grows up.

Keywords: *gender, marital role expectations, power sharing, the transition to parenthood*

Ebeveynliğe Geçiş Sürecinde Olan ve Olmayan Evli Bireylerin Güç Paylaşımı ve Rol Beklentileri Bakımından İncelenmesi

Yaşam döngüsü boyunca bireylerin deneyimledikleri ve uyum sağlamaya çalıştıkları birçok değişim vardır. Değişimlerle birlikte yeni kurallar, roller ve davranış örüntüleri söz konusu olabilir. Bireylerin başına gelen en köklü değişimlerden birisi ebeveynliğe geçiştir. Ebeveynliğe geçiş, beraberinde getirdiği yeni sorumluluklar ve roller ile ilişkili olarak bir yeniden yapılanma sürecine işaret etmektedir. Ebeveyn olmanın etkileri, bireylerin gündelik yaşam düzenlemelerinden mental sağlıklarına kadar geniş bir yelpazede gözlemlenebilir. Ayrıca ebeveynliğe geçiş, çift ilişkisinin niteliği ve cinsiyet rolü dinamikleri için de önemli bir değişim noktasıdır. Buradan hareketle bu çalışmada, ebeveynliğe geçiş sürecinde olan ve çocuğu olmayan evli bireylerin evlilik rol beklentilerinin (geleneksel rol beklentileri ve eşitlikçi rol beklentileri) ve ilişkilerindeki güç paylaşımı düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmanın katılımcılarını en fazla beş yıllık evli; hiç çocuğu olmayan ya da ebeveynliğe geçiş sürecinde olan bireyler oluşturmaktadır. Ebeveynliğe geçiş sürecindeki katılımcılar, 0-36 aylık ilk çocuklarına sahip evli bireyler ile sınırlandırılmıştır. Araştırma için en az ortaöğretim mezunu 138'i kadın, 127'si erkek olmak üzere toplam 265 evli bireyden veri toplanmıştır; bunlardan 178'i çocuk sahibi değildir, 87'si ebeveynliğe geçiş sürecindedir. Verilerin toplanmasında bilgileri araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", "Çift İlişkilerinde Güç Paylaşım Ölçeği (ÇİPGÖ)" ve "Evlilik Rol Beklentileri Ölçeği (ERBÖ)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22.0 paket programı kullanılarak ANOVA ve MANOVA yapılmıştır.

Araştırmanın sonuçları ebeveynliğe geçiş sürecindeki evli bireylerin geleneksel rol beklentileri puan ortalamalarının çocuk sahibi olmayan evli bireylere göre daha yüksek olduğunu, eşitlikçi rol beklentileri puan ortalamalarının ise çocuk sahibi olmayan evli bireylere göre daha düşük olduğunu ortaya koymuştur. Bu iki sonuç ebeveynliğe geçiş döneminin evli bireyleri daha geleneksel hale getirdiğini göstermiştir. Araştırmanın diğer bir bulgusuna göre ebeveynliğe geçiş sürecindeki evli bireylerin ilişkilerindeki güç paylaşımının eşitliği çocuk sahibi olmayanlara göre daha düşük bulunmuştur. Ancak bu bulguların yorumlanmasında, elde edilen etki büyüklüklerinin küçük olduğu göz önüne alınmalıdır. Son olarak ebeveynliğe geçiş sürecindeki evli bireylerde evlilik rol beklentileri ve ilişkideki güç paylaşımı, ebeveyn olarak geçirilen süreye göre (bireyler bebeklerinin yaşına göre gruplandırılmıştır) incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar ebeveynliğe geçiş sürecindeki evli bireylerin evlilik rol beklentilerinin ebeveyn olarak geçirilen yıllara göre değişmediğini; ilişkilerindeki güç paylaşımının eşitliğinin ise ebeveyn olarak geçirilen yıl arttıkça düştüğünü göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: *ebeveynliğe geçiş, evlilik rol beklentileri, güç paylaşımı, toplumsal cinsiyet rolleri*

Bildiri No: PDR2022.000097 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Esra Akosmanoğlu, Maltepe Üniversitesi* Doç. Dr. Ahmet Bedel, Maltepe Üniversitesi

Examınıng The Effect Of The Pre-School Mother Psychoeducatıon Program On Mothers' Self-Sufficıency Perceptıons And Communıcatıon Wıth Theır Chıldren

Problem: The overall aim of the study is to examine the effect of the preschool mother psychoeducation program on mothers' perceptions of self-sufficiency and communication with their children.
Method: The universe of the study was created by mothers with preschool children between the ages of 4 and 6 in Selçuklu district of Konya province. Preliminary test - final test, control group semi-experimental pattern was used. A needs analysis form was applied to determine the mothers who would participate in the study. As a result of the needs analysis, 20 volunteer mothers who needed an educational program and could participate in the training program formed the experimental group. The control group was consisted of 20 mothers. The training program applied to the experimental group was created by the researcher. The training program is 10 sessions for 90 minutes each. The data of the research were collected by Personal Information Form, Parent-Child Communication Evaluation Tool (ABÇİDA) and Parental Self-Sufficiency Scale. Non-parametric analyses were used.
Findings: As a result of the study, the interest, discipline and participation sub-dimensions of the Parental Self-Efficacy Scale showed a significant difference in favor of the experimental group (U: 98.50 $p<.05$, U: 122.50 $p<.05$, U: 95.50 $p<.05$). On the other hand, it was concluded that there was no significant difference between the experimental and control groups in the sub-dimensions of "care" and "health. The speech, listening and empathy sub-dimensions of the Mother-Father-Child Communication Assessment Tool differed significantly in favor of the experimental group (U:70.00 $p<.05$, U:91.50 $p<.05$, U:113.00 $p<.05$). For all that, it was obtained that there was no significant difference between the experimental and control groups in the sub-dimensions of "message" and "non-verbal communication. According to these results, it can be said that the preschool mother psychoeducation program applied in the development of self-efficacy perceptions consisting of interest, discipline and participation sub-dimensions is effective in the increase of the communication of the mothers in the experimental group consisting of speech, listening and empathy sub-dimensions.
Results: In the study, mothers in the experimental group of mother psychoeducation increased communication consisting of speech, listening and empathy sub-dimensions; it has been concluded that it has a meaningful effect on the development of self-sufficiency perceptions consisting of the sub-dimensions of interest, discipline and participation. By contrast, mothers' messages and nonverbal communication; it was concluded that it had no meaningful effect on the lower dimensions of care and health. This result obtained from the researches supports the findings of other studies conducted at home and abroad. Some of the achievements of psychoeducation groups are that parents feel that they are not alone, they understand the other parents in the group with the sharing they have made about their lives, and they acquire new experiences and skills. In future research, studies in which their fathers take part may be done. Follow-up studies can be applied to see the long-term effects of the

study. Parent education should be increased to improve family relationships.

This study was produced from the master's thesis completed by Esra Akosmanoğlu under the supervision of Assoc. Prof. Dr. Ahmet Bedel at Maltepe University Institute of Graduate Education in 2022.

Keywords: *Self-Proficiency Perception, Preschool, Communication, Psychoeducation Program.*

Okul Öncesi Anne Psikoeğitim Programının Annelerin Öz Yeterlik Algılarına Ve Çocukları İle İletişimine Etkisinin İncelenmesi

Amaç: Bu çalışmanın genel amacı okul öncesi anne psikoeğitim programının annelerin öz yeterlik algılarına ve çocukları ile iletişimine etkisini incelemektir.
Yöntem: Çalışmanın evrenini, Konya ilinin Selçuklu ilçesinde bulunan 4-6 yaş arası okul öncesi dönem çocuğa sahip anneler oluşturmuştur. Öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmaya katılacak anneleri belirlemek amacıyla ihtiyaç analizi formu uygulanmıştır. Yapılan ihtiyaç analizi sonucunda, eğitim programına ihtiyaç duyan, eğitim programına katılabilecek gönüllü 20 anne deney grubunu oluşturmuştur. 20 anne ise kontrol grubunu oluşturmuştur. Deney grubuna uygulanan eğitim programı, araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Eğitim programının her biri 90 dakika olmak üzere 10 oturumdur. Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Anne-Baba-Çocuk İletişimini Değerlendirme Aracı (ABÇİDA) ve Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçeği ile toplanmıştır. Parametrik olmayan analizler kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışma sonucunda Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçeğinin ilgi, disiplin ve katılım alt boyutları deney grubu lehine anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır (U:98.50 p<.05, U:122.50 p<.05, U:95.50 p<.05). Buna karşın, "bakım" ve "sağlık" alt boyutlarında deney ve kontrol grubu arasında anlamlı düzeyde fark olmadığı sonucu elde edilmiştir. Anne-Baba-Çocuk İletişimini Değerlendirme Aracının konuşma, dinleme ve empati alt boyutları deney grubu lehine anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır (U:70.00 p<.05, U:91.50 p<.05, U:113.00 p<.05). Buna karşın, "mesaj" ve "sözsüz iletişim" alt boyutlarında deney ve kontrol grubu arasında anlamlı düzeyde fark olmadığı sonucu elde edilmiştir. Bu sonuçlara göre deney grubundaki alan annelerin konuşma, dinleme ve empati alt boyutlarından oluşan iletişimlerinin artmasında; ilgi, disiplin ve katılım alt boyutlarından oluşan öz yeterlik algılarının gelişmesinde uygulanan okul öncesi anne psikoeğitim programının etkili olduğu söylenebilir.
Sonuç: Çalışmada, anne psikoeğitiminin deney grubunda yer alan annelerin konuşma, dinleme ve empati alt boyutlarından oluşan iletişimlerinin artmasında; ilgi, disiplin ve katılım alt boyutlarından oluşan öz yeterlik algılarının gelişmesinde anlamlı etkisi olduğu sonucuna varılmıştır. Buna karşın, annelerin mesaj ve sözsüz iletişim; bakım ve sağlık alt boyutları üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucu elde edilmiştir. Araştırmalardan elde edilen bu sonuç yurt içi ve yurt dışında yapılan diğer çalışmaların bulgularını destekler niteliktedir. Psikoeğitim gruplarının kazanımlarından bazıları, ebeveynlerin yalnız olmadıklarını hissetmeleri, gruptaki diğer ebeveynlerinde yaşamlarına dair yapmış oldukları paylaşımlarıyla anlamaları, yeni deneyim ve beceriler edinmeleridir. Gelecek araştırmalarda, babalarında yer aldığı çalışmalar yapılabilir. Yapılan çalışmanın uzun vadedeki etkilerini görmek için izleme çalışmaları uygulanabilir. Aile ilişkilerini geliştirmek için ebeveyn eğitimleri arttırılmalıdır.

Bu çalışma, 2022 yılında Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde Esra

Akosmanoğlu tarafından Doç. Dr. Ahmet Bedel danışmanlığında tamamlanmış olan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Öz Yeterlik Algısı, Okul Öncesi, İletişim, Psikoeğitim Programı.*

Bildiri No: PDR2022.000098 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Erdem, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi*

Sexofunctional Sex Therapy in Vaginismus Problem: Case Report

Vaginismus; It is the contraction of the muscles at the entrance of the vagina as a result of the contraction of the muscles at the entrance of the vagina, where sexual intercourse is not possible or the contraction of the muscles at the entrance of the vagina causing pain, the contraction of the whole body with this contraction, the closure of the legs, the fear, the avoidance reaction and the belief that the vaginal entry cannot be achieved. This problem is not limited to sexual intercourse only; It can also be observed during tampon use and gynecological examination. It is known as the sexual disorder that leaves the woman most helpless among the sexual dysfunctions because she thinks that she has no control over the contracted muscles. Sexofunctional sexual therapy (Functional Sex Therapy) is a therapy method used in the treatment of vaginismus in the relevant literature. The "sexofunctional sexual therapy" approach, structured in a sexological framework by François de Carufel, focuses on the functional dimension of sexuality. The sexofunctional approach considers functionality in human sexuality through four basic dimensions. These are biological, personal sexual functioning, relational and social dimensions. In this case report, a 10-session psychotherapy process conducted with the SCT approach of a 23-year-old female client with vaginismus is presented. A detailed amnesia was taken from the client in the first session. The client, who has been married for a year, stated that she had never had a relationship before and that she had not had a gynecological examination. In this context, it is important to solve the amnesia problem. From the second session, it was emphasized whether the fear he experienced by benefiting from reality therapy was real fear or a situation related to expectation. In the following sessions, the client was informed about sexuality, anatomy, and male/female sexuality. Later, it was started to focus on anxiety, muscle relaxation and breathing exercises were taught. Supported by homework, the permanence of what was learned in therapy was deviated. After his anxiety was made controllable, he was continued with finger barbs. After working with all fingers, assignments were given with the penis. Unification took place before the last session, and in the last session, the process was evaluated, homework was given to prevent repetition, and the date of the follow-up session was determined.

Keywords: *Vaginismus, Sexual Therapy, Case Report*

Vajinismus Probleminde Seksofonksiyonel Cinsel Terapi: Vaka Sunumu

Vajinismus; vajen girişindeki kasların kasılması sonucu cinsel birleşmenin mümkün olmadığı ya da ağrıya neden olacak şekilde vajen girişindeki kasların kasılması, bu kasılmayla beraber tüm bedenin kasılması, bacakların kapanması, korku, kaçınma tepkisi ve vajinal girişin olamayacağı inancının eşlik etmesidir. Bu sorun sadece cinsel birleşme ile sınırlı kalmaz; tampon kullanımında ve jinekolojik muayene sırasında da gözlenebilir. Kadının kasılan kaslar

üzerinde hiçbir kontrolü olmadığını düşünmesi nedeniyle cinsel işlev bozuklukları arasında kadını en çaresiz bırakan cinsel bozukluk olarak bilinmektedir. Seksofonsksiyonel cinsel terapi (Functional Sex Therapy) ilgili literatürde vajinismus tedavisinde kullanılan bir terapi yöntemidir. François de Carufel tarafından seksolojik çerçevede yapılandırılmış olan "seksofonksiyonel cinsel terapi" yaklaşımı, cinselliğin fonksiyonel boyutuna odaklanır. Seksofonksiyonel yaklaşım insan cinselliğinde işlevselliği dört temel boyut üzerinden ele alır. Bunlar biyolojik, kişisel cinsel işlevsellik, ilişkisel ve sosyal boyutlardır. Bu olgu sunumunda, vajinismus sorunu yaşayan 23 yaşında bir kadın danışanın, SCT yaklaşımıyla yürütülen 10 seanslık psikoterapi süreci aktarılmıştır. Danışandan ilk seansta detaylı bir amnezi alınmıştır. Bir yıldır evli olan danışan daha önce hiç birliktelik yaşamadığını, jinekolojik muayene olmadığını ifade etmiştir. Bu çerçevede alınan amnezi sorunun çözümü için önem ar etmektedir. İkinci seanstan itibaren gerçeklik terapisinden faydalanarak yaşamış olduğu korkunun gerçek korku mu yoksa beklenti ile ilgili bir durum olduğu üzerinde durulmuştur. İlerleyen senaslarda, danışan cinsellik, anatomi, kadın/erkek cinsellği hakkında bilgilendirilmiştir. Daha sonra kaygısı üzerinde durulmaya başlanmış, kas gevşeme ve nefes egzersizleri öğretilmiştir. Ev ödevleriyle desteklenerek terapide öğrenilenlerin kalıcığı sapanmıştır. Kaygısı kontrol edilebilir hale geitirildikten sonra, parmak eğersizleri ile deam edilmiştir. Tüm parmaklarla çalışıldıktan sonra penis ile ödevler verilmiş. Son seanstan önce birleşme gerçekleşmiş, son seansta ise süreç değerlendirilmiş, tekrarı önlemek için ödevler verilmiş ve izleme oturumunun tarihi belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Vajinismus, Cinsel Terapi, Vaka Sunumu*

Bildiri No: PDR2022.000104 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Sercan Özaydın, Dokuz Eylül Üniversitesi* Prof. Dr. Diğdem Müge Siyez, Dokuz Eylül Üniversitesi

Career Development Needs of 4-7. Grade Students

The aim of the study is to determine the career needs of 4-5-6-7 grade students and to determine the needs of these needs such as gender, age, class level, number of siblings, mother's education level, father's education level, mother's job status, father's job status, family structure, natural mother's to reveal whether it differs according to the variables of being together/separated with the father and income level. The study includes the descriptive survey model, which is one of the quantitative research types. The sample of the study is the accessible sampling type. Based on the Guidance Needs Identification Questionnaire applied in schools, a 14-item career field needs questionnaire was created by the researchers. The questionnaire was created for the 4th-7th grade students who continue their education in 11 provinces of Turkey. It was applied to 1329 students at grade levels. The obtained data were analyzed through chi-square analysis and the analysis was based on the .05 significance level. According to the data obtained, 6 items in the needs questionnaire are based on gender, 13 items according to age, 13 items according to class level, 7 items according to the number of siblings, 8 items according to the mother's education level, 11 items according to the father's education level, 1 item according to the father's job status. It was determined that 5 items differed according to the mother's job status, 4 items according to the family structure, 3 items according to the state of being together/separated with the natural parents and 9 items according to the income level. In addition, in the analyzes made, it was found that 12 items in the questionnaire significantly indicated the needs related to the career field. The first four items stated as needs in the questionnaire were respectively “I need to know the schools I can go to after primary/secondary school.” (82%), “I need to learn what is important to me in my career choice.” (76%), “I need to know the different and similar characteristics of professions.” (75%) and “I need to understand how professions are chosen.” (75%). It is thought that it will be beneficial to use the findings related to career needs in future research and especially in intervention studies to be designed.

Keywords: *Career in children, career development, career needs, needs questionnaire*

4-7. Sınıf Öğrencilerinin Kariyer Gelişimine İlişkin İhtiyaçları

Araştırmanın amacı 4-5-6-7. Sınıf öğrencilerinin kariyer ihtiyaçlarını belirlemek ve söz konusu ihtiyaçların cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, kardeş sayısı, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, anne iş durumu, baba iş durumu, aile yapısı, öz anne-baba ile birlikte/ayrı olma durumu ve gelir düzeyi değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymaktır. Çalışma, nicel araştırma türlerinden betimsel tarama modelini içermektedir. Araştırmanın örneklemi ise ulaşılabilir örnekleme türündedir. Araştırmacılar tarafından, okullarda uygulanan Rehberlik İhtiyaç Belirleme Anketinden yola çıkılarak, kariyer alanına ilişkin 14 maddelik bir ihtiyaç anketi oluşturulmuştur. Oluşturulan anket, Türkiye’nin 11 ilinde öğrenimlerine devam eden 4-7. Sınıf düzeylerindeki 1329 öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen veriler ki kare analizi yoluyla incelenmiş ve analizlerde .05 anlamlılık düzeyi temel

alınmıştır. Elde edilen verilere göre ihtiyaç anketinde yer alan 6 maddenin cinsiyete göre, 13 maddenin yaşa göre, 13 maddenin sınıf düzeyine göre, 7 maddenin kardeş sayısına göre, 8 maddenin anne eğitim düzeyine göre, 11 maddenin baba eğitim düzeyine göre, 1 maddenin babanın iş durumuna göre, 5 maddenin annenin iş durumuna göre, 4 maddenin aile yapısına göre, 3 maddenin öz anne-baba ile birlikte/ayrı olma durumuna göre ve 9 maddenin gelir düzeyine göre farklılaştığı belirlenmiştir. Ayrıca yapılan analizlerde, ankette yer alan 12 maddenin kariyer alanına ilişkin ihtiyaçları anlamlı şekilde belirttiği bulunmuştur. Ankette ihtiyaç olarak belirtilen ilk dört madde sırasıyla "İlkokuldan/Ortaokuldan sonra gidebileceğim okulları tanımaya ihtiyacım var." (%82), "Meslek seçimimde benim için nelerin önemli olduğunu öğrenmeye ihtiyacım var." (%76), "Mesleklerin farklı ve benzer özelliklerini tanımaya ihtiyacım var." (%75) ve "Mesleklerin nasıl seçildiğini anlamaya ihtiyacım var." (%75) şeklindedir. Kariyer ihtiyaçlarına ilişkin elde edilen bulguların gelecek araştırmalarda ve özellikle de tasarlanacak müdahale çalışmalarında kullanılmasının yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Çocuklarda kariyer, kariyer gelişimi, kariyer ihtiyaçları, ihtiyaç anketi*

Bildiri No: PDR2022.000105 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Bilge Nur ÇELEBİ , Başkent Üniversitesi* Klinik Psikolog Hüseyin Berken BİNAY , Yıldız Teknik Üniversitesi

A Historical, Philosophical and Therapeutic Comparison: Cognitive Behavioral Approach in Feminist Therapy

Aim
The aim of this study is to give a descriptive to the reflection of feminist understanding in the therapeutic framework by comparing feminist therapy with cognitive behavioral therapy in terms of it is history, phases, philosophical dynamics and techniques in a consequential context.
Method
This research is based on an inductive approach in which the facts are discussed and explained in depth, based on the existing information, rich descriptions, comparative and relational interpretations, new and different perspectives are reached, qualitative data collection methods, and document analysis, which is explained as documentary scanning, has been done based on the examination of 14 sources.
Findings
Feminist therapy and cognitive behavioral therapies have a long history. Both of them have gradually developed and continue their development by going through certain experiences with more than 50 years of experience. The needs of the current period have been decisive in the development of new methods and approaches. For example, the form of struggle in feminist therapy showed a different quality in the 1960s, 70s and 80s, depending on the needs of the age. Likewise, with the development of the computer in CBT, the complexity of the human mind and the increasing importance attributed to the emotional aspect of the human, the static-mechanical behavioral approach in the 1960s has evolved into a cognitive-centered approach since the 1970s.
Both therapies adopt a strategy for raising awareness and raising awareness. Because their basic argument is that problem behaviors are based on problematic learning processes. While CBT defines this as dysfunctional thoughts, feminist therapy explains it as the internalization of the socio-cultural context. In both, the root element that directs behavior is learning and experiences. Therefore, it is argued that new thoughts and behaviors can be acquired through new learning and experiences. Feminist therapy expresses this as consciousness raising, while CBT explains it as cognitive restructuring. This explanation also reveals the main purpose of both types of therapy. This aim is to empower the client, which is the ultimate goal of the feminist therapy process. In both therapies, the quality of the client-therapist relationship is very important in strengthening the client. It is essential that this relationship be based on the principles of trust, respect, equality, reciprocity, cooperation, active participation, and taking responsibility in providing treatment.
In feminist therapy, the client does not qualify as a patient. In fact, any criterion to be used in explaining the subjective, situational and personal is not completely dysfunctional, but insufficient. In CBT, meeting the DSM criteria and diagnosis is very important in determining the therapeutic process to be followed. As the leading theorists of feminist therapy have explained, they can apply all kinds of methods and techniques that will strengthen the client, provided that they do not pressure or force the client. Any technique that can be used and useful at this point is feminist. In this framework, it naturally uses techniques such as Socratic

questioning and exposure so that the client can develop a will that can free them from all kinds of umbilical cords. By developing insight, she works with the client through acceptance and commitment therapy techniques to identify their own needs. Thus, the feminist therapist is a natural practitioner of CBT. However, the course of therapy is not determined at the very beginning of therapy in terms of the path to be followed and the techniques to be used in therapy, as in CBT. What is decisive is the conditions of the day and what the client carries to the therapy process.

Feminist therapy is a very rich philosophical understanding that has created its own assumptions with its approach to the client, the therapy, the therapy process, and the factual situation that brings the client to the therapy process. Understanding this understanding is the first step towards making feminist therapy successful. Although CBT is not a mechanical form of therapy in terms of establishing therapeutic alliances and cooperation with the client, it has a more structured feature in terms of planning the therapy process and following this plan. It is difficult to make a comparison as to which would be more effective for consciousness raising or cognitive restructuring. However, both feminist therapy and CBT are action-oriented, the client is an active participant in his life, experiencing life himself. While rationalizing, describing, defining, drawing attention, analyzing and evaluating tasks of the therapist play a key role in both therapy approaches, unlike in feminist therapy, the therapist can act as a system changer or an activist when necessary, depending on the client's oppression.

Conclusion

As a result of this study, feminist therapy has been discussed comparatively with cognitive behavioral therapy in terms of its history, phases, philosophical dynamics and techniques in a consequential context. Thus, it is seen that feminist therapy is an approach with a unique and rich understanding and a strong philosophical aspect, but not purely philosophical, and that the therapeutic process can be structured with any of the other therapy approaches if it has the basic principles it foresees.

Keywords: *Feminist therapy, cognitive behavioral therapy*

Tarihi, Felsefi ve Terapötik Bir Karşılaştırma: Feminist Terapide Bilişsel Davranışçı Yaklaşım

Amaç

Bu çalışmanın amacı, feminist terapiyi tarihi, geçirdiği evreler, felsefi dinamikleri ve teknikleri itibariyle bilişsel davranışçı terapi ile sonuçsal bir bağlam içerisinde karşılaştırmalı olarak ele alarak, feminist anlayışın terapötik çerçevedeki yansımasına betimsel bir bakış açısı kazandırmaktır.

Yöntem

Bu araştırma, olguların derinlemesine ele alınıp açıklandığı tümevarımcı bir yaklaşımla, var olan bilgilerden yola çıkarak, zengin betimlemelere, karşılaştırmalı ve ilişkisel yorumlamalara, yeni ve farklı bakış açılarına ulaşıldığı, nitel araştırma yöntemlerinden, belgesel tarama olarak açıklanan doküman analizine bağlı 14 kaynağın incelenmesine dayalı olarak yapılmıştır.

Bulgular

Feminist terapi ve bilişsel davranışçı terapilerin uzun tarihi bir geçmişi vardır. Her ikisi de 50 yılı aşkın bir deneyim ile belli yaşantılardan geçerek, aşamalı bir şekilde gelişmiş ve gelişimini devam ettirmektedir. İçinde bulunulan dönemin ihtiyaçları yeni yöntem ve yaklaşımların geliştirilmesinde belirleyici olmuştur. Örneğin feminist terapide mücadele

biçimi çağın gereksinimlerine bağlı olarak 1960, 70 ve 80'li yıllarda farklı bir nitelik göstermiştir. Aynı şekilde bilgisayarın gelişimi, insan zihninin karmaşıklığı ve insanın duygusal yönüne atfedilen önemin artmasıyla birlikte 1960'lardaki statik-mekanik davranışçı yaklaşım 1970'lerden itibaren bilişsel merkezli bir yaklaşıma evrilmiştir.
Her iki terapide bilinç yükseltme ve farkındalık arttırmaya dönük bir strateji benimsemektedir. Çünkü temel savları sorun davranışların problemli öğrenme süreçlerine dayandığıdır. BDT bunu işlevsel olmayan düşünceler olarak tanımlarken feminist terapi sosyo-kültürel bağlamın içselleştirilmesi olarak açıklamaktadır. Her ikisinde de davranışlara yön veren kök unsur öğrenme ve yaşantılardır. Dolayısıyla yeni öğrenme ve yaşantılar aracılığıyla yeni düşünce ve davranışların edinilebileceği savunulur. Feminist terapi bunu bilinç yükseltme olarak ifade ederken BDT bilişsel yeniden yapılandırma olarak açıklamaktadır. Bu açıklama aynı zamanda her iki terapi türünün temel amacını da ortaya koymaktadır. Bu amaç feminist terapi sürecinin nihai hedefi olan danışanın güçlendirilmesidir. Danışanın güçlendirilmesinde her iki terapide de danışan terapist ilişkisinin niteliği çok önemlidir. Sağaltımı sağlamada bu ilişkinin güven, saygı, eşitlik, karşılıklılık, işbirliği, aktif katılım, sorumluluk alma prensiplerine dayalı olması oldukça elzemdir.
Feminist terapide danışan hasta olarak nitelendirilmez. Hatta öznel, durumsal ve kişisel olanı açıklama da kullanılacak her türlü ölçüt tamamen işlevsiz olmamakla birlikte yetersizdir. BDT'de ise DSM kriterlerini karşılama ve tanılama izlenecek terapötik sürecin belirlenmesinde oldukça önemlidir. Feminist terapinin önde gelen kuramcılarının da açıkladığı üzere danışanı güçlendirecek her türlü yöntem ve tekniği danışana baskı yapmama ve onu zorlamama koşuluyla uygulayabilir. Bu noktada başvurulacak ve işe yarar her türlü teknik feministtir. Bu çerçeve de sokratik sorgulama, maruz bırakma gibi teknikleri, danışanı baskılayan her türlü göbek bağından kurtarabilecek bir irade geliştirebilmesi için doğal olarak kullanır. İçgörü geliştirerek, kendi ihtiyaçlarını belirleme noktasında danışanla kabul ve kararlılık terapisi teknikleri üzerinden çalışır. Dolayısıyla feminist terapist doğal bir BDT uygulayıcısıdır. Fakat terapinin seyri BDT'de olduğu gibi terapide izlenecek yol ve kullanılacak teknikler açısından terapinin en başında belirlenmez. Belirleyici olan danışanın o gün ki koşulları ve terapi sürecine taşıdıklarıdır.
Feminist terapi danışana, terapiye, terapi sürecine, danışanı terapi sürecine getiren olgusal duruma yaklaşımı ile kendi sayıltılarını kendine has bir şekilde oluşturmuş felsefi yönü oldukça zengin anlayıştır. Bu anlayışın kavranması feminist terapiyi başarılı kılacak ilk adımdır. BDT de danışanla terapötik ittifak kurma, işbirliği sağlama yönüyle mekanik bir terapi biçimi olmamakla birlikte terapi sürecini planlama ve bu planı izleme yönüyle daha yapılandırılmış bir özelliğe sahiptir. Bilinç yükseltme ya da bilişsel yeniden yapılandırma için hangisinin daha etkili olacağı konusunda bir kıyas yapmak oldukça güçtür. Ancak hem feminist terapi hem de BDT eyleme dönüktür, danışan yaşamının aktif katılımcıdır, yaşamı bizzat kendisi deneyimler. Her iki terapi yaklaşımında da terapistin rasyonelleştirme, tasvir etme, tanımlama, dikkat çekme, analiz etme, değerlendirme görevleri kilit bir rol oynamakla birlikte feminist terapide farklı olarak terapist, danışanın baskılanma durumlarına bağlı olarak gerektiğinde bir sistem değişimcisi, bir eylemci olarak aksiyon alabilir.

Sonuç

Bu çalışmanın sonucunda feminist terapi, tarihi, geçirdiği evreler, felsefi dinamikleri ve teknikleri itibariyle bilişsel davranışçı terapi ile sonuçsal bir bağlam içerisinde karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Böylece feminist terapinin kendine has ve zengin bir anlayış ile felsefi yönü güçlü fakat salt felsefi olmayan bir yaklaşım olduğu, öngördüğü temel ilke ve prensiplere bağlı kalmak kaydıyla terapötik sürecin diğer terapi yaklaşımlarından herhangi biriyle yapılandırılabileceği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Feminist terapi, bilişsel davranışçı terapi*

Bildiri No: PDR2022.000107 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Rehabilitasyon Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Ramazan Kuruçay, MEB* Öğretmen Mehmet Akıncı, MEB Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Dost, İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ Dr. Öğr. Üyesi Şura Kaya, İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ Dr. Öğr. Üyesi Nihal Sunal, İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ Lisans Öğrencisi Berkan Sezen, İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

Reflections of the COVID-19 Pandemic on Health Problems of Children with Special Needs

This study aimed to examine changes in activities of daily living and health status of children with special needs due to the COVID-19 pandemic.
This descriptive-comparative study was conducted with 82 students studying at a special education practice school that provides daytime education to children with special needs before and during the COVID-19 pandemic. Data were collected using the Personal Information Form, the Katz Index of Independence in Activities of Daily Living, and the Omaha System Problem Classification Scheme (PCS).
This descriptive-comparative study was conducted with 82 students studying at a special education practice school that provides daytime education to children with special needs before and during the COVID-19 pandemic. The population of this study consists of 155 students studying in a special education practice school that provides daytime education to children with special needs between October-November 2021. The study sample consists of 82 students who volunteered to participate in the study.
The data collection tools are the Personal Information Form, the Katz Index of Independence in Activities of Daily Living, and the Omaha System Problem Classification Scheme (PCS). Prior to the study, approval was obtained from the Ethics Committee of a University (E-10840098-772.02-3659). The permission of the Ministry of National Education and the Ministry of Health was obtained for COVID-19 studies. Permission was obtained with a parent consent form from the families of the study participants. SPSS 22.0 statistical analysis program was used in data evaluation. While evaluating the study data, descriptive statistical methods (mean, standard deviation, median, frequency, ratio, minimum, maximum) were employed, and the McNemar test was used to compare the qualitative data on pre-pandemic and post-pandemic health problems of children with special needs. The significance level was accepted as $p<0.05$.
The ten most common Omaha System problems after the pandemic were stated as cognition (n=71, 86.6%), mental health (n=62, 75.6%), speech and language (n=70, 85.4%), interpersonal relationships (n=65, 79.3%), personal care (n=65, 79.3%), social contact (n=53, 64.6%), growth and development (n=52, 63.4%), neighborhood safety (n=48, 58.5%), communication with community resources (n=47, 57.3%), and caretaking/parenting (n=47, 57.3%). It was determined that the incidence of "cognition," "speech and language," "communication with community resources," and "caretaking/parenting" problems after the pandemic differed statistically significantly from the pre-pandemic period, and the incidence of "cognition," "speech and language," "communication with community resources," and "caretaking/parenting" problems was found to be significantly higher after the pandemic than before the pandemic ($p<0.05$; $p<0.001$)

Keywords: *Autism spectrum disorder, Psychological health, Person with Disabilities, COVID-19, Omaha system, mental disorder, pandemic, Special Educational Needs*

COVID-19 Pandemisinin Özel Gereksinimli Çocukların Sağlık Problemlerine Yansımaları

Bu çalışmanın amacı COVID-19 pandemisine bağlı olarak özel gereksinimli çocukların günlük yaşam aktiviteleri, psikolojik iyi oluşları ve sağlık durumu üzerinde meydana gelen değişimlerin incelenmesidir.
Kesitsel tipte olan bu çalışma özel gereksinimli çocuklara gündüz eğitim veren bir özel eğitim uygulama okulunda öğrenim gören öğrenciler ile yürütülmüştür. Bu çalışma, Türkiye'de çevrimiçi bir anketle ve STROBE kılavuz ilkeleri izlenerek yürütülen kesitsel bir çalışmadır.Araştırma öncesi Medipol Üniversitesi Etik Kurulu Başkanlığı'ndan (E-10840098-772.02-3659) onay alınmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı ve Covid-19 çalışmaları için Sağlık Bakanlığı izni alınmıştır. Araştırmaya katılan bireylerin ailelerinden veli onam formu ile izin alınmıştır.
Bu çalışmanın evrenini Ekim-Kasım 2021 tarihleri arasında özel gereksinimli çocuklara gündüz eğitim veren bir özel eğitim uygulama okulunda öğrenim gören 177 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini araştırmaya dahil edilme kriterlerine uyan 82 öğrenci oluşturmaktadır.
Veriler "Kişisel Bilgi Formu, The Katz Index of Independence in Activities of Daily Living ve Omaha Sistemi Problem Sınıflama Listesi (PCS)" kullanılarak toplanmıştır.
Bu çalışma, karantina sırasında eğitim süreçlerinin büyük ölçüde kesintiye uğramasıyla fiziksel ve mental engeli ve fırsat kaybı olan çocukların sağlığı üzerindeki önemli etkileri vurgulanmıştır. Bir pandemi sırasında engelli çocuklara yönelik tıbbi takip, rehabilitasyon, eğitim ve destek mekanizmalarının sürekliliğini sağlamak için sağlık yararı/riskinin düzenli olarak değerlendirilmesi esastır.Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 22.0 istatistiksel analiz programı kullanılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (ortalama, standart sapma, medyan, frekans, oran, minimum, maksimum) ve özel gereksinimli çocukların pandemi öncesi ve pandemi sonrasi sağlık problemlerine yönelik nitel verilerin karşılaştırılmasında ise Mc Nemar testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.
COVID-19 pandemisi sürecinde en sık görülen 10 problem bilişsel durum (%86.6), ruh sağlığı (%75.6), konuşma ve dil (%85.4), kişilerarası ilişkiler (%79.3), kişisel bakım (%79.3), sosyal etkileşim (%64.6), büyüme ve gelişme (%63.4), yaşanılan mahalle/iş yeri güvenliği (%58.5), toplum kaynakları ile iletişim (%57.3) ve bakım verme/ebeveynlik (n= 47, %57.3) olarak saptamıştır. Özel gereksinimli çocukların pandemi sonrası "bilişsel durum", "konuşma ve dil", "yaşanılan mahalle/işyeri güvenliği", "toplum kaynakları ile iletişim" ve "bakım verme/ebeveynlik" problemlerinin görülme oranı pandemi öncesine göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0.05$; $p<0.001$)

Anahtar Kelimeler: *Otizm spektrum bozukluğu, Psikolojik sağlık, Engelli Birey, COVİD-19, Omaha sistemi, mental bozukluk, pandemi, Özel Eğitim İhtiyaçları,*

Bildiri No: PDR2022.000111 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
*Uzm. Psk. Dan. *ESER KARAL, Milli Eğitim Bakanlığı* Uzm. Psk. Danışman AHMET KUTLU, Milli Eğitim Bakanlığı Uzm. Psk. Danışman ERSİN ÖZKAN, Milli Eğitim Bakanlığı

Investigation Of Pubg Mobile Game On Adolescents On Violence Trends And Aggressiveness Levels

Today, with the development of technology, many of the games that have many importance in the development of the child are known in virtual environments, psychological and biologically. Children and adolescents can spend most of the day playing games on virtual screens due to the use of phones, tablets and computers until young ages. It is seen that becoming addicted to games in these age periods, which is critical for the development of the person, may cause them to encounter violent games and engage in negative behaviors. The recent increase in the time spent on the screen and excessive internet use of children and adolescents have also increased the researches on this subject. The decrease in the social areas where the child will spend time increases day by day, and the use of social media increases. The use of virtual screens, which started with a curiosity, can turn into addiction with age. In this context, this study was conducted to examine the effect of the PUBG Mobile game on the essentials of adolescence on violence trends and aggressiveness levels. The model of the scanning model was used in the study. Individuals participating in the study were determined by the aims method of purpose. The sample of the study conducted by taking a permission, student and guardian permission, the 66 girls, which continue their education and training in 2021-2022 education in education in 2021-2022, consists of individuals in adolescence of 193 people, 127 men. In order to determine the properties of the participants in the study, the aggression scale developed by Karataş and Yavuzer (2006), developed by Bayat and Türkçapar (1995) developed by Bayat and Türkçapar (1995) developed by Bayat and Türkçapar (1995) to determine the properties of the participants. The SPSS 23.00 program was used in the descriptive analysis of the data. Depreciation of the participants according to the research result; PUBG Play times, PUBG is a significant difference according to the variable of feeling when the technological vehicle and PUBG is not played while playing PUBG. If the participants' aggressiveness levels; PUBG is significantly different in terms of playing periods and pubg-playing reasons variable.

Keywords: *Pubg, mobile game, addiction, adolescence.*

Pubg Mobile Oyununun Ergenlerin Şiddet Eğilimleri Ve Saldırganlık Düzeyleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte çocuğun gelişiminde çok önemi bir yere sahip olan oyunların sanal ortamlarda oynandığı, psikolojik ve biyolojik açıdan birçok etkisinin bilinmektedir. Küçük yaşlara kadar düşen telefon, tablet ve bilgisayar kullanımı nedeniyle çocukların ve ergenlerin günün büyük bir bölümünü sanal ekranlarda oyun oynayarak geçirebilmektedir. Kişinin gelişimi için kritik öneme sahip olan bu yaş dönemlerinde oyuna

bağımlı hale gelmesi, şiddet içerikli oyunlarla karşılaşmasına ve olumsuz davranışlarda bulunmalarına neden olabileceği görülmektedir. Son dönemlerde ekranda geçirilen sürenin artması, çocuk ve ergenlerin aşırı internet kullanımı bu konuda yapılan araştırmaları da arttırmıştır. Çocuğun vakit geçireceği sosyal alanların gün geçtikçe azalması beraberinde sosyal medya kullanımını daha da arttırmaktadır. Özellikle bir merakla başlanan sanal ekran kullanımı, yaşın ilerlemesiyle birlikte bağımlılığa dönüşebilmektedir. Bu kapsamda, bu çalışma PUBG mobile oyununun ergenlik dönemindeki bireylerin şiddet eğilimleri ve saldırganlık düzeyleri üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nicel araştırmalardan tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya katılan bireyler amaçsal örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Kurum izni, öğrenci ve veli izni alınarak yapılan araştırmanın örneklemi, 2021-2022 eğitim öğretim yılında eğitim ve öğretimlerine devam eden 66 kız, 127 erkek olmak üzere 193 kişilik ergenlik dönemindeki bireylerden oluşmaktadır. Çalışmada katılımcıların özelliklerini belirlemek için Kişisel Bilgi Formu, katılımcıların şiddet eğilimlerini tespit etmek için Bayat ve Türkçapar (1995) tarafından geliştirilen Şiddet Eğilim Ölçeği ve katılımcıların saldırganlık düzeylerini belirlemek için Karataş ve Yavuzer (2006) tarafından geliştirilen Saldırganlık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin betimsel analizinde SPSS 23.00 programı kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre katılımcıların şiddet eğilimleri; PUBG oynama süreleri, PUBG oynarken kullanılan teknolojik araç ve PUBG oynanmadığında yaşanılan duygu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Katılımcıların saldırganlık düzeyleri ise; PUBG oynama süreleriyle ve PUBG oynama nedenleri değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *PUBG, mobile oyun, bağımlılık, ergenlik.*

Bildiri No: PDR2022.000113 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman AHMET KUTLU, Milli Eğitim Bakanlığı* Uzm. Psk. Dan. ESER KARAL, Milli Eğitim Bakanlığı Uzm. Psk. Danışman ERSİN ÖZKAN, Milli Eğitim Bakanlığı

Evaluation of the Post-Distance Education Education-Teaching Environment from the Perspective of Teachers

During the Covid-19 epidemic, which affected the whole world, distance education was started in our country as well as in many countries in the world. The Ministry of National Education announced that the classes were suspended with the decision taken on March 16, 2020. Various problems were encountered in the process of realizing distance education. When the students, who were away from their peers, school environment and teachers for a long time, returned to their schools, there were also problems in the transition process. Like the problems experienced by students in the distance education process, the biggest observer of the problems experienced in face-to-face education after distance education has been the teachers who witnessed every stage of the process. The purpose of this research is to examine the face-to-face education at the high school level after distance education from the perspective of teachers. The research was conducted in the Southeastern Anatolia Region in the 2021-2022 academic year. A total of 73 teachers from different branches and working in four different high schools participated in the research. Personal Information Form and Post-Distance Education School Environment Questionnaire created by the researchers were used as data collection tools in the study. SPSS 15.0 analysis program was used to analyze the data in the research. Frequency, Percentage and Arithmetic Mean were used to analyze data in the study. As a result of the research, it was stated by the teachers that the students experienced adaptation problems, motivation, attention problems, not participating in the lesson, and discipline problems in the classroom environment; throughout the school; problems such as not obeying school rules, arriving late to school, adapting to school, not complying with attire, behaving as if they were at home, and wanting to leave the class all the time; there is an increase in their apathy towards the lessons; It has been revealed that there is an increase in internet and social media addictions, a style problem towards teachers, they get bored very quickly in lessons, there are many deficiencies in the subject, and accordingly there is a decrease in their academic success. In line with the findings obtained as a result of the research, suggestions were made based on class, school, district, province and ministry.

Keywords: *Pandemic, distance education, high school students, education*

Uzaktan Eğitim Sonrası Eğitim-Öğretim Ortamının Öğretmenlerin Gözünden Değerlendirilmesi

Tüm dünyayı etkisi alan Covid-19 salgını sürecinde dünyada birçok ülkede olduğu ülkemizde de uzaktan eğitime geçilmiştir. MEB, 16 Mart 2020 tarihinde almış olduğu kararla derslere ara verildiğini açıklamıştır. Uzaktan eğitim gerçekleştirilmesi sürecinde çeşitli sorunlarla karşılaşılmıştır. Uzun bir süre akranlarından, okul ortamından, öğretmenlerinden uzak kalan

öğrenciler okullarına tekrar döndüklerinde geçiş sürecinde de sorunlar yaşanmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin yaşadığı sorunlar gibi uzaktan eğitim sonrası yüz yüze eğitimde de yaşanan sorunların en büyük gözlemcisi, sürecin her aşamasına şahit olan öğretmenler olmuştur.
Bu araştırmanın amacı, uzaktan eğitim sonrası lise kademesinde yapılan yüz yüze eğitimin öğretmenlerin gözünden incelemektir. Araştırma 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yapılmıştır. Araştırmaya dört farklı lisede görev yapan ve farklı branşlardan olan toplam 73 öğretmen katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu ve Uzaktan Eğitim Sonrası Okul Ortamı Anketi kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anket araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Araştırmada verileri analiz etmek için SPSS 15.0 analiz programı kullanılmıştır. Araştırmada veriler analizi etmek Frekans, Yüzde ve Aritmetik Ortalama kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenler tarafından öğrencilerin sınıf ortamında uyum problemi, motivasyon, dikkat problemi, derse katılmama, disiplin problemleri yaşadığı; okul genelinde; okul kurallarına uymama, okula geç gelme, okula uyum problemi, kılık kıyafete uymama, evdeymiş gibi davranma, dersten sürekli çıkma isteği problemleri olduğu; derslere karşı ilgisizliklerinde artış olduğu; internet ve sosyal medya bağımlılıklarında artış, öğretmenlere karşı üslup problemi, derslerde çok çabuk sıkıldıkları, konu eksikliklerin çok olduğu buna bağlı olarak da akademik başarılarında düşüş olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda sınıf bazlı, okul, ilçe, il ve bakanlık bazlı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Pandemi, uzaktan eğitim, lise öğrencileri, eğitim-öğretim*

Bildiri No: PDR2022.000118 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Erdi Kulbaş, Milli Eğitim Bakanlığı*

Investigation of Fear of Happiness and Gratitude Levels of Mothers with Special Needs Children

The aim of the study is to examine the fear of happiness and gratitude levels of mothers with special needs children in terms of socio-demographic variables and to determine the relationships between fear of happiness and gratitude. Within the scope of this research, 312 mothers who have a child with mental retardation or autism residing in Istanbul constitute the study group. In this study, in which the relational screening model was used, the Fear of Happiness scale adapted to Turkish by Demirci et al., (2016) to measure the Fear of Happiness levels of the study group, and the Gratitude scale developed by Kardaş and Yalçın (2019) to measure the gratitude levels were used. Analysis of the findings of the study was carried out using the SPSS 17 package program. In the analysis part, the independent sample T test and ANOVA test were used in the comparisons between groups, and the Tukey test was used to determine in which direction the differences occurred. Pearson Moments coefficient was used to examine the relationship between the participants' gratitude levels and their fear of happiness. In addition, multiple regression analysis was used to determine the effect of the participants' gratitude level on their fear of happiness. According to the results of the research, it was observed that the mothers' fear of happiness and gratitude differed in terms of age, economic status, educational status, number of children, and there was a negative significant relationship between gratitude levels and fear of happiness.
In this study, in which the relationships between gratitude levels and fear of happiness levels of mothers with special needs children were examined, significant results were obtained according to both socio-demographic variables and the relationships between variables. In this sense, it is among the important findings that when mothers' gratitude levels increase, their fear of happiness decreases.It is thought that the results of the research will be useful in terms of being a resource for mental health professionals working with the mothers of individuals with special needs and guiding the psychological counseling activities and psychoeducation studies to be applied with mothers.

Keywords: *Child with special needs, fear of happiness, gratitude*

Özel Gereksinimli Çocuğu Olan Annelerin Mutluluk Korkusu ve Şükran Düzeylerinin İncelenmesi

Araştırmanın amacı özel gereksinimli çocuğu olan annelerin mutluluk korkusu ile şükran düzeylerini sosyo-demografik değişkenler açısından incelemek ve mutluluk korkusu ile şükran düzeyleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesidir. Bu araştırma kapsamında İstanbul'da ikamet eden zihinsel yetersizliği veya otizm tanısı olan çocuğa sahip 312 anne çalışma grubunu oluşturmaktadır. İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmada çalışma grubunun Mutluluk Korkusu düzeylerini ölçmek amacıyla Demirci vd., (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Mutluluk korkusu ölçeği, Şükran düzeylerini ölçmek amacıyla ise

Kardaş ve Yalçın (2019) tarafından geliştirilen Şükran ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına ilişin analizler SPSS 17 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Analiz kısmında gruplar arası karşılaştırmalarda bağımsız örneklem T testi ve ANOVA testi farklılıkların hangi yönde gerçekleştiğini belirlemek amacıyla da Tukey testi kullanılmıştır. Katılımcıların şükran düzeyleri ve mutluluk korkusu düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla Pearson Momentler katsayısı kullanılmıştır. Bunun yanında katılımcıların şükran düzeyinin mutluluk korkusu düzeyleri üzerindeki etkiyi belirlemek amacıyla da çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre annelerin mutluluk korkusu ve şükran düzeylerinin yaş, ekonomik durum, öğrenim durumu, çocuk sayısı değişkenleri açısından farklılaştığı, şükran düzeyleri ile mutluluk korkusu düzeyleri arasında da negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.
Özel gereksinimli çocuğu olan annelerin şükran düzeyleri ve mutluluk korkusu düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelendiği bu araştırmada hem sosyo-demografik değişkenlere göre hem de değişkenler arasındaki ilişkilere göre anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Bu anlamda annelerin şükran düzeyleri arttığında mutluluk korkusu düzeylerinin düştüğü önemli bulgular arasındadır. Araştırma sonuçlarının özel gereksinimli bireylerin anneleri ile çalışan ruh sağlığı uzmanlarına kaynak olması ve annelerle yapılan psikolojik danışmanlık faaliyetlerine, uygulanacak psikoeğitim çalışmalarına da yön vermesi açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Özel gereksinimli çocuk, mutluluk korkusu, şükran*

Bildiri No: PDR2022.000119 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Sare Terzi İlhan, Amasya Üniversitesi*

Investigation of the Relationship Between Attachment Injuries, Coping Styles and Relationship Satisfaction of Married Individuals with Covid-19

Attachment injuries are defined as traumatic experiences that lead to the loss of an individuals' confidence that their partner will be there for them, available and responsive in times of critical need. Attachment injuries in a relationship usually occur during transition periods such as retirement, moving, job change; in periods of loss such as the death of a loved one, loss of status, miscarriage; It occurs in a situation of physical danger such as a chronic illness, accident, or in times of uncertainty. These periods are characterized as critical need moments for the individual, and critical need moments are characterized as risky periods for experiencing attachment injuries. . Attachment injury experience can occur when one of the spouses does not meet the attachment needs of the other spouse, in other words, when the spouse is not accessible and responsive in times of critical need. Attachment injury damages the secure attachment between spouses. The Covid-19 global pandemic has been a compelling illness experience for individuals because of its sudden emergence, being a worldwide pandemic, different symptoms in each individual, being fatal and carrying many uncertainties. It is thought that the process of having Kovid-19, which is quite challenging for individuals, may also affect relationships with spouses. In addition, it is known that individuals' attachment relationships and relationship satisfaction are also related to their styles of coping with stress. Considering that the Covid-19 global pandemic is also an important source of stress for individuals, it is thought that the way individuals who have had Covid-19 cope with stress may have an impact on their attachment injury experiences and relationship satisfaction. Accordingly, the aim of this study was to examine the relationship between attachment injuries, coping styles and relationship satisfactions of married individuals who had COVID-19. . This study is a quantitative research designed in the survey model. The study group of the research consists of 360 married individuals diagnosed with Kovid-19. Personal Information Form, Marital Attachment Injuries Scale, Ways of Coping with Stress Scale and Relationship Satisfaction Scale were used to collect data within the scope of the research. SPSS 21.0 package program was used in the analysis process of the data obtained from the research. As a result of the analyzes made, it was found that there were significant relationships between attachment injuries, coping styles and relationship satisfactions of married individuals who had Covid-19. The findings are discussed within the framework of the related literature.

Keywords: *Attachment, attachment injuries, relationship satisfaction, coping with stress, Covid-19.*

Kovid-19 Geçirmiş Evli Bireylerin Bağlanma Yaralanmaları, Stresle Başa Çıkma Tarzları ve İlişki Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bağlanma yaralanmaları, bir bireyin kritik ihtiyaç anlarında eşinin onun için orada, ulaşılabilir durumda ve cevap verebilir durumda olacağına ilişkin güveninin kırılmasına yol açan travmatik deneyimler olarak tanımlanmaktadır. Bir ilişkide bağlanma yaralanmaları genellikle emekli olma, taşınma, iş değişikliği gibi geçiş dönemlerinde; bir yakının ölümü, bir statünün kaybı, düşük yapma gibi kayıp dönemlerinde; kronik bir hastalık, kaza gibi fiziksel bir tehlike durumunda ya da belirsizlik zamanlarında meydana gelmektedir. Bu dönemler birey için kritik ihtiyaç anları olarak nitelendirilmektedir ve kritik ihtiyaç anları bağlanma yaralanmaları deneyimlenmesi için riskli dönemler olarak nitelendirilmektedir. Kritik ihtiyaç anlarında eşlerden biri, diğer eşin bağlanma ihtiyaçlarını karşılamadığında, başka bir ifade ile, eşi için ulaşılabilir ve cevap verebilir durumda olmadığında, bağlanma yaralanması deneyimi gerçekleşebilmektedir. Bağlanma yaralanması eşler arasındaki güvenli bağlanmaya zarar vermektedir. Kovid-19 küresel salgını aniden ortaya çıkması, dünya çapında küresel bir salgın olması, her bireyde farklı şekilde seyretmesi, ölümcül olabilmesi ve birçok belirsizliği taşıması sebebiyle bireyler için zorlayıcı bir hastalık deneyimi olmuştur. Bireyler için oldukça zorlayıcı olan Kovid-19 geçirme sürecinin eşlerle olan ilişkileri de etkileyebileceği düşünülmektedir. Ayrıca, bireylerin bağlanma ilişkilerinin ve ilişki doyumlarının stresle başa çıkma tarzları ile de ilişkili olduğu bilinmektedir. Kovid-19 küresel salgınının da bireyler için önemli bir stres kaynağı olduğu göz önünde bulundurularak, Kovid-19 geçiren bireylerin stresle başa çıkma tarzlarının, onların bağlanma yaralanması deneyimleri ve ilişki doyumları üzerinde etkili olabileceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda, bu çalışmanın amacı Kovid-19 geçirmiş evli bireylerin bağlanma yaralanmaları, stresle başa çıkma tarzları ve ilişki doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Bu çalışma tarama modelinde tasarlanmış nicel bir araştırmadır. Araştırmanın çalışma grubunu Kovid-19 tanısı almış, 360 evli birey oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında veri toplamak için Kişisel Bilgi Formu, Evlilikte Bağlanma Yaralanmaları Ölçeği, Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği ve İlişki Doyum Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analiz sürecinde SPSS 21.0 paket programı kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda Kovid-19 geçirmiş evli bireylerin bağlanma yaralanmaları, stresle başa çıkma tarzları ve ilişki doyumları arasında anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Bulgular, ilgili alanyazın çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Bağlanma, bağlanma yaralanmaları, ilişki doyumu, stresle başa çıkma, Kovid-19.*

Bildiri No: PDR2022.000123 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. Ali Eryılmaz, Yıldız Teknik Üniversitesi **Dr. Nuray SEVİNÇ, Milli Eğitim Bakanlığı* Psikolojik Danışman Duygu Demir, Milli Eğitim Bakanlığı Psikolojik Danışman Ferdane Pınar, Milli Eğitim Bakanlığı Psikolojik Danışman İbrahim Halil Fırtına, Milli Eğitim Bakanlığı Cihan Erdem, Milli Eğitim Bakanlığı

Evaluation of School Administrators and Teachers' Opinions on the Intervention Program for Coping with Covid 19

The Covid-19 epidemic disease process, which is one of the compelling life events for individuals, negatively affects the physical and mental health of individuals. As in the whole world, education and training activities in our country are also carried out within the scope of various measures during the epidemic period. Especially in the period when distance education services continued, school administrators and teachers were affected both as personnel providing education and training services and individually, and carried out the epidemic disease process. In order to support school administrators and teachers in coping with the negative effects that emerged during this period, a Coping with Covid-19 Intervention Program was prepared within the Scope of the Lüleburgaz Connection, Even From A Distance Project, in cooperation with the Turkish PDR Association Kırklareli Provincial Representative and Lüleburgaz District National Education Directorate. The intervention program was implemented online in the form of six sessions for school administrators and teachers in the 2020-2021 academic year. In this direction, the aim of the study is to evaluate the opinions of school administrators and teachers about the intervention program prepared to cope with the psychological effects of the Covid 19 epidemic period. The study group consists of 7 school administrators and 8 teachers who participated in the intervention program of the school administrator and teacher. Qualitative survey method was preferred in the study, because of the views of the participants were taken. After the intervention program was completed, the evaluations of the school administrators and teachers regarding the effect of the intervention program were taken. As a data collection tool, a semi-structured interview form was prepared and used over the google form. Research data were analyzed using descriptive analysis method. After the analysis of the qualitative data, school administrators and teachers made evaluations that the Intervention Program was effective in coping. In this respect, it can be said that the Coping with Covid-19 Intervention Program has a positive effect on coping with the psychological effects of the epidemic, which is a compelling life event. It has been suggested that the intervention program can be used during epidemics, which are compelling life events, and other compelling life events, by making arrangements according to the relevant event.

Keywords: *Covid 19, coping, intervention program, school administrator, teacher*

Covid 19 ile Başa Çıkma Müdahale Programına İlişkin Okul Yöneticisi ve Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Bireyler için zorlayıcı yaşam olaylarından biri olan Covid- 19 salgın hastalık süreci bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlıklarını olumsuz olarak etkilemektedir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de eğitim öğretim etkinlikleri de salgın hastalık döneminde çeşitli tedbirler kapsamında yürütülmektedir. Özellikle uzaktan eğitim hizmetlerinin devam ettiği dönemde okul yöneticileri ve öğretmenler hem eğitim öğretim hizmeti sunan personel olarak hem de bireysel olarak etkilenerek salgın hastalık sürecini yürütmüşlerdir. Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin bu dönemde ortaya çıkan olumsuz etkilerle başa çıkabilmesine destek sunmak amacıyla Türk PDR Derneği Kırklareli İl Temsilciliği ve Lüleburgaz İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle Uzaktan da Olsa Lüleburgaz Bağımız Hiç Kopmasın Projesi kapsamında Covid-19 ile Başa Çıkma Müdahale Programı hazırlanmıştır. Müdahale programı 2020- 2021 eğitim öğretim yılında okul yöneticilerine ve öğretmenlere yönelik altı oturum şeklinde çevrim içi olarak uygulanmıştır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, okul yöneticileri ve öğretmenlerin Covid 19 salgın hastalık döneminin ruhsal etkileriyle başa çıkmaları için hazırlanan müdahale programına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesidir. Çalışma grubu müdahale programı okul yöneticisi ve öğretmen uygulamalarına katılan 7 okul yöneticisi ile 8 öğretmenden oluşmaktadır. Çalışmada katılımcı görüşleri alındığından araştırma nitel tarama yöntemi tercih edilmiştir. Müdahale programı tamamlandıktan sonra okul yöneticisi ve öğretmenlerin müdahale programının etkisine yönelik değerlendirmeleri alınmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanarak google form üzerinden kullanılmıştır. Araştırma verileri betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Nitel verilerin analizi sonucunda sonra okul yöneticisi ve öğretmenlerin Müdahale Programının başa çıkmada etkili olduğu yönündeki değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Bu doğrultuda Covid- 19 ile Başa Çıkma Müdahale Programının zorlayıcı yaşam olayı olan salgın hastalık döneminin ruhsal etkileriyle başa çıkmada olumlu bir etkisi olduğu söylenebilir. Müdahale programının zorlayıcı yaşam olayı olan salgın hastalık dönemlerinde ve diğer zorlayıcı yaşam olayları dönemlerinde ilgili olaya göre düzenlemeler yapılarak kullanılabileceği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Covid 19, başa çıkma, müdahale programı, okul yöneticisi, öğretmen*

Bildiri No: PDR2022.000126 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Narinj RUSTAMOVA, Narinç Çocuk Psikoloji Merkezi*

The Importance of Early Diagnosis and Special Education Services in Autism Spectrum Disorder

Autism Spectrum Disorder, which is caused by the difference in brain development and functioning, appears in childhood. The onset of autism, in which there are disruptions in language, motor and social communication development, can be observed in infancy and may occur after a while in children with normal development. Autism spectrum disorder is a complex neurodevelopmental difference that is congenital or presents in the first years of life. Symptoms usually begin in early childhood. It can start in two ways. In the first type, the development of the child progresses with a hindrance from the very beginning. Many developmental stages (such as language, motor, social communication) are acquired later than normal or not at all. In the second type, first of all, children with normal development show regression or stagnation in their developmental stages after a while.
The following symptoms in children are remarkable in terms of autism spectrum disorder.
• Does not make eye contact with others,
• If he doesn't look when you say his name,
• pretending not to hear what is being said,
• If he does not show what he wants with his finger,
• Does not know how to play with toys,
• Does not show interest in the games played by their peers,
• Says some words repeatedly and in unrelated environments,
• If he lags behind his peers in speech,
• If they have strange movements such as swinging, fluttering,
• If he is overly active, always acts in his own way,
• If their eyes are stuck on something,
• If he/she makes unusual movements such as turning some items or putting them in a row,
• He overreacts to changes in his daily life,
The presence of the above-mentioned symptoms in children requires an evaluation in terms of autism. With early diagnosis and a correct education method, about fifty percent of the children who receive intensive education can control the symptoms of autism, achieve development, make great progress, and even some children with autism may not be different from their friends when they reach the age of puberty.
Autism spectrum disorder is a complex neurodevelopmental difference that is congenital or presents in the first years of life. A study was conducted on 248 children with this difference. In this study, children under the age of 4 and above the age of 4 showing signs of autism were evaluated with a rating scale in early childhood. This study demonstrated how important early intervention is. It has been understood that the less these symptoms are, the younger the age, the more they can be overcome with special education programs.

Keywords: *Autism, symptoms of autism, early diagnosis, special education, awareness*

Otizm Spektrum Bozukluğunda Erken Tanı ve Özel Eğitim Hizmetlerinin Önemi

Beyin gelişimi ve işleyişindeki farklılıktan kaynaklanan Otizm Spektrum Bozukluğu, çocukluk döneminde ortaya çıkmaktadır. Dil, motor ve sosyal iletişim gelişiminde aksamaların görüldüğü otizmin başlangıcı, bebeklik çağında izlenebildiği gibi, normal gelişim gösteren çocuklarda da bir süre sonra meydana gelebilmektedir. Otizm spektrum bozukluğu, doğuştan gelen ya da yaşamın ilk yıllarında ortaya çıkan karmaşık bir nöro-gelişimsel farklılıktır. Belirtileri genellikle erken çocukluk döneminde başlamaktadır. Başlangıcı 2 şekilde olabilmektedir. Birinci tipte çocuğun gelişimi en başından beri aksayarak ilerlemektedir. Birçok gelişim basamağı (dil, motor, sosyal iletişim alanı gibi) normalden geç kazanılmakta veya hiç kazanılmamaktadır. İkinci tipte ise öncelikle normal gelişim gösteren çocuklar bir süre sonra gelişim basamaklarında gerileme veya duraksama göstermektedirler. Çocuklarda aşağıda yer alan belirtilerin görülmesi otizm spektrum bozukluğu açısından dikkat çekicidir.

- Başkalarıyla göz teması kurmuyorsa,
- İsmini söylediğinizde bakmıyorsa,
- Söyleneni işitmiyor gibi davranıyorsa,
- Parmağıyla istediği şeyi göstermiyorsa,
- Oyuncaklarla oynamayı bilmiyorsa,
- Akranlarının oynadığı oyunlara ilgi göstermiyorsa,
- Bazı sözleri tekrar tekrar ve ilişkisiz ortamlarda söylüyorsa,
- Konuşmada akranlarının gerisinde kalmışsa,
- Sallanmak, çırpınmak gibi garip hareketleri varsa,
- Aşırı hareketli, hep kendi bildiğince davranıyorsa,
- Gözleri bir şeye takılıp kalıyorsa,
- Bazı eşyaları döndürmek, sıraya dizmek gibi sıra dışı hareketler yapıyorsa,
- Günlük yaşamındaki düzen değişikliklerine aşırı tepki veriyorsa,

Yukarıda yer alan belirtilerin çocuklarda görülmesi, otizm açısından değerlendirme yapmayı gerektirmektedir. Erken tanı ve doğru bir eğitim yöntemi ile yoğun olarak eğitim alan çocukların yaklaşık yüzde ellisinde otizmin belirtileri kontrol altına alınabilmekte, gelişim sağlanabilmekte, büyük ilerleme kaydedilmekte ve hatta bazı otizmli çocukların ergenlik yaşına geldiklerinde diğer arkadaşlarından farkı kalmayabilmektedir.
Otizm spektrum bozukluğu, doğuştan gelen ya da yaşamın ilk yıllarında ortaya çıkan karmaşık bir nöro-gelişimsel farklılıktır. Bu farklılığı olan 248 çocuk üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırmada erken çocukluk döneminde 4yaş altı ve 4yaş üstü olan otizm belirtileri gösteren çocukları derecelendirme ölçeği ile değerIendirilmesi yapılmıştır. Bu araştırmada erken müdahalenin ne kadar önemli olduğu ortaya koyulmuştur. Ne kadar bu belirtiler az olursa aynı zamanda yaşı küçükse o kadar özel eğitim programlarıyla bunun üstesinden gelinebilecekleri anlaşıldı.
Anahtar Kelimeler: *Otizm, Otizm belirtileri, erken tanı, özel eğitim, farkındalık*

Bildiri No: PDR2022.000129 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Ramazan Aydın, Milli Eğitim Bakanlığı* Uzm. Psk. Danışman Bilal Kaya, Milli Eğitim Bakanlığı

Investigation of the Relationship Between Traumatic Stress Symptoms and Post-Traumatic Cognitions in Health Care Professionals

Problem: Psychological trauma is among the topics that have been frequently researched recently. Trauma results from an event, sequence of events, or a set of conditions that an individual experiences as physically or emotionally harmful or threatening and that negatively affects the individual's physical, social, emotional functionality or spiritual well-being (Samsha, 2012). Pandemics are a biological disaster and a traumatic event. In this context, with the emergence of the Covid-19 pandemic, healthcare workers have been exposed to trauma from the working environment they were in during this process. The aim of this study is to examine the relationship between traumatic stress symptoms and post-traumatic cognitions in healthcare workers. Theoretically, it is expected that there will be a relationship between an individual's traumatic stress symptoms and post-traumatic cognitions. In this study, it was tested whether the dimension of posttraumatic cognitions predicted posttraumatic symptoms .
Method: Multiple linear regression analysis was used to determine whether posttraumatic cognitions predict traumatic stress symptoms. In order to form the research group, data were collected from 273 volunteer health workers working in various health institutions. Of the participants, 120 (43.95%) were men and 153 (56.05%) were women; 137 (49.81%) were married, 136 (50.19%) were single. The average age of the participants is 31.54. Sociodemographic data form, Traumatic Stress Symptoms Scale (PTSI) and Post Traumatic Cognitions Inventory (PTSI) were used within the scope of the study.
Findings: The SPSS 22 program was used to determine whether posttraumatic cognition dimensions predict traumatic stress symptoms. Before proceeding with the analysis, its conformity to the normal distribution and reliability values were reviewed. As a result of the analysis, negative cognitions about one's self and one's negative cognitions about the world from the dimensions of post-traumatic cognition were found to be positively and significantly related to post-traumatic stress symptoms. In addition, it was found that negative cognitions about oneself and one's negative cognitions about the world from the dimensions of post-traumatic cognition positively predicted the symptoms of post-traumatic stress.
Results: This study reveals the relationship between post-traumatic self-related and world-related cognitions of healthcare professionals and post-traumatic symptoms. In addition, post-traumatic cognitions are also noteworthy in terms of explaining post-traumatic symptoms.

Keywords: *Post-traumatic stress symptoms, post-traumatic cognitions, healthcare workers.*

Sağlık Çalışanlarında Travmatik Stres Belirtileri ile Travma Sonrası Bilişler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Amaç: Psikolojik travma, son zamanlarda sıklıkla araştırılan konular arasında yer almaktadır. Travma, bir bireyin fiziksel veya duygusal olarak zararlı veya tehdit edici olarak deneyimlediği ve bireyin fiziksel, sosyal, duygusal işlevselliğini veya ruhsal açıdan iyi hissetmesini olumsuz etkileyen bir olay, olaylar silsilesi veya bir dizi koşuldan kaynaklanır (Samsha, 2012). Pandemi yani salgın hastalıklar biyolojik bir afet olup, travmatik bir olaydır. Bu bağlamda, Covid-19 pandemisinin ortaya çıkmasıyla beraber sağlık çalışanları bu süreçte içinde bulunmuş oldukları çalışma ortamından kaynaklı travmaya maruz kalmışlardır. Bu araştırmanın amacı, sağlık çalışanlarında travmatik stres belirtileri ile travma sonrası bilişler arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Kuramsal olarak, bireyin travmatik stres belirtileri ile travma sonrası bilişler arasında ilişki olması beklenmektedir. Bu çalışmada travma sonrası bilişler boyutunun, travma sonrası belirtileri yordayıp yordamadığı sınanmıştır.
Yöntem: Travma sonrası bilişlerin travmatik stres belirtilerini yordayıp yordamadığını belirlemek amacıyla çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma grubunu oluşturmak için, çeşitli sağlık kuruluşlarında görev yapan 273 gönüllü sağlık çalışanından veri toplanmıştır. Katılımcıların 120'si (%43,95) erkek, 153'ü (%56,05) kadın olmak üzere; 137'si (%49,81) evli, 136'sı (%50,19) bekârdır. Katılımcıların yaş ortalaması 31,54'tür. Çalışma kapsamında sosyodemografik veri formu, Travmatik Stres Belirtileri Ölçeği (TSBÖ) ve Travma Sonrası Bilişler Envanteri (TSBE) kullanılmıştır.
Bulgular: Travma sonrası bilişleri boyutlarının travmatik stres belirtilerini yordayıp yordamadığını belirlemek amacıyla SPSS 22 programı kullanılmıştır. Analize geçmeden önce normal dağılıma uygunluğu ve güvenirlik değerleri gözden geçirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda travma sonrası bilişleri boyutlarından kişinin kendisiyle ilgili olumsuz bilişler ve kişinin dünyayla ilgili olumsuz bilişleri ile travma sonrası stres belirtileri ile pozitif anlamlı ilişkili bulunmuştur. Ayrıca travma sonrası bilişleri boyutlarından kişinin kendisiyle ilgili olumsuz bilişler ve kişinin dünyayla ilgili olumsuz bilişlerinin travma sonrası stres belirtilerini pozitif anlamlı yordadığı bulunmuştur.
Sonuç: Bu çalışma sağlık çalışanların travma sonrası hem kendisiyle ilgili hem de dünyayla ilgili bilişlerin travma sonrası belirtilerle ilişkisini ortaya koymaktadır. Bunun yanında travma sonrası bilişlerin travma sonrası belirtileri açıklaması yönünden de dikkate değerdir.

Anahtar Kelimeler: *Travmatik Stres Belirtileri, travma sonrası bilişler, sağlık çalışanları.*

Bildiri No: PDR2022.000133 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
*Dr. *Nuray SEVİNÇ, Milli Eğitim Bakanlığı* Öğretmen Gizem Ceren SÖNMEZ, Milli Eğitim Bakanlığı

Mask - Distance: Empathy?

The aim of this study was to investigate the effects of mask use and social distance on the empathy skills of gifted students during the covid-19 epidemic period. As of the 2021-2022 academic year, gifted students continue their education face to face in Science and Art Centers. The effect of using masks and social distance on empathy during the covid-19 epidemic period was investigated in gifted students during the period of the epidemic, when the students used masks during face-to-face education and carried out activities in accordance with the social distance rules. The research was carried out within the scope of TÜBİTAK 2204-B Secondary School Students Research Projects Competition, prepared by the visual arts students of the Lüleburgaz Chamber of Commerce and Industry Science and Art Center. In this context, the survey model was preferred in the research and a two-stage application was made. In the first stage, the KA-SI Empathic Tendency Scale for Children and Adolescents was applied to determine the empathic tendency levels of gifted students. In the second stage, portraits expressing six basic emotions as sad, happy, angry, scared, surprised and embarrassed were drawn by the researchers. The students were asked to guess the emotions through the masked and unmasked images of the portrait paintings in which the emotions were expressed. 70 gifted students voluntarily participated in the research. In the statistical evaluations made after the application, it was found that the empathic tendency levels of the gifted students were high both as children (91%) and adolescents (80%). However, it was found that the rate of predicting emotions from masked images was lower than the rate of predicting emotion from unmasked images. As a result of the research, it can be said that the use of masks and social distance during the covid-19 epidemic period negatively affect the empathy skills of gifted students. In this direction, suggestions have been developed to reduce the effects of mask use and social distance on the empathic tendency, which is an important skill in social relations, during the Covid-19 epidemic disease period.

Keywords: *Epidemic, empathy, gifted, portrait, emotion*

Maske - Mesafe: Empati?

Bu çalışmanın amacı covid-19 salgın hastalık döneminde maske kullanımının ve sosyal mesafe durumunun özel yetenekli öğrencilerin empati kurma becerisine etkisini araştırılmıştır. 2021—2022 eğitim öğretim yılı itibarıyla Bilim ve Sanat Merkezlerinde özel yetenekli öğrenciler eğitimlerine yüz yüze devam etmektedirler. Salgın hastalık döneminde yüz yüze eğitim sırasında öğrencilerin maske kullandığı ve sosyal mesafe kurallarına uygun olarak etkinlikleri yürüttükleri dönemde özel yetenekli öğrencilerde covid-19 salgın hastalık döneminde maske kullanımının ve sosyal mesafe durumunun empati kurmaya olan etkisi araştırılmıştır. Araştırma Lüleburgaz Ticaret ve Sanayi Odası Bilim ve Sanat Merkezi görsel sanatlar alanı öğrencilerinin hazırladığı TÜBİTAK 2204-B Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması kapsamında yürütülmüştür. Bu kapsamda araştırmada tarama modeli tercih edilmiş ve iki aşamalı uygulama yapılmıştır. İlk aşamada özel yetenekli öğrencilerin

empatik eğilim düzeyleri belirlenmesi için KA-Sİ Çocuk ve Ergenler İçin Empatik Eğilim Ölçeği uygulanmıştır. İkinci aşamada araştırmacılar tarafından üzgün, mutlu, kızgın, korkmuş, şaşırmış ve utanmış olarak altı temel duyguyu ifade eden portreler çizilmiştir. Duyguların ifade edildiği portre resimlerinin maskeli ve maskesiz olarak sunulan görselleri üzerinden öğrencilerin duyguları tahmin etmeleri istenmiştir. Araştırmaya 70 özel yetenekli öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Uygulama sonrasında yapılan istatistiksel değerlendirmelerde özel yetenekli öğrencilerin hem çocuk (%91) hem de ergen (%80) olarak empatik eğilim düzeylerinin yüksek olduğu bulunmuştur. Ancak maskeli görseller üzerinden duyguları tahmin etme oranının, maskesiz görsellerden duyguyu tahmin etme orandan düşük olduğu bulunmuştur. Araştırma sonucunda covid-19 salgın hastalık döneminde maske kullanımının ve sosyal mesafe durumunun özel yetenekli öğrencilerin empati kurma becerilerini olumsuz yönde etkilediği söylenebilir. Bu doğrultuda Covid-19 salgın hastalık döneminde maske kullanımı ve sosyal mesafe durumunun sosyal ilişkilerde önemli bir beceri olan empatik eğilim üzerinde etkilerini azaltmak için öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Salgın hastalık, empatik eğilim, özel yetenekli, portre, duygu*

Bildiri No: PDR2022.000136 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul Şahin, Amasya Üniversitesi* Doç. Dr. Nursel Topkaya, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

The Relationship of Different Attachment Styles with Positive Mental Health Indicators Among University Students

The aim of this cross-sectional study is to examine the relationship between different attachment styles and three important indicators of positive mental health namely self-efficacy, self-esteem and forgiveness levels among university students. A convenience sample of 999 university students attending different departments of a university in the Central Black Sea region consisted of study participants. Of these students, participants 352 (35.2%) were male and 657 (64.8%) were female. The age range of the students ranged from 18 to 35, with an average age of 22.51 (*SD* = 2.59). Participants completed a questionnaire consisting of the Heartland Forgiveness Scale, the General Self-Efficacy Scale, the Rosenberg Self-Esteem Scale, the Relationship Scales Questionnaire, and the Personal Information Form. Data were analyzed using Pearson product moment correlation analysis and hierarchical regression analyses. Results of these study suggested that university students with a high level of secure attachment style were consistently high in forgiveness towards self, others, situations, and general forgiveness level, self-esteem, self-efficacy and self-efficacy. It was found that university students with a high level of preoccupied attachment style tend to have lower forgiveness towards self, situations, and general forgiveness level, self-esteem and self-efficacy. It has been found that individuals with a distinctly fearful attachment style tend to have low forgiveness towards themselves, others, situations, and general forgiveness. It was found that individuals with a distinctly dismissive attachment style tend to have low-self-esteem. Research findings indicate that developing a secure attachment style in close relationships among university students can be a helpful factor in maintaining and improving their mental health. In this context, activities for the development of secure attachment style can be included in the forgiveness, self-esteem and self-efficacy psychoeducation programs to be developed for university students. In addition, screening studies can be conducted to determine attachment styles in university students, and subsequently it can be focused on developing positive mental health indicators in students with attachment styles other than secure attachment styles.

Keywords: *Attachment styles, forgiveness, self-esteem, self-efficacy, university students*

Üniversite Öğrencilerinde Farklı Bağlanma Tarzlarının Olumlu Ruh Sağlığı Göstergeleriyle İlişkisi

Bu kesitsel araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinde farklı bağlanma tarzlarının olumlu ruh sağlığının üç önemli göstergesi olan öz-yeterlilik, benlik saygısı ve affetme düzeyleriyle ilişkisini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Orta Karadeniz bölümünde bir üniversitenin farklı bölümlerine devam etmekte olan ve uygun örnekleme yoluyla seçilen 999 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin 352'si (%35.2) erkek ve 657'si (%64.8) kadındır. Öğrencilerin yaş aralığı 18 ile 35 arasında değişmekte olup,

ortalama yaşları 22.51'dir (*SS* = 2.59). Katılımcılar Heartland Affedicilik Ölçeği, Genel Öz-Yeterlilik Ölçeği, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, İlişki Ölçekleri Anketi ve Kişisel Bilgi Formundan oluşan bir veri toplama aracını cevaplamıştır. Verilerin analizinde Pearson moment çarpımları korelasyon analizi ve hiyerarşik regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, cinsiyetleri ve yaşları kontrol edildiğinde yüksek düzeyde güvenli bağlanma tarzına sahip üniversite öğrencilerinin tutarlı bir şekilde kendini, başkalarını, durumu ve genel affetme düzeyleri, benlik saygısı ve öz-yeterliliği yüksek bireyler olduğu bulunmuştur. Yüksek düzeyde saplantılı bağlanma tarzına sahip üniversite öğrencilerinin kendini, durumu ve genel affetme düzeyleri, benlik saygısı ve öz-yeterliliği düşük bireyler olduğu bulunmuştur. Korkulu bağlanma tarzını belirgin bir şekilde sergileyen bireylerin kendini, başkalarını, durumu ve genel affetme eğilimleri düşük bireyler olduğu bulunmuştur. Kayıtsız bağlanma tarzını belirgin bir şekilde sahip bireylerin ise benlik saygısı düşük bireyler olduğu bulunmuştur. Araştırma sonuçları üniversite öğrencilerinde yakın ilişkilerde güvenli bağlanma tarzının geliştirilmesinin ruh sağlıklarını korumalarında ve geliştirmelerinde yardımcı bir faktör olabileceğini göstermektedir. Bu bağlamda, üniversite öğrencilerine yönelik olarak geliştirilecek affedicilik, benlik saygısı ve öz-yeterlilik psikoeğitim programlarında güvenli bağlanma tarzının geliştirilmesine yönelik etkinliklere yer verilebilir. Ayrıca, üniversite öğrencilerinde bağlanma tarzlarının belirlenmesine yönelik tarama çalışmaları gerçekleştirilerek güvenli bağlanma tarzı dışında bağlanma tarzlarına sahip öğrencilerde olumlu ruh sağlığı göstergelerinin geliştirilmesine odaklanılabilir.

Anahtar Kelimeler: *Bağlanma tarzları, affedicilik, benlik saygısı, özyeterlilik, üniversite öğrencileri*

Bildiri No: PDR2022.000137 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Uzm. Psk. Danışman Cansel YÖNET DEMİRHAN, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI Uzm. Psk. Danışman Osman CIRCIR, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI Uzm. Psk. Danışman Merve AYDEMİR, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI Uzm. Psk. Danışman Handan BALCI, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI Uzm. Psk. Danışman Hatice Rana CAN, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI **Uzm. Psk. Danışman Zekeriya GÖKCE, MERAM REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ*

The Mediator Role of Emotion Regulation Relationship Between Digital Game Addiction and Conscious Awareness Among Adolescents

The concept of conscious awareness is defined as awareness of and attention to events and situations currently occurring. Çetin (2013) defined digital game addiction, which has a negative effect on conscious awareness, as games that individuals play by entering an environment which is programmed with different means of technology and where visual effects are presented. The concept of emotion regulation, which is considered as a mediator variable in the relationship between digital game addiction and conscious awareness in the current study, refers to internal processes such as attention, readiness, memory, which are related to the instant reactions of the individual when encountered situations and events, and includes the regulatory role of emotions in the communication skills of individuals. It is also considered as individuals resorting to different ways of emotion regulation when adjusting, delaying, or monitoring their reactions (Plutchik, 1980). The purpose of the current study is to determine whether emotion regulation skills have a mediator role in the relationship between digital game addiction and conscious awareness among adolescents. With this study, it is thought that the conscious awareness of high school students whose emotion regulation skills are improved will increase and therefore the effect of digital game addiction, which has a negative effect on conscious awareness, will decrease. Thus, it is thought that digital game addiction and emotion regulation strategies can be included in intervention and preventive programs for adolescents.
The current study employed the relational survey model. Relational survey models are research models that aim to determine the existence and/or degree of co-variance between two or more variables (Karasar, 2003). Relational survey studies can be conducted in exploratory, predictive and cross-sectional designs. In the current study, all the variables were analyzed with a holistic approach by using the predictive relational research design. The study group of the study is comprised of a total of 470 high school students; 248 (52.8%) girls and 222 (47.2%) boys, attending high schools in the city of Konya in the 2021-2022 school year. The data of the study were collected through the Digital Game Addiction Scale, the Emotion Regulation Scale for Adolescents, and the Conscious Awareness Scale Adolescent Form. In the analysis of the data, first, outlier analysis, univariate and multivariate normality analyses and homogeneity test were performed. Afterwards, Pearson Product-Moment Correlation coefficient was calculated to determine the relationship between the variables in SPSS-20 program package and Hayes Process Macro was used with SPSS to conduct the mediator analysis.
In the findings obtained from the analyses, it was determined that digital game addiction predicted conscious awareness negatively and significantly. Digital game addiction was found

to significantly predict internal functional emotion regulation negatively, internal dysfunctional emotion regulation and external dysfunctional emotion regulation positively. In addition, it was determined that digital game addiction significantly predicted external functional emotion regulation. At the same time, it was found that internal dysfunctional emotion regulation, external functional emotion regulation and external dysfunctional emotion regulation negatively predicted conscious awareness, while internal functional emotion regulation positively and significantly predicted it. Moreover, it was seen that digital game addiction predicted conscious awareness both directly and indirectly. Finally, it was determined that internal functional emotion regulation, internal dysfunctional emotion regulation and external dysfunctional emotion regulation, which are sub-dimensions of emotion regulation, play a mediator role in the relationship between digital game addiction and conscious awareness, while external functional emotion regulation did not mediate. These findings were discussed in light of the literature, and suggestions were made for researchers and practitioners.

Keywords: *Digital game addiction, conscious awareness, emotion regulation.*

Ergenlerde Dijital Oyun Bağımlılığı İle Bilinçli Farkındalık Arasındaki İlişkide Duygu Düzenlemenin Aracı Rolü

Bilinçli farkındalık kavramı mevcut anda var olan olay ve durumlara yönelik farkındalık ve dikkatli olma şeklinde tanımlanmaktadır. Bilinçli farkındalık üzerinde olumsuz etkiye sahip olan dijital oyun bağımlığını, Çetin (2013), dijital oyunları farklı teknolojik yollarla programlanan, görsel efektlerin sunulduğu bir ortama bireylerin giriş yaparak oynadıkları oyunlar olarak tanımlamıştır. Araştırmada dijital oyun bağımlılığı ile bilinçli farkındalık arasındaki ilişkide aracı değişken olarak ele alınan duygu düzenleme kavramı ise, bireyin yaşadığı durum ve olaylar neticesinde anlık verdiği tepkileri kapsayan dikkat, hazır bulunuşluk, bellek gibi içsel süreçleri içeren ve bireylerin iletişim becerilerinde duyguların düzenleyici rolünü içerir. Ayrıca, bireylerin tepkilerini ayarlarken, geciktirirken veya izlerken duygu düzenlemenin farklı yolarına başvurmaları olarak ele alınır (Plutchik, 1980). Bu araştırmanın amacı ergenlerin dijital oyun bağımlılıkları ile bilinçli farkındalıkları arasındaki ilişkide duygu düzenleme becerilerinin aracı rolünün olup olmadığının belirlenmesidir. Bu çalışma ile duygu düzenleme becerileri arttırılan lise öğrencilerinin bilinçli farkındalıklarının artacağı dolayısıyla bilinçli farkındalık üzerinde olumsuz etkisi olan dijital oyun bağımlılığının etkisinin azalacağı düşünülmektedir. Böylece, ergenlere yönelik müdahale ve önleyici programlarda, dijital oyun bağımlılığı ve duygu düzünleme stratejilerine verilebileceği düşünülmektedir.

Araştırma ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. İlişkisel tarama modelleri, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2003). İlişkisel tarama modeli, keşfedici, yordayıcı ve kesitsel desenlerle yapılmaktadır. Bu araştırmada Yordayıcı ilişkisel araştırma deseni kullanılarak değişkenlerin tümü bütünsel bir yaklaşımla analiz edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Konya ilinde liselerde öğrenim gören 248'i kız (%52,8) ve 222'si (%47,2) erkek olmak üzere toplam 470 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği, Ergenler İçin Duygu Düzenleme Ölçeği ve Bilinçli Farkındalık Ölçeği Ergen Formu aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizi

aşamasında öncelikle toplanan verilerle, uç değer incelemesi, tek değişkenli ve çok değişkenli normallik analizleri ve homojenlik testleri yapılmıştır. Sonrasında, SPSS-20 paket programı ile değişkenler arasındaki ilişkinin saptanması için Pearson Momentler korelasyon katsayısı ve SPSS için Hayes Process Makrosu ile aracılık analizi yapılmıştır. Yapılan analizlerden elde edilen bulgularda, dijital oyun bağımlılığının bilinçli farkındalığı, negatif yönde ve anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Dijital oyun bağımlılığı, içsel işlevsel duygu düzenlemeyi negatif yönde, içsel işlevsiz duygu düzenleme ve dışsal işlevsiz duygu düzenlemeyi pozitif yönde anlamlı düzeyde yordadığı bulunmuştur. Ayrıca dijital oyun bağımlılığının dışsal işlevsel duygu düzenlemeyi istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordadığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda bilinçli farkındalığı, içsel işlevsiz duygu düzenleme, dışsal işlevsel duygu düzenleme ve dışsal işlevsiz duygu düzenleme negatif yönde, içsel işlevsel duygu düzenlemenin ise pozitif yönde ve anlamlı düzeyde yordadığı bulunmuştur. Ayrıca, dijital oyun bağımlılığının bilinçli farkındalığı hem doğrudan hem de dolaylı olarak yordadığı görülmektedir. Son olarak dijital oyun bağımlılığı ile bilinçli farkındalık arasındaki ilişkide duygu düzenlemenin alt boyutlarından içsel işlevsel duygu düzenleme, içsel işlevsiz duygu düzenleme ve dışsal işlevsiz duygu düzenlemenin aracı bir rol oynadığı, dışsal işlevsel duygu düzenlemenin ise aracılık etmediği tespit edilmiştir. Elde edilen bu bulgular alanyazın bilgisiyle tartışılmış, araştırmacı ve uygulayıcılara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Dijital oyun bağımlılığı, bilinçli farkındalık, duygu düzenleme.*

Bildiri No: PDR2022.000139 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Dr. Ahmet Özbay, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)*

The Effect of Gamification Directed Education Programme of Primary School Students on the Subject of Unit Fractions and Idioms

Children at primary school age are in concrete operational stage. Children at this age, learn by doing, expriencing, seeing and concretizing. One of the most effective methods for concretizing is gamification. Game is at basic stage is tools for children to describe themselves. Thanks to games, children could understand the world better, adapt at the environment in which they exist, also learn it in an easier way. The aim of this research study is to inspect the effect of gamification directed education programme on the subject of unit fractions and idioms of primary school children. 1457 students in İstanbul city, Bahçelievler, Yayla primary school constitute the sample of the research study. For collecting data, Academic Self Concept Scale, pen and paper test for assessing idioms and unit fractions at knowledge level and lastly personal information form are used. A 28 person study group was formed by drawing lots among students getting the close results from both scales. Data were analyzed in SPSS 16 software and, Shapiro Wilk, Levene Test, Independent Sample T Test, Repeated Measures of Two Way ANOVA and Bonferroni multi comparison tests were utilised based on the variables in the study.
In the experimental study, effectiveness of the gamification directed education primary school students who behave based on their interests and abilities on the was tested. In the research conducted according to 2x3split-plot design, experiment and control groups were formed including primary school age students and gamification directed education programme for 6 sessions implemented in experiment group. The results of the analysis revealed that levels of students in experiment group increased in subject of unit fractions and idioms increased while there is not any change in the level of students in control group in the same subject.

Keywords: *Gamification, education programme, idioms, unit fractions*

İlkokul Düzeyi Öğrencilerin Oyunlaştırma Yönelimli Eğitim Programının Deyimler ve Kesirler Konusuna Etkisi

İlkokul çağı çocukları somut işlemler dönemindedirler. Bu yaş dönemindeki çocuklar yaparak, yaşayarak, görerek ve somutlaştırarak öğrenirler. Somutlaştırma için de kullanılabilecek en etkili yöntemlerden biri ise oyunlaştırmadır. Oyun, çocuğun kendisini ifade edebildiği araçlar içerisinde en temel olarak durmaktadır. Oyun sayesinde çocuklar, Dünya'yı daha iyi anlayabilecek, bulunduğu ortama daha rahat uyum sağlayabilecek, dahası daha kolay öğrenebileceklerdir. Bu araştırmanın amacı da, ilkokul düzeyi öğrencilerin deyimler ve kesirler konusunda başa çıkmalarında oyunlaştırma yönelimli eğitim programının etkisini incelemektir. Bu araştırmanın örneklemini, 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında, İstanbul İli, Bahçelievler İlçesi'nde bulunan Yayla İlkokulu'nda okuyan 1475 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmanın verilerinin toplanmasında Akademik Benlik Kavramı Ölçeği

(ABKÖ) ve Deyimler- Kesirler konusunda bilgi düzeyini ölçebilecek kağıt- kalem testi ile Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Her iki ölçekten de birbirlerine yakın puan alan öğrenciler arasından kura çekilerek 28 kişilik çalışma grubu oluşturulmuştur. Veriler, SPSS 16.0 paket programından analiz edilmiş ve araştırma verilerinin analizinde değişkenlere bağlı olarak Shapiro Wilk Testi, Levene Testi, Bağımsız gruplar t-testi, Tekrarlı ölçümler için iki faktörlü varyans analizi (ANOVA) ve Bonferroni çoklu karşılaştırma testi analizlerinden yararlanılmıştır.
Yapılan deneysel çalışmada ilgi ve yetenekleri doğrultusunda hareket eden ilkokul düzeyi öğrencilerin deyimler ve kesirler konusundaki düzeylerini artırmayı amaçlayan oyunlaştırma yönelimli eğitim programının etkililiği test edilmiştir. 2x3 split-plot desenine göre yapılan araştırma için ilkokul düzeyi öğrencilerden oluşan 14'er kişilik deney ve kontrol grubu oluşturulmuş ve 6 oturumluk oyunlaştırma yönelimli eğitim programı deney grubuna uygulanmıştır. Yapılan analizler neticesinde deney grubundaki ilkokul öğrencilerinin deyimler ve kesirler konusundaki düzeylerinin arttığı, kontrol grubunda yer alan ilkokul öğrencilerinin ise deyimler ve kesirler konusundaki düzeylerinde herhangi bir değişikliğin olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Oyunlaştırma, eğitim programı, deyimler, kesirler*

Bildiri No: PDR2022.000141 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Abdullah Mücahit ASLAN, Gazi Üniversitesi* Prof. Dr. Mehmet GÜVEN, Gazi Üniversitesi

Development Of School Counselor Consultation Self-Efficacy Scale

Purpose: The aim of the study is to develop a valid and reliable measurement tool that will determine the consultation self-efficacy levels of school counselors. Consultation self-efficacy refers to the belief in the capacity of school counselors that they can successfully fulfill the tasks related to consultation services. With the development of the School Counselor Consultation Self-Efficacy Scale (SCCSES), it is expected to determine the consultation self-efficacy levels of school counselors and to provide an understanding of how this characteristic affects the consultation work of school counselors in terms of choice, motivation, emotional and cognitive.

Method: The study group of the research consists of school counselors working in public and private education institutions affiliated to the Ministry of National Education of the Republic of Turkey. The research was carried out with the participation of 1002 school counselors (Female=76.74%; Male=23.25 %) in total. A qualitative research was conducted in order to establish the item pool in the research. Then, an item pool was created based on the findings of the qualitative research and the literature. The items in the item pool were arranged and transformed into a scale form by taking the opinion of 19 experts, including guidance and psychological counseling, measurement and evaluation, and Turkish language experts. Afterwards, the pilot application of the scale was carried out. Based on the pilot application, the trial form of the scale was created with the final adjustments made on the items. At the next stage, the validity and reliability analyzes of the scale were carried out by making a trial application. In this context, Exploratory Factor Analysis (EFA), Item Validity Analysis (IVA), Confirmatory Factor Analysis (CFA), Criterion Validity Analysis (CVA), Test-Retest Reliability (TRR), and Internal Consistency Analysis (ICA) were performed.

Findings: The EFA results showed that the School Counselor Consultation Self-Efficacy Scale (OPKÖYÖ) has a structure of 28 items with 4 factors: process, cultural awareness, communication and ethics. With this structure, SCCSES explained 64.21% of the total variance of the consultation self-efficacy feature. While the Cronbach Alpha internal consistency coefficients of the factors ranged from .81 to .91, it was obtained as .95 for the whole scale. According to the result of test-retest reliability, which was made to provide additional evidence for the reliability of SCCESES, the correlation between the measurements performed at three-week intervals was obtained as .87. The results of the goodness of fit index obtained from the CFA, in which the model-data fit of SCCESES was examined, are as follows: $\chi 2$ / Sd = 2.925; RMSEA = .069; SRMR = 0.047; RMR=0.036; CFI =.98; IFI=.98; NFI=.97; NNFI(TLI)=.98.

Results: The results of the validity and reliability analyzes showed that SCCSES can measure the consultation self-efficacy of school counselors in a valid and reliable way. It is thought that SCCSES can be used by researchers to evaluate the consultation self-efficacy of school

counselors and to determine the relationship between consultation self-efficacy and other variables.

Keywords: *Consultation, Self-Efficacy, School-Based Consultation, Consultation Self-Efficacy*

Okul Psikolojik Danışmanı Konsültasyon Öz-Yetkinliği Ölçeği'nin Geliştirilmesi

Amaç: Araştırmanın amacı, okul psikolojik danışmanlarının konsültasyon öz-yetkinlik düzeylerini belirleyecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Konsültasyon öz-yetkinliği, okul psikolojik danışmanlarının konsültasyon hizmetleriyle ilgili görevleri başarı ile yerine getirebileceklerine ilişkin kapasitelerine duydukları inancı ifade etmektedir. Okul Psikolojik Danışmanı Konsültasyon Öz-Yetkinliği Ölçeği'nin (OPDKÖYÖ) geliştirilmesiyle okul psikolojik danışmanlarının konsültasyon öz- yetkinlik düzeylerinin belirlenmesi ve belirlenen bu özelliğin okul psikolojik danışmanlarının yürüttükleri konsültasyon çalışmalarını seçim, motivasyon, duygusal ve bilişsel yönden nasıl etkilediğine ilişkin bir anlayış sağlaması beklenmektedir.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ve özel eğitim kurumlarında görev yapan okul psikolojik danışmanları oluşturmaktadır. Araştırma toplamda 1002 okul psikolojik danışmanının (Kadın=%76,74; Erkek=%23,25) katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada madde havuzunun oluşturulması amacıyla bir nitel araştırma yürütülmüş ve buradan elde edilen bulgulara ve alanyazına dayalı olarak madde havuzu oluşturulmuştur. Madde havuzundaki maddeler, aralarında rehberlik ve psikolojik danışmanlık, ölçme ve değerlendirme, Türk dili uzmanlarının bulunduğu 19 uzmanın görüşü alınarak düzenlenmiş ve ölçek formuna dönüştürülmüştür. Sonrasında ölçeğin pilot uygulaması gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulamaya dayalı olarak maddeler üzerinde gerçekleştirilen son düzenlemelerle ölçeğin deneme formu oluşturulmuştur. Bir sonraki aşamada deneme uygulaması yapılarak ölçeğin geçerlik ve güvenirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA), Madde Geçerlik Analizleri, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), Ölçüt Geçerliği Analizi, Test-Tekrar Test Güvenirliği, ve İç Tutarlık Analizi gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: AFA sonuçları, Okul Psikolojik Danışmanı Konsültasyon Öz-Yetkinliği Ölçeği'nin (OPKÖYÖ) süreç, kültürel farkındalık, iletişim ve etik olmak üzere 4 faktörlü, 28 maddelik bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir. Sahip olduğu bu yapı ile OPDKÖYÖ, konsültasyon öz-yetkinliği özelliğine ait toplam varyansın % 64,21'ini açıklamıştır. Faktörlere ait Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları ,81 ile ,91 aralığında değişmekteyken tüm ölçek için ,95 olarak elde edilmiştir. OPDKÖYÖ'nün güvenirliğine ek kanıt sağlamak amacıyla yapılan test-tekrar test güvenirliğinin sonucuna göre üç hafta aralıkla gerçekleştirilen ölçümler arasındaki korelasyon ,87 olarak elde edilmiştir. OPDKÖYÖ'nün model-veri uyumunun incelendiği DFA'dan elde edilen uyum iyiliği indeksi sonuçları şu şekildedir: $\chi 2$ / Sd = 2,925; RMSEA = ,069; SRMR = ,047; RMR=,036; CFI =,98; IFI=,98; NFI=,97; NNFI(TLI)=,98.

Sonuç: Geçerlik ve güvenirlik analizlerinin sonuçları, OPDKÖYÖ'nün okul psikolojik danışmanlarının konsültasyon öz-yetkinliklerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebileceğini göstermiştir. OPDKÖYÖ, okul psikolojik danışmanlarının konsültasyon öz-yetkinliklerinin

değerlendirilmesinde ve konsültasyon öz-yetkinliği özelliğinin diğer değişkenlerle ilişkisinin belirlenmesinde araştırmacılar tarafından kullanılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Konsültasyon, Öz-Yetkinlik, Okul-Temelli Konsültasyon, Konsültasyon Öz-Yetkinliği.*

Bildiri No: PDR2022.000142 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Rehabilitasyon Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Rabia ZAFER, İstanbul Bahçelievler Rehberlik ve Araştırma Merkezi*

The Views of Individuals With Special Needs Of Rehabilitation Support on The Perceptions of Social And Emotional Loneliness of Their Parents

In this study, it is aimed to examine the opinions of parents of individuals with special needs who receive rehabilitation support regarding their perceptions of social and emotional loneliness. For this purpose, parents of individuals with special needs; 1) the most intense problems 2) how they name their experience of social and emotional loneliness 3) in which environments and situations their experiences with social and emotional loneliness are affected 4) the reasons for which they associate social and emotional loneliness with were investigated. The research is designed in a phenomenological study model using a qualitative research design. 31 parents who voluntarily agreed to participate in this study and who had a special needs individual in their family participated. 26 of the parents are women and 5 are men. The semi-structured interview form prepared by the researcher was used as a data collection tool. The data collected within the scope of the research were examined by content analysis method and categorized by creating certain codes and themes. According to the research findings, it was determined that the parents of individuals with special needs had problems in emotional, academic, social, personal and technical fields. It has been observed that the most intense problems they experience are emotional problems. When the opinions of the parents of individuals with special needs about how they call their experiences of social and emotional loneliness were examined, it was seen that there were parents who felt loneliness and did not feel loneliness. It has been found that parents' feelings of social and emotional loneliness are most affected by situations related to the home environment. When the reasons for social and emotional loneliness were asked, it was stated that the parents' closeness needs were not met, some personality characteristics, being away from the social relationship network and environmental factors were effective. However, it has also been found that there are parents who do not experience loneliness. It is noteworthy that there are parents with important social support networks in the process of special education and rehabilitation. The findings obtained as a result of the research were discussed within the scope of the relevant literature and various suggestions were made.

Keywords: *Rehabilitation, Individual with Special Needs, Social and Emotional Loneliness*

Rehabilitasyon Desteği Alan Özel Gereksinimli Bireylerin Ebeveynlerinin Sosyal ve Duygusal Yalnızlık Algılarına İlişkin Görüşleri

Bu çalışmada, rehabilitasyon desteği alan özel gereksinimli bireylerin ebeveynlerinin sosyal ve duygusal yalnızlık algılarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda özel gereksinimli bireylerin ebeveynlerinin; 1) en yoğun yaşadığı problemler 2) sosyal ve duygusal yalnızlığa ilişkin yaşadıkları deneyimi nasıl adlandırdıkları 3) hangi

ortam ve durumlarda sosyal ve duygusal yalnızlıkla ilgili yaşadıkları deneyimlerin etkilendiği 4) sosyal ve duygusal yalnızlık durumunu hangi nedenler ile ilişkilendirdikleri araştırılmak istenmiştir. Araştırma, nitel araştırma deseni kullanılarak fenomenolojik çalışma modelinde tasarlanmıştır. Bu araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden ve ailesinde özel gereksinimli birey bulunan 31 ebeveyn katılmıştır. Ebeveynlerin 26'sı kadın 5'i erkektir. Araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile incelenmiş, belirli kodlar ve temalar oluşturularak kategorize edilmiştir. Araştırma bulgularına göre özel gereksinimli bireylerin ebeveynlerinin duygusal, akademik, sosyal, kişisel ve teknik alanlarda problemler yaşadıkları tespit edilmiştir. En yoğun yaşadıkları problemlerin ise duygusal problemler olduğu gözlenmiştir. Özel gereksinimli bireylerin ebeveynlerinin sosyal ve duygusal yalnızlığa ilişkin yaşadıkları deneyimi nasıl adlandırdıklarına ilişkin görüşleri incelendiğinde yalnızlık hisseden ve yalnızlık hissetmeyen ebeveynlerin olduğu görülmüştür. Ebeveynlerin sosyal ve duygusal yalnızlık hislerinin en çok ev ortamı ile ilgili durumlardan etkilendiği tespit edilmiştir. Sosyal ve duygusal yalnızlığa ilişkin nedenler sorulduğunda ebeveynlerin yakınlık ihtiyaçlarının karşılanmaması, bazı kişilik özellikleri, sosyal ilişki ağından uzakta olmaları ve çevresel faktörlerin etkili olduğu ifade edilmiştir. Bununla birlikte yalnızlık durumunu deneyimlemeyen ebeveynlerin de olduğu bulunmuştur. Özel eğitim ve rehabilitasyon sürecinde önemli sosyal destek ağına sahip ebeveynlerin bulunması dikkat çekici görülmektedir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ilgili literatür kapsamında tartışılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Rehabilitasyon, Özel Gereksinimli Birey, Sosyal ve Duygusal Yalnızlık*

Bildiri No: PDR2022.000143 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Ayşe Büşra Kiraz Can, MEB* Doç. Dr. Ayşe Esra İşmen Gazioğlu, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Investigation of The Emotional Autonomy of Adolescents in terms of Living in a Dormitory, Perceived Emotional Abuse and Family Belonging

Purpose: The aim of this study is to examine emotional autonomy of adolescents in terms of living in a dormitory, perceived emotional abuse and family belonging.
Method: Participants were high school students (N = 579) in Istanbul, ranging in age from 15 to 20 years (M=17.14 , SD= .78). There were 423 female and 156 male. "Demographic Information Form", "Emotional Autonomy Scale", "Perceived Psychological Maltreatment Inventory For Adolescents" and "Family Sense of Belonging Scale" were used in data collection. For the analysis of the data, Pearson Product-Moment Correlation Coefficient, Binary Logistic Regression Analysis, Independent Samples t-Test and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) were used.
Findings: Regarding the statistical analysis results, it is found that there is a negative and significant relationship between emotional autonomy and perceived psychological abuse from mothers (r= -0.55, p<0.01). And it is found that there is a negative and significant relationship between emotional autonomy and perceived psychological abuse from fathers (r= -0.59, p<0.01). A positive correlation between emotional autonomy and family belongingness of adolescents was found (r= 0.67, p<0.01). A significant relationship between the variable of staying in a dormitory and other variables was not found.
According to the other results of the study, perceived emotional abuse and family belonging are significant predictors of emotional autonomy (p<.05). All of these predictor variables explained 56% and 75% of the total variance of emotional autonomy. It was found that the emotional autonomy of adolescents did differ in terms of socio-economic level. However, the emotional autonomy did not differ in terms of gender, age, grade level, high school type, parent relationship status, mother's education level, father's education level and birth order.
Results: According to the obtained results, there are significant relationships between adolescents's emotional autonomy and both perceived emotional abuse levels and family belonging levels. These results have been discussed with similar study results and field literature, and various suggestions have been made for both practitioners and researchers.

Keywords: *Emotional autonomy, living in a dormitory, perceived emotional abuse, family belonging.*

Ergenlerde Duygusal Özerkliğin Yurtta Kalma, Algılanan Duygusal İstismar ve Aile Aidiyeti Bağlamında İncelenmesi

Amaç: Bu araştırmanın amacı ergenlerin duygusal özerkliklerinin yurtta kalma, algılanan duygusal istismar ve aile aidiyeti bağlamında incelenmesidir.

Yöntem: Katılımcılar, İstanbul'da öğrenim gören ve yaşları 15 ile 20 arasında değişen (N=579) lise öğrencilerinden oluşmaktadır (M=17.14, SD= .78). Katılımcıların 423'ü kadın, 156'sı erkektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Duygusal Özerklik Ölçeği", "Ergenler İçin Algılanan Duygusal İstismar Ölçeği" ve "Aile Aidiyeti Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde, Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı, İkili Lojistik Regresyon Analizi, Bağımsız Örneklemler için t-Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırma sonucunda, ergenlerin duygusal özerklikleri ile anneden algılanan duygusal istismar düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki saptanmıştır (r= -0.55, p<0.01). Ayrıca duygusal özerklik ile babadan algılanan duygusal istismar arasında da negatif yönlü anlamlı bir ilişki saptanmıştır (r= -0.59, p<0.01). Ergenlerin duygusal özerklikleri ve aile aidiyetleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (r= 0.67, p<0.01). Yurtta kalma değişkeni ile diğer değişkenler arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.
Araştırmanın diğer bir sonucuna göre, algılanan duygusal istismar ve aile aidiyeti duygusal özerkliğin anlamlı yordayıcılarıdır (p<.05). Duygusal özerkliğe ilişkin toplam varyansın, yordayıcı değişkenlerin tamamı tarafından %56'sı ile %75'i arasında açıklandığı saptanmıştır. Ergenlerin duygusal özerkliklerinin sosyo-ekonomik düzeye göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği bulunmuştur. Ancak duygusal özerkliğin cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, lise türü, anne-baba birliktelik durumu, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi ve doğum sırasına göre farklılaşmadığı bulunmuştur.
Sonuç: Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, ergenlerin duygusal özerklikleri ile hem algılanan duygusal istismar düzeyleri hem de aile aidiyeti düzeyleri arasında anlamlı ilişkiler bulunmaktadır. Bu sonuçlar, benzer çalışma sonuçları ve alan literatürü ile tartışılarak hem uygulayıcılar hem de araştırmacılar için çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Duygusal özerklik, yurtta kalma, algılanan duygusal istismar, aile aidiyeti*

Bildiri No: PDR2022.000144 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Enes AYDIN, Milli Eğitim Bakanlığı* Uzm. Psk. Danışman Zekeriya GÖKCE, Meram Rehberlik ve Araştırma Merkezi

An Analysis Of The Studies On Career Indecision In Turkey

With the developing technology in the world, people's interests and needs also differ. This change also affects business areas, professions and the desired qualifications of the people to be employed in these areas. Every person tries to direct his/her life by making many decisions that may be important or unimportant throughout his/her life. Some of these decisions are related to the career of people and these career decisions can have a significant impact on a large part of people's lives. Career refers to a process that covers a very long period of time in a person's life and makes its impact felt in many areas, from the values of the person to the city in which he/she will live.
Career indecision: It is defined as all the difficulties that individuals encounter before, during and after the career decision-making process. Career has an important place in our life. The choice of profession and the career decision that will progress in this direction is one of the most important decisions that individuals have to make throughout their lives.
It is possible for individuals to encounter many problems during the transition to university and business life. The dazzling pace of changes in recent years can undoubtedly affect career life. Career indecision can be seen as one of the biggest obstacles to an individual's career development. It is seen that there is a need to work on career indecision, which greatly affects career development. Analysis of the studies on career indecision is of great importance in terms of guidance and counselling.
The purpose of the current study is to analyse the studies on career indecision in our country. This study is of particular importance in terms of revealing the studies on career indecision in the literature. Within the context of the current study, a total of 14 studies (6 articles, 6 doctoral theses and 2 master's theses) were analyzed. The "Google Scholar" search engine was used to reach the articles included in the study and the "Higher Education Council National Thesis Centre" database was used to reach the theses. The articles created from theses were not included in the analysis. The studies were analyzed in terms of subject area, type of publication, year of publication, study group, name of the study, research method. The data obtained through document analysis were analyzed by using the descriptive analysis method. Tables containing frequency and percentage calculations of the data were created and then the tables were explained and interpreted.

As a result of the study, it was seen that the concepts of career adjustment and gender perception were studied more, but many variables such as well-being and career anxiety, locus of control, academic self-efficacy, and perfectionism were studied only once. On the other hand, the number of studies conducted by years was found to be more intense in the last 4 years, the study group was found to be consisted mainly of university students and then high school students, the publications made on the subject were found to be largely consisted of articles and doctoral theses and the relational survey method was found to be the research method preferred the most in these studies. It is seen that no study has been conducted on people who have started their business life after graduating from university. However, it has

been observed that very few studies have been conducted on career indecision, which has an important place in the field of vocational guidance and career guidance. In light of the findings of the current study, it can be suggested that more studies should be done on career indecision and that studies should be conducted on groups involved in business life. It has been realized that it is important to carry out studies to reduce career indecision. It is predicted that individuals will be happier and more productive in a society where career indecision decreases.

Keywords: *Career, career indecision*

Türkiye'deki Kariyer Kararsızlığı Üzerine Yapılan Çalışmaların İncelenmesi

Dünyada gelişen teknoloji ile birlikte insanların ilgi ve ihtiyaçları da farklılık göstermektedir. Bu değişim iş alanlarını, meslekleri ve bu alanlarda çalışacak olan iş alanlarındaki aranan özellikleri de etkilemektedir. Her insan yaşamı boyunca önemli ya da önemsiz olabilecek birçok karar alarak yaşamına yön vermeye çalışır. Bu karar verme aşamasında yaşamın önemli bir kısmını belirleyecek olan adım ise kariyer gelişiminde alınan kariyer kararlarıdır. Kariyer, bir insanın yaşamında çok uzun bir zaman dilimini kapsayan, yaşam boyu kişinin değerlerinden, yaşayacağı şehre kadar birçok alanda etkisini hissettiren bir süreci ifade etmektedir.

Kariyer kararsızlığı: Bireylerin kariyer kararı alma sürecinde, öncesinde ve sonrasında karşılaştıkları tüm güçlükler olarak tanımlanmaktadır. Hayatımızda kariyer, önemli bir yere sahiptir. Meslek seçimi ve bu doğrultuda ilerleyecek olan kariyer kararı bireylerin yaşamı boyunca vermesi gereken en önemli kararlardan biridir. Çünkü kariyer tercihleri ile bireyler geleceklerine yön vermektedirler.

Üniversiteye ve iş yaşamına geçiş sürecinde, bireylerin birçok sorunlarla karşılaşabilmesi olasıdır. Son yıllarda gerçekleşen baş döndürücü hızda yaşanan değişimler, kuşkusuz kariyer yaşamını da etkileyebilmektedir. Bireyin kariyer gelişiminin önündeki en büyük engellerden birisi olarak da kariyer kararsızlığı görülebilir. Kariyer gelişimini büyük düzeyde etkileyen kariyer kararsızlığı üzerinde çalışmanın ihtiyaç olduğu görülmektedir. Kariyer kararsızlığı üzerine yapılan çalışmaların irdelenmesi rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanı açısından oldukça büyük önem taşımaktadır.

Araştırmanın amacı ülkemizde kariyer kararsızlığı üzerine yapılan çalışmaları incelemektir. Bu araştırma özellikle alanda yapılan kariyer kararsızlığı üzerine yapılan çalışmaların ortaya koyması açısından önemlidir. Çalışma kapsamında 6 makale 6 doktora tezi ve 2 yüksek lisans tez toplam 14 çalışma incelenmiştir. Araştırmaya dâhil edilen makalelere ulaşmak için "Google Scholar" (Google Akademik) arama motorundan; tezlere ulaşmak için ise "Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi" veri tabanından yararlanılmıştır. Tezlerden oluşturulan makaleler incelemeye alınmamıştır. Çalışmalar, konu alanları, yayın türü, yayınlandığı yıl, çalışma grubu, çalışmanın ismi, araştırma yöntemi, açısından değerlendirilmiştir. Doküman incelemesi ile elde edilen araştırma verileri, betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Verilere ait frekans ve yüzde hesaplamalarını içeren tablolar oluşturulmuş ve bu tablolar üzerinden açıklanıp yorumlanmıştır.

Araştırma sonucunda, çalışma konularından kariyer uyumu ve cinsiyet algısı kavramlarının daha çok çalışıldığı ancak iyi oluş ve kariyer kaygısı, kontrol odağı, akademik özyeterlilik, mükemmeliyetçilik gibi birçok değişkenin 1 defa çalışıldığı görülmüştür. Yıllara göre yapılan araştırma sayılarının ise son 4 yılda daha yoğun olduğu, çalışma grubunun ağırlıklı olarak

üniversite öğrencileri daha sonra lise öğrencilerinin olduğu; yayın türünde makale ve doktora çalışmalarının daha fazla olduğu; araştırma yöntemine göre ilişkisel tarama yönteminin öne çıktığı görülmüştür. Üniversiteden mezun olduktan sonra iş yaşamına başlamış kişiler üzerinde çalışma yapılmadığı dikkat çekmektedir. Ancak mesleki rehberlik ve kariyer rehberliği alanında önemli yeri olan kariyer kararsızlığı üzerine çok az çalışma yapıldığı görülmüştür. Araştırma bulgularına göre, kariyer kararsızlığı üzerine daha fazla çalışma yapılması gerektiği ve İş yaşamına dahil olmuş gruplar üzerinde çalışma yapılması önerilmiştir. Kariyer kararsızlığının azaltılmasına yönelik çalışmaların yapılmasının önemli olduğu fark edilmiştir. Kariyer kararsızlığının azaldığı bir toplumda bireylerin daha mutlu ve verimli olacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *kariyer, kariyer kararsızlığı*

Bildiri No: PDR2022.000148 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Harun GÜL, Rehberlik ve Araştırma Merkezi* Prof. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Analysis of the Studies Conducted in the Field of Emdr in Turkey

The word trauma is used in ancient Greek to mean wound, stab wound, damage, loss. There are two different definitions of it in the dictionary of Turkish Language Institution. The first one is "concussion" given under the title of psychology, which is related to our subject, while the other one is given under the title of medicine as follows; "Local wound, trauma, which distorts the structure and shape of a tissue or organ and occurs as a result of an external mechanical reaction."
Psychological trauma is a situation that threatens the individual emotionally, physically and psychologically. For the person who encounters such threats in his/her daily life, the traumatizing effect of the event is related to the person's coping capacity. The effect of the event on the person is directly related to the meaning that the person attributes to the event. Therefore, not every threat element has the same effect on all people.
EMDR is a holistic psychotherapy school in that it contains the elements of psychodynamic, classical behaviourist and cognitive behaviourist approaches, and it is client-centred in terms of moving at the speed of the client. EMDR, which is a trauma therapy, stands for "Eye Movement Desensitization and Reprocessing". EMDR was first developed by Dr Francine SHAPIRO in 1987.
According to EMDR, unprocessed or dysfunctionally stored traumatic memories underlie psychopathology. While Francine SHAPIRO explains how traumatic memories are stored in the brain with her Adaptive Information Processing Model, she also bases the theoretical infrastructure of EMDR on this model. The information received by sense organs during an experience is stored in the relevant parts of the brain and integrated with similar memory networks that existed before.
In the current study, case reports and experimental studies related to EMDR made in our country between 2004 and 2022 in the literature were discussed. Within the context of the study, the "National Thesis Centre" was searched for theses and the "Google Scholar" was searched for articles by using the key word "EMDR" on 20 April 2022. In this way, a total of 89 studies (12 theses and 77 articles) were reached. When the data obtained were analyzed, it was decided not to include two theses because they were not case reports/experimental studies and 58 articles as they were made abroad, there were no case reports and they were not related to the EMDR device. Thus, the study included 10 these and 19 articles. A "Publication Analysis Form" was prepared by the researcher to analyse the studies. In this form, there are seven sections: "publication year", "research type" (thesis or article), "sample group characteristics and diagnoses", "research model", "sample numbers", "institute of research" and "indexes of journals in which publications are published".
It was found that 1 (3.4%) of the studies reached in the current study was quasi-experimental, 8 (27.2%) were experimental, and 20 (68%) were case reports. As for the sample numbers, it was found that the majority of them were single case studies. The majority of these studies were found to be conducted in Health Sciences and Educational Sciences institutes. Finally, when the indexes of the journals where the studies were published were examined, it was found that the majority of them were indexed in TRDİZİN, followed by TRDİZİN-TÜRK PSİKİYATRİ DİZİNİ-SCOPUS- ESCİ.

Since this study was designed as an overview of the findings obtained in the studies conducted in the literature, it can be considered important in terms of reflecting the findings obtained in a single study.

Keywords: *"emdr", "trauma","psychopathology"*

Türkiye'de Emdr Alanında Yapılan Çalışmaların İncelenmesi

Travma sözcüğü eski Yunanca'da yara, bıçak yarası, zarar, ziyan anlamında kullanılmaktadır. Türk Dil Kurumu sözlüğünde ise iki farklı tanım vardır. Birincisi konumuzla ilgili olan ve ruh bilimi başlığında yer alan "sarsıntı" ifadesi iken diğeri ise tıp başlığı altında yer alan "Bir doku veya organın yapısını, biçimini bozan ve dıştan mekanik bir tepki sonucu oluşan yerel yara, örselenme." tanımıdır.
Psikolojik travma, bireyi duygusal, fiziksel ve psikolojik olarak tehdit eden bir durumdur. Günlük yaşantısında bu tür tehditler ile karşılaşan kişi için olayın travmatize edici etkisi kişinin baş etme kapasitesi ile ilgilidir. Olayın kişide oluşturduğu etki kişinin olaya yüklediği anlamla doğrudan ilişkilidir. Dolasıyla her tehdit unsuru tüm insanlar için aynı etkiyi oluşturmamaktadır.
EMDR, psikodinamik, klasik davranışçı, bilişsel davranışçı yaklaşımların ögelerini barındırması yönüyle bütüncül ve danışanın hızına göre yol alması yönüyle de danışan merkezli bir psikoterapi ekolüdür. Bir travma terapisi olan EMDR'nin açılımı "Eye Movement Desensitization and Reprocessing": "Göz Hareketleri ile Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşlemleme"dir. EMDR, Dr. Francine SHAPIRO tarafından ilk kez 1987 yılında geliştirilmiştir.
EMDR'ye göre psikopatolojinin altında işlenmemiş veya işlevsel olmayan bir şekilde depolanmış travmatik anılar yatar. Francine SHAPIRO, Adaptif (Uyumsal) Bilgi İşleme Modeli ile travmatik anıların beyinde ne şekilde depolandığını anlatırken aynı zamanda EMDR'nin teorik alt yapısını da bu modele dayandırır. Bir deneyim sırasında duyu organları ile alınan bilgi beynin, görüntü, ses, koku, tat, düşünce, duygu, beden duyumuyla ilgili bölümlerinde depolanır ve daha önceden var olan benzer anı ağları ile bağlantılar kurarak bütünleşir.
Bu çalışmada alan yazında EMDR ile ilgili 2004-2022 yılları arasında ülkemizde yapılan olgu sunumları ve deneysel çalışmalar ele alınmıştır. Çalışma kapsamında 20 Nisan 2022 tarihi itibarı ile "EMDR" anahtar kelimesi ile tezlere ulaşmak için "Ulusal Tez Merkezi" makalelere ulaşmak için "Google Scholar" (Google Akademik) arama motorundan yapılmıştır. Bu kapsamda 12 tez ve 77 makale olmak üzere toplamda 89 çalışmaya ulaşılmıştır. Elde edilen verilerin analizi yapıldığında iki adet tezin olgu sunumu/deneysel çalışma olmaması 58 makalenin yurtdışında yapılmış olması, olgu sunumu olmaması ve EMDR cihazı ile ilgili olmasından dolayı değerlendirmeye alınmamıştır. 10 tez 19 makale ile çalışma yürütülmüştür. Araştırmaları değerlendirmek için araştırmacı tarafından "Yayın İnceleme Formu" hazırlanmıştır. Bu formda, "yayın yılı", "araştırma türü" (tez/makale), "örneklem grubu özellikleri/tanıları", "araştırma modeli", "örneklem sayıları", "araştırmanın yapıldığı enstitütü" ve "yayınların yer aldığı dergilerin indeksleri" olmak üzere 7 bölüm bulunmaktadır. Araştırma kapsamında ulaşılan çalışmaların 1'inin (%3,4) yarı deneysel, 8'inin (%27,2) deneysel ve 20'sinin (%68) olgu sunumu olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Örneklem sayılarına bakıldığında yoğunluğun tek vakalı olgular olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırmaları yapıldığı enstitülere bakıldığında Sağlık Bilimleri ve Eğitim Bilimleri Enstitüleri öne çıkmaktadır. Son olarak araştırmaların yer aldığı dergilerin indekslerine bakıldığında tüm

araştırmalarda TRDİZİN öne çıkarken büyük çoğunluğun ise TRDİZİN-TÜRK PSİKİYATRİ DİZİNİ-SCOPUS- ESCİ dizinlerinde indekslendiği bulgusuna ulaşılmıştır.
Bu çalışma, alan yazında yapılan araştırmalarda elde edilen bulgulara genel bir bakış şeklinde dizayn edildiği için elde edilen bulguları tek bir çalışmada yansıtması açısından önemli sayılabilir.

Anahtar Kelimeler: *"emdr", "travma", "psikopatoloji"*

Bildiri No: PDR2022.000149 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Gizem Aygören, Balıkesir Merkez Zafer Ilkokulu*

Bullying Of A Child Neglected By Their Parents: Case Report

Peer bullying is when the individual deliberately, willingly and regularly says negative words or acts to the person he or she has the power to. One of the places where peer bullying can be seen a lot is schools. Since bullying behavior can be seen in individuals of all ages, it is not specific to a single age group. There may be many reasons why an individual who is bullied does this, such as low self-esteem, insecurity in social relationships, and previous exposure to bullying. One of these reasons is neglect by their parents. Situations such as not being given the right to speak in the family, preventing him from expressing himself, and not being able to receive love can push the individual to bullying. It is very important for the school and family to cooperate in preventing bullying. Children can show the neglect they experience at home by their parents in different ways at school. In this study, it was aimed to present the neglect in the family underlying the peer bullying of a 9-year-old student. Individual student interviews were used as the research method. With this case, it is desired to emphasize the importance of the effect of the quality of communication within the family on the behavior of the individual. The more the individual is made to feel that his presence is respected in the family, the more his behavior is shaped in a positive way. Positive behavior attitudes of parents enable the individual to develop positive behaviors both towards himself and his environment. In this context, it was discussed with the parents of the student that when they neglect their children in the family, do not give them freedom of expression, and prevent them, they cause aggression. Parents were informed about supporting their children's development by keeping them equal with every member of the family, giving them the right to speak, listening and understanding them. The family was directed to a psychologist for family counseling. Anger control studies were conducted with students at school. By providing empathy, the victim of bullying was able to understand what he or she might experience. A decrease in the bullying behavior of the child was observed in the future.

Keywords: *peer bullying, parent, neglect*

Ebevenyleri Tarafından İhmal Edilen Çocuğun Akran Zorbalığı: Olgu Sunumu

Akran zorbalığı, bireyin gücü yettiği bireye bilerek, isteyerek ve düzenli bir şekilde olumsuz sözler söylemesi veya davranışlarda bulunmasıdır. Akran zorbalığının çok görülebileceği yerlerden biri de okullardır. Zorbalık davranışı her yaştaki bireyde görülebildiği için tek bir yaş grubuna özgü değildir. Zorbalığa başvuran bireyin bunu yapmasının düşük özgüven, sosyal ilişkilerde güvensizlik, önceden bir zorbalığa maruz kalma gibi bir çok nedeni olabilmektedir. Bu nedenlerden bir tanesi de ebeveynleri tarafından ihmal edilmesidir. Aile içinde söz hakkı tanınmaması, kendisini ifade etmesinin engellenmesi, sevgi görememe gibi durumlar bireyi zorbalığa itebilmektedir. Zorbalığın önlenmesinde okul ile ailenin işbirliği yapması çok önemlidir. Çocuklar evde ebeveynleri tarafından yaşadıkları ihmali okulda farklı

yollarla gösterebilmektedir. Bu araştırmada 3. sınıfa giden 9 yaşındaki bir öğrencinin akran zorbalığı yapmasının altında yatan aile içinde ihmal durumunun sunulması amaçlanmıştır. Araştırmanın yöntemi olarak bireysel öğrenci görüşmesi kullanılmıştır.Çocuk ile yapılan görüşmeler sonucunda çocuğun anne ve babanın ihmali sonucu arkadaşlarına zorbalık yaptığı ebevenylerinden manevi sevgi göremediği için okul içinde akranlarina zorbalık yaparak dikkat cekmeye çalıştığı anlaşıldı. Bu vaka ile aile içindeki iletişimin kalitesinin bireyin davranışları üzerindeki etkisinin önemi vurgulanmak istenmektedir. Aile içinde bireye ne kadar varlığına saygı duyulduğu hissettirilirse davranışları da aynı oranda olumlu yönde şekillenmektedir. Ebeveynlerin olumlu davranış tutumları bireyin de hem kendisine hem çevresine karşı olumlu davranış geliştirmesini sağlamaktadır. Bu kapsamda öğrencinin ebeveynleriyle görüşülerek çocukları aile içinde ihmal ettiklerinde, onlara kendilerini ifade özgürlüğü vermediklerinde, onları engellediklerinde saldırganlığın oluşmasına neden oldukları hakkında konuşulmustur. Ebeveynler çocuklarını ailedeki her bireyle eşit tutup, söz hakkı vererek, onları dinleyerek, anlayarak gelişimlerinin desteklemeleri konusunda bilgilendirilmiştir. Aile, aile danışmanlığı almaları amacıyla psikoloğa yönlendirilmiştir. Okulda öğrenciyle öfke kontrol çalışmaları yapılmıştır. Empati kurmasını sağlayarak zorbalıkta mağdur kişinin neler yaşayabileceğini anlaması sağlanmıştır. Çocuğun ilerleyen süreçte zorba davranışlarında azalma gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Akran zorbalığı, ebeveyn, ihmal*

Bildiri No: PDR2022.000150 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Ahmet Emin Arı, Milli Eğitim Bakanlığı* Doç. Dr. Mustafa Eşkisu, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Career Decision-Making Difficulties In Adolescents: The Role Of Familial Perfectionism, Intolerance Of Uncertainty And Irrational Professional Beliefs

Today, the preparation of the individual for career choice includes a multi-faceted process. Career development is a process that starts from childhood and continues throughout life. Therefore, the career decision-making process is one of the most basic developmental tasks for adolescents. Making the right career decision will help the individual cope with a limited number of career decision-making difficulties throughout his life. It is thought that career decision making consists of a multifaceted structure and is affected by many factors. In this context, the aim of the research is; The aim of this study is to test the relationship between familial criticism, familial expectation, intolerance of uncertainty and irrational professional beliefs, and career decision difficulties through a hypothetical model. The study group of the research consists of a total of 470 high school students, 135 male and 335 female, continuing their education in various cities, especially in Erzincan in the 2020-21 academic year. In the research, Career Decision-Making Difficulties Scale (CDMDS), Intolerance of Uncertainty Scale (IUS-12), The Scale of Thoughts on Choosing a Profession (STCP), Multidimensional Perfectionism Scale (MPS-F) and Personal Information Form were used to collect data. The causal comparative approach was used in the research and the proposed hypothetical model was tested using the structural equation model. Pearson product-moment correlation analysis was used to determine the relations of the variables with each other. According to the correlation analysis, it was revealed that all the variables in the model showed positive relationships with each other. According to the structural equation modeling, it was determined that family expectations significantly predicted students' career decision-making difficulties through familial criticism, intolerance to uncertainty and irrational professional thoughts. It has been determined that familial criticism indirectly predicts career decision-making difficulties and intolerance to uncertainty and irrational professional thoughts mediate this effect. These findings were discussed in the context of the relevant literature and suggestions were presented.

Keywords: *Career Decision Making Difficulty, Familial Perfectionism, Intolerance of Uncertainty, Irrational Professional Beliefs, Structural Equality Model*

Ergenlerde Kariyer Kararı Verme Güçlüğü: Ailesel Mükemmeliyetçilik, Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ve Akılcı Olmayan Mesleki İnançların Rolü

Günümüzde bireyin kariyer seçimine hazırlanması çok yönlü bir süreci içermektedir. Kariyer gelişimi, çocukluk çağında başlayan ve hayat boyu devam eden bir süreçtir. Dolayısıyla kariyer karar verme süreci ergenler için en temel gelişimsel görevlerden biridir. Kariyer

kararının isabetli bir şekilde verilmesi bireyin hayatı boyunca sınırlı sayıda kariyer karar verme güçlükleriyle mücadele etmesine yardımcı olacaktır. Kariyer kararı vermenin çok yönlü bir yapıdan oluştuğu ve çok sayıda faktörden etkilendiği düşünülmektedir. Bu kapsamda araştırmanın amacı; ailesel eleştiri, ailesel beklenti, belirsizliğe tahammülsüzlük ve akılcı olmayan mesleki inançlar ile kariyer karar verme güçlüğü arasındaki ilişkiyi hipotetik bir model aracılığıyla test etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-21 eğitim öğretim yılında Erzincan ili başta olmak üzere çeşitli illerde öğrenimini sürdüren 135'i erkek, 335'i kadın toplam 470 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama amacıyla Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçeği (KKVGÖ), Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği (BTÖ-12), Meslek Seçimine İlişkin Düşünceler Ölçeği (MSİDÖ), Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği (ÇBMÖ-F) ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmada nedensel karşılaştırmalı yaklaşım kullanılmış ve önerilen hipotetik model yapısal eşitlik modeli kullanılarak test edilmiştir. Değişkenlerin birbiriyle olan ilişkilerinin belirlenmesi amacıyla pearson momentler çarpımı korelasyon analizine başvurulmuştur. Korelasyon analizine göre modelde yer alan tüm değişkenlerin birbiriyle pozitif yönde ilişkiler gösterdiği ortaya konulmuştur. Yapısal eşitlik modellemesine göre aile beklentilerinin öğrencilerin kariyer karar verme güçlüğünü ailesel eleştiri, belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyi ve akılcı olmayan mesleki düşünceler aracılığıyla anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Ailesel eleştirininde kariyer karar verme güçlüğünü dolaylı olarak yordadığını ve belirsizliğe tahammülsüzlük ve akılcı olmayan mesleki düşüncelerin bu etkiye aracılık ettiği belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgular ilgili literatür bağlamında tartışılarak öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer Karar Verme Güçlüğü, Ailesel Mükemmeliyetçilik, Belirsizliğe Tahammülsüzlük, Akılcı Olmayan Mesleki İnançlar, Yapısal Eşitlik Modeli*

Bildiri No: PDR2022.000153 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Mustafa Maruf Cansızlar, Milli Eğitim Bakanlığı* Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Sedat Şahin, Aksaray Üniversitesi

Development, Validity and Reliability of Sharenting Scale (SS)

The aim of this research is to develop a reliable and valid measurement tool to simultaneously evaluate the degree of sharing about their children and the categories of self-presentation by parents who use social media. The concept of "sharenting" is derived from the combination of the words "share" and "parenting" to describe the habits of parents to share their children's information, photos and video footage on social media. It has been determined that parents are categorized in different ways in terms of self-presentation while sharing social media involving their children. The polished profile contains the memories deliberately created by the sharing parent in order to present an ideal self, while the intimate profile shares the real memories in life to simply store and album them. While evaluating the sharingnting behavior, the Sharenting Scale (SS) item pool was prepared not only to evaluate how the sharer will be categorized in terms of self-presentation type but also to measure the degree of sharing. The item pool was presented to the opinion of two experts who had at least doctoral education in the field of psychological counseling and guidance and an expert from the field of psychology. In addition, language expert support was received from three Turkish Language and Literature experts. The preliminary form of the scale was created in line with the opinions of field and language experts. It was applied to 36 adult individuals from the target group in order to determine the language intelligibility of the items in the pre-form. As a result of this application, the parts that were not understood were corrected and the trial form of the scale was prepared. The trial form was applied to 300 parents using social media. Exploratory Factor Analysis (EFA) of the measurement tool was performed by entering the application data into the SPSS 26.0 program. As a result of EFA, a two-factor and nine-item form was obtained. This form was applied to 191 parents to perform the Confirmatory Factor Analysis (CFA). DFA was performed in SPSS AMOS 23.0 program with the data obtained from this application. Goodness-of-fit values in the CFA performed with the data obtained from this application; CMIN/DF=2.06, RMSEA= .075, CFI= .96, IFI= .96, TLI= .95, GFI= .94, NFI=.93. As a result of CFA, it was determined that the scale had nine items and two-factor structure and had acceptable fit values. The Cronbach Alpha coefficient calculated to determine the internal consistency within the scope of the reliability of the scale was determined as .82, and the Pearson Product Moments Correlation coefficient calculated as a result of the test-retest method to determine the stability was determined as .83. The results obtained from the research revealed that the Sharenting Scale is a valid and reliable measurement tool that can be used to determine the sharenting levels and self-presentation categories of the parents. The findings obtained from the research were discussed and interpreted in line with the related literature and suggestions were presented.

Keywords: *Parent, Social media, Sharenting, Validity, Reliability*

Sosyal Medya Ebeveynliği (Sharenting) Ölçeği'nin (SMEÖ) Geliştirilmesi, Geçerliliği ve Güvenirliği

Bu araştırmanın amacı sosyal medya kullanan ebeveynlerin sosyal medya ortamlarında çocuklarına ilişkin paylaşımlarının derecesini ve kendilerini sunum kategorilerini aynı anda değerlendirmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Ebeveynlerin çocuklarının bilgilerini, fotoğraflarını ve video görüntülerini sosyal medyada paylaşma alışkanlıkları için "share" (paylaşmak) ve "parenting" (ebeveynlik) sözcüklerinin birleşiminden oluşan "sharenting" kavramı türetilmiştir. Ebeveynlerin çocuklarını da içeren sosyal medya paylaşımlarında bulunurken kendilerini sunum açısından farklı profillerde kategorize ettikleri saptanmıştır. Gösterişli profil, ideal bir benlik sunma amacıyla paylaşımcı ebeveynin kasıtlı olarak oluşturduğu anıları içerirken; samimi profil ise hayattaki gerçek anılarını sade bir şekilde saklamak ve albümleştirmek için paylaşımda bulunmaktadır. Sharenting davranışı değerlendirilirken paylaşım yapma derecesini ölçmenin yanında paylaşımcının kendini sunum türü açısından nasıl kategorize edeceğini de değerlendirmek amacıyla mevcut araştırma kapsamında Sosyal Medya Ebeveynliği (Sharenting) Ölçeği (SMEÖ) madde havuzu hazırlanmıştır. Madde havuzu; en az doktora düzeyinde eğitim almış psikolojik danışma ve rehberlik alanından iki ve psikoloji alanından bir uzmanın görüşüne sunulmuştur. Ayrıca üç Türk Dili ve Edebiyatı uzmanından dil konusunda uzman desteği alınmıştır. Alan ve dil uzmanlarının görüşleri doğrultusunda ölçeğin ön formu oluşturulmuştur. Ön formdaki maddelerin dil açısından anlaşılırlığının belirlenmesi amacıyla hedef kitleden 36 yetişkin bireye uygulanmıştır. Bu uygulama sonucunda anlaşılmayan yerler düzeltilmiş ve ölçeğin deneme formu hazırlanmıştır. Deneme formu sosyal medya kullanan 300 ebeveyne uygulanmıştır. SPSS 26.0 programına uygulama verileri aktarılarak ölçme aracının Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) gerçekleştirilmiştir. AFA sonucunda iki faktörlü ve dokuz maddelik forma ulaşılmıştır. Bu form Doğrulayıcı Faktör Analizini(DFA) gerçekleştirmek üzere 191 ebeveyne uygulanmıştır. Bu uygulamadan elde edilen veriler ile SPSS AMOS 23.0 ortamında DFA gerçekleştirilmiştir. DFA'da uyum iyiliği değerleri; CMIN/DF= 2.06, RMSEA= .075, CFI= .96, IFI= .96, TLI= .95, GFI= .94, NFI=.93 olarak bulunmuştur. DFA sonucunda ölçeğin dokuz maddeli ve iki faktörlü yapıda, kabul edilebilir uyum değerlerine sahip olduğu saptanmıştır. Ölçeğin güvenirliği kapsamında iç tutarlılığını belirlemek için hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı .82; kararlılığı belirlemek için test-tekrar test yöntemi sonucunda hesaplanan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısı ise .83 olarak saptanmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda Sosyal Medya Ebeveynliği (Sharenting) Ölçeği'nin ebeveynlerin "sharenting" düzeylerini ve kendilerini sunum kategorilerini belirlemeye yönelik olarak kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Araştırmadan elde edilen bulgular ilgili alan yazın doğrultusunda tartışılarak yorumlanmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Ebeveyn, Sosyal medya, Sharenting, Geçerlik, Güvenilirlik*

Bildiri No: PDR2022.000155 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Elnur RUSTAMOV, Psikoloji Bilimsel Araştırmalar Enstitüsü* Uzm. Psk. Danışman Metanet ALIYEVA, Psikoloji Bilimsel Araştırmalar Enstitüsü

A Study on Crisis Situations in Adolescence

In this study, crisis situations that can be encountered in adolescence are discussed. As it is known, adolescence period is one of the critical periods that determines the future development of the individual and acts as a "crossing bridge" between childhood and adolescence. The term "crisis" used in adolescence is used to emphasize the gravity, complexity and difficulty of the transition from childhood to adulthood. In this study, a study was conducted on adolescents aged 13-14 in order to examine the characteristics of the crisis experienced during adolescence. In this study, it is aimed to analyze the crisis situation in adolescents, and also to prepare a crisis intervention plan. A total of 224 students participated in the research. Demographic questionnaires, scales used in crisis situations and Brief Symptom Inventory were used in the research. In the first stage of the study, the crisis status of the participants was determined, and in the second stage, the Brief Symptom Inventory was applied to the participants with high crisis rates. At the same time, the analysis of the research conducted in the research and the results obtained are stated. Thus, the role of intervention during crisis has been confirmed once again, with the emergence of important results regarding the crisis situation in adolescents as a result of our research. A crisis intervention program was prepared based on the statistical and scientific results obtained.

Keywords: *ergenlik, kriz, psikolojik analiz, Kısa Semptom Envanteri, demografik anket*

Ergenlik Dönemindeki Kriz Durumları Üzerine Bir Araştırma

Bu araştırmada ergenlik döneminde karşılaşılabilecek kriz durumları ele alınmıştır. Bilindiği gibi ergenlik dönemi, bireyin hayatında gelecekteki gelişimini belirleyen kritik dönemlerden biridir ve çocukluk ve ergenlik arasında bir "geçiş köprü" görevi görmektedir. Ergenlik döneminde kullanılan "kriz" kavramı, çocukluktan yetişkinliğe geçişin ağırlığını, karmaşıklığını ve zorluğunu vurgulamak için kullanılır. Bu araştırmada, ergenlik döneminde yaşanan krizin özelliklerini incelemek amacıyla 13-14 yaş arası ergenler üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada ergenlerde kriz durumunun psikolojik analizi, aynı zamanda ayrıca krize müdahale planının hazırlanması amaçlanmıştır. Araştırmaya toplam 224 öğrenci katılmıştır. Araştırmada Demografik anketler, Kriz durumunda kullanılan ölçekler ve Kısa Semptom Envanteri kullanılmıştır. Çalışmanın ilk aşamasında katılımcıların kriz durumu belirlenmiş, ikinci aşamada ise kriz oranları yüksek olan katılımcılara Kısa Semptom Envanteri uygulanmıştır. Aynı zamanda araştırmada yapılan araştırmanın analizi ve elde edilen sonuçlar belirtilmiştir. Böylece araştırmamız sonucunda ergenlerdeki kriz durumuyla ilgili önemli sonuçların ortaya çıkmasıyla birlikte, kriz sırasında müdahalenin rolü bir kez daha doğrulanmıştır. Elde edilen istatistiksel ve bilimsel sonuçlara dayalı olarak bir kriz müdahale programı hazırlanmıştır.
Sonuç olarak, sadece ergenlik döneminde değil, insan gelişiminin farklı aşamalarında meydana gelen krizlerin basit bir konu olmadığı, karmaşık psikolojik yapıları ve tezahürleri

nedeniyle bir birinden farklı olduğu belirtilmelidir. Kriz hayatın normal akışını bozar, kişinin günlük hayatını etkiler ve onu sistemden çıkarır. Bir insanın hayatı boyunca meydana gelen krizler, kendisi için hala önemli olan ve hayatının merkezinde yer alan değerlerin yeniden yorumlanmasını gerektirir ve onu çevresiyle olan ilişkilerini değiştirmeye motive eder. Krizin başarılı bir şekilde çözülmesi ve bu sorunun üstesinden gelinmesi bir kişi için hayati bir konudur ve aynı zamanda kişi için yeni, olumlu niteliklerin ortaya çıkmasına neden olur

Anahtar Kelimeler: *ergenlik, kriz, psikolojik analiz, Kısa Semptom Envanteri, demografik anket*

Bildiri No: PDR2022.000156 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Hümeyra EKİNCİ, Milli Eğitim Bakanlığı* Doç. Dr. Fuad BAKİOĞLU, Karamanoğlu Mehmetbey Üniveristesi

Investigation of the Relationship Between Moral Disengagement and Cyberbullying Levels of Secondary School Students

The purpose of this research is to examine the relationship between moral disengagement and cyberbullying levels of secondary school students. First, it was investigated whether the moral disengagement and cyberbullying levels of secondary school students differed significantly according to gender, perceived income level and daily internet usage time. Secondly, the relationship between secondary school students' moral disengagement and cyberbullying levels was examined. The study group of the research consists of a total of 264 secondary school students, 175 girls and 89 boys, who participated in the research voluntarily. Moral Disengagement Scale, Cyber Bullying Scale and Personal Information Form prepared by the researchers were used to collect the data. In the study, independent samples t-test for paired comparisons, one-way analysis of variance (ANOVA) for multiple comparisons, Pearson correlation analysis and simple linear regression analysis were used for relationships between variables. According to the findings, moral disengagement and cyberbullying levels of secondary school students differed significantly according to gender, perceived income level and daily internet usage time. According to this, the moral disengagement and cyberbullying levels of secondary school students were found to be lower than that of girls and boys according to gender. According to the income level of the students, the moral disengagement level of the students with medium perceived income level was found to be low and lower than those of high income level. According to the income level of the students, the cyberbullying level of those with high perceived income was found to be higher than those of low and medium ones. Moral disengagement and cyberbullying levels of those who use the Internet for more than six hours a day were found to be higher than those who use the Internet for less time. According to the results of Pearson correlation analysis, a moderate and significant relationship was found between moral disengagement and cyberbullying levels of secondary school students. Finally, according to the results of the regression analysis, the moral disengagement levels of the secondary school students explained 18% of the total variance of cyberbullying. As a result, it can be said that gender, perceived income level and daily internet usage duration are determinants in determining both moral disengagement and cyberbullying. Moreover, it is thought that researches and practices about moral disengagement can provide support in the prevention of cyberbullying.

Keywords: *Moral disengagement, Cyberbullying, Secondary Education, Turkey.*

Ortaöğretim Öğrencilerinin Ahlaki Çözülme İle Sanal Zorbalık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerinin ahlaki çözülme ile sanal zorbalık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. İlk olarak, araştırmada ortaöğretim öğrencilerinin ahlaki

çözülme ve sanal zorbalık düzeylerinin cinsiyet, algılanan gelir düzeyi ve günlük internet kullanım süresine göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. İkinci olarak, ortaöğretim öğrencilerinin ahlaki çözülme ile sanal zorbalık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın araştırma grubunu, araştırmaya gönüllü katılan 175'i kız, 89'u erkek olmak üzere toplam 264 ortaöğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Verileri toplamak için Ahlaki Çözülme Ölçeği, Sanal Zorbalık Ölçeği ve araştırmacılar tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizi için ikili karşılaştırmalarda bağımsız örneklem t-testi, çoklu karşılaştırmalarda tek yönlü varyans (ANOVA) analizi, değişkenler arasındaki ilişkiler için Pearson korelasyon analizi ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Bulgulara göre ortaöğretim öğrencilerinin ahlaki çözülme ve sanal zorbalık düzeyleri cinsiyet, algılanan gelir düzeyi ve günlük internet kullanım süresine göre anlamlı düzeyde farklılaşmıştır. Buna göre ortaöğretim öğrencilerinin ahlaki çözülme ve sanal zorbalık düzeyleri cinsiyete göre kız öğrencilerin puanları erkeklerin puanlarından düşük bulunmuştur. Öğrencilerin gelir düzeyine göre, algılanan gelir düzeyi orta olanların ahlaki çözülme düzeyi düşük ve yüksek olanlarınkinden düşük bulunmuştur. Öğrencilerin gelir düzeyine göre, algılanan gelir düzeyi yüksek olanların sanal zorbalık düzeyi düşük ve orta olanlarınkinden yüksek bulunmuştur. Günlük altı saatten fazla internet kullananların ahlaki çözülme ve sanal zorbalık düzeyleri daha az süre internet kullananlarınkinden yüksek bulunmuştur. Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre, ortaöğretim öğrencilerinin ahlaki çözülme ile sanal zorbalık düzeyleri arasında orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Son olarak regresyon analizi sonuçlarına göre ortaöğretim öğrencilerinin ahlaki çözülme düzeyleri sanal zorbalık toplam varyansının %18'ini açıklamıştır. Sonuç olarak, hem ahlaki çözülme hem de sanal zorbalığın belirlenmesinde cinsiyet, algılanan gelir düzeyi ve günlük internet kullanım süresinin belirleyici olduğu söylenebilir. Dahası Sanal zorbalığın önlenmesinde ahlaki çözülme ile ilgili yapılacak araştırmaların ve uygulamaların destek sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ahlaki çözülme, Sanal zorbalık, Ortaöğretim, Türkiye*

Bildiri No: PDR2022.000159 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Öğr. Gör. Mehmet Latif CANDEMİR, Muş Alparslan Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Yağmur Ulusoy Doğmuş, İnönü Üniversitesi

Impact of the Psycho-Training Program to Prevent Dating Violence on Attitudes Towards Dating Violence

In a dating relationship, violence, words, gestures, and behaviours, including painful, injurious, physical or psychological use of force and threat, are described as a whole. Dating violence is a risk factor with its physical, sexual, psychological, social, digital and persistent tracking types. Research on dating violence shows women being exposed to 20-40% physical and sexual dating violence and 90% psychological dating violence. This indicates that it is important for women to participate in preventive intervention programs related to dating violence. This research aims to test the effectiveness of the anti-dating psycho-education program on attitudes towards dating violence. This is semi-experimental research involving experiment and control groups and pre-test-final test groups. The study included 26 university students, including 13 experiments and 13 control groups. The groups consist of women ranging in age from 18 to 25 years and women who have continued or had previous dating relationships. While the experimental group was being applied to a psycho-educational program developed by the researchers, no action was taken against the control group. The psycho training program, developed following the cognitive behavioural therapy approach, is scheduled for eight sessions. The sessions were held at Muş Alparslan University. As a means of data collection, the research uses "Scales of Attitude towards Psychological-Physical Violence Applied by Men in Dating" out of "Scales of Attitude towards Dating Violence". By applying these scales, preliminary test measurements were taken, and it was calculated that there was no significant difference between the score averages of the experimental and control groups ($p>.05$). There have been six sessions, and more sessions have still been conducted. After the sessions are completed, final test measurements from the experiments and control groups will be gathered, and comparisons will be made between these groups. The findings will be discussed in light of the literature, and recommendations will be made.

Keywords: *Dating violence, psychotraining, prevention*

Flört Şiddetini Önleme Psiko-Eğitim Programının Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Üzerindeki Etkisi

Flört şiddeti ilişkide partnere karşı yapılan acı verici, yaralayıcı, fiziksel veya psikolojik güç ve tehdit kullanımını içeren söz, mimik ve davranışlar bütünü olarak tanımlanmaktadır. Fiziksel, cinsel, psikolojik, sosyal, dijital ve ısrarlı takip türlerine sahip olan flört şiddeti bir risk faktörü olarak karşımıza çıkmaktadır. Flört şiddeti üzerine yapılan araştırmalarda kadınların %20-40 oranında fiziksel ve cinsel flört şiddetine, %90 oranında ise psikolojik flört şiddetine maruz kaldıkları görülmektedir. Bu durum kadınların flört şiddetine yönelik önleyici müdahale programlarına katılmalarının önemli olduğunu göstermektedir. Bu araştırmanın

amacı, flört şiddetini önleme psiko-eğitim programının flört şiddetine yönelik tutumları üzerindeki etkililiğini sınamaktır. Bu araştırma; deney ve kontrol gruplu ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel bir çalışmadır. Çalışmaya 13'ü deney ve 13'ü kontrol grubu olmak üzere 26 üniversite öğrencisi katılmıştır. Gruplar yaşları 18 ile 25 yaşları arasında değişen; flört ilişkisi devam eden ya da daha önce flört ilişkisi olan kadınlardan oluşmaktadır. Deney grubuna araştırmacılar tarafından geliştirilen psiko-eğitim programı uygulanırken; kontrol grubuna herhangi bir işlem yapılmayacaktır. Bilişsel davranışçı terapi yaklaşımı doğrultusunda geliştirilen psikoeğitim programı 8 oturum olarak planlanmıştır. Oturumlar Muş Alparslan Üniversitesinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçeklerinden "Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik-Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri" kullanılmıştır. Bu ölçekler uygulanarak ön test ölçümleri alınmış ve deney ve kontrol gruplarının puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı hesaplanmıştır ($p>.05$). Bu çalışmada 6 oturum gerçekleştirilmiş ve oturumlar devam etmektedir. Oturumlar tamamlandıktan sonra deney ve kontrol gruplarından son test ölçümleri alınıp; bu gruplar arasında karşılaştırma yapılacaktır. Elde edilen bulgular literatür ışığında tartışılacak ve bu konuda öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Flört şiddeti, psikoeğitim, önleme*

Bildiri No: PDR2022.000160 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Berra KEÇECİ, Marmara Üniversitesi* Doç. Dr. Durmuş ÜMMET, Marmara Üniversitesi

Examining the Acceptance Level of Dating Violence Among University Students: A Mixed Method Research

Purpose: Romantic relationships are at the forefront of interpersonal relationships that many individuals experience and maintain in their lives. As one of the romantic relationships, different experiences of violence can occur between the partners in the dating relationship. In this study, it was aimed to examine the relationship between university students' acceptance of psychological violence in dating and their interpersonal attachment styles, gender messages they receive from their environment, and parasocial interactions.
Method: In the study, explanatory sequential design, one of the mixed research designs, was used. In the first stage, by collecting data from the sample group (N=508) reached by easy sampling method; Personal Information Form, Interpersonal Attachment Styles Scale, Gender Formation Scale, Parasocial Interaction Scale and Attitudes Towards Dating Violence Scale, Men's Attitudes Towards Dating Violence Scale and Women's Attitudes Toward Dating Violence Scale were applied. In the second stage of the study, semi-structured interviews were conducted with the voluntary participant (N=14) who experienced psychological violence in a dating relationship with the criterion sampling method, which is one of the purposive sampling methods.
Findings: According to the hierarchical regression analyzes in the statistical analyzes, traditional gender roles, anxious attachment and avoidant attachment styles were positive predictors, while equitable gender roles were negative predictors of the Attitudes towards Female Psychological Dating Violence Scale. It was seen that this four variables explained 14% of the variance of the variable of attitude towards psychological violence perpetrated by women during dating. It was found that traditional gender roles and parasocial interest variables were positive predictors, parasocial empathy and equitable gender roles were negative predictors of the Attitudes towards Male Psychological Dating Violence Scale. It was seen that this four variables explained 13% of the variance of the variable of attitude towards psychological violence inflicted by men during dating. As a result of the qualitative analysis of the participants' views on romantic relationship experiences, attachment styles, media interactions and gender perceptions with an interpretative phenomenological design; four themes such as 'negative experiences' 'positive experiences' 'relationship expectations' and 'reasons for problems in the relationship' in their romantic relationships; four main themes in attachment styles: 'self-perception', 'being too close in relationships', 'being distant in relationships', 'negative evaluations towards people'; In terms of gender perspectives, it has been seen that three main themes are 'gender roles', 'gender equality', 'gender roles in romantic relationships'. media interactions are gathered around three main themes as 'interest in character traits', 'affected by experiences' and 'influencing thoughts'.
Conclusion: As a result of the research, it was found that university students' attachment styles, gender messages they received from their environment and parasocial interactions were effective; While avoidant and anxious attachment styles, traditional gender roles and parasocial interest increase the level of acceptance of psychological violence in dating relationships; As egalitarian gender roles and parasocial empathy levels increase, acceptance levels for psychological violence decrease.

Keywords: *dating violence, gender, attachment styles, parasocial interactions*

Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Kabul Düzeyinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Araştırması

Amaç: Romantik ilişkiler pek çok bireyin yaşamında deneyimlediği ve devam ettirdiği kişilerarası ilişkilerin başında gelmektedir. Romantik ilişkilerden biri olarak flört ilişkisi içerisinde de partnerler arasında farklı şiddet yaşantıları gerçekleşebilmektedir. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin flörtte uygulanan psikolojik şiddeti kabul düzeylerinin kişilerarası bağlanma biçimleri, çevrelerinden aldıkları toplumsal cinsiyet mesajları ve parasosyal etkileşimleri arasındaki ilişkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Çalışmada karma araştırma desenlerinden açıklayıcı sıralayıcı desen kullanılmıştır. İlk aşamada kolay örnekleme yöntemi ile ulaşılan (N=508) örneklem grubundan veri toplanarak; Kişisel Bilgi Formu, Kişilerarası Bağlanma Stilleri Ölçeği, Toplumsal Cinsiyet Oluşumu Ölçeği, Parasosyal Etkileşim Ölçeği ve Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeklerinden Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği ve Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği uygulanmıştır. Araştırmanın ikinci aşamasında amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile flört ilişkisinde psikolojik şiddeti deneyimleyen (N=14) gönüllü katılımcı ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir.
Bulgular: Yapılan istatistiksel analizlerde hiyerarşik regresyon analizlerine göre kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumda geleneksel cinsiyet rolleri, kaygılı bağlanma ve kaçıngan bağlanma stillerinin pozitif yönlü, eşitlikçi cinsiyet rollerinin ise negatif yönlü olarak yordayıcı olduğu; dört değişkenin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum değişkenine ait varyansın %14'ünü açıkladığı görülmüştür. Erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumda geleneksel cinsiyet rolleri ve parasosyal ilgi değişkenlerinin pozitif, parasosyal empati ve eşitlikçi cinsiyet rollerinin ise negatif yönlü olarak yordayıcı olduğu; dört değişkenin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum değişkenine ait varyansın %13'ünü açıkladığı görülmüştür. Yorumlayıcı fenomenolojik desenle katılımcıların romantik ilişki deneyimleri, bağlanma stilleri, medya etkileşimleri ve toplumsal cinsiyet algılarına yönelik görüşlerinin nitel analizleri sonucunda; romantik ilişkilerinde 'olumsuz deneyimler' 'olumlu deneyimler' 'ilişki beklentileri' 'ilişkide problemlerin gerekçesi' şeklinde dört tema; bağlanma stillerinde 'benlik algısı' 'ilişkilerde fazla yakın olma' 'ilişkilerde mesafeli olma' 'kişilere yönelik olumsuz değerlendirmeler' şeklinde dört ana tema; toplumsal cinsiyete bakış açılarında 'toplumsal cinsiyet rolleri' 'toplumsal cinsiyet eşitliği' 'romantik ilişkilerde cinsiyet rolleri' şeklinde üç ana tema ve medya etkileşimlerinde 'karakter özelliklerine ilgi duyma' 'yaşantılardan etkilenme' ve 'düşünceleri etkileme' şeklinde üç ana tema etrafında toplandığı görülmüştür.
Sonuç: Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin bağlanma stilleri, çevrelerinden aldıkları toplumsal cinsiyet mesajları ve parasosyal etkileşimlerinin etkili olduğu; kaçıngan ve kaygılı bağlanma stillerinin, geleneksel cinsiyet rolleri ve parasosyal ilginin flört ilişkisindeki psikolojik şiddete yönelik kabul düzeylerini arttırmaktayken; eşitlikçi cinsiyet rolleri ve parasososyal empati seviyeleri yükseldikçe psikolojik şiddete yönelik kabul düzeyleri azalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Flört şiddeti, toplumsal cinsiyet, bağlanma stilleri, parasosyal etkileşim*

Bildiri No: PDR2022.000161 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Abdulkadir NEZLİ, Milli Eğitim Bakanlığı* Uzm. Psk. Danışman Zekeriya GÖKCE, Milli Eğitim Bakanlığı

Bibliometric Analysis of the Studies on Emotion Regulation

Emotions are an important and indispensable part of human life. Emotions can be of different intensities, frequencies and types, as well as their psychological, physiological and cognitive effects after they occur can be short or long. Although emotions have adaptive functions, if they are not of the appropriate duration, intensity and type, they can cause individuals to experience various discomforts and problems. Emotion regulation is the process that shows which emotions the individual is affected by, in which situations they emerge, how they are experienced and how they are reacted to (Gross, 1998). Since emotions are multi-component experiences that emerge over the process, they include changes such as delay time, stabilization and severity of emotional, behavioural and experiential responses (Thompson, 1990). In addition, emotion regulation reveals how the factors that are encountered and reacted to as emotions arise are related to each other (Gross, 2002). Emotion regulation automatically and strategically influences the magnitude, duration, and expression of emotional response (Gross and Thopmson, 2007). In the light of the above-given information, it can be said that emotion regulation is a multi-component and dynamic process. Regulating the emotions of individuals, especially in new situations, in such a way as to lead to positive behavioural changes to contribute to the accomplishment of their goals and to their adaption can have important effects on their individual and social lives.
The purpose of the current study is to conduct a bibliometric analysis of the studies on emotion regulation in the literature. This study is thought to be an important source of references for future preventive and developmental studies by examining the studies on emotion regulation, which has a significant impact on the individual and social lives of individuals, and by identifying related concepts.
Content analysis and bibliometric analysis methods were used in the current study. Bibliometric analysis is a content analysis method that reveals the connection of any publication, author or cited author with other publications and authors through visual maps (Zupic and Cater, 2015). In the first stage of the study, articles published in Web of Science (WoS) were searched using the term “emotion regulation” in April 2022. As a result of this search, a total of 3911 studies were reached. Studies to be included in the current study were limited to the last 10 years. The data in the study were analyzed through the VOS-viewer program using the bibliometric analysis method.
According to the findings obtained in the current study, the distribution of studies on emotion regulation by years is very close to each other and the number of studies has gradually increased from past to present. It was found that the authors who published the most on the concept of emotion regulation in the literature are Brut JJ, Braet C. Berking M. Frontiers in Psychology was found to be the journal with the highest number of publications on the concept of emotion regulation and the United States of America was found to be the country with the highest number of publications on this subject. When the studies in Web of Science were analyzed according to the common citations, it was determined that the authors named Gross, JJ., Gratz, KL., Tull, MT., Breat, C. and Menchon JM came to the fore. Finally, as a

result of the analysis of the concepts related to emotion regulation, depression, behaviour, self-control, avoidance, trauma, traumatic stress disorder symptoms were found to be the concepts most commonly used together with the concept of emotion regulation. In future research, different analysis methods can be used and bibliometric analysis on different concepts related to emotion regulation can be made. Meta-analysis studies on emotion regulation can be conducted in relation to different subjects. In addition, such studies can be expanded with content analysis. Finally, bibliometric analyses can be conducted in different databases.

Keywords: *Emotion, emotion regulation, bibliometry*

Duygu Düzenleme İle İlgili Yapılan Çalışmaların Biblioyometrik Analizi

Duygular insan yaşamının önemli ve vazgeçilmez bir parçasıdır. Duygular farklı farklı yoğunlukta, sıklıkta ve türde olabileceği gibi, ortaya çıktıktan sonraki ruhsal, fizyolojik ve bilişsel etkileri kısa veya uzun olabilmektedir. Duyguların uyuma dönük işlevleri olmakla beraber eğer uygun süre, yoğunluk ve türde olmazlarsa bireylerin çeşitli rahatsızlıklar ve sorunlar yaşamalarına yol açabilmektedirler. Duygu düzenleme, bireyin hangi duygulardan etkilendiğini, hangi durumlarda ortaya çıktıklarını, nasıl deneyimlendiğini ve nasıl tepkide bulunulduğunu gösteren süreçtir (Gross, 1998). Duygular süreç içerisinde ortaya çıkan çok bileşenli deneyimler olduklarından duygusal, davranışsal ve deneyimsel tepkilerin gecikme süresi, dengelenmesi ve şiddeti gibi değişimleri içermektedir (Thompson, 1990). Ayrıca duygu düzenleme duygular ortaya çıktıkça karşılaşılan ve tepki verilen etkenlerin birbirleriyle nasıl ilişkili olduğunu ortaya koyar (Gross, 2002). Duygu düzenleme, otomatik olarak ve stratejik bir şekilde duygusal cevabın ortaya çıkış sürecinin büyüklüğünü, süresini, ifadesini etkiler (Gross ve Thopmson, 2007). Yukarıdaki bilgiler ışığında duygu düzenlemenin çok bileşenli ve dinamik bir işlem olduğu söylenebilir. Bireylerin özellikle yeni karşılaştıkları durumlarda ortaya çıkan duygularını; bilişsel değerlendirmelerle hedefe yönelik ve uyumsal açıdan düzenleyip davranışsal anlamda olumlu değişimlerinin bireysel ve sosyal hayatları üzerindeki önemi ifade edilebilir.

Bu araştırmanın amacı alan yazında duygu düzenleme ile ilgili yapılan çalışmaların bibliyometrik analizinin yapılmasıdır. Bu çalışma ile bireylerin, bireysel ve sosyal yaşamları üzerinde önemli bir etkiye sahip olan duygu düzenleme ilgili yapılan çalışmalar incelenerek, ilişkili kavramların belirlenmesiyle, önleyici ve gelişimsel çalışmalara önemli bir referans kaynağı olabileceği düşünülmektedir.

Bu araştırmada içerik analizi ve bibliyometrik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz, görsel haritalar aracılığıyla bir alanda herhangi bir yayının, yazarın ya da atıf yapılan yazarın diğer yayın ve yazarlarla bağlantısını ortaya koyan bir içerik analizi yöntemidir (Zupic ve Cater, 2015). Araştırmanın ilk aşamasında Nisan 2022 tarihinde Web of Science (WoS)'da yer alan makaleler "emotion regulation" kelimeleri kullanılarak taranmıştır. Tarama sonucu toplamda 3911 çalışmaya ulaşılmıştır. Son 10 yıla ait çalışmalar ile sınırlanmıştır. Araştırmadaki veriler ayrıca bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak VOS-viewer programı aracılığı ile analiz edilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, duygu düzenleme ile ilgili yapılan çalışmalar yıllara göre dağılımının birbirine oldukça yakın olduğu ve geçmişten günümüze doğru geldikçe yapılan çalışma sayısının arttığı bulunmuştur. Alan yazında duygu düzenleme kavramı ile ilgili en çok yayın yapan yazarların Brüt JJ, Braet C. Berking M. Olarak sıralandığı görülmektedir. Duygu düzenleme ile ilgili olarak en çok Frontıers In Psychology dergisinde

yayın yapıldığı ve en çok yayın yapılan bölgenin Amerika Birleşik Devletleri olduğu görülmüştür. Web of Science'ta yer alan çalışmalar alınan ortak atıflara göre incelendiğinde Gross, JJ., Gratz, KL., Tull, MT., Breat, C. ve Menchon JM isimli yazarların öne çıktığı belirlenmiştir. Son olarak kelime analizinde de duygu düzenleme kavramının, depresyon, davranış, öz-kontrol, kaçınma, travma, travmatik stres bozukluğu semptomları gibi kelimelerle birlikte kullanıldığı görülmüştür.
Gelecek araştırmalarda farklı analiz yöntemlerinin ve duygu düzenleme ilgili düşünülen farklı kavramların bibliyometrik analizleri yapılabilir. Duygu Düzenleme ile ilgili meta-analiz çalışmaları farklı konularla ilişkili olarak ortaya konulabilir. Ayrıca içerik analizi ile ilgili çalışmalar genişletilebilir. Son olarak da farklı veri tabanlarında yapılacak bibliyometrik analizler kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: *Duygu, duygu düzenleme, bibliyometri.*

Bildiri No: PDR2022.000163 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Dr. Öğr. Üyesi Selim GÜNDOĞAN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Binnaz AKBAY, Meram Fatih Sultan Mehmet İlkokulu*

The Relationship Between School Burnout, Academic Satisfaction and Psychological Well-Being

It is noteworthy that school burnout is one of the conditions that is common among students in educational processes and affects students in many ways. In the researches, it is noteworthy that there are factors that increase or decrease school burnout and strengthen students against this situation. It is noteworthy that one of the factors that empower students against school burnout and enable them to cope effectively is academic satisfaction. A situation that school burnout negatively affects is the psychological well-being of students. In this context, the relationship between school burnout, academic satisfaction and psychological well-being was examined in this study. The study is a study conducted with correlational method. The participant group of the study consisted of a total of 460 university students, 321 female and 139 male. The data of the study were collected with the school burnout scale, the academic life satisfaction scale and the psychological well-being scale. Before the analysis of the data, it was seen that there were no extreme data and the data showed a normal distribution. Correlation analysis and regression analysis techniques were used in the analysis of the data. As a result of the correlation analysis, it was found that there were negative significant relationships between exhaustion, cynicism and efficacy sub-dimensions of school burnout, and psychological well-being and academic satisfaction. As a result of the regression analysis, it was found that academic satisfaction was a negative and significant predictor of the exhaustion, cynicism and efficacy sub-dimensions of school burnout. Again, as a result of regression analysis, it was found that each of the exhaustion, cynicism and efficacy sub-dimensions of school burnout were significant predictors of psychological well-being. According to the results of the study, it can be stated that academic satisfaction reduces the negative effects of school burnout and plays an important role in increasing students' ability to cope with school burnout. According to another result of the study, it can be said that school burnout causes negative effects on students' psychological well-being and reduces their psychological well-being. According to the result reached in the study, it can be suggested that the studies and activities to be carried out should be given importance in order to increase the academic satisfaction of the students in the school environment.

Keywords: *University student, school burnout, academic satisfaction, psychological well-being*

Okul Tükenmişliği, Akademik Doyum ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişki

Eğitim süreçlerinde öğrenciler arasında yaygın bir şekilde görülen ve çok yönlü olarak öğrencileri etkileyen durumlardan birisinin de okul tükenmişliği olduğu dikkat çekmektedir. Yapılan araştırmalarda okul tükenmişliğini artıran ya da azaltan, öğrencileri bu duruma karşı güçlendiren faktörler olduğu dikkat çekmektedir. Okul tükenmişliğine karşı öğrencileri

güçlendiren ve etkin bir şekilde başa çıkabilmelerine olanak tanıyan faktörlerden birinin akademik doyum olduğu dikkat çekmektedir. Okul tükenmişliğinin olumsuz etkilediği bir durumsa öğrencilerin psikolojik iyi oluşlarıdır. Bu bağlamda bu çalışmada okul tükenmişliği ile akademik doyum ve psikolojik iyi oluş arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışma ilişkisel yöntemle yürütülen bir çalışmadır. Çalışmanın katılımcı grubunu 321'i kadın ve 139'u erkek olmak üzere toplam 460 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Çalışmanın verileri okul tükenmişliği ölçeği, akademik yaşam doyumu ölçeği ve psikolojik iyi oluş ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizi öncesinde uç veri olmadığı ve verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Verilerin analizinde korelasyon analizi ve regresyon analizi tekniği kullanılmıştır. Yapılan korelasyon analizi sonucunda okul tükenmişliğinin tükenme, duyarsızlaşma ve yetkinlik alt boyutlarıyla psikolojik iyi oluş ve akademik doyum arasında negatif yönde anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Regresyon analizi sonucunda akademik doyumun okul tükenmişliğinin tükenme, duyarsızlaşma ve yetkinlik alt boyutlarının negatif yönde anlamlı bir yordayıcısı olduğu bulunmuştur. Yine regresyon analizi sonucunda okul tükenmişliğinin tükenme, duyarsızlaşma ve yetkinlik alt boyutlarının her birinin psikolojik iyi oluşun negatif yönde anlamlı birer yordayıcısı oldukları bulunmuştur. Çalışmanın sonucuna göre akademik doyumun okul tükenmişliğinin olumsuz etkilerini azaltmakta ve öğrencilerin okul tükenmişliğiyle başa çıkma becerisini artırmada önemli bir rol üstlendiği ifade edilebilir. Çalışmanın diğer bir sonucuna göre de okul tükenmişliğinin öğrencilerin psikolojik iyi oluşları üzerinde olumsuz etkilere yol açtığı ve psikolojik iyi oluşlarını düşürdüğü söylenebilir. Çalışmada ulaşılan sonuca göre okul ortamında öğrencilerin akademik doyumlarını artırmak için yürütülecek çalışmalara ve etkinliklere önem verilmesi gerektiği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Üniversite öğrencisi, okul tükenmişliği, akademik doyum, psikolojik iyi oluş*

Bildiri No: PDR2022.000168 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Nezir EKİNCİ, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*

Investigation of the Relationship Between Hope and Psychological Resilience Levels of University Students

The purpose of this study is to examine the relationship between hope and resilience levels of university students. In the study, first of all, the hope and psychological resilience levels of university students were determined. Secondly, it was investigated whether the hope and psychological resilience levels of university students differed significantly according to gender and perceived income level. Thirdly, the relationship between hope and resilience levels of university students was examined. Finally, the effect of hope levels in explaining the resilience levels of university students was examined. The study group of the research consists of a total of 474 university students, 372 girls and 102 boys, who participated in the research voluntarily. Personal Information Form, Continuous Hope Scale and Brief Psychological Resilience Scale prepared by the researcher were used to collect the research data. Independent sample t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), Pearson correlation analysis and simple linear regression analysis were used for data analysis in the study. According to the research findings, the hope levels of university students do not differ significantly according to the gender variable. According to the findings, the hope levels of university students do not differ significantly according to their perceived income levels. Psychological resilience levels of university students differ significantly according to the gender variable. Psychological resilience levels of university students do not differ significantly according to their perceived income levels. According to the results of Pearson correlation analysis, a moderate and significant relationship was found between the hope levels of university students and their psychological resilience levels. According to the results of the regression analysis, the hope levels of university students explained 17% of the total variance of resilience. As a result, the hope levels of university students do not differ according to gender and perceived income level. It can be stated that there is no significant effect of gender and perceived income levels on the hope levels of university students. The psychological resilience levels of university students show a significant difference according to the gender variable, but there is no significant difference according to the perceived income level. In other words, there is a statistically significant difference between the psychological resilience levels of female and male university students. When the resilience scores of university students were examined, it was determined that the resilience scores of male students were higher than that of female students. According to the students' perceived income levels, there is no statistically significant difference between hope and psychological resilience scores. In other words, there is no difference between the total scores of hope and psychological resilience according to the perceived income levels of university students. However, in the context of the factors affecting the feelings, thoughts and behaviors of the individual, the hope levels explain a significant part of the psychological resilience levels. In other words, the hope levels of university students are considered as a remarkable predictor of their psychological resilience levels. According to the results of the research, suggestions were made for practice and future studies.

Keywords: *Hope, Psychological Resilience, University, Turkey.*

Üniversite Öğrencilerinin Umut ile Psikolojik Sağlamlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin umut ile psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada ilk olarak üniversite öğrencilerinin umut ve psikolojik sağlamlık düzeyleri belirlenmiştir. İkinci olarak üniversite öğrencilerinin umut ile psikolojik sağlamlık düzeylerinin cinsiyet ve algılanan gelir düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Üçüncü olarak üniversite öğrencilerinin umut ile psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Son olarak üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeylerini açıklamada umut düzeylerinin etkisi incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, araştırmaya gönüllü katılan 372'si kız, 102'si erkek olmak üzere toplam 474 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Üniversite öğrencilerine çalışmaya başlamadan önce ilk olarak katılımcı onam formu dağıtılmıştır. Araştırma varsayımlarını tamamlamak için katılımcıların ölçek maddelerine içtenlik ve samimiyetle cevap vermeleri için yapılandırma yapılmıştır. Araştırma verilerini toplamak için araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, Sürekli Umut Ölçeği ve Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizi için bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans (ANOVA) analizi, Pearson korelasyon analizi ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre üniversite öğrencilerinin umut düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin umut düzeyleri algılanan gelir düzeylerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. Üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeyleri algılanan gelir düzeylerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre, üniversite öğrencilerinin umut düzeyleri ile psikolojik sağlamlık düzeyleri arasında orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Regresyon analizi sonuçlarına göre üniversite öğrencilerinin umut düzeyleri psikolojik sağlamlık toplam varyansının %17'sini açıklamıştır. Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin umut düzeyleri cinsiyet ve algılanan gelir düzeyine göre farklılaşmamaktadır. Üniversite öğrencilerinin umut düzeyleri toplam puanları üzerinde cinsiyet ve algılanan gelir düzeylerinin anlamlı bir etkisinin olmadığı ifade edilebilir. Üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte, algılanan gelir düzeyine göre anlamlı bir farklılık bulunmamaktır. Diğer bir ifade ile kız ve erkek üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır. Üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlık puanları incelendiğinde erkek öğrencilerin psikolojik sağlamlık puanları kız öğrencilerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin algıladıkları gelir düzeylerine göre ise umut ve psikolojik sağlamlık puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Diğer bir ifade ile üniversite öğrencilerinin algıladıkları gelir düzeylerine göre umut ve psikolojik sağlamlık toplam puanları arasında farklılaşma bulunmamaktadır. Bununla birlikte bireyin duygu, düşünce ve davranışlarını etkileyen faktörler bağlamında umut düzeyleri psikolojik sağlamlık düzeylerinin önemli bir kısmını açıklamaktadır. Başka bir ifade ile üniversite öğrencilerinin umut düzeyleri psikolojik sağlamlık düzeylerinin dikkate değer bir yordayıcısı olarak değerlendirilmektedir. Bu araştırma sonuçları üniversite öğrencilerine yönelik önleyici psikolojik danışma ve rehberlik çalışmalarına olumlu etki sağlayabilir. Üniversite öğrencilerinin umut düzeylerinin farkına varmasını sağlayacak psikolojik danışma ve rehberlik çalışmaları yapılabilir. Bununla birlikte üniversite öğrencilerinin umut

düzeylerini güçlendirici psikolojik danışma ve rehberlik çalışmaları kapsamında psikoeğitim faaliyetleri yapılabilir. Araştırma sonuçlarına göre uygulama ve ileride yapılabilecek çalışmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Umut, Psikolojik Sağlamlık, Üniversite, Türkiye.*

Bildiri No: PDR2022.000171 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Kamale Salamova, Sumgayıt Devlet Üniversitesi*

The Role The School in Development Of Self-Confidence Sence in Theenagers

Belief is an important factor in a person's self-understanding and is one of the most important charachters of personality which is formed in the childhood. This characteristics changes intensively at the age of high school, especially during the period of leading activity education and career choice. Because in this case, a person's potential apperas gradually, and its place in life is determined later. On the one side, personal development affects teenager's personal communication and educational activities. This effect is sometimes characterized by disharmony and inconsistency in development. During this period, self-understanding continues to develop intensively, which makes teenagers sensitive to criticism from others, emotionally unstable and insecure. This article is based on the issue of building students' self-confidence in the learning process at school. For this purpose, different approaches to the interpretation of the concept of "personal self-confidence" are analyzed in the article. The importance and role of Parents, teachers and social media in the development of self-confidence or self-doubt are mentioned in the arrticle as well. It is noted that the fear and anxiety caused by negative influences and excessive protective behavior of parents lead to the formation of aggressive, unstable self-esteem and infantism. Therefore, in addition to the knowledge and skills acquired in the educational process in schools, special programs should be developed for students to acquire professional skills that will allow them to identify with a specialist in their chosen profession. These programs help them to realize their professional potential and personal qualities. Involvement of specialists in the field of psychology and pedagogy in the programs design process is satisfactory.

Keywords: *self-understanding infantism aggressive professional personality*

Bildiri No: PDR2022.000172 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. MÜGE YÜKSEL, MARMARA ÜNİVERSİTESİ **Dr. HACER YILDIRIM KURTULUŞ, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI* Dr. GÜLGÜN UZUN, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Infertility Psychological Counseling: A Qualitative Look at the Infertility Process in Women

It is important to examine the experiences of women during the infertility process, as being a woman is perceived as a concept that overlaps with motherhood and the woman herself is exposed to physical pain during the treatment. In this research, which is carried out with qualitative methods, it is aimed to help couples in order to minimize the effect of infertility on couples by using therapeutic counseling models as mental health professionals at every stage of the treatment process and to contribute to the development of counseling services. Therefore, examining the experiences of women diagnosed with infertility regarding the infertility process and trying to determine the themes that will help psychological counselors in the therapeutic process constitutes the problem of the research. The study group of the research consists of 10 women selected by criterion sampling, one of the purposive sampling methods. In this sample, the inclusion criteria of the women participating in the study were; being married for at least 3 years, having been diagnosed with infertility by an obstetrician. The results of the research were discussed under seven headings: infertility experience, stress factors, acquired skills, social support resources, the role of the spouse, coping skills, and belief in treatment. The experience of infertility, waiting for contact, is negative, helpless, disappointing and challenging; the theme of stressors is expectations, pressure, uncertainty, the weariness of treatment, personal conflicts, responsibility to spouse, failure, and seeking solutions; the theme of acquired skills is struggling with difficulties, obtaining medical information, hoping, sharing common, knowing the body, gender awareness, healthy eating; social support resources theme is spouse, family, friend and counselor; the role of the spouse is supportive of the theme; coping skills theme: religious belief, social activities, shared humanity, work and psychological support; The theme of belief towards treatment consists of hope and hopelessness codes. With the results obtained from the research, in the process of infertility counseling, firstly, informing the couples about sexuality, infertility diagnosis and treatment, creating realistic and concrete expectations and goals, gaining the ability to cope with crisis and stress in a healthy way, applying to social support resources, instilling hope, and creating alternative solution suggestions. A model can be suggested that includes topics such as adoption, being able to lead a life without children) and strengthening psychological resilience.

Keywords: *Women, infertility, psychological counseling*

İnfertilite Psikolojik Danışmanlığı: Kadınlarda İnfertilite Sürecine Nitel Bir Bakış

Kadın olmak, annelik ile örtüşen bir kavram olarak algılandığı ve tedavide bizzat kadın fiziksel acıya maruz kaldığı için infertilite sürecinde kadınların deneyimlerini incelemek

önemlidir. Nitel yöntemlerle yürütülen bu araştırmada, tedavi sürecinin her aşamasında ruh sağlığı çalışanları olarak terapötik danışmanlık modellerini kullanarak infertilitenin çiftler üzerindeki etkisini en aza indirebilmek için yardımcı olabilmek ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesine katkı sağlamayabilmek amaçlamaktadır. Dolayısıyla, infertilite tanısı alan kadınların infertilite sürecine ilişkin deneyimlerini inceleyerek terapötik süreçte psikolojik danışmanlara yardımcı olacak temaların belirlenmeye çalışılması araştırmanın problemini oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile seçilen 10 kadından oluşmaktadır. Bu örneklemde araştırmaya katılan kadınların araştırmaya alınma kriterleri; en az 3 yıldır evli olmak, bir kadın doğum uzmanı tarafından infertilite tanısı almış olmaktır. Araştırma sonuçları infertilite deneyimi, stres faktörleri, kazanılan beceriler, sosyal destek kaynakları, eşin rolü, baş etme becerileri ve tedaviye yönelik inanç olmak üzere yedi başlıkta ele alınmıştır. İnfertilite deneyimi teması beklemek, olumsuz, çaresizlik, hayal kırıklığı ve zorlayıcı; stres faktörleri teması beklentiler, baskı, belirsizlik, tedavinin yıpratıcılığı, kişisel çatışmalar, eşe karşı sorumluluk, başarısızlık ve çözüm arayışı; kazanılan beceriler teması zorluklarla mücadele, tıbbi bilgiler elde etme, umut etme, ortak paylaşım, bedeni tanıma, toplumsal cinsiyet farkındalığı, sağlıklı beslenme; sosyal destek kaynakları teması eş, aile, arkadaş ve psikolojik danışman; eşin rolü teması destekleyici; baş etme becerileri teması dini inanç, sosyal faaliyetler, ortak insanlık hissiyatı, çalışmak ve psikolojik destek; tedaviye yönelik inanç teması ise umut ve umutsuzluk kodlarından oluşmaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlarla infertilite psikolojik danışmanlığı sürecinde öncelikle çiftlerin cinsellik, infertilite tanı ve tedavi konusunda bilgilendirilmesi, gerçekçi ve somut beklenti ve amaçların oluşturulması, kriz ve stres durumunda sağlıklı başa çıkabilme becerisinin kazandırılması, sosyal destek kaynaklarına başvurabilmesi, umut aşılayabilme, alternatif çözüm önerileri oluşturabilme (evlat edinme, çocuksuz bir yaşam sürdürebilme) psikolojk sağlamlığı güçlendirilmesi başlıklarını içeren bir model önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *kadın, infertilite, psikolojik danışma*

Bildiri No: PDR2022.000173 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. ALİ ERYILMAZ, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Prof. Dr. MEHMET ENGİN DENİZ, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ **Dr. HACER YILDIRIM KURTULUŞ, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI* Dr. GÜLGÜN UZUN, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Examination of University Students' Experiences Regarding The University Adaptation Process

Determining the level of adaptation of the students to the university environment, the factors that facilitate and complicate the adaptation, and planning studies and activities to prevent possible difficulties that may be encountered in this direction. and efficient implementation is important as it will facilitate the student's academic and social adaptation. This research is a qualitative research aiming to examine the experiences of university students regarding the adaptation process to the university. 59 university students participated in the study. The data of the research were obtained through semi-structured interviews. According to the results of the research, the experiences before the university education that increase the adaptation of the students to the university environment; career adaptability, educational background, social environment, social skills, openness to experience, parental influence, social activities, knowing the city and having a different city experience. Factors that increase students' adaptation to the university environment; personality traits, social skills, and participation in social activities. Factors originating from the university are social activities, physical facilities, quality of faculty members, quality of education, richness of experience, quality of student environment and deep-rooted history. On the other hand, the experiences of the students before the university education, which reduces the adaptation to the university environment; leaving the family, education system, city change, personality traits, career incompatibility, social life change, transportation difficulties, limited job opportunities, living with family and bullying. Factors that reduce students' adaptation to the university environment; lack of motivation, academic failure, personality traits, expectations, future anxiety, health problems, and low self-perception. Factors originating from the university that reduce adaptation to the university environment; systemic problems, limited opportunities, physical location, course content and cafeteria quality. Students used resources such as social support, personality traits, problem solving skills, positive perspective and social activities while coping with incompatibility. While students express the gains of university education as self-development, social environment, different perspectives, knowledge, social skills, recognizing different cultures and diploma; they stated that university education loses as time, effort, motivation, money, mental health, social environment and family ties.

Keywords: *university, student, adaptation*

Üniversite Öğrencilerinin Üniversiteye Uyum Sürecine İlişkin Deneyimlerinin İncelenmesi

Öğrencilerin üniversite ortamına uyum düzeyinin, uyum sağlamayı kolaylaştıran ve zorlaştıran faktörlerin tespit edilmesi, bu doğrultuda karşılaşılabilecek olası güçlükleri

önlemeye yönelik çalışmaların ve etkinliklerin planlanması ve verimli şekilde yürütülebilmesi öğrencinin akademik ve sosyal açıdan uyumunu kolaylaştıracağı için önemlidir. Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin üniversiteye uyum sürecine ilişkin deneyimlerinin incelenmeyi amaçlanan nitel bir araştırmadır. Araştırmaya 59 üniversite öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin üniversite ortamına uyumunu arttıran üniversite eğitim öncesindeki yaşantıları; kariyer uyumu, eğitim geçmişi, sosyal çevre, sosyal beceriler, deneyime açıklık, ebeveyn etkisi, sosyal faaliyetler, şehri tanıyor olmak ve farklı şehir deneyimine sahip olmaktır. Öğrencilerin üniversite ortamına uyumu arttıran kendisinden kaynaklı faktörler; kişilik özellikleri, sosyal beceriler ve sosyal faaliyetlere katılımdır. Üniversiteden kaynaklı faktörler ise sosyal faaliyetler, fiziksel imkanlar, öğretim üyelerinin kalitesi, eğitim kalitesi, deneyim zenginliği, öğrenci ortamının niteliği ve köklü tarihidir. Bununla birlikte öğrencilerin üniversite ortamına uyumu azaltan üniversite eğitim öncesindeki yaşantıları; aileden ayrılmak, eğitim sistemi, şehir değişikliği, kişilik özellikleri, kariyer uyumsuzluğu, sosyal hayat değişikliği, ulaşım zorluğu, kısıtlı iş olanakları, aileyle yaşamak ve zorbalıktır. Öğrencilerin üniversite ortamına uyumu azaltan kendisinden kaynaklı faktörler; motivasyon eksikliği, akademik başarısızlık, kişilik özellikleri, beklentiler, gelecek kaygısı, sağlık problemleri ve düşük benlik algısıdır. Üniversite ortamına uyumu azaltan üniversiteden kaynaklı faktörler; sistemsel sorunlar, kısıtlı imkanlar, fiziki konum, ders içerikleri ve yemekhane kalitesidir. Öğrenciler uyumsuzlukla başa çıkarken sosyal destek, kişilik özellikleri, problem çözme becerisi, olumlu bakış açısı ve sosyal faaliyetleri gibi kaynaklarını kullanmışlardır. Öğrenciler üniversite eğitiminin kazançlarını kendini geliştirme, sosyal çevre, farklı bakış açıları, bilgi birikimi, sosyal beceri, farklı kültürleri tanıma ve diploma olarak ifade ederken; üniversite eğitiminin kaybettirdiklerini zaman, emek, motivasyon, para, ruh sağlığı, sosyal çevre ve aile bağları olarak ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *üniversite, öğrenci, uyum*

Bildiri No: PDR2022.000175 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Fikriye Alkım Arı, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Faika Şanal Karahan, Uşak Üniversitesi

Fears of Compassion and State and Trait Anxiety Among Turkish Adults

In this study, the relationship between fears of compassion and state and trait anxiety among Turkish adults over the age of 25 was investigated. The research was designed according to the relational survey model, which is one of the general survey model designs. The research data were obtained from a total of 437 adult participants, 241 were women and 196 were men. The data were collected by using the "State-Trait Anxiety Inventory" and "Fears of Compassion Scale". The results indicate that trait anxiety is an important predictor of fears of compassion for others, compassion from others, and compassion for self.

This study explores fears of compassion in a nonclinical Turkish adult population and their link to state-trait anxiety. Pearson's correlation coefficient, Multiple linear regression and One-Way (ANOVA) analyses were done**.** A very high correlation was found between the fear of receiving compassion from others and the fear of showing compassion to others, r = .62. This high relationship between fears of showing compassion to others and receiving compassion from others can be interpreted as an indication of individuals' avoiding intimacy with other people. In this study, a very high correlation was found between the fear of showing self-compassion and the fear of receiving compassion from others at the level of r = .69; Fear of compassion from others – fear of compassion for self r=.44.

State anxiety and trait anxiety explain 18 % of the fear of showing compassion to others, 15 % of the fear of receiving compassion from others, and 16 % of the fear of showing self-compassion. Although these percentages of explanation are low, the significance level of $p<.001$ is still important. When which of the trait and state anxiety scores explains the fear of compassion effectively is considered, it is seen that trait anxiety has an important role in explaining the fear of compassion. On the other hand, it is observed that state anxiety does not contribute to the explanation of the fear of compassion. State anxiety is a state of anxiety that arises against a certain situation in daily life, but according to a well-known general knowledge, those with high trait anxiety also have high state anxiety.

Keywords: *State and Trait Anxiety, Fears of Compassion, Adults*

Bildiri No: PDR2022.000178 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Ersin Özkan, Milli Eğitim Bakanlığı* Uzm. Psk. Dan. Eser Karal, Milli Eğitim Bakanlığı Uzm. Psk. Danışman Ahmet Kutlu, Milli Eğitim Bakanlığı

The Effect of Perceived Social Support and Academic Self-Control on School Engagement in Adolescents

PROBLEM/OBJECTIVE

With the covid-19 pandemic process, students have taken classes online for a long time. Although the continuation of education was provided, it also brought many problems. One of them is that after the pandemic process, when the schools were closed, it was observed that the adaptation of the students to the school decreased and their commitment to the school decreased. School engagement includes the student's feeling of belonging to the school, feeling positive emotions about the school, being able to bond with his teachers and friends, and participating in activities. With the opening of schools, the difficulty of adolescents' adaptation to school and the weakening of the existing attachment have brought many problems in the school. Social support perceived by adolescents who face these problems has an important place in their commitment to school. Adolescents' feeling that they are understood in their problems, expressing their feelings and feeling someone next to them, in short, the presence of social support can also positively affect their commitment to school. Another difficulty seen in schools after the pandemic is that students get distracted quickly and get bored in all activities. Coping with the difficulties and problems that arise both with other people at school and in their lessons affects the variable of academic self-control. It includes dimensions of academic self-control, academic persistence, and academic attention. Students are able to use problem solving techniques patiently in the face of difficulties, plan the time, delay gratification, and focus on the lesson and activities. High academic self-control can also positively affect the student's commitment to the school.
The aim of the study is to determine the effect of perceived social support and academic self-control on school engagement in adolescents.
1. Is there a significant relationship between adolescents' school engagement and perceived social support dimensions?
2. Is there a significant relationship between adolescents' school engagement and academic self-control dimensions?
3. Do adolescents' perceived social support and academic self-control predict school engagement?

METHOD

The research was organized according to the relational screening model. The sample group of the study was formed by convenient sampling method. In the second semester of the 2021-2022 academic year, a study was conducted with 382 8th grade students in secondary schools in Şırnak province.
A personal information form containing demographic information prepared by the researchers was used as a data collection tool. The "Multidimensional Scale of Perceived Social Support" was used to measure the perceived social support of adolescents, the "Academic Self-Control Scale" to determine the level of academic self-control, and the "Scale of Attachment to School

for Children and Adolescents" was used to measure the level of school engagement. The Multidimensional Scale of Perceived Social Support consists of 12 questions and is graded using a 7-interval scale. The scale has three sub-dimensions: family, friend and a special person. The Academic Self-Control Scale consists of 12 questions and has a 5-point Likert scale. The scale has two sub-dimensions, academic persistence and academic attention. The School Attachment Scale for Children and Adolescents consists of 13 questions and has a 5-point Likert type. The scale has three sub-dimensions: school attachment, friend attachment, and teacher attachment. In the analysis of data; Independent Group t-Test, One-Way Analysis of Variance, Pearson Product-Moment Correlation Analysis and Multiple Regression Analysis were used.

RESULTS

While 54% of the adolescents are female students; 46% of them are male students. Considering the number of siblings of the adolescents, 4-7 siblings at the most 64%, medium socio-economic level with a maximum of 57% in their socio-economic status, and moderate success with a maximum of 48% when their academic status is considered; When the mother's education level is considered, it is seen that they are illiterate with a maximum of 51%, and when the father's education levels are considered, they are secondary school graduates with a maximum of 40%.

Considering the findings, it was determined that there was a positive and significant relationship between the total score of the "Multidimensional Scale of Perceived Social Support" and the total score of the "Scale Attachment Scale for Children and Adolescents" ($r=.195$, $p<.001$). While there was a significant relationship with the total scores of the family and friend sub-dimensions of the multidimensional perceived social support scale and the total scores of the school attachment scale, there was no significant relationship with a specific person sub-dimension. It was determined that there was a positive and significant relationship between the total score of the "Academic Self-Control Scale" and the total score of the "Scale Attachment Scale for Children and Adolescents" ($r=.266$, $p<.001$). While there was a positive and significant relationship between the academic persistence sub-dimension of the academic self-control scale and the total score of the school attachment scale; It is seen that there is no significant relationship with another sub-dimension, academic attention. It is seen that there is a moderately significant relationship between the variables of academic self-control and perceived social support, together with the variable of school engagement. $R=0.329$, $R2=0.108$, $p<.01$. Academic self-control and perceived social support variables explain 10 percent of the total variance of school engagement.

EVALUATION

It was found that the total score of school engagement did not differ according to age, number of siblings, educational status of parents, academic status and socio-economic level. In addition, in the analyzes made, both the total scores and the scores of the sub-dimensions of academic self-control and perceived social support were found to be positively correlated with the school engagement score. Finally, it was determined that the total scores of academic self-control and perceived social support predicted the total score of school engagement.

Keywords: *social support, academic self-control, school engagement.*

Ergenlerde Algılanan Sosyal Desteğin ve Akademik Öz Denetimin Okul Bağlılıkları Üzerine Etkisi

PROBLEM/AMAÇ

Covid-19 pandemi süreciyle birlikte öğrenciler uzun bir süre online ortamlarda derslere

girmişlerdir. Eğitim-öğretimin devamı sağlansa da birçok sorunu da beraberinde getirmiştir. Bunlardan birisi de öğrencilerin okulların kapalı kaldığı pandemi sürecinden sonra okula adaptasyonlarının azaldığı ve okula olan bağlılıkların düştüğü gözlemlenmiştir. Okula bağlılık öğrencinin okula ait hissetmesi, okulla ilgili olumlu duygular hissetmesi, öğretmenleri ve arkadaşlarıyla bağ kurabilmesi, etkinliklere katılım göstermesini içermektedir. Okulların açılmasıyla birlikte ergenlerin okula yönelik adaptasyonun zorlanması ve var olan bağlanmanın zayıflaması okul içinde birçok problemi beraberinde getirmiştir. Bu problemlerle karşılan ergenlerin algıladığı sosyal destek okula yönelik bağlılığında önemli bir yer tutmaktadır. Ergenler yaşadığı problemlerde anlaşıldığını hissetmesi, duygularını ifade etmesi ve birilerini yanında hissetmesi kısaca sosyal destek varlığı okula olan bağlılıklarını da olumlu etkileyebilir. Pandemi sonrasında okullarda görülen bir diğer zorluk ise öğrencilerin dikkatlerinin çabuk dağılması ve bütün etkinliklerde sıkılmalarıdır. Okuldaki hem diğer insanlarla hem de derslerinde ortaya çıkan zorluk ve problemlerle baş etmek akademik öz denetim değişkenini etkilemektedir. Akademik öz denetim, akademik sebat ve akademik dikkat boyutlarını içermektedir. Öğrenciler yaşanan zorluklar karşısında sabırla problem çözme tekniklerini kullanabilmeleri, zamanı planlayabilmesi, hazzı ertelemesi, derse ve etkinliklere odaklanabilmesidir. Akademik öz denetimin yüksek olması aynı zamanda öğrencinin okula yönelik bağlılığını olumlu etkileyebilir.

Araştırmanın amacı, ergenlerde algılanan sosyal desteğin ve akademik öz denetimin okul bağlılığı üzerindeki etkisini belirlemektir.

1. Ergenlerin okula bağlılıkları ile algılanan sosyal destek boyutları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Ergenlerin okula bağlılıkları ile akademik öz denetim boyutları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Ergenlerin algılanan sosyal desteği ve akademik öz denetimi, okul bağlılığını yordamakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırma ilişkisel tarama modeline göre düzenlenmiştir. Çalışmanın örneklem grubu uygun örnekleme yöntemi ile oluşturulmuştur. 2021-2022 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde Şırnak ilindeki ortaokullardan 8. sınıfa devam eden 382 öğrenci ile çalışma yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan demografik bilgileri içeren bir kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Ergenlerin algıladığı sosyal desteği ölçek amacıyla ‘‘Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği’’, akademik öz denetim düzeyini belirlemek amacıyla ‘‘Akademik Öz Denetim Ölçeği’’ ve okula bağlılık düzeyini ölçmek içinde ‘‘Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği’’ kullanılmıştır. Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği 12 sorunda oluşmakta ve 7 aralıklı ölçek kullanılarak derecelendirilmiştir. Ölçeğin aile, arkadaş ve özel bir insan olmak üzere üç alt boyutu vardır. Akademik Öz Denetim Ölçeği 12 sorudan oluşmakta ve 5’li likerte sahiptir. Ölçeğin akademik sebat ve akademik dikkat olmak üzere iki alt boyutu vardır. Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği 13 sorudan oluşmakta ve 5’li likert tipine sahiptir. Ölçeğin okula bağlanma, arkadaşa bağlanma ve öğretmene bağlanma olmak üzere üç alt boyutu vardır. Verilerin analizinde; Bağımsız Grup t Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi ve Çoklu Regresyon Analizi kullanılmıştır.

BULGULAR

Ergenlerin % 54’ü kız öğrenciler oluştururken; yüzde 46’sını erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Ergenlerin kardeş sayısına bakıldığında en fazla %64 ile 4-7 kardeş, sosyo-

ekonomik durumlarında en fazla % 57 ile orta düzey sosyo-ekonomik düzey, akademik durumlarına bakıldığında en fazla %48 ile orta düzeyde başarı; anne eğitim seviyelerine bakıldığında en fazla %51 ile okuma-yazma bilmediği ve baba eğitim seviyelerine bakıldığında en fazla % 40 ile ortaokul mezunu oldukları görülmektedir. Bulgulara bakıldığında "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" toplam puanı ile "Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği" toplam puanı arasında (r=.195, p<.001) pozitif yönde anlamlı ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeğin aile ve arkadaş alt boyutlar okula bağlanma ölçeğinin toplam puanlarıyla anlamlı bir ilişki çıkarken özel bir insan alt boyutuyla anlamlı bir ilişki çıkmamıştır. ''Akademik Öz Denetim Ölçeği'' toplam puanı ile "Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği" toplam puanı arasında (r=.266, p<.001) pozitif yönde anlamlı ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Akademik öz denetim ölçeğinin akademik sebat alt boyutu ile okula bağlanma ölçeğinin toplam puanı arasında pozitif anlamlı bir ilişki çıkarken; bir diğer alt boyutu olan akademik dikkat ile anlamlı bir ilişki çıkmadığı görülmektedir. Akademik öz denetim ve algılanan sosyal destek değişkenleri birlikte, okula bağlılık değişkeniyle olan ilişkisinde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. R=0.329, R2=0.108, p<.01. Akademik öz denetim ve algılanan sosyal destek değişkenleri, okula bağlılığın toplam varyansının yüzde 10'unu açıklamaktadır.

DEĞERLENDİRME

Okula bağlılık toplam puanının yaş, kardeş sayısı, anne- baba eğitim durumu, akademik durum ve sosyo ekonomik düzeye göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Ayrıca yapılan analizlerde akademik öz denetimin ve algılana sosyal desteğin hem toplam puanları hem de alt boyutlarının puanları okula bağlılık puanı ile pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Son olarak ise akademik öz denetim ve algılanan sosyal destek toplam puanları, okula bağlılık toplam puanını yordadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *sosyal destek, akademik öz denetim, okula bağlılık*

Bildiri No: PDR2022.000179 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. Zeliha Traş, Necmettin Erbakan Üniversitesi Arş. Gör. Büşra Kökçam, Necmettin Erbakan Üniversitesi **Psikolojik Danışman Merve Akkol, Altınekin Şehit Adem Yıldırım Çok Programlı Anadolu Lisesi*

Are Boys' Cognitive Flexibility Higher Than Girls? A Latent Profile Analysis in Adolescent

In this study, it was aimed to examine the cognitive flexibility profiles of adolescents by coping strategies, level of loneliness, support resources and some demographic variables. 448 students (44% female) selected through convenience sampling from six different high schools answered the Cognitive Flexibility Inventory, the Coping Response Inventory, and the UCLA Loneliness Scale-Short Form. The answers given by the students to the Cognitive Flexibility Inventory were analyzed by latent profile analysis and it was found that there were three different profiles. When the total cognitive flexibility mean scores of the profiles were compared, it was understood that they ordered linearly. The group with the highest cognitive flexibility was named as High Cognitive Flexibility (HCF), the lowest group as Low Cognitive Flexibility (LCF) and the group falling between them was named as the Medium Cognitive Flexibility (MCF) group. The frequency of using logical analysis, positive reappraisal and problem solving strategies from coping strategies increases as the level of profiles' cognitive flexibility increases. According to the frequency of use of support seeking strategy, HCF and MCF do not differ among themselves, while both groups use this strategy more than LCF. With regard to the source of support (family, friend, teacher, special person), the profiles were analyzed by logistic regression analysis and it has been revealed that those in LCF and MCF perceived twice as much support from friends than HCF, but those in HCF felt less lonely than MCF and LCF. The profiles were examined in terms of Alternatives and Control, which are the subscales of the Cognitive Flexibility Inventory, and it was understood that as the cognitive flexibility of the profiles increased, they considered alternatives more. In difficult situations, HCF has a higher sense of control than MCF and LCF, but interestingly, MCF has a lower sense of control than LCF. Profiles were analyzed by logistic regression analysis in terms of demographic variables, and it was found that the odds of being younger than those in the HCF were higher for those in LCF, and those in MCF had higher odds of being a girl than the odds of being a boy compared to those in HCF. The cognitive flexibility means of girls and boys were compared with the independent samples t-test, and it was found that boys' cognitive flexibility mean was statistically significantly higher than girls', however, the test statistic did represent a small-sized effect. These findings are discussed in relation to the relevant literature.

Keywords: *Cognitive flexibility, Coping strategies, Loneliness, Adolescent, Latent profile analysis, Logistic regression analysis*

Ergenlerde Latent Profil Analizi: Erkeklerin Bilişsel Esnekliği Kızlara Göre Daha Mı Yüksek?

Bu çalışmayla, ergenlerin bilişsel esneklik profillerinin stresle başa çıkma stratejileri, yalnızlık düzeyleri, destek kaynakları ve bazı demografik değişkenlerce incelemek amaçlanmıştır. Altı farklı ortaöğretim kurumundan uygun örnekleme yoluyla seçilen 448 lise öğrencisi (%44 kız) Bilişsel Esneklik Envanteri, Stresle Başa Çıkma Yöntemleri Ölçeği ve UCLA Yalnızlık Ölçeği-Kısa Formunu cevaplandırmışlardır. Öğrencilerin Bilişsel Esneklik Envanterine verdikleri cevaplar latent profil analiziyle incelenmiş ve üç farklı profilin olduğu anlaşılmıştır. Profillerin toplam bilişsel esneklik puan ortalamaları karşılaştırıldığında doğrusal bir şekilde sıralandıkları anlaşılmıştır. Bilişsel esnekliği en yüksek grup Yüksek Bilişsel Esneklik (YBE), en düşük grup Düşük Bilişsel Esneklik (DBE) ve aralarında kalan grup ise Orta Bilişsel Esneklik (OBE) grubu olarak adlandırılmıştır. Profillerin bilişsel esneklik düzeyi arttıkça stresle baş etme stratejilerinden mantıksal analiz, pozitif değerlendirme ve problem çözme stratejilerini kullanım sıklıkları artmaktadır. Destek arama stratejisi kullanım sıklığına göre, YBE ve OBE kendi aralarında farklılaşmazken her iki grup da bu stratejiyi DBE'ye göre daha fazla kullanmaktadırlar. Destek kaynağına (aile, arkadaş, öğretmen, özel insan) göre, profiller logistik regresyon analiziyle incelenmiş, DBE ve OBE'dekilerin, YBE'ye göre iki kat daha fazla arkadaşlarından destek aldıkları ancak YBE'nin OBE ve DBE'ye göre daha az yalnız hissettiği ortaya konmuştur. Bilişsel Esneklik Envanterinin alt ölçekleri olan Alternatifler ve Kontrol bakımından profiller incelenmiş, profillerin bilişsel esnekliği arttıkça alternatifleri daha fazla göz önünde bulundurdukları anlaşılmıştır. Zor durumlarla karşılaştığında YBE'nin, OBE ve DBE'den daha yüksek bir kontrol algısı olduğu ancak ilginç bir şekilde OBE'nin DBE'den daha düşük bir kontrol algısı olduğu bulunmuştur. Profiller demografik değişkenler bakımından logistik regresyon analiziyle incelenmiş, DBE'dekilerin, YBE'dekilere göre daha genç olma oddsunun daha yüksek olduğu ve YBE ile karşılaştırıldığında OBE'dekilerin kız olma oddsunun erkek olma oddsuna göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Kızlar ile erkeklerin bilişsel esneklik ortalamaları bağımsız gruplar t testiyle karşılaştırılmış, erkeklerin bilişsel esneklik ortalamalarının kızlardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu, ancak test istatistiğinin etki büyüklüğü bakımından küçük olduğu anlaşılmıştır. Bulgular, ilgili literatür ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Bilişsel esneklik, Stresle başa çıkma stratejileri, Yalnızlık, Ergenlik, Latent profil analizi, Lojistik regresyon analizi*

Bildiri No: PDR2022.000180 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Makbule Duran Mucuk, Milli Eğitim Bakanlığı* Dr. Öğr. Üyesi Ekrem Sedat Şahin, Aksaray Üniveristesi

Development, Validity and Reliability of the Relative Deprivation Scale: Adolescent Form (RDS-AF)

The aim of this study is to develop a valid and reliable measurement tool to measure the relative deprivation level in adolescents. The concept of relative deprivation can be defined as the individual's perception of herself as disadvantaged when compared to others who are similar to herself, and this perception triggers emotions such as anger, resentment, sadness, and anger in the person. In other words, the emotional result that arises when the individual compares what he or she has with those of others who are similar to him and thinks that he or she experiences injustice regarding what they do not have can be expressed as relative deprivation. The concept of relative deprivation has four components. These are: 1) The individual first compares himself with another, 2) Then he makes a cognitive assessment that he is more disadvantaged, 3) He thinks that these disadvantages are unfair, 4) These unachievable disadvantages are resentful of an injustice. Within the scope of this study, an item pool was prepared for the Relative Deprivation Scale-Adolescent Form (RDS-AF) in order to determine the relative deprivation level of adolescents. The items in the item pool were submitted to the opinion of three field experts and three language experts who had at least doctorate education. In line with the opinions of the field experts, the preliminary form of the scale was created and applied to 27 adolescents from the target group in order to determine the intelligibility. As a result of this application, the parts that were not understood were corrected and the trial form of the scale was prepared. The trial form was applied to 586 high school students from different school types. Exploratory Factor Analysis (EFA) was performed by entering the obtained data into SPSS 22.0 environment. As a result of EFA, a form with three factors and 16 items was reached. In the following process, the 16-item form was applied to 320 adolescents who continue their education in different school types. With the data obtained from this application, Confirmatory Factor Analysis (DFA) CMIN/DF= 2.69, RMSEA= .073, CFI= .93, IFI= .93, TLI= .91, GFI= .90, AGFI= .87 was performed in SPSS AMOS 21.0 program. Goodness of fit values revealed in CFA; Depending on the CFA result, it can be said that the scale has 16 items and three-factor structure and has acceptable fit values. The Cronbach Alpha coefficient calculated to determine internal consistency was .89; The Pearson Product Moments Correlation coefficient calculated within the scope of the test-retest carried out to determine the stability was found to be .76. In line with the results obtained from this study, it can be said that the Relative Deprivation Scale-Adolescent Form (RDS-AF) is a valid and reliable measurement tool for measuring the relative deprivation levels of adolescents in Turkish culture. The findings were discussed and interpreted in line with the relevant literature and suggestions were presented.

Keywords: *Relative deprivation, Validity, Reliability, Adolescence*

Göreli Yoksunluk Ölçeği- Ergen Formu'nun (GYÖ- EF) Geliştirilmesi, Geçerliliği ve Güvenilirliği

Bu araştırmanın amacı ergenlerde göreli yoksunluk düzeyini ölçmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Göreli yoksunluk kavramı bireyin kendine benzeyen diğerleri ile kıyasladığında kendisini dezavantajlı olarak algılaması ve bu algının kişide öfke, kırgınlık, üzüntü, kızgınlık gibi duyguları harekete geçirmesi olarak tanımlanabilir. Başka bir deyişle bireyin sahip oldukları ile kendine benzeyen diğerlerinin sahip olduklarını kıyasladığında ve sahip olmadıklarına ilişkin haksızlık yaşadığını düşünmesine bağlı olarak ortaya çıkan duygusal sonuç, göreli yoksunluk olarak ifade edilebilir. Göreli yoksunluk kavramının dört bileşeni bulunmaktadır. Bunlar: 1) Bireyin önce kendisini bir başkasıyla kıyaslaması, 2) Sonra kendisinin daha dezavantajlı olduğuna dair bilişsel bir değerlendirme yapması, 3) Bu dezavantajların haksızlık olduğunu düşünmesi, 4) Bu elde edilemeyen dezavantajların yapılmış bir haksızlık olmasına gücenmesi şeklindedir. Bu araştırma kapsamında ergenlerin göreli yoksunluk düzeyini belirlemek amacıyla Göreli Yoksunluk Ölçeği- Ergen Formu (GYÖ-EF) için madde havuzu hazırlanmıştır. Madde havuzundaki maddeler en az doktora düzeyinde eğitim almış üç alan uzmanı ve üç dil uzmanın görüşüne sunulmuştur. Alan ve dil uzmanlarının görüşleri doğrultusunda ölçeğin ön formu oluşturulmuş ve anlaşılırlığın belirlenmesi amacıyla hedef kitleden 27 ergene uygulanmıştır. Bu uygulama sonucunda anlaşılmayan yerler düzeltilmiş ve ölçeğin deneme formu hazırlanmıştır. Deneme formu farklı okul türlerinde bulunan 586 lise öğrencisine uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22.0 ortamına aktarılarak Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) gerçekleştirilmiştir. AFA sonucunda üç faktörlü ve 16 maddelik forma ulaşılmıştır. Takip eden süreçte 16 maddelik form yine farklı okul türlerinde eğitimine devam eden 320 ergen bireye uygulanmıştır. Bu uygulamadan elde edilen veriler ile SPSS AMOS 21.0 programında Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA'da ortaya çıkan uyum iyiliği değerlerinin; CMIN/DF= 2.69, RMSEA= .073, CFI= .93, IFI= .93, TLI= .91, GFI= .90, AGFI= .87 şeklinde olduğu saptanmıştır. DFA sonucuna bağlı olarak ölçeğin 16 maddeli ve üç faktörlü yapıda, kabul edilebilir uyum değerlerine sahip olduğu söylenebilir. Ölçeğin güvenilirliği iç tutarlılık ve kararlılık kapsamında incelenmiştir. İç tutarlılığı belirlemek için hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı .89; kararlılığı belirlemek için gerçekleştirilen test tekrar test kapsamında hesaplanan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısının ise .76 olduğu saptanmıştır. Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda Göreli Yoksunluk Ölçeği- Ergen Formu'nun (GYÖ-EF) Türk kültüründe, ergenlerin göreli yoksunluk düzeylerini ölçmeye dönük geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Bulgular ilgili alan yazın doğrultusunda tartışılarak yorumlanmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Göreli yoksunluk, Geçerlilik, Güvenilirlik, Ergenlik Dönemi*

Bildiri No: PDR2022.000183 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. HACER YILDIRIM KURTULUŞ, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI* Lisansüstü Öğrencisi EMİN KURTULUŞ, SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

The Effect of Narrative Therapy-Based Group Counseling on Self-Esteem of Adolescents

Narative therapy is an approach based on understanding and living life through stories. Narative therapy, which is one of the postmodern therapies, attaches great importance to the personal experiences of individuals. It emphasizes that people make an effort about their own problems and that the alternative story can be seen by underlining this effort. The narrative therapy approach, which aims to create a new and alternative story, also aims to highlight the contributions of other people to one's life. In this respect, group experience is considered very valuable in narrative therapy practices. In narrative therapy, it is aimed to increase the visibility of the answers given by the members to their own problems, by accepting the members of the group as external witnesses. It is stated that the members of the group are experts in their own problems, and the leader of the group is an expert in asking the right questions. In this study, it is aimed to examine the effect of narrative therapy-based group counseling on the self-esteem of adolescents attending high school. The research was carried out with experimental methods in order to determine the effect on the self-esteem of adolescents participating in narrative therapy-based group counseling. In this direction, a random design with pretest-posttest control group was used in the study. The independent variable of the study is the narrative therapy-based intervention program, which was applied only to the experimental groups for eight weeks between the pretest and posttest measurements. The dependent variable of the study is the self-esteem levels of the adolescents who continue their high school education. The study group of the research consists of 20 adolescents, 10 of which are in the control and 10 in the experimental group. The age range of children is between 14-18 years old. According to the results obtained from the research, it was observed that the group counseling practice based on narrative therapy was effective on the self-esteem of adolescents. The data obtained were discussed in the light of the literature and suggestions were presented.

Keywords: *narrative therapy, adolescence, self-esteem*

Naratif (Öyküsel) Terapi Temelli Grupla Psikolojik Danışma Uygulamasının Ergenlerde Benlik Saygısı Üzerindeki Etkisi

Naratif (öyküsel) terapi hikayeler aracılığıyla hayatı anlamayı ve yaşamayı temel alan bir yaklaşımdır. Postmodern terapilerden biri olan naratif terapi bireylerin kişisel deneyimlerini oldukça önemsemektedir. Kişilerin kendi yaşadığı sorunlar konusunda çaba gösterdiğini ve bu çabanın altının çizilmesi ile alternatif hikayenin görülür olmasını vurgulamaktadır. Yeni ve alternatif bir hikaye oluşturmayı amaçlayan naratif (öyküsel) terapi yaklaşımı, aynı zamanda diğer insanların kişinin yaşamına yaptıkları katkıları belirgin hale getirmeyi de amaçlamaktadır. Bu doğrultuda naratif (öyküsel terapi) uygulamalarında grup deneyimi oldukça değerli görülmektedir. Naratif terapide grupta yer alan üyeler birer dış şahit olarak

kabul edilerek üyelerin kendi sorunlarına verdikleri cevapların görünürlüğünün arttılması amaçlanmaktadır. Grup üyelerinin kendi sorunları karşısında uzman olduğu, grup liderinin ise doğru sorular sorma konusunda uzman olduğu belirtilmektedir. Bu araştırmada da naratif (öyküsel) terapi temelli grupla psikolojik danışma uygulamasının lise eğitimine devam eden ergenlerin benlik saygısı üzerindeki etkisini incelemek amaçlanmaktadır. Araştırma, naratif (öyküsel) terapi temelli grupla psikolojik danışma uygulamasına katılan ergenlerin benlik saygısı üzerindeki etkisini belirlemek amacı ile deneysel yöntemlerle yürütülmüştür. Bu doğrultuda araştırmada ön test-son test kontrol gruplu seçkisiz desen kullanılmıştır. Araştırmanın bağımsız değişkeni, ön test ve son test ölçümleri arasında sadece deney gruplarına sekiz hafta boyunca uygulanan naratif (öyküsel) terapi temelli müdahale programıdır. Araştırmanın bağımlı değişkeni ise lise eğitimine devam eden ergenlerin benlik saygısı düzeyleridir. Araştırmanın çalışma grubu 10 kontrol ve 10 deney grubu olmak üzere 20 ergenden oluşmaktadır. Çocukların yaş aralığı 14-18 yaş aralığındadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, naratif (öyküsel) terapi temelli grupla psikolojik danışma uygulamasının ergenlerde benlik saygısı üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Elde edilen veriler literatür ışığında tartışılmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *naratif terapi, öyküsel terapi, ergen, benlik saygısı*

Bildiri No: PDR2022.000186 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Yücel Sofuoğlu, Milli Eğitim Bakanlığı* Doç. Dr. İlkay Demir, İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa

A Narrative Analysis on Professional Identity Constructions Of School Counselors

Professional identity, which is defined as qualifications, beliefs, values, goals and experiences in a professional role, is an important concept for counselors and counseling profession itself. Whilst counselor professional identity is a widely discussed topic abroad, studies conducted in Turkey are quite limited. In this respect, the purpose of this research study was to explore how Turkish vocational high school counselors in Istanbul construct their professional counselor identities. Along with this general purpose it was sought to answer three main questions: How do vocational high school counselors' professional narratives emerge for their decision to get counselor education to the present day?, What are the common themes in vocational high school counselors' professional life narratives?, Which factors that emerge in their professional life narratives do affect vocational high school counselors' professional identity construction?. The study was designed using a narrative methodology. Professional life stories of 7 school counselors (5 females), who have at least 10 years of field experience (ranged from 10 to 30 years) and currently work at public vocational high schools, have been analyzed using narrative inquiry. A semi-structured in-depth interview guide was designed as the data collection tool. In the analysis process, each professional life narrative was arranged and presented in the temporal order. The second step in the analysis was to define the inter-linked themes that emerged in the professional life narratives of the participants. Findings from the data analysis revealed 4 main themes: Uncertainty and Supporting Mechanisms, Integration with Profession Through New Experiences, Determinative Institutional Boundaries and Socio-Political Determinative Master Narratives. The present study also noted that individual lives, institutional practices and socio-political processes have an impact on identity construction process of professional counseling identity.

Keywords: *counselor professional identity, professional identity, narrative analysis, thematic analysis, narrative identity*

Okul Psikolojik Danışmanlarının Mesleki Kimlik İnşalarına İlişkin Bir Anlatı Analizi

Mesleki bir roldeki nitelikler, inançlar, değerler, hedefler ve deneyimler olarak tanımlanan mesleki kimlik, hem psikolojik danışmanlar hem de psikolojik danışmanlık mesleğinin kendisi için önemli bir kavramdır. Psikolojik danışmanlık mesleki kimliği yurtdışında yaygın olarak tartışılan bir konu olmasına rağmen, Türkiye'de yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı İstanbul'da görev yapmakta olan ve hali hazırda bir meslek lisesinde çalışan okul psikolojik danışmanlarının mesleki kimliklerini nasıl inşa ettiklerini araştırmaktır. Bu genel amaç doğrultusunda üç ana soruya yanıt aranmıştır: Meslek liselerinde görev yapan okul psikolojik danışmanlarının meslek eğitimi almaya karar vermelerinden, günümüze dek mesleki anlatıları ne biçimlerde ortaya çıkmaktadır?, Meslek liselerinde görev yapan okul psikolojik danışmanlarının mesleki kimlik anlatıları hangi

temalar çerçevesinde şekillenmektedir?, Okul psikolojik danışmanlığı kimliğinin inşasında etkili olan faktörler katılımcıların anlatılarında nasıl ortaya çıkmaktadır?. Çalışma, anlatı araştırması metodolojisi kullanılarak tasarlanmıştır. En az 10 yıl alan deneyimine sahip (10-30 yıl arası) ve hali hazırda devlet meslek liselerinde görev yapan 7 okul psikolojik danışmanının (5 kadın) mesleki yaşam öyküleri anlatı analizi yöntemiyle incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme kılavuzu kullanılmıştır. Analiz sürecinde her bir mesleki yaşam öyküsü zamansal olarak sıralanmış ve sunulmuştur. Analizdeki ikinci adım ise, katılımcıların mesleki yaşam anlatılarında ortaya çıkan ortak temalar tanımlanmasıdır. Gerçekleştirilen tematik analiz neticesinde elde edilen bulgular dahilinde 4 ana temanın belirdiği görülmüştür: Belirsizlik ve Destekleyici Mekanizmalar, Yeni Deneyimler Yoluyla Meslekle Bütünleşme, Belirleyici Kurumsal Sınırlar ve Sosyo-Politik Belirleyici Üst Anlatılar. Bu çalışmada ayrıca, psikolojik danışmanlık mesleki kimliğinin inşa süreci üzerinde katılımcıların bireysel yaşantılarının, etkileşimde bulunulan kurumsal yapıların, uygulamaların ve sosyo-politik süreçlerin etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *psikolojik danışmanlık mesleki kimliği, mesleki kimlik, anlatı analizi, tematik analiz, anlatısal kimlik*

Bildiri No: PDR2022.000187 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Fuat AYDOĞDU, Hacettepe Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Beyza ŞANAL GÜNGÖR, Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Türkan AYHAN ÖZ, Gaziantep Üniversitesi

Does Sharing Bring Happiness? Understanding the Sharenting Phenomenon

The rapid changes in the field of technology have made the use of social media one of the routines in the life of the individual. This behavior of parents who share information about their children with pictures, videos, stories and status updates on social networks such as Instagram, Facebook, Twitter and Whatsapp is defined as “Sharenting” and takes place with the concept of “Sharing Parenting” in Turkish literature. Parents sharing information about their children on social media brings with it many risks. Children who do not realize the possible risks due to their age are abused by their primary caregivers. Understanding the experience of Sharenting, which is seen as a present danger to children, motivated the researchers to conduct this research. From this point of view, the aim of this research is to understand the reasons and effects of social media sharing of parents about their children. In this study, which was carried out in the phenomenological design of the qualitative research method, six participants were reached with the snowball sampling method. The data collected from the participants were obtained with a semi-structured interview form developed by the researchers. The semi-structured interview form consisted of nine open-ended questions, each of which was aimed at understanding the sharenting phenomenon. Within the scope of the research, online interviews were conducted with each participant with ZOOM Meeting, which lasted an average of 40 minutes. The interviews with the participants were transcribed. The obtained data were subjected to content analysis independently by three researchers who conducted the research. Afterwards, the research team evaluated the themes and categories determined by each researcher and finalized the findings. As a result, it was seen that the sharing experiences of the participants were gathered under seven different themes. These themes were determined as sharenting “frequency”, “reasons”, “actions”, “platforms”, “effects”, “criteria” and “awareness”. The reasons for sharenting of the participants were determined as “Collecting Memories”, “Emotion”, “Staying in Communication”, “Approval”, “Providing Benefit to Followers”, “Followers/Relatives Reaction”, “Change in Routine” and “Being Liked”. When the participants shared, "Increased Social Media Use", "Evil Eye Anxiety" "Positive Affect" "The Feeling of Being a Good Woman/Good Parent" "Addiction" "Wondering About Others" and "Temporary Happiness" effects were found. In the absence of sharing, the effects of "Neutral Effect", "Impulse to Share" and "Feeling Missing" were determined. The findings are presented by giving sample quotations for each theme. The research will continue until the data saturation point is reached.

Keywords: *sahrenting, sharing, social media, social media use*

Paylaşmak Mutluluk Getirir mi? Sharenting (Paylaşan Ebeveynlik) Fenomenini Anlamak

Teknoloji alanında yaşanan hızlı değişimler sosyal medya kullanımını bireyin hayatındaki rutinlerden biri haline getirmiştir. Instagram, Facebook, Twitter ve Whatsapp gibi sosyal ağlarda resimler, videolar, hikâye ve durum güncellemeleri ile çocukları hakkında bilgileri paylaşan ebeveynlerin bu davranışı, "Sharenting" olarak tanımlanmakta ve Türkçe alanyazında "Paylaşan Ebeveynlik" kavramı ile yer almaktadır. Ebeveynlerin sosyal medyada çocuklarına ilişkin bilgileri paylaşmaları birçok riski de beraberinde getirmektedir. Yaşları dolayısıyla olası riskleri fark edemeyen çocuklar ise birincil bakımverenleri tarafından bir yönüyle istismar edilmektedir. Çocuklar için mevcut bir tehlike olarak görülen Sharenting deneyimini anlamak bu araştırmanın yürütülmesi konusunda araştırmacıları motive etmiştir. Buradan hareketle bu araştırmanın amacı ebeveynlerin çocukları ile ilgili sosyal medya paylaşımlarının nedenlerini ve etkilerini anlamaktır. Nitel araştırma yönteminin fenomenolojik deseninde yürütülen bu araştırmada kartopu örnekleme yöntemi ile altı katılımcıya ulaşılmıştır. Katılımcılardan toplanan veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu her biri sharenting fenomenini anlamaya yönelik olan açık uçlu dokuz sorudan oluşmuştur. Araştırma kapsamında her bir katılımcı ile ZOOM Meeting ile ortalama 40 dakika süren çevrimiçi görüşmeler yapılmıştır. Katılımcılarla yapılan görüşmeler yazıya dökülmüştür. Elde edilen veriler araştırmayı yürüten üç araştırmacı tarafından bağımsız olarak içerik analizine tabii tutulmuştur. Daha sonra araştırma ekibi her bir araştırmacının belirlemiş olduğu tema ve kategorileri değerlendirerek bulgulara son halini vermiştir. Sonuç olarak katılımcıların sharenting deneyimlerinin yedi farklı tema altında toplandığı görülmüştür. Bu temalar sharenting "sıklığı", "nedenleri", "eylemleri", "platformları", "etkileri", "kriterleri" ve "farkındalığı" olarak belirlenmiştir. Katılımcıların sharenting nedenleri "Anı Biriktirme", "Duygulanım", "İletişimde Kalmak", "Onaylanmak", "Takipçilere Fayda Sağlamak", "Takipçi/Yakınlar Tepkisi", "Rutinde Değişiklik" ve "Beğenilmek" olarak saptanmıştır. Katılımcılarda paylaşım yapıldığında "Artan Sosyal Medya Kullanımı", "Nazar Edilme Kaygısı" "Olumlu Duygulanım" "İyi Bir Kadın/İyi Bir Ebeveyen Olma Hissi" "Bağımlılık" "Başkalarını Merak Etme" ve "Geçici Mutluluk" etkileri bulunmuştur. Paylaşım yapılmadığında ise "Nötr Etki", "Paylaşma Dürtüsü" ve "Eksik Hissetmek" etkileri saptanmıştır. Bulgular, her bir temaya ait örnek alıntılar verilerek sunulmuştur. Araştırma veri doyum noktasına ulaşıncaya kadar devam edecektir.

Anahtar Kelimeler: *sharenting, paylaşan ebeveynlik, sosyal medya, sosyal medya kullanımı*

Bildiri No: PDR2022.000188 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Gizem Çelebi, İstanbul Okan Üniversitesi* Doç. Dr. Sevcan YAĞAN, İstanbul Kültür Üniversitesi

Non-normative Childhood In Heteronormative Order: A Study Of Childhood Experiences Of LGBT+ Adults In The Context Of Gender

In this study, childhood experiences of LGBT+ adults regarding gender roles and stereotypes in the context of school and family relationships were examined. The study aims to address the impact of gender roles in the childhood lives of LGBT+s by examining the experiences of the coming out process, the parental attitudes they encounter during their childhood, their school experiences and friendships, the expectations of the society and the strategies they have developed to cope with the situations they experience. This study was conducted with 7 LGBT+ participants between the ages of 18-30 who spent their childhood in Turkey, which was reached by snowball sampling method. The study was carried out within the scope of narrative study design which is one of the qualitative research designs. With the narrative study, it is aimed to reveal the stereotypes imposed by gender roles on LGBT+ identities in the context of family, school life, and friendships with the participants' own views, impressions, and experiences. A demographic information form and a semi-structured interview form were used to collect data. In-depth interviews were conducted with the participants individually. The data were collected by voice recording with the participants' permission during the individual interviews. Qualitative data were analyzed using the descriptive analysis method. According to the data obtained, LGBT+s have had negative experiences since childhood because their choice of plays, toys, clothing or behavior did not comply with the heteronormative norms accepted by the society. The stigma and discrimination they are exposed to due to their sexual identity and sexual orientation, especially during adolescence, can have traumatic effects. Bi+ participants stated that since they did not declare their sexual orientation, being accepted as heterosexual by the family and society prevented negative experiences. One of the Bi+ participants stated that she did not have any negative experiences with her family and friends during coming out. As a result, it can be concluded that LGBT+ children are more likely to experience bullying, exclusion, violence, or rights violations than heterosexual children in the heteronormative order.

Keywords: *Gender, LGBT+, Heteronormative, Childhood, Adolescence*

Heteronormatif Düzende Norm Dışı Çocukluk: LGBT+ Yetişkinlerin Çocuk Dönemi Yaşantılarının Toplumsal Cinsiyet Bağlamında İncelenmesi

Bu çalışmada, LGBT+ yetişkinlerin okul ve aile içi ilişkileri bağlamında toplumsal cinsiyet rolleri ve kalıp yargılara ilişkin çocukluk dönemi deneyimleri incelenmiştir. Çalışma LGBT+'ların açılma süreci yaşantıları, çocukluk döneminde karşılaştıkları ebeveyn tutumları, okul yaşantıları ve arkadaşlık ilişkileri, toplumun beklentileri ve yaşadıkları durumlarla baş etmek için geliştirdikleri stratejiler incelenerek, LGBT+'ların çocukluk yaşantılarında

toplumsal cinsiyet rollerinin etkisine değinmek amaçlanmıştır. Araştırma, kartopu örneklem yöntemi ile ulaşılan çocukluk çağını Türkiye'de geçirmiş 18-30 yaş arası 7 LGBT+ katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma, nitel araştırma desenlerinden biri olan anlatı araştırması deseni kapsamında yürütülmüştür. Anlatı araştırması ile toplumsal cinsiyet rollerinin, LGBT+ kimliklere aile, okul yaşantıları ve arkadaşlık ilişkileri bağlamında dayattığı kalıp yargıları katılımcıların kendi görüşleri, izlenimleri ve deneyimleri ile açığa çıkarmak amaçlanmıştır. Verilerin toplanmasında demografik bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Katılımcılarla bireysel olarak derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Veriler, katılımcılarla yapılan bireysel görüşmeler sırasında katılımcıların izni ile ses kaydı alınarak toplanmıştır. Nitel veriler, betimsel analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen verilere göre LGBT+'lar, çocukluk döneminden itibaren oyun, oyuncak, kıyafet seçimi veya davranış şekillerinin toplum tarafından kabul gören heteronormatif normlara uymadıkları gibi gerekçelerle olumsuz deneyimler yaşamıştır. Özellikle ergenlik döneminde cinsel kimlik ve cinsel yönelimleri nedeniyle maruz kaldıkları damgalanma ve ayrımcılık oldukça travmatik etkiler bırakabilmektedir. Bi+ katılımcılar cinsel yönelimlerini beyan etmemeleri sebebiyle aile ve toplum tarafından heteroseksüel kabul edilmesinin olumsuz yaşantıların önüne geçtiğini belirtmişledir. Bi+ katılımcılardan biri ise açılma sürecinde aile ve arkadaşları tarafından hiçbir olumsuz deneyim yaşamadığını belirtmiştir. Sonuç olarak, LGBT+ çocuklar heteronormatif düzen içinde heteroseksüel çocuklara kıyasla daha çok zorbalığa maruz kaldıkları, toplum tarafından dışlanma, şiddet veya hak ihlali yaşayadıkları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Toplumsal Cinsiyet, LGBT+, Heteronormative, Çocukluk, Ergenlik*

Bildiri No: PDR2022.000189 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. Ali Eryılmaz, Yıldız Teknik Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Kübra Sel, İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa* Uzm. Psk. Danışman Pınar Kalecik, Milli Eğitim Bakanlığı Psikolojik Danışman Özde Günerbüyük, Milli Eğitim Bakanlığı Psikolojik Danışman Gülay Sezgin, Milli Eğitim Bakanlığı Psikolojik Danışman Elçin İlaslan, Milli Eğitim Bakanlığı

Evaluation of the Effectiveness of the Covid-19 Cooling Intervention Program in Student and Parent Implementations

The Covid-19 epidemic disease process negatively affects the physical and mental health of individuals. In order to support students and parents in coping with the negative effects that emerged in this period, a Coping with Covid-19 Intervention Program was prepared within the scope of the Lüleburgaz Connection, Even From A Distance Project, in cooperation with the Turkish PDR Association Kırklareli Provincial Representative and Lüleburgaz District National Education Directorate. The intervention program was implemented online in six sessions in the 2020-2021 academic year. In this direction, the aim of the study is to test the effectiveness of the intervention program prepared for students and parents to cope with the psychological effects of the Covid 19 epidemic period, which is one of the challenging life events. Secondary school 7-8th grade students participating in the study group student and parent practices. grade and high school 9-10. consists of students and their parents. Since the quantitative and qualitative research methods were considered together in the study, the mixed research approach was chosen. In order to obtain quantitative data in the study, "The Scale for Coping with Events and Situations Activating Pessimism", "Satisfaction with Life Scale" and "Positive-Negative Emotion Scale" were used. Quantitative data obtained by pre-test post-test application were analyzed with Wilcoxon Signed Rank Test using SPSS program. In addition, evaluations of students and parents regarding the effectiveness of the intervention program were taken. The qualitative data obtained were analyzed by content analysis. When the pre-test and post-test scores obtained in the intervention program applications were analyzed together, it was seen that there was no significant difference between the pre-test and post-test scores of the students and parents participating in the research ($p > 0.05$). However, after the intervention program applications, it was observed that the coping, life satisfaction and positive emotion mean scores of the students and parents increased, while the negative emotion score averages decreased. As a result of the analysis of qualitative data, students and parents made evaluations that the Intervention Program was effective in coping. As a result of the analyzes, it can be said that the Coping with Covid-19 Intervention Program is effective in coping with the psychological effects of the epidemic disease period, which is a compelling life event. It has been suggested that the Coping with Covid-19 Intervention Program can be used during epidemics, which is a compelling life event, and during other challenging life events, by revising it according to the relevant event.

Keywords: *covid 19, coping, intervention program, student, parent*

Covid 19 ile Başa Çıkma Müdahale Programının Öğrenci ve Veli Uygulamalarında Etkililiğinin Değerlendirilmesi

Covid- 19 salgın hastalık süreci bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlıklarını olumsuz olarak etkilemektedir. Öğrenci ve velilerin bu dönemde ortaya çıkan olumsuz etkilerle başa çıkabilmesine destek sunmak amacıyla Türk PDR Derneği Kırklareli İl Temsilciliği ve Lüleburgaz İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle Uzaktan da Olsa Lüleburgaz Bağımız Hiç Kopmasın Projesi kapsamında Covid-19 ile Başa Çıkma Müdahale Programı hazırlanmıştır. Müdahale programı 2020- 2021 eğitim öğretim yılında altı oturum şeklinde çevrim içi olarak uygulanmıştır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, öğrencilerin ve velilerin zorlayıcı yaşam olaylarından biri olan Covid 19 salgın hastalık döneminin ruhsal etkileriyle başa çıkmaları için hazırlanan müdahale programının etkililiğinin test edilmesidir. Çalışma grubu öğrenci ve veli uygulamalarına katılan ortaokul 7-8. sınıf ve lise 9-10. sınıf öğrencileri ile velilerinden oluşmaktadır. Çalışmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri bir arada ele alındığından karma araştırma yaklaşımı seçilmiştir. Çalışmada nicel verileri elde etmek amacıyla "Kötümserliği Aktive Eden Olaylarla ve Durumlarla Başa Çıkma Ölçeği", "Yaşam Doyum Ölçeği" ve "Pozitif-Negatif Duygu Ölçeği" kullanılmıştır. Ön-test son-test uygulaması yapılarak elde edilen nicel veriler SPSS programı kullanılarak Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi ile analiz edilmiştir. Ayrıca öğrenci ve velilerin müdahale programının etkililiğine yönelik değerlendirmeleri alınmıştır. Elde edilen nitel veriler ise içerik analizi ile çözümlenmiştir. Müdahale programı uygulamalarında alınan ön-test ve son-test puanları birlikte analiz edildiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin ve velilerin ön-test ve son-test puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($p > 0.05$). Ancak müdahale programı uygulamaları sonrasında öğrencilerin ve velilerin başa çıkma, yaşam doyumu ve pozitif duygu puan ortalamalarının yükseldiği, negatif duygu puan ortalamalarının düştüğü görülmüştür. Nitel verilerin analizi sonucunda ise öğrenci ve veliler Müdahale Programının başa çıkmada etkili olduğu yönünde değerlendirmeler yapmıştır. Analizler sonucunda Covid- 19 ile Başa Çıkma Müdahale Programının zorlayıcı yaşam olayı olan salgın hastalık döneminin ruhsal etkileriyle başa çıkmada etkili olduğu söylenebilir. Covid- 19 ile Başa Çıkma Müdahale Programının zorlayıcı yaşam olayı olan salgın hastalık dönemlerinde ve diğer zorlayıcı yaşam olayları dönemlerinde ilgili olaya göre revize edilerek kullanılabileceği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *covid 19, başa çıkma, müdahale programı, öğrenci, veli*

Bildiri No: PDR2022.000191 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. Zeliha Traş, Necmettin Erbakan Üniversitesi **Arş. Gör. Büşra Kökçam, Necmettin Erbakan Üniversitesi* Psikolojik Danışman Büşra Akay, Borsa İstanbul Ortaokulu (Konya-Selçuklu)

Smartphone Addiction and Social Appearance Anxiety: Regression Analysis of Adolescents' Need to Make A Good Impression

The aim of this study is to examine adolescents' need to make a good impression in terms of smartphone addiction and social appearance anxiety. 476 students (50% girls) selected through convenience sampling from two different junior high schools answered the Smartphone Addiction Scale-Short Version, the Social Appearance Anxiety Scale and the Need for Social Approval Scale (its three subscales are Sensitivity to others' judgments, Social withdrawal and Leaving a good impression). As a result of the regression analysis, it was understood that age, gender, smartphone addiction and social appearance anxiety contributed significantly to explain 37% of the variance in adolescents' need to make a good impression, but the variable of having a smartphone or not did not make a significant contribution to the model. While age was negatively related to the need to make a good impression, girls were found to have a higher need to make a good impression than boys. As smartphone addiction increases by one standard deviation, the need to make a good impression increases by 0.12 standard deviations. As social appearance anxiety increases by one standard deviation, the need to make a good impression increases by 0.50 standard deviations. With regard to the need to make a good impression, there was no statistically significant difference between those who have a smartphone (80%) and those who do not. The model was examined with regression diagnostics to see if it was generalizable to the population. 95% of cases have standardized residuals within about +-2. With Cook's distance, it was understood that there was no case which exerted undue influence over the model. The homoscedasticity assumption was confirmed by the studentized Breusch-Pagan test, and the VIF (variance inflation factor) indicated that there was no multicollinearity problem. The assumption of independence of errors was checked with the Durbin-Watson test. In order to examine whether the errors were normally distributed, the scatter plot of the standardized residual against to the predicted value was examined and it was determined that the assumption of random error has been met. The linearity of the model was verified by the Harvey-Collier Test. As a result of examining the model with diagnostics, it was concluded that it is a reliable model that can be generalized to the population. In addition, the relationships between study variables were examined by Pearson product moments correlation analysis. The need for social approval, social withdrawal, making a good impression and social appearance anxiety were weakly positively correlated with smartphone addiction. The need for social approval, social withdrawal and making a positive impression were moderately positively correlated with social appearance anxiety. The findings are discussed in the light of the relevant literature.

Keywords: *Smartphone addiction, Social appearance anxiety, Need for social approval, Need for leaving a good impression, Adolescent.*

Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Sosyal Görünüş Kaygısı: Ergenlerin Olumlu İzlenim Bırakma İhtiyacının Regresyon Analizi

Bu çalışmanın amacı, ergenlerin olumlu izlenim bırakma ihtiyacını akıllı telefon bağımlılığı ve sosyal görünüş kaygısı bakımından incelemektir. İki farklı ortaokuldan uygun örnekleme yoluyla seçilen 476 öğrenci (%50 kız), Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği-Kısa Formu, Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği ve Sosyal Onay İhtiyacı Ölçeğini (alt ölçekleri; başkalarının yargılarına duyarlılık, sosyal geri çekilme ve olumlu izlenim bırakma) cevaplandırmışlardır. Yapılan regresyon analizi sonucu, yaş, cinsiyet, akıllı telefon bağımlılığı ve sosyal görünüş kaygısının ergenlerin olumlu izlenim bırakma ihtiyacındaki varyansın %37'sini açıklamada anlamlı düzeyde katkı sunduğunu ancak akıllı telefona sahip olup olmama değişkenin modele anlamlı katkı sunmadığı anlaşılmıştır. Yaş, olumlu izlenim bırakma ihtiyacıyla negatif ilişkiliyken kızların erkeklere göre olumlu izlenim bırakma ihtiyacının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Akıllı telefon bağımlılığındaki bir standart sapma düzeyinde artış, olumlu izlenim bırakma ihtiyacında 0.12 standart sapmalık artışı yordamaktadır. Sosyal görünüş kaygısındaki bir standart sapma düzeyindeki artış, olumlu izlenim bırakma ihtiyacında 0.50 standart sapmalık artışı yordamaktadır. Olumlu izlenim bırakma ihtiyacı açısından akıllı telefona sahip olanlarla (%80) olmayanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Model, populasyona genellenebilir olup olmadığı yönünden regresyon diagnostikleriyle incelenmiştir. Vakalara ait standardize hataların %95'inin +2 ila -2 arasında olduğu saptanmıştır. Cook'un uzaklık ölçümüyle modelin üzerinde aşırı etkili herhangi bir vakanın olmadığı anlaşılmıştır. Breusch-Pagan testiyle homokedastisite varsayımı doğrulanmış, varyans enflasyon faktörüyle çoklu eşdoğrusallık problemi olmadığı saptanmıştır. Hataların bağımsızlığı Durbin-Watson testiyle kontrol edilmiştir. Hataların normal dağılıp dağılmadığını incelemek için standardize hatalar ile yordanan değerlerin dağılım grafiği incelenmiş, normal dağılımda olduğu doğrulanmıştır. Harvey-Collier Test ile modelin lineer olduğu doğrulanmıştır. Modelin diagnostiklerle incelenmesi sonucu populasyona genellenebilir güvenilir bir model olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca, çalışma değişkenleri arasındaki ilişkiler, Pearson momentler çarpımı korelasyon analiziyle incelenmiştir. Akıllı telefon bağımlılığı ile sosyal onay ihtiyacı, sosyal geri çekilme, olumlu izlenim bırakma ve sosyal görünüş kaygısı arasında düşük düzeyde pozitif ilişkiler bulunmuştur. Sosyal görünüş kaygısı ile sosyal onay ihtiyacı, sosyal geri çekilme, olumlu izlenim bırakma arasında orta düzeyde pozitif ilişkiler bulunmuştur. Bulgular, ilgili literatür ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Akıllı telefon bağımlılığı, Sosyal görünüş kaygısı, Sosyal onay ihtiyacı, Olumlu izlenim bırakma ihtiyacı, Ergenlik.*

Bildiri No: PDR2022.000192 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Sercan Aydın , Milli Eğitim Bakanlığı* Doç. Dr. Suat Kılıçarslan, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Teacher Skills for Coping with Violence at School

Violence can be defined as 'physical or psychological behavior that causes injury, anger or emotional pressure on individuals. Violence is an important problem that we encounter in our schools as well as in all areas of our lives, and it is seen that violence in schools has increased in Turkey and around the world in recent years. It is thought that teachers' lack of communication, weak ability to manage violent behaviors, insufficient educational resources, negative school climate problems, inadequacy of cooperation with families and other school personnel, and some problems in teacher-student relations at school increase students' violent and aggressive behaviors. Researches on this subject show that teachers sometimes use physical punishment, neglect, verbal reaction or complaining to parents, etc. shows that they are trying to deal with violence with their behaviors.
When we look at the literature, it is seen that some studies are carried out on conflict resolution skills, anger management, problem solving skills, reducing aggression, and programs aiming to improve parenting skills and attitudes towards families are implemented. It is seen that the studies carried out for teachers are aimed at increasing classroom management skills and improving their professional knowledge and skills. It is observed that studies on violence are mostly aimed at improving the skills of families and students, and studies for teachers are limited. The lack of skill-development-based programs that aim to increase the competence of teachers in dealing with violence, and to develop constructive relations between teacher and student, school administrators, teacher-student and parents can be considered as a deficiency in dealing with violence in schools in Turkey. In order to cope with violence in a healthy way, it is recommended that all other stakeholders that affect the student, such as the teacher, family, administrators and other school personnel, should be considered together.
The Non Violent Resistant-NVR model, developed by Haim ÖMER and his friends in Israel, not only helps the student, parent or teacher gain skills in the process of coping with violence, but also helps the student and all the important others who exist in his or her immediate environment as well as the process demonstrated that it should be included. This model, which was developed on the basis of systemic psychotherapy, made significant contributions to the literature in terms of helping teachers, parents and other school personnel gain the ability to cope with violence at school. In the systemic approach, the behaviors of individuals are not handled alone, on the contrary, he emphasized that the interaction and relationships established with people who are important to the individual, rather than individuals, are important as the source of the problem and pathology experienced by the individual. The systemic approach considers each individual as a part of the system and considers all parts of the system as a whole. According to the systemic approach, in a problem experienced by the student at school, it was revealed that looking at the problem only from the student's point of view would not be sufficient to solve the problem, and that the experienced situations should be evaluated by considering the parts of the whole system, such as the teacher, parent, and other school personnel, who affect the student, as a whole, in order to solve the problem. The nonviolent resistance program is not an anger management program, but emerges as a new authority in dealing with violence against traditional authority. In this context, in this study, the "Non Violent Resistance" model (Non Violent Resistance/NVR), which is a new model

developed for families and teachers in coping with violence at school, is discussed and its application to teachers and other school personnel in schools in Turkey is discussed. The NVR model is structured to improve the ability of parents and school staff to cope with violence, especially by adolescent students, and aims to develop a healthy relationship with the student's life, family and teacher. NVR model has been successfully applied in different countries abroad for many problems such as violence problems in the family and at school, OCD, ADHD, autism spectrum disorder and anxiety disorder. In a limited number of studies conducted in Turkey, it has been seen that it makes significant contributions to reducing aggression and improving parenting skills in adolescents.
Within the NVR model, there are important basic components such as coping with the increase in tension in schools, improving teacher presence in and out of school, and establishing a support system network at school. The NVR model basically aims to develop teacher skills on how to deal with tension by making the teacher aware of tension situations in coping with situations that create tension at school. When the tension in the school increases, the classroom management of the teacher becomes difficult and the relationship with the student is damaged. The teacher, who gains the ability to cope with tension, can improve the support system in the school, which is one of the important basic components of the NVR model, by reducing the tension in the school. The competence of the teacher, who establishes a healthy support system in the school, will increase in the school, and the bond between the student and the student will be strengthened by knowing how to act against undesirable behaviors in the classroom. It is ensured that the teacher, who communicates well with the student and other important individuals in his life, makes his presence felt more effectively on the students in and out of school. With the increase in the presence of the teacher in the school, the support system in the school is formed in the face of the problems that may be experienced in the school. With the NVR model, the teacher determines the problems he experiences at school and prioritizes the most important and urgent problems among these problems. The teacher who prioritizes their problems takes steps to solve their problems more easily. Thus, he realizes the support system in solving the problems. It is seen that the teacher who encounters problems can discover from whom, when and how to get support, and the teacher who applies the basic components of the nonviolent resistance program in his professional life can gain the ability to cope with violence at school.
With this study, it is aimed to increase the skills of teachers and other school personnel in schools to cope with violence by improving their cooperation with families. In this context, the NVR model, which is increasingly used in the world, and its suitability in Turkish culture are discussed.

Keywords: *Violence, violence at school, coping with violence at school, NVR Model.*

Okulda Şiddetle Baş Etmeye Yönelik Öğretmen Becerileri

Şiddet, 'bireylerin yaralanmasına, öfkelenmesine veya duygusal baskı altına alınmasına yol açan fiziki veya psikolojik davranış şeklinde tanımlanabilir. Şiddet, hayatımızın her alanında olduğu gibi okullarımızda da karşılaştığımız önemli bir sorundur ve Türkiye'de ve dünyada, okullarda şiddetin son yıllarda arttığı görülmektedir. Öğretmenlerin iletişim eksikliği, şiddet içeren davranışları yönetme becerilerinin zayıflığı, eğitim kaynaklarının yetersiz olması, olumsuz okul iklimi problemleri, ailelerle ve diğer okul personeli ile işbirliğinin yetersizliği, okuldaki öğretmen–öğrenci ilişkilerindeki bazı problemler öğrencilerin şiddet ve saldırganlık içeren davranışlarını arttırdığı düşünülmektedir. Bu konuda yapılan araştırmalar öğretmenlerin zaman zaman fiziksel ceza, umursamama, sözel tepki gösterme veya veliye şikayette bulunma vb. davranışlarla şiddetle baş etmeye çalışmakta olduklarını

göstermektedir.
Alan yazına bakıldığında şiddetle baş etmek konusunda daha çok öğrencilere çatışma çözme becerisi, öfke yönetimi, problem çözme becerisi, saldırganlığı azaltmaya yönelik bazı çalışmaların yapıldığı, bunun yanı sıra ailelere yönelik anne baba tutumları, ebeveynlik becerilerini geliştirmeyi hedefleyen programların uygulandığı görülmektedir. Öğretmenlere yönelik yapılan çalışmaların ise sınıf yönetme becerisini arttırma, mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik olduğu görülmektedir. Şiddetle ilgili yapılan çalışmaların daha çok aileler ve öğrencilerin becerilerini geliştirmeye yönelik olduğu, öğretmenlere yönelik çalışmaların sınırlı olduğu gözlemlenmektedir. Şiddetle baş edebilme konusunda okulda öğretmenin yetkinliğini arttırma, öğretmen ile öğrenci, okul yöneticileri, öğretmen-öğrenci ve veli arasındaki yapıcı ilişkileri geliştirmeyi hedefleyen beceri geliştirme temelli programların yeterince olmaması Türkiye'de okullarda şiddetle baş etmek konusunda bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Şiddetle sağlıklı bir biçimde baş edebilmek için şiddeti gösteren öğrencinin, öğretmeni, ailesi, yöneticiler ve diğer okul personeli gibi öğrenciyi etkileyen tüm diğer paydaşların birlikte ele alınması önerilmektedir.
Haim ÖMER ve arkadaşları tarafından İsrail'de geliştirilen şiddetsiz karşı koyma (Non Violent Resistant-NVR) modeli, şiddetle baş etme sürecinde okulda öğrenciye, ebeveyne ya da öğretmene beceri kazandırmanın yanı sıra öğrenci ve öğrenciyle birlikte onun yakın çevresinde var olan tüm önemli diğer bireylerin de sürece dahil edilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Sistemik psikoterapi temelli geliştirilen bu modelde, öğretmenlere, ebeveynlere ve diğer okul personeline yönelik okulda şiddetle baş etme becerisi kazandırma konusunda alan yazına önemli katkılar sunmuştur. Sistemik yaklaşımda, bireylerin göstermiş olduğu davranışlar tek başına ele alınmaz, aksine bireyin yaşadığı problem ve patolojinin kaynağı olarak bireyler yerine birey için önemli olan kişilerle kurulan etkileşim ve ilişkilerin önemli olduğunu vurgulamıştır. Sistemik yaklaşım, her bireyi, sistemin parçası olarak görüp sistemin tüm parçalarını bir bütün olarak dikkate almaktadır. Sistemik yaklaşıma göre okulda öğrencinin yaşadığı bir problemde, probleme sadece öğrenci açısından bakmanın problemi çözmeye yetemeyeceğini, problemin çözümü için öğrenciyi etkileyen öğretmen, ebeveyn, diğer okul personeli gibi tüm sistemdeki parçaların bir bütün olarak ele alınarak yaşanan durumların değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Şiddetsiz karşı koyma programı, bir öfke yönetimi programı olmayıp, geleneksel otoriteye karşın şiddetle baş etmede yeni bir otorite olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda, bu çalışmada ailelere ve öğretmenlere yönelik okulda şiddetle baş etme becerisi ile ilgili geliştirilmiş yeni bir model olan "Şiddetsiz Karşı Koyma" modeli (Non violent Resistance/NVR) üzerinde durulmuş ve Türkiye'de okullarda öğretmenlere ve diğer okul personeline yönelik uygulanması tartışılmaktadır. NVR modeli ebeveynlerin ve okul personelinin özellikle ergenlik düzeyindeki öğrencilerin göstermiş olduğu şiddetle baş edebilme becerilerini geliştirmek için yapılandırılmıştır ve öğrencinin yaşamındaki, aile ve öğretmeniyle sağlıklı bir ilişki geliştirmesini amaçlamaktadır. Yurt dışında farklı ülkelerde NVR modeli, aile içinde ve okulda şiddet problemleri, OKB, DEHB, otizm spektrum bozukluğu ve anksiyete bozukluğu gibi pek çok probleme yönelik başarı ile uygulanmıştır. Türkiye de ise yapılan sınırlı sayıda çalışmada ergenlerde saldırganlığı azaltmaya ve ebeveynlik becerilerine geliştirmeye yönelik önemli katkılar sağladığı görülmüştür.
NVR modeli içinde okullarda gerginliğin artması ile baş etme, okulda ve okul dışında öğretmen varlığının geliştirilmesi, okulda destek sistemi ağının oluşturulması gibi önemli temel bileşenler vardır. NVR modeli, okulda gerginlik yaratan durumlar ile baş etmede öğretmenin gerginlik durumlarının farkına varmasını sağlayarak, gerginlikle nasıl baş edilebilir konusunda öğretmen becerilerinin geliştirilmesi temel olarak amaçlamaktadır. Okul içinde gerginlik arttığında öğretmenin sınıf yönetimi zorlaşmakta, öğrenci ile olan ilişkisi zarar görmektedir. Gerginlikle baş etme becerisi kazanan öğretmen ise okuldaki gerginliği

azaltarak NVR modelinin önemli temel bileşenlerinden olan okul içerisindeki destek sistemini geliştirebilmektedir. Okul içinde sağlıklı bir destek sistemi kuran öğretmenin okulda yetkinliği artacak, sınıfta istenmeyen davranışlara karşı nasıl davranacağını bilerek öğrenciyle arasındaki bağ güçlenecektir. Öğrenci ve onun yaşamındaki diğer önemli bireylerle sağlıklı iletişim kuran öğretmenin okulda ve okul dışında öğrenciler üzerinde varlığını daha etkin hissettirmesi sağlanmaktadır. Okulda öğretmenin varlığının artmasıyla birlikte okulda yaşanabilecek problemler karşısında okul içerisindeki destek sistemi oluşur. NVR modeliyle öğretmen, okulda yaşadığı problemleri belirleyip bu problemler arasından en önemli ve acil çözülmesi gereken problemlerin önceliklendirmesini yapmaktadır. Problemlerini önceliklendiren öğretmen problemlerini daha kolay çözmek için adımlar atmaktadır. Böylece yaşanan problemlerin çözümünde destek sistemini fark eder. Problemlerle karşılaşan öğretmenin, kimden, ne zaman, nasıl destek alabileceğini keşfetmesi sağlanıp meslek yaşamında şiddetsiz karşı koyma programının temel bileşenlerini uygulayan öğretmenin okulda şiddetle baş edebilme becerisini kazanabildiği görülmektedir.
Bu çalışma ile okullardaki öğretmenlerin ve diğer okul personelinin ailelerle işbirliğini geliştirerek şiddete yönelik baş etme becerilerini artırmak amaçlanmaktadır. Bu çerçevede dünyada uygulaması gittikçe artan NVR modeli ve Türk kültüründe uygunluğu açısından tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Şiddet, okulda şiddet, okulda şiddetle baş etme, NVR Modeli*

Bildiri No: PDR2022.000193 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Ayşe Demirci, Milli Eğitim Bakanlığı* Prof. Dr. Coşkun Arslan, Necmettin Erbakan Üniversitesi

The Study of Adaptation of the Positive and Negative Rumination Scale into Turkish

The aim of this study was to examine Positive and Negative Rumination Scale (PNRS) developed by Yang, Wang, Song, Lu, Huang, Zou & Pan (2018) to study on the adaptation into Turkish on a group of university students. 308 volunteer university students studying at various universities in Turkey and 44 candidate English teachers participated in the research. As a result of the analysis done for the linguistic equivalence of the scale, a positive and significant correlation between scores obtained from English and Turkish forms (r =.818) was detected. As a result of the first order confirmatory factor analysis applied, it was concluded that the structure with five factors (enjoy happiness, suppress happiness, negative attribution, positive coping, self- deny) showed sufficient compatibility.
In addition, in order to examine the factor structure of PNRS enjoy happiness and positive coping to be loaded into positive rumination; suppress happiness, negative attribution, and self- deny to be loaded into negative rumination showed that the form was compatible with the factor structure of the Turkish form which was indicated for the 2- factor second order confirmatory factor which it is specified to, it was found that the second order structure with 2 factors gave sufficient fit and that the original factor structure was compatible with the factor structure of the Turkish form.
In the sub-dimensions of the scale, cronbach alpha internal consistency reliability coefficient has been observed varying between .65 and .88 and where the test-retest correlation varying between .61 and .74. According to the calculations for the criterion-related validity of the PNRS, it was found that depression associated with positive rumination showed negative correlation and negative rumination showed positive correlation; optimism showed positive correlation with positive rumination; negative correlation with negative rumination. Validity reliability analysis results for the scale show that the scale can be used as a valid and reliable measurement tool.

Keywords: *Rumination, Positive Rumination, Negative Rumination, Validity, Reliability*

Olumlu ve Olumsuz Ruminasyon Ölçeği'ni Türkçe'ye Uyarlama Çalışması

Bu çalışmanın amacı, bir grup üniversite öğrencisi üzerinde, Yang, Wang, Song, Lu, Huang, Zou & Pan (2018) tarafından geliştirilen Olumlu ve Olumsuz Ruminasyon Ölçeği'nin (OORÖ) Türkçe'ye uyarlama çalışmasının yapılmasıdır. Araştırmaya Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde öğrenim görmekte olan 308 gönüllü üniversite öğrencisi katılmıştır. Ayrıca 44 İngilizce öğretmen adayının katılımı ile dil eş değerliği çalışmaları yapılmıştır. Ölçeğin dilsel eşdeğerliği için yapılan korelasyon analizi soncunda ölçeğin, İngilizce ve Türkçe formlarından elde edilen puanlar arasında pozitif ve anlamlı ilişki (r =.818) saptanmıştır. Uygulanan birinci düzey doğrulayıcı faktör analizi neticesinde beş faktörlü (mutluluğun tadını

çıkarma, mutluluğu bastırma, olumsuz yükleme, olumlu başa çıkma ve kendini reddetme) yapının yeterli uyumu gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca OORÖ'nün faktör yapısını incelemek amacıyla mutluluğun tadını çıkarma ve olumlu başa çıkmanın olumlu ruminasyona; mutluluğu bastırma, negatif yükleme ve kendini reddetmenin olumsuz ruminasyona yüklenecek şekilde belirtildiği 2 faktörlü ikinci düzey model (2-factor second order confirmatory model) için uygulanan ikinci düzey doğrulayıcı faktör analizi sonucunda iki faktörlü ikinci düzey yapının yeterli uyumu verdiğini ve orijinal faktör yapısının Türkçe formun faktör yapısıyla uyuştuğunu göstermiştir. Ölçeğin güvenirlik analizleri için yapılan cronbach alpha analizi ve test tekrar uygulamaları neticesinde, ölçeğin alt boyutlarında, cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayısının .65 ile .88 arasında ve test tekrar test korelasyonun ise .61 ile .74 arasında değiştiği görülmektedir. OORÖ'nün ölçüt bağıntılı geçerliği için yapılan hesaplamalara göre ise depresyonun, olumlu ruminasyon ile negatif, olumsuz ruminasyon ile pozitif korelasyon gösterdiği; iyimserliğin, olumlu ruminasyon ile pozitif; olumsuz ruminasyon ile ise negatif korelasyon gösterdiği bulunmuştur. Ölçek için yapılan geçerlik güvenirlik analiz sonuçları, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ruminasyon, Olumlu Ruminasyon, Olumsuz Ruminasyon, Geçerlik, Güvenirlik*

Bildiri No: PDR2022.000194 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
**Dr. Arzu Buyruk Genç, Milli Eğitim Bakanlığı*

Opinions of Counselor Candidates on Online Counseling Skills Course

In order to reduce the risk of transmission of the Covid 19 virus, online education was started in universities, as in all education levels. With the decrease in the number of COVID 19 cases, many universities continued with a mixed system where some courses are offered online and some courses are offered face to face. In this study, it is aimed to examine the opinions of the counselor candidates about the online education of the counseling skills course taught in the 6th semester of the counseling and guidance programs and the online role playing technique applied within the scope of this course. Qualitative research method was used in the research. For this purpose, answers to the following questions were sought in the study; "how are the counselor candidates' perceptions of taking the theoretical part of the counseling skills course online?", "how are the counselor candidates' perceptions of conducting the role-playing sessions online?", “what are the perceptions of counselor candidates towards receiving feedback on role playing technique online?” The participants of the research consisted of 10 students, 6 women and 4 men, who were studying in the 3rd grade in the psychological counseling and guidance program in an university in İstanbul in the 2020-2021 academic year. The data of the research were collected by interview method using a semi-structured interview form developed by the researcher. Counselor candidates stated that taking the theoretical part of the counseling skills course as online is facilitating in terms of providing ease of access from anywhere and watching the courses over and over again, and taking the online course is as effective as taking the face-to-face course. However, they stated that their motivation decreased more quickly and that face-to-face course could create a more permanent learning. They stated that conducting role-playing sessions of counselor candidates online created a chance for them to learn and experience online counseling and made them feel less excited because they were online. However, on the other hand, they have difficulties in establishing eye contact with the client, capturing the client's non-verbal (body posture, mimic, gesture) messages and conveying the therapeutic conditions, that online learning without face-to-face counseling is challenging. In addition, they stated that it would be more beneficial for them to learn counseling with face-to-face role-playing technique first. Finally, the counselor candidates stated that receiving the feedback about the role-playing technique they applied online from the lecturer did not make any difference, and that it was facilitating to be able to watch the feedback received in the course over and over again. On the other hand, they stated that getting feedback face-to-face would be more beneficial in terms of getting feedback from other members of the class.

Keywords: *Counseling skills, Online education, Role playing technique, Counselor candidates*

Psikolojik Danışma Becerileri Dersinin Çevrimiçi Yürütülmesine İlişkin Psikolojik Danışman Adaylarının Görüşleri

COVID 19 salgınında virüsün bulaşma riskini azaltmak için tüm eğitim kademelerinde olduğu gibi üniversitelerde de çevrimiçi eğitime geçilmiştir. Sonrasında COVID 19 vaka sayılarının azalması ile birlikte pek çok üniversite bazı derslerin çevrimiçi, bazı derslerin yüz yüze sunulduğu karma sistem uygulamaya devam etmiştir. Bu araştırmada psikolojik danışma ve rehberlik programlarının 6. döneminde okutulan psikolojik danışma becerileri dersinin çevrimiçi yürütülmesine ve bu ders kapsamında uygulanan rol oynama tekniğinin çevrimiçi olarak gerçekleştirilmesine ilişkin psikolojik danışman adaylarının görüşlerinin nitel araştırma yöntemi ile incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla "psikolojik danışman adaylarının psikolojik danışma becerileri dersinin teorik kısmını çevrimiçi olarak almaya yönelik algıları nasıldır?", "psikolojik danışman adaylarının rol oynama oturumlarını çevrimiçi olarak yürütmeye yönelik algıları nasıldır?", "psikolojik danışman adaylarının rol oynama tekniğine ilişkin geri bildirimleri çevrimiçi olarak almaya yönelik algıları nasıldır?" sorularına yanıt aranmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2020-2021 eğitim öğretim yılında İstanbul ilinde bir vakıf üniversitesinde psikolojik danışmanlık ve rehberlik programında 3. Sınıfta öğrenim görmekte olan 6'sı kadın, 4'ü erkek toplam 10 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak, görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Psikolojik danışman adayları psikolojik danışma becerileri dersinin teorik kısmını çevrimiçi almalarının her yerden erişim kolaylığı sağlaması ve derslerin tekrar tekrar izlenebilmesi açısından kolaylaştırıcı olduğunu, dersi çevrimiçi almanın yüz yüze almak kadar etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Ancak diğer taraftan psikolojik danışman adayları dersi çevrimiçi alırken motivasyonlarının daha çabuk düştüğünü ve yüz yüze almalarının daha kalıcı bir öğrenme yaratabileceğini belirtmişlerdir. Psikolojik danışman adayları, rol oynama oturumlarını çevrimiçi olarak yürütmelerinin kendilerine çevrimiçi psikolojik danışmayı öğrenme ve deneyimleme şansı yarattığını ve çevrimiçi olduğu için daha az heyecan hissettirdiğini belirtmişlerdir. Ancak diğer taraftan danışan ile göz teması kurmakta, danışanın sözel olmayan (beden duruşu, mimik, jest) mesajlarını yakalamakta ve terapötik koşulları iletmekte zorlandıklarını, yüz yüze psikolojik danışma yapmadan çevrimiçi psikolojik danışma öğrenmenin zorlayıcı olduğunu, önce yüz yüze rol oynama tekniği ile psikolojik danışma yapmalarının daha faydalı olabileceğini belirtmişlerdir. Son olarak psikolojik danışman adayları uyguladıkları rol oynama tekniğine ilişkin geri bildirimleri öğretim üyesinden çevrimiçi almanın bir farklılık oluşturmadığını, derste alınmış olan geri bildirimleri kayıttan tekrar tekrar izleyebilmenin kolaylaştırıcı olduğunu belirtmişlerdir. Diğer taraftan yüz yüze geri bildirim almanın sınıftaki diğer üyelerin geri bildirimlerini de almak açısından daha faydalı olabileceğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik danışma becerileri, Çevrimiçi eğitim, Rol oynama tekniği, Psikolojik danışman adayları*

Bildiri No: PDR2022.000195 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Bahtiyar Eraslan Çapan, Anadolu Üniversitesi* Doç. Dr. Fuad Bakioğlu, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Uzm. Psk. Danışman Sami Kırteke, MEB

Adaptation of Online Moral Disengagement Scale to Turkish: Its Relationship with Empathic Tendency and Cyberbullying

The aim of this research is to adapt the online moral disengagement scale into Turkish and to examine its relationship with empathic tendency and cyberbullying. In the research, firstly, the online moral disengagement scale was translated from English to Turkish. Confirmatory factor analysis and item analysis were performed by applying the Turkish form of the scale. Secondly, the relationships between online moral disengagement and empathic disposition and cyberbullying were examined. A total of 694 adolescents, 404 girls and 290 boys, voluntarily participated in the study. Online Moral Disengagement Scale, Cyber Bullying Scale and KA-SI Empathic Tendency Scale were used to collect the data of the research. Confirmatory factor analysis, item analysis, Pearson correlation analysis and structural equation model analysis were applied for the analysis of the data. When the findings of the study were examined, it was seen that the item factor load values ranged between .426 and .930 as a result of the confirmatory factor analysis, and good level of fit index values were obtained. As a result of item analysis, item total correlations ranged between .368 and .852. In the second stage, there was a positive relationship between online moral disengagement and cyberbullying (r= .36, 95%CI = .30, .43, p < .001), and a negative relationship with empathic tendency (r = -.35, 95%CI = -.41, -.28, p < .001). Negatively significant relationships were also found between empathic tendency and cyberbullying (r = -.30, 95%CI = -.23, -.37, p < .001). In the structural equation model, the mediating role of online moral disengagement in the relationship between empathic tendency and cyberbullying was examined. As a result of the analysis, it was found that all direct and indirect effects between the variables were significant. As a result of the analysis for the reliability of the scale, Cronbach's alpha (α = .84, 95%CI = .82, .86), McDonald's ω (ω = .84, 95%CI = .82, .86) and Guttmann's λ6 (λ6 = .86). 88, 95%CI = .87, .89) values were good. Moreover, as a result of the test-retest application, the reliability coefficient was calculated as .84. As a result of the research, it can be said that the Turkish version of the online moral disengagement scale is valid and reliable. The online moral disengagement scale can be used by researchers and practitioners working in the field in research on moral disengagement with adolescents.

Keywords: *Online moral disengagement, Cyberbullying, Empathic tendency, Adolescent*

Çevrimiçi Ahlaki Çözülme Ölçeğinin Türkçeye Uyarlaması: Empatik Eğilim ve Sanal Zorbalık ile ilişkisi

Bu araştırmanın amacı, çevrimiçi ahlaki çözülme ölçeğinin Türkçeye uyarlanması ve empatik eğilim ve sanal zorbalık ile ilişkisinin incelenmesidir. Araştırmada ilk olarak çevrimiçi ahlaki çözülme ölçeğinin İngilizceden Türkçeye çevirisi yapılmıştır. Ölçeğin elde edilen Türkçe formu uygulanarak doğrulayıcı faktör analizi ve madde analizi yapılmıştır. İkinci olarak çevrimiçi ahlaki çözülme ile empatik eğilim ve sanal zorbalık arasındaki ilişkiler

incelenmiştir. Araştırmaya 404'ü kız ve 290'ı erkek olmak üzere toplamda 694 ergen gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmanın verilerini toplamak için Online Ahlaki Çözülme Ölçeği, Siber Zorbalık Ölçeği ve KA-Sİ Empatik Eğilim Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi için doğrulayıcı faktör analizi, madde analizi, Pearson korelasyon analizi ve yapısal eşitlik modeli analizi uygulanmıştır. Araştırmanın bulguları incelendiğinde, doğrulayıcı faktör analizi sonucunda madde faktör yük değerlerinin .426 ile .930 arasında değiştiği ve iyi düzeyde uyum iyiliği indeks değerlerinin elde edildiği görülmüştür. Madde analizi sonucunda madde toplam korelasyonlarının .368 ile .852 arasında değişmiştir. İkinci aşamada çevrimiçi ahlaki çözülme ile sanal zorbalık (r= .36, 95%CI = .30, .43, p < .001) arasında pozitif yönde empatik eğilim (r = -.35, 95%CI = -.41, -.28, p < .001) ile negatif yönde anlamlı Pearson korelasyon değerleri elde edilmiştir. Empatik eğilim ile sanal zorbalık (r = -.30, 95%CI = -.23, -.37, p < .001) arasında da negatif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Yapısal eşitlik modelinde empatik eğilim ile sanal zorbalık arasındaki ilişkide çevrimiçi ahlaki çözülmenin aracılık rolü incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda değişkenler arasındaki doğrudan ve dolaylı tüm etkilerin anlamlı olduğu bulunmuştur. Ölçeğin güvenirliği için yapılan analiz sonucunda Cronbach's alpha (α = .84, 95%CI = .82, .86), McDonald's ω (ω = .84, 95%CI = .82, .86) ve Guttmann's λ6 (λ6 = .88, 95%CI = .87, .89) değerleri iyi düzeyde bulunmuştur. Dahası yapılan test-tekrar test uygulaması sonucunda güvenirlik katsayısı .84 olarak hesaplanmıştır. Araştırmanın sonucunda çevrimiçi ahlaki çözülme ölçeğinin Türkçe Formunun geçerli ve güvenilir olduğu söylenebilir. Alanda çalışan araştırmacı ve uygulayıcılar tarafından çevrimiçi ahlaki çözülme ölçeği ergenler ile ahlaki çözülme konusunda yapılacak araştırmalarda kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: *Çevrimiçi ahlaki çözülme, Sanal zorbalık, Empatik eğilim, Ergen*

Bildiri No: PDR2022.000199 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Öykü Altıntaş, Başkent Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Nazife Üzbe Atalay, Başkent Üniversitesi Prof. Dr. Figen Çok, Başkent Üniversitesi

The Validity and Reliability of Adlerian Courage Scale on Adolescents

It is seen that "encouragement" in education-learning processes is used as a resource that increases internal motivation, develops sense of responsibility and self-control mechanism in order to increase positive behaviors. Positive psychology focuses on the strengths and positive aspects of people rather than their weaknesses and negative aspects. Courage, one of the important concepts in this context, is an important concept to use both in the psychological counseling process and in the education of children, adolescents and families. Although Adlerian Theory is considered as a psychoanalytic approach in some studies, Alfred Adler is accepted as the pioneer of the humanist approach. Adler, along with his connection with humanistic theories and positive psychology approach put courage at the center of both education and counseling process. According to this view, he emphasized that the aim of the studies in the field of mental health is not only to intervene in the negative psychological problems of individuals but also to serve for a better life by revealing the strengths of the individuals.

When the measurement tools related to this variable which is one of the important concepts of positive psychology are examined, it is seen that there is no "courage" scale for adolescents. The main purpose of this study is to examine the validity and reliability of the Adlerian Courage Scale which has been studied on adults before, to be used with the aim of examining courage on adolescence.

Adlerian approach considers courage as one of the character strengths that activate the person and states that individuals have some inner strengths to cope with the difficult tasks. In scale development and adaptation studies, the feature to be measured should be well defined and the items should be expressed clearly so in this study, an adaptation study was carried out to measure the concept of "Adlerian Courage", which is not based on fear and can serve resilience for adolescents, taking into account the concept of courage emphasized in Adler's Individual Psychology approach and the characteristics that a brave person should have.

This study which aims to adapt the Adlerian Courage Scale (ACS) for adolescents and determine its psychometric properties, is a descriptive research aiming to reveal the current situation as it is. The research group consists of 9-10-11-12 students who continue their education in the secondary education institutions in the province of Ankara in the 2021/2022 academic year. It consists of 618 adolescent (high school) students. ACS (Adlerian Courage Scale) which was developed for adults by Üzbe Atalay (2019) were obtained by adapting to the adolescents.

In this context, in the first stage of the adaptation process for the adolescent (high school) group, the relevant scale items were arranged by taking the opinions of 8 different experts who work with the adolescent population. In the second stage, a focus interview was held

with a group of 10 adolescents and their feedback and opinions on the intelligibility of the items were received. Within the scope of the research, two different samples were studied; first, exploratory factor analysis studies were conducted with the participation of 253 adolescents. The structure that emerged after the exploratory factor analysis was confirmed by confirmatory factor analysis in the second study conducted with the participation of 365 adolescents. Within the scope of the research, item analyzes, item discrimination indices and internal consistency coefficients were calculated for both applications within the scope of validity and reliability. “Social Interest Scale” and “Child and Youth Resilience Scale” were used in order to ensure criterion validity within the scope of the research. The findings obtained within the scope of the research show that the ACS-Adolescent Form is a valid and reliable measurement tool that can measure the concept of "courage" on the adolescent population. When all the findings obtained from the research process are evaluated together, it can be said that the ACS-Adolescent Form is a valid and reliable measurement tool that can be used in the process of evaluating the well-being and positive functionality of individuals in the field of psychological counseling and guidance.

Keywords: *Courage, validity, reliability, adolescent.*

Adleryan Cesaret Ölçeği'nin Ergenler Üzerinde Geçerlik ve Güvenirliğinin İncelenmesi

Eğitim-öğrenim süreçlerinde “cesaretlendirme”nin, olumlu davranışların arttırılması adına içsel motivasyonu arttırıcı, sorumluluk duygusunu ve öz denetim mekanizmasını geliştirici bir kaynak olarak kullanıldığı görülmektedir. Pozitif psikoloji, insanın zayıf ve olumsuz tarafları yerine, güçlü ve olumlu yanlarına odaklanmıştır. Bu kapsamdaki önemli kavramlardan biri olan cesaret, hem psikolojik danışma sürecinde hem de çocuk, ergen ve aile eğitiminde kullanılan önemli bir kavramdır. Adleryan Kuram bazı çalışmalarda Psikanalitik bir yaklaşım olarak ele alınmakla birlikte, Alfred Adler hümanist yaklaşımın öncüsü olarak kabul edilmektedir. Adler, insancıl kuramlarla ve pozitif psikoloji yaklaşımı ile olan bağı ile birlikte, cesareti hem eğitimin hem de psikolojik danışma sürecinin merkezine koymuştur. Bu görüşe göre, ruh sağlığı alanındaki çalışmaların amacının, bireylerin yalnızca olumsuz psikolojik problemlerine müdahale etmek olmadığı, aynı zamanda kişilerin güçlü yanlarını ortaya çıkararak, daha iyi bir yaşam sürmeleri için hizmet etmek gerektiğini vurgulamıştır. Pozitif psikolojinin önemli kavramlarından biri olan bu değişkene ilişkin ölçme araçları incelendiğinde, ergenler için geliştirilmiş olan bir “cesaret” ölçeğinin bulunmadığı görülmektedir. Ergenliğin olumlu taraflarından biri olan cesaret konusunun incelenmesi hedefiyle kullanılmak üzere daha önce yetişkinler üzerinde çalışılmış olan Adleryan Cesaret Ölçeğinin (Üzbe Atalay, 2019) ergen grubu üzerinde geçerlik ve güvenirliğinin incelenmesi bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Adleryan cesaret, kişiyi aktif hale getiren karakter güçlerinden biri olarak ele alınmakta ve karşılaşılan zorlu görevlerle baş edebilmek için bireylerin bazı içsel güçlere sahip olduğunu belirtmektedir. Ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında, ölçülmek istenen özelliğin iyi tanımlanması ve maddelerin açık bir şekilde ifade edilmesi gerektiğinden, bu çalışmada Adler’in Bireysel Psikoloji yaklaşımında vurgulanan cesaret kavramı ve cesur bir insanda bulunması gereken özellikler dikkate alınarak, ergenler için korku temelli olmayan ve yılmazlığa hizmet edebilen“Adleryan Cesaret” kavramını ölçmeye yönelik bir uyarlama çalışması gerçekleştirilmiştir. Adleryan Cesaret Ölçeği (ACÖ)’nin ergenler için uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin

belirlenmesini hedefleyen bu çalışma, mevcut durumu olduğu gibi ortaya koymayı hedefleyen betimsel bir araştırmadır. Araştırma grubunu Ankara ilindeki ortaöğretim kurumlarında 2021/2022 eğitim-öğretim yılında öğrenimine devam eden 9-10-11-12. sınıf öğrencilerinden oluşan 618 ergen (lise) öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma verileri daha önce Üzbe Atalay (2019) tarafından yetişkinler için geliştirilmiş olan ACÖ (Adleryan Cesaret Ölçeği) nin ergen gruba uyarlanmasıyla elde edilmiştir. Bu kapsamda, ergen (lise) grubu için uyarlanması sürecinin ilk aşamasında ilgili ölçek maddeleri ergen popülasyonu ile çalışmalar yürüten 8 farklı uzmanın görüşü alınarak düzenlenmiştir. İkinci aşamada 10 kişiden oluşan bir ergen grubu ile odak görüşmesi yapılmış ve maddelerin anlaşılırlığına ilişkin geribildirimleri ve görüşleri alınmıştır. Araştırma kapsamında iki farklı örneklem üzerinde çalışılmış olup; ilk olarak 253 ergenin katılımı ile açımlayıcı faktör analizi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonrasında ortaya çıkan yapı 365 ergenin katılımı ile gerçekleştirilen ikinci çalışmada doğrulayıcı faktör analizi ile doğrulanmıştır. Araştırma kapsamında her iki uygulama için de geçerlik ve güvenirlik kapsamında madde analizleri, madde ayırt edicilik indeksleri ve iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Araştırma kapsamında ölçüt geçerliğini sağlamak amacı ile, "Sosyal İlgi Ölçeği" ve "Çocuk ve Gençlik Yılmazlık Ölçeği" kullanılmıştır.

Araştırma kapsamında elde edilen bulgular ACÖ-Ergen Formu'nun ergen popülasyonu üzerinde "cesaret" kavramını ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir. Araştırma sürecinden elde edilen tüm bulgular bir arada değerlendirildiğinde, ACÖ-Ergen Formu'nun psikolojik danışma ve rehberlik alanında, bireylerin iyi oluşlarının ve pozitif işlevselliklerinin değerlendirilmesi sürecinde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Cesaret, geçerlik, güvenirlik, ergen.*

Bildiri No: PDR2022.000200 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Emre GÜRKAN, Sakarya Üniversitesi* Prof. Dr. Sefa BULUT, İbn Haldun Üniversitesi

The Role of Cognitive Flexibility and Spirituality In Predicting Resilience

Positive psychology is one of the most studied areas in psychology recently and focuses on the positive aspects of people. The main purpose of the research, which is handled in the context of positive psychology, is to examine the relationship between cognitive flexibility, spirituality, and resilience, which are essential concepts for positive psychology and indicate the existence of individuals' strengths. The study's approach is relational research, one of the quantitative methods. In this study, some demographic characteristics of university students and cognitive flexibility, spirituality, and resilience levels were determined, and the relationships between these variables were examined. In addition, while resilience was the dependent variable in the study, various demographic characteristics, cognitive flexibility, and spirituality were considered independent variables. In the study, the levels of cognitive flexibility, spirituality, and resilience were first determined, and then the direction, severity, and significance of the correlation between the variables were examined. The research was carried out with 449 people, 250 female, and 199 male. The research sample consists of undergraduate students studying at various faculties at Sakarya University. The sample was selected by a convenient sampling method voluntarily. A convenient sampling includes accessible groups of eligible participants for the study. Students were reached online. The data were collected through The Personal Information Form prepared by the researcher in order to determine some demographic variables of the participants, The Cognitive Flexibility Scale, The Spiritual Orientation Scale, and The Brief Resilience Scale, which are valid and reliable scales, transferred to the online forms in order to measure the quantitative variables. The collected data were analyzed with the help of the SPSS 25 statistical package program. Descriptive statistics, the Independent Sample T-Test, the One-Way ANOVA, the Pearson Correlation Coefficient, and the Multiple Linear Regression were used for data analysis. As a result of the research, while psychological resilience has not differed considering gender, cognitive flexibility has differed significantly in males compared to females, and spirituality in females compared to males. No significant difference was found between the resilience scores of the students considering their grade level. A significant difference was found in the research between "participation in social activities weekly" and resilience skills. According to these findings, the resilience scores of the students who participate in social activities three or more times a week (+3) are significantly higher than the students who "participate in social activities once a week" and "not participate at all." Besides, like grade levels, no significant difference was found between the "perceived-parental attitude," which is verbal, physical, or emotional behaviors that refer to the family's parenting styles, and resilience scores. However, the correlation analysis has shown moderate and positively significant correlations between the participants' cognitive flexibility and resilience scores. Also, both the correlation between spirituality and cognitive flexibility and the correlation between spirituality and resilience is low but positively significant. According to the multiple linear regression model established by considering cognitive flexibility and spirituality together as predictive variables, resilience is predicted by these two variables at a low level but positively significant.

Keywords: *Positive Psychology, Resilience, Cognitive Flexibility, Spirituality*

Psikolojik Sağlamlığı Yordama Bilişsel Esneklik ve Maneviyatın Rolü

Pozitif psikoloji, son yıllarda psikoloji biliminde çok çalışılan ve insanların olumlu yönlerine odaklanan alanlardan birisidir. Pozitif Psikoloji bağlamında ele alınan bu araştırmanın temel amacı, alan içerisindeki önemli kavramlardan olan ve bireylerin güçlü yanlarının varlığına işaret eden bilişsel esneklik, maneviyat ve psikolojik sağlamlık arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmanın yaklaşımı nicel yöntemlerden olan ilişkisel araştırmadır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin bazı demografik özellikleri ile birlikte bilişsel esneklik, maneviyat ve psikolojik sağlamlık düzeyleri belirlenerek bu değişkenler arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Ayrıca, araştırmada psikolojik sağlamlık bağımlı değişken iken, çeşitli demografik özellikler, bilişsel esneklik ve maneviyat bağımsız değişkenler olarak ele alınmıştır. Araştırmada öncelikle bilişsel esneklik, maneviyat ve psikolojik sağlamlığın düzeyleri belirlenmiş, sonra da değişkenler arasındaki korelasyonun yönü, şiddeti ve anlamlı olup olmadığı incelenmiştir. Araştırma 250 kadın, 199 erkek olmak üzere toplam 449 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemi Sakarya Üniversitesi'nde çeşitli fakültelerde lisans okuyan öğrencilerden oluşmaktadır. Örneklem uygun örnekleme yöntemiyle ve gönüllülük esasına dayanılarak seçilmiştir. Uygun örnekleme, çalışma için uygun olan, ulaşılabilir katılımcı gruplarını içermektedir. Öğrencilere çevrimiçi kanallar vasıtasıyla ulaşılmıştır. Veriler katılımcıların bazı demografik değişkenlerini tespit edebilmek adına araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ve nicel değişkenlerin ölçümlerini yapabilmek için çevrimiçi formlara aktarılan ve geçerli ve güvenilir ölçekler olan Bilişsel Esneklik Ölçeği (BEÖ), Manevi Yönelim Ölçeği (MYÖ), Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (KPSÖ) ile toplanmıştır. Toplanan veriler SPSS 25 istatistik paket programı yardımıyla analiz edilmiştir. Veri analizi için betimsel istatistikler, bağımsız örneklem t testi, tek yönlü varyans analizi, Pearson momentler korelasyon katsayısı ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda psikolojik sağlamlık katılımcıların erkek veya kadın olmasına göre farklılaşmazken, bilişsel esneklik erkeklerde kadınlara göre, maneviyat ise kadınlarda erkeklere göre anlamlı bir şekilde farklılaşmıştır. Öğrencilerin bulundukları sınıf düzeylerine göre psikolojik sağlamlık puanları arasında herhangi bir anlamlı fark bulunamamıştır. Araştırmada "sosyal aktivitelere haftalık katılım" ile psikolojik sağlamlık becerileri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu bulgulara göre, sosyal aktivitelere haftada üç veya daha fazla defa (+3) katılan öğrencilerin psikolojik sağlamlık puanları, sosyal aktivitelere haftada "1 defa katılan" ve "hiç katılmayan" öğrencilerin psikolojik sağlamlık puanlarına göre anlamlı bir şekilde yüksektir. Sınıf düzeylerine benzer şekilde, ailenin çocukları yetiştirme stillerine atıf yapan sözlü ve fiziksel veya duygusal davranışlar olarak tanımlanan "algılanan aile tutumu" ile psikolojik sağlamlık puanları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bununla birlikte, yapılan korelasyon analizine göre katılımcıların bilişsel esneklik ve psikolojik sağlamlık puanları arasında orta düzey pozitif yönlü bir ilişki varken, maneviyat ile bilişsel esneklik ve maneviyat ile psikolojik sağlamlık arasındaki korelasyon düşük düzeyde anlamlıdır. Bilişsel esneklik ve maneviyatın yordayıcı değişken olarak birlikte ele alınmasıyla kurulan regresyon modeline göre psikolojik sağlamlık, bu iki değişken tarafından düşük düzeyde anlamlı şekilde yordanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Pozitif Psikoloji, Psikolojik Sağlamlık, Bilişsel Esneklik, Maneviyat*

Bildiri No: PDR2022.000203 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
Arş. Gör. Dr. Gamze Ülker Tümlü, Anadolu University **Arş. Gör. Dr. Ergün Kara , Alanya Alaaddin Keykubat University*

Do Insight and Altruism Lead to Flourishing Through Providing Self-compassion in Mental Health Professional Candidates?

Flourishing of mental health professionals affects the quality of their relationship with their clients. In the process of training mental health professionals, it is important to recognize the dynamics that affect their flourishing to protect the mental health of the community. Many theories in psychology have demonstrated that insight and altruism support flourishing. Nevertheless, there are few studies on how insight and altruism facilitate flourishing. We can say that self-compassion plays a facilitating role in the relationship of insight and altruism with flourishing. In this study, we examined the mediating role of self-compassion in the relationship between insight and altruism and flourishing among mental health professional candidates. We adopted a cross-sectional atemporal design to examine how mental health professional candidates' insight and altruism affect their flourishing via self-compassion. The model was tested using structural equation modeling (SEM). Four hundred one participants (Male = 76, Female = 324; Mage=20.5, SD=1.8) took part in the study via a web-based survey and completed the Psychological Well-Being Scale, Altruism Scale, Self-compassion Scale, and Insight Scale.
The study results showed that insight, altruism, and self-compassion were meaningful psychological dynamics supporting flourishing. The results revealed that self-compassion played a mediating role in the effect of insight on flourishing. On the other hand, the results showed that self-compassion did not mediate the effect of altruism on flourishing. The fact that a person helps others without pursuing a goal may positively affect the outcomes of the help he/she provides, and it also causes him/her to feel happy (Flasch et al., 2019; Larcombe, 2008/2014). In this context, it is an expected result that there is a positive relationship between altruism and flourishing.
This study investigated the mediation of self-compassion in the relationship between insight and altruism and flourishing in mental health professional candidates. The study results revealed that insight, altruism, and self-compassion were important psychological dynamics that support flourishing. The results showed that self-compassion played a mediating role in the effect of insight on flourishing; however, self-compassion did not mediate the effect of altruism on flourishing. Our results showed that we could strengthen the flourishing of mental health professional candidates by supporting their insight, altruism, and self-compassion. This study has some limitations and recommendations. We consider as a limitation that the study was based on the analysis of data obtained as a result of one-time measurement through self-report. We recommend researchers conduct studies based on longitudinal methodology to reveal how the insight, altruism, self-compassion, and flourishing of mental health professionals change and develop during their education. Furthermore, when we consider the results in the study indicating that self-compassion does not have a mediating role in the relationship between self-compassion and flourishing, we can recommend researchers test the

mediation of a psychological dynamic that is not focused on the person himself/herself in this relationship.

Keywords: *flourishing, insight, altruism, self-compassion and mental health professional candidates*

Ruh Sağlığı Uzmanı Adaylarının Psikolojik İyi Oluş, İç Görü, Özgecilik Ve Öz Şefkatleri Arasındaki İlişkiler

Ruh sağlığı elemanlarının psikolojik iyi oluşları onların danışanlarıyla kurduğu ilişkinin niteliğini etkiler. Ruh sağlığı elemanlarını yetiştirme sürecinde toplum ruh sağlığını gözetmek üzere onların psikolojik iyi oluşuna etki eden dinamikleri fark etmek önem taşımaktadır. Psikolojide birçok teori içgörü ve özgeciliğin psikolojik iyi oluşu desteklediğini ortaya koymuştur. Bununla birlikte içgörü ve özgeciliğin psikolojik iyi oluşu nasıl kolaylaştırdığına dair araştırmalar sınırlıdır. İçgörü ve özgeciliğin psikolojik iyi oluşla ilişkisinde öz şefkatin kolaylaştırıcı bir rolünün olduğunu söyleyebiliriz. Bu araştırmada ruh sağlığı eleman adaylarında öz şefkatin içgörü ve özgecilik ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkideki aracı rolünü inceledik. Betimsel olarak yapılan bu çalışmada yapısal eşitlik modellemesi kullanılmıştır. Çalışmaya web tabanlı anketleri dolduran 401 (76 erkek ve 324 kadın) kişi katılmıştır. Çalışmanın sonuçları içgörünün, özgeciliğin ve özşefkatin psikolojik iyi oluşu destekleyen anlamlı psikolojik dinamikler olduğunu ortaya koymuştur. Sonuçlar içgörünün psikolojik iyi oluş üzerindeki etkisinde öz şefkatin aracı bir rol oynadığını göstermiştir. Diğer yandan sonuçlar özgeciliğin psikolojik iyi oluş üzerindeki etkisinde ise özşefkatin aracılık etmediğini ortaya koymuştur. Elde ettiğimiz sonuçlar ruh sağlığı eleman adaylarının içgörü, özgecilik ve özşefkatlerini destekleme yoluyla onların psikolojik iyi oluşlarını güçlendirebileceğimizi göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: *Ruh Sağlığı Uzmanı, Psikolojik İyi Oluş, İç Görü, Özgecilik, Öz Şefkat*

Bildiri No: PDR2022.000204 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Arş. Gör. Dr. Ergün Kara, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Gülsüm Avcı Kazık , MEB*

A Review of the Effect of Hallyu Wave Symbolized by K-Drama and K-Pop on the Psycho-Social Development of Adolescents.

The concept of Korean pop culture (K-Pop) and the effects that come with this concept have started to be the subject of some studies, and researchers tries to explain the effects of this culture on the psycho-social development of adolescents with theoretical and empirical studies. Hallyu has influenced most countries of the world with K-Drama and K-Pop and has become a popular culture movement. Today, the third and fourth waves are mentioned, with cosmetics called K-Beauty, dishes called K-Food, especially Kimchi and webtoon comics published on the internet. The Korean government supports K-Drama and K-Pop artists and fans through various policies and regulations, promoting Hallyu through learning Korean language, promoting educational opportunities, fashion and sightseeing tours. Adolescence is in search of identity and cares about being included in a group, feeling a sense of belonging and the opinions of his friends. It is essential to have information about the effects of K-Drama and K-Pop, which are wreaking havoc with the popular expression today, on the development of adolescents. Considering the scarcity of studies dealing with this issue in Turkey, the aim of this study is to draw attention to the importance of the effect of the Hallyu wave, symbolized by K-Drama and K-Pop, on the psychosocial development of adolescents and to create a basic perspective on this issue. This topic has been examined under the headings of k-pop and k-drama's effects on fans' perception of beauty and self-image, and the positive psycho-social consequences of being a k-pop fan. The constructed and heavily commercialized nature of K-pop idol requires rethinking what the impact of such manufactured cultural objects might be, particularly on young fans who establish and display processes of parasocial attachment or parasocial kinship and sometimes hyper-identification as they are meant to be. However, some researchers have stated that being a K-pop fan offers an extraordinary environment of social solidarity. Fans' desire to change on a personal level somehow influences social change. Researchers have argued that the fan is not only a consumer of popular music, but also that being a fan leads to positive strength and well-being within them.

Keywords: *Adolescent, K-Drama, K-Pop, Psycho-Social Development*

K-Drama Ve K-Pop'un Simgelediği Hallyu Dalgasının Ergenlerin Psiko-Sosyal Gelişimleri Üzerindeki Etkisine Dair Bir Derleme.

Kore pop kültürü (K-Pop) kavramı ve bu kavram ile beraber gelen etkiler kimi çalışlara konu olmaya başlamış, kuramsal ve görgül çalısmalar ile bu kültürün ergenlerin psiko-sosyal gelişimi üzerindeki etkilerini açıklamaya çalşışmaktadır. Hallyu, K-Drama ve K-Pop ile

dünyanın çoğu ülkesini etkilemiş, popüler kültür akımı haline gelmiştir. Günümüzde K-Beauty olarak isimlendirilen kozmetik ürünleri, K-Food denilen yemekler özellikle Kimchi ve webtoon isimli internet üzerinden yayınlanan çizgi romanlar ile üç ve dördüncü dalgadan bahsedilmektedir. Kore hükümeti çeşitli politika ve düzenlemelerle K-Drama ve K-Pop sanatçıları ve hayranlarını desteklemekte, Kore dilini öğrenme, eğitim olanaklarını tanıtma, moda ve gezi turları ile Hallyu'nun yaygınlaştırılmasını sağlamaktadır. Ergenlik dönemindeki birey kimlik arayışı içinde olup bir gruba dahil olmayı, aidiyet duygusu hissetmeyi ve arakadaşlarının görüşlerini önemsemektedir. Günümüzde popüler ifade ile ortalığı kasıp kavuran K-Drama ve K-Pop'un ergenlerin gelişimlerine etkisi hakkında bilgi sahibi olmak elzemdir. Türkiye'de bu konuyu ele alan çalısmaların az olması dikkate alındıgında bu çalısmanın amacı, K-Drama ve K-Pop'un simgelediği Hallyu dalgasının ergenlerin psikososyal gelişimleri üzerindeki etkisinin önemine dikkat çekmek ve bu konuda temel bir bakıs açısı olusturmaktır. Bu konu k-pop ve k-dramanın hayranlarının güzellik algısı ve benden imgesi üzerindeki etkileri ve k-pop hayranı olmanın olumlu psik-sosyal sonuçları başlıkları altında incelenmiştir. K-pop idolünün inşa edilmiş ve yoğun bir şekilde ticarileştirilmiş doğası, bu tür üretilmiş kültürel nesnelerin etkisinin, özellikle de kendi anlamlarıyla parasosyal bağlılık yada akrabalık ve bazen aşırı özdeşleşme süreçleri kuran ve sergileyen genç hayranlar üzerindeki etkisinin ne olabileceği konusunda yeniden düşünmeyi gerektirmektedir. Ancak kimi araştırmacılar K-pop hayranı olmanın olağanüstü bir toplumsal dayanışmayı ortamı sunduğunu belirtmişler. Hayranların kişisel düzeyde değişme arzusu bir şekilde sosyal değişimi etkiler. Araştırmacılar, hayranın yalnızca popüler müziğin tüketicisi olmadığını, aynı zamanda hayran olmanın kendi içlerinde pozitif güçe ve iyi oluşa yol açtığını savunmuşlardır

Anahtar Kelimeler: *Ergenlik, K-Pop, K-Drama, Psiko-Sosyal Gelişim*

Bildiri No: PDR2022.000205 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Okan Tiring, Milli Eğitim Bakanlığı* Lisansüstü Öğrencisi Osman Tonğuç, Milli Eğitim Bakanlığı Doç. Dr. Berna Güloğlu, Bahçeşehir Üniversitesi

Investigation Of The Relationship Between Teachers' Self-Respect, Cognitive Flexibility And Life Satisfied According To Various Variables

In this study, it was aimed to examine the relationship between teachers' life satisfaction, self-esteem and cognitive flexibility. In this direction, answers to many research questions were sought. A total of 627 people, 464 women and 163 men, participated in this study, in which care was taken to collect data from every geographical region of our country. Easy accessibility sampling method was used. Relational screening model was used in the research. The data of the study were collected with Demographic Information Form, Life Satisfaction Scale, Cognitive Flexibility Inventory and Rosenberg Self-Esteem Scale. Research data were obtained with the help of statistical methods such as correlation, Mann-Whitney and Kruskal Wallis.

According to the findings of the study, a high level of correlation was found between teachers' cognitive flexibility, self-esteem and life satisfaction. While teachers' life satisfaction and self-esteem did not differ significantly by gender, a significant difference was found between their cognitive flexibility and gender variable. The cognitive flexibility level of male teachers was found to be higher than the cognitive flexibility level of female teachers. While there was no significant difference in teachers' self-esteem according to the geographical region they lived in, a significant difference was found in their life satisfaction and cognitive flexibility according to the geographical regions they lived in. While the cognitive flexibility of teachers did not differ significantly according to their marital status, a significant difference was found in their life satisfaction and self-esteem according to their marital status. Life satisfaction and self-esteem of married teachers were found to be significantly higher than those of single teachers. While the cognitive flexibility of the teachers did not show a significant difference according to whether they had children or not, their life satisfaction and self-esteem showed a significant difference according to whether they had children or not. Life satisfaction and self-esteem of teachers who have children were found to be significantly higher than those of teachers who did not have children.

Keywords: *Teacher, Life Satisfaction, Self-Esteem, Cognitive Flexibility*

Öğretmenlerin Benlik Saygıları, Bilişsel Esneklikleri Ve Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Bu çalışmada öğretmenlerin yaşam doyumu, benlik saygısı ve bilişsel esneklik arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda birçok araştırma sorusuna cevap aranmıştır. Ülkemizin her coğrafi bölgesinden veri alınmaya özen gösterilen bu çalışmaya 464'ü kadın, 163'ü erkek olmak üzere toplam 627 kişi katılmıştır. Kolay ulaşılabilirlik örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmadan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

Araştırmanın verileri Demografik Bilgi Formu, Yaşam Doyumu Ölçeği, Bilişsel Esneklik Envanteri ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma verileri korelasyon, Mann-Whitney ve Kruskal Wallis gibi istatistiksel yöntemler yardımıyla elde edilmiştir. Veri toplama işlemi internet ortamında Google Formlar'dan yararlanılmış ve bireysel olarak gerçekleştirilmiştir. Veriler SPSS programı üzerinden analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre öğretmenlerin bilişsel esneklikleri, benlik saygıları ve yaşam doyumları arasında yüksek düzeyde ilişki saptanmıştır. Öğretmenlerin yaşam doyumları ve benlik saygıları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermezken, bilişsel esneklikleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkek öğretmenlerin bilişsel esneklik düzeyi kadın öğretmenlerin bilişsel esneklik düzeyine göre yüksek bulunmuştur. Öğretmenlerin benlik saygılarında yaşadıkları coğrafi bölgeye göre anlamlı bir farklılık bulunmazken, yaşam doyumları ve bilişsel esnekliklerinde yaşadıkları coğrafi bölgelere göre anlamlı farklılık bulunmuştur. Öğretmenlerin bilişsel esneklikleri medeni durumlarına göre anlamlı farklılık göstermezken, yaşam doyumları ve benlik saygılarında medeni durumlarına göre anlamlı farklılık saptanmıştır. Evli öğretmenlerin yaşam doyumları ve benlik saygıları, bekar öğretmenlere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Öğretmenlerin bilişsel esnekleri çocuk sahibi olup olmamalarına göre anlamlı bir farklılık göstermezken, yaşam doyumları ve benlik saygıları çocuk sahibi olup olmamalarına göre anlamlı farklılık göstermiştir. Çocuk sahibi olan öğretmenlerin yaşam doyumları ve benlik saygıları, çocuk sahibi olmayan öğretmenlere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmen, Yaşam Doyumu, Benlik Saygısı, Bilişsel Esneklik*

Bildiri No: PDR2022.000206 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Ece KARA, Süleyman Demirel Üniversitesi*

Opinions of Preservice Teachers on Meeting the Educational and Psychosocial Needs of Disadvantaged Students in Schools

Children are the future of the society in which they live. For this reason, they need to live physically, mentally, psychologically and socially healthy and in harmony with the society. However, some groups live in inadequate conditions in the society and have to cope with these inadequacies. These groups can be defined as disadvantaged groups. The awareness of preservice teachers is important in terms of considering both educational and psychosocial needs of children in the disadvantaged group so that they can live in harmony with the society. The aim of this study is to examine the opinions of pre-service teachers about the problem areas that disadvantaged students experience most, their level of benefiting from education and training, and the guidance studies carried out to meet their psychosocial needs by using qualitative research method. In this context, in the research, "According to your observations, what is the problem area where the disadvantaged students in your internship school have the most problems?", "What are your opinions about the students in the disadvantaged group benefiting from education and training at a sufficient level?", "What are your views on the psychosocial needs of the students in the disadvantaged group?" ?", "What are your views on the guidance work carried out in your school to meet these needs?" and "What kind of work would you do as a teacher to meet these needs of students?" answers to the questions were sought. The participants of the research consisted of 10 students, 7 females and 3 males, from the 4th grades studying at a state university in the 2021-2022 academic year. The data of the research were collected by interview method using a semi-structured interview form developed by the researcher. As a result of the research, pre-service teachers stated that there are mostly foreign students, students in need of special education and students with low socio-economic level in schools as disadvantaged groups. They stated that these students had problems with communication and behavior problems, academic failures and prejudice, however, most of them could not benefit from education. In addition, they stated that disadvantaged groups are generally deficient in social skills and that the studies carried out in schools to meet their psychosocial needs are insufficient. Regarding the guidance work for these groups at school, most of the participants stated that they did not observe any work being done, on the other hand, some of the participants stated that the individual interviews and group guidance work were done at a sufficient level. It was stated by the participants that there was a greater need for improving communication skills, individual studies and family interviews for this group at school. The results of the research are important in terms of revealing not only the educational needs but also the psychosocial needs of the disadvantaged groups, and increasing the awareness of the preservice teachers about the guidance studies that have been done or should be done on this subject.

Keywords: *disadvantaged groups, children in risk group, preservice teachers, school psychological counseling and guidance services*

Öğretmen Adaylarının Okullardaki Dezavantajlı Öğrencilerin Eğitsel ve Psikososyal İhtiyaçlarının Karşılanmasına İlişkin Görüşleri

Çocuklar içinde yaşadıkları toplumun geleceğidirler. Bu nedenle fiziksel, zihinsel, psikolojik, sosyal açılardan sağlıklı ve toplumla uyumlu bir şekilde yaşamaları gerekmektedir. Ancak bazı gruplar toplum içinde yetersiz koşullarda yaşamakta ve bu yetersizliklerle baş etmek zorunda kalmaktadır. Bu gruplar dezavantajlı gruplar olarak tanımlanabilir. Dezavantajlı grupta yer alan çocukların toplumla uyum içinde yaşayabilmeleri hem eğitsel hem de psikososyal ihtiyaçlarının dikkate alınması açısından öğretmen adaylarının farkındalığı önemlidir. Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının okullarda dezavantajlı öğrencilerin en fazla yaşadıkları problem alanları, eğitim öğretimden faydalanma düzeyleri, psikososyal ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik yapılan rehberlik çalışmaları hakkındaki görüşlerinin nitel araştırma yöntemi ile incelenmesidir. Bu bağlamda araştırmada, *"Gözlemlerinize göre staj okulunuzdaki dezavantajlı öğrencilerin en fazla sorun yaşadıkları problem alanı nedir?", "Dezavantajlı grupta yer alan öğrencilerin eğitim-öğretimden yeterli düzeyde faydalanmaları hakkındaki görüşleriniz nelerdir?", "Dezavantajlı grupta yer alan öğrencilerin psikososyal ihtiyaçları hakkındaki görüşleriniz nelerdir?", "Bu ihtiyaçların karşılanmasına yönelik okulunuzda yapılan rehberlik çalışmaları hakkındaki görüşleriniz nelerdir?"* ve "*Siz bir öğretmen olarak öğrencilerin bu ihtiyaçlarını gidermeye yönelik ne gibi çalışmalar yapardınız?"* sorularına yanıt aranmıştır. Araştırmanın katılımcılarını bir devlet üniversitesinde 2021-2022 eğitim öğretim yılında öğrenim görmekte olan 4. Sınıflardan 7 kadın, 3 erkek 10 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak, görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen adayları dezavantajlı gruplar olarak okullarda çoğunlukla yabancı uyruklu öğrencilerin, özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin ve sosyo ekonomik düzeyi düşük olan öğrencilerin olduğunu belirtmişlerdir. Bu öğrencilerin iletişim ve davranış problemleri, akademik başarısızlıkları ve ön yargı ile ilgili konularda problem yaşadıklarını bununla birlikte çoğunluğunun eğitim öğretimden faydalanamadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca dezavantajlı grupların genelde sosyal becerilerde eksik olduklarını ve psikososyal ihtiyaçlarının karşılanması konusunda okulda yapılan çalışmaların yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Okulda bu gruplara yönelik rehberlik çalışmaları hakkında ise katılımcıların çoğu herhangi bir çalışma yapıldığını gözlemlemediklerini belirtmiş, diğer taraftan bazı katılımcılar da bireysel görüşmeler ve grup rehberliği çalışmaların yeterli düzeyde yapıldığını ifade etmişlerdir. Okulda bu gruba yönelik olarak özellikle iletişim becerilerinin geliştirilmesi, bireysel çalışmalar ve aile görüşmelerine daha çok ihtiyaç olduğu katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Araştırmanın sonuçları dezavantajlı grupların yalnız eğitim ihtiyaçlarını değil psikososyal ihtiyaçlarını da ortaya koyması, bu konuda yapılan ya da yapılması gereken rehberlik çalışmaları ile ilgili öğretmen adaylarının farkındalığını arttırması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: *dezavantajlı gruplar, risk grubundaki çocuklar, öğretmen adayları, okul psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri*

Bildiri No: PDR2022.000208 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Dr. Binaz BOZKUR, Mersin Üniversitesi* Öğr. Gör. Dr. Mustafa GÜLER, Selçuk Üniversitesi

Psychological Needs as Predictors of Resilience in Young Individuals

The aim of this study is to determine the relationships between resilience and psychological needs in young individuals and to determine whether resilience is predicted by the need for achievement, relationship, autonomy, and dominance. This research was designed as descriptive and relational research. The study group of the research consists of 315 (258 female and 57 male) university students. New Psychological Needs Assessment Scale, Connor-Davidson Resilience Scale, and Personal Information Form were used as data collection tools in the study. The research data were collected through Google Forms by reaching the participants by phone and e-mail. The data collection process was based on volunteerism. Pearson ProductMoment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Linear Regression Analysis techniques were used in the analysis of the data to determine the relationships between the variables in the research. As a result of the analysis, it was determined that there was a positive and moderate relationship between the resilience of the participants and their needs for achievement, and a positive and low-level significant relationship with the needs for a relationship, autonomy, and dominance. In other words, it is possible to state that people with high resilience have higher needs for achievement, relationships, autonomy, and dominance. To examine whether resilience is predicted by the need for achievement, relationship, autonomy, and dominance, stepwise linear regression analysis was performed. In the analysis, it was observed that the regression analysis was completed in 2 stages and the need for achievement and the need for dominance were significant predictors of resilience in terms of their contribution to the variance. The need for achievement, which is the variable that contributes the most to the model, explains 18% of the total variance (R= .42, R2= .18, P<.00). In the second stage, when the need for dominance variable entered the model, the explained variance increased to 19.% (R= .44, R2= .19; P<.00). As a result, the 2-stage model explains 19% of the total variance. The results of the study showed that there is a positive and significant relationship between resilience and needs for achievement, relationship, autonomy and dominance. In addition, it was determined that the need for achievement and dominance were significant predictors of resilience. Relationship and need for autonomy are not significant predictors of resilience. One of the important outputs of the research is that the need that most predicts resilience is the need for success. It is thought that the motivation of people with a high need for achievement may be higher, and this may reflect positively on their mental health by interacting with resilience.

Keywords: *Resilience, psychological needs,*

Genç Bireylerde Psikolojik Sağlamlığın Yordayıcıları Olarak Psikolojik İhtiyaçlar

Bu araştırmanın amacı genç bireylerde psikolojik sağlamlık ve psikolojik ihtiyaçlar arasındaki ilişkilerin belirlenmesi ve psikolojik sağlamlığın başarı, ilişki, özerklik ve başatlık ihtiyacı

tarafından yordanıp yordanmadığının belirlenmesidir. Bu araştırma betimsel ve ilişkisel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 315 (258 kız 57 erkek) üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Yeni Psikolojik İhtiyaçlar Değerlendirme Ölçeği, Connor-Davidson Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri Google Formlar aracılığı ile katılımcılara telefon ve e-posta ile ulaşılarak toplanmıştır. Veri toplama sürecinde gönüllülük esas alınmıştır. Verilerin analizinde araştırmada yer alan değişkenlerin birbirleriyle olan ilişkilerini belirlemek için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve Aşamalı Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Yapılan analizlerde katılımcıların Psikolojik sağlamlıkları ile başarı ihtiyaçları arasında pozitif yönde ve orta düzeyde, psikolojik sağlamlıkları ile ilişki, özerklik ve başatlık ihtiyaçları arasında ise pozitif yönde ve düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Yani psikolojik sağlamlıkları yüksek olan kişilerin başarı, ilişki, özerklik ve başatlık ihtiyaçlarının da daha yüksek olduğunu belirtmek mümkündür. Psikolojik sağlamlığın başarı, ilişki, özerklik ve başatlık ihtiyacı tarafından yordanıp yordanmadığının incelenmnesi için aşamalı doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Yapılan analizde regresyon analizinin 2 aşamada tamamlandığı ve varyansa katkıları bakımından başarı ihtiyacı ve başatlık ihtiyacının psikolojik sağlamlığı anlamlı yordayıcıları olduğu gözlenmiştir. Modele en çok katkı sağlayan değişken olan başarı ihtiyacı tek başına toplam varyansın % 18'ini açıklamaktadır (R= .42, R2= .18, P<.00). İkinci aşamada başatlık ihtiyacı değişkeni modele girdiğinde açıklanan varyans % 19.'a yükselmiştir (R= .44, R2= .19; P<.00). Sonuç olarak, 2 aşamadan oluşan model toplam varyansın % 19'unu açıklamaktadır. Araştırmanın sonuçları psikolojik sağlamlık ile başarı, ilişki, özerklik ve başatlık ihtiyaçları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir. Ayrıca başarı ve başatlık ihtiyacının psikolojik sağlamlığın anlamlı yordayıcıları olduğu saptanmıştır. İlişki ve özerklik ihtiyacı ise psikolojik sağlamlığın anlamlı yordayıcıları değildir. Psikolojik sağlamlığı en çok yordayan ihtiyacın başarı ihtiyacı olması araştırmanın önemli çıktılarından biridir. Başarı ihtiyacı yüksek olan kişilerin motivasyonlarının daha yüksek olabileceği ve bunun da psikolojik sağlamlıkla karşılık etkileşim göstererek ruh sağlıklarına olumlu yansıyabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik ihtiyaçlar, Psikolojik sağlamlık*

Bildiri No: PDR2022.000212 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Şerifali Dokuzlar, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Şerife Özbiler, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Prof. Dr. Erkan Işık, İstanbul Aydın Üniversitesi

The Mediating Role of Emotional Expressivity in the Relationship Between Differentiation of Self and Codependency

Bowen family system theory (BFST) explains how family origin fosters close relationships with others. The BFST views the major developmental job for adults to be having fulfilled intimate relationships, and differentiation of self (DoS) is a key concept in this BFST. Bowen theory suggests that persons with greater levels of DoS may build connection with others without feeling worried (and that their partner relationships are flexible). BFST assumptions have been evaluated in individualistic cultures, but few research have been conducted in collectivistic cultures, such as Turkish culture, which has a large population of married couples. As a result, the researchers in this study wanted to expand and evaluate the BFST in the integration process. As a result, the researchers in this study wanted to see if the BFST could be used to integrate codependency and emotional expressivity in heterosexual dyadic married couples in a Turkish context. Four hypotheses were generated; *Hypothesis 1:* DoS will be negatively related to codependency, *Hypothesis 2:* Emotional expressivity will be negatively related to codependency, *Hypothesis 3:* DoS will be positively related to emotional expressivity, and *Hypothesis 4:* Emotional expressivity will mediate the relationship between DoS and codependency. We employed a convenience sample of 176 heterosexual Turkish-speaking married couples (n = 352). All the couples had been cohabitating in the Northern Cyprus (the island of Cyprus is located in the Eastern Mediterranean, south of Turkey). Their marriage lasted an average of 13.43 years (SD= 11.41). The Differentiation of Self Inventory-Revised, the Emotional Expression Questionnaire, and the Holyoake Codependency Index were completed by the married couples. To investigate the link between variables, we employed the common fate model. The preliminary research results revealed that differentiation of self negatively predicted codependency and emotional expression had a mediating role in this relationship. Implications for family counseling practice of the findings are discussed accordingly.

Keywords: *DoS, emotional expressivity, co-dependency*

Bildiri No: PDR2022.000215 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
*Dr. Yusuf AKYIL, MEB Uzm. Psk. Danışman Yakup İME, MEB Uzm. Psk. Danışman Azmi ÇAĞLAR, MEB

Examining the Relationship between University Students' Family Health, Emotional Experiences and Psychological Resilience

The aim of this study is to examine the relationship between family health, emotional experiences and psychological resilience levels in university students. The universe of the research consists of university students attending at the faculty of education at the state universities in Istanbul. Within this general universe, the sample of 468 students who are studying in 5 different departments is determined by convenience sampling. In order to collect data in the study, a personal information form including demographic information, Healthy Family Scale Short Form, Short Emotional Experience Scale and Psychological Resilience Scale were used. The data obtained with the data collection tools in the research were analyzed using the SPSS 26 package program. First, the relationships between the variables was calculated using the Pearson Moment Correlation Technique. Then, multiple regression analysis was performed. In the study, the significance level was accepted as .05. According to the findings, it was determined that there were positive and significant relationships between university students' healthy family, positive emotions and psychological resilience scores. On the other hand, it was found that there were negative significant relationships between healthy family and psychological resilience and negative emotions scores. It is thought that the research findings will primarily contribute to the studies in the field of healthy family. In addition, the research findings reveal the importance of a happy family environment in which family relations are developed in maintaining and developing psychological resilience, as well as activities that improve the positive emotions of university students. In addition to the findings obtained, the research has some limitations. First, longitudinal data were not collected to investigate changes over time in the research. In this context, we cannot draw a causal conclusion between the family health, emotional experiences and psychological resilience of university students. In addition, different life events and experiences may have an impact on the psychological resilience of the participants. Finally, since the research data is thought to be limited to the province of Istanbul, it is considered that conducting similar studies with larger samples, different variables and qualitative methods will contribute to researchers and practitioners.

Keywords: *healthy family, emotion, psychological resilience*

Üniversite Öğrencilerinin Aile Sağlığı, Duygusal Deneyimleri ve Psikolojik Sağlamlıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinde aile sağlığı, duygusal deneyimleri ve psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın evrenini İstanbul ilindeki devlet üniversitesinde eğitim fakültesinde öğrenim gören üniversite

öğrencileri oluşturmaktadır. Bu genel evren içinde 5 farklı bölümde okuyan öğrencilerden erişilebilir örnekleme yolu ile belirlenen 468 öğrenci örneklemi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla demografik bilgilerin yer aldığı kişisel bilgi formu ile Sağlıklı Aile Ölçeği Kısa Form, Kısa Duygusal Deneyim Ölçeği ve Psikolojik Sağlamlık Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları ile elde edilen veriler, SPSS 26 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. İlk olarak, Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Tekniği ile değişkenler arasındaki ilişki hesaplanmıştır. Daha sonra çoklu aşamalı regresyon analizi yapılmıştır. Araştırmada, anlam düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre üniversite öğrencilerinin sağlıklı aile, pozitif duygular ve psikolojik sağlamlık puanları arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler olduğu saptanmıştır. Diğer yandan, sağlıklı aile ve psikolojik sağlamlık ile negatif duygular puanları arasında negatif yönlü anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Araştırma bulgularının öncelikle sağlıklı aile alanında yapılan çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca, araştırma bulguları üniversite öğrencilerinin pozitif duygularını geliştirici etkinliklerin yanı sıra psikolojik dayanıklılığı sürdürme ve geliştirmede aile ilişkilerinin geliştirildiği mutlu aile ortamının önemini ortaya koymaktadır. Elde edilen bulguların yanında araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle İlk olarak, araştırma kapsamında zaman içindeki değişikliklerini araştırmak için boylamsal veriler toplanmamıştır. Bu bağlamda üniversite öğrencilerinin aile sağlığı, duygusal deneyimleri ve psikolojik sağlamlıkları arasında nedensel bir sonuç çıkaramayız. Ayrıca farklı yaşam olaylarının ve deneyimlerin katılımcıların psikolojik sağlamlıkları üzerinde etkisi olabilir. Son olarak ise araştırma verileri İstanbul ili ile sınırlı olduğu düşünüldüğünden benzer araştırmaların daha geniş örneklem, farklı değişkenler ve nitel yöntemlerle yapılmasının araştırmacı ve uygulayıcılara katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *sağlıklı aile, duygu, psikolojik sağlamlık*

Bildiri No: PDR2022.000217 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum

Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri

*Doç. Dr. İlkay Demir, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Doç. Dr. Esra İşmen Gazioğlu, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Dr. Öğr. Üyesi Çare Sertelin Mercan, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Arş. Gör. Didem Varol, İstanbul Kültür Üniversitesi Arş. Gör. Mesut Öztürk, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Öğrencisi Yücel Sofuoğlu, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Pilot implementation of the online relationship education program among Turkish emerging adults: A qualitative study

Establishing and maintaining close romantic relationships is one of the universal needs in individual development. Although interest in romantic intimacy begins in middle adolescence; emerging adulthood is the period characterized by exploring close relationships and establishing long-term, mature romantic intimacy. Thus, helping young people to navigate safe and healthy romantic relationships is a vital preventive task during emerging adulthood. In Turkey, there are a number of couple relationship education programs; however, there is a need for individual-oriented, healthy relationship education programs to improve young people's healthy romantic relationship attitutes, beliefs and skills. Recently, many prevention programs are designed and delivered via online mediums, as internet-based interventions have the potential to reach to a higher number of individuals, compared to face to face interventions. The aim of the current qualitative pilot study was to explore how emerging adults related to and experienced the online "Seven Ne Yapar?" relationship education program that is based on the principles of social cognitive theory. The participants were 12 (11 women) university students from İstanbul University Cerrahpaşa, ages between 20 and 22. During the programme implemantation, all of the participants responded to the two Likert-type questions and expressed their open-ended opinions following each module. After the completion of the eight-module programme, all participants responded to the five-point likert type instrument designed by the authors to evaluate the usability (7 items), effectiveness (16 items), and the materials (14 items) of the programme. Furthermore, an individual interview guide and a focus group interview guide was designed by the authors, to explore participants' evaluations and suggestions about the programme. Individual interviews were conducted with 4 of the participants, and a focus group interview was conducted with 8 of the participants. To analyse the likert-type questions, mean scores and frequencies were calculated. Deductive qualitative content analysis was used to analyse the open-ended module evaluation questions, focus group interviews, and individual interviews. Four main categories were pre-defined for the analysis matrix namely, programme usability and technical issues, programme content and benefits, number and duration of modules, methods and materials. In the first stage of the analysis, all the open ended data were coded in terms of the analysis matrix. In the second stage, the coded data further analysed in terms of their relationships with each other and within each category and claasifed in to sub-categories. The results of the analysis revealed that the programme user manual was clear, the programme was easy to use, the variety of the topics was sufficient and contributed to new insights; however, there were some technical issues about navigation, drag-drop and pairing activities within the programme. Furthermore, the participants suggested to include more illustrative cases and examples for each module,

and to add more explanatory feedback for multiple-choice and gap-filling exercises. Following the results of the pilot study, the online relationship education programme was re-designed, and the final eight-module online relationship education programme "Seven ne Yapar?" was developed to be tested among Turkish emerging adults.
This study was funded by the Scientific and Technological Research Council of Turkey, Project number: 120K934.

Keywords: *online relationship education, romantic relationships, emerging adults.*

Bildiri No: PDR2022.000218 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Recep Püsür, Üsküdar Rehberlik ve Araştırama Merkezi* Doç. Dr. Yıldız Öztan Ulusoy, Kocaeli Üniversitesi

Investigation of the Relationship between Psychological Counselors' Personality Traits and Their Career Counseling Self-Efficacy Levels

Objective: Looking at the researches conducted in Turkey in the field of career psychological counseling/vocational guidance, it is seen that the researches which involve psychological counselors as a study group constitute a small percentage. In this study, it is aimed to investigate the relationship between personality traits of psychological counselors and their career counseling self-efficacy. In addition, it is aimed to examine whether the career counseling self-competencies of the participants have differentiated according to their in-service training, the career counseling/vocational guidance courses they have received in their undergraduate education, and their career satisfaction.
Method: The research is patterned according to the relational screening model. In the study, the convenience sample method was used as a sample method. The study group consists of psychological counselors working in institutions such as schools, guidance and research centers, and universities in various provinces of Turkey. The study group consists of 164 psychological counselors with an average age of 36.22 and 13,09 average years of work in the profession. 115 of the participants are women and 49 are men. In the study, Besides the "Career Counseling Self-Efficacy Scale (KPDÖÖ)" and "Ten-Item Personality Inventory", "Personal Information Form" prepared by the researchers is used as a data collection tool. All measuring tools are presented to the participants at once online. In the analysis of the data, the Pearson Product-Moment Correlation Coefficient was calculated to reveal the relationship between the personality traits of the participants and their career counseling self-efficacy levels. One-way analysis of variance (ANOVA) test was performed for unrelated samples to see the level of significance of the relationship between the level of self-efficacy and other variables.
Results: As one of the five personality factors obtained as a result of the participants' Ten-Item Personality Scale scores, only the trait of agreeableness and the mean score of the Career Counseling Self-Efficacy Scale (KPDÖÖ) is at a significant relationship level. Considering the coefficient determination in the correlation of 0.27 among them, it is seen that r2=0,07, and this value explains only 7 percent of the variance. As a result of the ANOVA test performed to determine the relationship between the participants' career satisfaction and Career Counseling Self-Efficacy Scale (KPDÖÖ) scores, no significant difference was found between the groups ($F(2, 161)=2,04$, $p<.05$). As a result of the ANOVA test, which was conducted to describe the relationship between the career counseling self-efficacy levels of the participants and the career counseling/vocational guidance course they took at the university, it was seen that there was no significant difference. The difference between the variables was not found to be significant ($F(3, 16o)=2,26$, $p<.05$).
Conclusion: According to the findings, a significant relationship was found only between career counseling self-efficacy level and trait of agreeableness within the framework of five-factor personality theory. It is seen that the Career Counseling Self-Efficacy Scale (KPDÖÖ)

scores do not differ significantly according to the career psychological counseling/vocational guidance course that the participants took during their undergraduate education.

Keywords: *Career Counseling, Self-Efficacy, Personality*

Psikolojik Danışmanların Kişilik Özellikleri İle Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Öz-Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Amaç: Kariyer psikolojik danışmanlığı/mesleki rehberlik alanında Türkiye'de yapılan araştırmalara bakıldığında çalışma grubu olarak psikolojik danışmanların olduğu araştırmaların küçük bir yüzdeyi oluşturduğu görülmektedir. Bu araştırmada psikolojik danışmanların kişilik özellikleri ve kariyer psikolojik danışmanlığı öz-yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bununla birlikte katılımcıların kariyer psikolojik danışmanlığı öz yeterliklerinin hizmetiçi eğitim almış olma durumlarına, lisans eğitimlerinde almış oldukları kariyer psikolojik danışmanlığı/mesleki rehberlik dersine, kariyer memnuniyetlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amaçlanmıştır.
Yöntem: Araştırma ilişkisel tarama modeline göre desenlenmiştir. Araştırmada örneklem yöntemi olarak uygun olanı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu Türkiye'nin çeşitli illerinde okul, rehberlik araştırma merkezi, üniversite gibi kurumlarda çalışan psikolojik danışmanlardan oluşmaktadır. Çalışma grubunu yaş ortalaması 36,22, meslekteki çalışma yılı ortalaması 13,09 olan 164 psikolojik danışman oluşturmaktadır. Katılımcıların 115'i kadın, 49'u erkektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Öz Yeterlik Ölçeği(KPDÖÖ)", "On Maddeli Kişilik Ölçeği" ve araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Bütün ölçme araçları katılımcılara çevrimiçi olarak tek seferde sunulmuştur. Verilerin analizinde katılımcıların kişilik özellikleri ile kariyer psikolojik danışmanlığı öz yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla Pearson Momentler Çarpım Korelâsyon Katsayısı hesaplanmıştır. Kariyer psikolojik danışmanlığı öz yeterlik düzeyi ile diğer değişkenler arasındaki ilişkinin anlamlılık düzeyini görmek amacıyla ilişkisiz örneklemeler için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi yapılmıştır.
Bulgular: Katılımcıların On Maddeli Kişilik Ölçeği skorları sonucunda elde edilen beş kişilik faktörü içerisinden yalnızca uyumluluk kişilik özelliği ile KPDÖÖ puan ortalamaları arasındaki ilişki anlamlı düzeydedir. Aralarındaki 0,27 düzeyindeki korelasyonun determinasyon katsayısına bakıldığında r2=0,07 olduğu görülmektedir bu değer, varyansın sadece yüzde 7'sini açıklamaktadır. Katılımcıların kariyer memnuniyetleri ile KPDÖÖ puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan ANOVA testine sonucunda gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F(2, 161)=2,04$, $p<.05$). Katılımcıların kariyer psikolojik danışmanlığı öz yeterlik düzeyleri ile üniversitede almış oldukları kariyer psikolojik danışmanlığı/mesleki rehberlik dersi arasındaki ilişkiyi betimlemek amacıyla yapılan ANOVA testi sonucunda anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Değişkenler arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($F(3, 16o)=2,26$, $p<.05$).
Sonuç: Elde edilen bulgulara göre kariyer psikolojik danışmanlığı öz yeterlik düzeyi ile beş faktör kişilik kuramı çerçevesinde sadece uyumluluk kişilik özelliği ile arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Katılımcıların lisans eğitimleri sırasında almış oldukları kariyer psikolojik danışmanlığı/mesleki rehberlik dersine göre KYPÖÖ puanlarının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı, Öz Yeterlik, Kişilik*

Bildiri No: PDR2022.000223 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Dila Güngör, Bahçeşehir Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Elif Dilara Yıldız, Bahçeşehir Üniversitesi

Investigation of Digital Game Addiction in Adolescents in Terms of Life Satisfaction

The increase in digital game addiction in adolescents is one of the reasons that make it important to examine the reasons that lead adolescents to digital game addiction. Secondly, when the Turkish literature was examined, digital game addiction has been examined with different variables, but when the researchers examined the titles, they could not find any literature examining the relationship between life satisfaction and digital game addiction. Finally, it was noticed that gender showed variability in the literature review, and therefore, gender participated in their search thinking that it would contribute to the literature as a categorical variable. This study aims to examine digital game addiction and life satisfaction in adolescents. The study group of the research consists of 222 individuals, 94 girls and 128 boys, who have consented to participate in a private school located in the Bakırköy district of Istanbul province, and who have consented to participate. In the study, a total of two measurement tools, namely the Life Satisfaction Scale for Children and the Digital Game Addiction Scale for Children, were used. According to the research, it was seen that the students were in the risky group in digital game addiction and they were at an average value according to the results of the life satisfaction scale. The data obtained in the study were analyzed using the Mann-Whithey U test and the Spearman correlation test. As a result of the path analyses used to test the hypothetical model, no relationship was found between digital game addiction and life satisfaction in adolescents ($r= -0.051$, $p>0.05$). Considering the effect of gender on digital game addiction, a significant difference was found. It has been observed that boys have higher scores than girls. As a result, it was found that the points examined were higher for male students than for female students. In addition, the sub-dimension of digital game addiction, the sub-dimension of excessive focus and conflict towards digital game playing, the development of tolerance and the value attributed to the game sub-dimension, the sub-dimension of delaying individual and social tasks/homework, the psychological and physiological reflection of deprivation, and the sub-dimension of immersion in the game. It was analyzed in 4 sub-dimensions. No differentiation was found in life satisfaction scores according to gender. The results of their search were discussed within the scope of the literature. As a result, it was revealed that there was no relationship between digital game addiction and life satisfaction. Finally, suggestions were made about different topics, age groups, timing, and school types for future studies in their search.

Keywords: *Adolescence, digital game, addiction, life satisfaction*

Ergenlerde Dijital Oyun Bağımlılığının Yaşam Doyumu Açısından İncelenmesi

Öz. Ergenlerde dijital oyun bağımlılığının giderek artış göstermesi ergenleri dijital oyun bağımlılığına götüren sebepleri incelemeyi önemli hale getiren sebeplerden biridir. Türkçe literatüre bakıldığında dijital oyun bağımlılığı farklı değişkenler ile incelenmiştir fakat

araştırmacılar bu başlıkları incelediğinde ergenlerde yaşam doyumu ve dijital oyun bağımlılığı arasındaki ilişkiyi inceleyen literatüre rastlamamışlardır. Son olarak ise literatür taramasında cinsiyetin değişkenlik göstermesi ile birlikte cinsiyet kategorik bir değişken olarak araştırmaya katılmış ve litaratüre katkı sağlanılacağı düşünülen sebeplerden biri olmuştur. Bu çalışmanın amacı, ergenlerde dijital oyun bağımlılığı ile yaşam doyumunu incelemektir. Araştırmada çalışma grubunu İstanbul ilinin Bakırköy ilçesindeki bir özel okul bünyesinde bulunan aile onayı alınan ve kendi istekleriyle katılmayı kabul eden 94 Kız ve 128 Erkek toplam 222 birey oluşturmaktadır. Araştırmada Çocuklar İçin Yaşam Doyumu Ölçeği ve Çocuklar İçin Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği olmak üzere toplam iki ölçme aracı kullanılmıştır. Araştırmaya göre öğrencilerin dijital oyun bağımlılığında riskli grupta yer aldıkları ve yaşam doyumu ölçeği sonuçlarına göre ortalama bir değerde oldukları görülmüştür. Araştırmada elde edilen veriler, Mann Whithey U testi, Spearman korelasyon testi kullanılarak çözümlenmiştir.Oluşturulan hipotetik modeli test etmek amacıyla kullanılan yol analizler sonucunda, ergenlerde dijital oyun bağımlılığı ve yaşam doyumu arasında ilişki bulunamamıştır($r= -0,051$, $p>0.05$). Cinsiyetin dijital oyun bağımlılığı üzerindeki etkisine bakıldığında anlamlı bir fark bulunmuştur. Erkeklerin kızlara göre daha yüksek puana sahip olduğu görülmüştür. Bunun sonucunda incelenen puanların erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu verisine ulaşılmıştır. Ek olarak dijital oyun bağımlılığının alt boyutu olan dijital oyun oynamaya yönelik aşırı odaklanma ve çatışma alt boyutu, oyun süresinde tolerans gelişimi ve oyuna yüklenen değer alt boyutu, bireysel ve sosyal görevlerin/ödevlerin ertelenmesi alt boyutu, yoksunluğun psikolojik, fizyolojik yansıması ve oyuna dalma alt boyutu 4 alt boyutta incelenmiştir. Yaşam doyumu puanlarında cinsiyete göre bir farklılaşma bulunmamıştır. Araştırma sonuçları literatür kapsamında tartışılmıştır. Sonuç olarak dijital oyun bağımlılığı ve yaşam doyumları arasında ilişki saptanmadığı ortaya çıkmıştır. Son olarak araştırmada gelecek çalışmalar için farklı başlıklar, yaş grubu, zamanlama ve okul türleri ile ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Ergenlik, dijital oyun, bağımlılık, yaşam doyumu*

Bildiri No: PDR2022.000224 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Türker Orkun Arslan, Kocaeli Üniversitesi* Doç. Dr. Osman Nejat Akfırat, Kocaeli Üniversitesi

Investigation of Social Emotional Well-Being and Psychological Resilience Levels of 36-72 Months-Old Students Studying in Various Preschool Educational Institutions

The aim of this study is to examine the social emotional well-being and resilience levels of 36-72 month-old students attending preschool education in forest school practices and preschool students studying in state and private independent kindergartens. Within the scope of the research, the social emotional well-being and resilience levels of the students studying in these institution types and its relationship with variables such as gender, age, parental education level and preschool education years were examined. In this study, in which the relational screening model was used, the data were collected from forest schools, private independent kindergartens and state independent kindergartens located in Bursa, Afyon and Istanbul. Personal information form and social emotional well-being and resilience scale for preschool children (PERIK) were used as data collection tools. This scale consists of six sub-dimensions: Communicating/Social Performance, Self-Control/Mindfulness, Assertiveness, Emotional Stability/Coping with Stress, Task Orientation, and Enjoyment of Exploration. As a result of the data analysis, it was determined that the children studying at the forest school in the dimension of Emotional Stability/Coping with Stress got significantly higher scores than the children studying in the state independent kindergarten, and the children studying in the forest school in the Task Orientation dimension scored significantly higher than the children studying in the private independent kindergarten.

Keywords: *Pre-school education, Alternative education, Forest Schools, Social Emotional Development, Resilience.*

Çeşitli Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Öğrenim Gören 36-72 Aylık Öğrencilerin Sosyal Duygusal İyi Oluş Ve Psikolojik Sağlamlık Düzeylerinin İncelenmesi

Bu çalışmanın amacı, orman okulu uygulamalarında okulöncesi öğrenimine devam eden 36-72 aylık öğrenciler ile devlet ve özel bağımsız anaokulunda öğrenim gören okul öncesi öğrencilerinin sosyal duygusal iyi oluş ve psikolojik sağlamlık düzeylerini incelemektir. Araştırma kapsamında bu kurum türlerinde öğrenim gören öğrencilerin sosyal duygusal iyi oluş ve psikolojik sağlamlık düzeyleri ve bunun cinsiyet, ebeveyn öğrenim durumu, okul öncesi eğitim alınan, okul öncesi eğitim alınan yıl gibi değişkenler ile ilişkisi incelenmiştir. İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmada veriler Bursa, Afyon ve İstanbul illerinde yer alan orman okulu, özel bağımsız anaokulu ve devlet bağımsız anaokulları arasından toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve okul öncesi çocuklar için sosyal duygusal iyi oluş ve psikolojik sağlamlık ölçeği (PERİK) kullanılmıştır. Bu ölçek İletişim Kurma/Sosyal Performans, Öz-Kontrol/Düşüncelilik, Atılganlık, Duygusal

İstikrar/Stresle Başa Çıkma, Görev Yönelimi, Keşfetmekten Hoşlanma olarak altı alt boyuttan meydana gelmektedir. Veri analizi sonucunda Duygusal İstikrar/Stresle Başa Çıkma boyutunda orman okulunda öğrenim gören çocukların devlet bağımsız anaokulunda öğrenim gören çocuklara göre anlamlı şekilde yüksek puanlar aldıkları ve Görev Yönelimi boyutunda orman okulunda öğrenim gören çocukların özel bağımsız anaokulunda öğrenim gören çocuklara göre anlamlı şekilde yüksek puan aldıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Okulöncesi eğitim, Alternatif eğitim, Orman okulları, Sosyal Duygusal Gelişim, Psikolojik Sağlamlık.*

Bildiri No: PDR2022.000225 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Halil İbrahim ÖZUĞUR, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*

The Mediator Role of Difficulty in Emotion Regulation in the Relationship between Childhood Traumatic Experience Level and Psychological Well-Being

Childhood traumas have emerged all over the world throughout human history, but have become a phenomenon that has increased and been noticed with the increase in communication in the last 20 years. Therefore, understanding the variables affected and affected by childhood traumas is one of the most important steps to be taken for its solution. For this reason, the mediating role of difficulty in emotion regulation in the relationship between childhood traumas and psychological well-being was examined. The sample group of the research was reached via Google forms on the live broadcast platform. Data from 705 participants were included in the analyses. Correlation analysis was performed to examine the relationship between childhood traumatic experience levels, psychological well-being levels, and difficulty in emotion regulation levels. It was found that the three variables had a significant relationship with each other ($p<.01$). Then, Process Hayes Model 4 analysis was performed to test the main hypothesis of the research. As a result of the analysis, it was found that difficulty in emotion regulation has a moderate partial mediating role in the relationship between childhood traumatic experiences and psychological well-being. Thoughts on the relationship between sociodemographic information and the variables of the study, limitations of the study and suggestions were included in the discussion section.

Keywords: *Childhood traumatic experiences, psychological well-being, difficulty in emotion regulation.*

Çocukluk Çağı Travmasının Psikolojik İyi Oluş ile İlişkisinde Duygu Düzenleme Güçlüğünün Aracı Rolü

Çocukluk çağı travmaları insanlık tarihi boyunca tüm dünyada ortaya çıkmış, ancak son 20 yılda iletişimin artmasıyla birlikte çoğalan ve fark edilen bir olgu haline gelmiştir. Bu yüzden çocukluk çağı travmalarının etkilediği ve etkilendiği değişkenlerin anlaşılması, çözümü için atılacak en önemli adımlardan birisidir. Bu araştırmada çocukluk çağı travmalarının psikolojik iyi oluş ile ilişkisinde duygu düzenleme güçlüğünün aracı rolü incelenmiştir. Araştırmanın örneklem grubuna canlı yayın platformu üzerinden Google formlar aracılığı ile ulaşılmıştır. 705 katılımcıdan alınan veriler analizlere dahil edilmiştir. Çocukluk çağı travmatik yaşantı düzeyleri, psikolojik iyi oluş hali düzeyleri ve duygu düzenleme güçlüğü düzeylerinin aralarındaki ilişkiyi incelemek amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Üç değişkenin de birbiri ile olan ilişkilerinin anlamlı düzeyde olduğu bulunmuştur ($p<.01$). Daha sonra araştırmanın temel hipotezini test etmek amacıyla Process Hayes Model 4 analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda duygu düzenleme güçlüğünün çocukluk çağı travmatik yaşantıları ile psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkide orta düzeyde kısmı aracı değişken rolünün olduğu bulunmuştur. Sosyodemografik bilgiler ile araştırmanın değişkenleri arasında ilişkilere dair düşünceler, araştırmanın sınırlılıkları ve önerilere tartışma bölümünde yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Çocukluk çağı travmatik yaşantılar, psikolojik iyi oluş, duygu düzenleme güçlüğü.*

Bildiri No: PDR2022.000228 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Öğretmen Senanur Kart, Milli Eğitim Bakanlığı* Uzm. Psk. Danışman Büşra Yiğit, İstanbul Ticaret Üniversitesi Doç. Dr. Hanifi Parlar, İstanbul Ticaret Üniversitesi

Examination of the Relationship Between Teachers' Psychological Levels of Well-Being and Self-Compassion Levels

The most important of the institutions that make up the society is the educational institutions. The education system achieves its purpose through schools. The most important factor affecting the quality of the education given in the school is the teacher. The performance of teachers in the process of education affects the education system and indirectly affects the society. Today, in the efficient and student-oriented work of educational institutions, the psychological well-being of the teacher and the compassion they show to themselves have an important place. The contributions of teachers, who spend most of their daily lives interacting with their students at school, to the educational life and development of children are indisputably invaluable in their life journey. So much so that teachers spend a large part of the week and even the day interacting with children face-to-face, and this interaction includes many positive emotions such as compassion as well as the education and training process. As a natural consequence of the process, compassion fatigue is expected to be experienced. In particular, the link between self-sensitivity and psychological well-being; compassion gains value when it comes to situations such as fatigue, occupational burnout. When the educational studies in the literature are examined, it is seen that one of the most important topics of these studies in recent years is the research on the teaching profession. There was no other study conducted with teachers in the field that examined self-sensitivity and psychological well-being. In this respect, the aim of this study is to examine the relationship between psychological well-being and self-sensitivity levels of teachers. The study was designed with a relational screening model from quantitative research methods. The sample of the study consists of a total of 400 teachers selected from schools at pre-school, primary and secondary school levels in Istanbul by simple random sampling method. In the study, the socio-demographic information form prepared by the researchers, the "Self-Sensitivity" scale developed by Neff in 2003 and the "Psychological Well-Being" scale developed by Diener in 2009 were applied as data collection tools. The data results of the research conducted with the teachers were obtained with the IBM SPSS 26.0 program.

Keywords: *Self-compassion, psychological well-being, teacher*

Öğretmenlerin Psikolojik İyi Oluş İle Öz Şefkat Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Toplumu meydana getiren kurumlar içerisinde en önemlisi eğitim kurumlarıdır. Eğitim sistemi okullar vasıtasıyla amacına ulaşır. Okulda verilen eğitimin nitelikli olmasını etkileyen en önemli öğe öğretmendir. Öğretmenlerin eğitim verdikleri süreç içerisinde gösterdikleri performans, eğitim sistemini dolaylı olarak da toplumu etkilemektedir. Günümüzde eğitim kurumlarının verimli ve öğrenci odaklı çalışmasında öğretmenin psikolojik iyi oluşu ve

kendilerine gösterdikleri şefkat önemli bir yere sahiptir. Günlük yaşamlarının büyük bölümünü okulda öğrencileri ile etkileşim içinde geçiren öğretmenlerin çocukların eğitim hayatı ile gelişimlerine katkıları tartışmasız ki hayat yolculuğunda paha biçilemezdir. Öyle ki öğretmenler, haftanın ve hatta günün büyük bir bölümünü çocuklarla yüz yüze etkileşim içinde geçirirler ve bu etkileşim eğitim ve öğretim sürecinin yanı sıra şefkat gibi birçok olumlu duyguyu da içinde barındırır. Sürecin doğal bir getirisi olarak şefkat yorgunluğunun yaşanması beklenen bir durumdur. Özellikle öz duyarlılık ile psikolojik iyi oluş arasındaki bağlantı; şefkat yorgunluğu, mesleki tükenmişlik gibi durumlar söz konusu olduğunda değer kazanmaktadır. Literatürde yer alan eğitim çalışmaları incelendiğinde, son dönemlerde bu çalışmaların en önemli konu başlıklarından birisini, öğretmenlik mesleği ile ilgili araştırmalar oluşturduğu görülmektedir. Alanda öğretmenler ile yapılan ve öz duyarlılık ile psikolojik iyi oluşlarını inceleyen başka bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin psikolojik iyi oluş ve öz duyarlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli ile tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, İstanbul ilinde bulunan okul öncesi, ilkokul ve ortaokul kademelerinde okullardan basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilmiş toplam 400 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacıların hazırladığı sosyo-demografik bilgi formu, Neff'in 2003'te "Öz-Duyarlılık" ölçeği ve Diener 'in 2009'da geliştirdiği "Psikolojik İyi Oluş" ölçeği uygulanmıştır. Öğretmenler ile gerçekleştirilen araştırmanın veri sonuçları IBM SPSS 26.0 programı ile elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *psikolojik iyi oluş, öz şefkat, öz duyarlılık, öğretmen*

Bildiri No: PDR2022.000230 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Arş. Gör. Dr. Çağla Çelimli, Maltepe Üniversitesi* Prof. Dr. Seval Erden Çınar, Marmara Üniversitesi

The Intermediate Role Of The Perception Of Being Deceived in The Relationship Between Attachment Styles And Self-Respect And Relationship Satisfaction in University Students

This research covers a part of the work created within the scope of the doctoral thesis. Within the scope of this research, a scale was developed that includes the perceptions of university students who have romantic relationships who are not enrolled in the department, that they are cheated on by their romantic partners.
In this study, the mediating role of perception of infidelity in the relationship between university students' attachment styles (secure and dismissive), self-esteem (positive and negative) and relationship satisfaction was investigated. 633 university students between the ages of 18-30 who had a romantic relationship, participated in the study. In the study, Relationship Satisfaction Inventory (RSI) Relationship Scales Questionnaire (RSQ), Self-Respect Scale (SRS), Perception of Infidelity Scale (PIS) and Personal Information Form were used as data collection tools.The sample of the study was determined according to the types of "appropriate sampling" and "criterion sampling" based on the probability-based sampling method. SPSS 21 package program and MPLUS 6.12 package program were used in the analysis of the data. In the analysis of the data, in order to answer the research questions determined within the framework of the research objectives, whether the relationship satisfaction levels of university students differ significantly with the SPSS package program according to their demographic characteristics were calculated using the Independent Groups t-Test and the F-Test (One-Way ANOVA). According to the results of the structural model, the perception of being deceived has a partial mediating role in the relationship between secure attachment and relationship satisfaction. The perception of being deceived has a partial mediating role in the relationship between dismissive attachment and relationship satisfaction, The perception of infideltiy has a partial mediating role in the relationship between positive self-respect and relationship satisfaction and the perception of being deceived has a partial mediating role in the relationship between negative self-respect and relationship satisfaction. Finally, the results obtained from the research were discussed in the context of literature and theories, and suggestions for future research and the field of Psychological Counseling and Guidance were presented.

Keywords: *Secure Attachment, Dismissive Attachment, Perception of Infidelity, Relationship Satisfaction*

Üniversite Öğrencilerinde Bağlanma Stilleri Ve Kendine Saygı İle İlişki Doyumu Arasındaki İlişkide Aldatılma Algısının Aracı Rolü

Bu araştırma, doktora tezi kapsamında oluşturulan çalışmanın bir bölümünü kapsamaktadır. Bu araştırma kapsamında bölümde almayan romantik ilişkileri olan üniversite öğrencilerinin, romantik partnerleri tarafından aldatıldıklarına yönelik algılarını içeren bir ölçek geliştirilmiştir. Bu bildiride yer alan araştırma, araştırmacı tarafından geliştirilen ölçeğin de araştırma içinde kullanılmasıyla oluşturulmuştur. Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin bağlanma sitilleri (güvenli ve kayıtsız), kendine saygı (olumlu olumsuz) ile ilişki doyumları arasındaki ilişkide aldatılma algısının aracılık rolü incelenmiştir. Araştırmaya 18-30 yaş aralığında romantik ilişkisi olan 633 üniversite öğrencisi katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Romantik İlişki Doyumu Ölçeği (RİDÖ), İlişki Ölçekleri Anketi (İÖA), Kendine Saygı Ölçeği (KSÖ), Aldatılma Algısı Ölçeği (AAÖ) ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi olasılık temelli örneklem yöntemine dayalı "uygun örnekleme" ve "ölçüt örnekleme" türlerine göre belirlenmiştir. Verilerin analizinde SPSS 21 paket programı ve MPLUS 6.12 paket programından yararlanılmıştır. SPSS paket programı ile üniversite öğrencilerinin ilişki doyum düzeylerinin demografik özelliklerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermedikleri Bağımsız Gruplar *t* Testi ve F Testi (One-Way ANOVA) kullanılarak hesaplanmıştır. Test edilen modelin sonucuna göre, güvenli bağlanma ve ilişki doyumu arasındaki ilişkide aldatılma algısının kısmi aracı rolü olduğu, kayıtsız bağlanma ve ilişki doyumu arasındaki ilişkide aldatılma algısının kısmi aracılık rolü olduğu, olumlu kendine saygı ve ilişki doyumu arasındaki ilişkide aldatılma algsının kısmi aracılık rolü olduğu ve olumsuz kendine saygı ve ilişki doyumu arasındaki ilişkide aldatılma algısının kısmi aracılık rolü olduğu Yapısal Eşitlik Modeli kullanılarak bulunmuştur. Son olarak da, araştırmadan elde edilen sonuçlar literatür ve kuramlar bağlamında tartışılmış, gelecekte yapılacak araştırmalara ve Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik alanına yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Güvenli Bağlanma, Kayıtsız Bağlanma, Aldatılma Algısı, İlişki Doyumu*

Bildiri No: PDR2022.000234 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Bilge Nur ÇELEBİ, Başkent Üniversitesi*

Examination Of Peer Bullying Participant Roles in Terms Of Cognitive, Emotional And Social Factors

Aim
This study was conducted to draw attention an important need to determine how cognitive, emotional and social factors predict bullying participant role (bully, victim, defensive and bystander) as a whole, on the grounds that there is an important gap in the literature.Thus, it is aimed to present a different perspective planning of prevention and intervention-based studies against peer bullying.
Method
This research is a compilation study made by literatüre review in accordance with the qualitative paradigm. İn the study, 30 independent studies on the same subject were examined in order to be evaluated descriptively.
Results
İn this study, it was seen that researches on peer bullying were mostly based on the relational screening model. İn the studies carried out in this context, the variables related to age, gender, psychosocial factors, the frequency an prevalance of bullying and the types of behaviors it occurs were investigated. İt is seen that these studies deal with bullying only in a cognitive, emotional, or social context. No study has been found in the literature showing how cognitive, emotional and social factors predict the roles of participants in bullying (bully, victim, bully-victim, defensive, listener) in terms of certain variables (age, gender, SES). Therefore, there is no study based on examining the relative strength of the relationship between independent variables (cognitive, emotional and social factors) and participant roles in bullying in a single model. However, it is an important issue to determine how and to what extent each of the bullying participant roles is affected by cognitive, emotional, social processes.
Conclusion
In this study, it is seen that there is a needed for more research based on examining cognitive, emotional and social factors as a whole in terms of different variables as predictors of peer bullying participant roles. İt is thought that the studies to be carried out in this context will provide new and important information in the preparation of prevention and intervention-based programs for school environments.

Keywords: *Peer bullying participants roles, cognitive factors (executive function skills), emotional factors (emotional difficulties), social factors (social skills).*

Akran Zorbalığı Katılımcı Rollerinin Bilişsel, Duygusal ve Sosyal Faktörler Açısından İncelenmesi

Amaç
Bu araştırmada, alan yazında önemli bir boşluk olduğu gerekçesiyle, bilişsel, duygusal ve sosyal faktörlerin bir bütün olarak belli değişkenler (yaş, cinsiyet, SED) açısından zorbalığa katılımcı rollerini (zorba, kurban, savunmacı ve seyirci) ne şekilde yordadığını belirlemeye dönük önemli bir ihtiyaca dikkat çekmek amacıyla yapılmıştır. Böylece akran zorbalığına

yönelik önleme ve müdahale temelli çalışmaların planlanmasında farklı bir bakış açısı sunmaya çalışılmıştır.

Yöntem

Bu araştırma, nitel paradigmaya uygun olarak literatür taraması ile yapılmış bir derleme çalışmasıdır. Çalışmada betimsel olarak değerlendirilmek üzere benzer konuda birbirinden bağımsız olarak yapılmış 30 çalışma incelenmiştir.

Bulgular

Bu çalışmada akran zorbalığını konu alan araştırmaların daha çok ilişkisel tarama modeline dayalı olarak yapıldığı görülmüştür. Bu kapsamda yapılmış olan çalışmalarda daha çok yaş, cinsiyet, psikososyal faktörlere ilişkin değişkenler ile zorbalığın sıklığı-yaygınlığı ve hangi tür davranışlarda ortaya çıktığı araştırılmıştır. Bu çalışmaların zorbalığı sadece bilişsel, duygusal ve sosyal bir bağlam içerisinde ele aldığı görülmektedir. Literatürde sosyal, duygusal ve bilişsel faktörlerin bir bütün olarak zorbalığa katılımcı rollerini (zorba, kurban, zorba-kurban, savunmacı, dinleyici,) belli değişkenler açısından (yaş, cinsiyet, SED gibi) ne şekilde yordadığını gösteren herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıla tek bir modelde bağımsız değişkenlerin (bilişsel, duygusal ve sosyal faktörler), zorbalığa katılımcı rolleri ile ilişkisinin göreceli gücünü incelemeye dayalı bir çalışma bulunmamaktadır. Oysa zorbalığa katılımcı rollerinin her birinin bilişsel, duygusal ve sosyal süreçlerden, nasıl ve ne düzeyde etkilendiğini belirlemek önemli bir konudur.

Sonuç

Bu çalışmada akran zorbalığı katılımcı rollerinin yordayıcısı olarak bilişsel, duygusal ve sosyal faktörlerin bir bütün olarak farklı değişkenler açısından incelenmesine dayalı daha çok araştırmaya ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bu kapsamda yapılacak olan çalışmaların, okul ortamlarına yönelik önleme ve müdahale temelli programların hazırlanmasında yeni ve önemli bilgiler sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Akran zorbalığı katılımcı rolleri, bilişsel faktörler (yürütücü işlev becerileri), duygusal faktörler(duygusal zorluklar), sosyal faktörler(sosyal beceriler)*

Bildiri No: PDR2022.000235 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi FERHAT BAYOĞLU, Anadolu Üniversitesi* Arş. Gör. Ece ÇOKAY TAŞCIOĞLU, Kocaeli Üniversitesi

Examination of the Relationship Between Psychological Symptoms And Schema Coping Styles

Schema Therapy model states that schemas that disrupt adjustment in the early period lead to deterioration and problems in important areas in individuals' lives over time, and individuals often exhibit dysfunctional coping behaviors in the face of these problems. Although schema coping styles appear to help individuals to some extent deal with their schemas, in fact, these coping methods are not considered functional and therapeutic in the long term. In this context, schema coping styles play an important role in the continuity process of schemas. To examine the relationship between psychological symptom levels and schema coping styles in university students.
The study was conducted with 229 university students who applied to the psychological counseling center of a state university in the Central Anatolia region. Demographic Information Form, Schema Coping Questioannaire (SCQ) and Brief Symptom Inventory (SCL -53) were used as measurement tools. The data were analyzed based on the PROCESS macro add-on by Hayes along with IBM SPSS Statistics 24.00. During the process of data analysis, Bootstrap methods and Pearson Product-Moment Correlation were used to calculate correlation and moderation relationships.
As a result of the analysis, it was found that psychological symptom levels such as anxiety, depression, hostility, somatization, and negative self - concept are significant predictors of schema coping styles (e.g. avoidance, surrender, overcompensation). Besides, it has been observed that factors like previous counseling experience, class, and gender have a regulatory role in the relationship psychological symptom levels and schema coping styles different levels of significance.
Findings of the study were discussed in the related literature and reccommedations were made for further studies.

Keywords: *Schema coping styles, Pyschological symptoms, Previous help - seeking experience*

Psikolojik Belirti Düzeyleri İle Şema Başa Çıkma Biçimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Şema Terapi modeline göre, erken dönem uyum bozucu şemaların zamanla bireylerin hayatlarında önemli alanlarda bozulmalara ve de sorunlar yaşamalarına kaynaklık ettiği ve bu sorunlar karşısında da genellikle işlevsel olmayan başa çıkma davranışlarının sergilendiği belirtilmektedir. Şema başa çıkma biçimleri, bireylerin şemalarıyla mücadele etmesine yardımcı oluyor olarak gözükse de aslında bu başa çıkma yöntemleri iyileştirici ve de uzun vadede işlevsel olarak değerlendirilmemektedir. Bu kapsamda, şema başa çıkma biçimleri, şemaların devamlılık sürecindeki önemli öğeler olarak rol oynamaktadırlar. Bu çalışmada psikolojik yardım almak amacıyla psikolojik danışma ve rehberlik merkezine başvuran üniversite öğrencilerin yaşadıkları sorunlar karşısında kullanmış oldukları şema başa çıkma

biçimlerinin ve psikolojik belirti düzeyleri ile bu başa çıkma biçimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın katılımcıları, 2018-2019 akademik yılında İç Anadolu Bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin örgün lisans programlarına devam eden ve psikolojik yardım almak amacıyla üniversite Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezine başvurmuş olan 229 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Veri toplama araçları olarak, Kişisel Bilgi Formu, Kısa Semptom Envanteri (KSE-53) ve Şema Başa Çıkma Ölçeği (ŞBÇÖ) kullanılmıştır. Veriler SPSS 24.00 programı ile birlikte Hayes'in PROCESS v3.3 macro eklentisi kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde, betimleyici istatistikler ile birlikte Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve düzenleyicilik analizleri için Bootstrap yöntemleri kullanılmıştır. Analizler sonucunda anksiyete, depresyon, hostilite, somatizasyon ve olumsuz benlik olarak psikolojik belirti düzeylerinin, şema başa çıkma biçimlerinin (kaçınma, teslim, aşırı telafi) anlamlı birer yordayıcısı olduğu bulunmuştur. Bununla birlikte, psikolojik yardım alma deneyimine sahip olmanın, sınıf düzeyinin ve cinsiyetin psikolojik belirti düzeyleri ile şema başa çıkma biçimleri arasındaki ilişkide farklı etki düzeylerinde olmak üzere düzenleyici bir rolünün olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Şema başa çıkma biçimleri, Psikolojik belirti düzeyleri, Yardım alma deneyimi.*

Bildiri No: PDR2022.000236 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Hümeyra Saraç, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi* Doç. Dr. Tuğba Yılmaz Bingöl, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

The Effect of Hope Development Psychoeducation Program Based on Solution-Oriented Short-Term Approach on Hope Levels of Young Adults

Today, increasing stress factors affect the future perspective of all individuals. Hope has become a very important concept in an anxious society and world. Hope, which means positive developments expected from the future, is a concept with various dimensions such as mastery and survival. Individuals can experience hope in these two ways. Hope of mastery; It represents the individual's desire to hope, trust in support of others, feeling of empowerment and belief in the future. Hope for survival is about challenging fear, loss, pain and immortality. While hope is in a positive relationship with concepts such as forgiveness, it is in a negative relationship with anxiety and depression. When the concept of hope is examined, it is seen that while it is in a positive relationship with positive emotions, it is in a negative relationship with negative emotions. It is thought that the concept of hope can be effective in increasing the general well-being of individuals. Individuals may experience more positive emotions when they think that there are alternative ways to solve the problem. It can be thought that the solution-focused short-term approach will help individuals think about solutions and increase their hope. Young adulthood period is important for individuals to step into individual life. Individuals need to be hopeful about the decisions they will make in their life paths. Therefore, in this study, it was aimed to increase the hope levels of young adults who are at the starting point of independent living. To achieve this goal, a six-week, solution-focused short-term therapy-based hope development program was developed. this program is the independent variable of the study. Hope is the dependent variable. 2x2 experimental design was used in the research. First of all, a pre-test was done by applying the hope scale to the experimental and control groups, and then a 6-week solution-focused short-term psychoeducation program was applied to the experimental group, while no intervention was made to the control group. After the application was over, the hope scale was applied to both groups again and the post-test measurement was made. The obtained data were analyzed with Two-way ANOVA and it was seen that the group-measurement effect was significant. The hope levels of the participants in the experimental group increased after they participated in the psychoeducation program based on solution-oriented short-term approach.

Keywords: *Young Adults, Hope Development Program, Solution-Oriented Short-Term Approach*

Çözüm Odaklı Kısa Süreli Yaklaşıma Dayalı Geliştirilen Umut Geliştirme Psikoeğitim Programının Genç Yetişkinlerin Umut Düzeylerine Etkisi

Günümüzde artan stres faktörleri tüm bireylerin geleceğe ilişkin bakışını etkilemektedir. Kaygı dolu bir toplum ve dünyada umut çok önemli bir kavram haline gelmiştir. Gelecekten

beklenen olumlu gelişmeler anlamına gelen umut, ustalık ve hayatta kalma gibi çeşitli boyutları olan bir kavramdır. Bireyler bu iki yolla umudu deneyimleyebilirler. Ustalık umudu; bireyin umut etme isteğini, başkalarına desteğine güvenini, güçlenme duygusunu ve geleceğe olan inancını temsil etmektedir. Hayatta kalma umudu ise korkuya, kayba, acıya ve ölümsüzlüğe meydan okumakla ilgilidir. Umut, affetme gibi kavramlarla olumlu ilişki içindeyken kaygı ve depresyonla olumsuz ilişki içerisindedir. Umut kavramı incelendiğinde, olumlu duygularla pozitif ilişki içerisindeyken, olumsuz duygularla negatif ilişki içerisinde olduğu görülmektedir. Bireylerin genel iyilik halini arttırmada umut kavramının etkili olabileceği düşünülmektedir. Bireyler, problemin çözümüne ilişkin alternatif yolların olduğunu düşündüğünde, daha olumlu duygular yaşayabilir. Çözüm odaklı kısa süreli yaklaşımın çözümler üzerine bireyleri düşündürmesinin, onların umudunun artmasına yardımcı olacağı düşünülebilir. Genç yetişkinlik dönemi bireylerin bireysel yaşama adım atmaları açısından önemlidir. Bireylerin yaşam yollarında alacağı kararlarla ilgili umutlu olmaya ihtiyaçları vardır. Bu nedenle bu araştırmada, bağımsız yaşamın başlangıç noktasında olan genç yetişkinlerin umut düzeylerinin arttırılması hedeflenmiştir. Bu amaca ulaşmak için geliştirilen altı haftalık çözüm odaklı kısa süreli yaklaşıma dayalı umut geliştirme programı, çalışmanın bağımsız değişkenidir. Umut ise bağımlı değişkendir. Araştırmada 2x2 deneysel desen kullanılmıştır. Öncelikle deney ve kontrol grubuna umut ölçeği uygulanarak ön-test yapılmış, ardından deney grubuna 6 hafta süren çözüm odaklı kısa süreli yaklaşıma dayalı psikoeğitim programı uygulanırken kontrol grubuna hiçbir müdahalede bulunulmamıştır. Uygulama bittikten sonra her iki gruba tekrar umut ölçeği uygulanarak son-test ölçümü yapılmıştır. Elde edilen veriler Two-way ANOVA ile incelenmiş ve sonuçta, grup-ölçüm etkisinin anlamlı olduğu görülmüştür. Deney grubundaki katılımcıların umut düzeyleri çözüm odaklı kısa süreli yaklaşıma dayalı psikoeğitim programına katıldıktan sonra yükselmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Genç Yetişkinler, Umut Geliştirme Programı, Çözüm Odaklı Kısa Süreli Yaklaşım*

Bildiri No: PDR2022.000237 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Hüseyin Atakan Koçak, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi* Doç. Dr. Tuğba Yılmaz Bingöl, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi

The Effect of the Psychoeducational Program for Coping with Exam Anxiety Developed Based on a Solution-Oriented Short-Term Approach on the Levels of Exam Anxiety of Adolescents

Exam anxiety is defined as an unpleasant feeling or exciting condition with physiological, behavioral and cognitive elements experienced during a formal exam or any evaluation environment. When the causes of exam anxiety are examined, irrational beliefs that arise with some thinking errors (over-generalizing, profiling, filtering, personalization, making a disaster scenario), genetic factors, or trend, in the family given the wrong education in the individual internal conflicts, anxiety as a learned response, a group of friends and family expectations, pressures and factors such as the structure of the personality of the student will occur. The period of puberty is called the period of stress and storms due to its structure. While the developmental changes brought about by the period may be a stress factor in itself, the high school transition exams, which are of great importance in our education system because they will affect the high school preferences of children, also coincide with the adolescence period and increase the stress of individuals. Supporting individuals and reducing their anxiety levels during this developmental period and before the exam positively affects their academic success. Adolescents can thus reveal their true performance in the exams. Studying for the exam causes individuals to devote most of their time to studying. They have less time to devote to other activities. Therefore, it is important that adolescents learn to cope with exam anxiety in a short time.
For these reasons, in this study, it was aimed to reduce the exam anxiety levels of adolescents with a short-term psychoeducational program based on a solution-oriented approach. The psychoeducational program for coping with exam anxiety based on a six-week, solution-oriented short-term approach developed to achieve this goal is the independent variable of the study. Exam anxiety is a dependent variable. The sample size of the study was 8th grade are a total of 20 students studying in the classroom, including 10 in the experimental group and 10 in the control group. 2x2 experimental pattern was used in the study. Firstly, the test anxiety scale was applied to the experimental and control group and pre-tested and then a psychoeducation program based on a solution-oriented short-term approach lasting 6 weeks was applied to the experimental group while no intervention was made to the control group. After the application was completed, the exam anxiety scale was applied to both groups again and the final-test measurement was performed. The obtained data were analyzed with Two-way ANOVA and as a result, it was found that the group-measurement effect was significant. The exam anxiety levels of the participants in the experimental group decreased after participating in the solution-oriented short-term approach-based psychoeducation program.

Keywords: *Solution-Oriented Approach, Exam Anxiety, Psychoeducational Program*

Çözüm Odaklı Kısa Süreli Yaklaşıma Dayalı Geliştirilen Sınav Kaygısı İle Başetme Psikoeğitim Programının Ergenlerin Sınav Kaygısı Düzeylerine Etkisi

Sınav kaygısı, formal bir sınav veya herhangi bir değerlendirme ortamında yaşanan fizyolojik, davranışsal ve bilişsel öğelere sahip, hoşlanılmayan bir duygu ya da heyecansal durum olarak tanımlanmaktadır. Sınav kaygısının nedenleri incelendiğinde; mantık dışı inançlarla ortaya çıkan bazı düşünce hataları (aşırı genelleme, yaftalama, filtreleme, kişiselleştirme, felaket senaryosu haline getirme), genetik faktörler ya da eğilim, aile içinde verilen yanlış eğitim, bireydeki iç çatışmalar, öğrenilmiş tepki olarak kaygı, aile ve arkadaş grubunun beklentileri, baskıları ve öğrencinin kişilik yapısı gibi faktörler ortaya çıkar. Ergenlik dönemi yapısı itibariyle stres ve fırtına dönemi olarak adlandırılmaktadır. Dönemin getirdiği gelişimsel değişimler başlı başına stres faktörü olabilirken, eğitim sistemimizde, çocukların lise tercihlerini etkileyeceği için büyük bir önem taşıyan lise geçiş sınavları da, ergenlik dönemine denk gelmekte ve bireylerin streslerini yükseltmektedir. Bu gelişimsel dönemde ve sınav öncesinde bireylerin desteklenmesi ve kaygı düzeylerinin düşürülmesi, akademik başarılarını olumlu etkiler. Ergenler böylece sınavlarda gerçek performanslarını ortaya koyabilirler. Sınava çalışmak, bireylerin çoğu zamanını ders çalışmaya ayırmalarına sebep olur. Diğer faaliyetlere ayıracak vakitleri azalır. Dolayısıyla kısa zamanda ergenlerin sınav kaygısı ile baş etmeyi öğrenmeleri önemlidir.
Bu nedenlerle bu araştırmada, ergenlerin sınav kaygısı düzeylerinin çözüm odaklı kısa süreli yaklaşıma dayalı psikoeğitim programı ile düşürülmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak için geliştirilen, altı haftalık, çözüm odaklı kısa süreli yaklaşıma dayalı sınav kaygısı ile başetme psikoeğitim programı, çalışmanın bağımsız değişkenidir. Sınav kaygısı ise bağımlı değişkendir. Araştırmanın örneklemini 8.sınıfta öğrenim gören, deney grubunda 10, kontrol grubunda 10 olmak üzere toplam 20 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada 2x2 deneysel desen kullanılmıştır. Öncelikle deney ve kontrol grubuna sınav kaygısı ölçeği uygulanarak ön-test yapılmış, ardından deney grubuna 6 hafta süren çözüm odaklı kısa süreli yaklaşıma dayalı psikoeğitim programı uygulanırken kontrol grubuna hiçbir müdahalede bulunulmamıştır. Uygulama bittikten sonra her iki gruba tekrar sınav kaygısı ölçeği uygulanarak son-test ölçümü yapılmıştır. Elde edilen veriler Two-way ANOVA ile incelenmiş ve sonuçta, grup-ölçüm etkisinin anlamlı olduğu görülmüştür. Deney grubundaki katılımcıların sınav kaygısı düzeyleri çözüm odaklı kısa süreli yaklaşıma dayalı psikoeğitim programına katıldıktan sonra düşmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Çözüm Odaklı Yaklaşım, Sınav Kaygısı, Psikoeğitim Programı*

Bildiri No: PDR2022.000240 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Meltem Aslan Gördesli, İstanbul Medipol Üniversitesi*

Parent Prosocialness and Child Prosocialness: The Mediating Role of Mindfulness in Parenting

Introduction

Childhood is very valuable and important in the human development process due to the reasons such as the fact that the development is quite fast, the socialization process is of great importance and the foundations of social adaptation skills are laid and developed. In this respect, it can be said that childhood is the period in which socially important behaviors are learned. Prosocial behaviors, which are defined as voluntary behaviors aimed at benefiting another person, such as helping, cooperating, donating and sharing (Eisenberg et al., 2015), are thought to have an impact on both the psychological and social development of the child. In the relevant literature, it is known that prosocial behaviors in childhood are associated with high life satisfaction and low peer bullying (Martin and Huebner, 2007), high self-regulation skills (Yurdakul et al., 2022) and high problem-solving skills (Çiftci, 2018). For this reason, it is thought that investigating the determinants of prosocial behaviors whose importance in both psychological and social development of the child is revealed by the researches will benefit the child prosocialness literature.

Childhood is a period in which the child watches the adults around him and models them. In particular, the role of parents in the psycho-social development of the child is an undeniable fact. An example of this is the relationship between parental prosocialness and child prosocialness. Although studies indicate a positive relationship between parental prosocialness and child prosocialness (Bağcı-Çetin and Öztürk-Samur, 2018; Çubukcu, 2019; Salıkutluk, 2017), there have been no studies on the direct or indirect nature of this relationship. Therefore, it is considered as important to understand how the effect of parental prosocialness on child prosocialness occurs. One of the concepts associated with adult prosocialness is mindfulness (Berry et al., 2018; Donald et al., 2019). Mindfulness, which is generally defined as focusing the individual's attention on what occurs in the present moment in an accepting way (Kabat-Zinn, 1994), has also begun to be examined contextually in recent years. Mindfulness in parenting, which is one of the structures that contextually examines mindfulness in parenting practices, is defined as focusing one's attention on one's child and parenting at the moment, deliberately and without judgment (Kabat-Zinn and Kabat-Zinn 1997). Therefore, it is thought that parental prosocialness may be directly related to child prosocialness or may be indirectly related to conscious awareness in parenting. For this reason, the relationship between parental prosocialness and child prosocialness will be examined in the mediation of mindfulness in parenting. In the proposed model, these two variables will be included as control variables due to the findings that the age of the child (Ferreira et al., 2016) and gender (Longobardi, 2019) play a role in the studies with child prosocialness.

Method

The universe of the study consists of parents who have children continuing formal education. Participants were reached by snowball sampling method; study data were collected with 246 women (63.1%) and 144 men (36.9%) and a total of 390 people. The average age of the

participants was 38.3 years; the age range is between 27-61. When the educational status of the participants was examined, 86 of them were primary school (22.1%), 141 were secondary school (36.2%), 61 were high school (15.6%), and 102 (26.2%) were undergraduate and graduate graduates. The data of the study were collected by using the Personal Information Form developed by the researcher, Adult Prosocialness Scale (Caprara et al., 2005), Mindfulness in Parenting Questionnaire (McCaffrey, 2015) and Child Prosocialness Scale (Bower, 2012). In this study, which is in the structural equation model, normality, homogeneity and extreme value analyzes and whether there is multiple connectivity between variables were analyzed. After observing that the data obtained from the sample were suitable for the structural model test, the proposed structural model was tested. SPSS 22.0 package program and Hayes PROCESS Macro Model 4 were used in the analysis of the data.

Findings

As a result of the analyzes in the research, it was found that parent prosocialness directly and positively effected the child prosocialness (total effect; B= .52, p<.001). Although this direct effect decreased when mindfulness in parenting was added to the model, its significance persisted (indirect influence; B= .09, p<.05). In addition, it was observed that mindfulness in parenting significantly effected child prosocialness (B= .22, p<.001). In the mediation model tested, it was seen that the gender and age of the child did not have a significant effect on child prosocialness. As a result of the bootstrapping analysis performed for 10000 samples and 95% confidence interval, it was observed that these findings obtained in the research remained valid.

Results

In this study, the relationship between parent prosocialness and child prosocialness was tested with the model in which the mediation of mindfulness in parenting was suggested and child's gender and age were suggested as control variables. The fact that the gender and age of the child did not have significant effects on the proposed model so, is thought to reveal the importance of mindfulness in parenting and parent prosocialness on child prosocialness. As a result of the research, it was concluded that mindfulness in parenting is a partial mediator in the relationship between parental prosocialness and child prosocialness. In future studies, it is thought that reaching the variables that have a mediating role in the relationship between parental prosocialness and child prosocialness is important for both the development of child prosocialness and parenting development programs.

Keywords: *Parent, child, prosocialness, mindfulness*

Ebeveyn Prososyalliği ve Çocuk Prososyalliği: Ebeveynlikte Bilinçli Farkındalığın Aracılığı

Giriş

Çocukluk dönemi, gelişimin oldukça hızlı olması, sosyalleşme sürecinin büyük önem kazanması ve sosyal uyum becerilerinin temellerinin atılarak geliştirilmesi gibi nedenlerden dolayı, insan gelişim sürecinde oldukça değer ve önem arz etmektedir. Bu yönüyle çocukluk döneminin, sosyal açıdan önemli olan davranışların da öğrenildiği dönem olduğu söylenebilir. Yardım etme, iş birliği yapma, bağış yapma ve paylaşma gibi bir başkasına fayda sağlamayı amaçlayan gönüllü davranışlar olarak tanımlanan prososyal davranışların (Eisenberg vd., 2015), çocuğun hem psikolojik hem de sosyal gelişimine etkide bulunabileceği düşünülmektedir. İlgili alanyazında çocukluk döneminde prososyal davranışların yüksek

yaşam doyumu ve düşük akran zorbalığı (Martin ve Huebner, 2007), yüksek öz düzenleme becerileri (Yurdakul vd., 2022) ve yüksek problem çözme becerileri (Çiftci, 2018) ile ilişkili olduğu bilinmektedir. Bu nedenle çocuğun hem psikolojik hem de sosyal gelişiminde önemi yapılan araştırmalarca ortaya konan prososyal davranışların belirleyicilerinin araştırılmasının, çocuk prososyalliği literatürüne fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Çocukluk dönemi, çocuğun çevresindeki yetişkinleri izlediği ve onları model aldığı bir dönemdir. Özellikle ebeveynlerin çocuğun psiko-sosyal gelişimindeki rolü yadsınamaz bir gerçektir. Bu durumun bir örneği de ebeveyn prososyalliği ile çocuk prososyalliği arasındaki ilişkidir. Yapılan çalışmalar ebeveyn prososyalliği ile çocuk prososyalliği arasındaki pozitif ilişkiye işaret etse de (Bağcı-Çetin ve Öztürk-Samur, 2018; Çubukcu, 2019; Salıkutluk, 2017), bu ilişkinin doğrudan ya da dolaylılığına ilişkin herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle ebeveyn prososyalliğinin çocuk prososyalliğine olan etkisinin nasıl gerçekleştiğinin anlaşılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Yetişkin prososyalliği ile ilişkili kavramlardan biri bilinçli farkındalıktır (Berry vd., 2018; Donald vd., 2019). Genellikle bireyin dikkatini, içinde bulunduğu anda meydana gelenlere yargılamadan ve kabullenici bir şekilde odaklaması olarak tanımlanan bilinçli farkındalığın (Kabat-Zinn, 1994), son yıllarda bağlamsal incelemeleri de yapılmaya başlanmıştır. Bilinçli farkındalığı bağlamsal olarak inceleyen yapılardan biri olan ebeveynlikte bilinçli farkındalık, kişinin çocuğuna ve ebeveynliğine şu anda, kasıtlı ve yargısız olarak dikkatini odaklaması olarak tanımlanmaktadır (Kabat-Zinn ve Kabat-Zinn 1997). Dolayısı ile ebeveyn prososyalliğinin çocuk prososyalliği ile doğrudan ilişkili olabileceği gibi ebeveynlikte bilinçli farkındalık üzerinden dolaylı olarak ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle çalışmada ebeveyn prososyalliği ile çocuk prososyalliği arasındaki ilişkide ebeveynlikte bilinçli farkındalığın aracılığı incelenecektir. Kurulan aracı modelde çocuk prososyalliği ile yapılan çalışmalarda çocuğun yaşı (Ferreira vd., 2016) ve cinsiyetinin (Longobardi, 2019) rolü olduğuna yönelik bulgular olmasından dolayı söz konusu iki değişken kontrol değişkeni olarak yer alacaktır.

Yöntem

Araştırmanın evreni, çocukları örgün öğretime devam eden ebeveynlerden oluşmaktadır. Katılımcılara kartopu örnekleme yöntemi ile ulaşılmış; 246 kadın (%63.1) ve 144 erkek (%36.9) toplam 390 kişi ile çalışma verileri toplanmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 38.3 olup; yaş aralığı ise 27-61 arasında yer almaktadır. Katılımcıların eğitim durumları incelendiğinde 86'sı ilkokul (%22.1), 141'i ortaokul (%36.2), 61'i lise (%15.6), 102'si ise (%26.2) lisans ve lisansüstü mezunudur.

Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu, Yetişkin Prososyallik Ölçeği (Caprara vd., 2005), Ebeveynlikte Bilinçli Farkındalık Ölçeği (McCaffrey, 2015) ve Çocuk Prososyallik Ölçeği (Bower, 2012) kullanılarak toplanmıştır. Yapısal eşitlik modelinde olan bu çalışmada normallik, homojenlik ve uç değer analizleri ile değişkenler arası çoklu bağlantısallığın olup olmadığı analiz edilerek çalışmaya başlanmıştır. Örneklemden elde edilen verilerin yapısal model testine uygun olduğunun gözlenmesinin ardından, önerilen yapısal model test edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 22.0 paket programı ve Hayes PROCESS Makro Model 4 kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmada analizler sonucunda ebeveyn prososyalliğinin çocuk prososyalliğini doğrudan ve

pozitif yönde etkilediği bulgusuna ulaşılmıştır (toplam etki; B= .52, p<.001). Bu doğrudan etki ebeveynlikte bilinçli farkındalık modele eklendiğinde azalmış olsa da anlamlılığı devam etmiştir (dolaylı etki; B= .09, p<.05). Ayrıca ebevenlikte bilinçli farkındalığın, çocuk prososyalliğini anlamlı düzeyde etkilediği gözlenmiştir (B= .22, p<.001). Test edilen aracılık modelinde çocuğun cinsiyeti ve yaşının, çocuk prososyalliğine anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür. 10000 örneklem ve %95 güven aralığı için gerçekleştirilen bootstrapping analizi sonucunda, araştırmada elde edilen bu bulguların, geçerliliğini koruduğu gözlenmiştir.

Sonuç

Bu araştırmada ebeveyn prososyalliği ile çocuk prososyalliği arasındaki ilişkide ebeveynlikte bilinçli farkındalığın aracılığı, çocuğun cinsiyeti ve yaşının kontrol değişkeni olarak önerildiği modelle test edilmiştir. Test edilen modelde çocuğun cinsiyeti ve yaşının modele anlamlı etkilerde bulunmamış olmasının, yetişkin prososyalliği ile ebeveynlikte bilinçli farkındalığın, çocuk prososyalliği üzerindeki önemini ortaya koyduğu düşünülmektedir. Araştırmanın sonucunda ebeveynlikte bilinçli farkındalığın, ebeveyn prososyalliği ile çocuk prososyalliği arasındaki ilişkide kısmi aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gelecekteki çalışmalarda ebeveyn prososyalliği ve çocuk prososyalliği arasındaki ilişkide aracı rolü olan değişkenlere ulaşılmasının, ebeveynlik gelişimi programlarına dahil edilebilmesi dolayısı ile çocuk prososyalliğinin geliştirilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ebeveyn, çocuk, prososyallik, bilinçli farkındalık*

Bildiri No: PDR2022.000241 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Dr. Meryem Büşra Yıldıztaşı Adıgüzel, Haliç Üniversitesi* Dr. Ayşegül Yetkin Tekin, Serbest Psikolojik Danışman ve Rehber

The Relationship of Food Addiction and Psychological Well-Being in University Students

Food addiction is characterized by excessive consumption of high palatable foods and loss of control over eating behaviors. Current studies have indicated that food addiction may be related to some psychological disturbances. The aim of this study is to investigate the relationship between food addiction and psychological well-being among university students. 90 university students (44 males and 46 females) were included in the study. All participants fulfilled a sociodemographic form, Yale Food Addiction Scale, and Psychological Well-Being Scale. SPSS 25.0 package program was used for statistical analyzes of the data. Since the continuous variables did not show a normal distribution, non-parametric tests were used in all statistical analyzes. The mean age of the participants was 22 (SD=1.9). 24.4% of the participants met the diagnosis of food addiction according to the Yale Food Addiction Scale. The mean of the Psychological Well-Being Scale scores was lower in participants with food addiction than in those without food addiction (p=0.003). There was a negative relationship between the number of food addiction diagnostic criteria and Psychological Well-Being Scale scores (r=-.62). According to the results of the study, one out of every four participants has a diagnosis of food addiction. The level of psychological well-being of the participants without food addiction is higher than the participants with food addiction. Additionally, a higher number of criteria for food addiction is associated with lower psychological well-being levels. It can be said that food addiction may be associated with lower level of psychological well-being in university students. Future studies with larger samples may help to better interpret the relationship between food addiction and psychological well-being.

Keywords: *addiction, food addiction, psychological well-being, university students*

Bildiri No: PDR2022.000242 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Lisansüstü Öğrencisi Azize Aydın, Rize Rehberlik ve Araştırma Merkezi **Uzm. Psk. Danışman Recep Özer, Rize Rehberlik ve Araştırma Merkezi*

Investigation of the Relationship Between Emotion Regulation Skills and Psychological Problems of Individuals Applying to Rize Guidance and Research Center

In this study, it was aimed to determine the relationships between the skills of recognizing, revealing and expressing their basic emotions in harmony with the life-environment and their psychological problems of the clients aged 4 and over who applied to the Guidance and Research Center for guidance and psychological counseling. Data in the research; sample determination form, client story-taking form, interview form, and Symptom Screening Test (SCL-90).

In this study, clients' problem situations related to their emotion regulation skills were determined by working in a face-to-face therapeutic environment and using various tests. Kolmogorov-Smirnov and Shapiro Wilk normality test was applied by using SPSS 23.00 package program to evaluate the obtained data. The results of Mann-Whitney U test analysis were examined and Kruskal Wallis test analysis was performed. In addition, the data are expressed as frequency and percentage.

There was no statistically significant difference between the total scores of experiencing emotional problems and gender of the clients in the research group ($p>0.05$). There was no statistically significant difference between the total scores of experiencing emotional problems and the age groups of the clients constituting the research group ($p>0.05$). It was determined that there was no statistically significant difference between the total scores of experiencing emotional problems and the areas of psychological problems experienced by the clients in the research group ($p>0.05$).

According to the results of this research; It is considered that it will be beneficial to organize social studies that enable people to express their feelings within the scope of socialization and human values, as a correct cultural norm. It is recommended to introduce approaches that take into account the emotional state and emotional development characteristics of students in education programs, teacher approaches, program contents and pedagogical approaches in schools, and to adopt approaches that establish the relationship between the emotional state of the client and the problem situation in the therapeutic help processes. It is considered that it would be beneficial to reveal the results by conducting further research on the negativities and diseases that unrecognized, delayed, suppressed and deflected emotional states can cause in the human body and health.

Keywords: *Emotion regulation, psychological problem, psychological help*

Rize Rehberlik ve Araştırma Merkezine Başvuran Bireylerin Duygu Düzenleme Becerileri İle Psikolojik Problemleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bu araştırmada Rehberlik ve Araştırma Merkezine rehberlik ve psikolojik danışma yardımı almak için başvuran 4 yaş ve üzeri danışanların temel duygularını tanıma, yaşantı-ortamla uyumlu ortaya koyma ve ifade etme becerileriyle psikolojik problemleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada veriler; örneklem belirleme formu, danışan hikâye alma formu, görüşme formu, Semptom Tarama Testi (SCL-90) kullanılarak toplanmıştır. Bu araştırmada, danışanların duygu düzenleme becerileriyle ilişkili problem durumları yüz yüze terapötik ortamda çalışılarak ve çeşitli testler kullanılarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS 23.00 paket programı kullanılarak Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro Wilk normallik testi uygulanmıştır. Mann-Whitney U testi analizi sonuçlarına bakılmış, Kruskal Wallis testi analizleri yapılmıştır. Ayrıca veriler frekans ve yüzdelik olarak belirtilmiştir.

Araştırma grubunu oluşturan danışanların duygu problemi yaşama toplam puanları ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0.05). Araştırma grubunu oluşturan danışanların duygu problemi yaşama toplam puanları ile yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0.05). Araştırma grubunu oluşturan danışanların duygu problemi yaşama toplam puanları ile yaşanan psikolojik problem alanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir (p>0.05).

Bu araştırma sonuçlarına göre; insanların duygularını sosyalleşme ve insani değerler ölçüsünde, ifade etmelerinin doğru bir kültürel norm olarak işlenmesini sağlayan toplumsal çalışmaların düzenlenmesinin yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Okullarda eğitim programlarında, öğretmen yaklaşımlarında, program içeriklerinde ve pedagojik yaklaşımlarda öğrencilerin duygu durumunu, duygusal gelişim özelliklerini dikkate alan yaklaşımlar ortaya konulması ve terapötik yardım süreçlerinde danışanın duygu durumunun yaşanılan problem durumuyla ilişkisini kuran yaklaşımlar benimsenmesi önerilmektedir. Tanınmayan, ertelenen, bastırılan ve yön değiştiren duygu durumlarının insan bedeninde ve sağlığında yol açabileceği olumsuzluk ve hastalıklar üzerinde, konunun uzmanları tarafından ileri araştırmalar gerçekleştirilerek sonuçların ortaya konulmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Duygu düzenleme, psikolojik problem, psikolojik yardım*

Bildiri No: PDR2022.000243 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU, Necmettin Erbakan Üniversitesi **Öğr. Gör. Emre Emrullah BOĞAZLIYAN, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi*

Purpose, Scope, Fields of Activity and Comparative Analysis of University Career Centers in Turkey with Developed Countries

In today's 21st century world, in addition to being able to have a profession, it is necessary to specialize in the profession and even become professional in that profession in order to be able to sustain that profession. Undoubtedly, the institutions that ensure this professionalization in Turkey are universities. This situation imposes serious responsibilities and roles on universities in order to ensure individuals' access to the profession and business continuity. In this way, universities organize their students and graduates according to the requirements of the labor market and offer new achievements to individuals with various courses and certificates. Universities provide the gains they give to their students and graduates through career centers as well as academic units. Career centers, with the simplest definition, are information and service centers established to assist young people in their transition to adulthood and in getting a job. With this review study, it is aimed to examine university career centers in Turkey in terms of purpose, scope and field of activity in comparison with world examples. Looking at the historical development of career centers in the world, they were established in the form of vocational offices in the late 1800s. In developed countries, the functions and fields of activity of university career centers have developed over time by gaining both number and quality. University career centers have started to be established in Turkey since the 1980s, but the quantitative increase has been achieved when the Human Resources Office of the Presidency of the Republic of Turkey started working in coordination with career centers in Turkey as of 2018. As of 2022, there are 197 university career centers operating in Turkey. Considering the functioning of university career centers in Europe and America, these centers not only provide career counseling services to students, but also create a network to enable them to acquire knowledge, skills and experience about their profession and the labor market. On the other hand, career centers of developed countries provide professional assistance in matters such as networking, internship, professional knowledge, career planning, career development, from the moment the student starts university until graduation, as well as providing employment after graduation, professional maturity tracking, prevention of career obstacles in the life of the individual, support is provided on issues such as reducing professional concerns. Career centers in Turkey, under the coordination of Human Resources Office of the Presidency of the Republic of Turkey, have become a center that brings students together with the employer through the "Yetenekkapısı" and "Kariyerkapısı" applications and helps them do internships. In addition, it is observed that the experts employed in career centers in Europe have the "Career Development Certificate". Professionals admitted to career centers in Turkey should primarily be career counselors specialized in Psychological Guidance and Counseling or Psychology. The fact that career centers become not only an employer and student internship tool platform, but also units that respond to students' career goals and expectations will help meet the employability of students and the labor market's expectation of qualified personnel.

Keywords: *Career Center, Career Counseling, Comparative Review*

Türkiye'de Üniversite Kariyer Merkezlerinin Amacı, Kapsamı, Faaliyet Alanları ve Gelişmiş Ülkelerle Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Günümüz 21. Yüzyıl dünyasında bireylerin bir meslek sahibi olabilmelerinin yanında ayrıca o mesleği sürdürebilir olabilmesi için meslekte uzmanlaşmak hatta o meslekte profesyonelleşmek gerekmektedir. Söz konusu bu profesyonelleşmenin Türkiye'de sağlanmasını tedarik eden kuruluşlar da şüphesiz üniversitelerdir. Bu durum bireylerin mesleğe ulaşma ve iş devamlılığını sağlamak adına üniversitelere ciddi sorumluluk ve roller yüklemektedir. Böylelikle üniversiteler öğrencilerini ve mezunlarını işgücü piyasasının gerekliliklerine göre eğitim öğretim faaliyetlerini düzenlemekte ve çeşitli kurs ve sertifikalarla bireylere yeni kazanımlar sunmaktadır. Üniversiteler, öğrenci ve mezunlarına verdiği kazanımları akademik birimlerinin yanında kariyer merkezleri aracılığıyla sağlamaktadır. Kariyer merkezi en sade tanım ile gençlerin erişkinliğe geçiş ve iş sahibi olma aşamalarında kendilerine yardımcı olmak amacıyla kurulmuş bilgi ve hizmet merkezleridir. Bu derleme çalışma ile Türkiye'deki üniversite kariyer merkezlerinin amaç, kapsam ve faaliyet alanları açısından dünya örnekleriyle karşılaştırmalı olarak incelenmesi amaçlanmaktadır. Dünyada kariyer merkezlerinin tarihsel gelişimine bakıldığında 1800'lü yılların sonlarında meslek büroları şeklinde kurulmuştur. Gelişmiş ülkelerde üniversite kariyer merkezlerinin işlevi ve faaliyet alanları zamanla hem sayı hem de nitelik kazanarak gelişme göstermiştir. Türkiye'de üniversite kariyer merkezleri 1980'li yıllardan itibaren kurulmaya başlanmıştır ancak niceliksel olarak artış, T. C. Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi'nin (TCCBİKO) 2018 yılı itibarı ile Türkiye'de kariyer merkezleri ile koordineli çalışmaya başlamasıyla gerçekleşmiştir. Türkiye'de 2022 yılı itibarı ile 197 adet üniversite kariyer merkezi faaliyet göstermektedir. Avrupa ve Amerika'daki üniversite kariyer merkezlerinin işleyişine bakıldığında bu merkezlerin öğrencilere kariyer danışmanlığı hizmeti vermenin yanında network (ağ) oluşturarak onların meslekleri ile ilgili bilgi, beceri, deneyim işgücü piyasasına dair bilgiler edinmelerini sağlamaktadır. Diğer taraftan gelişmiş ülkelerin kariyer merkezleri, öğrencinin üniversiteye başladığı andan mezun olana kadar ağ oluşturma, staj, meslek bilgisi, kariyer planlama, kariyer gelişimi gibi konularda profesyonel yardım vermenin yanı sıra mezun olduktan sonra istihdam edilebilme, mesleki olgunluk takibi, bireyin hayatındaki kariyer engellerinin önlenmesi, mesleki kaygıların azaltılması gibi konularda destek sağlanmaktadır. Türkiye'de kariyer merkezleri TCCBİKO koordinasyonunda "Yetenekkapısı" ve "Kariyerkapısı" uygulamaları üzerinden öğrencileri işverenle buluşturan, staj yapmalarına yardımcı olan bir merkez haline gelmiştir. Ayrıca Avrupa'da kariyer merkezlerinde istihdam edilen uzmanların "Kariyer Gelişim Sertifikasına" sahip olduğu gözlemlenmektedir. Türkiye'de kariyer merkezlerine alınan uzmanların öncelikle Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık veya Psikoloji alanlarında uzmanlaşmış kariyer danışmanları olması, kariyer merkezlerinin sadece işveren ve öğrenci staj aracı platformu değil aynı zamanda öğrencilerin kariyer hedef ve beklentilerine cevap veren birimler haline gelmesi öğrencilerin istihdam edilebilirliği ve işgücü piyasasının nitelikli eleman beklentisini karşılamaya yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer Merkezi, Kariyer Danışmanlığı, Karşılaştırmalı İnceleme*

Bildiri No: PDR2022.000245 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Aysegul Sayan, Turkiye Adalet Akademisi*

Relational Self Sabotage Scale: Adaptation, Valilidity and Reliability

The concept of self-handicapping, which can be defined as self-defeating thought and behavioral tendencies and strategies that an individual develops to protect himself or herself against a possible failure or inadequacy result, that leads to this result and justify this result, has been discussed in various fields such as educational, vocational and performancing tasks.However, in the field of close interpersonal relations, it has been observed that there is a limited number of studies. In order to point out this gap and lead to studies on this subject, a measurement tool was needed to measure relational self-handicapping, which expresses self-destructive behavior patterns in order to prevent success in the relationship or justify failure in the relationship by not making an effort. For this purpose, the adaptation, validity and reliability study of the Relational Self-Sabotage Scale developed by Peel (2020) is conducted.The expressions in the item pool created by Peel (2020) were translated, with the permission of the ethics committee of Atılım University, and this 60-item form was administered to 123 individuals over the age of 18. Explanatory factor analysis and reliability analysis were carried out in the SPSS program. According to the obtained results; first of all the KMO coefficient and Barlett test were calculated to test whether the data are suitable for factor analysis and the KMO coefficient was found to be .671 and the Barlett test was significant. Using the Varimax rotation technique, it was found that there were 17 factors with eigenvalues greater than 1, the explained variance was 8.100% for the first factor, and the total variance explained was 72.207%.The reliability coefficient was found as alpha=.89. According to the results of the analysis carried out with the 20-item form after the items were removed due to low factor loads, close factor loads in different factors, and item-total reliability calculations, The KMO coefficient was found to be .690 and the Barlett test was found to be significant. It was observed that there were 7 factors with an eigenvalue greater than 1, and the first factor explained 13.183% of the total variance, while the total explained variance was 70.167%. The reliability coefficient was found as alpha= .769.It was thought that the factors could be named as defensiveness, tendency to control, difficulty in trust, relationship skills, withdrawal, criticism of the partner, and self-confidence.According to the results, it can be suggested that the scale can be used as valid and reliable.

Keywords: *self sabotage, close relations, scale*

İlişkisel Kendini Engelleme Ölçeğinin Uyarlama, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Bireyin olası bir başarısızlık ya da yetersizlik sonucuna karşı kendini korumak amacıyla geliştirdiği, bu sonuca ulaşmasına yol açabilecek ve bu sonucu haklı gösterecek kendini engelleyici düşünce ve davranış eğilimleri ve stratejileri olarak tanımlanabilecek olan kendini sabote etme kavramı eğitim, mesleki, performans gösterilen spor gibi çeşitli alanlarda ele

alınmıştır. Yakın kişiler arası ilişkiler alanında ise yurt dışında ve yurt içinde sınırlı sayıda çalışmaya konu olduğu gözlenmiştir. Bu açığa işaret etmek ve bu konuda çalışmalara yol açmak amacıyla ilişkide başarıyı engelleme veya çaba göstermeyerek ilişkide başarısızlığı haklı göstermek için kendine zarar veren davranış örüntülerini ifade eden ilişkisel kendini engellemeyi ölçecek bir ölçme aracına gereksinim duyulmuştur. Bu amaçla Peel (2020) tarafından geliştirilmiş olan İlişkisel Kendini Engelleme Ölçeği'nin uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması planlanmıştır. Atılım Üniversitesi'nden etik kurul izni alınarak Peel (2020) tarafından oluşturulan madde havuzunda yer alan ifadelerin çeviri işlemleri yapılmış, 60 maddelik bu form 18 yaş üstünde 123 bireye uygulanmıştır. SPSS programında açıklayıcı faktör analizi ve güvenirlik analizi yürütülmüştür. Elde edilen bulgulara göre; öncelikle verilerin faktör analizi için uygun olup olmadığını test etmek amacıyla hesaplanan KMO katsayısı ve Barlett testine göre KMO katsayısı .671 ve Barlett testi anlamlı bulunmuştur. Varimax döndürme tekniği kullanılarak özdeğeri 1'den büyük 17 faktör olduğu ve açıklanan varyansın ilk faktör için %8.100 olup açıklanan toplam varyansın %72.207 olduğu görülmüştür. Güvenirlik katsayısı ise alpha=.89 olarak bulunmuştur. Maddelerin düşük faktör yükleri, farklı faktörlerdeki birbirlerine yakın faktör yükleri, madde-toplam güvenirlik hesaplamaları nedenleriyle çıkarılan maddelerden sonra 20 maddelik form ile yürütülen analiz bulgularına göre KMO katsayısı .690 ve Barlett testi anlamlı bulunmuştur. Özdeğeri 1'den büyük 7 faktör olduğu ve birinci faktörün toplam varyansın %13.183'ünü açıkladığı, toplam açıklanan varyansın ise %70.167 olduğu görülmüştür. Güvenirlik katsayısı ise alpha= .769 olarak bulunmuştur. Faktörlerin savunmacılık, kontrol eğilimi, güven güçlüğü, ilişki becerileri, geri çekilme, partneri eleştiri, kendine güven olarak adlandırılabileceği düşünülmüştür. Elde edilen verilere göre ölçeğin geçerli ve güvenilir olarak kullanılabileceği önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *kendini sabote etme, duygusal yakın ilişkiler, ölçek*

Bildiri No: PDR2022.000249 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Hediye Karaarslan, Rehapedia Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi* Doç. Dr. Sevcan Yağan, Kültür Üniversitesi

Analyzing the Presentation of Gender Roles in the Wattpad Application as a Transmedia Example

Wattpad application is an example of transmedia concept where a content can be used on multiple platforms and/or transformed to different areas. The active user group of the Wattpad application consists of children and young people between the ages of 12/18. It is observed that the Wattpad application has a serious audience, the users are mostly children and young people, and the contents of the stories are generally comprised of gender roles such as bilateral relations, love, marriage, family, custom, and honor. The basic objective of this research is to analyze how gender roles presented in the most read, viewed, and finished books on the Wattpad by examining the presentment of the gender roles, and to compare the differences and similarities between them. In this research, the basic qualitative research model, which is one of the qualitative research models, is used. The research implemented on 4 books with a total of 2000 pages which are chosen by considering the most read/viewed books among 24 categories in the Wattpad application by using criterion sampling method. Document analysis method is used as data collection technique in this research. "Document review form of presentation styles of gender roles in Wattpad books" is prepared as a data collection tool. In the analysis form, the texts are examined under the headings of characters' genders, occupations, distribution of roles in the house, physical characteristic and appearance, clothes, characteristic, indoor and outdoor orientations, actions, and status of genders shown together. Content analysis method is used to interpret the research data. In the analysis form, the findings are examined under the headings of the characters' genders, occupations, distribution of roles in the house, physical characteristic and appearances, clothes, characteristic, indoor and outdoor orientations, actions, and status of genders shown together. In the study, it is observed that Wattpad texts contain gender stereotypes, gender inequality is in favor of men, the concept of masculinity is attached importance, and women are restrained in the home and its surroundings.

Keywords: *Gender Roles, Children and Teenage Literature, Wattpad, Transmedia*

Bir Transmedya Örneği Olan Wattpad Uygulamasında Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Sunuş Biçimlerine Göre İncelenmesi

Bir içeriğin birden fazla platformda kullanılıp ve/veya farklı alanlara dönüşebildiği transmedya kavramının bir örneği Wattpad uygulamasıdır. Wattpad uygulamasının aktif kullanıcı kitlesini 12/18 yaş aralığında yer alan çocuklar ve gençler oluşturmaktadır. Wattpad uygulamasının ciddi bir kitleye sahip olduğu, kullanıcıların çoğunlukta çocuklar ve gençlerden oluştuğu ve öykülerin içeriklerinin genellikle ikili ilişkiler, aşk, evlilik, aile hayatı, töre, namus gibi toplumsal cinsiyete yüklenen roller ele alındığı görülmüştür. Bu çalışmanın temel amacı, Wattpad'te en çok okunan/görülme alan ve final bölümüne kadar sürdürülmüş

olan kitaplarda toplumsal cinsiyet rollerinin sunuş biçimleri incelenerek cinsiyet rollerinin nasıl sunulduğunun incelenmesi, aralarındaki benzerlik ve farklılıkların karşılaştırılmasıdır. Araştırma nitel araştırma modelleri içerisinden temel nitel araştırma modeli ile desenlenmiştir. Wattpad uygulamasındaki 24 kategori içerisinde yer alan kitaplardan ölçüt örnekleme yöntemiyle seçilmiş en çok okunan/ görüntülenen kitaplar ele alınarak toplam 2000 sayfalık 4 kitap ile araştırma gerçekleştirilmiştir. Veri toplama tekniği olarak doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak "Watpadd kitaplarında toplumsal cinsiyet rollerinin sunuş biçimleri doküman inceleme formu" hazırlanmıştır. İnceleme formunda metinler karakterlerin cinsiyetleri, meslekler, ev içi rol dağılımı, fiziksel özellikler ve dış görünüş, giysiler, karakter özellikleri, iç ve dış mekân konumlandırılma, eylemler, birlikte gösterilme durumları başlıkları altında incelenmiştir. Araştırma verilerinin yorumlanmasında içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İnceleme formunda bulgular karakterlerin cinsiyetleri, meslekleri, ev içi rol dağılımı, fiziksel özellikler ve dış görünüşleri, giysiler ve renkleri, karakter özellikleri, iç ve dış mekân konumlandırılma durumları, eylemleri, birlikte gösterilme durumları başlıkları altında incelenmiştir. Çalışmada, Wattpad metin içeriklerinin toplumsal cinsiyet kalıp yargılarını barındırdığı, erkeklerin lehine bir cinsiyet eşitsizliğinin olduğu, erkeklik kavramına önem atfedildiği, kadınların ev ve çevresi alana sıkıştırıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Toplumsal cinsiyet rolleri, Çocuk ve Genç Edebiyatı, Wattpad, Transmedya*

Bildiri No: PDR2022.000251 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Elif Dilara Yıldız, Bahçeşehir Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Dila Güngör, Bahçesehir Üniversitesi

Investigation of Digital Game Addiction in Adolescents in Terms of Life Satisfaction

The increase in digital game addiction in adolescents is one of the reasons that make it important to examine the reasons that lead adolescents to digital game addiction. Secondly, when the Turkish literature was examined, digital game addiction has been examined with different variables, but when the researchers examined the titles, they could not find any literature examining the relationship between life satisfaction and digital game addiction. Finally, it was noticed that gender showed variability in the literature review, and therefore, gender participated in their search thinking that it would contribute to the literature as a categorical variable. This study aims to examine digital game addiction and life satisfaction in adolescents. The study group of the research consists of 222 individuals, 94 girls and 128 boys, who have consented to participate in a private school located in the Bakırköy district of Istanbul province, and who have consented to participate. In the study, a total of two measurement tools, namely the Life Satisfaction Scale for Children and the Digital Game Addiction Scale for Children, were used. According to the research, it was seen that the students were in the risky group in digital game addiction and they were at an average value according to the results of the life satisfaction scale. The data obtained in the study were analyzed using the Mann-Whithey U test and the Spearman correlation test. As a result of the path analyses used to test the hypothetical model, no relationship was found between digital game addiction and life satisfaction in adolescents ($r= -0.051$, $p>0.05$). Considering the effect of gender on digital game addiction, a significant difference was found. It has been observed that boys have higher scores than girls. As a result, it was found that the points examined were higher for male students than for female students. In addition, the sub-dimension of digital game addiction, the sub-dimension of excessive focus and conflict towards digital game playing, the development of tolerance and the value attributed to the game sub-dimension, the sub-dimension of delaying individual and social tasks/homework, the psychological and physiological reflection of deprivation, and the sub-dimension of immersion in the game. It was analyzed in 4 sub-dimensions. No differentiation was found in life satisfaction scores according to gender. The results of their search were discussed within the scope of the literature. As a result, it was revealed that there was no relationship between digital game addiction and life satisfaction. Finally, suggestions were made about different topics, age groups, timing, and school types for future studies in their search.

Keywords: *Adolescence, digital game, addiction, life satisfaction*

Ergenlerde Dijital Oyun Bağımlılığının Yaşam Doyumu Açısından İncelenmesi

Ergenlerde dijital oyun bağımlılığının giderek artış göstermesi ergenleri dijital oyun bağımlılığına götüren sebepleri incelemeyi önemli hale getiren sebeplerden biridir. İkinci

olarak Türkçe literatüre bakıldığında dijital oyun bağımlılığı farklı değişkenler ile incelenmiştir fakat araştırmacılar bu başlıkları incelediğinde yaşam doyumu ve dijital oyun bağımlılığı arasındaki ilişkiyi inceleyen literatüre rastlamamışlardır. Son olarak literatür taramasında cinsiyetin değişkenlik gösterdiği fark edilmiş ve bu nedenle cinsiyetin kategorik bir değişken olarak literatüre katkı sağlayacağı düşünülerek araştırmaya katılmıştır. Bu çalışmanın amacı, ergenlerde dijital oyun bağımlılığı ile yaşam doyumunu incelemektir. Araştırmada çalışma grubunu İstanbul ilinin Bakırköy ilçesindeki bir özel okul bünyesinde bulunan aile onayı alınan ve kendi istekleriyle katılmayı kabul eden 94 Kız ve 128 Erkek toplam 222 birey oluşturmaktadır. Araştırmada Çocuklar İçin Yaşam Doyumu Ölçeği ve Çocuklar İçin Dijital Oyun Bağımlılığı Ölçeği olmak üzere toplam iki ölçme aracı kullanılmıştır. Araştırmaya göre öğrencilerin dijital oyun bağımlılığında riskli grupta yer aldıkları ve yaşam doyumu ölçeği sonuçlarına göre ortalama bir değerde oldukları görülmüştür. Araştırmada elde edilen veriler, Mann Whithey U testi, Spearman korelasyon testi kullanılarak çözümlenmiştir. Oluşturulan hipotetik modeli test etmek amacıyla kullanılan yol analizler sonucunda, ergenlerde dijital oyun bağımlılığı ve yaşam doyumu arasında ilişki bulunamamıştır($r= -0,051$, $p>0.05$). Cinsiyetin dijital oyun bağımlılığı üzerindeki etkisine bakıldığında anlamlı bir fark bulunmuştur. Erkeklerin kızlara göre daha yüksek puana sahip olduğu görülmüştür. Bunun sonucunda incelenen puanların erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu verisine ulaşılmıştır. Ek olarak dijital oyun bağımlılığının alt boyutu olan dijital oyun oynamaya yönelik aşırı odaklanma ve çatışma alt boyutu, oyun süresinde tolerans gelişimi ve oyuna yüklenen değer alt boyutu, bireysel ve sosyal görevlerin/ödevlerin ertelenmesi alt boyutu, yoksunluğun psikolojik, fizyolojik yansıması ve oyuna dalma alt boyutu 4 alt boyutta incelenmiştir. Yaşam doyumu puanlarında cinsiyete göre bir farklılaşma bulunmamıştır. Araştırma sonuçları literatür kapsamında tartışılmıştır. Sonuç olarak dijital oyun bağımlılığı ve yaşam doyumları arasında ilişki saptanmadığı ortaya çıkmıştır. Son olarak araştırmada gelecek çalışmalar için farklı başlıklar, yaş grubu, zamanlama ve okul türleri ile ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Ergenlik, dijital oyun, bağımlılık, yaşam doyumu*

Bildiri No: PDR2022.000253 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Muhammet Yıldız, Hasan Kalyoncu Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Gökçen Aydın , Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Development of Psychological Flexibility Scale for Adolescents and Investigation of its Psychometric Properties

Introduction

Acceptance and Commitment Therapy (ACT) aims to change behavior with committed action by using mindfulness and acceptance strategies to increase psychological flexibility. ACT, which is among the third wave behavioral therapies, is based on the Relational Framework Theory and Functional Contextualism philosophy. The main goal of Acceptance and Commitment Therapy is to increase the psychological flexibility of individuals. Psychological flexibility includes making room for all positive and negative experiences, increasing the contact with the "here and now" by strengthening awareness skills, and determining the values of individuals in life and taking committed actions in line with these values. Psychological flexibility consists of six components: acceptance, present moment awareness, cognitive defusion, self-as-context, values, and committed action. Increasing the contact with the present moment by accepting the painful feelings, thoughts and experiences, strengthening the contextual self, using cognitive defusion strategies that help regulate the relationship established with the problem instead of changing the thought itself, discovery of individuals' values in various areas such as family, social life, or work life, and taking committed action in line with these values play the key role in increasing psychological flexibility. Many correlational and experimental studies in the literature have shown that psychological flexibility is effective in problem areas such as chronic pain, depression, anxiety (social anxiety, general anxiety), substance abuse, eating disorders, oncology, body image, test anxiety, fear of negative evaluation, and diabetes.

In line with the importance of psychological flexibility, studies have accelerated in recent years, but it is seen that these studies are mostly conducted with adults. Besides, the need of a culture-sensitive instrument that can be used to measure psychological flexibility in adolescents, especially in the national literature, increases the importance of this study. Accordingly, the aim of this study is to develop the Psychological Flexibility Scale for Adolescents (PFS-A) and to examine the psychometric properties of the scale.

Method

For the Exploratory Factor Analysis (EFA), 304 high school students (168 female, 136 male; *Mage*=15.59; *SD*=1.87), and for the Confirmatory Factor Analysis (CFA) 561 students (366 female, 195 male *Mage*=15.98; *SD*=0.47) has participated in the study. In the light of the literature, an item pool consisting of 46 items was developed by the researchers in order to find the expressions that best represent the six components of psychological flexibility. Then, expert opinion was asked and in line with these feedback, unsuitable items were removed from the item pool, based on the knowledge that some items were not clear, some items did not measure the feature to be measured, or that they could mean to measure both features. Finally, a 26-item form was created as the measurement tool. For normality assumption, histograms and skewness and kurtosis values were investigated and it was seen that the data set had a normal distribution.

Findings

First of all, EFA was conducted to examine the factor structure of PFS-A. The appropriateness of the data for EFA was examined with the Kaiser-Meyer Olkin (KMO) (.77) coefficient and the Barlett Sphericity test ($\chi 2$ =292,624; p<.00). EFA results revealed a six-item single-factor structure instrument in which each component of psychological flexibility was represented. The item correlations for each item in the scale varied between .41 and .50. The factor loadings of the items varied between .61 and .70. Finally, the total variance explained by this single factor structure was 41.16%. CFA confirmed the single-factor structure of the scale; $\chi 2/df$=3.24, p<.001, *SRMR:* .03, *TLI*=.94, *IFI*=.96, *CFI*=.96, *RMSEA*=.06. To test criterion validity, the correlation coefficients between the total scores were calculated between Psychological Flexibility Scale for Adolescents (PFS-A), the Acceptance and Action Questionnaire-II (AAQ-II), and the Mindful Attention Awareness Scale (MAAS). There was a significant positive relationship between PFS-A and MAAS (r=.33), and there was a significant negative relationship between PFS-A and AAQ-II (r=-.34). In other words, as individuals' psychological flexibility levels increase, their mindfulness levels increase, while their psychological inflexibility levels decrease. In order to test the reliability of PFS-A, the internal consistency coefficient was calculated and test-retest analysis was performed. While the Cronbach's alpha coefficient was found to be r= .74 (p<.00), the Pearson Moments correlation was found to be .84 in the test-retest conducted with 35 participants at two-week intervals. In the light of all the findings, the single-factor structure of the PFS-A consisting of six items was confirmed and it was concluded that it is a valid and reliable measurement tool that can be used to measure the psychological flexibility of adolescents.

Keywords: *Acceptance and Commitment Therapy, Psychological Flexibility, Scale Development, Adolescence*

Ergenlerde Psikolojik Esneklik Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Giriş

Kabul ve Kararlılık Terapisi (Acceptance and Commitment Therapy; ACT), psikolojik esnekliğin artırılması için, bilinçli farkındalık ve kabul stratejilerini kullanarak, kararlı adımlarla davranış değişikliğini amaçlayan bir yaklaşımdır. Üçüncü dalga davranışçı terapiler içinde yer alan ACT, İlişkisel Çerçeve Kuramı ve İşlevsel Bağlamcılık felsefesine dayanmaktadır. Kabul ve Kararlılık Terapisi'nin temel hedefi bireylerin psikolojik esnekliğini artırmaktır. Psikolojik esneklik, olumlu ve olumsuz tüm deneyimlere yer açmayı, farkındalık becerilerinin güçlendirilerek "şimdi ve burada" ile temasın artırılmasını ve bireylerin yaşamdaki değerlerinin belirlenerek bu değerler doğrultusunda adım atılmasını kapsar. Psikolojik esneklik, kabul, şimdiki anın farkındalığı, bilişsel ayrışma, bağlamsal benlik, değerlerin keşfedilmesi ve kararlı adım olmak üzere altı bileşenden oluşmaktadır. Bireylere rahatsızlık veren duygu, düşünce ve deneyimlerini kabul ederek içinde bulunduğu anla temasın arttırılması, bireylerde bağlamsal benlik algısının güçlendirilmesi, problem oluşturan düşünce yapılarını değiştirmek yerine problemle kurulan ilişkinin düzenlenmesine yardım eden bilişsel ayrışma stratejilerinin kullanılması, bireylerin aile, sosyal hayat, iş yaşamı gibi çeşitli alanlardaki değerlerin keşfedilmesi ve bu değerler doğrultusunda kararlı eylemlerde bulunulması psikolojik esnekliğin arttırılmasında rol oynamaktadır. Alan yazında ilişkisel ve deneysel pek çok araştırma psikolojik esnekliğin, kronik ağrı, depresyon, kaygı (sosyal kaygı, genel kaygı), madde bağımlılığı, yeme bozuklukları, onkoloji, beden algısı, sınav kaygısı, olumsuz değerlendirilme korkusu ve diyabet gibi problem alanlarında etkili olduğunu

göstermiştir.
Psikolojik esnekliği güçlendirmenin önemi doğrultusunda uluslararası ve ulusal alan yazında yapılan çalışmalar son yıllarda hızlansa da bu çalışmaların çoğunlukla yetişkinlerle yapıldığı görülmektedir. Ayrıca, özellikle ulusal alan yazında ergenlerde psikolojik esnekliğin ölçülmesine yönelik olarak yapılacak çalışmalarda kullanılabilecek kültüre duyarlı ölçme aracına duyulan ihtiyaç bu çalışmanın önemini artırmaktadır. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı, Ergenlerde Psikolojik Esneklik Ölçeği'ni (EPEÖ) geliştirmek ve ölçeğin psikometrik özelliklerini incelemektir.

Yöntem

Araştırmaya Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) için 304 lise öğrencisi (168 kadın, 136 erkek; *Ortyaş*=15,59; *SD*=1.87), Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) için ise 561 öğrenci (366 kadın, 195 erkek; *Ortyaş*=15.98; *SD*=0.47) katılmıştır. Alan yazın ışığında psikolojik esnekliğin altı bileşenini en iyi açıklayan ifadeleri bulabilmek amacıyla, araştırmacılar tarafından 46 maddeden oluşan bir madde havuzu geliştirilmiştir. Daha sonra uzman görüşüne başvurulmuş ve bu uzman görüşleri doğrultusunda, bazı maddelerin açık olmadığı, bazı maddelerin ölçmek istenen özelliği ölçmediği ya da iki özelliği birden ölçebileceği bilgisinden yola çıkarak uygun olmayan maddeler madde havuzundan çıkarılmıştır. Tüm bu görüşlerden sonra madde havuzunda yer alan maddeler düzenlenerek 26 maddelik form oluşturulmuştur. Normallik varsayımı için histogram grafikleri ve çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenerek veri setinin normal dağılıma sahip olduğu görülmüştür.

Bulgular

EPEÖ'nün faktör yapısını incelemek için öncelikle AFA yapılmıştır. Verilerin AFA'ya uygunluğu, Kaiser-Meyer Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi ile incelenmiştir. KMO değeri 0,77, Barlett testi ise anlamlı bulunmuştur ($\chi 2$ =292,624; p<.00). AFA sonucuna göre, psikolojik esnekliğin her bileşeninin temsil edildiği altı maddelik tek faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Ölçekte yer alan her madde için madde toplam korelasyonları .41 ve .50 arasında değişmektedir. Ölçek maddelerinin faktör yükleri ise .61 ve .70 arasında değişmektedir. Tek faktörlü bu yapının ölçeğe ilişkin açıkladığı varyans ise %41,16'dır. DFA sonuçları, AFA ile elde edilen tek faktörlü yapının uyum değerlerinin yüksek olduğunu göstermiştir; $\chi 2/df$=3.24, p<.001, *SRMR:* .03, *TLI*=.94, *IFI*=.96, *CFI*=.96, *RMSEA*=.06. Ergenlerde Psikolojik Esneklik Ölçeği'nin, Kabul ve Eylem Formu-II (KEF-II) ve Bilinçli Farkındalık Ölçeği (BİFÖ) kullanılarak gerçekleştirilen ölçüt geçerliliği çalışmasında, toplam puanlar arasındaki korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. EPEÖ ile BİFÖ arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki varken (r=.33), EPEÖ ile KEF-II arasında negatif yönlü (r=-.33) anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yani bireylerin psikolojik esneklik düzeyleri artıkça bilinçli farkındalık düzeyleri artarken, psikolojik katılık düzeyleri azalmaktadır. EPEÖ'nün güvenirliğini hesaplamak için iç tutarlılık katsayısı hesaplanmış ve test-tekrar test analizi yapılmıştır. Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı r= .74 (p<.00) bulunurken, 35 katılımcıyla iki hafta ara ile uygulanan test – tekrar testte ise Pearson Momentler korelasyonu .84 bulunmuştur. Elde edilen tüm bulgular ışığında, EPEÖ'nün altı maddeden oluşan tek faktörlü yapısı doğrulanmış ve ergenlerin psikolojik esnekliğini ölçmede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Kabul ve Kararlılık Terapisi, Psikolojik Esneklik, Ölçek Geliştirme, Ergenlik*

Bildiri No: PDR2022.000254 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Şakir İPEK, Özel Ankara DOKU Okulları* Psikolojik Danışman Hüseyin DİKMEN, Özel Ankara Tema Okulları Psikolojik Danışman Mehmet BOYRAZ, Eğitim ve Bilim Gücü Sendikası Psikolojik Danışman Mesut YILDIRIM, MEB

Determination of Motivation Elements at Work: The Example of Teacher Working in a Private School

Motivation is defined as the power that moves an individual towards his goals. In the working environment, the individual is in the role of the employee and it is desired that the motivation of the employee to achieve the goals in the workplace is at a sufficient level, and this is an important situation. When this working environment is the school, the subject is the processes related to the education of the students and the motivation of the teachers working at the school increases even more. In this study, it is aimed to determine the motivational elements of the teachers working in a private school and to make suggestions for a more positive school and working environment. In the research, data were collected from 27 teachers working in a private school with the survey method. The Motivation Questionnaire consisting of open and closed-ended questions was used as a measurement tool. Qualitative method technique was used in the analysis of the obtained data.The answers given to the questions asked in order to realize the purpose of the research were examined and themes and codes were created according to these answers. The frequency rates of the themes and codes to which each participant's answer belongs were determined. As a result of the analysis, the meaning that teachers attribute to the term motivation, motivational providers in the workplace, negative motivational elements, the motivational aspect of their relations with their colleagues, the effect of career opportunities and promotion system on motivation, the effect of manager feedback on motivation, the effect of wage and reward system on motivation, the order of importance of motivational elements and their answers regarding their suggestions to increase motivation are summarized. When the research findings are examined, the factors affecting the motivation of teachers are working conditions and school opportunities, autonomy in the planning stage and working environment, managerial transparency, success targets, existence of wage-reward systems, positive communication in working life, teaching profession value, reducing uncertainty about staying in employment stands out. The analyzed content was discussed in the light of the literature in the field and suggestions were made to education administrators, teachers and other researchers for further research.

Keywords: *Employee motivation, teacher, motivation, school*

İş Yerinde Motivasyon Unsurlarının Belirlenmesi: Özel Okulda Çalışan Öğretmen Örneği

Motivasyon bir bireyi hedeflerine yönelik harekete geçiren güç olarak tanımlanır. Çalışma ortamında birey, çalışan rolündedir ve çalışanın iş yerindeki hedefleri gerçekleştirmesi için motivasyonunun yeterli seviyede olması istenir ve bu önemli bir durumdur. Bu çalışma ortamı okul olduğunda, söz konusu iş öğrencilerin eğitimi ile ilgili süreçler olmaktadır ve okulda çalışan öğretmen motivasyonunun önemi daha da yükselmektedir. Bu çalışmada özel bir okulda çalışan öğretmenlerin çalıştıkları ortamda motivasyonel unsurları belirlenmesi ve daha

olumlu bir okul ve çalışma ortamı için önerilerde bulunmak amaçlanmıştır. Araştırmada anket yöntemi ile bir özel okulda çalışan 27 öğretmenden veri toplanmıştır. Ölçme aracı olarak açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan Motivasyon Anketi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analiz edilmesinde niteliksel yöntem tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın amacını gerçekleştirmeye yönelik sorulan sorulara verilen cevaplar incelenmiştir ve bu cevaplara uygun temalar ve kodlar oluşturulmuştur. Her bir katılımcının cevabının ait olduğu tema ve kodların sıklık oranları belirlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda öğretmenlerin motivasyon terimine yükledikleri anlam, iş yerinde motivasyon sağlayıcıları, olumsuz motivasyon unsurları, çalışma arkadaşları ile ilişkilerinin motivasyonel yönü, kariyer imkanlarının ve terfi sisteminin motivasyona etkisi, yönetici geri bildirimlerinin motivasyona etkisi, ücret ve ödül sisteminin motivasyona etkisi, motivasyonel unsurların önem sıralamaları ve motivasyonları artırmaya yönelik önerileri ile ilgili verdikleri cevaplar özetlenmiştir. Araştırma bulguları incelendiğinde öğretmenlerin motivasyonunu etkileyen unsurlar arasında çalışma şartları ve okul imkanları, planlama aşamasında ve çalışma ortamında özerklik, yönetsel açıdan şeffaflık, başarı hedefleri, ücret-ödül sistemlerinin varlığı, çalışma yaşamında olumlu iletişim, öğretmenlik meslek değeri, istihdamda kalmaya yönelik belirsizliğin azaltılması gibi başlıklar öne çıkmaktadır. Analiz edilen içerik alandaki yazın ışığında tartışılmış ve eğitim yöneticilerine, öğretmenlere ve ileri araştırmalar için diğer araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Çalışan motivasyonu, öğretmen, motivasyon, okul*

Bildiri No: PDR2022.000256 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
Dr. Öğr. Üyesi Tolga Seki, Necmettin Erbakan Üniversitesi **Arş. Gör. Seda Kıyak, Necmettin Erbakan Üniversitesi* Prof. Dr. Erdal Hamarta, Necmettin Erbakan Üniversitesi

The Mediating Role of Need for Social Approval in the Relationships Between Helicopter Attitudes of Mothers and Social Media Addiction

The aim of this study is to examine the mediating role of need for social approval on effect of helicopter attitudes of mothers, on social media addiction. This study was designed as a survey model in accordance with the quantitative research model. Structural Equation Modeling (SEM) was used to determine the relationships between variables. It is acceptable that 200 participant is sufficient for Structural Equation Modeling. In this context, the sample of the research consists of 208 students who were studying in Konya. The participants' gender distribution was 169 woman adolescents and 39 man (age mean = 21.91, sd = 3.30). As the data collection tool in the research were used, for Personal Information Form to determine the personal characteristics of the participants, Helicopter Parenting Scale to measure helicopter attitudes of mothers, Bergen Social Media Addiction Scale to determine social media addiciton level, and Need For Social Approval Scale to measure need for social approval level. The reliability of the scales were calculated with the Cronbach alpha internal consistency coefficient and they was found sufficient. Also, according to the findings, it is seen that the skewness and kurtosis values are in the acceptable range. According to results of correlation analysis, it is determined that there is a positive relationship between the helicopter attitudes of mothers, and the need for social approval (r = 0.36) and social media addiction (r= 0.27). Also, it is found that there is a positive relationship (r = 0.45) between the need for social approval and social media addiction. The need for social approval was included in the simple effect model between helicopter attitudes of mothers, and social media addiction, and measured indirect effect. With this model, it was tried to determine that direct effect of helicopter attitudes of mothers, on social media addiction decreased or not. With this model, it was tried to determine that direct effect of helicopter attitudes of mothers, on social media addiction decreased or not, and whether the need for social approval has a mediating role in this relationship. The fit indices of the model were found as $\chi 2/sd$ = .99; CFI = 1.00; GFI = .97; NFI = .97; TLI = 1.00; SRMR= .02; RMSEA = .00. According to findings which obtain, the model has sufficient goodness of fit values. As a result of the Structural Equation Model, it was observed that helicopter attitudes of mothers, affected need for social approval positively (β= 0.45; p< 0.01), and need for social approval affected social media addiction positively (β= 0.45; p< 0.01). The direct effect of helicopter attitudes of mothers, on social media addiction was significant (β= 0.34; p< 0.01) in simple effect model, but when the mediator variable was included in the model, the effect was insignificant (β= 0.14; p> 0.05). The indirect effect of helicopter attitudes of mothers, on social media addiction was found to be β= 0.20. The significance of the indirect and direct impact was tested utilizing bootstrapping. Bootstrapping was performed with 5000 samples and 95% confidence interval. And it was found that the indirect effect was significant. Need for social approval played a fully mediating role in the relationship between helicopter attitudes of mothers, and social media addiction in the study. It was found that helicopter attitudes of mothers, and need for

social approval accounted for 27% of the variance in social media addiction in the study. In sum, it was found that helicopter attitudes of mothers, has an indirect effect on social media addiction through need for social approval.

Keywords: *Helicopter attitudes of mothers, Need for social approval, Social media addiction*

Helikopter Anne Tutumunun Sosyal Medya Bağımlılığına Etkisinde Sosyal Onay İhtiyacının Aracı Rolü

Bu araştırmanın amacı helikopter anne tutumunun sosyal medya bağımlılığına etkisinde sosyal onay ihtiyacının aracı rolünün incelenmesidir. Araştırma nicel araştırma türlerinden tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Yapısal eşitlik modellemesi uygulamak için 200 ve üzeri örneklem hacmi yeterli kabul edilmektedir. Bu bağlamda araştırmaya Konya' da öğrenim gören 169'u kız 39'u erkek olmak üzere toplam 208 üniversite öğrencisi katılmıştır (Yaş ort = 21.91, ss = 3.30). Katılımcıların kişisel bilgilerini belirlemek için "Kişisel Bilgi Formu", helikopter anne tutumunu ölçmek için "Helikopter Ebeveyn Ölçeği", sosyal medya bağımlılık düzeylerini belirlemek için "Bergen Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği" ve sosyal onay ihtiyaçlarını ölçmek için "Sosyal Onay İhtiyacı Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen verilerde Cronbach alfa değerleri incelenmiş ve ölçme araçlarının güvenirliği yeterli bulunmuştur. Ayrıca çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Yapılan korelasyon analizleri sonucunda helikopter anne tutumu ile sosyal onay ihtiyacı (r=0.36) ve sosyal medya bağımlılığı arasında (r=0.27) pozitif ilişki bulunmuştur. Ayrıca sosyal medya bağımlılığı ile sosyal onay ihtiyacı arasında pozitif (r=0.45) ilişki bulunmuştur. Helikopter anne tutumu ve sosyal medya bağımlılığı arasındaki basit etki modeline sosyal onay ihtiyacı dâhil edilmiş ve dolaylı etki ölçülmeye çalışılmıştır. Oluşturulan bu model ile helikopter anne tutumunun sosyal medya bağımlılığına doğrudan olan etkisinin azalıp azalmadığı ve sosyal onay ihtiyacının bu ilişkide aracı rolü olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Modele ait uyum indeksleri $\chi 2/sd$ = .99; CFI = 1.00; GFI = .97; NFI = .97; TLI = 1.00; SRMR= .02; RMSEA = .00 olarak bulunmuştur. Elde edilen bulgular modelin yeterli uyum iyiliği değerlerine sahip olduğunu göstermektedir. Yapısal Eşitlik Modeli sonucunda helikopter anne tutumunun sosyal onay ihtiyacını pozitif (β= 0.45; p< 0.01), sosyal onay ihtiyacının sosyal medya bağımlılığını pozitif (β= 0.45; p< 0.01) etkilediği görülmüştür. Helikopter anne tutumunun sosyal medya bağımlılığına olan doğrudan etkisi basit etki modelinde (β= 0.34; p< 0.01) anlamlı iken aracı değişkenin modele dâhil edilmesi ile (β= 0.14; p> 0.05) anlamsız bulunmuştur. Helikopter anne tutumunun sosyal medya bağımlılığına dolaylı etkisi β= 0.20 bulunmuştur. Modelde elde edilen doğrudan ve dolaylı etkilerin anlamlılığını test etmek için 5.000 örneklem ve %95 güven aralığı ile bootstrapping işlemi uygulanmış ve dolaylı etki anlamlı bulunmuştur. Araştırma bulgularına göre helikopter anne tutumunun sosyal medya bağımlılığına etkisinde sosyal onay ihtiyacının tam aracı rol oynadığı bulunmuştur. Ayrıca çalışmada helikopter anne tutumu ve sosyal onay ihtiyacının sosyal medya bağımlılığına ilişkin varyansın %27'sini açıkladığı belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bilgiler sonucunda helikopter anne tutumunun sosyal medya bağımlılığını sosyal onay ihtiyacı üzerinden dolaylı olarak etkilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Helikopter anne tutumu, Sosyal medya bağımlılığı, Sosyal onay ihtiyacı*

Bildiri No: PDR2022.000258 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Furkan Kirazcı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi* Arş. Gör. Zeynep Öznur Yazan, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Prof. Dr. Ayşenur Büyükgöze-Kavas, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

The Path from Decent Work to Well-Being: A Model Test Based on Psychology of Working Theory

Decent work is recognized as an important factor in reducing poverty and achieving inclusive and sustainable development. The ability of every individual in society to attain a decent work is of great importance in reducing inequality and maintaining social peace. Research in recent years also shows that the focus on employment and work experiences has been concentrated on decent work. In this context, the Psychology of Working Theory developed in recent years and emphasized the concept of social justice has underlined the importance of decent work and developed a comprehensive model in this regard. Within the framework of this model, contextual and psychological predictors of decent work and outcome variables were determined. Since the emergence of the theory, various studies in different cultures have tested certain parts of the model. However, few studies test the second part of the model of Psychology of Working Theory (the part that includes the outcomes of decent work). Therefore, in the current study, the second part of the model put forward by the Psychology of Working Theory was tested with the Hayes's PROCESS Macro, which was developed based on regression analysis. The sample of the study consists of a total of 354 working adults, 180 women (50.8 %) and 174 men (58.2%), aged between 20 and 63 (x = 37.21; Sd = 9.50). The sample group covers a very diverse group that includes 19 different job titles and the majority of the participants are in full-time jobs (N = 304, 85.9 %).. The findings have confirmed the many suggested hypotheses of PWT, decent work significantly predicted job satisfaction by 52% and life satisfaction by 41%, together with the mediating effect of job needs satisfaction.

Keywords: *Psychology of Working Theory, Decent Work, Job Needs Satisfaction, Job Satisfaction, Life Satisfaction*

İnsana Yakışır İşten İyi Oluşa Giden Yol: Çalışma Psikolojisi Kuramına Dayalı Bir Model Testi

İnsana yakışır iş, yoksulluğun azaltılmasında ve kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında önemli bir faktör olarak nitelendirilmektedir. Toplumdaki her bireyin insana yakışır bir işi elde edebilmesi, eşitsizliğin azaltılmasında ve sosyal barışın korunmasında ciddi bir öneme sahiptir. Son yıllarda yapılan araştırmalar da istihdam ve çalışma deneyimleri alanındaki odağın insana yakışır iş üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir. Bu bağlamda son yıllarda geliştirilen ve sosyal adalet kavramını vurgulayan Çalışma Psikolojisi Kuramı insana yakışır işin öneminin altını çizmiş ve bu konuda kapsamlı bir model geliştirmiştir. Bu model çerçevesinde insana yakışır işin bağlamsal ve psikolojik yordayıcıları ile sonuç değişkenleri belirlenmiştir. Kuramın ortaya çıkışından bu yana ise farklı kültürlerde yapılan çeşitli araştırmalar söz konusu modelin belirli kısımlarını test etmişlerdir. Fakat Çalışma Psikolojisi

Kuramının ortaya koyduğu modelin ikinci kısmını (insana yakışır işin çıktılarını içeren kısım) test eden çok az çalışma mevcuttur. Dolayısıyla mevcut araştırmada Çalışma Psikolojisi Kuramının ortaya koyduğu modelin ikinci kısmı olan insana yakışır işin sonuçları regresyon analizlerine dayalı olarak geliştirilen Hayes'in PROCESS Makrosu ile test edilmiştir ve bu kapsamda model 4 şablonu kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini yaşları 20 ile 63 (x = 37.21; Ss. = 9.50) arasında değişen 180'i kadın (% 50.8) 174'ü erkek (% 58.2) olmak üzere toplamda 354 çalışan yetişkin oluşturmaktadır. Örneklem grubu 19 farklı iş unvanını içeren çok çeşitli bir grubu kapsamaktadır ve katılımcıların büyük bir oranı tam zamanlı işlerde çalışmaktadır (N = 304, %85.9). Analiz sonucunda elde edilen bulgulara göre kuramın varsayımına uygun olarak insana yakışır iş, iş ihtiyaçları doyumunun aracı etkisiyle birlikte iş doyumunu %52 oranında, yaşam doyumunu ise %41 oranında anlamlı bir şekilde yordamıştır.

Anahtar Kelimeler: *Çalışma Psikolojisi Kuramı, İnsana Yakışır İş, İş İhtiyaçları Doyumu, İş Doyumu, Yaşam Doyumu*

Bildiri No: PDR2022.000260 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Fatma Rumeysa Ünal, MEF Üniversitesi* Psikolojik Danışman Sevdiye Ceren Gülmez, MEF Üniversitesi Psikolojik Danışman Deniz Ayanoğlu, MEF Üniversitesi Psikolojik Danışman Sevre Temel, MEF Üniversitesi Doç. Dr. Ezgi Toplu Demirtaş, MEF Üniversitesi

No Means No: Developing the Sexual Consent Myths Scale and Testing its Preliminary Psychometrics

Myths refer to misperceptions, overgeneralizations, or ideas that most people believe in but do not necessarily reflect the truth. Research on the myths surrounding sexual consent has not much attracted the researchers, presumably due to the absence of a validated measure. Thus, the current study intended to develop a standardized measure to gauge sexual consent myths and test its preliminary psychometrics, particularly the construct validity. We, in an initial sample of 233 participants [(68.7% woman, 29.2% man, 2.1% gender-other) aged between 18 and 55 (M = 24.78; SD = 6.06)], employed an explanatory factor analysis which revealed a solid two-factor structure; factor 1 = myths on sexual consent behaviors (5 items, eigenvalue = 5.05; 50.58% of the variance) and factor 2 = myths on safe relationships (5 items, eigenvalue = 1.31; 13.17% of the variance). For the first and second factors, factors loadings ranged between .56 and .96 and .50 and.87, respectively. The correlation between the factors was .61. An analysis of ANOVA separately on each factor demonstrated that men, compared to women, believed more in myths on sexual consent behaviors $F(1, 227) = 31.46$, $p < .001$, and myths on safe relationships $F(1, 227) = 31.66$ $p < .001$. We also provided some evidence for concurrent validity. Myths on sexual consent behaviors and myths on safe relationships were negatively associated with perceptions of sexual violence, $r = -.65$, $p <. 01$, and $r = -.43$, $p <. 01$, respectively, suggesting that people who believed more in sexual consent myths tended to perceive sexual violence as less abusive. Finally, the internal consistencies were calculated as .82 for the first and .86 for the second factor. Based on the findings, we can buoyantly announce that the Sexual Consent Myths Scale is a promising standardized tool for gauging beliefs about sexual consent. The preliminary evidence alludes to a need for sexual myths to be debunked to reduce perceptions of sexual violence.

Keywords: *sexual consent, sexual consent myths, perceptions of sexual violence, scale development, construct validity, concurrent validity, internal consistency*

Bildiri No: PDR2022.000262 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Berk Tepebaş, Milli Eğitim Bakanlığı* Dr. Öğr. Üyesi Cengiz POYRAZ, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Investigation of the Relationship Between Academic Self-Efficacy and Academic Dishonesty Tendency In University Students

In this study, it is aimed to examine the relationship between academic self-efficacy which is thought to be related to many variables related to education and academic dishonesty tendency. In addition, academic self-efficacy and academic dishonesty tendency were handled in terms of various variables. The study group consists of 931 university students studying at various universities in Turkey in the 2020-2021 academic year who can be accessed online and participated in the research voluntarily. Convenient sampling method was used to determine the study group. Socio-Demographic Information Form, Academic Self-Efficacy Scale and Academic Dishonesty Tendency Scale were used as data collection tools. Relational scanning model was used in the research. IBM SPSS Statistics 26.0 program was used in the analysis of the data. In order to determine the statistical analysis methods to be used in the research, it was examined whether the data showed normal distribution or not. It was seen that the data were normally distributed and it was decided to use parametric tests. Pearson product-moment correlation analysis, t-test and ANOVA were used determining relationships and differences between variables. According to the research results, a negative and statistically significant relationship was found between university students' academic self-efficacy levels and academic dishonesty tendency levels ($r=-.244$, $p<0.01$). It was determined that the university students' academic self-efficacy levels differed statistically according to the variables of gender ($F=6.477$; $p<0.01$), status of the university ($t_{(20.21)}=-2.236$; $p<0.05$) and class level ($F=3.860$; $p<0.01$). It has been determined that the academic self-efficacy levels of the students in the 21-23 age range are higher than the students in the 18-20 age range. It has been determined that the academic self-efficacy levels of the students studying at private universities are higher than the students studying at public schools. It was determined that the academic self-efficacy levels of the students attending the 4th grade or a higher grade were higher than the students attending the 1st and 2nd grades. The academic self-efficacy levels of the students did not show a statistically significant difference according to their gender. It was determined that the academic dishonesty tendency levels of university students showed a statistically significant difference in favor of male students according to their gender ($t_{(52.54)}=-8.026$; $p<0.01$). It was determined that the academic dishonesty tendency levels of male students were higher than that of female students. The academic dishonesty tendency levels of the students did not differ statistically according to their age, whether the university they studied was a public or private school and their grade level. The academic self-efficacy levels of the students differed statistically according to other variables except gender and the academic dishonesty tendency levels showed a statistically significant difference only according to gender. According to these results, academic dishonesty tendencies can be reduced when students' academic self-efficacy levels are increased.

Keywords: *University Students, Academic Self-Efficacy, Academic Dishonesty Tendency*

Üniversite Öğrencilerinde Akademik Öz-Yeterlik ve Akademik Sahtekarlık Eğilimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bu çalışmada eğitimle ilgili pek çok değişkenle ilişkisinin olduğu düşünülen, bireyin eğitim hayatına ilişkin görevleri yerine getirebilme konusunda kendisine olan inancını ifade eden akademik öz-yeterlik ile literatürde kopya ve intihal gibi etik dışı davranışları ifade etmekte kullanılan bir kavram olan akademik sahtekarlık eğilimi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Buna ek olarak akademik öz-yeterlik ve akademik sahtekarlık eğiliminin çeşitli değişkenlere göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi de amaçlanmıştır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde öğrenim görmekte olan, çevrimiçi ortamda ulaşılabilen ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 931 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma gurubunun belirlenmesinde uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Sosyo-Demografik Bilgi Formu, Akademik Öz-Yeterlik Ölçeği ve Akademik Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS Statistics 26.0 programı kullanılmıştır. Araştırmada kullanılacak istatistiksel analiz yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla verilerin normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiş, verilerin normal dağıldığı görülmüş ve parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkilerin ve farklılıkların belirlenmesinde Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi, t testi ve ANOVA kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda akademik öz-yeterlik ile akademik sahtekarlık eğilimi arasında negatif yönlü, düşük düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-.244$, $p<0.01$). Üniversite öğrencilerinin akademik öz-yeterlik düzeylerinin yaşlarına ($F=6.477$; $p<0.01$), öğrenim gördükleri üniversitenin resmi/devlet okulu veya vakfa ait/özel okul olma durumuna ($t_{(20.21)}=-2.236$; $p<0.05$) ve sınıf düzeylerine ($F=3.860$; $p<0.01$) göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. 21-23 yaş aralığındaki öğrencilerin 18-20 yaş aralığındaki öğrencilerden; vakfa ait/özel üniversitelerde öğrenim görmekte olan öğrencilerin resmi/devlet okulunda öğrenim görmekte olan öğrencilerden; 4. sınıf veya daha üst bir sınıfa devam eden öğrencilerin 1. ve 2. sınıfa devam eden öğrencilerden daha yüksek akademik öz-yeterlik düzeylerine sahip oldukları görülmüştür. Öğrencilerin akademik öz-yeterlik düzeyleri cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Üniversite öğrencilerinin akademik sahtekarlık eğilimi düzeylerinin ise cinsiyetlerine göre erkek öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği ($t_{(52.54)}=-8.026$; $p<0.01$), yani erkek öğrencilerin akademik sahtekarlık eğilimi düzeylerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri yaşlarına, öğrenim gördükleri üniversitenin resmi/devlet okulu veya vakfa ait/özel okul olma durumuna ve sınıf düzeylerine göre istatistiksel olarak bir farklılık göstermemiştir. Öğrencilerin akademik öz-yeterlik düzeyleri cinsiyet hariç diğer değişkenlere göre, akademik sahtekarlık eğilimi düzeyleri ise yalnızca cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin akademik öz-yeterlik düzeyleri yükseltildiğinde akademik sahtekarlık eğilimleri azaltılabilir.

Anahtar Kelimeler: *Üniversite Öğrencileri, Akademik Öz-Yeterlik, Akademik Sahtekarlık Eğilimi*

Bildiri No: PDR2022.000263 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
Prof. Dr. Selahattin Avşaroğlu, Necmettin Erbakan Üniversitesi **Arş. Gör. Merve Nur Doğan, Necmettin Erbakan Üniversitesi*

Investigation of the Relationship Between Self-Efficacy and Authenticity Levels of University Students

The ability of people to display various skills is related to their belief in their capacity rather than their capacity. This belief, called self-efficacy, refers to the individual's perception of being able to accomplish a task or overcome various situations. Authenticity, on the other hand, is to reveal one's true or self-identity as it is in daily life, without any hindrance. Authentic individuals are aware of their strengths and weaknesses, characteristics and emotions, and accept their positive and negative sides. In many views, being authentic is considered a fundamental aspect of psychological well-being. The purpose of this research is to examine the relationship between university students' authenticity and self-efficacy levels. The study group consists of Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education students. The participants are 206 people in total, 142 (69%) women and 64 (31%) men. The model of the research is the correlational survey model, which is one of the quantitative research types. Data collection tools consist of Personal Information Form, Authenticity Scale and General Self-Efficacy Scale. It was preferred to collect data online via Google Forms. SPSS-21 program was used in the analysis of the data. As a result of the independent samples t-test performed to reveal whether the gender of the participants has a significant effect on their level of authenticity, there was no significant difference between female participants and male participants, $t(204) = -0.575$, $p > 0.05$. Likewise, in the independent samples t-test performed to reveal whether the gender of the participants has a significant effect on their general self-efficacy levels, there was no significant difference between female participants and male participants, $t(204) = -1.926$, $p > 0.05$. As a result of the simple linear regression analysis performed to reveal how students' general self-efficacy levels predict authenticity, a significant relationship was observed between general self-efficacy and authenticity ($R= 0.496$, $R^2=.246$), it was seen that general self-efficacy was a significant predictor of authenticity, $F_{(1-204)}=66.71$, $p < 0.01$. General self-efficacy explains 24% of the variation in authenticity scores. The significance test of the coefficient of the predictor variable ($B=0.876$) based on the regression equation also shows that general self-efficacy is a significant predictor, $p < 0.01$. In line with the results obtained from the study, it can be suggested that the studies to be carried out on different research groups (adolescents, etc.) and studies that will increase the level of general self-efficacy in increasing the authenticity levels of young adults.

Keywords: *Self-efficacy, authenticity, university students*

Üniversite Öğrencilerinin Öz Yeterlik ve Otantiklik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

İnsanların çeşitli becerileri sergileyebilmeleri, sahip oldukları kapasiteden çok, kapasitelerine olan inançları ile ilgilidir. Öz yeterlik olarak adlandırılan bu inanç, bireyin bir işi başaracağına

veya çeşitli durumların üstesinden gelebileceğine dair algısını ifade etmektedir. Otantiklik ise, kişinin günlük yaşamında gerçek veya öz benliğini hiçbir engel olmadan, olduğu gibi ortaya koymasıdır. Otantik bireyler, güçlü ve zayıf yanlarının, karakteristik özelliklerinin ve duygularının farkında olurlar, olumlu ve olumsuz yanlarını kabul ederler. Birçok görüşe göre otantik olmak, psikolojik sağlıklılığın temel bir yönü kabul edilir. Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin otantiklik ve öz yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma grubunu Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcılar, 142 (%69) kadın ve 64 (%31) erkek olmak üzere toplamda 206 kişidir. Araştırmanın modeli, nicel araştırma türlerinden olan ilişkisel tarama modelidir. Veri toplama araçları, Kişisel Bilgi Formu, Otantiklik Ölçeği ve Genel Öz Yeterlik Ölçeğinden oluşmaktadır. Google Formlar aracılığıyla verilerin çevrimiçi ortamda toplanması tercih edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS–21 programı kullanılmıştır. Katılımcıların cinsiyetlerinin, otantiklik düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığını ortaya koymak için yapılan bağımsız örneklemler t testi sonucunda, kadın katılımcılar ile erkek katılımcılar arasında anlamlı bir fark görülmemiştir, $t(204) = -0{,}575$, $p > 0.05$. Aynı şekilde katılımcıların cinsiyetlerinin, genel öz yeterlik düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olup olmadığını ortaya koymak için yapılan bağımsız örneklemler t testinde, kadın katılımcılar ile erkek katılımcılar arasında anlamlı bir fark görülmemiştir, $t(204) = -1{,}926$, $p > 0.05$. Öğrencilerin genel öz yeterlik düzeylerinin otantiklik düzeylerini ne şekilde yordadığını ortaya koymak amacıyla yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonucunda ise, genel öz yeterlik ve otantiklik arasında anlamlı bir ilişki gözlenmiş ($R = 0{,}496$, $R^2 = ,246$), genel öz yeterliğin, otantikliğin anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmüştür, $F_{(1\text{-}204)} = 66{,}71$, $p < 0{,}01$). Genel öz yeterlik, otantiklik puanlarındaki değişimin %24'ünü açıklamaktadır. Regresyon denklemine esas yordayıcı değişkenin katsayısının ($B = 0{,}876$) anlamlılık testi de genel öz yeterliğin anlamlı bir yordayıcı olduğunu göstermektedir, $p < 0{,}01$. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, yapılacak çalışmaların farklı araştırma grupları (ergenler vb.) üzerinde yürütülmesi ve genç yetişkinlerin otantiklik düzeylerini artırmada, genel öz yeterlik düzeylerini yükseltecek çalışmalara yer verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Öz yeterlik, otantiklik, üniversite öğrencileri*

Bildiri No: PDR2022.000266 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
Prof. Dr. Fuat TANHAN, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi **Dr. Öğr. Üyesi Özlem ÇEVİK, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*

A Psycho-Cultural Evaluation of the Concept of Self-Actualization

Abraham Maslow, one of the pioneers of humanist psychology, is known for his Hierarchy of Needs, which states the motivation of the individual gradually. The most interesting need in this hierarchy is the need for self-actualization. The main reason is that it is different from the other four needs. Self-actualization, the fifth step of Hierarchy of Needs, is being value while the others are deficiency needs, which makes it different from others. In its most general definition, self-actualization means self-fulfillment. Self-actualization is a process and has two aspects, abilities and character. While Maslow developed self-actualization, he didn't consider cultural differences, and introducing this concept, he suggested cultural analyzes of self-actualization should be made. Therefore, in this study, it is aimed to make a psycho-cultural evaluation on self-actualization. According to the results, self-actualization carries the traces of individualistic cultures by emphasizing the individual and the characteristics of the individual and emphasizing the empowerment of the individual on his/her own. It is thought self-actualization isn't an appropriate response in collectivist cultures that care about the group and human relations. Beyond self realization or communal-actualization, which Maslow developed towards the end of his life and is accepted as the sixth step of Hierarchy of Needs, is thought to be more appropriate for collectivist cultures than self-actualization. But beyond self realization and communal-actualization were developed by scientists from individualistic societies. Therefore, it mayn't be suitable for collectivist cultures. For collectivist cultures, the wise man may be more appropriate than self-actualization. However, due to digitalization, the new generation from collectivist cultures is heading towards individualization. However, We can't talk about an individualistic culture yet. Therefore, for those who are between collectivism and individualism today, self-actualization and wise man can be adapted for education, society and scientific studies.

Keywords: *Self-actualization, beyond self-realization, communal-actualization, wise man*

Kendini Gerçekleştirme Kavramı Üzerine Psiko-Kültürel Bir Değerlendirme

Humanist psikolojinin öncü isimlerinden Abraham Maslow, bireyin motivasyonunu aşamalı bir şekilde açıkladığı İhtiyaçlar Hiyerarşisi'yle bilinmektedir. Bu hiyerarşide en çok ilgi çeken ihtiyaç ise *kendini gerçekleştirme* ihtiyacıdır. Bu ihtiyacın ilgi çekmesinin temel nedeni diğer dört ihtiyaçtan farklı olmasıdır. İhtiyaçlar Hiyerarşisinin beşinci basamağı olan kendi gerçekleştirmenin, diğer dört ihtiyaçtan ayrılan yönü diğer ihtiyaçlar, organizmanın yoksunluğundan kaynaklanırken onun bireyde var olan bir değer olmasıdır. *Kendini gerçekleştirme* en genel tanımıyla bireyin sahip olduğu potansiyeli tam olarak kullanmasıdır. Kendini gerçekleştirme bir süreçtir ve yetenekler ve karakter olmak üzere iki yönü vardır. Maslow *kendini gerçekleştirme* kavramını geliştirirken kültürel farklılıkları çalışma konusu

yapmamıştır ve bu kavramı tanıtırken *kendi gerçekleştirme* kavramının kültürel incelemelerinin yapılmasını önermiştir. Bu nedenle bu çalışmada *kendini gerçekleştirme* kavramı üzerine psiko-kültürel bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır. Çalışmanın sonucuna göre bireyi ve bireyin özelliklerini ön plana çıkarmasıyla ve bireyin kendi başına güçlenmesine vurgu yapmasıyla *kendini gerçekleştirme* kavramı bireyci kültürlerin izlerini taşımaktadır. Grubu ve insan ilişkilerini önemseyen kolektivist kültürlerde *kendini gerçekleştirme* kavramının uygun bir karşılık bulamadığı düşünülmektedir. Maslow'un yaşamının sonlarına doğru geliştirdiği ve İhtiyaçlar Hiyerarşisi'nin altıncı basamağı olarak da kabul edilen kendini aşmışlık kavramının ve/veya toplumsal gerçekleştirme kavramının, kolektivist kültürler için *kendini gerçekleştirmeden* daha uygun olduğu düşünülmektedir. Fakat kendini aşmışlık ve toplumsal gerçekleştirme kavramları bireyci toplumlarda yetişen bilim insanları tarafından geliştirilmiştir. Dolayısıyla kolektivist kültürleri açıklama noktasında eksik kalabilmektedir. Kolektivist kültürler için hikmetli insan, *kendini gerçekleştirme* kavramından daha ziyade uygun düşebilir. Fakat dijitalleşmenin etkisiyle kolektivist kültürlerde yetişen yeni nesil bireyselleşmeye doğru gitmektedir. Buna rağmen bugün tam olarak bireyselleşmiş bir nesilden de bahsetmek zor görünmektedir. Bu nedenle bugün kolektivizm ve bireycilik arasında olan kişiler için *kendini gerçekleştirme* ve hikmetli insan kavramları eğitim, toplum ve bilimsel çalışmalara dönük biçimde olgunlaştırılabilir.

Anahtar Kelimeler: *Kendini gerçekleştirme, kendini aşmışlık, toplumsal gerçekleştirme, hikmetli insan*

Bildiri No: PDR2022.000267 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Klinik Psikolog Utku Alhas, Milli Eğitim Bakanlığı* Dr. Öğr. Üyesi Filiz Şükrü Gürbüz, İstanbul Gelişim Üniversitesi

The Relationship Between Cognitive Flexibility Level and Perceived Parental Attitude in Adolescents

The research was carried out with the aim of examining the relationship between the level of cognitive flexibility and perceived parental attitude in adolescents. The sample of the study consists of a total of 503 adolescents (277 girls and 226 boys, aged between 15-18 years) studying at different high schools in Istanbul/Kartal district. Survey and relational research models were used in the study. Personal information form was used to collect the personal information of the participants, Cognitive Flexibility Scale (CIS) was used to determine the cognitive flexibility levels, and Parent Attitude Scale (ABTS) was used to determine the perceived parental attitude. SPSS 25.0 program was used for statistical analysis of the obtained data. Analysis of data; Pearson Correlation Analysis, Independent Groups t-test, One-Way Analysis of Variance (ANOVA), Scheffe Test, Welch Test, Tamhane Test were used. As a result of the research; A significant relationship was found between the level of cognitive flexibility and perceived parental attitude in adolescents. A moderate, positive and significant relationship between the level of cognitive flexibility and the perceived democratic parenting attitude in adolescents; A moderate, negative and significant relationship was found between the cognitive flexibility level of adolescents and the perceived protective/demanding and authoritarian parental attitudes. In addition, cognitive flexibility differed according to gender, number of siblings and school type; It was found that there was no difference according to the age variable. Perceived democratic parental attitude differed according to the number of siblings and school type variables; It was determined that there was no difference according to gender and age variables. Perceived protective/demanding parents' attitudes differed according to school type variables; It was determined that there was no difference according to the variables of gender, age, number of siblings. Perceived authoritarian parental attitudes differed according to gender, number of siblings, and school type variables; It was determined that there was no difference according to the age variable. In future studies, it is recommended to work with people in different developmental stages, to use scales with different parental attitudes, and to include parents as well as adolescents.

Keywords: *Puberty, Cognitive Flexibility, Parental Attitude*

Ergenlerde Bilişsel Esneklik Düzeyi ile Algılanan Anne Baba Tutumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Araştırma, ergenlerde bilişsel esneklik düzeyi ile algılanan anne baba tutumu arasındaki ilişkinin incelenmesi amacı ile yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini İstanbul/Kartal ilçesindeki farklı liselerde okumakta olan 15-18 yaş arası 277'si kız, 226'sı erkek toplam 503 ergen oluşturmaktadır. Araştırmada tarama ve ilişkisel araştırma modelleri kullanılmıştır. Katılımcıların kişisel bilgilerini toplamak için kişisel bilgi formu, bilişsel esneklik düzeylerini tespit etmek için Bilişsel Esneklik Ölçeği (BEÖ), algılanan anne baba tutumunu tespit etmek

için Anne Baba Tutum Ölçeği (ABTÖ) kullanılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel çözümlemeleri için SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. Verilerin analizi; Pearson Korelasyon Analizi, Bağımsız Gruplar İçin *t*-testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), Scheffe Testi, Welch Testi, Tamhane Testi kullanılarak yapılmıştır. Araştırma sonucunda; ergenlerde bilişsel esneklik düzeyi ile algılanan anne baba tutumu arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Ergenlerde bilişsel esneklik düzeyi ile algılanan demokratik anne baba tutumu arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki; ergenlerde bilişsel esneklik düzeyi ile algılanan koruyucu/istekçi ve otoriter anne baba tutumu arasında ise orta düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra bilişsel esnekliğin cinsiyet, kardeş sayısı, okul türü değişkenlerine göre farklılaştığı; yaş değişkenine göre ise farklılaşmadığı bulunmuştur. Algılanan demokratik anne baba tutumunun kardeş sayısı, okul türü değişkenlerine göre farklılaştığı; cinsiyet, yaş değişkenlerine göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Algılanan koruyucu/istekçi anne baba tutumunun okul türü değişkenlerine göre farklılaştığı; cinsiyet, yaş, kardeş sayısı değişkenlerine göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Algılanan otoriter anne baba tutumunun cinsiyet, kardeş sayısı, okul türü değişkenlerine göre farklılaştığı; yaş değişkenine göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda farklı gelişim dönemlerindeki kişilerle çalışılması, farklı anne baba tutumlarının var olduğu ölçekler kullanılması, ergenlerle beraber anne babaların da araştırmalara dâhil edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ergenlik Dönemi, Bilişsel Esneklik, Anne Baba Tutumu*

Bildiri No: PDR2022.000269 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
Arş. Gör. Dr. Hayri Koç, Necmettin Erbakan Üniversitesi **Arş. Gör. Merve Nur Doğan, Necmettin Erbakan Üniversitesi* Prof. Dr. Selahattin Avşaroğlu, Necmettin Erbakan Üniversitesi Prof. Dr. Coşkun Arslan, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Adaptation and Psychometric Evaluation of the Turkish Version of the Dark Future Scale

Events such as epidemics, wars, food crises, and global warming threaten the lives of human beings. Such events can cause people to experience anxiety about the future. The Dark Future Scale (DFS) measures the anxiety experienced by individuals from a future time perspective. This study investigates the psychometric properties of the Turkish version of The Dark Future Scale. The authors of this study who are fluent in both Turkish and English translated the scale items into Turkish. Then we agreed on the Turkish translation. A bilingual linguist translated the Turkish version back into English. Together with the linguist, we reviewed the Turkish and English versions of the scale and discussed the semantic differences. Then, we transferred the personal information form and scales to Google Form and shared them with the participants. We reached the participants via social media (Facebook, Whatsapp, Telegram, etc.).We also asked the participants to share the study link with others. We have informed the participants that their personal information will be kept confidential. After the participants accepted that the results would be used in an academic study, they were able to access the study measurement tools. We analyzed the data using the IBM SPSS Statistics (v. 21) and IBM SPSS AMOS (v.24) statistical programs. The sample of the study consisted of 397 (60.4% female) participants. Participants' age ranged from 17 to 53 (M=24.29, SD=6,7). The confirmatory factor analysis reveals a good unidimensional structure with a Turkish version. (χ2/ sd=2.88, CFI=0.99, RMSEA=0.07, SRMR=0.02). The correlation between the Turkish version of The Dark Future Scale and the Dispositional Hope Scale (-.30 $p < 0.01$) is significant as the discriminant validity. Also, the correlation between the Turkish version of The Dark Future Scale and the Depression subscale of the Depression Anxiety Stress Scale (.53 $p < 0.01$) is significant as the convergent validity. Internal reliability estimates of the scale are strong (Cronbach alpha=.82). According to our findings, the psychometric properties of the Turkish version of the Dark Future Scale are sufficient.

Keywords: *Dark future, scale adaptation, psychometric evaluation*

Karanlık Gelecek Ölçeği Türkçe Versiyonunun Uyarlanması ve Psikometrik Değerlendirmesi

Salgın hastalıklar, savaşlar, gıda krizleri ve küresel ısınma gibi olaylar insan yaşamını tehdit etmektedir. Bu tür olaylar insanların gelecek kaygısı yaşamasına neden olabilir. Karanlık Gelecek Ölçeği (KGÖ), bireylerin yaşadığı kaygıyı gelecek zaman perspektifinden ölçer. Bu çalışma, Karanlık Gelecek Ölçeğinin Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini incelemektedir. Araştırmanın yazarlarından hem Türkçe hem de İngilizce diline hâkim olanlar ölçek maddelerini Türkçeye çevirdi. Ardından Türkçe çeviri hakkında fikir birliğine vardık. Türkçe versiyonu her iki dili bilen bir dil bilimci tekrar İngilizceye çevirdi. Dilbilimci ile birlikte ölçeğin Türkçe ve İngilizce versiyonu gözden geçirip anlamsal farklılıkları ele aldık.

Daha sonra kişisel bilgi formu ve ölçekler Google Form'a aktardık ve katılımcılarla paylaştık. Katılımcılara sosyal medya (Facebook, Whatsapp, Telegram vb.) aracılığı ile ulaştık. Ayrıca katılımcılardan çalışma bağlantımızı başkalarıyla paylaşmalarını istedik. Katılımcılara kişisel bilgilerin gizli tutulacağını belirttik. Katılımcılar sonuçların akademik bir çalışmada kullanılacağını kabul ettikten sonra çalışma ölçme araçlarına ulaşabildiler. Verilerin analizini IBM SPSS Statistics (v. 21) ve IBM SPSS AMOS (v.24) istatistik programlarını kullanarak gerçekleştirdik. Araştırmanın örneklemini 397 (%60,4 kadın, %39,6 erkek) katılımcı oluşturmuştur. Katılımcıların yaşları 17 ile 53 arasında değişmektedir (Ort.=24.29, SS=6,7). Doğrulayıcı faktör analizi sonucu, Türkçe versiyonunun da tek boyutlu yapısını doğruladı ($\chi 2$/ sd=2.88, CFI=0.99, RMSEA=0.07, SRMR=0.02). Karanlık Gelecek Ölçeğinin Türkçe versiyonu ile Sürekli Umut Ölçeği (-0.30 $p< 0.01$) arasındaki korelasyon ayırt edici geçerlik olarak anlamlıdır. Ayrıca Karanlık Gelecek Ölçeğinin Türkçe versiyonu ile Depresyon Anksiyete Stres Ölçeğinin Depresyon alt ölçeği arasındaki korelasyon (0.53 $p <0.01$) yakınsak geçerlik olarak anlamlıdır. Ölçeğin iç güvenirlik tahminleri güçlüdür (Cronbach alpha= 0.82). Bulgularımıza göre Karanlık Gelecek Ölçeğinin Türkçe versiyonunun psikometrik özellikleri yeterlidir.

Anahtar Kelimeler: *Karanlık gelecek, ölçek uyarlama, psikometrik değerlendirme*

Bildiri No: PDR2022.000270 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Merve KESKİN, Yıldız Teknik Üniversitesi* Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ, Yıldız Teknik Üniversitesi

Perceived Parental Attitudes, Self Compassion and Emotional Reactivity as Predictors of Levels on Intolerance of Uncertainty in Young Adults

In this study, it was aimed to determine the effect of perceived parental attitudes, levels of self compassion and emotional reactivity on intolerance of uncertainty levels in young adults. The dependent variable is intolerance of uncertainty and independent variables are perceived parental attitudes, self compassion and, emotional reactivity. The study sample consist of between the age of 18-25 young adults who was at least associate students. The participants of the study consist of 487 young adults, 339 women (69.6%) and 148 men (30.4%).

In order to collect the necessary data, "Intolerance of Uncertainty Scale", "Egna Minnen Betraffande Uppfostran-Short Form", "Emotional Reactivity Scale", Self Compassion Scale" and "Demographic Information Form" prepared by the researcher was used to reach the demographic information of the participants.

In the analysis process, independent sample T-test, simple regression and multiple regression analysis was utilized. It was utilized independent sample T-test in order to determine that there are any significant difference the participants' intolerance to uncertainty levels according to gender. In the T-test analysis, there was no significant difference between individuals' intolerance to uncertainty levels and gender ($p>.05$). According to simple linear regression analysis; it was found that perceived overprotective (Mother: $R=.188$; $R2=.035$; $F=17.745$; $p<.05$ Father: $R=.189$; $R2=.036$; $F=17.978$; $p<.05$) and rejective (Mother: $R=.150$; $R2=.022$; $F=11.149$; $p<.05$ Father: $R=.119$; $R2=014$; $F=6.990$; $p<.05$) parental attitudes predict intolerance of uncertainty. According to multiple regression analysis; it was determined that the variables of emotional reactivity and self compassion significantly predict to intolerance of uncertainty ($R=.595$; $R2=.355$; $F=132.966$; $p<.001$). As a result, it can be said that perceived overprotective and rejective parent attitude, emotional reactivity and self compassion affect young adults' intolerance of uncertainty levels. The research findings were discussed in line with the relevant literature and suggestions were presented.

Note: This study was produced from the master's thesis of the first author.

Keywords: *Intolerance of uncertainty, perceived parental attitudes, self compassion, emotional reactivity*

Genç Yetişkinlerin Belirsizliğe Tahammülsüzlük Düzeylerinin Yordayıcıları Olarak Algılanan Ebeveyn Tutumları, Öz Anlayış ve Duygusal Tepkisellik

Bu araştırma genç yetişkin bireylerin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinde anne baba tutumları, öz anlayış ve duygusal tepkisellik düzeylerinin etkisini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bağımlı değişkenini belirsizliğe tahammülsüzlük; bağımsız değişkenlerini ise algılanan anne baba tutumları, duygusal tepkisellik ve öz anlayış oluşturmaktadır. Araştırma örneklemi en az ön lisans öğrencisi olan 18-25 yaş aralığındaki genç yetişkin bireyleri kapsamaktadır. Araştırmanın katılımcıları 339 kadın (%69.6) ve 148 erkek (%30.4) olmak üzere 487 genç yetişkin bireyden oluşmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak katılımcıların belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerini ölçmek amacıyla "Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği", algıladıkları anne baba tutumlarını ölçmek amacıyla "Kısaltılmış Algılanan Ebeveyn Tutumları-Çocuk Formu", duygusal tepkisellik düzeylerini ölçmek amacıyla "Duygusal Tepkisellik Ölçeği", öz anlayış düzeylerini ölçmek amacıyla "Öz Anlayış Ölçeği" ve katılımcıların demografik bilgilerine ulaşmak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan "Demografik Bilgi Formu" kullanılmıştır.

Verilerin analizinde bağımsız gruplar T-testi, basit ve çoklu regresyon analizinden yararlanılmıştır. Katılımcıların belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan T-test analizine göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Ebeveyn tutumlarının belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerine etkisini belirlemek amacıyla yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonucunda, anne ve babadan algılanan aşırı korumacı (Anne: $R=.188$; $R2=.035$; $F=17.745$; $p<.05$ Baba: $R=.189$; $R2=.036$; $F=17.978$; $p<.05$) ve reddedici (Anne: $R=.150$; $R2=.022$; $F=11.149$; $p<.05$ Baba: $R=.119$; $R2=014$; $F=6.990$; $p<.05$) ebeveyn tutumlarının belirsizliğe tahammülsüzlüğü yordadığı görülmektedir. Duygusal tepkisellik ve öz anlayışın belirsizliğe tahammülsüzlük üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi sonucunda, duygusal tepkisellik ve öz anlayış değişkenlerinin belirsizliğe tahammülsüzlüğü anlamlı derecede yordadığı bulunmuştur ($R=.595$; $R2=.355$; $F=132.966$; $p<.001$). Sonuç olarak anne ve babadan algılanan aşırı koruyucu ve reddedici tutumun, duygusal tepkisellik ve öz anlayış düzeylerinin genç yetişkinlerin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Araştırma bulguları ilgili literatür doğrultusunda tartışılmış ve öneriler sunulmuştur.
Not: Bu çalışma, birinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Belirsizliğe tahammülsüzlük, algılanan ebeveyn tutumları, öz anlayış, duygusal tepkisellik*

Bildiri No: PDR2022.000271 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Bahar Bican, Yıldız Teknik Üniversitesi* Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz, Yıldız Teknik Üniversitesi

The Study of Career Indecision According to Intolerance of Uncertainty, Self Differentiation, and Career Decision Making Self-Efficacy in University Students

The aim of this study is to determine whether university students' intolerance to uncertainty, self-differentiation and career decision making self-efficacy levels predict career indecision. The dependent variable of the research is career indecision, and the independent variables are intolerance to uncertainty, self-differentiation and career decision making self-efficacy. The participant group of the research it consists of university students between the ages of 18-29 who continue their undergraduate education in Turkey and agree to participate voluntarily in the research. 512 university students participated in the research. Of the participants 386 (75.4%) were female and 126 (24.6%) were male. 10 (2%) were preparatory class students, 149 (29.1%) were first grade students, 70 (13.7%) were second grade students, 96 (18.8%) were third grade students and 187 (36.5%) were fourth grade students.

In order to collect the necessary data, "Intolerance of Uncertainty Scale" "Differentiation of Self Inventory", "Career Decision Making Self-Efficacy Scale Short Form" and "Career Decision Scale" was used. In addition, the "Personal Information Form" prepared by the researcher was used to reach the demographic information of the participants.

Mann-Whitney U analysis, Kruskal-Wallis analysis and multiple regression analysis were used in the analysis of the data. According to the result of Mann-Whitney U test analysis, it was found that career indecision levels significantly differ in gender ($p<.05$). Men's career indecision levels are higher than women's. In Kruskal-Wallis test analysis, there was no significant difference in grade level ($p>.05$). According to the results of multiple regression analysis; intolerance to uncertainty, self-differentiation, and career decision making self-efficacy were found to significantly predict career indecision ($R=.714$ $R2 = .510$ $F=175.932$; $p<.001$). Intolerance of uncertainty, self-differentiation, and career decision making self-efficacy explain 51% of the total variance in career indecision. As a result, it can be said that university students' intolerance to uncertainty, self-differentiation and career decision making self-efficacy levels affect career indecision levels. The findings of the research were discussed with relevant literature and suggestions were offered.

Note: This study was produced from the master's thesis of the first author.

Keywords: *Intolerance of uncertainty, self-differentiation, career decision making self-efficacy, career indecision*

Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Kararsızlıklarının Belirsizliğe Tahammülsüzlük, Benlik Farklılaşması ve Kariyer Kararı Verme Öz Yeterliğine Göre İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük, benlik farklılaşması ve kariyer kararı verme öz yeterlik düzeylerinin kariyer kararsızlıklarını yordayıp yordamadığını belirlemektir. Araştırmanın bağımlı değişkeni kariyer kararsızlığı; bağımsız değişkenleri ise belirsizliğe tahammülsüzlük, benlik farklılaşması ve kariyer kararı verme öz yeterliğidir. Araştırmanın katılımcı grubunu Türkiye'de lisans eğitimine devam eden, 18-29 yaş aralığındaki araştırmaya gönüllü katılmayı kabul eden üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya, 512 üniversite öğrencisi katılmıştır. Katılımcıların 386'sı kadın (%75,4) ve 126'sı (%24,6) erkektir. 10'u (%2) hazırlık sınıfı, 149'u (%29.1) 1. sınıf, 70'i (%13.7) 2. sınıf, 96'sı (%18.8) 3. sınıf ve 187'si (%36.5) 4. sınıf öğrencisidir.

Araştırmada gerekli verileri elde etmek için "Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği", "Benliğin Ayrımlaşması Ölçeği", "Kariyer Kararı Verme Öz Yeterlik Ölçeği Kısa Formu" ve ''Kariyer Kararı Ölçeği'' kullanılmıştır. Ayrıca katılımcıların demografik bilgilerine ulaşmak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan ''Kişisel Bilgi Formu'' kullanılmıştır.

Verilerin analizinde Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi ve çoklu regresyon analizinden yararlanılmıştır. Kariyer kararsızlık düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan Mann-Whitney U testi analizine göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<.05$). Erkeklerin kariyer kararsızlık düzeyleri kadınlara göre daha yüksektir. Kariyer kararsızlık düzeylerinin sınıf düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan Kruskal-Wallis testi analizinde ise anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p>.05$). Çoklu regresyon analizi sonuçlarına göre belirsizliğe tahammülsüzlük, benlik farklılaşması ve kariyer kararı verme öz yeterliğinin kariyer kararsızlığını anlamlı düzeyde yordadığı görülmüştür ($R=.714$ $R2 = .510$ $F=175,932$; $p<.001$). Belirsizliğe tahammülsüzlük, benlik farklılaşması ve kariyer kararı verme öz yeterliği, kariyer kararsızlığındaki toplam varyansın %51'ini açıklamaktadır. Sonuç olarak üniversite öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük, benlik farklılaşması ve kariyer kararı verme öz yeterlik düzeylerinin kariyer kararsızlık düzeylerini etkilediği söylenebilir. Araştırmanın bulguları ilgili alanyazın ışığında tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Not: Bu çalışma, birinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Belirsizliğe tahammülsüzlük, benlik farklılaşması, kariyer kararı verme öz yeterliği, kariyer kararsızlığı*

Bildiri No: PDR2022.000272 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Şaziye Seçkin Yılmaz, Maltepe Üniversitesi* Arş. Gör. Ahsen Erim, Sağlık bilimleri Üniversitesi Uzm. Psk. Danışman Diğdem Seçkin, Milli Eğitim Bakanlığı

Narrative Production Analysis in Students with and without Dyslexia

Dyslexia, a neurodevelopmental disorder that expresses learning difficulties in reading, is characterized by difficulties in accurate and/or fluent word decoding and reading comprehension. Dyslexia is not caused by a mental and sensory disorder or inadequate instruction. The reading problems experienced by individuals with dyslexia are explained by the inadequacy of the phonology component of the language. However, the phonology component of language and reading skills are not the only areas in which dyslexic individuals have difficulties. In many studies, it has been stated that individuals with dyslexia experience language problems. However, the number of studies in which language is assessed with narrative language examples in this group is limited. Language sample analysis is an assessment method that requires taking a representative sample of the language skills used by individuals in natural contexts in daily life and analyzing the sample in terms of certain variables. Language sample analysis enables the description of expressive language in different dimensions (lexical knowledge, morphology, syntax and narrative features), allows to monitor the progress resulting from development and/or intervention, and reveals the strengths and weaknesses of the language characteristics of the individual.
The aim of this study is to examine the language skills of primary school students whose mother tongue is Turkish and diagnosed with dyslexia, in comparison with the language skills of their typically developing (TD) peers in the context of narration. For this purpose, a comparative descriptive research model was used in the study.
The participants of the study consist of 35 students and TD 35 students who were diagnosed with learning difficulties (dyslexia) due to reading problems and attending five different primary schools in Istanbul and affiliated to the Ministry of National Education. In the study, two picture books and two stories related to these books were used in order to assess the narration skills of the participants in the context of storytelling and story retelling. The data of the study were collected individually. During the data collection, the narrative evaluation protocol of Bowles et al. (2020) was used. After the data collection process was over, the researchers listened to the audio recordings and wrote the students' stories in the computer environment. An independent expert in the field of language disorders listened to the audio recordings and compared them with written documents. In order to ensure coding reliability in the analysis of narrative-based narratives, scoring keys were created for each story. The story structure was decisive in the creation of the scoring key. In the scoring keys, there are decor, general initiating event, three initiating event-goal-intervention-result, overall result and reaction for each part of the story. Each story unit is scored with a "1" point and the total score that students can get varies between 0-17. SPSS 21 program was used in the statistical analysis of the data. First of all, Kolmogorov-Smirnov normality test was used to determine whether the distribution of the scores of the groups in the examined variables showed a normal distribution. It was determined that the data did not show normal distribution and Mann Whitney U Test was used to compare the groups. Wilcoxon Signed Rank Test was used to examine the performance differences of the groups in the context of storytelling and story retelling.

The results revealed that children with dyslexia performed lower in narratives in both storytelling and story-retelling contexts compared to their TD peers, and they scored higher in story-retelling in both groups. These findings reveal that children with dyslexia have difficulties in understanding story structure and making complete and coherent narratives in addition to reading problems. In the literature, these difficulties are explained by problems in planning skills, making inferences, understanding and expressing temporal and causal relationships between events. Assessment and intervention of narrative difficulties in children with dyslexia is recommended in terms of their contribution to language and literacy skills.

Keywords: *spesific learning disability, dyslexia, language skills, narration.*

Disleksi Olan ve Olmayan Öğrencilerde Öykülemeye Dayalı Anlatı Analizi

Okumada öğrenme güçlüğünü ifade eden ve nörogelişimsel bir bozukluk olan disleksi doğru ve/veya akıcı sözcük çözümleme ve okuduğunu anlama güçlükleri ile karakterizedir. Disleksi zihinsel ve duyusal bir yetersizlikten, yetersiz öğretimden kaynaklanmamaktadır. Disleksili bireylerin yaşadıkları okuma sorunları dilin fonoloji bileşenindeki yetersizlik ile açıklanmaktadır. Ancak disleksili bireylerin güçlük yaşadıkları tek alan dilin fonoloji bileşeni ve okuma değildir. Çok sayıda araştırmada disleksili bireylerin dil sorunları yaşadıkları da belirtilmiştir. Ancak bu grupta dilin anlatıya dayalı dil örnekleriyle değerlendirildiği araştırma sayısı sınırlıdır. Dil örneği analizi bireylerin doğal bağlamlarda, günlük yaşamda kullandığı dil becerilerinden temsil edici bir örnek alınmasını ve alınan örneğin belli değişkenler açısından analiz edilmesini gerektiren bir değerlendirme yöntemidir. Dil örneği analizi ifade edici dilin farklı boyutlarda (sözcük bilgisi, biçimbirim bilgisi, sözdizimi ve anlatı özellikleri) betimlenmesini sağlamakta, gelişim ve/veya müdahaleden kaynaklanan ilerlemelerin izlenmesine olanak vermekte, değerlendirilen bireyin dil özelliklerinin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymaktadır.
Bu çalışmanın amacı anadili Türkçe olan disleksi tanılı ilkokul öğrencilerinin dil becerilerinin öyküleme bağlamında tipik gelişim gösteren (TGG) akranlarının dil becerileri ile karşılaştırmalı olarak incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada karşılaştırmalı betimsel araştırma modeli kullanılmıştır.
Çalışmanın katılımcılarını İstanbul ilinde bulunan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı beş farklı ilkokula devam eden okuma sorunları nedeni ile öğrenme güçlüğü (disleksi) tanısı alan 35 ve TGG 35 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada katılımcıların öyküleme becerilerinin öykü anlatma ve öykü tekrar anlatma bağlamlarında değerlendirilmesi amacıyla iki resimli kitap ve bu kitaplara ilişkin iki öykü kullanılmıştır. Çalışmanın verileri bireysel olarak toplanmıştır. Çalışmada önce öykü anlatma ardından öykü tekrar anlatma bağlamlarında değerlendirme yapılmış, her iki değerlendirmede de ses kaydı alınmıştır. Verilerin toplanması sırasında Bowles ve arkadaşlarının (2020) öyküleme değerlendirme protokolünden yararlanılmıştır. Veri toplama süreci bittikten sonra araştırmacılar ses kayıtlarını dinleyerek öğrencilerin öykülerini bilgisayar ortamında yazıya dökmüşlerdir. Dil bozuklukları alanında çalışan bağımsız bir uzman ses kayıtlarını dinleyerek yazılı belgelerle karşılaştırmıştır. Öykülemeye dayalı anlatıların analizinde kodlama güvenirliğinin sağlanması için her bir öykü için puanlama anahtarları oluşturulmuştur. Puanlama anahtarının oluşturulmasında öykü yapısı belirleyici olmuştur. Puanlama anahtarlarında kurulum, genel başlatıcı olay, öyküyü oluşturan her bir bölüm için üçer tane başlatıcı olay-amaç-girişim-sonuç, genel sonuç ve tepki bulunmaktadır. Her bir öykü birimi "1" puan ile puanlanmakta ve öğrencilerin alabilecekleri toplam puan 0-17 arasında değişmektedir. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS 21 programı

kullanılmıştır. Önce grupların incelenen değişkenlerdeki puanlarının dağılımlarının normal dağılım gösterip göstermediğinin belirlenmesi için Kolmogorov-Simirnov normallik testi yapılmıştır. Verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiş ve grupların karşılaştırılması için Mann Whitney U Testi kullanılmıştır. Grupların öykü anlatma ve öykü tekrar anlatma bağlamlarındaki performans farklılıklarının kendi içlerinde incelenmesi için ise Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır.
Sonuçlar disleksili çocukların, TGG akranlarına göre hem öykü anlatma hem de öykü tekrar anlatma bağlamlarındaki anlatılarında daha düşük performans gösterdiklerini, her iki grubunda öykü tekrar anlatma bağlamında daha yüksek puanlar aldıklarını ortaya koymuştur. Bu bulgular disleksili çocukların okuma sorunlarına ek olarak öykü yapısını anlamada, tam ve tutarlı anlatılar yapmada da güçlükler yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Alanyazında bu güçlükler planlama becerilerinde, çıkarım yapmada, olaylar arasındaki zamansal ve nedensel ilişkileri anlama ve ifade etmedeki sorunlar ile açıklanmaktadır. Disleksili çocuklarda anlatı güçlüklerinin değerlendirilmesi ve desteklenmesi dil ve okuryazarlık becerilerine katkıları bakımından önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Özgül öğrenme güçlüğü, disleksi, dil becerileri, öyküleme*

Bildiri No: PDR2022.000273 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Ayşe Sibel Demirtaş, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*

Emotional Availability of Parents and Mental Well-Being in Early Adolescence: The Mediating Role of Self-Efficacy

Early adolescence is a critical stage that is not only a time of accelerated growth and change but also a transition period between childhood and late adolescence. The current research was designed to investigate the relations among mother–child and father–child emotional availability, self-efficacy and mental well-being which have positive outcomes in this critical stage. It was hypothesized that the adolescents with higher emotional availability of mother and father would have greater mental well-being through increased self-efficacy. For this purpose, correlational research design was used in this study and two models were tested. The relationships among emotional availability of mother and father (predictor variables), self-efficacy (mediator variable) and mental well-being (outcome variable) were examined through mediation analysis.A total of 320 middle school students [143 females (%44.7), 175 males (%54.7), 2 missing (%0.06) aged 11-13 years] participated in the study. Convenient sampling was used for the participants of the research. The participants of the current research were attending two different secondary schools enrolled in grades 6, 7, 8 (6th = 50 students, 7th = 152 students, 8th = 120 students) in Antalya, Turkey. The schools were located in Alanya. In accordance with the principles for research ethics, permission was obtained from Ministry of Education. All students voluntarily participated in the research in classroom settings at their schools. Personal Data Form, Lum Emotional Availability of Parents Scale, Self-Efficacy Questionnaire for Children and Warwick Edinburgh Mental Well-Being Scale were applied in data collection. The preliminary results showed that emotional availability of parents (both mother and father), self-efficacy and mental well-being were interrelated positively. Findings from the mediational model indicated that self-efficacy mediated in the association between emotional availability of parents and mental well-being. 43% and 44% of the variance in mental well-being was accounted for by the predictors. Research findings were discussed in conjuction with the literature and some suggestions were proposed for psychological counselors and researchers.

Keywords: *emotional availability of parents, self-efficacy, mental well-being, early adolescence*

Bildiri No: PDR2022.000276 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Metin KOCATÜRK, İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa*

Evaluation of Contextual and Emotional Experiences in Digital Games

Digital games have become the most widely used platforms of the digital age, including entertainment, socializing, learning and development experiences. Digital game industry in the world economy is also growing remarkably. Regardless of children, youth or adults, the interest of individuals from all age groups towards digital games has increased more than ever before. It is stated that this situation will increase even more in the coming years. As a matter of fact, in the Information Technologies Usage Research for Children conducted by the Turkish Statistical Institute (TUIK) in 2021 with individuals aged between 6-15, it was found that 66.1% of children regularly use the Internet for the purpose of playing games and downloading games. However, in the same study, 94.7% of children (91.8% for girls; 96.2% for boys) stated that they play digital games almost every day or at least once a week. In this context, the experience of individuals playing digital games has been a prominent issue since childhood. In today's digital age, it can be said that adults also participate in digital game experiences and there is a tendency to digital games for different purposes.

With the changing living conditions, the fact that digital games can be played in any environment now draws attention as a common experience among children, young people and even adults. Digital games have become an increasingly popular technology among children, teenagers and adults. In particular, the unique features of digital games, the prominent issues in the preference of digital games and the emotional experiences offered by digital games are evaluated in this study.

In this research, 287 (48% female, *N*=138; 52% male, *N*=149) participants (the age average is 24.60) were asked about playing digital games, the elements that attracted their attention in digital games, and their emotional experiences while playing digital games. In the study, the participants' game preferences (single player or online games), the reasons for playing digital games, the elements that most interested them in digital games, and how they felt while playing digital games were also investigated. Data were analyzed by content analysis.

According to the research findings; 41% of the participants prefer single-player games (N=119), and 59% prefer online games (N=168). 35% of the participants play games every day (N=101), 18% of the participants play games two-three times a week (N=51), 15% of the participants play games once a week (N=43), 32% of the participants play games once a month (N=92). Those who have never played games were not considered within the scope of the study.

The interesting elements of digital games were evaluated with the themes of social interaction, the unique features of the game, and the personal meaning of the game. Competition in the game, arousing curiosity in the game, the social environment in the game, playing the game with friends, meeting new people, reaching people in different parts of the world, entertainment, teamwork and cooperation, the continuity of the game, the difference in the world and atmosphere of the game, the freedom of the game, the story of the game, the

specific characters of the game, the content and graphic design of the game, the near-realistic experiences in the game, the development of the game's creativity, the rewarding of success in the game, the goals in the game, the things that cannot be done in real life can be done in the game, the connection of the game with different branches of art (literature, cinema, painting), strategy in the game, creating self-control of, being active in the game are the most interesting elements in digital games. Particularly, it is noteworthy that the participants who play online games prioritize the social interaction and communication aspects offered by digital games. In this sense; in the game, competition, cooperation, having fun with friends, reaching and meeting people from different parts of the world are emphasized. In single-player games, it has been observed that elements such as exploring the universe offered by the digital game, arousing curiosity in the story, characteristics of the protagonists, and experiencing the feeling of success are specified.

Participants discussed the reasons for playing digital games under the themes of the benefits of the game, social interaction and motivation for the game. These themes are having fun, getting away from the stresses of life and relaxing, the desire to achieve, the desire to reach a goal, to compete, to interact with other people, to make friends, to be in the free world offered by digital games, and to prefer to be active in front of the screen. A group of participants also stated that they play digital games in order to acquire a profession.

One of the prominent issues in the context of digital games is emotional experiences. Participants stated their emotional experiences in digital games as enjoying, being happy, finding peace, avoiding stress and relaxing, distraction, calming, anger, tension, feeling free, ambitious, patient, excited, focused and immersed. The intensity of emotional experiences in the world offered by digital games is another outstanding issue. It has been seen that positive emotional experiences such as enjoying, having fun, being happy, calming and feeling free are directly effective in terms of the time spent playing digital games. However, it has been revealed that digital games are preferred to get away from the stress and adversity of life and to relax.

Digital games integrates physical and virtual elements that can be played through computers, game consoles, mobile devices and handheld consoles. With the playing of digital games on platforms such as handheld consoles, tablets and smartphones, access to digital games is possible without the need to design a special environment for playing games, and thus, the time for individuals to play digital games increases. Digital games can be played for many purposes. Individuals can socialize, have fun, and relax through digital games. With the widespread use of digital games, identifying the features of digital games, the interesting elements they arouse in people and revealing the emotional functions of digital games will be an important step in understanding and making sense of these experiences.

Keywords: *Digital game, digital game features, emotional experiences*

Dijital Oyunlarda İçeriksel ve Duygusal Deneyimlerin Değerlendirilmesi

Dijital oyunlar; eğlence, sosyalleşme, öğrenme ve geliştirme deneyimlerini içeren dijital çağın en yaygın kullanılan platformları haline gelmiştir. Dijital oyun endüstrisinin dünya ekonomisindeki payı ve yeri de giderek büyümektedir. Çocuk, genç veya yetişkin farkı gözetmeksizin her yaş grubundan bireylerin dijital oyunlara yönelik ilgisi hiç olmadığı kadar

artmıştır. Bu durumun önümüzdeki yıllarda daha da artış göstereceği belirtilmektedir. Nitekim Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2021 yılında 6-15 yaş aralığındaki bireylerle yaptığı Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırmasında düzenli olarak internet kullanan çocukların %66,1'inin oyun oynama ve oyun indirme amacıyla internette faaliyet yürüttüğü bulunmuştur. Bununla birlikte aynı araştırmada çocukların %94,7'si (kız çocuklarının oranı %91,8; erkek çocukların oranı %96,2) hemen her gün veya haftada en az bir defa olmak üzere dijital oyun oynadığını belirtmiştir. Bu bağlamda bireylerin dijital oyun oynama deneyimleri çocukluk döneminden itibaren ön plana çıkan bir konu olmuştur. Günümüz dijital çağında yetişkinlerin de dijital oyun deneyimlerine katıldığı ve farklı amaçlarla dijital oyunlara yönelimlerinin olduğu söylenebilir.

Çağın değişen yaşam koşullarıyla birlikte dijital oyunların artık her ortamda oynanabilmesi çocuklar, gençler ve hatta yetişkinler arasında yaygın bir deneyim olarak dikkatleri çekmektedir. Dijital oyunlar çocuklar, gençler ve yetişkinler arasında kullanımı giderek yaygınlaşan bir teknoloji haline gelmiştir. Özellikle dijital oyunların kendine özgü özellikleri, dijital oyunların tercih edilmesinde öne çıkan konular ve dijital oyunların sunduğu duygusal deneyimler bu araştırmada ele alınmıştır.

Bu çalışmada yaş ortalaması 24,60 olan 287 (%48 kadın, N=138; %52 erkek, N=149) katılımcının dijital oyun oynama amaçları, dijital oyunlarda ilgilerini çeken unsurlar ve dijital oyun oynarken duygusal deneyimleri araştırılmıştır. Araştırmada katılımcılara tercih ettikleri oyun türü (tek oyunculu veya çevrimiçi oyunlar), dijital oyun oynama gerekçeleri, dijital oyunlarda en çok ilgilerini çeken unsurlar, dijital oyun oynarken kendilerini nasıl hissettikleri sorulmuştur. Araştırma verileri içerik analizi ile incelenmiştir.

Araştırma bulgularına göre; katılımcıların %41'i tek oyunculu oyunları (N=119), %59'u ise çevrimiçi oyunları (N=168) tercih etmektedir. Katılımcıların %35'i her gün oyun oynadığını (N=101), %18'i haftada iki-üç kez oynadığını (N=51), %15'i haftada bir kez oyun oynadığını (N=43), %32'si ayda bir kez oyun oynadığını (N=92) belirtmiştir. Hiçbir zaman oyun oynamayanlar çalışma kapsamında değerlendirilmemiştir.

Dijital oyunların ilgi çeken unsurları sosyal etkileşim, oyunun içeriksel özellikleri, oyunun kişisel anlamı temalarıyla değerlendirilmiştir. Oyundaki rekabet, oyunun merak uyandırması, oyundaki sosyal ortam, oyunun arkadaşlarla oynanması, yeni kişilerle tanışma, dünyanın farklı yerlerindeki kişilere ulaşma, eğlence, takım halinde hareket etme ve yardımlaşma, oyunun sürekliliği, oyunun dünyasının ve atmosferinin farklı olması, oyunun özgürlük sunması, oyunun hikayesi, oyunun özgül karakterleri, oyunun içerik ve grafik tasarımı, oyunda gerçekliğe yakın deneyimler, oyunun yaratıcılığı geliştirmesi, oyunda başarının ödüllendirilmesi, oyunda hedeflerin olması, gerçek hayatta yapılamayan şeylerin oyunda yapılabilmesi, oyunun farklı sanat dallarıyla (edebiyat, sinema, resim) bağı, oyunda strateji oluşturmak, oyunun öz-kontrol sağlaması, oyunda etkinlik içinde olma temaları dijital oyunlarda en çok ilgi çeken unsurlardır. Özellikle çevrimiçi oyun oynayan katılımcıların dijital oyunların sunmuş olduğu sosyal etkileşim ve iletişim ile ilgili unsurları ön plana alması dikkati çekmektedir. Bu anlamda; oyundaki rekabet, iş birliği, arkadaşlarla birlikte eğlenme, dünyanın farklı yerlerindeki kişilere ulaşma ve onlarla tanışma vurgulanmıştır. Tek oyunculu oyunlarda ise, dijital oyunun sunmuş olduğu evreni keşfetme, hikayenin merak uyandırması, karakterlerin özellikleri, başarı hissini yaşama gibi unsurların belirtildiği görülmüştür.

Katılımcılar dijital oyun oynama gerekçelerini oyunun sağladığı yararlar, sosyal etkileşim ve oyuna yönelik motivasyon temalarında ele almıştır. Bu temaları; eğlenmek, yaşam

streslerinden uzaklaşmak ve rahatlamak, başarma arzusu, bir amacı gerçekleştirme isteği, rekabet etmek, diğer kişilerle etkileşim içinde olmak, arkadaş edinmek, dijital oyunun sunduğu özgür dünyada bulunmak, ekran başında aktif olmayı tercih etmek doğrultusunda çerçevelendirmiştir. Bir grup katılımcı da dijital oyunları bir meslek edinmek amacıyla oynadığını ifade etmiştir.

Dijital oyunlar bağlamında öne çıkan konulardan biri de duygusal deneyimlerdir. Katılımcılar dijital oyunlardaki duygusal deneyimlerini zevk alma, mutlu olma, huzur bulma, stresten kaçınma ve rahatlama, kafa dağıtma, sakinleşme, sinirlenme, gerilme, özgür hissetme, hırslanma, sabretme, heyecanlanma, odaklanma, içine gömülme olarak belirtmiştir. Dijital oyunların sunduğu dünyada yaşanan duygusal deneyimlerin yoğunluğu öne çıkan bir diğer konudur. Özellikle zevk alma, eğlenme, mutlu olma, sakinleşme ve özgür hissetme gibi olumlu duygusal deneyimlerin dijital oyun oynamaya ayrılan süre bakımından doğrudan etkili olduğu görülmüştür. Bununla birlikte yaşamın stresinden ve olumsuzluklarından uzaklaşmak ve rahatlamak için de dijital oyunların tercih edildiği ortaya çıkmıştır.

Dijital oyunlar; bilgisayarlar, oyun konsolları, mobil araçlar ve el konsolları aracılığıyla oynanabilen fiziksel ve sanal unsurları bütünleştiren bir yapıdadır. Dijital oyunların el konsolları, tabletler ve akıllı telefonlar gibi platformlarda oynanmasıyla birlikte oyun oynamak için özel bir ortamın tasarlanmasına ihtiyaç duyulmadan dijital oyunlara erişim mümkün olmakta ve bu sayede bireylerin dijital oyun oynama süreleri de artış göstermektedir. Dijital oyunlar birçok amaç için oynanabilmektedir. Bireyler dijital oyun aracılığıyla sosyalleşebilmekte, eğlenceli zaman geçirebilmekte, kendilerini rahatlatabilmektedir. Dijital oyunların yaygın kullanımıyla birlikte dijital oyunların özellikleri, insanlarda uyandırdığı ilgi çekici unsurların belirlenmesi ve dijital oyunların duygusal olarak işlevlerinin ortaya konulması bu deneyimlerin anlaşılmasında ve anlamlandırılmasında önemli bir adım olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Dijital oyun, dijital oyun özellikleri, duygusal deneyimler*

Bildiri No: PDR2022.000277 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Rehabilitasyon Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Dr. Öğr. Üyesi Deniz Akdal, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Öğr. Gör. Ömer Faruk Akbulut, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi **Arş. Gör. Burcu Yapar, Necmettin Erbakan Üniversitesi*

Rehabilitation Psychological Counseling Studies in Turkey: A Content Analysis

The aim of this research is to determine the research trends by examining the postgraduate theses made in the field of rehabilitation psychological counseling in Turkey. In this context, in the research, master's and doctoral theses with thesis carried out in the fields of Guidance and Psychological Counseling, Psychological Counseling and Guidance, Psychological Services in Education were examined within the framework of the determined criteria. Within the scope of the research, a search was carried out using the YOKTEZ database and postgraduate theses in the field of rehabilitation psychological counseling were evaluated for review within the scope of the research. The "Research Evaluation Form" prepared by the researchers was used during the examination of the postgraduate theses within the scope of the research. After the postgraduate theses to be examined within the scope of the research were determined by considering the inclusion criteria, they were subjected to content analysis. Postgraduate theses; year of publication, type of thesis, type of university, research model, study group, size of study group, type of special needs studied, measurement tool used, statistical analysis, and variables studied. The results of the research were discussed in the light of the literature and suggestions were made.

Keywords: *rehabilitation psychological counseling, special education, guidance*

Türkiye'de Rehabilitasyon Psikolojik Danışmanlığı Araştırmaları: Bir İçerik Analizi

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de rehabilitasyon psikolojik danışmanlığı alanında yapılmış lisansüstü tezleri inceleyerek araştırma eğilimlerini belirlemektir. Bu kapsamda araştırmada, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Eğitimde Psikolojik Hizmetler bilim dallarında gerçekleştirilen tezli yüksek lisans ve doktora tezleri belirlenen ölçütler çerçevesinde incelenmiştir. Araştırma kapsamında YÖKTEZ veri tabanı kullanarak tarama gerçekleştirilmiş ve rehabilitasyon psikolojik danışmanlığı alanındaki lisansüstü tezleri araştırma kapsamında incelenmek üzere değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma kapsamındaki lisansüstü tezlerin incelenmesi sürecinde araştırmacılar tarafından hazırlanan "Araştırma Değerlendirme Formu" kullanılmıştır. Araştırma kapsamında incelenecek lisansüstü tezler dâhil edilme kriterleri göz önünde bulundurularak belirlendikten sonra içerik analizine tabi tutulmuştur. Lisansüstü tezler; yayınlanma yılı, tez türü, üniversite türü, araştırma modeli, çalışma grubu, çalışma grubu büyüklüğü, çalışılan özel gereksinim türü, kullanılan ölçme aracı, yapılan istatistiksel analizler, çalışılan değişkenler ölçütleri çerçevesinde incelenmiştir. Araştırmanın sonuçları, alanyazın ışığında tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *rehabilitasyon psikolojik danışmanlığı, özel eğitim, rehberlik.*

Bildiri No: PDR2022.000281 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Gamze Sart, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa* Prof. Dr. Ayşe Esra Aslan, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Teaching and Learning about Career Counseling as a Pathway for Sustainable Development Goals

The Sustainable Development Goals (SDGs) laid out by the United Nations General Assembly require well-organized and coordinated action by stakeholders in every country to transform all sections of society, including local government, national government, private and public institutions, NGOs, educational institutions (including universities), civil society, scientific institutions, businesses, and even individual activity (Nakicenovic, et al., 2019). However, most stakeholders do not have enough knowledge and understanding about how the 17 SDGs can be put into effect and institutionalized to achieve sustainability at a systemic level (Messner et al., 2019). More importantly, a total investment of $8.1 trillion is required between now and 2050, while annual investment needs to reach $536 billion to successfully tackle the interlinked issues of climate change, biodiversity, and land degradation crises according to the State of Finance for Nature report (Zhongming et al., 2021).

The first report from The World in 2050 (TWI2050) initiative on Transformations to Achieve the Sustainable Development Goals was published in 2018. The report identified the "Six Exemplary Transformations" needed to achieve the SDGs and long-term sustainability by 2050 and beyond (van Vuuren et al., 2022). These Six Exemplary Transformations are: 1) Human Capacity and Demography; 2) Consumption and Production; 3) Decarbonization and Energy; 4) Food, Biosphere, and Water; 5) Smart Cities; and 6) Digital Revolution (Sachs et al., 2019). There is no doubt that in order to achieve all six transformations, systemic implementation and detailed science, technology, and innovation (STI) roadmaps are needed. Indeed, in all these activities, the most important action to take is to find well educated human capital from the local to the global scale (Messner et al., 2019).

Of all 17 SDGs, STI roadmaps are the most crucial in shaping lasting systemic change. In order to meet the needs of the Six Exemplary Transformations listed above, individuals, especially leaders, must be well-equipped to face the challenges these reforms will entail (Chen & Liu, 2021). New digital systems and organizations should be built to increase capacities, support systemic change, and find novel solutions (Sachs et al., 2019). There is no doubt that many of these changes could risk creating social problems. Moreover, current infrastructure is insufficient to meet the needs of the human capital that is required to make necessary changes (Di Fabio & Peiro, 2018). There should be greater investment in the support of employees, such as in career counseling, to handle these demands with caution, care, and innovation and to prepare society for any disruption to people's working lives while solutions are being developed (Maree & Di Fabio, 2018).

Though radical changes require priority investments and come with regulatory challenges, experts should be ready to manage and take the lead in putting these transformations into effect (Santilli et al., 2020). The role of career counselors in leading the implementation of the 17 SDGs will be particularly crucial as they regularly work with businesses and governments,

including local governments and civil society (Maree & Di Fabio, 2018). For this reason, the teaching and learning strategies of career counselors should be revised and amended to meet the needs of future job markets.

Hence, the purpose of this research is to clearly define the role of teaching and learning in career counseling as a pathway towards achieving SDGs. Its main focus is on how career counselors could be prepared to help other experts lead SDG strategies (Di Fabio & Svicher, 2021). Additionally, it will look at how career counselors' talents, attitudes, and skills could be improved by choosing certain fields and career paths. In fast-changing multicultural societies, career counselors could help predict future challenges and proactively prevent potential crises (Maree & Di Fabio, 2018).

A qualitative study was conducted to help prospective career counselors develop necessary skills in mind of these challenges. The study involved providing participants with example scenarios and specific assignments during a career counseling lesson in order to improve their knowledge and understanding of the 17 SDGs. In this way, these prospective counselors learned what the 17 SDGs are and what can be done to help achieve them. This allowed them to become more aware of the specific needs of each SDG.
The study was conducted at a public university in Istanbul, in which 42 out of a course of 69 students had planned to become career counselors. Their ability to not only learn but also teach the 17 SDGs was analyzed by the researchers.

After asking the students who wanted to become career counselors a series of questions, the researchers worked closely with all the counseling students. After obtaining consent from all participants, the counseling students were given specific assignments and a questionnaire to understand their level of knowledge regarding the 17 SDGs and their understanding about how they might be able help achieve them as professional career counsellors. The semi-structured interview questions were given through WhatsApp messages and virtual meetings. After selected data were collected and clustered, they were analyzed under the NVivo system. These data were sorted into the two main categories of teaching and learning about career counseling as a pathway to understanding the 17 SDGs. As part of the quality assurance process, the 17 SDGs have become a more prominent feature of the university curricula.

The results of this study showed that learning success depended on the participants' motivation rather than their talents, attitudes, and skills. Even though the 17 SDGs are likely to profoundly influence the future of career counseling by playing a key role in shaping opportunities, only 17% of participants considered them really important for their own career paths. Twenty-one percent of the participants were not interested in learning about the SDGs despite wanting to become career counselors. The main reason for this is that they wanted to work in other areas.

Sixty-two percent of the students considered the 17 SDGs to be very important, but they were concerned about taking too much risk in making the required changes. They were open to learning, but they did not know how to adapt. Since the concept of career counseling as a means to work towards the 17 SDGs was new to them, these participants did not know how they could improve their competencies when presented with the example scenarios.

From the teaching perspective, there were limited resources to implement the SDGs in career counseling. Additionally, the impact of demographic factors, such as cultural background and gender, should be considered in relation to different attitudes towards SDG implementation.

In other words, the talents, attitudes, and skills that affect career counselors' own career choices are likely to be influenced by the cultural environment they live and work in. Given that different environments offer different opportunities, career counselors' talents, attitudes, and skills would be better adapted to the needs of the 17 SDGs if learning environments took these issues more seriously. Consequently, new and better opportunities should be developed at the universities as well as at the NGOs to meet the coming needs of career counseling from an SDG standpoint. Additionally, much more financial investment is needed to develop sustainable life-long learning and teaching methods for career counselors.

Keywords: *Career Counseling, Teaching Career Counseling, Learning Career Counseling, Sustainable Development Goals, Higher Education, Universities*

Bildiri No: PDR2022.000282 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışma Uygulaması ve Süpervizyonu
Lisansüstü Öğrencisi Ece Gökmenoğlu, Bahçeşehir Üniversitesi **Prof. Dr. Özlem Karaırmak, Bahçeşehir Üniversitesi*

The Effect of Systems Approach Supervision Model on Professional Self-Efficacy, Psychological Mindedness and Working Alliance

Objective: Supervision is considered to be the most critical process that establishes a link between theoretical knowledge and practice in counselor education (Bernard & Goodyear, 2014). In this study; the supervision process of Individual Counseling Practice (ICP) at the undergraduate level was structured with the Systems Approach Model (SAS) (Holloway, 2016). The focus is on the effects of the supervision process based on SAS on the professional self-efficacy, psychological mindedness and working alliance of the counselor candidates.
Method: The participants of the study were nineteen counselor candidates who were educated at the Psychological Counseling and Guidance Department of a foundation university at the undergraduate level and participated in the ICP supervision process. The supervision process was carried out in two separate groups and the same supervision model with a flexible structure was applied considering the needs of the groups. Participants were randomly assigned to groups. Due to the pandemic, the study was conducted online. The data of the study are Supervision Working Alliance Inventory- Counselor form (Sarıkaya, 2017); Counseling Self-Estimate Inventory Short Form (Karaırmak, 2018) and Psychological Mindedness Scale (Hisli Şahin & Yeniceri, 2015) were collected through the Google form application in two different time periods as pre-test and post-test. The data were analyzed using the Wilcoxon test to see the difference between pre-test and post-test applications in independent groups.
Results: The findings showing the intragroup differences are presented in Table 1 separately and combined for the groups. According to the combined group averages; A significant difference was found between the counseling self-efficacy, supervision working alliance and psychological mindedness pretest - posttest mean scores. According to the analysis results; Counseling self-efficacy, supervision working alliance and psychological mindedness levels increased in the combined group.

Conclusion: In the study, it was revealed that responding to the supervision learning needs of the counselor candidates with SAS, which is a model for the supervision process, affects the counseling self-efficacy, supervision working alliance and psychological mindedness levels of the counselor candidates. Counseling self-efficacy and psychological mindedness levels did not increase significantly in the first group, because the transition from the beginning stage to the mature stage took longer due to the dynamics and characteristics of the supervision group. As a result; it has been revealed that the model facilitates the achievement of the professional and personal learning objectives addressed in the process on the basis of the supervision working alliance as suggested.

Keywords: *Individual counseling practice supervision, counselor self-efficacy, psychological mindedness, supervision working alliance*

Sistemler Yaklaşımı Süpervizyon Modeli'nin Mesleki Öz-Yeterlik, Psikolojik Farkındalık ve Çalışma İttifakına etkisi

Amaç: Psikolojik danışman eğitiminde kuramsal bilgi ile uygulama arasında bağ kurulmasını sağlayan en kritik süreç süpervizyon olarak değerlendirilmektedir (Bernard ve Goodyear, 2014). Bu çalışmada; lisans düzeyinde Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması (BPDU) süpervizyon süreci Sistemler Yaklaşımı Modeli (SYM) (Holloway, 2016) ile yapılandırılmıştır. SYM'ye dayalı yürütülen süpervizyon sürecinin psikolojik danışman adaylarının mesleki öz-yeterlik, psikolojik farkındalık ve çalışma ittifakına etkisine odaklanılmıştır.
Yöntem: Çalışmanın katılımcıları, bir vakıf üniversitenin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim dalında lisans düzeyinde eğitim gören ve BPDU süpervizyon sürecine katılan on dokuz psikolojik danışman adayıdır. Süpervizyon süreci iki ayrı grupta yürütülmüştür ve esnek yapılandırılmış aynı süpervizyon modeli grup ihtiyaçları dikkate alınarak uygulanmıştır. Katılımcılar gruplara rastgele atanmıştır. Salgın nedeniyle çalışma çevrimiçi ortamda yürütülmüştür. Çalışmanın verileri Süpervizyon Çalışma İttifakı Envanteri-Psikolojik Danışman formu (Sarıkaya, 2017); Psikolojik Danışma Öz-Yeterlik Envanteri Kısa Formu (Karaırmak, 2018) ve Psikolojik Farkındalık Ölçeği (Hisli Şahin ve Yeniçeri, 2015) kullanılarak ön test– son test olmak üzere iki farklı zaman diliminde Google form uygulaması aracılığıyla toplanmıştır. Veriler bağımsız gruplarda ön test - son test uygulamaları arasındaki farka bakılmak üzere Wilcoxon testi kullanılarak analiz edilmiştir.
Bulgular: Grup içi farkları gösteren bulgular gruplar için ayrı ayrı ve birleştirilmiş olarak Tablo 1'de sunulmuştur. Birleştirilmiş grup ortalamalarına göre; psikolojik danışma öz-yeterlik, süpervizyon çalışma ittifakı ve psikolojik farkındalık ön test- son test ortalama puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Analiz sonuçlarına göre; birleştirilmiş grupta psikolojik danışma öz-yeterlik, süpervizyon çalışma ittifakı ve psikolojik farkındalık düzeyleri artmıştır.

Sonuç: Çalışmada, psikolojik danışman adaylarının süpervizyon öğrenme ihtiyaçlarına süpervizyon sürecine yönelik bir model olan SYM ile yanıt verilmesinin adayların algıladıkları psikolojik danışma öz-yeterlik, süpervizyon çalışma ittifakı ve psikolojik farkındalık düzeylerine etki ettiği ortaya koyulmuştur. Psikolojik danışma öz-yeterlik ve psikolojik farkındalık düzeyleri birinci grupta anlamlı düzeyde artmamıştır, çünkü süpervizyon grubunun dinamikleri ve özellikleri sebebiyle başlangıç evresinden olgunlaşma evresine geçişi daha uzun sürede olmuştur. Sonuç olarak; modelin, önerdiği şekilde süpervizyon çalışma ittifakının zemininde süreçte ele alınan mesleki ve kişisel öğrenme hedeflerine ulaşılmasını kolaylaştırdığı ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Bireyle psikolojik danışma uygulaması süpervizyonu, psikolojik danışma öz-yeterlik, psikolojik farkındalık, süpervizyon çalışma ittifakı*

Bildiri No: PDR2022.000285 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Hazal Demir, Suruç Borsa İstanbulOrtaokulu* Doç. Dr. Mehmet Ali Yıldız, Adıyaman Üniversitesi

Multiple Mediation of School Attachment Between Self-Efficacy and Life Satisfaction in Secondary School Students

Introduction: Schools are where children develop their cognitive competences and acquire the knowledge and problem-solving skills necessary to participate effectively in society. School, which is in the lives of children from an early age, is thought to be an environment that can be used effectively in shaping the child's perception of himself and life and developing positive experiences. Considering the studies in the literature, there are studies showing that students with high self-efficacy levels are successful in school and have high levels of positive affect and life satisfaction. In addition to being interrelated and frequently studied concepts, self-efficacy and life satisfaction have been found to be related to the level of school attachment. However, studies examining these three concepts together are limited. In the light of this information, the mediating role of school attachment between self-efficacy and life satisfaction in secondary school students was studied in this study. The relationship between self-efficacy, school attachment and life satisfaction variables were examined. In addition, the sample of the study was selected from a region where seasonal agricultural worker families are concentrated. For this reason, it was also investigated whether the levels of self-efficacy, school attachment and life satisfaction differed in students who work as seasonal agricultural workers and those who do not. It is thought that the study will play an enlightening and important role in the development of the educational environment of secondary school students and in the planning of intervention studies as well as the protective and preventive studies to be carried out for students working as seasonal agricultural workers.
Method: 5th-8th grades in secondary schools in Şanlıurfa province were included in the research. A total of 386 students (X= 12.12; Sd= 1.25), 205 female (53.1%) and 181 male (46.9%) students, who were between the ages of 9 and 16, attended classes. Multidimensional Satisfaction with Life Scale-Short Form, Self-Efficacy Scale for Children and School Attachment Scale for Children and Adolescents were used as data collection tools in the study. Descriptive statistics, Pearson correlation coefficient, and t-test for independent groups were used in the analysis of the data, while the Ordinary Least Squares Regression-based approach and the Bootstrap Method were used in the analysis of the mediation data. The data analyzed in 5000 Bootstrap samples were analyzed with the SPSS 26.0 program and the significance level was accepted as .05. In the study, the "gender" variable was determined as the control variable (covariate variable).
Results: As a result of the analysis, it was seen that there was a significant and positive relationship between self-efficacy, school attachment sub-dimensions and life satisfaction. In addition, no significant difference was found between children working as seasonal agricultural workers and children not working as seasonal agricultural workers in terms of social and emotional self-efficacy levels, which are sub-dimensions of self-efficacy. It was also observed that there was no significant difference in terms of school attachment sub-dimensions, level of attachment to school, friend and teacher, and level of life satisfaction. However, it was observed that there was a significant difference between the groups in terms

of academic self-efficacy, one of the sub-dimensions of self-efficacy, in favor of the children who did not work.
In the mediation analysis, the total effect of self-efficacy on life satisfaction (c= -.16, SH= .03, t= - 5.56, p<.001) was found to be significant (Step 1). Gender determined as the control variable, school attachment and friend attachment teacher attachment (B=-.91, SH=.34, t= -2.68 p<.01) and life satisfaction (B=1.76, SH=.61, t=2.9p<.01) The effect on it was found to be statistically significant. In addition, the mediating variables of self-efficacy were school attachment (B= .08 SH=.02 t=5.36 p<.001), friend attachment (B=.16, SH=.02, t=8.60, p<.001), direct effects on teacher attachment (B=.08, SH= .01, t=5.51, p<.001) are significant (Step 2). Considering the direct effects of mediator variables on life satisfaction, school attachment (B= .29, SH=.09, t=3.23, p<.01) and friend attachment (B=.34, SH=.08, t=4.32, p<.01) .001), teacher attachment (B=.37, SH= .11, t=3.5, p<.01) were found to be significant (Step 3). When self-efficacy and all mediating variables were included in the equation at the same time (Step 4), the relationship between self-efficacy and life satisfaction decreased and it was observed that it was not at a significant level (c'=.05, SH= .03,t=1.73, p>.05). As a result, all three mediating variables mediate between self-efficacy and life satisfaction. It is seen that the whole model is at a significant level (F5-380=26.53) and explains 26% of the total variance in life satisfaction.
The overall indirect effect of self-efficacy on life satisfaction through school attachment (i.e. difference/c-c' between total and direct effect) is statistically significant (point estimate= .1074 and 95% BCa CI [.0736, .1486]). In the tested model, three mediating variables were considered separately in terms of mediating the indirect effects of self-efficacy on life satisfaction. Among these variables, school attachment (point estimate= .0246 and 95% BCa CI [.0089, .0491]), friend attachment (point estimate= .0537 and 95% BCa CI [.0282, -.0851]) and teacher attachment (. point estimate= .0291 and 95% BCa CI [.0109, .0550]) were found to be statistically significant. Considering the mediation power of the mediator variables, there is no difference in strength between school attachment and friend attachment, school attachment and teacher attachment; It was observed that attachment to friend mediated more strongly than attachment to teacher.
Conclusion: In our study, it was found that attachment to school, friends and teachers mediated between self-efficacy and life satisfaction. Another finding of the study was that the relationship between self-efficacy, school attachment and life satisfaction was positive and significant. In addition, there is a differentiation in the level of academic self-efficacy against students working as seasonal agricultural workers. Considering the results, it has been seen that school life is an area that can be used effectively to increase students' self-efficacy levels and life satisfaction. For this purpose, it can be suggested that intervention studies should be carried out by taking the findings of the study into account in psycho-educational studies and classroom guidance activities to be created by school psychological counselors.

Keywords: *self-efficacy, school attachment, life satisfaction, multiple mediation*

Ortaokul Öğrencilerinde Öz yeterlik ve Yaşam Doyumu Arasında Okula Bağlanmanın Çoklu Aracılığı

Giriş: Okullar, çocukların bilişsel yeterliliklerini geliştirdikleri ve topluma etkin bir şekilde katılmak için gerekli olan bilgi ve problem çözme becerilerini edindikleri yerdir. Çocukların erken yaşlardan itibaren hayatlarında olan okulun, çocuğun kendine, hayata dair algısının şekillenmesinde ve olumlu yaşantılar geliştirmesinde etkin olarak kullanılabilecek bir ortam olduğu düşünülmektedir. Alan yazında yapılan çalışmalar dikkate alındığında öz yeterlik

düzeyi yüksek olan öğrencilerin okulda başarılı olduğuna, olumlu duygulanım ve yaşam doyumu düzeylerinin yüksek olduğuna dair çalışmalar mevcuttur. Öz yeterlik ve yaşam doyumu birbiriyle ilişkili ve sıkça çalışılan kavramlar olmasının yanı sıra okula bağlanma düzeyiyle ilişkili olduklarına dair çalışmalar olduğu görülmüştür. Ancak bu üç kavramın bir arada çalışıldığı araştırmalar kısıtlıdır. Bu bilgiler ışığında, bu çalışmada ortaokul öğrencilerinde öz yeterlik ve yaşam doyumu arasında okula bağlanmanın aracılık rolü çalışılmıştır. Öz yeterlik, okula bağlanma ve yaşam doyumu değişkenlerinin birbiriyle ilişkisi incelenmiş ek olarak mevsimlik tarım işçisi ailelerin yoğunlukta olduğu bir bölgeden seçilen örneklem üzerinde çalışılması sebebiyle mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan ve çalışmayan öğrencilerde öz yeterlik, okula bağlanma ve yaşam doyumu düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenmiştir. Çalışmanın ortaokul öğrencilerinin eğitim ortamlarının geliştirilmesinde ve mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan öğrencilere yönelik olarak yapılacak koruyucu ve önleyici çalışmalarının yanı sıra müdahale çalışmalarının planlanmasında aydınlatıcı ve önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir.
Yöntem: AraştırmayaŞanlıurfa ilindeki ortaokullardaki 5.-8. sınıflarda öğrenim gören 9-16 yaşları arasında olan (X= 12.12; Ss= 1,25),205'i kız (%53.1) ve 181'i erkek öğrenci(%46.9) olmak üzere toplam 386 kişi katılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Çok Boyutlu Yaşam Doyumu Ölçeği–Kısa Formu, Çocuklar İçin Öz-yeterlik Ölçeği ve Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği (OBÖ-ÇE) kullanılmıştır. Verilerin analizinde, betimsel istatikler, Pearson korelasyon katsayısı, ve bağımsız gruplar için t testi, aracılık verilerinin analizinde ise Sıradan En Küçük Kareler Regresyona dayalı yaklaşım ve Bootstrap Yöntemi kullanılmıştır. 5000 Bootstrap örnekleminde incelenen veriler SPSS 26.0 programı ile analiz edilmiş ve anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir. Araştırmada "cinsiyet " değişkeni kontrol değişkeni (covariate değişken) olarak belirlenmiştir.
Bulgular: Yapılan analiz sonucunda öz yeterlik, okula bağlanma alt boyutları ve yaşam doyumu arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür. Ayrıca mevsimlik tarım işçisi olara çalışan çocuklar ile mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmayan çocuklar arasında öz yeterlik alt boyutlarından sosyal ve duygusal öz yeterlik düzeyi, okula bağlanma alt boyutlarından okula, arkadaşa ve öğretmene bağlanma düzeyi ve yaşam doyumu düzeyi bakımından anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak öz yeterlik alt boyutlarından akademik öz yeterlik düzeyleri arasında çalışmayan çocukların lehine olmak üzere gruplar arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür.
Aracılık analizinde öz yeterliğin yaşam doyumu üzerindeki toplam etkisi (c= -.16, SH= .03, t= - 5.56, p<.001) anlamlı düzeyde olduğu bulunmuştur (Adım 1).Kontrol değişkeni olarak belirlenen cinsiyetin okula bağlanma ve arkadaşa bağlanma üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı ancak öğretmene bağlanma (B=-.91, SH=.34, t= -2.68 p<.01) ve yaşam doyumu (B=1.76, SH=.61, t=2.9p<.01) üzerinde etkisi istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur. Ayrıca öz yeterliğin, aracı değişkenler olan okula bağlanma (B= .08 SH=.02 t=5.36 p<.001), arkadaşa bağlanma (B=.16, SH=.02, t=8.60, p<.001), öğretmene bağlanma (B=.08, SH= .01,t=5.51, p<.001) üzerindeki doğrudan etkileri anlamlı düzeydedir (Adım 2). Aracı değişkenlerin yaşam doyumu üzerindeki doğrudan etkilerine bakıldığında okula bağlanmanın (B= .29, SH=.09, t=3.23, p<.01) , arkadaşa bağlanmanın (B=.34, SH=.08, t=4.32, p<.001), öğretmene bağlanmanın (B=.37, SH= .11, t=3.5, p<.01) etkileri anlamlı düzeyde bulunmuştur (Adım 3). Öz yeterlik ile bütün aracı değişkenler denkleme aynı anda alındığında (Adım 4) öz yeterlik ile yaşam doyumu arasındaki ilişki azalmış ve anlamlı düzeyde olmadığı görülmüştür (c'=.05, SH= .03,t=1.73, p>.05). Sonuç olarak aracı değişkenlerin üçü de öz yeterlik ile yaşam doyumu arasında aracılık yapmaktadır. Tüm modelin anlamlı düzeyde olduğu (F5-380=26.53) ve yaşam doyumundaki toplam varyansın %26'sını açıkladığı görülmektedir.
Öz yeterliğin okula bağlanma aracılığıyla yaşam doyumları üzerindeki toplam dolaylı etkisi (yani toplam ve doğrudan etki arasındaki fark/c-c') istatistiksel açıdan önemlidir (nokta

tahmin= .1074 ve % 95 BCa GA [.0736, .1486]). Test edilen modelde öz yeterliğin, yaşam doyumu üzerindeki dolaylı etkilerine aracılık yapma açısından üç aracı değişken ayrı ayrı ele alındığında bu değişkenlerden okula bağlanmanın (nokta tahmin= .0246 ve % 95 BCa GA [.0089, .0491]), arkadaşa bağlanmanın (nokta tahmin= .0537 ve % 95 BCa GA [.0282, -.0851]) ve öğretmene bağlanmanın (nokta tahmin= .0291 ve % 95 BCa GA [.0109, .0550]) aracılığı istatistiksel açıdan önemli bulunmuştur. Aracı değişkenlerin aracılık güçleri açısından bakıldığında okula bağlanma ile arkadaşa bağlanma, okula bağlanma ile öğretmene bağlanma arasında bir güç farkı bulunmazken; arkadaşa bağlanma, öğretmene bağlanmadan daha güçlü düzeyde aracılık yaptığı görülmüştür.
Sonuç: Çalışmamızda öz yeterlik ve yaşam doyumu arasında okula, arkadaşa ve öğretmene bağlanmanın aracılık yaptıkları bulunmuştur. Çalışmanın diğer bir bulgusu öz yeterlik, okula bağlanma ve yaşam doyumu arasındaki ilişkinin pozitif ve anlamlı olduğudur. Ek olarak mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan öğrencilerin aleyhine akademik öz yeterlik düzeyinde bir farklılaşma vardır. Sonuçlar göz önüne alındığında okul yaşantısının öğrencilerin öz yeterlik düzeylerini ve yaşamdan aldıkları doyumu artırmaya yönelik etkili kullanılabilecek bir alan olduğu görülmüştür. Bu amaçla okul psikolojik danışmanları tarafından oluşturulacak sınıf rehberliği etkinliklerinde, psiko-eğitim çalışmalarında çalışmanın bulgularının dikkate alınarak müdahale çalışmalarının yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *öz yeterlik, okula bağlanma, yaşam doyumu, çoklu aracılık*

Bildiri No: PDR2022.000286 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışma Uygulaması ve Süpervizyonu
**Prof. Dr. Özlem Karaırmak, Bahçeşehir Üniversitesi* Arş. Gör. Selin Merve Yaşar, Bahçeşehir Üniversitesi

The Effect of Supervision on Counselor Self-Efficacy of Counselor Candidates: Microskills and Process Skills

Purpose: Individual Counseling Practice (ICP), which is given at the undergraduate level, makes a significant contribution to the professional competencies of the counselor candidates by going through the counseling experience with the real client. National standards of undergraduate supervision practices have not been finalized in Psychological Counseling and Guidance (PCG) programs yet. Although studies that accelerate the accreditation process for PCG undergraduate programs have been started recently, ICP coursework differs according to universities. Supervision, which is generally defined as a developmental process provided to a less experienced member of an experienced member of the same profession, is carried out by individual, peer and group supervision methods.
In this study, a supervision model with administrative and clinical dimensions was developed and implemented within the scope of the ICP-I course given at a foundation university, taking into account the counselor candidates needs and department resources. Under the leadership of the PCG Department, forms related to the common curriculum and practicum were prepared and all supervisors carried out the process under similar conditions. In the supervision model, it is aimed to provide qualified supervision by taking into account individualized learning needs by using individual, group and peer supervision. Two roles, seeing a client and being in a peer supervisor role, were defined for the psychological counselor candidates within the scope of the application. Peers who seeing clients conducted at least eight supervised counseling sessions with real clients. Peer supervisors match with a peer seeing a client by their own choices and followed the all counseling process. In addition, assignments that reinforce the counseling process and skills were defined in the common curriculum for peer supervisors. Within the scope of the model, counselor candidates were not allowed to find clients themselves. The application form prepared by the PCG department for supervised psychological counseling sessions was announced to university students and a pool of volunteer clients was created.
Within the scope of this study, the changes in the counselor self-efficacy of the counselor candidates (two roles determined within the scope of the model; seeing a client-peer supervisor) before and after the supervision process were examined by taking into account the differences between groups and within groups. In addition, within the scope of the model, seeing a client and being in a peer supervisor role were compared by considering the variables of anxiety, mental well-being and resilience.

Method: Within the scope of the ICP I course given online in the 2021 Fall semester, the counselor candidates were divided into two groups as the seeing a client and being in a peer supervisor role in order to change roles in the following semester. Of the 64 counselor candidates who took the course, 32 were seeing a client and the other 32 were in the role of peer supervisor. 32 counselor candidates who seeing client conducted 244 sessions with 32 real clients. The participants of the study consisted of 60 psychological counselor candidates,

31 (51.7%) of whom took this course as a seeing client and 29 (48.3%) students in the role of peer supervisor. The online scales filled by the counselor candidates before and after the supervision sessions were used to evaluate the self-efficacy, anxiety, mental well-being and resilience. Data collection tools included in the study are Demographic Information Form, Counselor Self-Efficacy Scale (COSE), State-Trait Anxiety Scale (STAI-TX), Short Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale (SWEMWS) and Resilience Scale (RS).

Finding: As a result of the dependent sample t-test analysis, it was observed that the microskills, counseling process skills and counseling self-efficacy scores of the group in the seeing client group differed significantly in the positive direction at the end of the term. Similarly, microskills, coping with difficult clients skills, psychological counseling process and counselor self-efficacy scores of the peer supervisor group significantly differed at the end of the term. Later, an independent sample t-test was conducted to examine the difference between the counselor self-efficacy of the two groups in the role of seeing client peer and peer supervisor at the beginning and end of the term. As a result of the analysis, it was observed that there was no significant difference between the groups. Finally, whether the state-trait anxiety, mental well-being, and resilience scores differ between the seeing client and peer supervisor groups at the beginning of the term was analyzed using an independent sample t-test analysis. As a result of the analysis, the trait anxiety and resilience scores of the seeing client group were found to be significantly higher than those in the peer supervisor role. Mental well-being scores do not differ in both groups.

Conclusion: According to the findings, it was observed that the counselor candidates who conducted eight sessions of counseling with real clients under individual, peer and group supervision within the scope of the ICP course given at the undergraduate level increased their counselor self-efficacy and they used microskills and process skills more effectively after the supervision. Similarly, it was observed that the counselor self-efficacy of the seeing client group in the same system, increased after the supervision process, and they used microskills and process skills more effectively. In addition, the coping skills with difficult clients of the peers supervisors increased significantly. According to the other finding of the study, it was seen that there was no difference between the counselor self-efficacy of the two groups in the role of seeing client and peer supervisor before and after supervision. So, it was concluded that both groups benefited from the course at a similar rate. Finally, the counselor candidates in the role of the seeing client were compared with the counselor candidates in the role of the peer supervisor, taking into account their trait anxiety and resilience scores. The trait anxiety and resilience of counselor candidates who seeing clients with their personal choices were found to be higher than those who did not choose to see clients. The resulting findings clearly show the contributions of qualified supervision given at the undergraduate level to the professional competence of counselor candidates. It is clear that the supervision process, which includes elements such as working with real clients, receiving corrective feedback, and encountering counter-transference themes, is worrisome. However, it is remarkable that the seeing client group chose this role even though their trait anxiety scores were higher. At this point, high resilience scores strengthen the view that resilience is a protective factor in challenging experiences against anxiety. In the next step of the study, the measurements will be repeated by the seeing client and peer supervisor roles changed in the same group and the findings on the effectiveness of the model will be expanded.

Keywords: *counselor training, supervision, counselor self-efficacy, microskills, process skills, anxiety, resilience*

Süpervizyon Sürecinin Psikolojik Danışman Adaylarının Mesleki Özyeterliğine Etkisi: Mikrobeceriler ve Süreç Becerileri

Amaç: Lisans düzeyinde verilen Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması (BPDU), psikolojik danışman adaylarının gerçek danışanla psikolojik danışma deneyiminden geçmeleriyle mesleki yeterliklerine önemli katkı sağlar. Lisans düzeyindeki süpervizyon uygulamalarının ulusal standartları Psikolojik Danışma ve Rehberlik (PDR) programlarında henüz kesinleşmemiştir. Son dönemde PDR Lisans programlarına yönelik akreditasyon sürecini hızlandıran çalışmalar başlatılmış olsa da BPDU ders işlenişi üniversitelere göre farklılaşmaktadır. Genellikle aynı mesleğin deneyimli bir üyesinin daha az deneyimli üyesine sağlanan geliştirici bir süreç olarak tanımlanan süpervizyon, bireysel, akran ve grup süpervizyonu yöntemleriyle yürütülmektedir.
Bu çalışmada bir vakıf üniversitesinde verilen BPDU I dersi kapsamında yönetsel ve klinik boyutları olan bir süpervizyon modeli ihtiyaçlar ve kaynaklar gözetilerek geliştirilmiş ve uygulanmıştır. PDR Ana Bilim Dalı önderliğinde ortak izlence ve uygulamayla ilgili formlar hazırlanmış ve tüm süpervizörler benzer koşullarda süreci yürütmüştür. Süpervizyon modelinde bireysel, grup ve akran süpervizyonu kullanılarak bireyselleştirilmiş öğrenme ihtiyaçları dikkate alınarak nitelikli süpervizyon sunmak hedeflenmiştir. Uygulama kapsamındaki psikolojik danışman adaylarına danışan alan akran ve eşlik eden akran olmak üzere iki rol tanımlanmıştır. Danışan alan akranlar süpervizyon eşliğinde gerçek danışanlarla en az sekiz oturum psikolojik danışma süreci yürütmüştür. Eşlik eden akranlar danışan alan akranlarla kendi seçimleriyle eşleşmiş ve psikolojik danışma sürecini takip etmişlerdir. Ayrıca eşlik eden akranların ortak izlencede tanımlanan psikolojik danışma süreci ve becerilerini pekiştiren ödevler tanımlanmıştır. Model kapsamında Psikolojik danışman adaylarının kendilerinin danışan bulmalarına izin verilmemiştir. Ana Bilim Dalı tarafından hazırlanan başvuru formu aracılığıyla üniversite öğrencilerine duyuru yapılmış ve gönüllü danışanlardan oluşan bir havuz oluşturulmuştur.
Bu çalışma kapsamında, psikolojik danışman adaylarının (model kapsamında belirlenen iki rol; danışan alan akran-eşlik eden akran) mesleki özyeterliklerinin süpervizyon süreci öncesi ve sonrası gösterdiği değişim grup içi ve gruplar arası fark dikkate alınarak incelenmiştir. Ayrıca model kapsamında danışan alan akranlar-eşlik eden akranlar kaygı, mental iyi oluş ve psikolojik sağlamlık değişkenleri gözetilerek karşılaştırılmıştır.
Yöntem: 2021 Güz döneminde çevrimiçi verilen BPDU I dersi kapsamında psikolojik danışman adayları takip eden dönemde rolleri değiştirmek üzere danışan alan akran ve eşlik eden akran olarak iki gruba ayrılmışlardır. Dersi alan 64 psikolojik danışman adayından 32'si danışan alan akran, diğer 32'si ise eşlik eden akran rolünde olmuştur. Danışan alan 32 öğrenci 32 gerçek danışanla toplam 244 oturum gerçekleştirmiştir. Çalışmanın katılımcıları, bu dersi alan 31(%51,7) danışan alan akran ve 29 (%48,3) eşlik eden akran rolündeki öğrenci olmak üzere 60 psikolojik danışman adayından oluşmaktadır. Psikolojik danışman adaylarının özyeterlik, kaygı, mental iyi oluş ve psikolojik sağlamlığının değerlendirilmesinde süpervizyon oturumları öncesinde ve sonrasında doldurdukları çevrimiçi ölçek bataryaları kullanılmıştır. Çalışmada yer alan veri toplama araçları, Demografik Bilgi Formu, Psikolojik Danışma Öz-Yeterlik Ölçeği, Durumluluk-Sürekli Kaygı Ölçeği, Mental İyi Oluş Ölçeği ile Psikolojik Sağlamlık Ölçeği'dir.
Bulgular: İlk olarak yapılan bağımlı örneklem t-test analizi sonucunda, danışan alan akran rolündeki grubun dönem sonunda mikrobecerileri, psikolojik danışma süreci becerileri ve psikolojik danışma özyeterliği puanının pozitif yönde anlamlı derecede farklılaştığı görülmüştür. Benzer şekilde eşlik eden akran rolündeki grubun dönem sonunda

mikrobeceriler, zor danışanlarla baş etme, psikolojik danışma süreci ve mesleki özyeterlik puanları pozitif yönde anlamlı derecede farklılaşmıştır. Üçüncü olarak, danışan alan akran ve eşlik eden akran rolündeki iki grubun dönem başında ve sonunda olmak üzere mesleki özyeterlikleri arasındaki farkı incelemeye yönelik bağımsız örneklem t-testi yapılmış ve gruplararası anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Son olarak durumluluk-sürekli kaygı, mental iyi oluş ve psikolojik sağlamlık puanlarının danışan alan akran ve eşlik eden akran rolündeki gruplara göre dönem başında farklılaşıp farkılılaşmadığı bağımsız örneklem t-test analizi ile incelenmiştir. Analiz sonucunda danışan alacak grubun sürekli kaygı ve psikolojik sağlamlık puanları akran rolündekilere göre anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Her iki grupta mental iyi oluş puanları farklılaşmamaktadır.
Sonuç: Bulgulara göre, lisans düzeyinde verilen BPDU dersi kapsamında bireysel, akran ve grup süpervizyonu eşliğinde sekiz oturum gerçek danışanlarla psikolojik danışma hizmeti yürüten psikolojik danışman adaylarının süpervizyon sonrasında psikolojik danışma özyeterliğinin arttığı, mikrobecerileri ve süreç becerilerini daha etkili kullandıkları görülmüştür. Benzer şekilde aynı sistem içinde danışan alan olan grubun süpervizyon süreci sonrasında psikolojik danışma özyeterliğinin arttığı, mikrobecerileri ve süreç becerilerini daha etkili kullandıkları görülmüştür. Ek olarak eşlik eden akranların zor danışanlarla baş etme becerileri anlamlı derecede artış göstermiştir. Çalışmanın diğer bulgusuna göre, danışan alan ve akran rolündeki iki grubun süpervizyon öncesi ve sonrasında psikolojik danışma özyeterliği arasında fark olmadığı görülmüş ve her iki grubunda dersten benzer oranda faydalandığı sonucuna varılmıştır. Son olarak danışan alan akran rolündeki psikolojik danışman adayları sürekli kaygı ve psikolojik sağlamlık puanları dikkate alınarak eşlik eden akran rolündeki psikolojik danışman adaylarıyla karşılaştırılmıştır. Kişisel seçimleriyle danışan alan psikolojik danışman adaylarının sürekli kaygı ve psikolojik sağlamlıkları danışan almayı seçmeyenlere göre daha yüksek bulunmuştur.
Ortaya çıkan bulgular, lisans düzeyinde verilen nitelikli süpervizyonun psikolojik danışman adaylarının mesleki yeterliğine sunduğu katkıları açıkça göstermektedir. Gerçek danışanla çalışma, düzeltici geribildirim alma, karşıt aktarım temalarıyla karşılaşma gibi unsurlar barındıran süpervizyon sürecinin kaygı verici olduğu açıktır. Ancak danışan alan grubun sürekli kaygı puanları daha yüksek olmasına rağmen bu rolü seçmeleri dikkat çekicidir. Bu noktada psikolojik sağlamlık puanlarının da yüksek olması kaygı karşısında psikolojik sağlamlığın zorlayıcı yaşantılarda koruyucu faktör olduğu görüşünü güçlendirmektedir. Çalışmanın sonraki adımında aynı grupta danışan gören ve eşlik eden akran rolleri değişmiş halde ölçümler tekrarlanacaktır ve modelin etkililiğine dönük bulgular genişletilecektir.

Anahtar Kelimeler: *psikolojik danışman eğitimi, süpervizyon, mesleki özyeterlik, mikrobeceriler, süreç becerileri, kaygı, psikolojik sağlamlık*

Bildiri No: PDR2022.000287 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Arş. Gör. Tuğba Turgut, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi* Öğr. Gör. Sinan Okur, Milli Savunma Üniversitesi Hava Harp Okulu

Investigation of the Serial Multiple Mediation Role of Mind Wandering and Boredom Proneness in the Relationship between Zoom Fatigue and Integrated Anxiety-Stress

The coronavirus disease 2019 (COVID-19), which has been in our lives for more than two years, has adversely affected many areas. Due to this disease, which negatively affects especially scientific, cultural and educational activities, some precautions have been taken. At the beginning of these measures, there was a break from face-to-face education and switching to online education. In the online education process, it has been stated in the literature that Zoom is frequently used among various online platforms and is preferred because it provides many opportunities. Despite the convenience, accessibility and economically it provides during the pandemic process, the excessive, unconscious and uncontrolled use of Zoom has revealed some problems. As a result of excessive use of Zoom, individuals have experienced physical, cognitive and psychological problems. All these problems are expressed as Zoom fatigue in the literature. This concept has been defined as a state of fatigue and burnout that occurs with the anxiety experienced by individuals as a result of excessive use of online platforms.

Although there are some studies in the literature that deal with the psychological reflections of Zoom fatigue, it is thought that there are not enough studies and the effects of the concept should be examined with new studies. For this reason, in this study, it was considered that it would be important to examine the relationship between Zoom fatigue and anxiety-stress state in individuals and to investigate the mediating role of mind wandering and boredom proneness in this relationship. When the domestic and international literature is examined, although there is a study that deals with the stress caused by Zoom fatigue in individuals, no research has been found in which these four variables are discussed together. Accordingly, in this study, it was aimed to investigate the serial multiple mediation role of mind wandering and boredom proneness in the relationship between Zoom fatigue and integrated anxiety-stress levels in adults, through a new model.

This research is a descriptive research based on the correlational model. The predictor (independent) variable of the study is Zoom fatigue, the predicted (dependent) variable is integrated anxiety-stress, and the mediator variables are mind wandering and boredom proneness, respectively. In the study, convenience sampling method was used and data were collected from adults in different regions of Turkey, in different age groups and in different occupational groups. The sample of the study consists of 321 people, 154 (48%) females and 167 males (52%). The ages of the participants ranged from 18 to 66, and the average age was calculated as 24.89. Zoom Burnout and Fatigue Scale, Integrated Anxiety-Stress Scale, Mind Wandering Scale and Short Boredom Proneness Scale were used to collect the data of the study. In addition, three different demographic questions were asked from the participants to obtain age, gender and occupation information. All the data collected from the participants through the scales were analyzed with the SPSS 26 statistical package program using Hayes'

PROCESS macro plug-in, and the significance of the mediating variables as a result of the analysis was examined with the Bootstrapping test.
The relationship between the variables was examined by Pearson product-moment correlation analysis. As a result of the analysis, it was revealed that there were positive significant relationships between all variables. For the main analysis of the research, serial multiple mediation analysis based on regression was performed using PROCESS v4.0 (Model 6). In this analysis, the independent variable affects the dependent variable in a total of four different ways, one directly and the other three indirectly. As a result of the analysis, it was determined that mind wandering and boredom proneness were serial multiple mediator role in the relationship between Zoom fatigue and integrated anxiety-stress. After the model was tested, the bootstrapping method was used for the significance of the mediating roles of the variables, and the results showed that there was no zero value between the values, and the mediation was statistically significant in the 95% confidence interval. All the findings obtained were discussed and interpreted in the line with the literature.

Keywords: *Zoom fatigue, integrated anxiety-stress, mind wandering, boredom proneness, serial multiple mediation analysis.*

Zoom Yorgunluğu ile Bütünleşik Anksiyete-Stres Arasındaki İlişkide Zihin Gezinmesi ve Can Sıkıntısı Eğiliminin Seri Çoklu Aracılık Rolünün İncelenmesi

İki yılı aşkın süredir yaşamımızda olan Koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19), birçok alanı olumsuz yönde etkilemiştir. Özellikle bilimsel, kültürel ve eğitsel faaliyetleri negatif şekilde etkileyen bu hastalıktan dolayı birtakım önlemler alınmıştır. Bu önlemlerin başında yüz yüze eğitime ara verilerek çevrimiçi eğitime geçilmesi yer almıştır. Çevrimiçi eğitim sürecinde, Zoom'un çeşitli çevrimiçi platformlar arasında sıklıkla kullanıldığı ve birçok imkân sağladığı için tercih edildiği alanyazında ifade edilmiştir. Pandemi sürecinde sağladığı kolaylık, ulaşılabilirlik ve ekonomikliğe rağmen Zoom'un aşırı, bilinçsiz ve kontrolsüz kullanılması bazı sorunları ortaya çıkarmıştır. Aşırı Zoom kullanımı sonucunda bireylerde fiziksel, bilişsel ve psikolojik problemler yaşanmıştır. Yaşanan tüm bu sorunlar alanyazında Zoom yorgunluğu olarak ifade edilmiştir. Bu kavram, bireylerin çevrimiçi platformları aşırı kullanması sonucunda yaşadıkları kaygı ile beraber ortaya çıkan bir yorgunluk ve tükenmişlik hali olarak tanımlanmıştır.

Alanyazında Zoom yorgunluğunun psikolojik yansımalarının ele alındığı bazı araştırmalara rastlansa da yeterli sayıda çalışma olmadığı ve yeni çalışmalar ile kavramın birey üzerindeki etkilerinin incelenmesi gerektiği düşünülmüştür. Bu sebeple, bu araştırmada Zoom yorgunluğunun bireylerde yarattığı anksiyete-stres durumu ile ilişkisinin incelenmesinin ve bu ilişkide zihin gezinmesi ile can sıkıntısı eğiliminin aracılık rolünün araştırılmasının önemli olacağı değerlendirilmiştir. Yurt içi ve yurt dışı alanyazın incelendiğinde, Zoom yorgunluğunun bireylerde oluşturduğu stresin ele alındığı çalışma bulunsa da bu dört değişkenin bir arada ele alındığı herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu doğrultuda, bu çalışmada yetişkin bireylerin Zoom yorgunluğu ile bütünleşik anksiyete-stres düzeyleri arasındaki ilişkide zihin gezinmesi ve can sıkıntısı eğiliminin seri çoklu aracılık rolünün yeni bir model üzerinden araştırılması amaçlanmıştır.

Bu araştırma ilişkisel tarama modeline dayanan betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın yordayan (bağımsız) değişkeni Zoom yorgunluğu, yordanan (bağımlı) değişkeni bütünleşik anksiyete-stres ve aracı değişkenler sırasıyla zihin gezinmesi ile can sıkıntısı eğilimidir. Çalışmada uygun/kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmış ve Türkiye'nin farklı

bölgelerindeki, farklı yaş grubunda yer alan ve farklı meslek gruplarında olan yetişkinlerden veriler toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 154'ü kadın (%48) ve 167'si erkek (%52) olmak üzere toplam 321 kişi oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşları 18 ile 66 yaş arasında değişirken, yaş ortalaması 24.89 olarak hesaplanmıştır. Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla Zoom Tükenmişliği ve Yorgunluğu Ölçeği, Bütünleşik Anksiyete-Stres Ölçeği, Zihin Gezinmesi Ölçeği ve Kısa Can Sıkıntısı Eğilimi Ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca katılımcılardan yaş, cinsiyet ve meslek bilgisini almaya yönelik üç farklı demografik soru sorulmuştur. Ölçekler aracılığıyla katılımcılardan toplanan tüm veriler Hayes'in PROCESS makro eklentisi kullanılarak SPSS 26 istatistik paket programı ile analiz edilmiş ve analiz sonucunda aracı değişkenlerin anlamlılığı Bootstrapping testi ile incelenmiştir. Değişkenler arasındaki ilişki Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi ile incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda tüm değişkenler arasında pozitif yönde anlamlı ilişkilerin olduğu ortaya konulmuştur. Araştırmanın ana analizi için temeli regresyona dayanan seri çoklu aracılık analizi, PROCESS v4.0 (Model 6) aracılığıyla yapılmıştır. Bu analizde, biri doğrudan ve diğer üçü dolaylı olmak üzere toplam dört farklı yoldan bağımsız değişken bağımlı değişkeni etkilemektedir. Analiz sonucunda, zihin gezinmesi ve can sıkıntısı eğiliminin Zoom yorgunluğu ile bütünleşik anksiyete-stres arasındaki ilişkide seri çoklu aracı rol oynadığı saptanmıştır. Model test edildikten sonra değişkenlerin aracılık rollerinin anlamlılığı için bootstrapping yöntemine başvurulmuş ve elde edilen sonuçlar değerler arasında sıfır değerinin olmadığını, %95 güven aralığında aracılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir. Elde edilen tüm bulgular alanyazın ışığında tartışılarak yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Zoom yorgunluğu, bütünleşik anksiyete-stres, zihin gezinmesi, can sıkıntısı eğilimi, seri çoklu aracılık analizi.*

Bildiri No: PDR2022.000288 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Prof. Dr. Hasan BOZGEYİKLİ, Selcuk Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Zeynep Büşranur KARATEPE, Selcuk Üniversitesi

Youth's Career Awareness Level, Fear of Missing Out Developments and Popularity Perception

The active use of social media accounts by young people, their constant sharing, their desire to be aware of each other cause them to be afraid of kidnapping and spend most of their time with their peers on social media. This virtual time period they spend not only meets the needs of love and attention in daily life, but also contributes to meeting the needs of adolescents to see themselves as a member of the society and to want to be popular in the eyes of the society. Adolescents are highly influenced by each other at this age. This influence can come from the way they talk, the way they dress, the way they shop, the food they eat, or even their career choices. Young people will be able to benefit from their careers and be guided in this sense, and they will be able to choose an unsuitable profession because of their own interests and talents. This situation may be irreversible. This study primarily tested young people's career awareness levels, perceptions of popularity, and the state of meaningful levels of differentiation by gender of fears of missing out on improvements in the social environment. It was then looked at whether there was a meaningful association between young people's career awareness levels, perceptions of popularity and fears of missing out on improvements in the social environment. Finally, young people's perceptions of popularity and fears of missing out on improvements in the social environment have been tested as meaningful predictors of the level of career awareness. The universe of the study is all university students studying in Turkey. The study group consisted of 630 university students (Prep, 1st grade, 2nd grade, 3rd grade, 4th grade, master's degree, PhD) selected from students who are still studying at various public universities in Turkey during the 2021-2022 school year. The research data was collected through the "Scale of Career Awareness Level," the "Scale of Fear of Missing Out on Improvements in Social Settings," the "Scale of Perception of Popularity in Young People" and the'Personal Information Form 'developed by Analysis of your data; teen's level of career awareness, perception of popularity and t-test to determine the gender differentiation of scores they receive from scales of fear of missing out on improvements; to determine the relationship between variables, Pearson correlation analysis and regression analysis techniques were used to determine the power of perception of popularity and fear of missing out on developments to explain career awareness levels. According to the findings, the perception of popularity, fear of missing out on improvements and level of career awareness were found to be self-awareness, need for self-awareness, general career awareness, job awareness and no gender-related differentiation from career decision sub-dimensions. But meaningful difference has been found in favour of cross-gender men in terms of competence awareness. A significant relationship between young people's career awareness levels, perceptions of popularity and fears of missing out on improvements in social settings has been identified in a negative wayFinally, young people's perceptions of popularity and fear of missing out on improvements have been found to be the conclusion that it preempts the level of career awareness. Findings from the research have been interpreted within the relevant literature framework and forward-looking recommendations have been developed.

Keywords: *Self, fomo, fear of watching, education, nomophobia, popularity perception*

Gençlerin Kariyer Farkındalık Düzeyi, Gelişmeleri Kaçırma Korkusu ve Popülarite Algısı

Gençlerin sosyal medya hesaplarını aktif kullanmaları, sürekli paylaşımlar yapmaları, birbirlerinden her daim haberdar olmak istemeleri, yaşanan gelişmeleri kaçırmaktan korkmalarına ve zamanlarının çok büyük bir kısmını sosyal medyada akranlarıyla geçirmelerine sebep olmaktadır. Bu geçirdikleri sanal zaman dilimi, ergenlerin günlük yaşamda ihtiyaç duydukları sevme, ilgilenilme gereksinimlerini karşıladığı gibi ergenin kendisini topluluğun bir mensubu olarak görme ve akranlarının gözünde popüler olmak isteme ihtiyaçlarının giderilmesine de katkı sağlar. Ergenlerin içinde bulundukları gelişim döneminde, birbirlerinden etkilenmeleri kaçınılmazdır. Bu etkilenme, konuşma biçimlerinden, giyim tarzlarına, alışveriş yapmalarından, yedikleri yemeklere ve hatta kariyer tercihlerine kadar her konuda olabilir.Gençlerin, kariyer farkındalığı kazanmaları istenen bu dönemde yanlış yönlendirmelerden, akranlarından etkilenmelerinden ya da kendi ilgi, yetenek ve değerlerini fark edemediklerinden dolayı kendilerine uygun olmayan bir mesleği seçebilmektedirler. Bu durum istenmeyen ve geri dönülemeyen bir sonuç doğurabilir. Bu çalışma ile öncelikle gençlerin kariyer farkındalık düzeyleri, popülarite algıları ve sosyal ortamda gelişmeleri kaçırma korkularının cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşma durumu test edilmiştir. Ardından gençlerin kariyer farkındalık düzeyleri, popülarite algıları ve sosyal ortamda gelişmeleri kaçırma korkuları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına bakılmıştır. Son olarak ise gençlerin popülarite algıları ve sosyal ortamda gelişmeleri kaçırma korkularının kariyer farkındalık düzeyinin anlamlı yordayıcıları olup olmadığı test edilmiştir. Çalışmanın evreni Türkiye'de öğrenim gören tüm üniversite öğrencileridir.Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 öğretim yılında Türkiye'de çeşitli devlet üniversitelerinde öğrenimine devam etmekte olan öğrenciler arasından tesadüfi eleman örnekleme yöntemine göre seçilen 630 üniversite (Hazırlık, 1.sınıf, 2.sınıf, 3.sınıf, 4.sınıf, yüksek lisans, doktora) öğrencisinden oluşmuştur. Araştırma verileri 'Kariyer Farkındalık Düzeyi Ölçeği', 'Sosyal Ortamlarda Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği', 'Gençlerde Popülarite Algısı Ölçeği' ve araştırmacılar tarafından geliştirilen'Kişisel Bilgi Formu' aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizde; gençlerin kariyer farkındalık düzeyi, popülarite algısı ve gelişmeleri kaçırma korkusu ölçeklerinden aldıkları puanların cinsiyete göre farklılaşmasını saptamak için t testi; değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson korelasyon analizi ve popülarite algısı ve gelişmeleri kaçırma korkusunun kariyer farkındalık düzeylerini açıklama gücünü tespit etmek için ise regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre popülarite algısı, gelişmeleri kaçırma korkusu ve kariyer farkındalık düzeyi kişisel farkındalık,kendini tanıma ihtiyacı,genel kariyer farkındalığı, iş farkındalığı ve kariyer kararı alt boyutlarından cinsiyete bağlı farklılaşma olmadığı bulunmuştur. Ancak yetkinlik farkındalığı açısından cinsiyetler arası erkeklerin lehine anlamlı fark bulunmuştur. Gençlerin kariyer farkındalık düzeyleri, popülarite algıları ve sosyal ortamlarda gelişmeleri kaçırma korkuları arasında ise negatif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Son olarak gençlerin popülarite algıları ve gelişmeleri kaçırma korkularının kariyer farkındalık düzeyini anlamlı düzeyde yordadıkları sonucu bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgular ilgili literatür çerçevesinde yorumlanmış ve ileriye dönük öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Benlik, fomo, gelişmeleri kaçırma korkusu, kariyer farkındalık, nomofobi, popülarite algısı*

Bildiri No: PDR2022.000291 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Büşra Yıldırım, Cumhuriyet Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Rabia Şeyda AYDIN, Cumhuriyet Üniversitesi Doç. Dr. Hakan SARIÇAM, Cumhuriyet Üniversitesi

The Examining of School Psychological Counselors' Compassion Fatigue and Counseling Self-Efficacy Levels

Considering the large number of schools in Turkey, psychological counselors establish therapeutic relationships with dozens of students every day. One of the important techniques that help establish this therapeutic relationship is compassion. Compassion fatigue is the stress of knowing, helping or wanting to help someone else through a traumatic event. Working with trauma victims can create secondary trauma and cause compassion fatigue. Counseling self-efficacy is the belief of psychological counselors in their own knowledge, skills, and abilities that they can carry out the counseling process effectively and efficiently. The aim of this study is to examine the compassion fatigue and counseling self-efficacy levels of school psychological counselors' in terms of various variables (gender, age, school grade, professional seniority, postgraduate education status).
This quantitative study was designed using a relational screening model. The participants of the study consisted of 155 counselors selected by a simple random sampling method, working at various school levels in many different cities in Turkey in the 2021-22 academic year. In order to collect the data in this study, "The Personal Information Form", "The Professional Quality of Life Scale" and "The Counseling Self-Efficacy Scale" were applied to the participants via Google Forms. The obtained data were transferred to the SPSS program and normality test was performed. Because of normally distributed data, parametric tests were used. Pearson product-moment correlation analysis to determine the relationship between school psychological counselors' compassion fatigue and counseling self-efficacy levels; independent samples t-Test and ANOVA (Post Hoc) techniques were used to compare demographic variables such as gender, age and professional seniority.
According to the findings of this study, there are negative relationships between counseling self-efficacy and compassion fatigue. In other words, psychological counselors with high counseling self-efficacy have low compassion fatigue. In addition, compassion fatigue and psychological counseling self-efficacy scores differ according to gender, age, professional seniority, and type of school level they work at. The findings of the study were discussed in the light of related studies. In the literature, "compassion fatigue" has been studied mostly with health workers. Considering the scarcity of studies with psychological counselors on this subject, the importance of this study emerges.

Keywords: *Psychological counselors, compassion fatigue, counseling self-efficacy.*

Okul Psikolojik Danışmanlarının Eşduyum Yorgunluğu ve Psikolojik Danışma Öz-Yeterliği Düzeylerinin İncelenmesi

Türkiye'deki kalabalık okul mevcutları düşünüldüğünde okul psikolojik danışmanları her gün onlarca öğrenciyle terapötik ilişki kurmaktadır. Bu terapötik ilişkinin kurulmasına yardımcı olan önemli tekniklerden biri eşduyumdur. Eşduyum (empati) yorgunluğu, bir başkasının yaşadığı travmatik olayı bilmenin, o bireye yardım etmenin veya yardım etmeyi istemenin yarattığı strestir. Travma mağdurlarıyla çalışmak bireylerde ikincil travma oluşturarak eşduyum yorgunluğuna sebep olabilmektedir. Psikolojik danışma öz-yeterliği ise psikolojik danışmanların, danışma sürecini etkili ve verimli bir şekilde yürütebileceklerine dair kendi bilgi, beceri ve yeteneklerine olan inançlarıdır. Bu araştırmanın amacı; okul psikolojik danışmanlarının eşduyum yorgunluğu ve psikolojik danışma öz-yeterliği düzeylerinin çeşitli değişkenler (cinsiyet, yaş, çalıştıkları okul kademesi, mesleki kıdem, lisansüstü eğitim durumu) açısından incelenmesidir.
İlişkisel tarama modelinde tasarlanan bu nicel araştırmanın katılımcıları, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin birçok farklı şehrinde çeşitli okul kademelerinde görev yapmakta olan basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilen 155 okul psikolojik danışmanından oluşmaktadır. Araştırmanın verilerinin toplanması amacıyla "Kişisel Bilgi Formu", "Çalışanlar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇYKÖ)" ve "Psikolojik Danışma Öz-Yeterlik Ölçeği (PDÖÖ)" Google Forms üzerinden katılımcılara uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS ortamına aktarılmış ve normallik sınaması yapılmıştır. Normal dağılım gösteren verilere, okul psikolojik danışmanlarının eşduyum yorgunluğu ve psikolojik danışma öz-yeterlilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek için Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi; cinsiyet, yaş, kıdem gibi demografik değişkenler ile karşılaştırma yapmak için bağımsız örneklemler t Testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Post Hoc teknikleri kullanılmıştır. Çalışmanın bulgularına göre, psikolojik danışma öz-yeterliği ile eşduyum yorgunluğu arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif bir ilişki vardır. Başka bir deyişle, psikolojik danışma öz yeterliliği yüksek olan psikolojik danışmanlar, düşük eşduyum yorgunluğuna sahiptir. Ayrıca eş duyum yorgunluğu ve psikolojik danışma öz-yeterlik puanları cinsiyete, yaşa, kıdem süresine, çalışılan okul kademesine göre farklılaşmalar göstermektedir. Ortaya çıkan bulgular, ilgili araştırmalar ışığında tartışılmıştır. Literatürde "eşduyum yorgunluğu" daha çok sağlık çalışanları üzerinden ele alınmıştır. Konuyla ilgili okul psikolojik danışmanlarıyla yapılan çalışmaların azlığı dikkate alındığında bu çalışmanın önemi ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Okul psikolojik danışmanları, eşduyum yorgunluğu, psikolojik danışma öz-yeterlik.*

Bildiri No: PDR2022.000292 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Berkan Can KARA, Dicle Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Berçem ÖZÇELİK, Dicle Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Özlem TOLAN, Dicle Üniversitesi

Relationships Between Personality Traits, Psychological Resilience and Cognitive Flexibility in University Students

The main purpose of this study is to examine the relationships between the personality traits, resilience and cognitive flexibility in the university students sample. In addition, it was also investigated whether cognitive flexibility, resilience and personality traits differ according to gender. The research was conducted based on the relational screening model. The research group work in the 2021-2022 academic year studying at different universities in Turkey, 114 (28.95%) male and 281 (71.14%) female of a total of 395 students. The average age of the research group is 20.19. Big Five Personality Traits Scale (BFI-10), The Brief Resilience Scale (BRS), and Cognitive Flexibility Scale (CIS) were used as data collection tools in the study. In addition, demographic Form, developed by the searchers, was used to attain data about demographic variables related to the participants. The quantitative statistical tecniques were used in the process of data analysis. Data was analyzed by using SPSS 20 program. In addition to descriptive statistical techniques, T-test, correlation and hierarchical regression analyzes from inferential statistics techniques were used. According to the findings, It has been found that the cognitive flexibility, Extraversion, openness to experience, conscientiousness, self-control, neuroticism of the students do not differ according to gender. In addition, it was determined that the psychological resilience levels of men were higher than that of women. According to the results of Pearson Correlation Analysis, there are a positive correlation between extraversion, agreeableness, conscientiousness, openness to experience which are among the personality traits and cognitive flexibility. Also there are positive and significant relationships between extraversion, agreeableness, openness to experience, conscientiousness which are among the personality traits and psychological resilience. Extraversion, openness to experience and conscientiousness predicted cognitive flexibility; conscientiousness and neuroticism predicted psychological resilience. The findings were discussed and interpreted within the framework of the relevant literature.

Keywords: *Big-five Personality Traits, Cognitive Flexibilty, Resilience*

Üniversite Öğrencilerinde Kişilik Özellikleri ile Psikolojik Sağlamlık ve Bilişsel Esneklik Arasındaki İlişkiler

Bu çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin kişilik özellikleri ile psikolojik sağlamlık ve bilişsel esneklikleri arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Ayrıca çalışmada, bilişsel esneklik, psikolojik sağlamlık ve kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenmiştir. Araştırma ilişkisel tarama modelini esas alarak yürütülmüştür. Araştırmanın örneklem grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Türkiye'de farklı üniversitelerde lisans eğitimine devam eden 395 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcıların %71.14'ü (n=281) kadın, %28.85'i (n=114) erkeklerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunun yaş ortalaması 21.80'dir. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına göre yapılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Beş Faktör Kişilik Ölçeği

(BFI-10), Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (KPSÖ), ve Bilişsel Esneklik Ölçeği (BEÖ) kullanılmıştır. Ek olarak katılımcılara ilişkin demografik bilgilere ulaşmak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen demografik bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri nicel analiz teknikleri yardımıyla çözümlenmiştir. Veriler SPSS 22 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde t testi, Pearson korelasyon analizi ve hiyerarşik regresyon analizleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; üniversite öğrencilerin bilişsel esneklik, dışadönüklük, deneyime açıklık, yumuşak başlılık, özdenetimlik, nörotiklik düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, erkeklerin psikolojik sağlamlık düzeylerinin ise kadınlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Pearson Korelasyon Analizi sonuçlarına göre; kişilik özelliklerinden dışadönüklük, yumuşak başlılık, öz denetimlilik ve deneyime açıklık ile bilişsel esneklik arasında pozitif yönde; kişilik özelliklerinden dışadönüklük, yumuşak başlılık, deneyime açıklık, öz denetimlilik ile psikolojik sağlamlık arasında pozitif yönde ve anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Beş faktör kişilik özelliklerinden dışadönüklük, deneyime açıklık ve özdenetimlilik faktörlerinin bilişsel esnekliği; dışadönüklük, özdenetimlilik ve nörotiklik faktörlerinin ise psikolojik sağlamlığı anlamlı olarak yordadığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular ilgili alanyazın çerçevesinde tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Beş Faktör Kişilik Özellikleri, Bilişsel Esneklik, Psikolojik Sağlamlık*

Bildiri No: PDR2022.000294 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Berkan Can Kara, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens.* Lisansüstü Öğrencisi Berçem Özçelik, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens. Dr. Öğr. Üyesi Özlem Tolan, Dicle Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü

The Relationships Between Personality Traits, Psychological Resilience and Cognitive Flexibility in University Students

The main purpose of this study is to examine the relationships between the personality traits, resilience and cognitive flexibility in the university students sample. In addition, it was also investigated whether cognitive flexibility, resilience and personality traits differ according to gender. The research was conducted based on the relational screening model. The research group work in the 2021-2022 academic year studying at different universities in Turkey, 114 (28.95%) male and 281 (71.14%) female of a total of 395 students. The average age of the research group is 20.19. Big Five Personality Traits Scale (BFI-10), The Brief Resilience Scale (BRS), and Cognitive Flexibility Scale (CIS) were used as data collection tools in the study. In addition, demographic Form, developed by the searchers, was used to attain data about demographic variables related to the participants. The quantitative statistical tecniques were used in the process of data analysis. Data was analyzed by using SPSS 20 program. In addition to descriptive statistical techniques, t-test, correlation and hierarchical regression analyzes from inferential statistics techniques were used. According to the findings, It has been found that the cognitive flexibility, Extraversion, openness to experience, conscientiousness, self-control, neuroticism of the students do not differ according to gender. In addition, it was determined that the psychological resilience levels of men were higher than that of women. According to the results of Pearson Correlation Analysis, there are a positive correlation between extraversion, agreeableness, conscientiousness, openness to experience which are among the personality traits and cognitive flexibility. Also there are positive and significant relationships between extraversion, agreeableness, openness to experience, conscientiousness which are among the personality traits and psychological resilience. Extraversion, openness to experience and conscientiousness predicted cognitive flexibility; conscientiousness and neuroticism predicted psychological resilience. The findings were discussed and interpreted within the framework of the relevant literature.

Keywords: *Big-five Personality Traits, Cognitive Flexibilty, Resilience*

Üniversite Öğrencilerinde Kişilik Özellikleri ile Psikolojik Sağlamlık ve Bilişsel Esneklik Arasındaki İlişkiler

Bu çalışmanın temel amacı üniversite öğrencilerinin kişilik özellikleri ile psikolojik sağlamlık ve bilişsel esneklikleri arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Ayrıca çalışmada, bilişsel esneklik, psikolojik sağlamlık ve kişilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenmiştir. Araştırma ilişkisel tarama modelini esas alarak yürütülmüştür. Araştırmanın örneklem grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Türkiye'de farklı üniversitelerde lisans eğitimine devam eden 395 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcıların %71.14'ü (n=281) kadın, %28.85'i (n=114) erkeklerden oluşmaktadır.

Araştırmanın örneklem grubunun yaş ortalaması 21.80'dir. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına göre yapılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Beş Faktör Kişilik Ölçeği (BFI-10), Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (KPSÖ), ve Bilişsel Esneklik Ölçeği (BEÖ) kullanılmıştır. Ek olarak katılımcılara ilişkin demografik bilgilere ulaşmak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen demografik bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri nicel analiz teknikleri yardımıyla çözümlenmiştir. Veriler SPSS 22 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde t testi, Pearson korelasyon analizi ve hiyerarşik regresyon analizleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; üniversite öğrencilerin bilişsel esneklik, dışadönüklük, deneyime açıklık, yumuşak başlılık, özdenetimlik, nörotiklik düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, erkeklerin psikolojik sağlamlık düzeylerinin ise kadınlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Pearson Korelasyon Analizi sonuçlarına göre; kişilik özelliklerinden dışadönüklük, yumuşak başlılık, öz denetimlilik ve deneyime açıklık ile bilişsel esneklik arasında pozitif yönde; kişilik özelliklerinden dışadönüklük, yumuşak başlılık, deneyime açıklık, öz denetimlilik ile psikolojik sağlamlık arasında pozitif yönde ve anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Beş faktör kişilik özelliklerinden dışadönüklük, deneyime açıklık ve özdenetimlilik faktörlerinin bilişsel esnekliği; dışadönüklük, özdenetimlilik ve nörotiklik faktörlerinin ise psikolojik sağlamlığı anlamlı olarak yordadığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular ilgili alanyazın çerçevesinde tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Beş Faktör Kişilik Özellikleri, Bilişsel Esneklik, Psikolojik Sağlamlık*

Bildiri No: PDR2022.000295 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Rabia Şeyda Aydın, Cumhuriyet Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Büşra Yıldırım, Cumhuriyet Üniversitesi Doç. Dr. Hakan Sarıçam, Cumhuriyet Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi F. Firdevs Adam Karduz, Cumhuriyet Üniversitesi

A Study on the Professional Life of Counselor: The Relationship Between Counseling Skills and Job Meaning

Purpose: Psychological counselors in Turkey mostly work in the field of education. Counselors meet with hundreds of students, teachers, and parents at schools and frequently use their counseling skills in these meetings. The main purpose of this research is to examine the relationship between school counselors' counseling skills and work meanings in terms of various variances (gender, age, the time spent in the profession, place of work, satisfaction with supervision support) and to reveal the power of counseling skills to explain the meaning of their work. In order to carry out the counseling process to be carried out in a mane efficient way, psychological counselors should have certain personal characteristics along with principles, rules, and skills that clearly defined standards. Therapeutic skills such as being able to pay close attention, minimal encouragement, reflecting content and emotions, personification, summarizing, sharing, connecting, confronting, interpreting, empathy, unconditional acceptance, and transparency appear in counseling. The meaningful work, on the other hand, is a subjective construct that includes employees' own experiences, clues taken from the others, the value they attribute to their work, and their role in the work. In other words, the meaningful work is to that take pleasure from his/her work, which contributes to the meaning of their life.
Method: The group of the study was designed using a relational screening model. The participants consisted of counselors selected by a simple random sampling method, working at various school levels and cities in Turkey in 2021-22 academic year. As a data collection tool “The Counselor Skills Inventory”, the “The Turkish Version of the Work and Meaning Inventory (WAMI)" and the "Personal Information Form" which developed by the researchers were brought together and a link was created on Google Forms and sent to people via social media. The form was filled up and sent by volunteers. There was no missing data in the data set because each question's answer was prepared as a prerequisite for the next question. The data collected via the excel link were transferred to the SPSS 23 statistical package program. Afterwards, the analyzes were carried out. Because the data distribution was standardized, the data was analyzed using Pearson Correlation Analysis, Independent Groups t-Test, ANOVA, and LCD Post Hoc techniques.
Findings: According to the findings obtained as a result of the analysis, there is a positive statistical relationship between counseling skills and meaningful work. Once the counselors' counseling competence scores improve, their meaningful work scores improve as well. Counseling skills and meaningful work vary form to gender, professional seniority, to supervisory support satisfaction. The amount of psychological counseling performed at undergraduate level predicts the psychological counseling abilities at a high level. The findings of the study were examined in the context of other investigations.
Results: Knowing the meanings that psychological counselors attribute to their work in the school environment where they predominantly work and their level of counseling skills both offers a different perspective on the career field and helps the training process of psychological counselors. In the study examining the relationship between counseling skills

and meaningful work in school counselors, it was seen that increasing counseling skills in school counselors also increased their work meaning. School counselors' counseling skills also increased the value of their employment. Psychological counseling in the literature has expanded the career field. The findings resulting from the analyzes were discussed in the light of related studies.
Originality: Due to the effect of meaningful work in the working life, there are many studies on this subject in the literature. As the number of the studies that handle counselling skills and meaningful work together is limited, this study is considered substantial.

Keywords: *Counselor skills, school counselor, meaningful work*

Psikolojik Danışman Meslek Yaşamı Üzerine Bir Araştırma: Psikolojik Danışma Becerileri ve İş Anlamı İlişkisi

Amaç: Türkiye'de psikolojik danışmanlar en çok eğitim alanında çalışmaktadırlar. Okullarda yüzlerce öğrenci, öğretmen ve veli ile görüşmekte, bu görüşmelerde danışma becerilerinden sıkça yararlanmaktadır. Bu araştırmanın temel amacı okul psikolojik danışmanlarının, danışmanlık becerileri ve iş anlamları arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından (cinsiyet, yaş, meslekte geçirilen süre, görev yapılan yerleşim yeri, süpervizyon desteği memnuniyeti) incelenmek ve danışma becerilerinin psikolojik danışmanlardaki iş anlamını açıklama gücünü ortaya koymaktır. Danışma sürecinin daha sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için psikolojik danışmanların bazı kişisel özelliklere sahip olmalarının yanında standartları açık bir biçimde belirlenen ilkelerin, kuralların ve becerilerin olması gerekmektedir. Psikolojik danışmada yapılama, yakından ilgilenme, asgari düzeyde teşvik, içerik ve duygu yansıtmaları, kişileştirme, özetleme, paylaştırma, bağlama, yüzleştirme, yorumlama, empati, koşulsuz kabul, saydamlık gibi terapötik beceriler karşımıza çıkmaktadır. İş anlamı ise çalışanların kendi deneyimlerini, diğerlerinden aldıkları ipuçlarını, işe atfettiği değeri ve işteki rollerini içeren sübjektif bir yapıdır. Bir diğer ifade ile iş anlamı, bireyin yaşamının anlamına katkıda bulunan işinden haz almasıdır.
Gereç ve Yöntem: İlişkisel tarama modeline göre tasarlanan bu araştırmanın çalışma grubunu tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 2021-2022 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin birçok farklı şehrinde çeşitli kademelerde görev yapmakta olan okul psikolojik danışmanları oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Psikolojik Danışman Becerileri Ölçeği" ve "İş ve Anlamı Ölçeği" ve araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" bir araya getirilerek Google Forms üzerinden bir link oluşturulmuş, sosyal medya aracılığıyla kişilere gönderilmiştir. Gönüllü katılımcılar formu doldurup göndermiştir. Her bir sorunun cevabı gelecek soru için önkoşul niteliğinde hazırlandığından veri setinde kayıp veri olmamıştır. Link üzerinden toplanan veriler excel aracılığıyla SPSS 23 istatistik paket programına aktarılarak analizlere geçilmiştir.
Normal dağılım sergileyen verilerin analizinde Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi, Basit Doğrusal Regresyon Analizi, Bağımsız Örneklem t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve LCD Post Hoc Testi kullanılmıştır.
Bulgular: Analiz sonucunda elde edilen bulgulara göre, psikolojik danışma becerileri ile iş anlamı arasında istatiksel olarak anlamlı pozitif yönlü ilişki bulunmaktadır. Psikolojik danışmanların psikolojik danışma beceri puanları arttıkça işte anlam puanları da artmaktadır. Danışma becerileri ve iş anlamı cinsiyet, mesleki kıdem, süpervizyon desteği memnuniyetine göre farklılaşmaktadır. Lisans düzeyinde yapılan psikolojik danışma sayıları psikolojik danışma becerilerini yüksek düzeyde yordamaktadır.

Sonuç: Psikolojik danışmanların ağırlıklı olarak çalıştıkları okul ortamlarında işlerine yükledikleri anlamları ve danışma becerisi düzeylerini bilmek hem kariyer alanı için farklı bir bakış açısı sunar hem de psikolojik danışmanların yetiştirilmesi sürecine yardımcı olur. Okul psikolojik danışmanlarında danışma becerileri ve iş anlamı ilişkisini incelen araştırma da okul psikolojik danışmanlarının artan danışma becerilerinin iş anlamlarını da arttırdığı görülmüştür. Analizler sonucunda oluşan bulgular ilgili araştırmalar ışığında tartışılmıştır. **Özgünlük:** İş anlamı çalışma hayatına olan etkileri nedeniyle literatürde bu konu oldukça yer tutmaktadır. Ancak psikolojik danışma becerileri ve iş anlamını birlikte inceleyen çalışma sayısının oldukça sınırlı olması sebebi ile yapılan çalışma önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik danışman becerileri, okul psikolojik danışmanı, iş anlamı*

Bildiri No: PDR2022.000296 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. Zeliha TRAŞ, Necmettin Erbakan Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Elmas Nur İBAOĞLU, Necmettin Erbakan Üniversitesi **Psikolojik Danışman Merve BEKTAŞ, MEB*

The Predictor Relationships Between Internet Gaming Disorder, Anger and Food Craving In Adolescents

The aim of this study is to examine the predictor relationships between internet gaming disorder, anger and food craive in adolescents.The study group of the research consists of a total of 463 participants, 225 girls (48.6%) and 238 boys (51.4%) aged 17 and 18 years. The "Internet Gaming Disorder Scale" developed by Pontes and Griffiths (2015) and adapted to Turkish culture by Arıcak, Dinç, Yay, and Griffiths (2018) and The State-trait Anger Scale developed by Spielberger, Jacobs, Russell, and Crane (1983) and adapted to Turkish culture by Özer (1994) and revised and developed by Meule et al. (2014) in a German sample; "The Short Version of the Food Craving Questionnaire", which was adapted into Turkish by Akkurt, Köse, Dönmez and a short form was prepared by Traş and Gökçen. were used as a data collection tool in the research. In the analysis of the data, descriptive statistics, independent samples t-test, one-way ANOVA, Pearson moment correlation coefficient and multiple linear regression analysis methods were used by using the SPSS package program.When the findings of the study were examined, it was seen that the internet gaming disorder levels of the participants differed significantly according to gender (t461=-5.349, p<.001) as a result of the independent samples t-test. The scores of the boys ($\bar{x}$=17.7941) were found to be statistically significantly higher than the scores of the girls ($\bar{x}$=14.5140). According to the results of the independent samples t-test, it was observed that the internet gaming disorder levels of the participants differed significantly according to their own technological tools for playing games (t461=3.105, p<.05). The scores of the adolescents who have their own technological devices for playing games ($\bar{x}$=16.6604) are statistically significantly higher than the scores of the adolescents who do not have their own technological devices for playing games ($\bar{x}$=14.1529). According to the results of the t-test, it was determined that the internet gaming disorder levels of the participants did not differ significantly according to age (t461=-997, p>.05) and whether there was a leave period in using technological tools (t461= 1.425, p>.05). According to the results of the t-test, it was observed that the internet gaming disorder levels of the participants differed significantly according to the state of delaying their needs while playing games (t461=8.816, p<.001). The scores of the adolescents who postpone their needs while playing games ($\bar{x}$=21.0333) are statistically significantly higher than the scores of the adolescents who do not postpone their needs while playing games ($\bar{x}$=14.5092).According to the results of the one-way ANOVA, it was observed that the internet gaming disorder levels of the participants differed significantly according to the duration of playing games during the week (F3-459=39, 682, p<.001). Adolescents' scores for 1 hour of playing time on weekdays ($\bar{x}$=13.2187), 2 hours of playing time on weekdays ($\bar{x}$=17.5610), 3 hours ($\bar{x}$=18.6667) and 4 hours or more ($\bar{x}$= 20,6383) is statistically significantly lower than the scores of adolescents. The scores ($\bar{x}$=20,6383) of the adolescents who play for 4 hours or more on weekdays were found to be statistically significantly higher than the scores of the adolescents who play for 2 hours during the week ($\bar{x}$=17.5610). According to the results of the one-way ANOVA, it was observed that the internet gaming disorder levels of the participants differed significantly according to the

weekend gaming time (F3-459=46,665, p<.01). The scores of adolescents with 1 hour of weekend playing time (x̄=12.6907), 2 hours of weekend playing time (x̄=15.6000), 3 hours (x̄=17.4110) and 4 hours and more It is statistically significantly lower than the scores of adolescents with (x̄= 20.6870). The scores of the adolescents who play for 4 hours or more on the weekend (x̄=20.6870) were found to be statistically significantly higher than the scores of the adolescents who play for 2 hours on the weekend (x̄=15.6000). The scores (x̄=20.6870) of the adolescents who played for 4 hours or more on the weekend were found to be statistically significantly higher than the scores of the adolescents who played the weekend for 3 hours (x̄=17.4110). According to the results of the one-way ANOVA, it was observed that the internet gaming disorder levels of the participants differed significantly according to the daily gaming time (F3-459=65,886, p<.01). The scores of the adolescents who stated that they did not play at all daily (x̄=11.7881), who stated that they played little (x̄=15.0337), who stated that they played often (x̄=20,8276), and who stated that they played every day (x̄= 21,9016) is statistically significantly lower than the scores of adolescents.The scores of the adolescents who stated that they played little (x̄=15.0337) were found to be statistically significantly lower than the scores of the adolescents who stated that they usually played (x̄=20.8276) and who stated that they played every day (x̄= 21.9016). The scores of the adolescents who stated that they played games every day (x̄=21.9016) were found to be statistically significantly higher than the scores of the adolescents who stated that they usually played games (x̄=20.8276). As a result of Pearson moment correlation coefficient analysis, the participants' gaming disorder scores and their desire to eat scores (r=.151, p<.01), inward-directed scores (r=.122, p<.01), extrinsic scores (r =.191, p<.01) and trait anger scores (r=.226, p<.01) were found to be positively and significantly correlated. There is a significant negative correlation between anger control score (r=-.130, p<.05). According to the results of multiple linear regression analysis, trait anger, anger-in, anger-out, anger control sub-dimensions and food craving significantly predicted Internet gaming disorder. Accordingly, sub-dimensions of anger and desire to eat explain 6% of adolescents' gaming disorder (R=.24 R2=.061, F(5 457)=5.967 p<.01).Considering the findings obtained in the research, a discussion was made.

Keywords: *Internet Gaming Disorder, Anger, Food Craving, Adolescence*

Ergenlerde İnternet Oyun Oynama Bozukluğu, Öfke ve Yeme Arzusu Arasındaki Yordayıcı İlişkilerin İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı ergenlerde internet oyun oynama bozukluğunun öfke ve yeme arzusu arasındaki yordayıcı ilişkilerin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubu 17 ve 18 yaşındaki 225 kız (%48,6), 238 erkek (%51,4) olmak üzere toplam 463 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Pontes ve Griffiths (2015) tarafından geliştirilen ve Arıcak, Dinç, Yay ve Griffiths (2018) tarafından Türk kültürüne uyarlanan "İnternet Oyun Oynama Bozukluğu Ölçeği", Spielberger, Jacobs, Russel ve Crane (1983) tarafından geliştirilmiş ve Türk kültürüne uyarlama çalışması Özer (1994) tarafından yapılmış olan Sürekli Öfke ve Öfke İfade Tarz Ölçeği" ve Cepeda-Benito ve arkadaşları (2000) tarafından geliştirilen, Meule ve arkadaşları (2014) tarafından Alman örnekleminde revize edilip geliştirilen; Akkurt, Köse , Dönmez tarafından Türkçeye Uyarlama Çalışması yapılan ve Traş , Gökçen tarafından ise kısa formu hazırlanmış olan "Yeme Arzusu Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılarak betimsel istatistikler, bağımsız örneklemler t-testi, tek yönlü varyans analizi, Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı ve çoklu doğrusal regresyon analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bulgulara baıldığında yapılan t-testi sonucunda katılımcıların internet oyun oynama bozukluğu düzeylerinin

cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür (t461=-5.349, p<.001). Erkeklerin puanları ($\bar{x}$=17.7941) kızların puanlarından ($\bar{x}$=14.5140) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Yapılan t-testi sonucunda katılımcıların internet oyun oynama bozukluğu düzeylerinin, oyun oynamak için kendilerine ait teknolojik bir araca sahip olma durumuna göre anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür (t461=3.105, p<.05). Oyun oynamak için kendilerine ait teknolojik aleti olan ergenlerin puanları ($\bar{x}$=16.6604) oyun oynama amaçlı kendilerine ait teknolojik aletleri olmayan ergenlerin puanlarından ($\bar{x}$=14.1529) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksektir. Yapılan t-testi sonucuna göre katılımcıların internet oyun oynama bozukluğu düzeylerinin yaş (t461=-997, p>.05) ve teknolojik araçları kullanmada izin süresi olup olmadığına göre anlamlı olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir (t461= 1.425, p>.05). Yapılan t-testi sonucuna göre katılımcıların internet oyun oynama bozukluğu düzeylerinin oyun oynarken ihtiyaçlarını erteleme durumuna göre anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür (t461=8.816, p<.001). Oyun oynarken ihtiyaçlarını erteleyen ergenlerin puanları ($\bar{x}$=21.0333) oyun oynarken ihtiyaçlarını ertelemeyen ergenlerin puanlarından ($\bar{x}$=14.5092) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksektir. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucuna göre katılımcıların internet oyun oynama bozukluğu düzeylerinin hafta içi oyun oynama süresine göre anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür (F3-459=39,682, p<.001). Hafta içi oyun oynama süresi 1 saat ergenlerin puanları ($\bar{x}$=13,2187), hafta içi oyun oynama süresi 2 saat ($\bar{x}$=17,5610), 3 saat ($\bar{x}$=18,6667) ve 4 saat ve üzeri ($\bar{x}$= 20,6383) olan ergenlerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha düşüktür. Hafta içi oyun oynama süresi 4 saat ve üzeri olan ergenlerin puanları ($\bar{x}$=20,6383) da hafta içi oyun oynama süresi 2 saat olan ergenlerin puanlarından ($\bar{x}$=17,5610) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucuna göre katılımcıların internet oyun oynama bozukluğu düzeylerinin hafta sonu oyun oynama süresine göre anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür (F3-459=46,665, p<.01). Hafta sonu oyun oynama süresi 1 saat olan ergenlerin puanları ($\bar{x}$=12,6907), hafta sonu oyun oynama süresi 2 saat ($\bar{x}$=15,6000), 3 saat ($\bar{x}$=17,4110) ve 4 saat ve üzeri ($\bar{x}$= 20,6870) olan ergenlerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha düşüktür. Hafta sonu oyun oynama süresi 4 saat ve üzeri olan ergenlerin puanları ($\bar{x}$=20,6870) hafta sonu oyun oynama süresi 2 saat olan ergenlerin puanlarından ($\bar{x}$=15,6000) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Hafta sonu oyun oynama süresi 4 saat ve üzeri olan ergenlerin puanları ($\bar{x}$=20,6870) da hafta sonu oyun oynama süresi 3 saat olan ergenlerin puanlarından ($\bar{x}$=17,4110) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucuna göre katılımcıların internet oyun oynama bozukluğu düzeylerinin günlük oyun oynama süresine göre anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür (F3-459=65.886, p<.01). Günlük hiç oyun oynamadığını ifade eden ergenlerin puanları ($\bar{x}$=11,7881), az oynadığını ifade eden ($\bar{x}$=15,0337), genellikle oynadığını ifade eden ($\bar{x}$=20,8276) ve her gün oynadığını ifade eden ($\bar{x}$= 21,9016) ergenlerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha düşüktür. Az oynadığını ifade eden ergenlerin puanları ($\bar{x}$=15,0337) genellikle oynadığını ifade eden ($\bar{x}$=20,8276) ve her gün oynadığını ifade eden ($\bar{x}$= 21,9016) ergenlerin puanlarından ergenlerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur. Her gün oyun oynadığını ifade eden ergenlerin puanları ($\bar{x}$=21,9016) ise genellikle oyun oynadığını ifade eden ergenlerin puanlarından ($\bar{x}$=20,8276) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Yapılan Pearson momentler çarpımı korelasyon kat sayısı analizi sonucunda katılımcıların oyun oynama bozukluğu puanları ile yeme arzusu puanları (r=.151, p<.01), içe yönelik öfke puanları (r=.122, p<.01), dışa yönelik (r=.191, p<.01), sürekli öfke puanları (r=.226, p<.01) arasında pozitif yönde anlamlı düzeyde bir ilişki bulunurken öfke kontrol puanı (r=-.130, p<.05) arasında negatif yönde anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmaktadır. Çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçlarına göre ise sürekli öfke, öfke içe, öfke dışa, öfke kontrol alt boyutlarının ve yeme arzusunun internet oyun oynama

bozukluğunu anlamlı olarak yordadığı tespit edilmiştir. Buna göre öfke alt boyutları ve yeme arzusu ergenlerde oyun oynama bozukluğunun %6'sını açıklamaktadır (R=,24 R2=.061, F(5-457)=5,967 p<.01). Araştırmada elde edilen bulgular dikkate alınarak tartışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *İnternet Oyun Oynama Bozukluğu, Öfke, Yeme Arzusu, Ergenlik*

Bildiri No: PDR2022.000297 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Hilal Besire Bayrakcı, Milli Eğitim Bakanlığı*

The Effect of Child Rights Teaching Studies on 6th Grade Students' Tendency to Cope with Bullying

One of the most common problems in the school is bullying. Some bullying behaviors seen among the students are mocking, giving nicknames, using their belongings without permission, and humiliating their friends in public as a 'joke'. With adolescence, peers make an effort to exist among each other, to be accepted and to be liked. They often try to minimize peer pressure by engaging in behaviors, they do not actually approve, in order to avoid being bullied. At this point, adolescents ignore the violation of their rights. Children's rights include the rights of all children without any discrimination. Secondary school children, who are aware of the rights of the child, do not allow their own rights to be violated and they respect the rights of the other person. Gamification learning, which is an effective model in new generation learning, can be used for the adoption of rights by adolescents. The fact that this method includes active participation, high ability to produce solutions and creativity facilitates the learning of children's rights. It can be thought that learning about children's rights can be effective in increasing the tendency of individuals to cope with bullying. Therefore, the aim of this study is to examine the effects of games used in teaching children's rights on students' tendency to cope with bullying. In the study, the pretest-posttest matched control group design of the quasi-experimental model, which is one of the quantitative research methods, was used. The study group of the research consists of totally 22 students, 11 of whom are in the control group, and 11 are in the experimental group, who are studying in the 6th grade of a public school in the Geyve, a district of Sakarya province, in the 2021-2022 academic year. In the study, "The Tendency to Cope with Bullying Scale" developed by Dölek (2002) was used. The scale consists of 24 items and six sub-dimensions. In order to teach children's rights, "Child's Rights Tackle Play", "Word Small" board game and "Rights Matching Game" were used for 3 sessions, in order. As a result of these practices, it is thought that the tendency of 6th grade students to deal with bullying will increase. Due to the few number of samples , Mann Whitney U and Wilcoxon Signed Rank Tests, which are nonparametric tests, were used in the analysis of the data. The results of the study showed that there was no significant difference between the total score of the "Tenthality to Coping with Bullying Scale" and the pre-test and post-test scores in all sub-dimensions of the participants in the experimental group. In addition, the findings showed that there was a significant difference in favor of the experimental group in the "Defense Consciousness" sub-dimension between the experimental and control groups. The results of the research were discussed within the scope of the literature.

Keywords: *Children's Rights, Coping with Bullying, Teaching with Gamification*

Çocuk Hakları Öğretim Çalışmalarının 6. Sınıf Öğrencilerinin Zorbalıkla Baş Etme Eğilimine Etkisi

Okul ortamında en sık karşılaşılan problemlerden birisi zorbalıktır. Öğrenciler arasında görülen zorbalıkların başında alay etme, lakap takma, eşyalarını izinsiz kullanma, şaka adı

altında toplum içinde arkadaşlarını küçümseme gibi davranışlar gelmektedir. Ergenlikle birlikte akranlar birbirleri arasında var olmak, kabul edilmek ve beğenilmek için çaba harcamaktadırlar. Çoğu zaman zorbalığa maruz kalmamak adına kendilerinin onaylamadıkları davranışlarda bulunarak akran baskısını en aza indirmeye çalışırlar. Ergenler bu noktada haklarının ihlal edilmesini göz ardı etmiş olurlar. Çocuk hakları hiçbir ayrım gözetmeksizin tüm çocukların haklarını içerir. Çocuk haklarının bilincine varan ortaokul çağı çocukları hem kendi haklarının ihlal edilmesine izin vermez hem de karşısındaki bireyin haklarına saygı duyar. Hakların ergenler tarafından benimsenebilmesi için yeni nesil öğrenmede etkili bir model olan oyunlaştırarak öğrenme kullanılabilir. Bu yöntemin aktif katılım içermesi, çözüm üretebilme becerisinin yüksek olması ve yaratıcılık içermesi çocuk hakları öğrenimini kolaylaştırmaktadır. Çocuk hakları öğreniminin de bireylerin zorbalıkla baş etme eğilimlerini arttırmada etkili olabileceği düşünülebilir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı çocuk hakları öğretiminde kullanılan oyunların öğrencilerin zorbalıkla baş etme eğilimleri üzerindeki etkisini incelemektir. Yapılan çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel modelin ön test- son test eşleştirilmiş kontrol gruplu deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 Eğitim-öğretim yılında Sakarya ili Geyve ilçesinde bir devlet okulunun 6. Sınıflarında öğrenim görmekte olan 11'i kontrol, 11'i deney grubu olmak üzere toplam 22 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada Dölek (2002) tarafından geliştirilen "Zorbalıkla Baş Etme Eğilimi Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 24 madde ve altı alt boyuttan oluşmaktadır. Çocuk hakları öğretimi için deney grubuna 3 oturum boyunca sırasıyla, " Çocuk Hakları Sek Sek Oyunu", "Söz Küçüğün" kutu oyunu ve "Haklar Eşleştirme Oyunu" kullanılmıştır. Bu uygulamalar sonucunda 6. Sınıf öğrencilerinin zorbalıkla baş etme eğilimlerinin artacağı düşünülmektedir. Verilerin analizinde örneklem sayısının düşük olması nedeni ile nonparametrik testlerden Mann Whitney U ve Wilcoxon İşaretli Sıralar Testleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonucu deney grubundaki katılımcıların "Zorbalıkla Baş Etme Eğilimi Ölçeği" nin toplam puanı ve tüm alt boyutlarında ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir. Ayrıca bulgular deney ve kontrol grupları arasında "Savunma Bilinci" alt boyutunda deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir. Araştırma sonuçları literatür kapsamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Çocuk Hakları, Zorbalıkla Baş Etme, Oyunla Öğretim*

Bildiri No: PDR2022.000299 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Suat KILIÇARSLAN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi* Doç. Dr. İzzet PARMAKSIZ, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

An Investigation of the Relationships Between Differentiation of Self and Spousal Disclosure in Married Individuals

Purpose: Marriage and being a family have a universal social importance. For this reason, research on family and marital relations has begun to gain more and more importance today. In marital relations, the relations between the partners and the level of spousal self-disclosure significantly affect the feelings and satisfaction of the couples in their marriage. Pandemic conditions that have affected the whole world in recent years and rapidly developing technology affect couple relations and the structure of marriage. In this context, in this study, it was aimed to examine the relationship between the level of differentiation of self of married individuals as adults and the level of sposusal self-disclosure in terms of partner relationships.
Method: This study was conducted with the relational screening model to examine the relationship between the level of differentiation of self of married individuals and the level of spousal self-disclosure in terms of partner relationships. 612 volunteer adult married individuals living in a city center in Central Anatolia participated in the research. 306 of the participants were female and 306 were male, and their ages ranged from 21 to 68 (Mean ± SD = 37.54 ± 10.54). Skewness values range from -.82 to -.30; the kurtosis values vary between -.08 and 1.09. The data of the study were collected by using the "Differentiation of Self Scale", the "Spousal Self-Disclosure Scale" and the "Personal Information Form" created by the researchers in order to reach the socio-demographic information of the participants. Data were analyzed with Pearson Correlation Coefficient and Regression Analysis methods. SPSS 22 program was used in the analysis of the data.
Results: When the findings of the study are examined, it is seen that there is a positive and significant relationship between the level of differentiation of self and the level of spousal self-disclosure in married individuals. While gender, age and education level of the participants' sociodemographic information significantly predicted their spousal self-disclosure; On the other hand, it was observed that the marriage duration, family income level and having children did not predict the level of spousal self-disclosure in the couple relationship.
Discussion: Based on the results of the research, it has been revealed that the level of differentiation of married individuals as adults significantly affects their ability to reveal themselves to their spousal self-disclosure. In this context, it is understood that self differentiation skills are also very important for couples to express their feelings in a healthy way and open themselves during the marriage process. These results show us that the issue of differentiation of the self is important in terms of a healthy spousal communication, ability to spousal self-disclosure, and the a satisfactory spousal relationship.

Keywords: *Spousal of self- disclosure, differentiation of self, marriage*

Evli Bireylerde Benliğin Ayrımlaşması ve Eşe Kendini Açma Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi

Amaç: Evlilik ve aile olma toplumsal açıdan evrensel bir öneme sahiptir. Bu sebeple günümüzde aile ve evlilik ilişkileri ile ilgili araştırmalar gittikçe daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Evlilik ilişkilerinde partnerler arasındaki ilişkiler ve eşe kendini açma düzeyi çiftlerin evlilikte yaşadıkları duyguları ve doyumu önemli düzeyde etkilemektedir. Son yıllarda tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi koşulları ve hızla gelişmekte olan teknolojik gelişmeler çift ilişkilerini ve evliliğin yapısını etkilemektedir. Bu çerçevede, bu araştırmada evli bireylerin bir yetişkin olarak ayrımlaşma düzeyleri ve partner ilişkileri bakımından eşe kendini açma düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Bu çalışma evli bireylerin ayrımlaşma düzeyleri ve partner ilişkileri bakımından eşe kendini açma düzeyi arasındaki ilişkiyi incelemeye yönelik ilişkisel tarama modeliyle yapılmış bir araştırmadır. Araştırmaya Orta Anadolu'da bir il merkezinde yaşayan 612 gönüllü yetişkin evli birey katılmıştır. Katılımcıların 306'sı kadın, 306'sı ise erkektir ve yaşları 21 ile 68 arasında değişmektedir (Ort ☐ SD = 37.54 ☐ 10.54). Çarpıklık değerleri -.82 ile -.30 arasında; basıklık değerleri ise -.08 ile 1.09 arasında değişmektedir. Araştırmanın verileri "Benliğin Ayrımlaşması Ölçeği", "Eşe Kendini Açma Ölçeği" ve katılımcıların sosyo-demografik bilgilerine ulaşabilmek için araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılarak toplanmıştır. Veriler, Pearson Korelasyon Katsayısı ve Regresyon Analizi yöntemleri ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 22 programı kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmanın bulguları incelendiğinde, evli bireylerde benliğin ayrımlaşma düzeyi ile eşe kendini açma düzeyi puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Katılımcıların sosyodemografik bilgilerine ait verilerden cinsiyet, yaş ve öğrenme düzeyi eşe kendini açma becerilerini anlamlı düzeyde yordarken; buna karşın evlilik süresi, aile gelir düzeyi ve çocuk sahibi olmanın çift ilişkisinde eşe kendini açma düzeyini yordamadığını görülmüştür.
Sonuç: Araştırma sonuçlarından hareketle evli bireylerin yetişkin bir birey olarak ayrımlaşma düzeylerinin eşe kendini açma becerilerini önemli düzeyde etkilediği ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda çiftlerin evlilik sürecinde kendi duygularını sağlıklı bir biçimde ifade edebilmeleri ve kendilerini açabilmeleri açısından ayrımlaşma becerilerinin de çok önemli olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuçlar bize, benliğin ayrımlaşması konusunun sağlıklı bir eş iletişimi, eş olarak kendini açma yeteneği ve doyumlu bir eş ilişkisi açısından önemli olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Eşe kendini açma, benliğin ayrımlaşması, evlilik*

Bildiri No: PDR2022.000301 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Gözdenur Yıldırım, Kocaeli Üniversitesi* Doç. Dr. Yıldız Öztan Ulusoy, Kocaeli Üniversitesi

Investigation of Hope, Gender Perception and Self-Esteem Levels of Girls Vocational High School Students (Izmit Central District Example)

The aim of this study is to examine the relationship between hope, gender perception and self-esteem levels of vocational and technical Anatolian high school students, where only female students study. And, It is aimed to examine whether there is a statistically significant difference between these variables in terms of family type, class level, socioeconomic level and the department of education of the students. The sample of the research consists of 480 students studying at a girls' vocational high school in Kocaeli/İzmit in the 2021-2022 academic year. The research is in the relational screening model as it aims to determine the presence and/or degree of co-variation of more than two variables. Within the scope of the research, "Gender Perception Adolescent Form", "Coopersmith Self-Esteem Inventory Short Form" and "Continuous Hope Scale" were used as data collection tools. T-Test for Independent Sample, One-Way Analysis of Variance (ANOVA) and Pearson Product Moments Correlation Coefficient were used in the analysis of the data obtained in the study. As a result of the analysis, it was found that there was a moderately significant positive relationship between students' self-esteem and hope, and the sub-dimensions of hope, namely actuating thinking and alternative ways of thinking; It was found that there was no relationship between self-esteem and egalitarian and traditional gender perceptions. In addition, there is a positive low-level significant relationship between students' egalitarian perception of gender, hope and actuating thinking, which has sub-dimensions, and the thought of alternative ways; It was found that there is a negative and low-level significant relationship between traditional gender perception and the thought of alternative ways, which is only a sub-dimension of hope. It was found that there was no significant relationship between traditional gender perception and other variables. According to the field of study, the level of traditional and egalitarian gender perception of the students; the level of self-esteem and traditional gender perception according to the socioeconomic level; It was found that the level of traditional and egalitarian gender perception differed significantly according to the class level. Students' self-esteem, hope and gender perception levels do not differ significantly according to family type (extended family, nuclear family). From this point of view, it is considered important to conduct qualitative research on family type. Increasing the hope level of students can increase their self-esteem. For this reason, psychoeducational programs can be developed to increase the hope level of adolescents. This research was carried out in a vocational high school with female students. Similar concepts can be explored in mixed high schools and high schools with high academic achievement.

Keywords: *Vocational high school, self-esteem, hope, gender perception*

Kız Meslek Lisesi Öğrencilerinin Umut, Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi (İzmit Merkez İlçe Örneği)

Bu araştırmanın amacı; sadece kız öğrencilerin öğrenim gördüğü mesleki ve teknik Anadolu lisesi öğrencilerinin umut, toplumsal cinsiyet algısı ve benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi ve bu değişkenlerin aile türü, sınıf düzeyi, sosyoekonomik düzey ve öğrencilerin öğrenim gördükleri alan değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığının incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Kocaeli/İzmit bölgesindeki bir kız meslek lisesinde öğrenim görmekte olan 480 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, ikiden fazla değişkenin birlikte değişiminin varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçladığı için ilişkisel tarama modelindedir. Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak 'Toplumsal Cinsiyet Algısı Ergen Formu', 'Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri Kısa Formu' ve 'Sürekli Umut Ölçeği' kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde Bağımsız Örnek için T-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Analiz sonucunda öğrencilerin benlik saygısı ile umut ve alt boyutları olan eyleyici düşünce ile alternatif yollar düşüncesi arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu; benlik saygısı ile eşitlikçi ve geleneksel toplumsal cinsiyet algısı arasında ilişki olmadığı bulunmuştur. Bunun yanında öğrencilerin eşitlikçi toplumsal cinsiyet algısı ile umut ve alt boyutları olan eyleyici düşünce ile alternatif yollar düşüncesi arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu; geleneksel toplumsal cinsiyet algısı ile sadece umudun alt boyutu olan alternatif yollar düşüncesi arasında negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Geleneksel toplumsal cinsiyet algısı ile diğer değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur. Öğrencilerin geleneksel ve eşitlikçi toplumsal cinsiyet algısı düzeyinin öğrenim gördükleri alana göre; benlik saygısı ve geleneksel toplumsal cinsiyet algısı düzeyinin sosyoekonomik düzeye göre; geleneksel ve eşitlikçi toplumsal cinsiyet algısı düzeyinin sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı bulunmuştur. Öğrencilerin benlik saygısı, umut ve toplumsal cinsiyet algısı düzeyi, aile türüne (geniş aile, çekirdek aile) göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır. Buradan hareketle aile türüne ilişkin nitel araştırmalar yapılması önemli görülmektedir. Öğrencilerin umut düzeyinin artırılması beraberinde benlik saygısını artırabilir. Bu sebeple ergenlerin umut düzeyini artıracak psikoeğitim programları geliştirilebilir. Bu araştırma kız öğrencilerin bulunduğu bir meslek lisesinde gerçekleştirilmiştir. Benzer kavramlar karma liselerde ve akademik başarının yüksek olduğu liselerde araştırılabilir.

Anahtar Kelimeler: *Meslek lisesi, benlik saygısı, umut, toplumsal cinsiyet algısı*

Bildiri No: PDR2022.000302 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
**Lisansüstü Öğrencisi Merve Ceydanur Özcan, Bartın Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Bilge Sulak Akyüz, Bartın Üniversitesi

FOMO Influences in Counselor Education: Certificate Accumulating Behavior

The psychological counseling profession is open to lifelong learning. It is possible to encounter different people and problems, and because of the individuality in counseling, the counselor has to constantly improve and renew oneself. In addition to undergraduate education, psychological counselors seek out training and supervision to gain in-depth various knowledge, skills, and competencies to expand the boundaries of competence by the ethical codes of the profession. Just like psychological counselors, other professionals in the field of mental health experts also show this tendency. Depending on this trend, the number and variety of training given in the field have considerably increased, so this situation has brought it practitioner certificates and participation certificates. However, there are many shortcomings in addition to the benefits of the trainings provided. Some of these are training programs without an audit and implementation process, illegal certificate names, not checking the undergraduate graduation degrees of the certificate holders, and the opening of unsupervised certificate programs by various companies and universities. Many problems can also be encountered, such as the formation of trainings focused only on financial gain, the lack of control of the quality of trainers, and the provision of trainings that are not based on scientific basis. Some of which are Training programs lack of supervision and implementation process, illegal titles of certificates, not inspecting the undergraduate graduation degrees of the individuals to whom the certificates are given, the opening of unsupervised certificate programs by various companies and universities as a result of financial gain, not following the expertise of the trainees, providing training that is not based on a scientific basis. Therefore, the certificate problem has grown uncontrollably it has become very difficult to control. On the other hand, the failure of measurement and evaluation processes while giving certificates and participation certificates may lead to ethical violations of malpractices by professionals who have received these training. While all these problems have been experienced, profit-oriented companies reduce their training fees and make various campaigns to increase demand. For this reason, mental health professionals can attend these trainings because they are cheaper. It can be said that the interest in obtaining certificates has increased due to the facilitation of certification processes and the increased accessibility of pieces of training, especially during the COVID-19 pandemic. The behavior of obtaining certificates and even accumulation is observed among psychological counselors and counselor candidates due to the thought that certificates will facilitate finding a job, the effort to create a good CV, high motivation to receive training, and openness to professional development. The main themes such as the quality and functionality of these certificate programs can often be overlooked, as they turn into a purpose rather than a tool. This situation, which is contrary to professional competence and ethical principles, can negatively affect the quality of service provided by psychological counselors and is not environmentally friendly. On the other hand, since legal audits are not performed frequently enough, psychological counselors should make more conscious choices about training and be aware of issues such as the qualifications, accreditation, supervision, and competence of the training specialist. Thus, this study aims to raise awareness about the selection of qualified/accredited certificate programs. In Addition,

the purpose of this study is to examine the motivations for obtaining certificates and participation certificates among psychological counselors and psychological counselor candidates. Lastly, the FOMO trends in certification behavior will be investigated by utilizing qualitative method.

Keywords: *Counselor education, FOMO, certificate, certificate program, counselor training*

Psikolojik Danışman Eğitiminde FOMO Esintileri: Sertifika Biriktirme Davranışı

Psikolojik danışmanlık mesleği farklı insan ve sorunlarla karşılaşması muhtemel olduğu için ve danışmada bireysellik olması sebebi ile danışmanı kendini sürekli geliştirmesi ve yenilemesi zorunluluğu olması bakımından hayat boyu öğrenmeye açıktır. Bununla beraber psikolojik danışmanlar mesleğin etik kodlarına uygun yetkinlik sınırlarını genişletebilmek adına lisans eğitimlerine ek olarak çeşitli bilgi, beceri ve yetkinlik kazanmak adına eğitimlere ve süpervizyon süreçlerine yönelmektedir. Tıpkı psikolojik danışmanlarda olduğu gibi ruh sağlığı uzmanlığı alanındaki diğer meslek mensupları da bu eğilimi göstermektedir. Bu eğilime bağlı olarak alanda verilen eğitim sayısı ve çeşitliliği oldukça artmış ve bu durum devamında sertifika ve katılım belgelerini de beraberinde getirmiştir. Fakat verilen eğitimlerin faydası yanında birçok eksiği de bulunmaktadır. Herhangi bir süpervizyon ve uygulama süreci olmayan eğitim programları, sertifikaların yasal olmayan unvanlar kazandırması, sertifikaların verildiği bireylerin lisans mezuniyetlerinin denetlenmemesi, maddi getirisi sonucu çeşitli şirket ve üniversitelerin denetimsiz sertifika programları açması, eğitimleri veren kişilerin uzmanlıklarının takip edilmemesi, bilimsel bir temele oturtulmayan eğitimlerin verilmesi gibi sebeplerden dolayı sertifika problemi kontrolsüzce büyümüş ve denetlenmesi oldukça zor bir hal almıştır. Diğer taraftan sertifika ve katılım belgelerinin verilirken ölçme ve değerlendirme süreçlerinin sağlıklı işlemeyişi eğitimi alan uzmanların yanlış uygulamalarıyla etik ihlallere yol açabilmektedir. Tüm bu sorunlar yaşanırken kar odaklı şirketler talep arttırmak adına eğitim ücretlerini oldukça düşürmekte ve çeşitli kampanyalar yapmaktadır. Bu nedenle ruh sağlığı uzmanları daha uygun fiyatlı olduğu gerekçesiyle bu eğitimlere yönelebilmektedir. Özellikle COVID-19 pandemi süresince sertifika alma süreçlerinin kolaylaşması ve eğitimlerin ulaşılabilirliğinin artması gibi gerekçelerle sertifika almaya yönelik ilginin de arttığı söylenebilir. Sertifikaların iş bulmada kolaylık sağlayacağı düşüncesi, iyi bir CV oluşturma çabası, eğitim almaya yönelik yüksek motivasyon, mesleki gelişime açıklık gibi nedenlerden psikolojik danışmanlar ve psikolojik danışman adayları arasında sertifika alma ve hatta biriktirme davranışı gözlemlenmektedir. Bir araçtan çok amaca dönüşmesi sebebiyle bu sertifika programlarının niteliği ve işlevselliği gibi esas temalar çoğu zaman göz ardı edilebilmektedir. Mesleki yetkinliğe ve etik ilkelere aykırı olan bu durum psikolojik danışmanların sunduğu hizmet kalitesini olumsuz etkileyebileceği gibi çevreci de değildir. Diğer taraftan yasal denetlemeler yeterli sıklıkta yapılmadığından psikolojik danışmanların eğitimler konusunda daha bilinçli seçimler yapması ve eğitimlerin nitelikleri, akreditasyonları, süpervizyonları ve eğitimi veren uzmanın yetkinliği gibi konularda farkındalık sahibi olması gerekmektedir.Bu çalışmanın amacı nitelikli/akreditasyonlu sertifika programlarının seçimi konusunda farkındalık kazandırmak, psikolojik danışman adaylarının sertifika ve katılım belgesi alma motivasyonlarını ve sertifika alma davranışında FOMO eğilimlerini nitel metotla incelemektir.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik danışman eğitimi, FOMO, sertifika, sertifika programı*

Bildiri No: PDR2022.000305 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Tayfun Eser, Hasan Kalyoncu Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Ayaz, Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Opinions of School Psychological Counselors on the Teaching Profession Code

Within the scope of the research, it is aimed to examine the opinions of psychological counselors working in official schools on the Teaching Profession Code. With the teaching profession code, the years of study and the exams to be applied, teachers/psychological counselors are entitled to receive the title of specialist teacher or head teacher. Those who have completed 10 years in their profession and are successful as a result of the exam will receive the title of expert teacher, while those who have worked as a specialist teacher for at least 10 years and succeeded in the exam will receive the title of head teacher. Teachers doing master's and doctorate degrees will be exempted from the exams to be applied.
A qualitative research based on the phenomenology design was conducted in order to explore the perceptions of psychological counselors towards the Teaching Profession Code. Face to face and online interviews were conducted with 11 psychological counselors determined using the maximum variation sampling method. The interview form prepared by the researchers consists of 5 questions. After the interview form was created, an expert opinion was obtained from a doctoral-level psychological counselor who is an expert in qualitative research. After the expert opinion, a pilot interview was conducted with 2 psychological counselors to examine the clarity of the questions and their suitability for the purpose. After determining the suitability of the interview form, the interview process was started with 11 participants. The interviews were transcribed and subjected to content analysis.
When the findings of the research are examined, it is seen that the opinions of the psychological counselors regarding the Teaching Profession Code are grouped under 3 main themes. The first of these is named as general views on the Teaching Profession Code. Within this theme, "the application principles of the code" and "assessment and evaluation processes" stand out as the most intense codes. Another theme was determined as “career planning motivation”. It has been determined that psychological counselors focus more on career planning processes through the code. The last theme determined was named as the effects of the code on the "objective career success" of psychological counselors.
As a result of the research, it is seen that psychological counselors generally have positive attitudes towards the Teaching Profession Code. However, the demands for changes regarding the implementation process of the code are intense. In particular, the application of the exam was criticized by psychological counselors. However, it is seen that the code has started the career planning of psychological counselors. In this planning process, it has been determined that the emphasis is on objective career success. The results of the research reveal that it is necessary to review the implementation and evaluation processes in the code and to make revisions so that subjective career success is revealed.

Keywords: *Teaching Profession Code, School Psychological Counselors, Career Planning*

Okul Psikolojik Danışmanların Öğretmenlik Meslek Kanunu'na İlişkin Görüşleri

Araştırma kapsamında kamu okullarında çalışan psikolojik danışmanların Öğretmenlik Meslek Kanunu'na yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Öğretmenlik meslek kanunu ile çalışma yılı ve uygulanacak sınavlar ile öğretmenler/psikolojik danışmanlar uzman öğretmen ya da başöğretmen unvanı almaya hak kazanmıştır. Mesleğinde 10 yılı dolduran ve gireceği sınav sonucunda başarılı olanlar uzman öğretmen unvanı alacakken, en az 10 yıl uzman öğretmen olarak çalışan ve sınavda başarılı olanlar başöğretmen unvanı alacaktır. Yüksek lisans ve doktora yapan öğretmenler ise uygulanacak sınavlardan muaf tutulacaktır. Psikolojik danışmanların Öğretmenlik Meslek Kanunu'na yönelik algılarını keşfetmek amacıyla olgu bilim deseninin temel alındığı bir nitel araştırma yürütülmüştür. Maksimum çeşitleme örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen 11 psikolojik danışmanla yüz yüze ve çevrimiçi görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu 5 sorudan oluşmaktadır. Görüşme formunun oluşturulduktan sonra nitel araştırma konusunda uzman doktora düzeyinde bir psikolojik danışmandan uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşünün ardından 2 psikolojik danışmanla pilot görüşme yapılarak soruların anlaşılırlığı ve amacına uygunluğu incelenmiştir. Görüşme formunun uygunluğu belirlendikten sonra 11 katılımcı ile görüşme süreci başlatılmıştır. Gerçekleştirilen görüşmeler yazıya dökülmüş ve içerik analizine tabi tutulmuştur.
Araştırmanın bulguları incelendiğinde psikolojik danışmanların Öğretmenlik Meslek Kanunu'na ilişkin görüşlerinin 3 ana tema altında toplandığı görülmektedir. Bunlardan ilki Öğretmenlik Meslek Kanunu'na ilişkin genel görüşler olarak isimlendirilmiştir. Bu tema içerisinde "kanunun uygulama esasları" ve "ölçme değerlendirme süreçleri" en yoğun kodlar olarak öne çıkmaktadır. Bir diğer tema "kariyer planlama motivasyonu" olarak belirlenmiştir. Psikolojik danışmanların kanun aracılığıyla kariyer planlama süreçlerine daha fazla odaklandıkları belirlenmiştir. Belirlenen son tema ise kanunun psikolojik danışmanların "nesnel kariyer başarıları" üzerine etkileri olarak isimlendirilmiştir.
Araştırma sonucunda psikolojik danışmanların genel olarak Öğretmenlik Meslek Kanunu'na ilişkin olumlu tutumlarının olduğu görülmektedir. Bununla birlikte kanunun uygulama sürecine ilişkin değişiklik talepleri yoğunluktadır. Özellikle sınav uygulaması psikolojik danışmanlar tarafından eleştirilmiştir. Bununla birlikte kanunun psikolojik danışmanların kariyer planlamalarına başladıkları görülmektedir. Bu planlama sürecinde ağırlıklı olarak nesnel kariyer başarısına önem verildiği belirlenmiştir. Araştırma sonuçları kanun içerisinde yer alan uygulama ve değerlendirme süreçlerinin gözden geçirilmesi ve öznel kariyer başarısının ortaya konacağı şekilde revizyonların yapılmasının gerekli olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmenlik Meslek Kanunu, Okul Psikolojik Danışmanlar, Kariyer Planlama*

Bildiri No: PDR2022.000309 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Dr. Sümeyye Eliz Burhan, İstanbul Medipol Üniversitesi* Prof. Dr. Seval Erden Çınar, Marmara Üniversitesi

The Relationship between Emotional Loneliness and Resilience: The Moderating Role of Cognitive Flexibility

Humans are social species, so they keep track of and maintain many relationships. However, some individuals feel lonely. Loneliness may be defined as the distress resulting from a cognitive discrepancy between desired relationships and the reality of those relationships. There are different types of loneliness, including social and emotional loneliness. The focus of this study was on emotional loneliness, i.e., when a person does not have an intimacy or attachment relationship with another. Cognition is the mental process involved in gaining knowledge and comprehension. Thus, people's interactions play a vital role in how they think, act, and perceive themselves, since cognition is likely to be affected by interactions. The concept of cognitive flexibility refers to the ability to generate alternatives in response to unexpected or adverse events or circumstances. In this way, it is effective on psychological resilience, which is involved in adapting to events and situations. In addition to this, interactions and relationships are protective factors for resilience. Therefore, it is important to examine how emotional loneliness and cognitive flexibility affect resilience. In this context, this research examines the mediating role of cognitive flexibility in the relationship between emotional loneliness and resilience among adults. The study was performed in the scope of correlational design, path analysis, one of the structural equation models, was preferred and the sample consisted of individuals aged 18 years and over. There were 328 participants, 247 (75.3%) women and 81 (24.7%) men, who were being accessed online and through paper-pencil surveys. Among the sample, 218 (66.5%) of the participants were not in a relationship while 108 (33.5%) were in a relationship. Research data were obtained through the Cognitive Flexibility Inventory for the dimensions of flexibility, the Social and Emotional Loneliness Scale for emotional loneliness, and the Brief Resilience Scale for resilience. The data analysis was conducted using SPSS 22 and AMOS 23.Descriptive statistics, Pearson product-moment correlation, and structural equation modeling were performed. According to the findings, there were negative and significant relationships between emotional loneliness variable, cognitive flexibility and resilience variables. There was also a positive and significant relationship between cognitive flexibility and resilience. The degree of relationship between emotional loneliness and resilience decreased after the adding mediating variable. Therefore, cognitive flexibility had a partial mediation effect between emotional loneliness and resilience.

Keywords: *Emotional loneliness, cognitive flexibility, resilience, structural equation modeling*

Duygusal Yalnızlık ve Psikolojik Sağlamlık İlişkisi: Bilişsel Esnekliğin Aracı Rolü

Sosyal bir tür olarak insanlar, birçok ilişki içinde olup sürdürmektedir. Fakat, bazı bireyler kendini yalnız hissetmektedir. Yalnızlık, arzu edilen ilişkilere sahip olma ile bu ilişkilerin

gerçekliği arasındaki bilişsel uyumsuzluktan kaynaklanan sıkıntı olarak tanımlanmaktadır. Yalnızlığın sosyal ve duygusal olmak üzere belirli türleri vardır. Bu araştırmada kişinin bir diğeriyle yakınlık ya da bağlanma ilişkisinin olmadığı duygusal yalnızlık üzerinde durulmuştur. Biliş, bilgi edinme ve kavrama ile ilgili zihinsel süreçtir. Bu nedenle, insanların etkileşimleri ve ilişkileri düşünmede, hareket etmede ve kendilerini algılamasında hayati öneme sahiptir, çünkü bilişin bu etkileşimlerden etkilenmesi muhtemeldir. Bilişsel esneklik kavramı ise, beklenmedik veya olumsuz olarak atfedilebilecek olaylar karşısında alternatif görüşler meydana getirmede ve kontrol algısında rol sahibidir. Bu sayede olay ve durumlara uyum sağlamada aktif olan psikolojik sağlamlık üzerinde etkilidir. Buna ek olarak, etkileşimler ve ilişkiler psikolojik sağlamlığın koruyucu faktörleri arasında yer almaktadır. Tüm bunlar göz önüne alındığında, duygusal yalnızlığın ve bilişsel esnekliğin psikolojik sağlamlık üzerindeki etkilerini incelenmenin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda araştırmada yetişkinlerin duygusal yalnızlık ve psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişkide bilişsel esneklik aracılık rolünün incelenmesi amaçlanmaktadır. İlişkisel tarama deseninde yürütülen araştırmada, yapısal eşitlik modelleri kapsamında yol analizi tercih edilmiştir ve örneklem 18 yaş ve üzeri bireyler olarak belirlenmiştir. Araştırmaya çevrimiçi ve kâğıt-kalem yöntemi ile ulaşılan 247'i (%75,3) kadın ve 81'i (%24,7) erkek olmak üzere 328 kişi katılmıştır ve katılımcıların 218'i (%66,5) ilişkim yok ve 108'i (%33,5) ilişkim var seçeneğini işaretlemiştir. Araştırma verileri psikolojik esneklik boyutları için Bilişsel Esneklik Envanteri, duygusal yalnızlık değişkeni için Yetişkinler İçin Sosyal ve Duygusal Yalnızlık Ölçeği ve psikolojik sağlamlık için Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği aracılığıyla elde edilmiştir. Veri analizinde betimsel istatistik, pearson momentler çarpımı korelasyonu ve yapısal eşitlik modellemesi için SPSS 22 ve AMOS 23 programları kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre; duygusal yalnızlık değişkeni ile bilişsel esneklik ve psikolojik sağlamlık değişkenleri arasında negatif yönlü ve anlamlı ilişkiler ve bilişsel esneklik ile psikolojik sağlamlık arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Aracı değişken modele dahil edilmeden önce, duygusal yalnızlık ile psikolojik sağlamlık arasındaki ilişki derecesinin, aracı değişken modele eklendikten sonra azaldığı sonucuna ulaşılmış ve bilişsel esnekliğin kısmi aracılık etkisine sahip olduğu kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Duygusal yalnızlık, bilişsel esneklik, psikolojik sağlamlık, yapısal eşitlik modeli*

Bildiri No: PDR2022.000310 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Sevil AYDOĞAN GEDİK, Eskişehir Odunpazarı İlçe Sağlık Müdürlüğü* Dr. Hatice AYGAR, Nevşehir Merkez Toplum Sağlığı Merkezi Prof. Dr. Didem ARSLANTAŞ, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Prof. Dr. Alaettin ÜNSAL, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Doç. Dr. Damla Eyüboğlu, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Doç. Dr. Murat Eyüboğlu, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Evaluation of Guidance and Psychological Counseling Students' Adequacy of Recognize Attention Deficit Hyperactivity Disorder and Related Factors

Objective:
In this study, it was aimed to determine the adequacy of recognizing attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) and to evaluate its relationship with some factors in students studying at the Department of Guidance and Psychological Counseling at Eskişehir Osmangazi University Education Faculty.
Materials and Methods:
The questionnaire form prepared for data collection in this cross-sectional study consists of sociodemographic characteristics, some factors thought to be associated with ADHD, and the Attention Deficit Hyperactivity Disorder Recognition Adequacy Scale. The items of the scale are scored as 0 and 1, and the total score varies between 0-17. The total score obtained from the scale shows the students' ability to recognize ADHD. Mann-Whitney U, Kruskal Wallis test and Spearman correlation analysis were used in the analysis of the data. $p<0.05$ was accepted as statistical significance value. Interim findings of the study, whose data collection process is ongoing, obtained from the data collected between March-June 2019 are presented.
Results:
Of the 121 students participating in the study, 80.2% (n=97) were female and 19.8% (n=24) were male. Their ages ranged from 19-24, with a mean of 21.2 ±1.1. 40.5% (n=49) of the students were in the 2nd grade, 28.1% (n=34) were in the 3rd grade, and 31.4% (n=38) were in the 4th grade. Of the students, 87.6% (n=106) had a nuclear family, and 89.3% (n=108) had a medium family income. The mother's education level of 50.4% (n=61) of the students was primary school, and the father's education level of 35.5% (n=43) was high school. There were 66 (54.5%) students who received prior training on ADHD. The places where they received education are as follows; 36.8% (n=57) during university education, 21.9% (n=34) books, 12.3% (n=19) articles and other scientific publications, 11.6% (n=18) TV/newspaper/internet, 10.9% (n=17) congress/symposium/other scientific events and 6.5% (n=10) other. When asked about the most appropriate definition for ADHD, 50.4% (n=61) of the students said "a problem caused by the brain/genes", 17.4% (n=21) "a problem caused by high intelligence", and 14.0% (n= 17) "medical equivalent of naughty", 8.3% (n=10) "environmentally related problem" and 9.9% (n=12) "other". 17.4% (n=21) of the students had someone in their family or close circle who had been diagnosed with ADHD. There was a child around whom 86 (71.1%) of the students suspected ADHD. 27 of these students had referred these suspected children to the doctor for diagnosis. There were a total of 72 children with suspected ADHD, and 20 of them were diagnosed with ADHD by a doctor's examination. Students were asked to rate their awareness of ADHD on a scale of 1-10. The responses received ranged from 1 to 10, with a mean of 5.5 ±1.9. The scores of the students on the Attention Deficit Hyperactivity Disorder Recognition Adequacy Scale ranged from 1-13, with a mean of 8.5

TV/gazete/internet, %10.9 (n=17) ile kongre/sempozyum/diğer bilimsel etkinlikler ve %6.5 (n=10) ile diğer idi. DEHB'ye en uygun tanımlama sorulduğunda öğrencilerin %50.4'ü (n=61) beyin/genler kaynaklı bir sorun, %17.4'ü (n=21) yüksek zeka kaynaklı bir sorun, %14.0'ü (n=17) yaramazın tıbbi karşılığı, %8.3'ü (n=10) çevre kaynaklı sorun ve %9.9'u (n=12) diğer yanıtını verdi. Öğrencilerin %17.4'ünün (n=21) ailesinde veya yakın çevresinde DEHB tanısı almış biri vardı. Öğrencilerin 86'sının (%71.1) çevresinde DEHB'den kuşkulandığı bir çocuk olmuş idi. Bu öğrencilerin 27 tanesi kuşkulandıkları bu çocukları tanı konması için doktora yönlendirmiş idi. DEHB'den kuşkulanılan toplam 72 çocuk vardı ve bunlardan 20 tanesine doktor muayenesi ile DEHB tanısı konmuş idi. Öğrencilerden DEHB ile ilgili farkındalıklarını 1-10 arasında değerlendirmeleri istendi ve alınan yanıtlar 1-10 arasında değişmekte olup, ortalama 5.5 ±1.9 idi. Öğrencilerin Dikkat Eksikliği/Hiperaktivite Bozukluğu Tanıma Yeterliliği Ölçeği'nden aldıkları puanlar 1-13 arasında değişmekte olup, ortalama 8.5 ±2.4, ortanca 9.0 idi. İkinci sınıfların ölçekten aldıkları puanlar, 3 ve 4. sınıftakilere göre daha düşük idi. Bu bulguyu destekler nitelikte, 21 yaş ve altındaki öğrencilerin ölçek puanları 22 yaş ve üzerindeki öğrencilerin puanına göre daha düşük bulundu. Ölçekten alınan puanlar arasında cinsiyete, aile tipine, aile gelir durumuna, anne ve baba öğrenim durumuna, ailesinde veya yakın çevresinde DEHB tanılı birinin olması durumuna göre göre fark bulunamadı. DEHB ile ilgili önceden eğitim aldıklarını beyan edenlerin ve bugüne kadar çevresinde DEHB'den kuşkulandığı bir çocuk olanların ölçekten aldıkları puanlar daha yüksek idi. Öğrencilerin DEHB ile ilgili kendi farkındalıklarını değerlendirdikleri puanlar ile ölçekten aldıkları puanlar arasında pozitif yönde zayıf bir korelasyon bulundu ($r=0.304$, $p=0.001$).

Sonuç:

Sonuç olarak öğrencilerin DEHB tanıma yeterliliklerinin orta düzeyde olduğu söylenebilir. DEHB ile ilgili eğitim almış olan daha ileri sınıflarda yeterlilik daha fazladır. DEHB'yi tanıma yeterliliği daha yüksek olanlar, çevresindeki çocuklarda DEHB'den daha fazla kuşkulanmış ve kuşkulanılan bu çocukların yaklaşık üçte birine doktor tanısı konmuştur. Erken tanı ve uygun tedavi/destekle beraber çocukların okul başarısının ve sosyal uyum düzeyinin yükseldiği bu hastalığın öğretmenlerce tanınabilmesi için DEHB ile ilgili üniversite öğrenimi sırasında verilecek eğitimlerin önemli olduğu kanaatine varıldı.

Anahtar Kelimeler: *dikkat eksikliği, hiperaktivite, rehberlik, psikolojik danışmanlık*

Bildiri No: PDR2022.000311 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Fatih Furkan Eğritaş, Hasan Kalyoncu Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Tayfun Eser, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Büşra Genç, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Ayaz, Hasan Kalyoncu Üniversitesi

The Role of Career Resources on Turnover Intention in Private School Teachers

The aim of this study is to determine the factors affecting the intention to leave the job of teachers working in private schools. In this context, the role of career resources in separating teacher groups with low and high turnover intention was examined. Variables that explain the career success of individuals are included in career resources as a whole. Career resources consist of human capital resources, environmental career resources, motivational career resources and career management resources sub-dimensions. Along with the career resources model, the factors affecting the intention to leave are discussed in the context of both the personal characteristics of the teachers and the environmental factors that occur outside the teachers. The research was carried out based on the predictive correlational model. The study group of the research consists of a total of 264 teachers, 120 male and 144 female, working in private kindergartens and kindergartens, primary and secondary education institutions and study centers in Gaziantep province. Logistic regression analysis was used in the data analysis process. It has been determined that environmental career resources and career management resources in the career resources model significantly distinguish between high and low intention to leave teacher groups. Human capital resources and motivational career resources do not have a significant effect. As a result of the analysis, it was determined that the correct estimation rate of the groups was 76%. R ^{2} values obtained as a result of the analysis; Cox&Snell found .326 and Negelkerke .437. Starting from here; The level of explanation of the dependent variable in the model by the independent variables was determined as 44%. The findings reveal that as the environmental resources dimension of the career resources model increases, the turnover intention decreases, and as the career management resources increase, the turnover intention. As the career support that teachers receive from their environment and institutions and career opportunities within the institution they work in increase, their turnover intention decreases. On the other hand, teachers' clear career goals, high self-efficacy perceptions about their profession, and their ability to establish new connections with their careers increase their turnover intention.

Keywords: *Turnover intention, career resources, teachers*

Özel Okullarda Çalışan Öğretmenlerde İşten Ayrılma Niyeti Üzerinde Kariyer Kaynaklarının Rolü

Bu araştırmanın amacı özel okullarda çalışan öğretmenlerin işten ayrılma niyetlerini etkileyen faktörleri belirlemektir. Bu kapsamda işten ayrılma niyeti düşük ve yüksek öğretmen gruplarını ayırmada kariyer kaynaklarının rolü incelenmiştir. Kariyer kaynaklarında bireylerin kariyer başarılarını açıklayan değişkenler bir bütün yer almaktadır. Kariyer kaynakları insan

sermayesi kaynakları, çevresel kariyer kaynakları, motivasyonel kariyer kaynakları ve kariyer yönetim kaynakları alt boyutlarından oluşmaktadır. Kariyer kaynakları modeli ile birlikte işten ayrılma niyetini etkileyen faktörler hem öğretmenlerin sahip olduğu kişisel özellikler hem de öğretmenlerin dışında oluşan çevresel faktörler bağlamında ele alınmıştır. Araştırma yordayıcı korelasyonel model temel alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu Gaziantep ili sınırları içerisinde bulunan özel anaokulu ve kreşler, ilk ve orta öğretim kurumları ve etüt merkezlerinde görev yapmakta olan farklı branşlardaki 120'si Erkek, 144'ü Kadın, toplam 264 öğretmenden oluşmaktadır. Veri analizi sürecinde lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. Kariyer kaynakları modelinde yer alan çevresel kariyer kaynakları ve kariyer yönetim kaynaklarının işten ayrılma niyeti yüksek ve düşük olarak öğretmen gruplarını manidar olarak birbirinden ayırdıkları tespit edilmiştir. İnsan sermayesi kaynakları ve motivasyonel kariyer kaynakları ise manidar bir etkiye sahip değildir. Yapılan analiz sonucunda grupların doğru tahmin edilme oranının %76 olduğu belirlenmiştir. Analiz sonucunda elde edilen R &#xFFFD; değerleri; Cox&Snell .326 ve Negelkerke .437 olarak bulunmuştur. Buradan hareketle; modelde yer alan bağımlı değişkenin, bağımsız değişkenler tarafından açıklanma düzeyi %44 olarak belirlenmiştir. Bulgular kariyer kaynakları modelinin çevresel kaynaklar boyutunun ise arttıkça işten ayrılma niyetinin azaldığını, kariyer yönetim kaynakları arttıkça işten ayrılma niyetinin arttığını ortaya koymaktadır. Öğretmenlerin çevrelerinden ve çalıştıkları kurumlardan almış oldukları kariyer desteği ve çalıştıkları kurum içerisindeki kariyer fırsatları arttıkça işten ayrılma niyetleri azalmaktadır. Bununla birlikte öğretmenlerin kariyer hedeflerinin net olması, mesleklerine ilişkin özyeterlik algılarının yüksek olması ve kariyerleriyle ilgili yeni bağlantılar kurabilmeleri işten ayrılma niyetlerini arttırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *İşten ayrılma niyeti, kariyer kaynakları, öğretmenler*

Bildiri No: PDR2022.000312 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Uzm. Psk. Danışman Hatice Kübra ŞENEL, Hacettepe Üniversitesi Uzm. Psk. Danışman Mine Begümhan ALABAY, Ufuk Üniversitesi **Uzm. Psk. Danışman Mehmet DEMİR, Uludağ Üniversitesi* Uzm. Psk. Danışman Fuat AYDOĞDU, Hacettepe Üniversitesi

Investigation of the Mediator Role of Hope in the Relationship Between Self-Compassion and Resilience in Adolescents

This study evaluated the variables of self-compassion, hope, and resilience in secondary school students with the correlational survey design and was carried out for two purposes. The primary aim of the study is to determine whether these variables differ according to gender. The second aim is to test a hypothetical model that includes the mediating role of hope in the relationship between self-compassion and resilience. The research was conducted with a total of 730 students (16.00 ﷿1.02), 436 female and 304 male, studying at public schools in Kestel and Gürsu districts of Bursa. In the study, The Brief Resilience Scale (BRS), Dispositional Hope Scale (DHS), and Short Form of Self Compassion Questionnaire were used to collect data from the participants. In order to test the hypothetical model of the research that predicts mediation, self-compassion was determined as the independent variable, resilience as the dependent variable, and hope as the mediating variable. The difference statistics in the study were analyzed with the Independent Samples t-Test. As a result of the analysis, it was seen that male students had higher self-compassion and psychological resilience mean scores than female students. However, it was determined that the hope scores of the participants did not differ according to gender. The PROCESS macro, which is the SPSS extension suggested by Hayes (2013), was used for mediation analysis (Model 4). Mediation analysis was performed on the basis of regression-based bootstrapping. Mediation analysis was performed on the basis of regression-based bootstrapping. In the mediation analysis, when the direct effects are examined, self-compassion; It was found that it predicted hope and psychological resilience in a statistically significant way. When the indirect effect was examined, it was seen that the path coefficient between self-compassion and psychological resilience decreased at the level of significance with the inclusion of hope, which is the mediating variable, in the model. Therefore, hope; It has been determined that there is a partial mediator role in the relationship between self-compassion and resilience. This finding can be interpreted as increasing the level of hope of individuals, increasing their psychological resilience.

Keywords: *self-compassion, hope, resilience, adolescents, positive psychology*

Ergenlerde Öz-Şefkat ile Psikolojik Sağlamlık Arasındaki İlişkide Umudun Aracı Rolünün İncelenmesi

Bu araştırma ortaöğretim öğrencilerinde öz-şefkat, umut ve psikolojik sağlamlık değişkenlerini ilişkisel tarama modeliyle ele almış olup iki amaçla yürütülmüştür. Araştırmanın birinci amacı bu değişkenlerin cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. İkinci amacı ise öz-şefkat ile psikolojik sağlamlık arasındaki ilişkide umudun aracı rolünü içeren hipotetik bir modeli sınamaktır. Araştırma, Bursa'nın Kestel ve Gürsu ilçelerindeki devlet okullarında öğrenim görmekte 436'sı kadın 304'ü erkek olmak üzere

toplamda 730 öğrenci (16.00 ±1.02) ile yürütülmüştür. Araştırmada katılımcılardan veri elde etmek için Kısa Psikolojik Sağlam Ölçeği (KPSÖ), Sürekli Umut Ölçeği (SUÖ) ve Öz-Şefkat Ölçeği-Kısa Formu (ÖŞÖ-K) kullanılmıştır. Araştırmanın aracılık öngören hipotetik modelini sınamak için bağımsız değişken olarak öz-şefkat, bağımlı değişken olarak psikolojik sağlamlık ve aracı değişken olarak umut belirlenmiştir. Araştırmadaki fark istatistiği Bağımsız Örneklemler İçin *t* Testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre öz-şefkat ve psikolojik sağlamlık puan ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Ancak katılımcıların umut puanlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Aracılık analizi için Hayes'in (2013) önerdiği SPSS eklentisi olan PROCESS macro kullanılmıştır (Model 4). Aracılık analizi regresyon temelli bootstrapping işlemi esas alınarak yapılmıştır. Yapılan aracılık analizinde doğrudan etkiler incelendiğinde, öz-şefkatin; umudu ve psikolojik sağlamlığı istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yordadığı görülmüştür. Ayrıca umudun da psikolojik sağlamlığı istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur. Dolaylı etki incelendiğinde ise aracı değişken olan umudun modele dâhil edilmesiyle öz-şefkat ile psikolojik sağlamlık arasındaki yol katsayısının anlamlılık düzeyinde azalma olduğu görülmüştür. Dolayısıyla umudun; öz-şefkat ile psikolojik sağlamlık arasındaki ilişkide kısmi aracı rolünün olduğu saptanmıştır. Elde edilen bu bulgu, bireylerin umut düzeylerinin arttırılması halinde psikolojik sağlamlıklarının artacağı yönünde yorumlanabilir.

Anahtar Kelimeler: *öz-şefkat, umut, psikolojik sağlamlık, ergenler, pozitif psikoloji*

Bildiri No: PDR2022.000313 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışma Uygulaması ve Süpervizyonu
**Doç. Dr. Nursel Topkaya, Ondokuz Mayıs Üniversitesi* Doç. Dr. Fatma Sapmaz, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Fatoş Bulut Ateş, Çukurova Üniversitesi Doç. Dr. Fikret Gülaçtı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Prof. Dr. Ragıp Özyürek, İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Sinan Kapar, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Developing a Rubric for Evaluating Counseling Skills in the Individual Counseling Practice Course

Within the scope of the Turkish Higher Education Qualifications Framework (THEQF), it is important to evaluate the academic and professional development of the students as well as the planning of the courses in the programs in order to reach the competencies related to the relevant education programs. When it comes to counselor training, it is expected that counselor candidates will be able to use the skills for counseling practices by going far beyond the knowledge of memorization and recall. As a matter of fact, among the competencies in the field of Psychological Counseling and Guidance included in both Health (72) and Social Services (76) classifications within the scope of THEQF; psychological counselor candidates can use the theoretical and applied knowledge they have acquired in health and community mental health programs, and successfully carry out mental health studies for individuals, couples, families and the society. Individual Counseling Practice 1 and 2 courses are of central importance for students to advance their knowledge and skills regarding mental health and to gain academic-professional competencies in the field of Psychological Counseling and Guidance. Therefore, a rubric for Counseling Skills was created for the Individual Counseling Practice courses in order to evaluate whether the counselor candidates have acquired the counseling skills adequately in this study. In the developed rubric, basic and advanced skills that are expected to be practiced by counselor candidates are determined and positive and negative items that embody how these skills will be used are exemplified. The skills collected under 17 main headings within the scope of the rubric are the skills of attending, asking questions, minimal encouragement, reflecting content and emotions, summarizing, personalizing, concretization, confronting, self-disclosure, immediacy, giving information, giving feedback and interpretation. In the other two main headings, there is the construction of the therapeutic relationship with the anticipation, which is realized by using many skills such as simple acceptance, empathy and listening, and plays a central role in the structuring of the counseling process. It is expected that the developed rubric will provide the counselor educators with an objective evaluation opportunity during the skills assessment process, as well as the opportunity for counselor candidates to review their own practices.

Keywords: *Individual Counseling Practice, Counseling Skills, Rubric*

Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması Dersinde Psikolojik Danışma Becerilerini Değerlendirmeye Yönelik Bir Rubrik Geliştirilmesi

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) kapsamında ilgili eğitim programlarına dair yeterliklere ulaşılması adına programlarda yer alan derslerin planlanması

kadar, öğrencilerin akademik ve mesleki gelişimlerinin değerlendirilmesi de önem arz etmektedir. Psikolojik danışman eğitimi söz konusu olduğunda ise psikolojik danışman adaylarının ezber ve hatırlamaya yönelik bilgilerin çok daha ötesine geçerek psikolojik danışma uygulamalarına yönelik becerileri kullanabilmesi beklenmektedir. Nitekim TYYÇ kapsamında gerek Sağlık (72) gerekse Sosyal Hizmetler (76) sınıflamasında yer alan Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanındaki yeterlikler arasında; psikolojik danışman adaylarının edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri sağlık ve toplum ruh sağlığı çalışmalarında kullanabilmesi, birey, çift, aile ve topluma yönelik ruh sağlığı çalışmalarını başarıyla yürütebilmesi yer almaktadır. Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması 1 ve 2 dersleri, öğrencilerin ruh sağlığına yönelik bilgi ve becerilerini ileri düzeye taşımaları ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanının akademik-mesleki yeterliliklerini kazanmalarında merkezi bir öneme sahiptir. Bu nedenle psikolojik danışman adaylarının psikolojik danışma becerilerini yeterli düzeyde kazanıp kazanmadıklarının değerlendirilmesi amacıyla bu çalışmada, Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması dersleri için Psikolojik Danışma Becerilerine yönelik bir rubrik oluşturulmuştur. Geliştirilen rubrikte psikolojik danışman adaylarından uygulamaları beklenilen temel ve ileri düzey beceriler belirlenerek bu becerilerin nasıl kullanılacağını somutlaştıran olumlu ve olumsuz maddeler örneklendirilmiştir. Rubrik kapsamında 17 ana başlıkta toplanılan beceriler ise "dikkati verme becerisi, soru sorma becerisi, asgari düzeyde teşvik, içerik ve duygu yansıtması, özetleme, kişiselleştirme, somutlaştırma, yüzleştirme, kendini açma, anlık olma, bilgi verme, geri bildiririm verme ve yorumlama becerileridir. Diğer iki ana başlıkta ise basit kabul, empati ve dinleme gibi birçok becerinin kullanılması ile gerçekleştirilen ve psikolojik danışma sürecinin yapılandırılmasında merkezi rol oynayan öngörüşme ile yapılandırma ve terapötik ilişkinin kurulması yer almaktadır. Geliştirilen rubriğin becerileri değerlendirme sürecinde öğretim üyelerine objektif değerlendirme olanağı sunmasının yanı sıra, psikolojik danışman adayları için de kendi uygulamalarını gözden geçirme imkânı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması, Psikolojik Danışma Becerileri, Rubrik*

Bildiri No: PDR2022.000314 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Rabia Şeyda Aydın, Cumhuriyet Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Büşra Yıldırım, Cumhuriyet Üniversitesi Doç. Dr. Hakan Sarıçam, Cumhuriyet Üniversitesi

How We View Life: Free Will and Spirituality Well-being

Purpose: For years, researchers have defend that human behavior has causes, and they have tried to find those reasons. However, as the effects of cultural characteristics and beliefs on behaviors were noticed, the perspective on free will began to change. Freewill; It is the voluntary realization of the behaviors that the individual chooses according to his/her own will and interest without any interference from the environment. On the other hand, determinism is often seen as the opposite of free will. While free will is defined as the power to decide whether or not to do something; Determinism is known as the doctrine that every event is a necessary and inevitable consequence of the events that preceded it. The aim of this study is to examine the relationship between adult individuals' free will and determinism beliefs and their levels of intellectual well-being in terms of various mvariables (gender, age, occupation, income status, place of residence, geographical region, relationship status).
Method: The study group of this research, which was designed according to the correlational research model, consists of adult individuals determined by simple random sampling method. In order to collect the data of this study "The Personal Information Form", "Free Will and Determinism Plus Scale" and "The Spirituality Index of Well-Being" were applied to the participants via Google Forms. The obtained data were transferred to the SPSS program and normality test was performed. Pearson Correlation Analysis, Independent Groups t-Test, ANOVA and LCD Post Hoc methods were utilized to analyze the data were normal distribution.
Findings: According to the findings obtained as a result of the analysis, there is a positive relationship between the individual's free will beliefs and their level of intellectual well-being. Free will and determinism beliefs, intellectual well-being levels; It differs statistically significantly according to gender, age, occupation, economic status, relationship status, mostly residential area and geographical region. The research findings were discussed in the light of the related studies.
Results: As a result of the research, it was determined that the level of intellectual well-being increased as adults' free will beliefs increased. The individual's thinking that they have own will in his decisions made him intellectually good.

Keywords: *Free will, determinism, spirituality well-being*

Hayata Nasıl Bakıyoruz: Özgür İrade ve Düşünsel İyi Olma

Amaç: Araştırmacılar yıllar boyunca insan davranışlarının nedenleri olduğunu savundular ve bu nedenleri bulmaya çalıştılar. Ancak kültürel özelliklerin ve inançların davranışlar üzerindeki etkileri fark edildikçe özgür iradeye olan bakış değişmeye başlamıştır. Özgür irade; çevreden herhangi bir müdahale olmadan bireyin kendi istek ve ilgisine göre seçtiği davranışları gönüllü olarak gerçekleştirmesidir. Bir diğer yandan, determinizm olarak da adlandırılan belirlenimcilik ise, çoğu zaman özgür iradenin tam karşıtı olarak görülür. Özgür irade, bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü olarak tanımlanırken; belirlenimcilik her

olayın ondan önceki olayların gerekli ve kaçınılmaz bir sonucu olduğunu ileri süren öğreti olarak bilinir. Bu araştırmanın amacı, yetişkin bireylerin özgür irade ve belirlenimcilik inançları ile düşünsel iyi olma düzeyleri arasındaki ilişkiyi çeşitli değişkenler (cinsiyet, yaş, meslek, gelir durumu, yerleşim yeri, coğrafi bölge, ilişki durumu) açısından incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Korelasyonel araştırma modeline göre tasarlanan bu araştırmanın çalışma grubunu basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenmiş yetişkin bireyler oluşmaktadır. Araştırmanın verilerinin toplanması amacıyla "Kişisel Bilgi Formu", "Özgür İrade ve Belirlenimcilik Ölçeği" ve "Düşünsel İyi Olma Ölçeği" Google Forms üzerinden katılımcılara uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS ortamına aktarılmış ve normallik sınaması yapılmıştır. Normal dağılım sergileyen verilerin analizinde Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi, Basit Doğrusal Regresyon Analizi, Bağımsız Örneklem t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve LCD Post Hoc Testi kullanılmıştır. **Bulgular:** Analiz sonucunda elde edilen bulgulara göre, bireyin özgür irade inançları ile düşünsel iyi olma düzeyleri arasında pozitif yönlü bir ilişki vardır. Özgür irade ve belirlenimcilik inançları, düşünsel iyi olma düzeyleri; cinsiyete, yaşa, mesleğe, ekonomik duruma, ilişki durumuna, çoğunlukla yaşanan yerleşim yeri ve coğrafi bölgeye göre istatiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmaktadır. Çalışma bulgularına göre özgür irade ile öz yeterlik arasında pozitif ilişki tespit edilmiştir. Kaderci Belirlenimcilik, Bilimsel Belirlenimcilik, Özgür İrade, Rastgelelik, Öz-yeterlik ve Yaşam planı cinsiyet, algılanan anne-baba tutumu, yaşa göre farklılaşmalar göstermektedir Elde edinilen bulgular ilgili araştırmalar ışığında tartışılmıştır.
Sonuç: Araştırma sonunda, yetişkinlerin özgür irade inançları arttıkça düşünsel iyi olma düzeyinin arttığı tespit edilmiştir. Bireyin kararlarında kendi iradesinin olduğunu düşünmesi düşünsel iyi olmasını sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: *Özgür irade, belirlenimcilik, düşünsel iyi olma*

Bildiri No: PDR2022.000316 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
Prof. Dr. Zeliha TRAŞ, Necmettin Erbakan Üniversitesi **Dr. Öğr. Üyesi Umay Bilge Baltacı, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi* Dr. Mukadder Büyükeskil, MEB Arş. Gör. Hikmet Beyza Yakıcı, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Examining the Relationships Between Psychological Inflexibility and Impulsiveness Properties of University Students

The aim of this study is to examine the relationship between Psychological Inflexibility and Impulsiveness of university students. In this study, relational research model, one of the quantitative research methods, was used. The study group of the research consists of a total of 512 students, 393 women (76.8%) and 119 (23.2%) men, who were reached through convenient sampling. In the study, Acceptance and Action Form-II was used to measure the psychological inflexibility of the participants, Short Form of Barratt Impulsiveness Scale was used to measure their impulsivity levels, and a personal information form was used to obtain demographic information. The data were analyzed with the SPSS Package Program. In the analysis of the data, descriptive statistics were used to obtain demographic information about the participants, Pearson correlation analysis was used to determine the relationship between Psychological Inflexibility and Impulsiveness, and simple linear regression analysis was used to determine the predictive effect of Impulsiveness on Psychological Inflexibility. Considering the results of the correlation analysis, a positive relationship was found between Psychological Inflexibility and Impulsiveness ($r=.438$, $p<.01$). Looking at the results of the regression analysis, Impulsiveness is a significant predictor of Psychological Inflexibility ($P<.001$, $R=.43$, $R2=.19$, $\beta=.43$). In this study, the relationship between Psychological Inflexibility and Impulsiveness, which is an important concept of Acceptance and Commitment Therapy, was examined. A positive and significant relationship was found between Psychological Inflexibility and Impulsiveness, and Impulsiveness significantly tires Psychological Inflexibility. It is thought that the results of the research will contribute to research based on Acceptance and Commitment Therapy. The findings obtained in the research were discussed by taking into account.

Keywords: *Psychological Inflexibility, Impulsiveness, Acceptance and Commitment Therapy*

Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Katılık ve Dürtüsellik Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin psikolojik katılıkları ve dürtüsellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu uygun örnekleme yoluyla ulaşılan 393 kadın (%76.8) ve 119 (% 23.2) erkek olmak üzere toplam 512 öğrenciden oluşturmaktadır. Araştırmada katılımcıların psikolojik katılıklarını ölçmek için Kabul ve Eylem Formu-II, dürtüsellik düzeylerini ölçmek için Barratt Dürtüsellik Ölçeği Kısa Formu

ve demografik bilgilerini elde etmek için kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Veriler SPSS Paket Programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde katılımcılarla ilgili demografik bilgileri elde etmek için betimsel istatikler, psikolojik katılık ile dürtüsellik arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon analizi, dürtüselliğin psikolojik katılığı üzerinde yordayıcı etkisini belirlemek için basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Korelasyon analizi sonuçlarına bakıldığında psikolojik katılık ile dürtüsellik arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur ($r=.438$, $p<.01$). Regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında dürtüsellik psikolojik katılığın anlamlı bir yordayıcısıdır ($p<.001$, $R=.43$, $R2=.19$, $\beta=.43$).Bu araştırmada Kabul ve Kararlılık Terapisinin önemli bir kavramı olan psikolojik katılık ile dürtüsellik arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Psikolojik katılıkla dürtüsellik arasında pozitif anlamlı ilişki çıkmıştır ve dürtüsellik psikolojik katılığı anlamlı düzeyde yormaktadır. Araştırma sonuçlarının Kabul ve Kararlılık Terapisini temel alan araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmada elde edilen bulgular dikkate alınarak tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik Katılık, Dürtüsellik, Kabul ve Kararlılık Terapisi*

Bildiri No: PDR2022.000318 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Özlem Özdeniz, Üsküdar Üniversitesi* Doç. Dr. Çiğdem Yavuz Güler, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Parents' Perceptions of the Role of Parents with Children aged 7-12: A Qualitative Study

In the study, how mothers perceive fatherhood, how they place situations such as their children's health, personality development, and academic achievements within the framework of the role of father, whether they share roles with their spouses, their perspectives on this sharing, and how they are affected by their own fathers' perceptions of the fatherhood role were examined.
The situation is gradually changing for the new century in the roles of mother and father, which are shaped by changing social structures. It has been observed that the concept of fatherhood is affected by the traditional father role from the perception of mothers, although the number of working mothers continues to increase, increasing the need for sharing responsibilities related to the care and raising of the child.
The study was studied in the phenomenology design, which is one of the qualitative research methods, by selecting the "Perception of Paternity" case with 15 volunteer mothers who have children in the 7-12 age group and whose marriage continues. The audio recordings of the semi-structured interviews were deciphered and the data obtained were analyzed with the MAXQDA-10 computer program. The data were analyzed by reducing them to repetitive and interesting themes, and structural and situational definitions were taken from the discourses based on them. The concept of perceived "definition of fatherhood" was classified under 5 main themes as "perception of paternal role", "expectations of mothers from fathers", "difference of fatherhood from motherhood", "factors affecting fatherhood".
In the participant group, according to the frequency frequency of the “Description of Fatherhood” theme; It consists of the concepts of "protective power, caring, role model, indispensable part of the family, like a friend, head of the house, superhero". The sub-theme 'Mother's perception of fathers' self-definitions' consists of the concepts of "Good (used to mean the best), altruistic, caring, loving, perfect, bad" in the participant group according to frequency frequency.
The codes of the theme 'The Role of the Father' according to the frequency frequency; It consists of the concepts of “Completing Mother, Showing Love and Care, Friendly Interest, Being Determined and Clear, Being the Leader of the House, Being Understanding, Being a Role Model and Financial Strength”. It has been concluded that the father role has a unifying and protective effect.
In the participant group, according to the frequency of the theme "Factors Affecting Paternity"; It consists of the concepts of "socio-cultural structure, child's age, child's gender, father's parents, father's work intensity, father's education level, father's relationship with his wife, father's character, child's health status". Each participating mother stated the effect of the age of the child on the paternity role as one of the most important criteria.
The theme of "Difference of Fatherhood from Motherhood" was reduced to codes that "complement the role of mother, provide strength and confidence, bring fun and pleasure, and can bend the rules" according to frequency frequency. It is mainly expressed as doing what he cannot do and completing his own deficiencies. While mother's duties are related to the care of children and home organization, fathers are given more out-of-home responsibilities,

economic subsistence and activities of the home.
The findings show that traditional fatherhood characteristics of fathers are not only due to their personal characteristics, but also role distribution and expectations between spouses shape the fatherhood role. At this point, the perception that the father is accepted as authority, authority and power in the family has been observed, regardless of the sociodemographic situation with the influence of social and family norms.
In the social structure, which is also shaped by environmental factors, our gender perceptions, social norms, intergenerational parent-child relationships, our subconscious perceptions of parenthood, the way of communication between spouses, traditional social structure It has been seen that the expectation of growing mothers from fathers feeds the traditional father role characteristics.

Keywords: *Perception of Fatherhood, Mother, Father, Fatherhood, Fatherhood from Mothers' Perception, Phenomenological Study Qualitative Study*

7-12 Yaş Gurubu Çocuğu Olan Ebeveynlerde Annelerin Babalık Rolüne İlişkin Algıları: Nitel Bir Çalışma

Araştırmada, annelerin babalığı nasıl algıladıkları, çocuklarının sağlığı, kişilik gelişimi, akademik başarıları gibi durumları babalık rolü çerçevesine nasıl yerleştirdikleri, eşleriyle rol paylaşımı yapıp yapmadıkları, bu paylaşıma bakış açıları ve kendi babalarının babalık rolüne ilişkin algılarından etkilenme durumları incelenmiştir.
Değişen toplum yapılarına bağlı şekillenen annelik ve babalık rollerinde yeni yüzyıl için durum giderek değişiklik göstermektedir. Artarak devam eden çalışan anne sayısı çocuğun bakımı ve büyütülmesine ilişkin sorumlulukların paylaşım ihtiyacını arttırmakla birlikte annelerin algısından babalık kavramının geleneksel baba rolünden etkilendiği gözlemlenmiştir.
Çalışma, 7-12 yaş grubu çocuğu olan ve evliliği devam eden gönüllü 15 anne ile "Babalık Algısı" olgu seçilerek, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseninde çalışılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerin ses kayıtları deşifre edilerek elde edilen veriler MAXQDA-10 bilgisayar programı ile analiz edilmiştir. Veriler tekrarlanan ve ilgi çeken temalara indirgenerek analiz edilip, temellendirilen söylemlerden yapısal ve durumsal tanımlar alınmıştır. Algılanan “babalık tanımı” kavramı, “babalık rolü algısı”, annelerin “babalardan beklentileri”, “babalığın annelikten farkı”, “babalığı etkileyen faktörler” olarak 5 ana tema altında sınıflandırılmıştır.
“Babalık Tanımı” teması frekans sıklığına göre katılımcı grubunda; “koruyucu güç, ilgili, rol model, ailenin olmazsa olmazı, arkadaş gibi, evin reisi, süper kahraman” kavramlarından oluşmaktadır. ‘Babaların kendi tanımlarına dair anne algısı’ alt teması frekans sıklığına göre katılımcı grubunda, “İyi (elinden gelenin en iyisi anlamında kullanılmıştır), fedakâr, ilgili, sevgi dolu, mükemmel, kötü” kavramlarından oluşmaktadır.
‘Babanın Rolü’ temasının frekans sıklığına göre kodları; “Anneyi tamamlamak, Sevgi ve İlgi göstermek, Arkadaşça İlgilenmek, Kararlı ve Net Olmak, Evin Lideri Olmak, Anlayışlı Olmak, Rol Model Olmak ve Maddi Güç” kavramlarından oluşmaktadır. Baba rolünün birleştirici ve koruyucu etkisi olduğu sonucuna varılmıştır.
‘Babalığı Etkileyen Faktörler” teması frekans sıklığına göre katılımcı grubunda; “sosyo-kültürel yapı, çocuğun yaşı, çocuğun cinsiyeti, babanın anne-babası, babanın iş yoğunluğu, babanın eğitim durumu, babanın eşiyle ilişkisi, babanın karakteri, çocuğun sağlık durumu” kavramlarından oluşmaktadır. Çocuğun yaşının babalık rolüne etkisini, en başlıca kriterlerden biri olarak katılımcı her anne belirtmiştir.

“Babalığın Annelikten Farklılığı” teması frekans sıklığına göre, “anne rolünü tamamlayan, güç ve güven sağlayan, eğlence ve keyif getiren, kurallarda esneyebilen” kodlarına indirgenmiştir. Ağırlıklı olarak, kendi yapamadıklarını yapan, kendisinin eksikliklerini tamamlayan olarak ifade edilmiştir. Annelerin görev alanlarına, çocukların bakımı ve ev düzeni ile ilgili sorumluluklar sayılırken, babalara daha çok ev dışı sorumluluklar, evin ekonomik geçimi ve aktiviteleri verilmektedir.
Bulgular, babaların geleneksel baba olma özelliklerinin sadece kendi kişisel özelliklerinden kaynaklanmadığı, eşler arası rol dağılımı ve beklentilerin babalık görevini şekillendirdiğini göstermektedir. Bu noktada, toplum ve aile içi normların etkisi ile sosyodemografik durum fark etmeksizin, ailede yetki, otorite ve güç olarak babanın kabul edildiği algısı gözlemlenmiştir.
Çevresel faktörler ile de şekillenen toplum yapısında, avlanma ve koruma misyonu verilerek yaşamı sürdürmeye yöneltilen erkek ile toplayıcı rolü verilen kadına yönelik toplumsal cinsiyet algılarımız, sosyal normlar, kuşaklararası ebeveyn-çocuk ilişkileri, ebeveynliğe yönelik bilinçaltı algılarımız, eşler arası iletişim şekli, geleneksel toplum yapısı ile büyüyen annelerin, babalardan beklentisinin geleneksel baba rolü özelliklerini beslediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Babalık Algısı, Anne, Baba, Annelerin Algısından Babalık, Fenomonolojik Çalışma*

Bildiri No: PDR2022.000320 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Sevil Momeni Shabanı, T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Meryem Demir Güdül, T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi

Internet-Based Single Session Therapy to Cope With Depressive Symptoms: A Systematic Revie

Objective: Depression is one of the most common mental health disorders and is one of the most important determinants of quality of life, accounting for approximately 50% of psychiatric counseling. However, one-session treatments show a promising future in counseling services, and on the other hand, crises such as Covid-19 epidemic have made Internet-based counseling services inevitable. This systematic review examines the evidence for the effectiveness of an Internet-based single session (SST) intervention for coping with depressive symptoms.
Methods: PubMed and Google Scholar databases were used to determine the studies included in the analysis. In PubMed, the MESH protocol-based search strategy was used for each keyword, including depression and internet-based interventions. As a result of this research strategy, 1803 articles were obtained. After the repetitive article was deleted in the EndNote software, the remaining numbers of articles were 1170. At this stage, titles and summaries of articles were read and irrelevant articles were removed. 309 researches were determined to examined according to the inclusion criteria. Only three studies were identified that met the design study and inclusion criteria. These three studies were analyzed in terms of participant characteristics, purpose, method, findings, and reliability.
Results: According to the studies reviewed, single session internet-based therapy showed a reduction in depressive symptoms.
Discussion: Internet-based SST is a promising way to increase access to health care and counseling, and has worked in various areas of mental health, and the results of the present study show its effectiveness.
Conclusion: Meta-analysis was not possible because most of the studies examined within the scope of this study did not have methodological and statistical consistency, therefore our analyzes were limited to qualitative synthesis. Due to this limitation, it can be said that the studies do not give a definite idea about the effectiveness of single session therapy on the internet in reducing depressive symptoms. In other words, internet-based single session therapy is effective in reducing depressive symptoms, but more studies are needed in this area to be definitively recommended.

Keywords: *Depression, SST, Internet*

Depresif Belirtilerle Başetmek İçin İnternet Tabanli Tek Oturumluk Terapi: Sistematik Bir Derleme

Amaç: Depresyon en yaygın ruh sağlığı bozukluklarından biri olmanın yanısıra yaşam kalitesinin en önemli belirleyicilerinden biridir ve psikolojik danışmanlığa ihtiyaç duyan kişilerin yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır. Tek seanslık terapiler danışmanlık hizmetlerinde umut verici bir gelecek gösterirken, diğer yandan Covid-19 salgını gibi krizler internet tabanlı danışmanlık hizmetlerini kaçınılmaz kılmıştır. Bu sistematik derleme araştırması ile depresif

belirtilerle başetmek için internet tabanlı tek oturumluk (SST) müdahalenin etkinliliğine ilişkin kanıtları incelenmesi amaçlanmıştır.
Yöntemler: Analize dahil edilecek araştırmaların belirlenmesi için PubMed veritabanı ve Google Akademik veri tabanlarından yararlanılmıştır. PubMed'de MESH protokolüne dayalı araştırma stratejisi depresyon ve internet tabanlı müdahaleler dahil olmak üzere her bir anahtar kelime için kullanılmıştır. Bu Araştırma stratejisi sonucunda 1803 makale elde edilmiştir. EndNote yazılımında tekrarlayan makaleler silindikten sonra geriye kalan makale sayısı 1170 olup, bu aşamada makalenin başlığı ve özeti okunarak ilgili olmayan araştırmalar çıkarılmıştır. Geriye kalan 309 araştırmanın dahil edilme kriterlerine göre incelenebileceği görülmüştür. Bu makalelerden de tasarım çalışması ve dahil etme kriterlerini karşılayan yalnızca üç araştırma olduğu belirlenmiştir. Bu üç araştırma katılımcı özellikleri, amaç, yöntem, bulgular ve güvenlirlikleri boyutlarında incelenmiştir.
Bulgular: İncelenen araştırmaların sonuçları tek oturumluk internet tabanlı terapinin depresif belirtileri azaltmada etkili bir yöntem olduğunu göstermiştir.
Tartışma: İnternet tabanlı SST, sağlık hizmetlerine ve danışmanlığa erişimi artırmanın umut verici bir yoludur ve ruh sağlığının çeşitli alanlarında uygulanmıştır. Bu çalışmanın sonuçları İnternet tabanlı SST'nin etkinliğini göstermektedir.
Sonuç: Bu çalışma kapsamında incelenen araştırmaların çok büyük kısmının metodolojik ve istatistiksel tutarlılığı olmadığı için meta-analiz yapmak mümkün olmamıştır, analizler niteliksel sentez (qualitative synthesis) ile sınırlı kalmıştır. Bu sınırlılık nedeniyle araştırmaların internet üzerinden tek oturumluk terapinin depresif belirtilerin azaltılmadaki etkililiği konusunda kesin bir fikir vermediği söylenebilir. Başka bir değişle, internet tabanlı tek oturumluk terapi depresif belirtilerin azaltmasında etkilidir, ancak kesin olarak önerilmesi için bu alanda daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: *Depresyon, SST, İnternet*

Bildiri No: PDR2022.000321 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Psikolojik Danışman Bilge Topaloğlu, MEB* Doç. Dr. Bilge Çam Aktaş , Anadolu Üniversitesi

Life Experiences of Parents of Special Needs Students on Distance Education in the Covid-19 Pandemic Process

Aim: As a result of the rapid spread of the Covid-19 pandemic all over the world, measures such as curfews, mask requirement in open areas, and interruption of education have begun to be taken in Turkey, along with other countries. With the closure of educational institutions, students and teachers have started to continue their teaching activities with the distance education process. The closure of schools in this process brings great responsibilities not only to educators but also to students and families in order to ensure the continuity of education (Chang & Satako, 2020). It can be said that the coranavirus pandemic affects children with special needs and their parents as well as all individuals in the education system. Kara (2020) stated that the pandemic process affects students with special needs much more than other individuals. Since the learning speed of all students is not at the same level, some students can learn more slowly, needing more time and repetition due to their individual differences (Arı, 2015). When students with special needs are taken into account, this situation may vary depending on the student's disability area, level and performance status. Erden and Kurt (2020) emphasized the importance of continuing education of students with special needs at regular intervals without interruption during the pandemic process due to their inadequacies. Karip (2020) stated that parents who have children with special needs during the pandemic process have become the educators of their children and their anxiety levels have increased. In their research, Erden and Kurt (2020) stated that it is necessary to provide trainings and psychological support to families with children with special needs during the pandemic process, that it may be beneficial to take initiatives to increase the technological skills of special education teachers, and that studies to compensate for learning losses in this process can be beneficial. made recommendations on what should be done. Accordingly, in this study, it is aimed to examine the life experiences of the parents of children with special needs regarding the distance education process in the Covid-19 pandemic.

Method: This study was designed with phenomenology, one of the qualitative research methods. The study group of this research consists of parents who have a child with special needs residing in Eskişehir and who agreed to the interview. In this study, interviews were conducted with 10 parents determined by the criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, for approximately 20-30 minutes. Expert opinions were taken for the semi-structured interview forums used in the interviews. After the consent of the participants was obtained, the interviews were recorded and the content analysis method was used in the analysis of the data. After the interviews were conducted with the participants, the data were tabulated without making any changes. Then the interview documents were sent to the participants and they were asked to confirm the content. In this way, with the confirmation of the participant, the validity study of the study was contributed.

Findings and Conclusion: Data analysis process continues.

Keywords: *students with special needs, Covid-19, qualitative study*

Özel Gereksinimli Öğrenci Ebeveynlerinin Covid-19 Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Yaşam Deneyimleri

Amaç: Covid- 19 pandemisinin bütün dünyada hızla yayılması sonucu, diğer ülkelerle birlikte Türkiye'de sokağa çıkma yasakları, açık alanlarda maske zorunluluğu, eğitim-öğretime ara verilmesi gibi önlemler alınmaya başlamıştır. Eğitim kurumlarının kapatılması ile, öğrenci ve öğretmenlerin uzaktan eğitim süreci ile öğretim faaliyetlerine devam etmeye başlamışlardır. Bu süreçte okulların kapanması, eğitimin devamlılığını sağlamak için yalnızca eğitimcilere değil, öğrenci ve ailelere de büyük sorumluluklar getirmektedir (Chang & Satako, 2020). Koranavirüs pandemisinin eğitim-öğretim sistemi içerisindeki tüm bireyler kadar, özel gereksinimli çocukları ve ebeveynlerini de etkilediği söylenebilir. Kara (2020), pandemi sürecinin özel gereksinimli öğrencileri, diğer bireylere kıyasla çok daha fazla etkilediğini belirtmiştir. Tüm öğrencilerin öğrenme hızları aynı seviyede olmadığı için, sahip oldukları bireysel farklılıklarından ötürü bazı öğrenciler daha yavaş bir şekilde, daha fazla zamana ve tekrara ihtiyaç duyarak öğrenmelerini gerçekleştirebilmektedir (Arı, 2015). Özel gereksinimli öğrenciler baz alındığında bu durumun, öğrencinin yetersizlik alanına, seviyesine ve performans durumuna bağlı olarak değişiklik gösterebilmektedir. Erden ve Kurt (2020), özel gereksinimli öğrencilerin, sahip oldukları yetersizlikleri nedeni ile pandemi sürecinde eğitimlerinin aksatılmadan düzenli aralıklarla devam edilmesinin önemine vurgu yapmıştır. Karip (2020), pandemi sürecinde özel gereksinimli çocuğa sahip olan ebeveynlerin, çocuklarının eğitimcileri konuma geldiğini ve kaygı düzeylerinin arttığını belirtmiştir. Erden ve Kurt (2020) araştırmalarında, özel gereksinimli çocuğa sahip olan ailelere yönelik olarak pandemi sürecinde eğitimler verilmesi ve psikolojik destek sunulması gerekliliğini, özel eğitim öğretmenlerine dönük olarak teknolojik becerilerini artırmaya yönelik girişimler yapılmasının faydalı olabileceğini ve yine bu süreçte oluşan öğrenme kayıplarının telafi edilmesine dönük çalışmaların yapılması gerektiği ile ilgili önerilerde bulunmuşlardır. Bu doğrultuda, bu çalışmada özel gereksinimli çocukların ebeveynlerinin Covid-19 pandemisinde uzaktan eğitim sürecine yönelik olarak yaşam deneyimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır
Yöntem: Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden Olgubilim (fenomenoloji) ile desenlenmiştir. Bu araştırmanın çalışma grubunu Eskişehir'de ikamet eden özel gereksinimli çocuğa sahip olan görüşmeyi kabul eden ebeveynler oluşturmaktadır. Bu çalışmada amaçlı örneklem yöntemlerinden, ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenen 10 veli ile, yaklaşık 20-30 dakika görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme forumları için uzman görüşleri alınmıştır. Katılımcıların onayı alındıktan sonra görüşmeler kayıt altına alınmış ve verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Katılımcı kişilerle görüşmeler gerçekleştirildikten sonra, hiçbir değişiklik yapmadan verilerin dökümü çıkartılmıştır. Daha sonra görüşme dökümanları katılımcı bireylere gönderilmiş ve içeriği teyit etmeleri istenmiştir. Bu şekilde katılımcı teyidi ile, çalışmanın geçerlik çalışmasına katkı sunulmuştur.
Bulgular ve Sonuç: Veri analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *özel gereksinimli öğrenciler, Covid-19, nitel çalışma*

Bildiri No: PDR2022.000322 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Prof. Dr. RAGIP ÖZYÜREK, İstanbul Aydın Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi MERVE ÇALIK, Mehmet Gölhan Ortaokulu Uzm. Psk. Danışman RUŞEN YÜKSEL TOKAT, Şehit Hüseyin Akyüz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Lisansüstü Öğrencisi Ayşe Demirci, Şehit Kadir Yalçın Ortaokulu Uzm. Psk. Danışman Yasemin Aybay, Ramazanoğlu Ortaokulu

Testing the Effectiveness of the Career Group Guidance Program to Raise Mathematics Self-Efficacy Expectations

The aim of this research is to test the effectiveness of the career group guidance program to increase the mathematics self-efficacy expectation. In this study, the pretest-posttest model without control group, one of the quasi-experimental models of the quantitative approach, was used. The study group of the research consists of secondary and high school students studying in Adana, Adıyaman, Ankara, Bitlis, Bursa, Denizli, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya and Şanlıurfa provinces of Turkey in the 2021-2022 academic year. Career group guidance program applications aimed at increasing the mathematics self-efficacy expectations of school counselors in these different provinces started in March and are planned to be completed in the first week of June. In the determination of the students who will participate in the research, the comparison chart of capacity and course success, student mathematics course grades, and the observations and opinions of the mathematics teacher were used. In addition to volunteering to participate, the students participating in the research should aim to increase their mathematical skills in order to gain the high school or departments they want to choose. Mathematical Literacy Self-Efficacy Scale, Mathematics Self-Efficacy Resources Scale, Thoughts on Mathematics Lesson Scale and Mathematics Class Engagement Scale were used as pre-test-post-test for secondary school students as data collection tools in the study. Similarly, Mathematics Belief Scale, Thoughts About Mathematics Scale, Mathematics Competence Expectation Informative Resources Scale and Mathematics Interest Scale were used for high school students. In addition to these scales, student, teacher and parent program evaluation questionnaires were used to evaluate the career group guidance program to increase the mathematics self-efficacy expectation. With the career group guidance program aimed at raising the expectation of mathematics self-efficacy, it was aimed to increase the students' perceptions of competence in mathematics lessons, and the sessions were held with the small group guidance method of 3-4 people. The sessions in the program are completed in 5-6 sessions, each of 40 minutes. Within the scope of the program, activities aimed at revealing the successful performance of students, sources of social persuasion, sources of physiological arousal/excitement, support and barriers to mathematics achievement, mathematics self-efficacy expectation, mathematics achievement action plan and result expectation were applied. The data collection process of the research continues.

Keywords: *Mathematics Self-efficacy Expectation, Career Group Guidance, Small Group Guidance*

Matematik Öz Yetkinlik Beklentisini Yükseltmeye Yönelik Kariyer Grup Rehberliği Programının Etkililiğinin Sınanması

Bu araştırmanın amacı matematik öz yetkinlik beklentisini yükseltmeye yönelik kariyer grup rehberliği programının etkililiğinin sınanmasıdır. Bu çalışmada nicel yaklaşımın yarı deneysel modellerinden kontrol grupsuz ön test- son test modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında, Türkiye'nin Adana, Adıyaman, Ankara, Bitlis, Bursa, Denizli, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Şanlıurfa illerinde öğrenim görmekte olan ortaokul ve lise öğrencileri oluşturmaktadır. Bu farklı illerdeki okul psikolojik danışmanlarının matematik öz yetkinlik beklentisini yükseltmeye yönelik kariyer grup rehberliği programı uygulamalarına mart ayında başlanmış olup haziranın ilk haftasında sonlandırılması planlanmaktadır. Araştırmaya katılacak olan öğrencilerin belirlenmesinde kapasite ve ders başarısını karşılaştırma tablosu, öğrenci matematik dersi notları ile matematik öğretmeninin gözlem ve görüşlerinden yararlanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin katılım konusunda gönüllü olmalarının yanı sıra, tercih etmek istedikleri lise ya da bölümleri kazanma konusunda matematik becerilerini yükseltmeyi amaçlamaları gerekmektedir. Araştırmada veri toplama araçları olarak ortaokul öğrencileri için Matematik Okuryazarlığı Öz yeterlik Ölçeği, Matematik Öz yetkinlik Kaynakları Ölçeği, Matematik Dersiyle İlgili Düşünceler Ölçeği ve Matematik Dersine Bağlılık Ölçeği ön test-son test olarak kullanılmıştır. Benzer şekilde lise öğrencilerine yönelik olarak ise Matematik İnanç Ölçeği, Matematik Hakkındaki Düşünceler Ölçeği, Matematik Yetkinlik Beklentisi Bilgilendirici Kaynaklar Ölçeği ve Matematik İlgisi Ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçeklere ek olarak matematik öz yetkinlik beklentisini yükseltmeye yönelik kariyer grup rehberliği programının değerlendirilmesi için öğrenci, öğretmen ve veli program değerlendirme anketlerinden yararlanılmıştır. Matematik öz yetkinlik beklentisini yükseltmeye yönelik kariyer grup rehberliği programı ile öğrencilerin matematik derslerindeki yetkinlik algılarını yükseltmek amaçlanmış olup oturumlar 3-4 kişilik küçük grup rehberliği yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Programda yer alan oturumların her biri 40 dakikadan oluşacak şekilde 5-6 oturum şeklinde tamamlanmaktadır. Program kapsamında öğrencilerin başarılı performanslarını ortaya çıkarma, sosyal ikna kaynakları, fizyolojik uyarılma/heyecanlanma kaynağı, matematik başarısı için destek ve engeller, matematik öz yetkinlik beklentisi, matematik başarısı eylem planı ve sonuç beklentisine yönelik etkinlikler uygulanmıştır. Araştırmanın verilerinin toplanma süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Matematik Öz yetkinlik Beklentisi, Kariyer Grup Rehberliği, Küçük Grup Rehberliği*

Bildiri No: PDR2022.000323 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Buğra Özhan, Atatürk Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Muhammet Karakış, Milli Eğitim Bakanlığı*

Life Satisfaction and Happiness in Young Adulthood: An Investigation in Terms of Positive Schemas

This study aims to examine young adults' perceptions of life satisfaction and happiness in terms of positive schemas. From this point of view, the study searched for an answer to the question *"Is positive schemas a significant predictor of life satisfaction and happiness in young adults?"*. The research was designed in the correlational research model, and the study group from which the data of the research would be collected was determined by the convenient sampling method. There are 314 university students in total in the study group of the research. *Personal Information Form*, *Positive Schema Scale*, *Life Satisfaction Scale*, and *Oxford Happiness Scale-Short Form* were used to collect research data. After the collection of the research data was completed and the data were transferred to the computer, the missing and/or erroneous data were first examined and then normality analyzes were performed. Afterward, descriptive statistics regarding the research variables were made. To answer the main problem statement of the research, firstly, it was examined whether there were significant relationships between positive schemas and life satisfaction and happiness variables. After determining that there were significant relationships between these variables, whether positive schemas were a significant predictor of life satisfaction and happiness in young adults was tested by regression analysis. In this context, separate regression models were established for the independent variables of life satisfaction and happiness. In these established regression models, it was tried to determine whether each positive schema is a significant predictor of life satisfaction and happiness. As a result of the analyzes made, it was found that there are positive and significant relationships between each of the positive schemas conceptualized as a construct with five components, namely self-efficacy, success, confidence, optimism and worthiness, and life satisfaction and happiness variables. In addition, it was concluded that positive schemas of success, optimism, and worthiness are significant predictors of happiness, while confidence, optimism, and worthiness schemas are significant predictors of life satisfaction in young adults. Finally, the research data as a whole were discussed based on the literature, and various suggestions were made for researchers and practitioners based on the research results.

Keywords: *Positive schemas, life satisfaction, happiness*

Genç Yetişkinlikte Yaşam Doyumu ve Mutluluk: Pozitif Şemalar Açısından Bir İnceleme

Bu araştırmanın amacı genç yetişkinlerin yaşam doyumu ve mutluluk düzeylerine ilişkin algılarını pozitif şemalar açısından incelemektir. Buradan hareketle araştırmada *"Genç yetişkinlerde pozitif şemalar yaşam doyumu ve mutluluğun anlamlı bir yordayıcısı mıdır?"* sorusuna cevap aranmaktadır. Araştırma ilişkisel araştırma modelinde tasarlanmış bununla birlikte araştırmanın verilerinin toplanacağı çalışma grubu ise uygun örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunda toplam 314 öğrenci yer almaktadır.

Araştırma verilerinin toplanması amacıyla *Kişisel Bilgi Formu*, *Pozitif Şema Ölçeği*, *Yaşam Doyumu Ölçeği* ve *Oxford Mutluluk Ölçeği-Kısa Formu* kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanma işlemi tamamlanıp veriler bilgisayara aktarıldıktan sonra ilk olarak kayıp ve/veya hatalı veriler ile normallik analizleri gerçekleştirilmiştir. Sonrasında araştırma değişkenlerine ilişkin betimsel istatistikler yapılmıştır. Araştırmanın ana problem cümlesine cevap aramak adına önce pozitif şemalar ile yaşam doyumu ve mutluluk değişkenleri arasında anlamlı ilişkilerin olup olmadığı incelenmiştir. Bu değişkenler arasında anlamlı ilişkilerin bulunduğu belirlendikten sonra genç yetişkinlerde pozitif şemaların yaşam doyumu ve mutluluğun anlamlı bir yordayıcısı olup olmadığı regresyon analizi ile test edilmiştir. Bu bağlamda yaşam doyumu ve mutluluk bağımsız değişkenleri için ayrı regresyon modelleri kurulmuştur. Kurulan bu regresyon modellerinde her bir pozitif şemanın yaşam doyumu ve mutluluğun anlamlı bir yordayıcısı olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Yapılan analizler sonucunda *öz-yetkinlik, başarı, güven, iyimserlik* ve *değerlilik* olmak üzere beş bileşenli bir yapı olarak kavramsallaştırılan pozitif şemaların her biri ile yaşam doyumu ve mutluluk değişkenleri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler olduğu bulunmuştur. Ayrıca genç yetişkinlerde *başarı, iyimserlik* ve *değerlilik* pozitif şemalarının mutluluğun; *güven*, *iyimserlik* ve *değerlilik* şemalarının ise yaşam doyumunun anlamlı birer yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak ise araştırma verileri bir bütün olarak alan yazına dayalı biçimde tartışılmış ve araştırma sonuçları temel alınarak araştırmacılara ve uygulamacılara yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Pozitif şemalar, yaşam doyumu, mutluluk*

Bildiri No: PDR2022.000324 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Metin Deniz, Bartın Üniversitesi* Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz, Yıldız Teknik Üniversitesi Uzm. Psk. Danışman Abdullah Ensar Uzun, Milli Eğitim Bakanlığı

The Effect of Life Satisfaction, Positive Emotion (PD) and Negative Emotions on Students' School Attachment

The aim of this study is to examine the effects of life satisfaction and positive-negative moods on school attachment of high school students. Within the scope of the research, a total of 252 students in the 9th (88 students) class, 10th (103 students) class and 11th (61 students) class continuing their education in the province of Istanbul in the 2021-2022 academic year were reached. 130 of the students are girls and 122 of them are boys. Within the scope of the research, the personal information form created by the researchers was applied. In addition, "School Attachment Scale", "Life Satisfaction Scale" and "Positive-Negative Emotion Scale" were used. According to the results of the research, there was no significant difference between the scores of the Life Satisfaction Scale (LDS) and Negative Emotion (ND) according to the gender of the students ($p>0.05$). However, there was a significant difference between the Positive Emotion (PD) and School Attachment Scale (OBS) scores according to the gender of the students ($p<0.05$). Positive Affect (PD) and School Attachment (OB) scores of women were higher than the Positive Affect (PD) and School Attachment (OB) scores of men. There was no significant difference between the Life Satisfaction Scale (LDS) and Positive Emotion (PD) scores according to the grades of the students ($p>0.05$). However, there was a significant difference between the Negative Emotion (ND) and School Attachment Scale (OBS) scores according to the grades of the students ($p<0.05$). It was observed that the Negative Emotion (PD) scores of the 9th grade students were higher than the Negative Emotion (PD) scores of the 10th and 11th grade students. However, 9th grade students' School Attachment (OB) scores are 11. It was observed that grade students had lower scores on School Attachment (OB). Finally, according to the standardized regression coefficient (β) within the scope of the research, the effect of Satisfaction with Life and Positive Emotion (PD) from independent variables was found to be significant. However, the effect of Negative Emotion was found to be meaningless. This model shows that as students' Life Satisfaction and Positive Emotions (PD) increase, their School Engagement will increase. It has been observed that the most important effect on school engagement is the students' Positive Emotion.

Keywords: *Life Satisfaction, Positive Emotion, Negative Emotions, School Attachment*

Öğrencilerin Okula Bağlanmaları Üzerine Yaşam Doyumları, Pozitif Duygu (PD) ve Negatif Duygularının Etkisi

Bu çalışmanın amacı lise eğitimine devam eden öğrencilerin okula bağlanmaları üzerine yaşam doyumları ve pozitif – negatif duygu durumlarının etkisinin incelenmesidir. Araştırma kapsamında 2021 – 2022 Eğitim Öğretim Yılında İstanbul ilinde öğrenimlerine devam eden 9.

(88 öğrenci) sınıf, 10. (103 öğrenci) sınıf ve 11. (61 öğrenci) sınıf toplam 252 öğrenciye ulaşılmıştır. Öğrencilerin 130 tanesi kız ve 122 tanesi erkektir. Araştırma kapsamında araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Ayrıca "Okula Bağlanma Ölçeği", "Yaşam Doyumu Ölçeği" ve "Pozitif – Negatif Duygu Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre Yaşam Doyumu Ölçeği (YDÖ) ve Negatif Duygu (ND) puanları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$). Ancak öğrencilerin cinsiyetlerine göre Pozitif Duygu (PD) ve Okula Bağlanma Ölçeği (OBÖ) puanları arasında anlamlı farklılık görülmüştür ($p<0,05$). Kadınların Pozitif Duygu (PD) ve Okula Bağlanma (OB) puanları, erkeklerin Pozitif Duygu (PD) ve Okula Bağlanma (OB) puanlarından yüksek olduğu görülmüştür. Öğrencilerin sınıflarına göre Yaşam Doyumu Ölçeği (YDÖ) ve Pozitif Duygu (PD) puanları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$). Ancak öğrencilerin sınıflarına göre Negatif Duygu (ND) ve Okula Bağlanma Ölçeği (OBÖ) puanları arasında anlamlı farklılık görülmüştür ($p<0,05$). 9. sınıf öğrencilerin Negatif Duygu (PD) puanları, 10. ve 11. sınıf öğrencilerinin Negatif Duygu (PD) puanlarından yüksek olduğu görülmüştür. Ancak 9. Sınıf öğrencilerinin Okula Bağlanma (OB) puanları,11. sınıf öğrencilerinin Okula Bağlanma (OB) puanlarından düşük olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında son olarak Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, bağımsız değişkenlerden Yaşam Doyumu ve Pozitif Duygu (PD) etkisinin anlamlı olduğu görülmüştür. Ancak Negatif Duygunun etkisinin anlamsız olduğu görülmüştür. Bu modelde, öğrencilerin Yaşam Doyumu ve Pozitif Duyguları (PD) arttıkça öğrencilerin Okula Bağlılığının artacağını göstermektedir. Okula bağlılığa en önemli etkinin öğrencilerin Pozitif Duygusu olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Okula Bağlanma, Yaşam Doyumu, Pozitif - Negatif Duygu*

Bildiri No: PDR2022.000326 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Dilara Demir, MEF Üniversitesi* Psikolojik Danışman Elif Hazal Yılmaz, MEF Üniversitesi Psikolojik Danışman Zeynep Aslı Civelek, MEF Üniversitesi Doç. Dr. Ezgi Toplu-Demirtaş, MEF Üniversitesi

Testing the Effectiveness of an Online Psychological Dating Violence Prevention Program "Love is Beautiful without Violence: A Pretest and Posttest Randomized Control Group Design

Psychological dating violence refers to "coercive and aversive acts intended to produce emotional harm or threat or harm and directed at target's emotional wellbeing or sense of self" (Murphy & Hoover, 1999, p. 40). As in the world in Turkey, it is the most common form of dating violence and widespread, particularly among emerging adults, reaching as high as 90%. For example, in a recent study, Toplu-Demirtaş and Hatipoğlu-Sümer (2021) revealed that college men and women used restrictive engulfment (85.8% for women; 80.3% for men), hostile withdrawal (96.3% for women; 91.1% for men), denigration (54.8% for women; 50.0% for men) and domination/intimidation (for women; 56.4%; 55.1% for men) related behaviors towards their dating partners with minimal or no gender differences. Victims/survivors of psychological dating violence are more likely to suffer from feelings of shame and guilt (Oflaz et al., 2022) and thus experience mental health concerns such as depression (Toplu-Demirtaş et al., 2022). Due to the prevalence and adverse effects, researchers have long investigated the antecedents of psychological dating violence; yet, one crucial issue has been relatively neglected, especially in Turkey; the development and evaluation of dating violence prevention programs. Therefore, in this research, we intended to develop a 10-week dating violence prevention program, Love is Beautiful without Violence, deliver it to dating college students online during the pandemic, and assess its effectiveness in changing knowledge about, attitudes towards, perceptions of, and use of psychological dating violence. In the context of an experimental design, we applied a randomized pretest-posttest control group design in the intervention phase of the study to 15 dating college students (M=22.13; SD = .54; range = 18-24 years old) in the spring semester of 2021. We conducted four one-way repeated measures ANOVAs to assess if the program seeded change in the 1) knowledge about, 2) attitudes towards, 3) perceptions of, and 4) behaviors of psychological dating violence. We hypothesized that the program would:

1. Increase knowledge about dating violence.
2. Reduce accepting attitudes toward psychological dating violence.
3. Reduce abusive perceptions of psychological dating violence.
4. Reduce psychological dating violence behaviors in the experimental (training) group over time.

There was a significant main effect between the training and control groups at posttest $F(1, 21) = 24.43$, $p < .001$, from pretest ($M = 40.58$, $SD = 6.18$) to posttest ($M = 32.58$, $SD = 4.39$) although there were no significant main effects on the control group baseline to posttest F(1,

21) = .875, p = .360. We observed the same pattern in perceptions of psychological dating violence. However, a different pattern emerged for psychological dating violence behaviors. As we expected, there was a significant difference between groups as a posttest, $F(1,21)$ = 7.79, p = .011 (See Table 1). A significant main effect of time point was observed; training group participants' psychological dating violence perpetration scores decreased significantly from pretest (M = 30.41, SD = 3.69) to immediately posttest (M = 11.16, SD = 4.77). However, the control group's psychological dating violence perpetration scores increased from the pretest (M = 22.90, SD = 3.86) to the posttest (M = 26.27, SD = 4.99). Finally, we found no difference in the attitudes towards psychological violence between the training and control groups in the posttest. The findings suggested that compared to the control group, the program helped dating college students 1) increase their knowledge of dating violence, 2) decrease their abusive perceptions of psychological dating violence, and 3) decrease their psychologically abusive behaviors. Our rights-based, anti-hierarchical, egalitarian, empowering, interactive, and material and technology-assisted online group program appeared to offer a new way to approach dating violence prevention with a comprehensive, inclusive, and protective focus. We highly suggest replicating the program with diverse samples of college students, online and face-to-face. To encourage further research on the effectiveness of the program, we discussed the limitations and offered some recommendations to ameliorate the limitations.
Keywords: *Randomized pretest and posttest control group design, experimental research, dating violence prevention, psychological dating violence, dating college students*

Bildiri No: PDR2022.000327 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Gülçin GÖKMEN, Şehit Kemal Ekşi Anadolu İmam Hatip Lisesi* Arş. Gör. Ceren BEKTAŞ AYDIN, Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Prof. Dr. Mehmet ENGİN DENİZ, Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Emotional Autonomy and Cognıtıve Dıstortıons As Predıctıves Of Smartphone Addıctıon In Adolescents

Problem: The primary aim of this study is to examine the predictive role of cognitive distortions and emotional autonomy on smartphone addiction in adolescents. In the study, it was also aimed to examine whether there is a significant difference in the smartphone addiction levels of adolescents according to gender, age and financial income level. The independent variables of the research are gender, age, financial income level, cognitive distortions and emotional autonomy. The dependent variable of the study is the smartphone addiction level of high school students.
Method: The universe of this research in relational screening model consists of high school students studying in Turkey. The study group of the research consists of a total of 311 high school students, 164 girls and 147 boys, studying in the 9th, 10th, 11th and 12th grades in the 2021-2022 academic year. These students are secondary school students who are studying at state-affiliated science, Anatolian, sports, vocational and project religious vocational schools and voluntarily participated in the research. Personal Information Form, Smartphone Addiction Scale, Cognitive Distortions Scale and Emotional Autonomy Scale were used to collect research data.
Findings: According to the results of the t-test analysis, the smartphone addiction levels of high school students do not differ significantly according to gender. According to the type of high school, the smartphone addiction levels of the participants differ significantly. Accordingly, the average of Anatolian high school students ($\bar{X}$= 30.89), vocational high school students ($\bar{X}$= 24.65), and project religious vocational school students' scores ($\bar{X}$= 30.10) are significantly higher than the scores of vocational students ($\bar{X}$= 24.65). The findings also show that there is a low, negative and significant relationship between financial income level and smartphone addiction (r = -.19, p = .001). In addition to these findings, it was observed that there was no significant relationship between the participants' age and smartphone addiction scores (r = .23, p = -.068). High school students' level of smartphone addiction and emotional autonomy level (r = .35, p =.000) were moderate, positive and significant; It was observed that there was a low, positive and significant relationship between cognitive distortions scores (r = .28, p =.000). As a result of the multiple linear regression analysis, it was seen that the variables of emotional autonomy and cognitive distortions together predicted the smartphone addiction scores of high school students and explained 18% of the variance in the smartphone addiction scores [F (2, 308) = 33.101, p = 000, R $\hat{2}$ = 0.177]. According to the standardized regression coefficient (β), the relative order of importance of the predictor variables on smartphone addiction; emotional autonomy (β = 0.316) and cognitive distortions (β = 0.230).
Results: According to the findings obtained from the research, smartphone addiction levels of high school students do not change according to gender and age. Smartphone addiction levels of vocational high school students are lower than both Anatolian and project religious vocational school students. According to the economic situation, it is seen that as the financial income level increases, the level of smartphone addiction also increases, albeit at a low level.

In this study, it was concluded that there is a moderate relationship between emotional autonomy and smartphone addiction. A low level of correlation was found between cognitive distortions and smartphone addiction. According to the results of this research, smartphone addiction decreases as the cognitive distortions of high school students decrease. High scores on the emotional autonomy scale are an indication of the adolescent's inability to become emotionally autonomous. Accordingly, as high school students' emotional autonomy levels improve, smartphone addiction decreases. When the scores related to the research are examined, it is seen that emotional autonomy and cognitive distortions predict smartphone addiction positively. Emotional autonomy was found to have a higher predictive power of smartphone addiction than cognitive distortions. It has been concluded that adolescents with low emotional autonomy have higher smartphone addiction. The results of this research may be beneficial for families to learn how to support their adolescents regarding smartphone addiction. In addition, the results obtained from this research, for educators and mental health professionals working in the field, seminars, psycho-education, etc., aimed at improving emotional autonomy and reducing cognitive distortions for smartphone addiction with adolescents. studies can be a descriptive basis for their preparation.

Keywords: *Smartphone Addıctıon, Cognıtıve Dıstortıons, Emotional Autonomy, Adolescence*

Ergenlerde Akıllı Telefon Bağımlılığının Yordayıcıları Olarak Bilişsel Çarpıtmalar ve Duygusal Özerklik

Amaç: Bu araştırmanın öncelikli amacı ergenlerde bilişsel çarpıtmalar ve duygusal özerkliğin akıllı telefon bağımlılığı üzerindeki yordayıcı rolünün incelenmesidir. Araştırmada ayrıca ergenlerin akıllı telefon bağımlılığı düzeylerinin cinsiyet, yaş ve gelir düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmanın olup olmadığının incelenmesi de amaçlanmıştır. Araştırmanın bağımsız değişkenlerini cinsiyet, yaş, gelir düzeyi, bilişsel çarpıtmalar ve duygusal özerklik oluşturmaktadır. Araştırmanın bağımlı değişkeni ise lise öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeyidir.
Yöntem: İlişkisel tarama modelindeki bu araştırmanın evrenini Türkiye' de öğrenim görmekte olan lise öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında 9., 10., 11. ve 12. sınıflarda eğitim görmekte olan, 164 kız, 147 erkek olmak üzere toplam 311 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Bu öğrenciler devlete bağlı fen, Anadolu, spor, meslek ve imam hatip liselerinde öğrenim görmekte olan ve araştırmaya gönüllü katılan ortaöğretim öğrencileridir. Araştırma verilerinin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu, Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği, Bilişsel Çarpıtmalar Ölçeği ve Duygusal Özerklik Ölçeği kullanılmıştır.
Bulgular: T testi analizi sonuçlarına göre lise öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeyleri cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır. Lise türüne göre ise katılımcıların akıllı telefon bağımlılığı düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Buna göre Anadolu lisesi öğrencilerinin ortalamaları ($\bar{X}$= 30.89), meslek lisesi öğrencilerinden ($\bar{X}$= 24.65) ve proje imam hatip lisesi öğrencilerinin puanları da ($\bar{X}$= 30.10) meslek öğrencilerinin puanlarından ($\bar{X}$= 24.65) manidar seviyede yüksektir. Bulgular ayrıca gelir düzeyi ile akıllı telefon bağımlılığı (r = -.19, p = .001) arasında düşük düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Bu bulguların yanı sıra katılımcıların yaş ve akıllı telefon bağımlılığı puanları (r = .23, p = -.068) arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmüştür. Lise öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeyi ile duygusal özerklik seviyesi (r = .35, p =.000) arasında orta düzeyde, pozitif ve manidar; bilişsel çarpıtmalar puanları (r = .28, p =.000) arasında ise düşük düzeyde, pozitif ve manidar bir ilişki olduğu görülmüştür. Çoklu

doğrusal regresyon analizi sonucunda duygusal özerklik ve bilişsel çarpıtmalar değişkenlerinin birlikte lise öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı puanlarını yordadığı ve akıllı telefon bağımlılığı puanlarındaki varyansın %18'ini açıkladığı görülmüştür [F (2, 308) = 33.101, p = 000, R = 0.177]. Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin akıllı telefon bağımlılığı üzerindeki göreli önem sırası; duygusal özerklik (β = 0.316) ve bilişsel çarpıtmalar (β = 0.230) şeklindedir. **Sonuçlar:** Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, lise öğrencilerinin cinsiyet ve yaşa göre akıllı telefon bağımlılığı düzeyleri değişmemektedir. Meslek lisesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeyleri ise hem anadolu hem proje imam hatip lisesi öğrencilerinden daha düşüktür. Ekonomik duruma göre ise gelir düzeyi arttıkça akıllı telefon bağımlılığı seviyesinin de düşük bir düzeyde de olsa arttığı görülmektedir. Bu araştırmada, duygusal özerklik ve akıllı telefon bağımlılığı arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bilişsel çarpıtmalar ve akıllı telefon bağımlılığı arasında ise düşük düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, lise öğrencilerinin bilişsel çarpıtmaları azaldıkça akıllı telefon bağımlılığı da azalmaktadır. Duygusal özerklik ölçeğinde puanların yüksekliği, ergenin duygusal olarak özerkleşememesinin göstergesidir. Buna göre lise öğrencilerinin duygusal özerklik düzeyleri geliştikçe akıllı telefon bağımlılığı azalmaktadır. Araştırmaya ilişkin puanlar incelendiğinde, duygusal özerklik ve bilişsel çarpıtmaların akıllı telefon bağımlılığını pozitif olarak yordadığı görülmektedir. Duygusal özerkliğin bilişsel çarpıtmalara göre akıllı telefon bağımlılığını yordama gücü daha yüksek bulunmuştur. Duygusal olarak özerkliği düşük olan ergenlerin akıllı telefon bağımlılığının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmanın sonuçlarının, ailelerin, akıllı telefon bağımlılığı konusunda, ergenleri nasıl destekleyeceklerini öğrenmeleri ile ilgili faydası olabilir. Ayrıca bu araştırmadan elde edilen sonuçlar, eğitimciler ve alanda çalışan ruh sağlığı uzmanları için ergenlik çağındaki bireylerle akıllı telefon bağımlılığı için duygusal özerkliğin geliştirilmesi ve bilişsel çarpıtmaların azaltılması amaçlı seminer, psiko-eğitim vb. çalışmalar hazırlamalarına betimsel bir dayanak olabilir.

Anahtar Kelimeler: *Akıllı Telefon Bağımlılığı, Bilişsel Çarpıtmalar, Duygusal Özerklik, Ergenlik*

Bildiri No: PDR2022.000328 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Bünyamin Atay, TED Üniversitesi* Prof. Dr. Oya Yerin Güneri, Orta Doğu Teknik Üniversitesi; Prof. Dr. Oya Yerin Güneri şu anda TED Üniversitesi'nde çalışmaktadır.

Multidimensional Subjective Financial Wellbeing Scale: A Reliability and Validity Study

Introduction

The relationship between financial wellbeing and psychological wellbeing has long been a significant research interest. In these studies, financial wellbeing has been largely considered from an objective perspective (i.e., how much income individual hold). However, a large and growing body of literature documented that subjective financial well-being might correlate more strongly with psychological well-being than objective financial well-being. Two significant gaps were evident in these studies: (a) the multidimensional structure of subjective financial wellbeing, and (b) subjective financial wellbeing of emerging adults. To fill this, recently, the Multidimensional Subjective Financial Wellbeing Scale was developed. Considering the lack of interest in emerging adults' subjective financial well-being, adapting this scale to the Turkish context would have implications for research, practice, and policy-making. Therefore, this study aimed to translate this scale to Turkish and evaluate its psychometric properties.

Method and Analysis

The English version of the scale was translated into Turkish based on the translations of 5 experts. Then, the Turkish form was back-translated to English, and it was apparent that the original English form and back-translated English form were very similar. Having obtained the permission of the Human Research Ethics Committee, a survey (consisting of a demographic form and a Turkish version of the scale) was sent to a group of emerging adults (18-29 years old) in October 2020. While 363 undergraduate emerging adults completed the study, ten subjects were excluded from analysis as they had outlier values on personal or family income. One group confirmatory factor analysis was carried out to examine the factorial structure of the scale. Multi-group confirmatory factor analysis was performed to test measurement invariance of the scale across gender. Next, internal consistency coefficients were calculated via Cronbach's alpha values to investigate the reliability scores of the overall scale and its dimensions. Lastly, the evidence regarding convergent validity was obtained by examining the correlation between the scale and income types (i.e., personal and family)

Results

The results of one group confirmatory factor analysis indicated that goodness of fit values of the 5-dimensional structure of the scale was good [$\chi 2$ (265) = 681.429; $p < .001$; RMSEA = .067 (.061, .073), $p < .001$; CFI = .925; TLI = .916; SRMR = .063]. Examining the measurement invariance revealed that individuals evaluated the scale from a similar point of view across gender ($\Delta CFI \leq -.010$). It was seen that the scores of the overall scale ($\alpha = .94$) and its dimensions ($\alpha = .77 - .94$) were reliable for his sample. Lastly, the correlations between the scale (i.e., overall and its factors) and income presented evidence of convergent validity in the context of this sample.

Discussion and Conclusion

In this study, the scores of the 5-factorial structure of the scale were valid and reliable for this sample. Based on these results, it can be reasonably claimed that the scale might be of utility in the research and application context. In the following studies, it is recommended that the

predictors and outcomes of the subjective financial wellbeing of emerging adults can be evaluated by using the scale.

Keywords: *Emerging Adulthood, Subjective Financial Wellbeing, Measurement Invariance, NEET*

Çok Boyutlu Öznel Maddi İyi-Oluş Ölçeği: Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması

Giriş

Bireylerin maddi durumlarının psikolojik iyi oluşlarına etkisi, uzun zamandır üzerinde çalışılan bir konudur. Yürütülen çalışmalar incelendiğinde, ağırlıklı olarak nesnel maddi durumun (bireylerin aylık geliri) dikkate alındığı dikkat çekmektedir. Halbuki, bireylerin aylık gelirinden ziyade maddi durumlarını nasıl algıladıklarının psikolojik iyi-oluşlarıyla daha yakından ilişkili olduğuna yönelik bulgular giderek ağırlık kazanmaktadır. İlgili çalışmalar incelendiğinde iki konunun yeterli bilimsel ilgiyi çekmediği görülmektedir: (a) öznel maddi iyi oluşun çok boyutlu yapısı, (b) beliren yetişkinlerin öznel maddi iyi oluşu. Bu eksikliği gidermek için Çok Boyutlu Öznel Maddi İyi-Oluş Ölçeği geçtiğimiz yıllarda geliştirilmiştir. Beliren yetişkinlerin öznel maddi iyi oluşlarına yönelik bilimsel araştırmaların eksikliği düşünüldüğünde, ölçeğin Türkçe 'ye uyarlanmasının araştırma, uygulama ve politika geliştirme açısından önemli doğurgularının olacağı değerlendirilmektedir. Bu sebeple, bu çalışmada, ölçeğin Türkçe 'ye uyarlamasının yapılması, geçerlik ve güvenirlik özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem ve Analiz

Ölçeğin İngilizce formu ilk olarak 5 uzmandan gelen çevirilere dayanılarak Türkçe 'ye çevrilmiştir. Türkçe formu daha sonra bir dil uzmanı tarafından İngilizce 'ye geri çevrilmiştir. Asıl İngilizce form ve geri çeviri olan İngilizce form karşılaştırılmış ve birbirine çok yakın olduğu görülmüştür. İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'nun onayı alındıktan sonra Türkçe form ve araştırmacılar tarafından geliştirilen demografik bilgi formu Ekim 2020'de bir grup beliren yetişkin (18-29 yaş) üniversite öğrencisine gönderilmiştir. 363 beliren yetişkin üniversite öğrencisi çalışmayı tamamlamıştır fakat 10 katılımcının verileri ailesinin ya da kendisinin gelirinin uç veri olması nedeniyle analizden çıkartılmıştır. Ölçeğin yapısal özelliklerini incelemek için tek gruplu doğrulayıcı faktör analizi yürütülmüştür. Ölçeğin cinsiyetler için ölçme değişmezliğini test etmek için çok gruplu doğrulayıcı faktör analizi yürütülmüştür. Devamında, ölçeğin ve boyutlarının geçerlik değerlerini incelemek için iç tutarlık katsayıları Cronbach's Alpha değerleri aracılığıyla hesaplanmıştır. Son olarak, uyum geçerliğine yönelik kanıtlar ölçeğin gelirle arasındaki ilişkiyi incelenerek elde edilmiştir.

Bulgular

Tek gruplu doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, ölçeğin 5 boyutlu yapısının uyum değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiştir [$\chi 2$ (265) = 681.429; $p < .001$; RMSEA = .067 (.061, .073), $p < .001$; CFI = .925; TLI = .916; SRMR = .063]. Cinsiyet açısından ölçme değişmezliği incelendiğinde, cinsiyetler arasında ölçeğin anlaşılması açısından önemli bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($\Delta CFI \leq$ -. 010). Bu örneklem için değerlendirildiğinde, ölçeğin (α = .94) ve alt-boyutlarının (α = .77 - .94) puanlarının güvenilir olduğu görülmüştür. Son olarak, ölçeğin ve alt boyutlarının bireylerin ve ailelerinin gelirleriyle ilişkili bulunması, ölçeğin uyum geçerliğine dair bu örneklem bağlamında bir kanıt olarak değerlendirilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, ölçeğin 5 boyutlu yapısının ilgili örneklem kapsamında geçerli ve güvenilir puanlar verdiği görülmüştür. Bu sonuçlara dayanarak, Çok Boyutlu Maddi Öznel İyi Oluş

Ölçeği'nin gelecekte beliren yetişkinler ile yapılacak araştırmalarda ve psikolojik danışma uygulamalarında kullanılabileceği öngörülmektedir. Gelecekte yapılacak araştırmalarda, Çok Boyutlu Maddi Öznel İyi Oluş Ölçeği'yle beliren yetişkinler için maddi iyi oluşun öncüllerinin ve çıktılarının neler olabileceğinin araştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Beliren yetişkinlik, Öznel Maddi İyi Oluş, Ölçme Değişmezliği, NEET*

Bildiri No: PDR2022.000329 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Şükrü Can ÖZÜAK, Başkent Üniversitesi* Doç. Dr. Aylin Demirli Yıldız, Başkent Üniversitesi

The Relationship of Early Maladaptive Schemas With Ruminative Thought Style

This study aimed to examine the relationship between early maladaptive schemas and ruminative thought style. The sample of this study consists of 343 young adult individuals, 213 women and 130 men, between the ages of 18-36, including those aged 18 and 36, living in Ankara. In this study, Personal Information Form was used to evaluate the demographic information of individuals, the Young Schema Questionnaire Short Form-3 to measure their schemas, and the Ruminative Thought Styles Questionnaire to measure ruminative thinking levels. In addition, descriptive statistical methods were used to analyze gender, lifetime counseling status, and other demographic information. It observes that there was no significant relationship between individuals' receiving psychological counseling/psychotherapy services in their lives and ruminative thinking styles (p> .05), but women received psychological counseling/psychotherapy services more than men (p< .05). At the same time, it finds that women's ruminative thought levels were higher than men's (p< .05). Multiple regression analysis was used to analyze the research question. As a result of the analyze confirms, the schemas significantly explained the ruminative thought style ($R2$= .43). It concluded that social isolation/mistrust (β= .23, p<.05), pessimism (β= .22, p< .05), punitiveness (β= .12, p< .05), entitlement/insufficient self-control (β= .10, p< .05) and self-sacrifice (β= .10, p< .05) schemas play a positive role in explaining the ruminative thought style in 14 schema dimensions, while emotional deprivation (β= .-18, p< .05) schema negatively predicted. As a result of the findings, the prediction of rumination, which is a repetitive way of thinking, of early maladaptive schemas, has been discussed within the framework of the literature.

Keywords: *Early Maladaptive Schemas, Rumination, Ruminative Thought Style*

Erken Dönem Uyum Bozucu Şemaların Ruminatif Düşünce Biçimi İle Olan İlişkisi

Bu araştırmada erken dönem uyum bozucu şemaların ruminatif düşünce biçimi ile olan ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Ankara'da yaşayan 18 ve 36 yaşları da dahil edilerek 18-36 yaşları arasında bulunan 213 kadın ve 130 erkek olmak üzere toplamda 343 genç yetişkin birey oluşturmuştur. Katılımcıların demografik bilgilerini ve yaşam boyu psikolojik danışma alma durumunu değerlendirmek amacıyla Kişisel Bilgi Formu kullanılan araştırmada erken dönem uyum bozucu şemaları belirlemek amacıyla Young Şema Ölçeği Kısa Form-3 (YŞÖ KF-3), ruminatif düşünce düzeylerini ölçmek için ise Ruminatif Düşünce Biçimleri Ölçeği (RDBÖ) kullanılmıştır. İlişkisel yöntem kullanılarak yapılan analizlerin ilk aşamasında cinsiyet, yaşam boyu psikolojik danışma alma durumu ve diğer demografik bilgilerin analizi amacıyla betimsel istatistik yöntemleri kullanılmıştır. Bireylerin yaşamlarında psikolojik danışma/psikoterapi hizmeti alma durumları ile ruminatif düşünce biçimleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı (p> .05) fakat kadınların erkeklere oranla daha

fazla psikolojik danışma/psikoterapi hizmeti aldığı (p< .05) görülmüştür. Aynı zamanda kadınların erkeklere oranla ruminatif düşünce düzeylerinin daha yüksek olduğu (p< .05) bulunmuştur. Araştırma sorusunun analizi amacıyla ise çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. Gerçekleştirilen analizler sonucunda şemaların ruminatif düşünce biçimini önemli ölçüde açıkladığı ($R2$= .43) görülmüştür. 14 şema boyutunda sosyal izolasyon/güvensizlik (β= .23, p< .05), karamsarlık (β= .22, p< .05), cezalandırılma (β= .12, p< .05), ayrıcalık/yetersizözdenetim (β= .10, p< .05) ve kendini feda (β= .10, p< .05) şemalarının ruminatif düşünce biçimini açıklamada pozitif yönlü rol oynadığı, duygusal yoksunluk (β= .-18, p< .05) şemasının ise negatif yönde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda erken dönem uyum bozucu şemaların, tekrar eden düşünce biçimi olan ruminasyonu yordama durumu alanyazın çerçevesinde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Erken Dönem Uyum Bozucu Şemalar, Ruminasyon, Ruminatif Düşünce Biçimi*

Bildiri No: PDR2022.000330 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi SEHER AKDENİZ, KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ*

Adaptation of the Covid-19 Student Stress Scale to Turkish Culture

The Covid-19 pandemic has generated stress-related reactions in university students due to its limitations in personal and relational life, in addition to producing health, psychological, and social difficulties throughout society. The aim of this research is to adapt the Covid-19 Student Stress Scale to Turkish Culture and investigate its psychometric characteristics. The Covid-19 Student Stress Scale (CSSS) was developed by Zurlo et al. (2020) to measure the stress levels experienced by university students during the Covid-19 period. A total of 514 university students aged between 19-25 (X=20.53, Sd=1.43) participated in the study. Students were reached by convenient sampling method using questionnaires created on the online platform. According to the results of the research, the Keiser-Meyer-Olkin value was found to be .78. This value indicates the adequacy of the sample size. Bartlett's test of Aphericity value is significant (721.236, p<.05), therefore it can be said that the data set is suitable for multivariate normal distribution. As a result of the confirmatory factor analysis, it was seen that the single-factor structure of the scale in Turkish culture was confirmed. Accordingly, the fit indices of the scale were $\chi 2/df=3.75$; RMSEA: .073, SRMR: .040, NFI: .96, CFI: .97, GFI: .98. It was determined that the item-total correlations of the scale ranged from .371 to .563 and that these values met the suggested criterion (Tabachnick & Fidel, 2013) in terms of the compatibility of the scale items. The convergent validity of the scale was carried out with the Coronavirus Stress Scale (CSS) (Arslan et al., 2020) and the Depression, Anxiety and Stress Scale (DASÖ) (Sarıçam, 2018). As a result of analyzes, the scale was found to be positively correlated with CSS (r=.46), depression (r=.31), anxiety (.43) and stress (.49). In order to obtain evidence about the reliability of the scale whose construct validity was ensured, internal consistency analysis was performed and the Cronbach's alpha value of the scale was calculated as .75. This value shows that the scale has sufficient internal consistency. As a result of the research, it has been determined that the Covid-19 Student Stress Scale is a reliable and valid tool that can be used by field experts and researchers in Turkish culture.

Keywords: *Covid-19, pandemic, student stress, university students*

Kovid-19 Öğrenci Stresi Ölçeğinin Türk Kültürüne Uyarlanması

Kovid-19 pandemisi toplum genelinde fiziksel, psikolojik ve sosyal problemlere yol açmanın yanında, üniversite öğrencileri üzerinde de kişisel ve ilişkisel yaşamdaki kısıtlamaları nedeni ile stresle ilgili tepkiler gelişmesine neden olmuştur. Bu araştırmanın amacı Kovid-19 Öğrenci Stresi Ölçeği'nin Türk Kültürüne uyarlanarak psikometrik özelliklerinin incelenmesidir. Kovid-19 öğrenci stresi ölçeği (KÖSÖ) üniversite öğrencilerinin Kovid-19 döneminde yaşadıkları stress düzeylerini ölçmek için Zurlo ve diğerleri (2020) tarafından geliştirilmiştir. Araştırmaya yaşları 19-25 arasında değişen (X=20.53, Sd=1.43) toplam 514 üniversite öğrencisi katılmıştır. Öğrencilere çevrim-içi platformda oluşturulmuş anketler kullanılarak

uygun örnekleme yöntemi ile ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre Keiser –Meyer-Olkin değerinin .78 olduğu bulunmuştur. Bu değer örneklem büyüklüğünün yeterliliğine işaret etmektedir. Bartlett's test of Aphericity değerinin anlamlı olduğu (721.236, p<.05) bu nedenle veri setinin çok değişkenli normal dağılıma uygun olduğu söylenebilir. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin Türk kültüründe tek faktörlü yapısının doğrulandığı görülmüştür. Buna göre ölçeğin uyum indeksleri $\chi 2/sd=3.75$; RMSEA: .073, SRMR: .040, NFI: .96, CFI: .97, GFI: .98 olarak bulunmuştur. Ölçeğin madde toplam korelasyonlarının .371 ile .563 arasında değiştiği ve söz konusu bu değerlerin ölçek maddelerinin uyumu açısından önerilen kriteri (Tabachnick & Fidel, 2013) sağladığı belirlenmiştir. Ölçeğin uyum geçerliliği Koronavirüs Stres Ölçeği (KSÖ) (Arslan vd.,2020) ve Depresyon, Anksiyete ve Stres Ölçeği (DASÖ)(Sarıçam, 2018) ile gerçekleştirilmiştir. Uyum geçerliliği analizleri sonucunda ölçeğin KSÖ (r=.46), depresyon (r=.31), anksiyete(.43) ve stres ile (.49) pozitif düzeyde ilişkili olduğu bulunmuştur. Yapı geçerliği sağlanmış olan ölçeğin güvenirliği hakkında kanıt elde etmek amacıyla iç tutarlık analizi yapılmış ve ölçeğin Cronbach's alpha değeri .75 olarak hesaplanmıştır. Bu değer ölçeğin yeterli iç tutarlığa sahip olduğunu göstermektedir. Yapılan araştırma sonucunda Kovid-19 Öğrenci Stresi Ölçeği'nin Türk kültüründe alan uzmanlarının ve araştırmacıların kullanabileceği güvenilir ve geçerli bir araç olduğu tesbit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kovid-19, pandemi, öğrenci stresi, üniversite öğrencileri*

Bildiri No: PDR2022.000331 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Dr. Öğr. Üyesi Evren ERZEN, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Sefa Cumali MERDİVENLİ, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

Examining Students' Adjustment to University in terms of Academic Motivation and Academic Self Level

While individuals start a new city and a new education life during the university period, they are included in a new social environment. The university period brings many difficulties both academically and personally. Individuals who adapt to this period of life lead their lives more easily and can better cope with the difficulties they encounter. When the literature on adaptation to university is examined, it is seen that there are many variables that affect the adaptation of the younger generation to university. Among these variables, it has been determined that academic motivation and academic self-affect both the social and academic adaptation of the individual. For this reason, within the scope of the study, it was aimed to examine the relationship between university students' university adjustment levels and academic motivation and academic self-levels. In the study, the relational (correlational) model is used to determine the relationship between the variables. The study group of the research consisted of 318 participants, 255 women (%80,2) and 63 men (%19,8), aged between 18 and 30, who were studying at the Faculty of Education of a university located in the Central Anatolia Region in the spring semester of the 2021-2022 academic year. The data of the research were obtained by using the "Adaptation to University Scale", "Academic Motivation Scale", "Academic Self-Scale" and "Personal Information Form". The research data were collected electronically with the approval of the ethics committee and the rectorate of the university after the permission of the scale developers and adaptors was obtained. In analysis of the data, Pearson Moment Product Correlation Coefficient technique was used to determine the level of relationship between students' adaptation to university, academic motivation, and academic self-scores. As a result of the correlation analysis, it was determined that the variables of academic motivation and academic self-had a significant relationship with adaptation to university, and these variables were included in the multiple linear regression analysis. As a result of the analysis, it was found that the variables "Academic Motivation" and "Academic Self" explain the "Adaptation to University" by 59 percent. In order to determine whether there is a significant difference in university adaptation scores according to categorical variables, mean-based analyses were performed. Mann Whitney-U test was performed to determine whether there was a gender differentiation in the university adaptation scores. As a result of the test, a significant difference was found in the academic adaptation dimension from the university adaptation sub-dimensions compared to the gender variable. The resulting significant difference is due to the fact that the ordinal averages of women's compliance are higher than the ordinal averages of men. It has been determined that Harmony does not differ according to gender in the Friend Relationship, which is another sub-dimension of adaptation to university. It was observed that there was no significant between the department and class level variables according to the t university adaptation total scores. The findings of the study were discussed in accordance with the relevant literature. Conclusions and recommendations are presented.

Keywords: *adjustment to university, academic motivation, academic self, university student*

Öğrencilerin Üniversiteye Uyumlarının Akademik Motivasyon ve Akademik Benlik Düzeyi Açısından İncelenmesi

Bireyler üniversite döneminde yeni bir şehir ve yeni bir eğitim hayatına başlamakla birlikte, yeni bir sosyal çevreye dahil olmaktadırlar. Üniversite dönemi gerek akademik gerekse kişisel birçok zorluğu beraberinde getirmektedir. Bu yaşam dönemine uyum sağlayan bireyler hayatlarını daha kolay sürdürebilmekte ve karşılaştıkları zorluklarla daha iyi baş edebilmektedirler. Üniversiteye uyuma ilişkin literatür incelendiğinde, genç neslin üniversiteye uyumlarını etkileyen çok sayıda değişkenlerin olduğu görülmektedir. Bu değişkenlerden akademik motivasyon ve akademik benliğin, bireyin gerek sosyal gerekse akademik uyumuna etki ettiği tespit edilmiştir. Bu sebeple bu çalışma kapsamında, üniversite öğrencilerinin üniversiteye uyum düzeylerinin akademik motivasyon ve akademik benlik düzeyleri arasındaki ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada değişkenler arasındaki ilişkinin belirlenmesinde ilişkisel (korelasyonel) model kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2021-2022 eğitim öğretim yılı bahar döneminde İç Anadolu Bölgesinde yer alan bir üniversitenin Eğitim Fakültesinde öğrenim gören yaşları 18 ile 30 arasında değişen ($\bar{X}$yaş=21,08) 255 kadın (%80,2), 63 erkek (%19,8) olmak üzere 318 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmanın verileri "Üniversiteye Uyum Ölçeği", "Akademik Motivasyon Ölçeği", "Akademik Benlik Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Formu" ile elde edilmiştir. Araştırma verileri, ölçeği geliştiren ve uyarlayanlardan izin alındıktan sonra üniversitenin etik kurulundan ve rektörlüğünden onay alarak elektronik ortamda toplanmıştır. Verilerin analizinde; öğrencilerin üniversiteye uyum, akademik motivasyon, akademik benlik puanları arasındaki ilişki düzeyini saptamak için Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı tekniğinden yararlanılmıştır. Korelasyon analizi sonucunda akademik motivasyon ve akademik benlik değişkenlerinin üniversiteye uyum ile anlamlı bir ilişki içerisinde olduğu belirlenmiş ve bu değişkenler çoklu doğrusal regresyon analizine dahil edilmiştir. Analiz sonucunda "Akademik Motivasyon" ve "Akademik Benlik" değişkenlerinin "Üniversiteye Uyumu" yüzde 59 oranında açıkladığı görülmüştür. Üniversiteye uyum puanlarında kategorik değişkenlere göre anlamlı bir farklılaşma olup olmadığının belirlenmesi amacıyla ortalamaya dayalı analizler gerçekleştirilmiştir. Üniversiteye uyum puanlarında cinsiyete göre farklılaşma olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann Whitney-U testi yapılmıştır. Test sonucunda üniversiteye uyum alt boyutlarından, Akademik Uyum faktörünün cinsiyet değişkenine göre farklılaştığı belirlenmiştir. Ortaya çıkan anlamlı fark kadınların uyumuna ilişkin sıra ortalamalarının, erkeklerin sıra ortalamalarından yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Üniversiteye uyumun bir diğer alt boyutu olan Arkadaş İlişkisinde Uyumun cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Üniversiteye uyum toplam puanlarına göre ise bölüm ve sınıf düzeyi değişkenleri arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığı gözlemlenmiştir. Çalışmanın bulguları, ilgili literatür doğrultusunda tartışılmıştır. Sonuçlar ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *üniversiteye uyum, akademik motivasyon, akademik benlik, üniversite öğrencisi*

Bildiri No: PDR2022.000332 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Hakan Karaman, Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi* Psikolojik Danışman Murat Akın, Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi Öğretmen Tuğba Ertekin Yağcı, Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi Psikolojik Danışman Mehmet Emin Eren, Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi Öğretmen Merve Deniz Demir, Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Compassion Satisfaction, Burnout And Compassion Fatigue İn Psychological Counselors And Special Education Teachers

Abstract
Work and professional life is an important factor affecting the quality of life of a person. In addition to the low level of compassion satisfaction of the individual, it is negative that he experiences burnout and compassion fatigue. According to DSM-V, dealing with the unpleasant details of a traumatic event repetitively is a traumatic factor, and it is known that people with mental trauma and mental health personnel working with them experience secondary trauma. The concepts of secondary trauma, indirect trauma and compassion fatigue are similar and related to each other. compassion fatigue can be defined as the stress that arises with the emotions and thoughts experienced while performing professions (psychiatrist, nurse, social worker, etc.) that offer direct assistance to people. Some professions, by their nature, require frequent work with people with traumatic experiences, psychological problems and chronic illnesses. Psychological counseling and special education teaching professions are also within this scope, and it is seen that studies are generally conducted for people who have biopsychosocial problems. The aim of this study is to determine the professional satisfaction, burnout and compassion fatigue states of psychological counselors and special education teachers working in Istanbul and to reveal whether there is a differentiation according to sociodemographic data. For this purpose, research permission was obtained from the Beyoğlu Guidance and Research Center Directorate. Ethics committee approval was obtained by applying to Bartın University Social and Human Sciences Ethics Committee. Our study was designed in accordance with the descriptive survey model, which is one of the quantitative research methods. In order to collect data, the "Personal Information Form" and the "Professional Quality Of Life Scale" were turned into an electronic form and delivered to the target audience. 565 people, 225 of whom were psychological counselors and/or guidance teachers, and 340 of whom were special education teachers, participated in the study. The data were analyzed with the statistical analysis program SPSS 25. It was seen that the data showed normal distribution and parametric analysis methods were used. The main findings of the study are as follows: Compassion fatigue is more common in women than in men. Psychological counselors experience lower compassion satisfaction and burnout levels higher than special education teachers. Newcomers to the profession have higher compassion satisfaction. Those who have knowledge about what kind of profession they will perform while choosing the relevant departments at the university have higher compassion satisfaction, and lower compassion fatigue and burnout than those who have little or no knowledge. Those who receive additional training related to their profession have lower burnout and higher compassion satisfaction than those who do not. More than one-third of all participants want to switch to another job or profession. These participants have lower compassion satisfaction levels, and higher burnout and compassion fatigue. According to the

correlation result, it was determined that the compassion satisfaction level of the participants was negatively related to the level of compassion fatigue and burnout. In addition, burnout and compassion fatigue levels show a positive relationship.

Keywords: *Psychological Counselor, Special Education Teacher, Compassion Satisfaction, Burnout, Compassion Fatigue*

Psikolojik Danışmanlar Ve Özel Eğitim Öğretmenlerinde Mesleki Tatmin, Tükenmişlik Ve Eşduyum Yorgunluğu

Özet

İş ve meslek hayatı insanın yaşam kalitesini etkileyen önemli bir faktördür. Bireyin mesleki tatmin düzeyinin düşük olmasının yanı sıra tükenmişlik ve eşduyum yorgunluğu yaşıyor olması olumsuz faktörler olarak karşımıza çıkmaktadır DSM-V'e göre örseleyici bir olayın sevimsiz ayrıntıları ile yineleyici biçimde uğraş halinde olmak travmatize bir etken olarak görülmektedir ve ruhsal travması olan kişiler ile çalışan ruh sağlığı elemanlarının ikincil travma yaşadıkları bilinmektedir. İkincil travma, dolaylı travma ve insanlara direkt olarak yardım sunan meslekleri (psikiyatrist, hemşire, sosyal hizmet uzmanı vb.) icra ederken yaşanan duygu ve düşünceler ile ortaya çıkan stres olarak tanımlayabileceğimiz eşduyum yorgunluğu kavramları ise birbirleri benzerlikleri olan ilişkili kavramlardır. Bazı meslekler doğası gereği travmatik yaşantıları, psikolojik problemleri ve kronik rahatsızlığı olan insanlar ile sıkça çalışmalar yapmayı gerektirmektedir. Psikolojik danışmanlık ve özel eğitim öğretmenliği de bu kapsamda olup genellikle biyopsiskososyal açıdan problemler yaşayan insanlara yardım ve eğitim sunulan meslekler olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın amacı İstanbul'da görev yapan psikolojik danışmanlar ile özel eğitim öğretmenlerinde mesleki tatmin, tükenmişlik ve eşduyum yorgunluğu durumlarının belirlenmesi ve sosyodemografik verilere göre farklılaşma olup olmadığının ortaya konulmasıdır. Bu amaçla önce Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü'nden gerekli kurumsal izin alınmış sonra Bartın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'na başvuru yapılarak etik kurul izni alınmıştır. Çalışmamız nicel araştırma yöntemlerinden olan betimsel tarama modeline uygun olarak tasarlanmıştır. Çalışmada veri toplamak için "Kişisel Bilgi Formu" ile beraber "Çalışanlar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği" elektronik form haline getirilerek hedef kitleye ulaştırılmıştır. Araştırmaya 225'i psikolojik danışman ve/veya rehber öğretmen 340'ı özel eğitim öğretmeni olmak üzere 565 kişi katılmıştır. Veriler sosyal bilimler için istatistiksel analiz programı olan SPSS 25 ile analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüş parametrik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın temel bulguları şu şekildedir: Eşduyum yorgunluğu kadınlarda erkeklere göre daha fazladır ve psikolojik danışmanlar özel eğitim öğretmenlerine göre daha düşük mesleki tatmin yaşarken tükenmişlik düzeyleri daha yüksektir. Mesleğe yeni başlayanların mesleki tatminleri daha yüksektir. Üniversitede ilgili bölümleri seçerken nasıl bir meslek icra edecekleri konusunda bilgi sahibi olanların, az bilgi sahibi olan ya da hiç bilmeyenlere göre mesleki tatminleri daha yüksek, eşduyum yorgunlukları ve tükenmişlikleri daha düşüktür. Mesleği ile ilgili ek eğitimler alanların almayanlara göre tükenmişlikleri daha düşük ve mesleki tatminleri daha yüksektir. Tüm katılımcıların üçte birden fazlası başka bir iş ve meslek alanına geçme isteği duymakta ve bu katılımcıların başka bir iş ve meslek alanına geçmek istemeyen katılımcılara göre mesleki tatmin düzeyleri daha düşük, tükenmişlik ve eşduyum yorgunlukları daha yüksektir. Korelasyon sonucuna göre ise katılımcıların mesleki tatmin düzeyinin eşduyum yorgunluğu ve tükenmişlik düzeyi ile negatif ilişki içinde olduğu belirlenmiştir. Ek olarak tükenmişlik ve eşduyum yorgunluğu düzeyleri pozitif bir ilişki göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik Danışman, Özel Eğitim Öğretmeni, Mesleki Tatmin, Tükenmişlik, Eşduyum Yorgunluğu*

Bildiri No: PDR2022.000333 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Zeynep Haşimi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Münevver Demirkaya, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Zerrin Macit , Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Factors Influencing Partner Selection in High School Students

The aim of this study is to examine the factors that play a role in high school students' romantic partner selection. Romantic relationships of adults in the literature; various variables such as partner selection, decision making, relationship evaluation, expectations, cognitive distortions were studied. The function of the romantic relationship in high school students, its effect on the person, distribution by age group and gender were examined. In the literature review, no study was found on the criteria affecting the selection of romantic partners in high school students in Turkey. This study is important in terms of examining how high school students want to be with among possible partners and what they pay attention to in this selection process. A total of 19 students, 10 boys and 9 girls, were included in the study group. The group includes students from all grade levels. Data were collected with a semi-structured interview form. Participation in the study was on a voluntary basis and informed consent was obtained from the study. Interviews were conducted by phone call, and audio recordings were taken with the permission of the students. The interviews were transcribed by deciphering. The study was designed according to the descriptive phenomenological structure, one of the qualitative research designs. Descriptive phenomenology is based on researcher impartiality rather than interpreting with the researcher's prior knowledge and experiences. "What is known?" trying to find an answer to the question. Data analysis is built on thematically describing the experiences of the participants. The data were analyzed by two different researchers using qualitative analysis techniques. Data is grouped by code, category, and theme. As a result of the analysis, affecting the choice of partner; eight themes were determined, including physical characteristics, geographical proximity, emotions, academic achievement, social acceptance, expectations from relationships, common interests, and personality traits. These themes have been interpreted within the framework of Freud's Psychosexual Theory of Development, Sullivan's Theory of Interpersonal Relations, Hall's Theory of Development, Piaget's Theory of Cognitive Development, Kurt Lewin's Field Theory, Erikson's Theory of Development, and Melanie Klein's Object Relations Theory.

Keywords: *Emotional Development in Adolescence, Romantic Relationships in Adolescence, Romantic Partner Selection*

Lise Öğrencilerinde Partner Seçiminde Etkili Olan Faktörler

Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin romantik partner seçiminde rol oynayan faktörlerin incelenmesidir. Alanyazında yetişkinlerin romantik ilişkileri; partner seçimi, karar verme, ilişkiyi değerlendirme, beklentiler, bilişsel çarpıtmalar gibi farklı değişkenlerle çalışılmıştır. Lise öğrencilerinde romantik ilişkinin fonksiyonu, kişi üzerindeki etkisi, yaş grubu ve cinsiyete göre dağılımı incelenmiştir. Yapılan literatür taramasında Türkiye'de lise

öğrencilerinde romantik partner seçimini etkileyen kriterlere dair bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma, lise öğrencilerinin olası partnerler arasından nasıl biri ile birlikte olmak istediklerini ve bu seçim sürecinde nelere dikkat ettiklerini incelemek açısından önemlidir. Çalışma grubuna, 10 erkek 9 kız, toplam 19 öğrenci alınmıştır. Grupta her sınıf düzeyinden öğrenci bulunmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile veriler toplanmıştır. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayalı olup çalışmaya dair bilgi verilerek onamları alınmıştır. Görüşmeler telefonla arama ile gerçekleştirilmiş, öğrencilerin izni dahilinde ses kaydı alınmıştır. Görüşmeler deşifre yoluyla yazıya çevrilmiştir. Çalışma nitel araştırma desenlerinden betimleyici fenomonolojik yapıya göre tasarlanmıştır. Betimleyici fenomenoloji araştırmacının ön bilgisi ve deneyimleri ile yorumlama yapmasından ziyade araştırmacı tarafsızlığını esas alır. "Bilinen şey nedir?" sorusuna yanıt aramaya çalışılır. Veri analizi katılımcıların deneyimlerinin temalandırılarak betimlenmesi üzerine inşa edilir. Veriler 2 farklı araştırmacı tarafından nitel analiz teknikleri ile çözümlenmiştir. Veriler kod, kategori ve tema halinde gruplandırılmıştır. Analiz sonucunda partner seçimini etkileyen; fiziksel özellik, coğrafi yakınlık, duygular, akademik başarı, sosyal kabul, ilişkiden beklentiler, ortak ilgi alanı ve kişilik özellikleri olmak üzere 8 tema belirlenmiştir. Bu temalar Freud' un Psikoseksüel Gelişim Kuramı, Sullivan'ın Kişilerarası İlişkiler Kuramı, Hall' ın Gelişim Kuramı, Piaget'in Bilişsel Gelişim Kuramı, Kurt Lewin'in Alan Kuramı, Erikson'un Gelişim Kuramı, Melanie Klein'in Nesne İlişkileri Kuramı kapsamında yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Ergenlikte Duygusal Gelişim, Ergenlikte Romantik İlişkiler, Romantik Partner Seçimi*

Bildiri No: PDR2022.000335 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Öğr. Gör. Saide Umut ZEYBEK ÇAKTI, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Muğla, Türkiye* Prof. Dr. İlhan YALÇIN, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye
* Bu çalışma ikinci yazar danışmanlığında yürütülen, ilk yazarın doktora tez çalışmasının bir bölümünden oluşturulmuştur."

Adaptation of the Relational Acceptance Questionnaire to Turkish: Validity and Reliability Study

This study aims to explore the psychometric properties of the Turkish version of Relationship Acceptance Questionnaire (RAQ). RAQ is a 5-point Likert-type measurement tool consisting of 26 items developed by Wachs & Cordova.
The participants of this study consisted of 512 pre-marriage adults ($\bar{X}$=22.89; Ss=2.75) 311 of whom were women (60.7%) and 201 (39.3%) of whom were men, living in in Turkey. CFA was utilized to test the validity of the questionnaire. The fit index values for RAQ were $\chi 2/sd$=5.15, RMSEA=.088, SRMR=.17, CFI= .93, GFI=.97, NNFI=.92. Based on the goodness-of-fit values, the structure determined in the original scale for RAQ was confirmed by CFA.
Concurrent validity was tested to prove criterion validity of the RAQ. Results indicated significant positive correlations [r=.56, p<.01], [r=.59, p<.01] and [r=.69, p<.01], which showed that criterion validity was provided for parallel constructs.
Reliability of the measurements obtained from the RAQ was tested by Cronbach's Alpha and test-retest methods. The internal consistency coefficients of the scale were .89 overall; .85 for perceived acceptance sub-scale and .78 for partner acceptance sub-scale. The test-retest reliability of the scale was .72. The obtained correlation coefficients proved that the scale can measure the construct consistently over time.
As for the item discrimination procedures of the RAQ, the upper-lower item discrimination method was used. The findings of the analysis revealed that the scale items were distinctive. In the light of the findings obtained, it can be concluded that RAQ can be used to collect data on relationship acceptance in adult samples.

Keywords: *Acceptance, Partner Acceptance, Relationship Acceptance, Scale Adaptation*

İlişki Kabul Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Bu çalışmada İlişki Kabul Ölçeği (İKÖ) Türkçe formunun psikometrik özellikleri incelenmiştir. İKÖ, Wachs & Cordova tarafından geliştirilmiş, 26 maddeden oluşan 5'li Likert tipinde bir ölçme aracıdır.
Bu çalışmanın katılımcıları Türkiye'nin farklı illerinde ikamet eden 311'i kadın (%60.7), 201'i erkek (%39.3) olmak üzere; 512 evlilik öncesindeki yetişkinden oluşmaktadır ($\bar{X}$=22.89; Ss=2.75). İKÖ'nün geçerlik analizleri kapsamında Doğrulayıcı faktör analizi kullanılmıştır. İKÖ'ye ilişkin uyum indeksi değerleri $\chi 2/sd$=5.15, RMSEA = .088, SRMR = .17, CFI = .93, GFI = .97, NNFI = .92 bulunmuştur. Uyum iyiliği değerlerinden yola çıkılarak

İKÖ için orijinal ölçekte belirlenen yapının DFA ile doğrulandığı söylenebilir. İKÖ'nün ölçüt geçerliğini sınamak amacıyla benzer ve zıt ölçekler geçerliği kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; İKÖ'nün paralel ölçekler için korelasyon katsayıları sırası ile [r=.56, p<.01], [r=.59, p<.01] ve [r=.69, p<.01] olarak bulunmuştur. Analiz sonucunda pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişkili olduğu görülmekte olup bu durum ölçüt geçerliğinin paralel yapılar için sağlandığını ortaya koymaktadır.
İKÖ'den elde edilen ölçümlerin güvenirliği, Cronbach Alfa ve test-tekrar test yöntemleri ile hesaplanmıştır. Buna göre; ölçeğin iç tutarlık katsayısı .89, algılanan kabul alt boyutu için .85, partner kabulü alt boyutu için de .78 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin test tekrar test güvenirliği ise .72 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu korelasyon katsayı değerine göre ölçeğin zamana bağlı olarak oldukça kararlı/ tutarlı bir şekilde ölçüm yapabildiği söylenebilir.
İKÖ'nün madde ayırt edicilik işlemleri doğrultusunda alt üst gruplar yöntemi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre ölçek maddelerinin ayırt edici olduğu söylenebilir.
Elde edilen bulgular ışığında, İKÖ'nün geçerlik ve güvenirlik çalışmalarından elde edilen sonuçlar ölçeğin yetişkin örneklemde ilişki kabulüne ilişkin veri toplamada kullanılabileceğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kabul, Partner Kabulü, İlişki Kabulü, Ölçek Uyarlama*

Bildiri No: PDR2022.000336 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Hande Korkmaz, Bahçeşehir Üniversitesi* Doç. Dr. Berna Güloğlu, Bahçeşehir Üniversitesi

Attachment Styles, Motivations for Use, Personality and Socio-Demographic Characteristics of Male Tinder Practitioners

Objective: Mobile dating applications, which continue to spread rapidly in the digital world, are a product of people's quest to find love, romance or sexuality, which are no longer very predictable, away from the traditional model. Dating, which can be expressed as two people getting closer to each other or interacting to establish a close relationship, turns into an experience that is faced with many options, especially in crowded urban life where individuals live with strangers. Despite the multiplicity of options, the difficulty and uncertainty in establishing bilateral relations in urban life have increased interest in online dating and dating apps. It is noteworthy that until recently, it was estimated that a large part of the marriages took place in an "arranged manner", that is, with the approval of the spouses and their families, without knowing (flirting) closely, and that the market size of mobile dating applications in the sector reached 10 million dollars and the total number of members exceeded 2.5 million (Nauck & Klaus, 2008, p. 295-296). In the United States, where such applications constitute the largest market, a Pew Research Center's 2016 report reveals that 15% of the population uses dating and dating sites, while 5% of couples meet and marry on such online platforms (akt. Tanrıöver and Sunam, 2017, p. 12). Today, "Aura, Happn, OkCupid, Azar, Badoo, Hot or Not" are examples of these applications. The most famous of these sites, Tinder (https://tinder.com), was developed by Match Group in 2012 and is a location-based and real-time application with more than 100 million members (Kaplanseren, 2016; Kemp, 2020). It makes it especially easy to communicate impulsively and meet with others residing in the same geographic location (Jung et al. 2019). With that in mind, the success of mobile dating apps seems to have its roots in their ease of use and connectivity, which are often quick and effortless (David & Cambre, 2016). On the other hand, studies on online applications that bring a media-mediated technological dimension to some dating experiences have concluded that virtual space confronts individuals with the excitement of flirting at the desk rather than bringing them face to face, and while it seems to multiply the options, it actually increases the ambiguity of close relationships (Stempfhuber & M. Liegl, 2016, p. 52; Murphy, 2018, p. 111). So, it seems important to find out the motivation of individuals to use Tinder. Looking at recent research in the literature, a study by Timmermans & De Caluwé (2017) found that the pursuit of casual sexuality was the least common motivator to use Tinder, while Carpenter and McEwan (2016) actually reported that users of mobile dating apps were more motivated for entertainment than finding a romantic or sexual partner. Additionally, previous studies have shown many times that extroversion is the strongest predictor of use when it comes to new media (e.g., Ryan & Xenos, 2011; Wilson & others, 2010). Looking at the Tinder app, the importance of personal safety and matching with real people by connecting users to their Facebook account is emphasized (Duguay, 2016). With its focus on physical attractiveness and location-based matching, it is assessed that it may be attracting extroverts rather than introverts (Correa et al., 2010, McKenna & Bargh, 2000). It has also been found that Tinder users have significantly higher scores on openness to

experience than non-users (Timmermans & De Caluwé, 2017). On the other hand, introverts often look for online platforms to communicate with others because they experience less anxiety when communicating online (Rice and Markey, 2009). It is considered that there may be a feeling of flirting whether it is online or someone or on the screen. It is known that the relationships that individuals establish in their later lives are related to attachment patterns (Horowitz, 1993). People who are securely attached feel less lonely in different types of relationships (familial, romantic, social relationships) (Bernardon, Babb, Hakim-Larson, and Gragg, 2011). So people who are securely attached already have highly satisfied relationships that are ongoing. The answer to the question of whether insecure, anxious or avoidant people are dominant in mobile dating applications is not yet known. Considering this information, it is thought that the research related to mobile dating applications will provide important information in terms of the literature on the consideration of these three variables together. It can be said that the examination of the personality characteristics, attachment styles and motivations of the users of mobile dating applications will provide important information in terms of the relevant literature. In this context, the main objective of the study is to examine the attachment styles, personality traits and socio-demographic characteristics of male tinder practitioners.

Method: This study is a descriptive study conducted by scanning method. The population of the research is men using the Tinder application, and the sample was created with the appropriate sampling method. The relevant sample consists of 157 active male Tinder users aged 24-43 living in Istanbul. The average age is 22.05. In the study, together with the demographic information form, the Experiences in Close Relationships (ECR) and The Big Five Inventory (BFI) were used. The Demographic Information Form was used to obtain data such as education, relationship status, frequency of use, etc.

Results: According to the descriptive statistical findings of the study, 54.7% (N=93) of the participants have a bachelor's degree, 30% (N=51) have a master's degree, 9.4% (N=16) have a high school degree and below, and 5.9% (N=10) have a doctorate degree. The vast majority of participants were unrelated (88.8%, N=151). 24.1% (N=41) of the participants stated that they have been following online dating apps for 1-3 years, 11.8% (N=20) for 3-6 years, and 18.8% (N=32) for more than 6 years. 54.7% of respondents (N=93) have been using online dating apps for more than a year. 55.9% (N=95) of the participants use online dating apps for free, while 44.1% (N=75) use them for a fee. 62.4% (N=106) of the participants stated that they used online dating applications for fun, 49.4% (N=84) for excitement, 5.9% (N=10) for stalking (stalk), 50.6% (N=86) for sex, 34.7% (N=59) for forgetting their problems, 34.1% (N=58) for helping when depressed, 35.9% (N=61) for moodiness, 18.9% (N=32) for looking at photos and 8.8% (N=15) for appreciation. 44.4% (N=74) of the participants stated that they met face-to-face with 1-0 people, 18.6% (N=31) with 11-20 people, 4.2% (N=7) with 21-30 people, 7.8% (N=13) with 31-50 people, 4.2% (N=7) with 51-70 people, 1.8% (N=3) with 71-100 people, and 7.2% (N=12) with over 100 people through online dating apps. 13.2% (N=22) never had a face-to-face meeting. 27% (N=45) stated that they had not had sexual intercourse through online dating. 42.6% (N=71) stated that they had sexual relations with 1-10 people, 12.6% (N=21) with 11-20 people, 7.8% (N=13) with 21-50 people, 3.6% (N=6) with 51-100 people, and 2.4% (N=4) with over 100 people. 73% (N=125) reported having sexual intercourse. The rate of those who have a romantic relationship through online dating is 63.4% (N=109). 58.2% of the participants stated that they had experienced 1-10 romantic relationships through online dating. 36.6% (N=61) stated that they did not have a romantic relationship. It was determined that 62.4% (N=106) of the participants had openness to experience personality trait, 10% (N=17) had compatibility, and 16.5% (N=28) had

responsibility personality trait. It was seen that 33.5% (N=57) of the participants had indifferent attachment, 23.5% (N=40) had fearful attachment, 17.6% (N=30) had obsessive attachment and 24.7% (N=42) had secure attachment style. 75.3% of the participants (N=131) have an insecure attachment style.

Conclusion: On the basis of these findings, the fact that individuals show openness to experience personality traits supported our hypothesis. Five factors are important in terms of revealing what motivates people to use Tinder according to the personality model. Similarly, a study by Timmermans and Caluwé (2017) found that Tinder users are more extroverted and open to new experiences than singles who don't use them. The relationship that has already been established between personality trait and motivation to use Tinder has been confirmed. While the results of the research conducted by Fowler and Both (2020) showed that the most common reasons for using Tinder were to have fun and start a relationship, the findings of this study revealed that the most common purpose of use was sexuality immediately after the purpose of entertainment. It is thought that the difference in the findings may be due to the traditional structure of Turkey. Repressed sexuality can be motivating. On the other hand, the fact that the study was conducted only on men may have influenced the findings of the study. The motivation of female Tinder users may be predominantly romantic relationship and marriage purpose based on clinical experiences. Therefore, it is thought that the results may be change in a mixed sample. Finally, in addition to a study examining the relationship between the two attachment styles in the literature, avoidant and anxious attachment and using dating apps (Chin et al., 2018), it is evaluated that this study makes an important contribution to the examination of other attachment styles.

Keywords: *mobile dating apps; Tinder, five factor personality types, attachment styles*

Erkek Tinder Uygulayıcılarının Bağlanma Stilleri, Kullanma Motivasyonları, Kişilik ve Sosyo-Demografik Özellikleri

Amaç: Dijital dünyada hızla yaygınlaşmaya devam eden mobil flört uygulamaları, artık sonuçları çok da kestirilemeyen, insanların aşkı, romantizmi ya da cinselliği bulma arayışlarının geleneksel modelden uzaklaşmış bir ürünüdür. İki kişinin birbirlerine yakınlaşması ya da yakın ilişki kurmak üzere etkileşime geçmesi olarak ifade edilebilecek flört, özellikle bireylerin yabancılarla birlikte yaşadıkları kalabalık nüfuslu kent yaşamında birçok seçenekle karşı karşıya olunan bir deneyime dönüşmektedir. Seçeneklerin çokluğuna karşın, kent yaşamındaki ikili ilişkilerin kurulmasındaki zorluk ve belirsizlikler, çevrimiçi arkadaşlık ve flört uygulamalarına ilgiyi arttırmıştır. Yakın döneme kadar evliliklerin büyük bir bölümünün "görücü usulü" yani eşlerin birbirlerini, ailelerinin uygun görmesiyle, yakından tanımadan(flört etmeden) gerçekleştiğinin bulgulandığı ülkemizde mobil flört uygulamalarının sektördeki pazar büyüklüğünün 10 milyon dolara ulaştığı ve toplam üye sayısının 2,5 milyonu aştığı tahmini dikkat çekicidir (Nauck & Klaus, 2008, s. 295-296). Bu türden uygulamaların en geniş pazarı oluşturduğu ABD'de ise Pew Research Center'ın 2016 yılında yayımlanan raporuna göre, nüfusun %15'inin tanışma ve eş bulma sitelerini kullandığını, çiftlerin %5'inin ise bu tür çevrimiçi platformlarda tanışarak evlendiğini ortaya koymaktadır (akt. Tanrıöver ve Sunam, 2017, s. 12). Günümüzde bu uygulamalara *"Aura, Happn, OkCupid, Azar, Badoo, Hot or Not"* siteleri örnek gösterilebilir. Bu sitelerin en ünlüsü olan Tinder (https://tinder.com), 2012 yılında Match Group tarafından geliştirilmiştir, 100 milyonu aşkın üyesi olan konum tabanlı ve gerçek zamanlı uygulamalardandır

(Kaplanseren, 2016; Kemp, 2020). Özellikle dürtüsel olarak iletişim kurmayı ve aynı coğrafi konumda ikamet eden diğer kişilerle buluşmayı kolaylaştırmaktadır (Jung ve diğerleri 2019). Buradan hareketle, mobil flört uygulamalarının başarısının kökleri, genellikle hızlı ve zahmetsiz kullanım kolaylığı ve bağlanabilirliğine dayanıyor gibi görünmektedir (David & Cambre, 2016). Diğer taraftan, bazı flört deneyimine medya dolayımlı teknolojik bir boyut getiren çevrimiçi uygulamalar hakkındaki çalışmalarda, sanal uzamın bireyleri yüz yüze getirmekten ziyade masa başında flört etmenin heyecanı ile karşı karşıya getirdiği ve seçenekleri çoğaltır gibi görünürken aslında yakın ilişkilerin muğlaklığını arttırdığı sonuçlarına varılmıştır (Stempfhuber & M. Liegl, 2016, s. 52; Murphy, 2018, s. 111). Dolayısıyla, bireylerin Tinder kullanımı motivasyonunu bulmak önemli görünmektedir. Literatürdeki yakın zamanlı araştırmalara bakıldığında, Timmermans & De Caluwé'in (2017) yılında yaptıkları araştırmaya göre gündelik cinsellik arayışı, Tinder'ı kullanmak için en az yaygın motivasyon kaynağı olarak bulunurken, Carpenter ve McEwan 'a (2016) göre aslında kullanıcıların mobil flört uygulamalarını romantik veya cinsel bir partner bulmaktan çok eğlence amaçlı motivasyonlarının olduğunu bildirmişlerdir. Ek olarak, önceki çalışmalar, yeni medya söz konusu olduğunda birçok defa dışa dönüklüğün, kullanımın en güçlü yordayıcısı olduğunu göstermiştir (örneğin, Ryan & Xenos, 2011; Wilson & diğerleri, 2010). Tinder uygulamasına bakıldığında kullanıcıların Facebook hesabına bağlayarak kişisel güvenliğin ve gerçek insanlarla eşleşmenin önemi vurgulanmaktadır (Duguay, 2016). Fiziksel çekiciliğe ve konum tabanlı eşleştirmeye odaklanmasıyla birlikte, içe dönüklerden ziyade dışa dönükleri cezbediyor olabileceği değerlendirmektedir (Correa ve diğerleri, 2010, McKenna & Bargh, 2000). Ayrıca, Tinder kullanıcılarının, deneyime açıklık konusunda, kullanıcı olmayanlara göre önemli ölçüde daha yüksek puanlara sahip olduğu bulgulanmıştır (Timmermans & De Caluwé, 2017). Diğer taraftan, içe dönükler, çevrimiçi iletişim kurarken daha az kaygı yaşadıklarından, genellikle başkalarıyla iletişim kurmak için çevrimiçi platformlar aramaktadırlar (Rice ve Markey, 2009). Online da da olsa biri olsun, ekrandan da olsa flört edeyim duygusunun olabileceği değerlendirilmektedir. Bireylerin ilerleyen yaşamlarında kurdukları ilişkilerin bağlanma örüntüleriyle ilgili olduğu bilinmektedir (Horowitz, 1993). Güvenli bağlanan kişiler farklı ilişki türlerinde (ailevi, romantik, sosyal ilişkiler) kendilerini daha az yalnız hissetmektedirler (Bernardon, Babb, Hakim-Larson ve Gragg, 2011). O halde güvenli bağlanan kişilerin hâlihazırda devam eden doyumu yüksek ilişkileri var. Mobil flört uygulamalarında güvensiz, kaygılı ya da kaçıngan kişiler mi ağırlıktadır sorusunun cevabı henüz bilinmemektedir. Bu bilgiler göz önüne alındığında, mobil flört uygulamalarıyla ilişkili araştırmanın bu üç değişkenin birlikte ele alınmasıyla ilgili literatür açısından önemli bilgiler sağlayacağı düşünülmektedir. Mobil flört uygulamaları kullanıcılarının kişilik özellikleri, bağlanma stilleri ve kullanma motivasyonlarının incelenmeye alınmasının ilgili literatür açısından önemli bilgiler sağlayacağı söylenebilir. Bu bağlamda, çalışmanın temel amacı, erkek tinder uygulayıcılarının bağlanma stilleri, kişilik özellikleri ve sosyo-demografik özelliklerinin incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışma tarama yöntemiyle yapılan betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evreni Tinder uygulamasını kullanan erkekler olup, uygun örnekleme yöntemiyle örneklem oluşturulmuştur. İlgili örneklem İstanbul'da yaşayan 24-43 yaş aralığındaki 157 aktif erkek Tinder kullanıcısından oluşmaktadır. Yaş ortalaması 22.05'dir. Araştırmada demografik bilgi formuyla birlikte Yakın İlişkide Yaşantılar Envanteri (Experiences in Close Relationships; ECR), Beş Faktör Kişilik Ölçeği (The Big Five Inventory, BFI) kullanılmıştır. Demografik Bilgi Formu, eğitim, ilişki durumu, kullanım sıklığı vb. verileri elde etmek için kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın betimsel istatistik bulgularına göre, katılımcıların %54.7'si (N=93) lisans, %30'u (N=51) yüksek lisans, %9.4'ü (N=16) lise ve altı ve %5.9'u (N=10) doktora

derecesine sahiptir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun ilişkisi bulunmamaktadır (%88.8, N=151). Katılımcıların %24.1'i (N=41) 1-3 yıldır, %11.8'i (N=20) 3-6 yıldır, %18.8'i (N=32) ise 6 yıldan uzun bir süredir çevrimiçi flört uygulamalarını takip ettiğini belirtmiştir. Katılımcıların %54.7'si (N=93) bir yıldan uzun bir süredir çevrimiçi flört uygulamalarını kullanmaktadır. Katılımcıların %55.9'u (N=95) çevrimiçi flört uygulamalarını ücretsiz, %44.1'i (N=75) ise ücretli olarak kullanmaktadır. Katılımcıların %62.4'ü (N=106) eğlenmek için, %49.4'ü (N=84) heyecan için, %5.9'u (N=10) takip (stalk) için, %50.6'sı (N=86) cinsellik için, %34.7'si (N=59) sorunlarını unutmak için, %34.1'i (N=58) depresyondayken yardımcı olduğu için, %35.9'u (N=61) moral bozukluğundan, %18.9'u (N=32) fotoğraflara bakmak için ve %8.8'i (N=15) takdir edilmek için çevrimiçi flört uygulamalarını kullandığını beyan etmiştir. Katılımcıların %44.4'ü (N=74) 1-0 kişiyle, %18.6'sı (N=31) 11-20 kişiyle, %4.2'si (N=7) 21-30 kişiyle, %7.8'i (N=13) 31-50 kişiyle, %4.2'si (N=7) 51-70 kişiyle, %1.8'i (N=3) 71-100 kişiyle, %7.2'si (N=12) ise 100'ün üzerinde kişiyle çevrimiçi flört uygulamaları yoluyla yüz yüze görüştüğünü belirtmiştir. %13.2'si (N=22) ise hiç yüz yüze buluşma gerçekleştirmemiştir. %27'si (N=45) ise çevrimiçi flört yoluyla cinsel ilişki yaşamadığını belirtmiştir. %42.6'sı (N=71) 1-10 kişiyle, %12.6'sı (N=21) 11-20 kişiyle, %7.8'i (N=13) 21-50 kişiyle, %3.6 (N=6) 51-100 kişiyle, %2.4'ü (N=4) ise 100'ün üzerinde kişiyle cinsel ilişki yaşadığını beyan etmiştir. %73'ü (N=125) ise cinsel ilişki yaşadığını bildirmiştir. Çevrimiçi flört yoluyla romantik ilişki yaşayanların oranı ise %63.4'üdür (N=109). Katılımcıların %58.2'si çevrimiçi flört yoluyla 1-10 arasında romantik ilişki yaşadığını beyan etmiştir. %36.6'sı (N=61) ise romantik bir ilişki yaşamadığını belirtmiştir.Katılımcıların %62.4'ü (N=106) deneyime açıklık kişilik özelliğini, %10'u (N=17) uyumluluk, %16.5'i (N=28) sorumluluk kişilik özelliğine sahip olduğu saptanmıştır. Katılımcıların %33.5'i (N=57) kayıtsız bağlanma, %23.5'i (N=40) korkulu bağlanma, %17.6'sı (N=30) saplantılı bağlanma ve %24.7'si (N=42) güvenli bağlanma stiline sahip oldukları görülmüştür. Katılımcıların %75.3'ü (N=131) güvensiz bağlanma stiline sahiptir.

Sonuç: Bu bulgular temelinde, bireylerin deneyime açıklık kişilik özelliği göstermeleri hipotezimizi desteklemiştir. Beş faktör kişilik modeline göre insanları Tinder kullanmaya neyin motive ettiğinin ortaya koyulması açısından önemlidir. Benzer şekilde, Timmermans ve Caluwé 'nin (2017) yaptıkları araştırmaya göre Tinder kullanıcılarının, kullanmayan bekarlara göre daha dışadönük ve yeni deneyimlere açık olduğuna ulaşılmıştır. Halihazırda kişilik özelliği ve Tinder kullanım motivasyonu arasındaki kurulmuş olan ilişki doğrulanmıştır. Fowler ve Both' un (2020) yılında yaptıkları araştırmanın sonuçları Tinder kullanmanın en yaygın nedenlerinin eğlence ve bir ilişkiye başlamak olduğunu gösterirken bu çalışmanın bulguları, eğlence amacından hemen sonra en yaygın kullanım amacının cinsellik olduğunu ortaya koymuştur. Bulgulardaki farklılığın Türkiye'nin geleneksel yapısından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bastırılmış cinsellik güdüleyici olabilir. Diğer taraftan, araştırmanın sadece erkekler üzerinde yapılıyor olması, çalışmanın bulgularını etkilemiş olabilir. Kadın Tinder kullanıcılarının motivasyonu klinik deneyimlerden yola çıkarak ağırlıkta romantik ilişki ve evlilik amacı olabilir. Dolasıyla, karma bir örneklemde sonuçların farklılaşabileceği öngörülmektedir. Son olarak, literatürdeki iki bağlanma stili olan kaçıngan ve kaygılı bağlanma ile flört uygulamaları kullanma arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmaya (Chin ve ark., 2018) ek olarak, bu çalışmayla birlikte diğer bağlanma stillerinin incelenmesinin literatüre bir katkı getirdiği değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *mobil flört uygulamaları; Tinder, beş faktör kişilik özellikleri, bağlanma stilleri*

Bildiri No: PDR2022.000339 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Nazlı Büşra Akçabozan Kayabol, Bahçeşehir Üniversitesi* Öğr. Gör. Dr. Pınar Çağ, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Doç. Dr. Ufuk Akbaş, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Doç. Dr. Zeynep Hatipoğlu Sümer, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

The Development of the Marital Satisfaction Scale: Validity and Reliability Studies

Marital satisfaction, a complex and multi-dimensional concept, generally refers to partners' subjective and intrapersonal evaluations of expectations and needs met in their marriages. The lack of consensus on the conceptualization of marital satisfaction resulted in the development of various instruments over the years. To measure marital satisfaction in a sample of Turkish married partners, researchers have both adapted the existing and commonly used instruments into Turkish and developed novel instruments. However, there is still a need for developing a current, culturally sensitive, psychometrically valid, and reliable instrument to assess marital satisfaction. Therefore, the aim of the study is to develop a unidimensional Marital Satisfaction Scale (MSS) to assess individuals' subjective perceptions of happiness and contentment with their marriages in a sample of Turkish married partners. The sample consisted of 357 (82.9% women, 17.1% men) married individuals whose marital length ranged from 1- to 55 years (M=9.86, SD=8.58). Construct validity of the MSS was assessed by conducting Exploratory Factor Analysis (EFA). In order to test the concurrent validity, the Life Satisfaction Scale was used. The Cronbach alpha coefficient and test-retest reliability (n=47) were used as estimates of the reliability. Results of EFA revealed a one-factor structure with 12 items (1= I strongly disagree, 7= I strongly agree) explaining 85.55% of the total variance. Item factor loadings varied from .84 to .97. The result of concurrent validity indicated a significant and positive correlation between perceived marital satisfaction and life satisfaction (r=.70) which was consistent with the literature. The Cronbach alpha coefficient of MSS was .99 and test-retest reliability over two weeks was .92. In the light of these results, it can be concluded that MSS is a valid and reliable self-report scale to assess marital satisfaction levels of married individuals. This short, unidimensional, and psychometrically validated scale would be practical to use both for researchers and mental health practitioners who work with married individuals.

Keywords: *marital satisfaction, Marital Satisfaction Scale, scale development, validity, reliability*

Bildiri No: PDR2022.000341 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Begüm Bartan, Kocaeli Üniversitesi* Doç. Dr. Yıldız Öztan Ulusoy, Kocaeli Üniversitesi

Investigation Of The Relationship Between Young Adult's Emotional Availability To Their Father, Fear Of İntimacy And Self-Esteem

The aim of this study is to examine the relationship between young adult's emotional availability to their father, fear of intimacy and self esteem in young adulthood. The research is in relational screening model. The study group of the research consisted of a total of 117 (78 female, 39 male) university students. Personal Information Form, Parent Emotional Accessibility Scale (Father Form), Fear of Intimacy Scale and Two-Dimensional Self-Esteem Scale were used as data collection tools in the research. Independent groups t-test was used to see if the scores obtained from the variables of the study differed significantly according to gender and previous romantic relationship experience, and then Pearson Product Moments Correlation technique was applied to determine the relationships between them. According to the results of the research, there were no significant differences in the levels of emotional accessibility to father, self-esteem and fear of intimacy according to gender. In addition, there were no significant differences in the emotional accessibility and self-esteem scores of the father compared to previous romantic relationships; There was a significant difference in fear of intimacy scores compared to previous relationship experience. When the arithmetic mean of this difference is examined, it is seen that individuals who have no previous romantic relationship experience have a higher level of fear of intimacy than those who have. Looking at the results of the correlation analysis, a moderately significant positive correlation was found between the participants' emotional accessibility to father and self-esteem scores. There was a moderately significant negative correlation between emotional accessibility to the father and fear of intimacy scores. In addition, a moderately significant negative correlation was found between fear of intimacy and self-esteem scores. The findings of this study draw attention to the need for field experts working with parents to focus on effective parenting interventions and to include fathers in target groups in these interventions. Renewing the research in a larger sample is considered important in terms of ensuring the generalizability of the results obtained.

Keywords: *Emotional accessibility to father, Self-esteem, Fear of intimacy, Young adulthood, University students.*

Genç Yetişkinlik Dönemindeki Bireylerin Babalarına Duygusal Erişilebilirlik, Yakınlık Korkusu ve Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı, genç yetişkinlik dönemindeki bireylerin babalarına duygusal erişebilirlik, benlik saygısı ve yakınlık korkusu arasındaki ilişkiye bakmaktır. Araştırma, ilişkisel tarama modelindedir. Araştırmanın çalışma grubunu, toplam 117 (78 kadın, 39 erkek) üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu,

Ebeveyn Duygusal Erişebilirliği Ölçeği (Baba Formu), Yakınlık Korkusu Ölçeği ve İki Boyutlu Benlik Saygısı Ölçeği'nden yararlanılmıştır. Araştırmanın değişkenlerinden alınan puanların cinsiyete ve daha önce romantik ilişki yaşama deneyimine göre anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığına bakmak amacıyla bağımsız gruplar t testi kullanılmış olup ardından değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek üzere Pearson Momentler Çarpım Korelasyon tekniği uygulanmıştır. Araştırma sonucuna göre babaya duygusal erişebilirlik, benlik saygısı ve yakınlık korkusu düzeylerinde cinsiyete göre anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Bunun yanında daha önce romantik ilişki yaşama deneyimine göre babaya duygusal erişebilirlik ve benlik saygısı puanlarında anlamlı farklılıklar bulunmazken; yakınlık korkusu puanlarında daha önce ilişki yaşama deneyimine göre anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılığa ilişkin aritmetik ortalamalara bakıldığında daha önce romantik ilişki deneyimi olmayan bireylerin olanlara göre daha yüksek düzeyde yakınlık korkusu yaşadıkları görülmektedir. Korelasyon analizi sonuçlarına bakıldığında katılımcıların babaya duygusal erişilebilirlik ve benlik saygısı puanları arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur. Babaya duygusal erişebilirlik ve yakınlık korkusu puanları arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı ilişki saptanmıştır. Bunun yanında yakınlık korkusu ve benlik saygısı puanları arasında da negatif yönde orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu çalışmanın bulguları ebeveynlerle çalışan alan uzmanlarının etkili ebeveynlik müdahalelerine odaklanması ve bu müdahalelerde özellikle babaların da hedef gruplara dahil edilmesi gerektiğine dikkat çekmektedir.Araştırmanın daha geniş bir örneklemde yenilenmesi elde edilen sonuçların genellenebilirliğini sağlaması bakımından önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Babaya duygusal erişebilirlik, benlik saygısı, yakınlık korkusu, genç yetişkinlik, üniversite öğrencileri.*

Bildiri No: PDR2022.000342 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Hayriye Erçetin, Hasan Kalyoncu Üniversitesi* Psikolojik Danışman İclal Büşra Taşkın, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Psikolojik Danışman Büşra Şahin, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Prof. Dr. Yaşar Özbay, Hasan Kalyoncu Üniversitesi

An Online Method of Disclosure and Acceptance: Confession Pages

Self-disclosure is a communication process in which a person shares information about himself that he hides from other people, and transfers what he knows about his own feelings and needs to another person privately. If we are to make a definition in a broader sense, self-disclosure is a verbal or non-verbal communication with the person or people who are most suitable for one's own characteristics, good or bad aspects, joy, happiness and sadness, feelings and thoughts, desires, wishes and expectations, abilities and skills. ways to share.
The quality of self-disclosure is divided into three.
1. Indiscriminate self-disclosure: The act of self-disclosure does not occur in every environment and to everyone. Indiscriminate self-disclosure in an inappropriate environment or with an inappropriate person can lead to a sense of humiliation, neglect, and can lead to abandonment of self-disclosure.
2. Exhibitionism: Exhibitionism is like people spreading their personal belongings, their bodies and their private ones, as if they want to make it visible to everyone. Here, there is an expression such as “look and see, I have …..”. It is a further stage of casual self-disclosure.
3. Appropriate self-disclosure: It is the act of revealing oneself in the type of story to appropriate people at the appropriate place and time. During this act of communication, the act of self-disclosure should develop reciprocally.
In this context, it is seen that the confession pages, which have reached serious numbers in our country as in the whole world, are used by users for the purposes of self-disclosure and acceptance. It has been observed that these pages, which have gained such popularity, mainly operate as Instagram pages, and 7 provinces in 7 regions in Turkey and the largest in terms of population are taken into account. The first two confession pages opened on Instagram on behalf of these seven provinces (Istanbul, Ankara, Izmir, Antalya, Samsun, Gaziantep, Van) and with the most followers were examined. The confessions on these 14 pages were examined one by one, and as a result of the content analysis, it was seen that the most confessions were asking for help, seeking a job, confession of love, relationship problem, cheating, virtual cheating, loneliness, burnout, job posting….
It can be said that these pages, which meet the need for a kind of online self-disclosure and acceptance, meet a serious need and contain very important data as such. In the study, the results of the posts on the confession pages will be shared in detail and inferences will be made on the subject.

Keywords: *self-disclosure, acceptance, approval, confession pages, instagram*

Bir Çevrimiçi Kendini Açma ve Kabul Yöntemi: İtiraf Sayfaları

Kendini açma kişinin kendi hakkında diğer insanlardan gizlediği bilgileri başkaları ile paylaştığı kendi duygu ve gereksinimleri ile ilgili bildiklerini bir başka kişiye özel olarak aktardığı iletişim sürecidir. Daha geniş anlamı ile bir tanım yapacak olursak kendini açma bir kişinin kendisine ait özelliklerini iyi ya da kötü yönlerini, sevinç, mutluluk ve üzüntülerini, duygu ve düşüncelerini, arzu, istek ve beklentilerini, yetenek ve becerilerini kendince en uygun kişi veya kişilerle sözel veya sözel olmayan yollarla paylaşmasıdır. Kendini açmanın niteliği üçe ayrılır.

1. Gelişigüzel kendini açma: Kendini açma eylemi her ortamı ve herkese gerçekleşmez. Uygunsuz bir ortamda ya da uygunsuz bir kişiyle yaşanan gelişigüzel kendini açma eylemi küçük düşmeye, önemsenmeme hissine yol açabilir ve kişinin kendini açma eyleminden vazgeçmesine yol açabilir.
2. Teşhircilik: Teşhircilik insanların kişisel eşyalarını vücutlarını ve kendilerine özel olanlarını herkesin gözüne sokmak istercesine ortalığa yaymaları gibidir. Burada "bakın görün benim ….. var" gibi bir anlatım söz konusudur. Gelişigüzel kendini açmanın daha ileri bir aşamasıdır.
3. Uygun kendini açma: Kişinin uygun yer ve zamanda uygun kişilere kendini hikaye türünde açması eylemidir. Bu iletişim eylemi sırasında kendini açma eylemi karşılıklı olarak gelişmelidir.

Bu bağlamda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde ciddi sayılara ulaşan itiraf sayfalarının kullanıcılar tarafından kendini açma ve kabul görme amaçları ile kullanıldığı görülmektedir. Bu denli popülerlik kazanmış olan bu sayfaların ağırlıklı olarak Instagram sayfaları olarak faaliyet verdikleri görülmüş ve Türkiye'deki 7 bölgede yer alan ve nüfus bakımından en büyük olan 7 il dikkate alınmıştır. Bu yedi il (İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Samsun, Gaziantep, Van) adına Instagram'da açılan ve en çok takipçisi olan ilk iki itiraf sayfasına bakılmıştır. Bu 14 sayfada yer alan itiraflar tek tek incelenmiş ve yapılan içerik analizi sonucunda itirafların en çok *yardım isteme, iş arama, aşk itirafı, ilişki sorunu, aldatma, sanal aldatma, yalnızlık, tükenmişlik, iş ilanı…* başlıklarında olduğu görülmüştür. Bir tür çevrimiçi kendini açma ve kabul görme ihtiyacının giderildiği bu sayfaların ciddi bir ihtiyaca cevap verdiği söylenebilir ve bu haliyle oldukça önemli veriler içermektedir. Çalışmada itiraf sayfalarında yapılan paylaşımlara dair elde edilen sonuçlar ayrıntılı olarak paylaşılacak ve konuya dair çıkarımlar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *kendini açma, kabul görme, itiraf sayfaları, onay alma ihtiyacı, instegram*

Bildiri No: PDR2022.000343 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Koca, Trabzon Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Hamza Şentürk, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

Examining The Relationship Between Social Media Addiction, Cyberbullying And Narcissism

Purpose: The aim of the study is to examine the relationship between adolescents' social media addiction levels and cyberbullying and narcissism.
Method: This research is a descriptive study, which is considered in the relational model, one of the quantitative research methods, in order to examine the cyberbullying and narcissism scores of adolescents in terms of social media addictions. The research group consisted of 255 university students studying at Karadeniz Technical University and Trabzon University in the 2020-2021 academic year. According to the demographic data of the participants, 205 (73.5%) women and 74 (26.5%) men are distributed according to the gender variable. The "Social Media Addiction Scale" was used to measure the social media addiction levels of the participants in the study, the "Cyberbullying Scale" to determine the cyberbullying behaviors and the level of these behaviors, and the "Narcissistic Personality Inventory" to determine the narcissism tendencies.
Social Media Addiction Scale (SMDS): The scale may be performed by Ejinden et al. in 2016. It is controlled by the study using the formula adapted to Turkish in 2017.
Cyberbullying Scale (CBS): The Cyberbullying Scale was developed by Arıcak et al. in 2012 to measure cyberbullying behaviors.
Narcissistic Personality Inventory (NCI): The Narcissistic Personality Inventory, developed by Amers et al. (2006), was used as a data collection tool in the study. This scale includes a total of 6 factors out of 7 factors revealed by Raskin and Terry (1988), excluding the dimension of self-love. The Turkish version of the inventory (NPI) was developed by Salim Atay in 2009 and linguistic and cultural equivalence was ensured, and necessary reliability and validity studies were carried out.
Analysis of Data: SPSS 23 package program was used in the analysis of the data. Moments used in the Pellet content in the analysis.
Results: According to the findings of the study, a significant relationship was found between social media addiction and cyberbullying. In addition, while there is a significant relationship between social media addiction and self-sufficiency, which is one of the sub-dimensions of narcissism; No significant relationship was found between the other sub-dimensions of exhibitionism, superiority, authority, claiming rights and exploitation. A significant relationship was also found between cyberbullying and the exhibitionism sub-dimension of narcissism.
Discussion: In this study, a significant relationship was found between social media addiction and cyberbullying. When other studies on the subject are examined, it is seen that the use of social media increases cyberbullying.

Keywords: *social media, cyberbullying, narcissism, correlation*

Sosyal Medya Bağımlılığı Siber zorbalık ve Narsizm Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Amaç: Araştırmanın amacı ergenlerin sosyal medya bağımlılık düzeylerinin siber zorbalık ve narsizm ile ilişkisini incelemektir.
Yöntem: Bu araştırma ergenlerin siber zorbalık ve narsizm puanlarının, sosyal medya bağımlılıkları açısından incelenmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerimden ilişkisel modelde ele alınan betimsel bir çalışmadır. Araştırma grubu 2020-2021 Eğitim öğretim yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesinde öğrenim görmekte 255 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcıların demografik verileri cinsiyet değişkenine göre 190'ı (%74.5) kadın, 65'i (%25.5) erkek olarak dağılım göstermektedir. Çalışmada yer alan katılımcıların sosyal medya bağımlılık düzeylerini ölçmek amacıyla "Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği", siber zorbalık davranışlarını ve bu davranışların düzeyini belirlemek için "Siber Zorbalık Ölçeği" ve narsizm eğilimlerini belirlemek için "Narsistik Kişilik Envanteri" kullanılmıştır.
Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği (SMBÖ): Ölçek, 2016 yılında Eijinden ve diğerleri tarafından geliştirilmiştir. Çalışmada ölçeğin İngilizce formunun İbrahim Taş tarafından 2017 yılında Türkçeye uyarlanmış formu kullanılmıştır.
Siber Zorbalık Ölçeği (SZÖ): Siber Zorbalık Ölçeği, Arıcak ve diğerleri tarafından 2012 yılında siber zorbalık davranışlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir.
Narsistik Kişilik Envanteri (NKE): Araştırmada veri toplama aracı olarak, Amers ve diğerleri (2006) tarafından geliştirilen, 16 soruluk Narsistik Kişilik Envanteri (Narcissistic Personality Inventory) kullanılmıştır. Bu ölçek Raskin ve Terry'nin (1988) ortaya koyduğu 7 faktör içerisinden kendini beğenme boyutu hariç toplam 6 faktörü içermektedir. Envanterin (NPI) Türkçe formu 2009 yılında Salim Atay tarafından gerçekleştirilmiş ve dilsel, kültürel eşdeğerliliği sağlanmış, gerekli güvenirlik ve geçerlilik çalışmaları yapılmıştır.
Verilerin Analizi: Verilerin analizinde SPSS 23 paket programı kullanılmış. Analiz içinde Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısı kullanılmıştır.
Bulgular: Çalışma bulgularına göre sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca sosyal medya bağımlılığı ile narsizmin alt boyutlarından olan kendine yeterlilik arasında anlamlı bir ilişki bulunurken; diğer alt boyutlarından olan teşhircilik, üstünlük, otorite, hak iddia etme ve sömürücülük arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Siber zorbalıkla narsisizmin teşhircilik alt boyutu arasında da anlamlı bir ilişki bulunmuştur.
Tartışma: Bu araştırmada sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Konuyla alakalı yapılan diğer çalışmalar incelendiğinde sosyal medya kullanımının siber zorba olmayı arttırdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *sosyal medya bağımlılığı, siber zorbalık, narsizm, ilişki*

Bildiri No: PDR2022.000344 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Hamza Şentürk, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Fatih Koca, Trabzon Üniversitesi

An Investigation of the Predictive Power of Social Anxiety and Loneliness on Digital Game Addiction

Purpose: The aim of the research is to examine the relationship between digital game addiction, social anxiety and loneliness.
Method: In this study, the relational screening method was used to determine whether there is a relationship between the level of digital game addiction, social anxiety and loneliness, and to determine the degree of this relationship, if any. The sample of this study consists of 300 students studying at Trabzon University and Karadeniz Technical University in the 2020-2021 academic year. The sample of the study was determined in accordance with the "Easily Accessible Case Sampling" method. According to the demographic data of the participants, according to the gender variable, 164 (54.7%) women and 136 (45.3%) men (45.3%) were a total of 300 people. In the study, the "Adolescent Game Addiction Scale" was used to measure the digital game addiction levels of the participants, the "Social Anxiety Scale for Adolescents" to measure their social anxiety levels, and the "UCLA Loneliness Scale" to measure their loneliness levels.
Game Addiction Scale for Adolescents: The scale was developed by Lemmens et al. (2009) to determine adolescents' levels of problematic gaming. The Turkish adaptation of the scale was made by Ilgaz (2015).
Social Anxiety Scale for Adolescents: The scale was developed by La Greca and Lopez (1998) to measure the social anxiety levels of teenagers. The Turkish adaptation of the scale was made by Aydın and Tekinsav Sütçü (2007).
UCLA Loneliness Scale: The UCLA Loneliness Scale developed by Russell et al. (1978) was used to measure the loneliness levels of individuals. The Turkish adaptation of the scale was made by Demir (1989).
Analysis of Data: SPSS 23 package program was used in data analysis; For independent groups, t-test (Independent Samples Test), one-way analysis of variance (One-Way Anova), Pearson Product of Moments correlation coefficient and multiple linear regression analysis were performed to determine whether social anxiety and loneliness were predictors of digital game addiction.
Results: According to the multiple regression model, loneliness and social anxiety explain 7% of digital game addiction significantly. When the variables were considered one by one, it was found that only the loneliness variable was a significant predictor.

Keywords: *digital game addiction, social anxiety, loneliness, regression*

Sosyal Kaygı ve Yalnızlığın Dijital Oyun Bağımlılığı Üzerindeki Yordayıcı Gücünün İncelenmesi

Amaç: Araştırmanın amacı dijital oyun bağımlılığı, sosyal kaygı ve yalnızlık arasındaki ilişkiyi incelemektir.
Yöntem: Bu çalışmada dijital oyun bağımlılığı düzeyi, sosyal kaygı ve yalnızlık değişkenleri

arasında bir ilişki olup olmadığını ve eğer varsa bu ilişkinin derecesini belirlemek amacıyla ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmanın örneklemini, 2020-2021 yılı eğitim-öğretim döneminde Trabzon ili Trabzon Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde öğrenim gören 300 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi "Kolay Ulaşılabilir Durum Örneklemesi" yöntemine uygun olarak belirlenmiştir. Katılımcıların demografik verileri cinsiyet değişkenine göre 164'ü kadın (%54.7) ve 136' sı erkek (%45.3) olmak üzere toplam 300 kişidir. Çalışmada katılımcıların dijital oyun bağımlılığı düzeylerini ölçmek adına "Ergenler İçin Oyun Bağımlılığı Ölçeği", sosyal kaygı düzeylerini ölçmek amacıyla "Ergenler için Sosyal Kaygı Ölçeği (ESKÖ)" ve yalnızlık seviyelerini ölçmek amacıyla da "UCLA Yalnızlık Ölçeği" kullanılmıştır.
Ergenler İçin Oyun Bağımlılığı Ölçeği: Ölçek, Lemmens ve diğerleri (2009) tarafından ergenlerin problemli oyun oynama düzeylerinin belirlenmesi amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe uyarlaması Ilgaz (2015) tarafından yapılmıştır.
Ergenler İçin Sosyal Kaygı Ölçeği (ESKÖ): Ölçek, La Greca ve Lopez (1998) tarafından gergenlerin sosyal kaygı düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe uyarlaması Aydın ve Tekinsav Sütçü (2007) tarafından yapılmıştır.
UCLA Yalnızlık Ölçeği: Bireylerin yalnızlık düzeylerini ölçmek için Russell ve diğerleri (1978) tarafından geliştirilen UCLA Yalnızlık Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe uyarlaması Demir (1989) tarafından yapılmıştır.
Verilerin Analizi: Verilerin analizinde SPSS 23 paket programı kullanılmış sosyal kaygı ve yalnızlığın dijital oyun bağımlılığının yordayıp yordamadığını belirlemek amacıyla çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.
Bulgular: Çoklu regresyon modeline göre yalnızlık ve sosyal kaygı dijital oyun bağımlılığını anlamlı bir şekilde %7'sini açıklamaktadır. Değişkenler tek tek ele alındığında sadece yalnızlık değişkenin anlamlı bir yordayıcı olduğu bulgulanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *dijital oyun bağımlılığı, sosyal kaygı , yalnızlık, yordama*

Bildiri No: PDR2022.000345 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Demir Çelebi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Mehmet Çetkin, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Canan Hisar, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Burcu Yavuz, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi İlknur Tonga, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi*

Development of the Death Perception Scale in Adolescents

Purpose: In the life of human beings, who know that they will die one day as they exist, the phenomenon of death is not a concept that should not be talked about, it is a phenomenon that gives meaning to life and is a part of life. The phenomenon of death can be evaluated differently according to the characteristics of the developmental period of the individual. Considering the characteristics of the developmental period, revealing the perceptions of adolescents towards the phenomenon of death may contribute to mental health professionals and the literature in getting to know them better. The aim of this study is to develop a valid and reliable measurement tool to measure adolescents' perceptions of death.

Method: After the literature was searched, a composition consisting of seven questions was written to them in order to establish a valid model for the sample of adolescents in Turkey, a clear-cut item pool was created by evaluating the literature review and the composition answers received from the adolescents, the item pool was revised by taking the opinion of 11 experts, and the study was carried out. pilot implementation was carried out. After the pilot application, the scale items were reviewed and an application form was prepared and the form was applied to the sample group of the scale. For item validity, first exploratory factor analysis followed by confirmatory factor analysis was applied, reliability analyzes were tested, and Renewed Death Anxiety Scale was used for criterion validity. The stratified sampling method was used in the sampling process of the research, the strata of this research were formed from the districts Başakşehir, Bağcılar and Beşiktaş of Istanbul and determined according to the socio-economic levels of the districts. 440 people were reached by determining the population of the districts.

Results: The data analysis of the study continues, in line with the literature review and data collected from adolescents, it is thought that the Death Perception Scale for Adolescents may include the sub-dimensions of fear of death, death anxiety, ignorance, reactivity, orientation towards meaning and acceptance of death. The validity and reliability analyzes of the scale are ongoing and the results will be communicated to the participants in detail within the scope of the congress.

Discussion and Conclusion: The death perception scale developed for adolescents measures the perceptions of death in a valid and reliable way suitable for adolescents.

Keywords: *Perception of death, adolescents.*

Ergenlerde Ölüm Algısı Ölçeğinin Geliştirilmesi

Amaç: Var olduğu gibi bir gün öleceğini de bilen insanoğlunun yaşamında ölüm olgusu, konuşulmaması gereken bir kavram değil, yaşama anlam katan ve hayatın parçası olan bir

olgudur. Ölüm olgusu bireyin içinde bulunduğu gelişim dönemi özelliklerine göre farklı olarak değerlendirilebilmektedir. Gelişim dönemi özelikleri göz önüne alındığında ergenlerin ölüm olgusuna karşı algılarını ortaya koymak onları daha iyi tanımada ruh sağlığı uzmanlarına ve literatüre katkı sunabilir. Bu çalışmanın amacı ergenlerin ölüm olgusuna ilişkin algılarını ölçmeye yarayan geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir.

Yöntem: Literatür taranmış ardından Türkiye'deki ergen örneklemine ilişkin geçerli modelin oluşturulması için kendilerine yedi sorudan oluşan bir kompozisyon yazdırılmıştır, literatür taraması ve ergenlerden alınan kompozisyon cevapları değerlendirilerek sade anlaşılır bir madde havuzu oluşturulmuştur, oluşturulan madde havuzu 11 uzman görüşü alınarak yeniden gözden geçirilmiş ve çalışmanın pilot uygulaması gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama sonrasında ölçek maddeleri yeniden gözden geçirilerek uygulama formu hazırlanmış ve form ölçeğin örneklem grubuna uygulanmıştır, madde geçerliliği için önce açımlayıcı faktör analizi arkasından da doğrulayıcı faktör analizi uygulanmış, güvenilirlik analizleri test edilmiş ve ölçüt geçerliliği için Yenilenmiş Ölüm Kaygısı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem sürecinde tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır, bu araştırmanın tabakaları İstanbul'un ilçelerinden oluşturularak ilçelerin sosyo-ekonomik seviyelerine göre belirlenmiştir, bu seviyelere göre Bağcılar, Beşiktaş ve Başakşehir ilçeleri alt orta ve üst ekonomik seviyeyi temsil edecek şekilde seçilmiş olup, bu ilçelerden alınan veri oranları ilçelerin nüfuslarına göre belirlenerek 440 kişiye ulaşılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın veri analizleri devam etmektedir, literatür taramaları ve ergenlerden toplanan veriler doğrultusunda Ergenlerde Ölüm Algısı Ölçeğinin ölüm korkusu, ölüm kaygısı, görmezden gelme, tepkisellik, anlama yönelme ve ölümü kabul alt boyutlarını içerebileceği düşünülmektedir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizleri devam etmekte olup sonuçlar kongre kapsamında detaylı olarak katılımcılara iletilecektir.

Tartışma ve Sonuç: Ergenler için oluşturulan ölüm algısı ölçeği ergenlere uygun geçerli ve güvenilir bir şekilde ölüm algılarını ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ölüm algısı, ergenler*

Bildiri No: PDR2022.000346 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi **Uzm. Psk. Danışman Zekiye Şeyma ASLIYÜKSEK, Milli Eğitim Bakanlığı*

Perceived Parental Phubbing Scale: A Study of Validity And Reliability

The aims of this study are to develop a scale of parental phubbing and to test its validity and reliability. The sample of the study consists of grade 7., 8., 9., 10., 11. and 12. students in secondary and high schools in Istanbul. The study consists of three stages. In the first stage, it is aimed to reveal the items and factor related to the scale that is desired to be developed, in the second stage, it is aimed to verify the revealed data and provide the fit indices, and in the third stage, it is aimed to examine the criterion validity with the test-retest method. At the end of the study, a structure consisting of 2 factors and 10 items emerged. The eigenvalue of the first factor of the scale was 15,303 and the variance explained was 36.298%, and the eigenvalue of the second factor was 1.056, the variance explained was 34,830 and finally the total variance explained by the scale was 71,129%. In order to determine the discrimination of the scale items, the difference between the lower and upper groups was examined with the independent groups t-test; It was seen that the scale items and the scale were distinguished. While there was a positive correlation between the overall scale and the sub-factors, the itemtotal correlations were above .30. Cronbach's Alpha coefficients were checked to determine whether the scale was reliable and the overall Cronbach's alpha coefficient of the scale was found as .94, Factor-1 .91 and Factor-2 .89, respectively. According to confirmatory factor analysis, x2/df=2,867; GFI=,944; NFI=0.964; CFI=0.976; RFI=0.949; AGFI=,904,; IFI=0.976; TLI=.966 and RMSEA=.077. According to these results, fit indices RMSEA and RFI values show acceptable fit, while x2/df, GFI, NFI, AGFI, CFI, IFI and TLI values show excellent fit. The 10-item 2-factor scale was found to be theoretically and statistically appropriate. Finally, test-retest method was used with two-week intervals for criterion validity, and the relationship between the two applications, the overall scale, and the sub-factors was found to be statistically positive. According to these results, it is seen that the criterion validity of the scale is provided. In the scale, Factor 1 is named “Parental Phone Addiction” and Factor 2 is named “Parental Communication Disconnection”.

Keywords: *Phubbing, being phubbed, parental phubbing, adolescent, addiction, parental phone addiction, parental communication disconnection.*

Algılanan Ebeveyn Sosyotelizmi Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması

Bu çalışmada amaç ergenler tarafından algılanan ebeveyn sosyotelizmini tespit etmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmektir. Çalışma İstanbul iline bağlı orta okul ve liselerde okuyan 7., 8., 9., 10., 11. Ve 12. Sınıflarda okuyan yaşları 12-18 arasında katılımcılara uygulanmıştır. Çalışma üç aşamadan oluşmaktadır, birinci aşamada geliştirmek istenilen ölçek ile ilgili maddelerin ve faktörün ortaya konması, ikinci aşamada ise ortaya koyulan verilen doğrulanması ve uyum indekslerinin sağlanması, üçüncü aşamadan test –

tekrar test yöntemiyle ölçüt geçerliliğine bakılması amaçlanmaktadır. Çalışma sonunda 2 faktörlü ve 10 maddeden oluşan bir yapı ortaya çıkmıştır. Ölçeğin 1. Faktörünün öz değeri 15,303 ve açıkladığı varyans %36,298 ve 2.Faktörünün öz değeri 1,056 açıkladığı varyans 34,830 son olarak ölçeğin toplam açıkladığı varyans %71,129 olarak bulunmuştur. Ölçek maddelerinin ayırt edicilikleri tespit etmek için alt üst gruplar farkına bağımsız gruplar t testiyle bakılmış; ölçek maddelerinin ve ölçeğin ayırt edici olduğu görülmüştür. Ölçeğin geneli ile alt faktörler arasında pozitif yönde korelasyon bulunurken, madde toplam korelasyonları .30 üzerindedir. Ölçeğin güvenir olup olmadığı tespit etmek için Cronbach Alfa kat sayılarına bakılmıştır ve sırasıyla ölçeğin genel Cronbach alfa kat sayısı .94, Faktör-1 .91 ve Faktör-2 .89 olarak bulunmuştur. Doğrulayıcı faktör analizine göre x2/df=2,867; GFI=,944; NFI=,964; CFI=,976; RFI=,949; AGFI=,904; IFI=,976; TLI=,966 ve RMSEA=,077 olarak bulunmuştur. Uyum indeksleri bu sonuçlara göre RMSEA ve RFI değeri kabul edilebilir uyum gösterirken, x2/df, GFI, NFI, AGFI, CFI, IFI ve TLI değerleri mükemmel uyum göstermiştir. 10 maddelik 2 faktörlü ölçek kuramsal ve istatistiksel olarak uygun bulunmuştur. Son olarak ölçüt geçerliliği için iki hafta arayla test – tekrar test yöntemi yapılmış, iki uygulama arasında ölçeğin geneli, ve alt faktörler arasındaki ilişki istatiksel olarak pozitif yönlü anlamlı bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, ölçeğin ölçüt geçerliliğinin sağlandığı görülmektedir. Ölçekte Faktör 1'e "Ebeveyn Telefon Bağımlılığı" Faktör 2'ye ise "Ebeveyn İletişim Kopukluğu" ismi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyotelizm, sosyotelizme maruz kalma, ebeveyn sosyotelizmi, ergen, bağımlılık, ebeveyn telefon bağımlılığı, ebeveyn iletişim kopukluğu*

Bildiri No: PDR2022.000350 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Mustafa Toran, Bartın Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Eda Çürükvelioğlu Köksal, Bartın Üniversitesi Doç. Dr. Sinem Tarhan, Bartın Üniversitesi

Document Analysis on Adult Separation Anxiety

Introduction
Anxiety is expressed as states of intense stress and fear that an individual feels in situations that he/she perceives as a threat. Adult separation anxiety is a state of extreme distress caused by the individual's constant thoughts of separation from the main attachment figure because of death, divorce, illness, and other causes. In the literature, it is stated that adult separation anxiety can emerge in childhood as well as in emerging adulthood. When the etiology of adult separation anxiety was examined, it was seen that it was closely related to neuroticism. Traumatic experiences in the first childhood memories cause adult separation anxiety and this situation causes psychopathology in the individual. There are findings in the literature that adult separation anxiety is seen together with psychological disorders such as obsessive-compulsive disorder, hypochondriasis, and agoraphobia. Considering the effects on the individual such as somatic symptoms, social phobia, and loss of occupational and social functions, it is seen that adult separation anxiety affects life negatively. Although studies on this subject have increased in recent years, this number is fluctuating. Therefore, it is aimed to examine the theses and articles made in Turkey in detail according to various variables in this study.

Method
Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. Document analysis is carried out by examining the documents in the literature to reach the data suitable for the research aims. In the research, the keywords "Adult Separation Anxiety", was searched in the YÖK Thesis and Google Academic databases, paying attention to the fact that the words are only in the article and thesis title, without time constraints. Accordingly, 16 and 22 studies were accessed in the Google Scholar and YÖK Thesis databases, respectively. As a result of searching the databases for keywords, 11 of 16 studies accessed from Google Scholar were excluded because the theses were also included in the studies and the same study was repeated more than once. Two of the studies accessed from the YÖK Thesis were not included in the study because the studies were in foreign languages. For this reason, this study was carried out with the remaining 25 studies. The results obtained from the research were examined according to the year, the sample, the subject, the method, the type, and the data collection tools of the studies.

Findings
This study examined 20 theses and five articles according to different categories. Findings revealed that ten of the theses were seen as master's theses and ten as specializations in medicine. The distribution of the studies based on the year that was carried out was as follows: 2 in 2011; 2 in 2014; 3 in 2016; 2 in 2017; 5 in 2018; 4 in 2019; 2 in 2020; 4 in 2021, and 2 in 2022. It was determined that the studies were mainly conducted with student and clinical samples.

Discussion and Conclusion
In line with the findings obtained from this study, it has been observed that the studies on adult separation anxiety in Turkey are limited and show an increase-decrease according to the years, and are generally carried out at the university level. Separation anxiety negatively

affects the lives of individuals from childhood. Therefore it is essential to raise clients' awareness of this issue in the psychological counseling process. It is thought that the findings of this study will guide the psychological counseling process and other studies to be carried out.

Keywords: *adult separation anxiety, document analysis, anxiety*

Yetişkin Ayrılma Anksiyetesi Üzerine Doküman Analizi

Giriş

Anksiyete, bireyin tehdit olarak algıladığı durumlarda hissettiği yoğun stres ve korku durumu olarak ifade edilir. Yetişkin ayrılma anksiyetesi ise bireyin gelişim dönemine uygun olmayan şekilde bağlanma figürlerini sürekli kaybetme düşüncesi içinde olması ve bu durumdan kaygılanması olarak tanımlanır. Alanyazında yetişkin ayrılma anksiyetesinin çocuklukta başlayabildiği gibi beliren yetişkinlikte de başlayabildiği belirtilmektedir. Yetişkin ayrılma anksiyetesinin etiyolojisi incelendiğinde nevrotizmle yakından ilişkili olduğu görülmüştür. İlk çocukluk anılarındaki travmatik yaşantılar yetişkin ayrılma anksiyetesine bu durum da bireyde psikopatolojiye sebep olmaktadır. Alanyazında yetişkin ayrılma anksiyetesinin obsesif kompulsif bozukluk, hipokondriyazis, agorafobi gibi psikolojik bozukluklarla birlikte görüldüğüne ilişkin bulgular yer almaktadır. Birey üzerindeki somatik semptomlar, sosyal fobi, mesleki ve toplumsal işlevlerde kayıp gibi etkileri göz önüne alındığında yetişkin ayrılma anksiyetesinin yaşamı olumsuz etkilediği görülür. Ayrılma anksiyetesi konusunda yapılan çalışmaların son yıllarda artış gösterdiği ve bu çalışmaların sayısının dalgalı seyrettiği göz önüne alınarak bu çalışmada Türkiye'de yapılmış olan tez ve makalelerin çeşitli değişkenlere göre derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırmanın amaçlarına uygun verilere ulaşmada literatürde yer alan dokümanların incelenmesi ile gerçekleşir. Araştırmada zaman kısıtı olmadan, kelimelerin sadece makale ve tez başlığında yer almasına dikkat edilerek YÖK Tez ve Google Akademik veri tabanlarında sırasıyla "Yetişkin Ayrılık Anksiyetesi", "Yetişkin Ayrılık Kaygısı", "Yetişkin Ayrılma Kaygısı" ve "Yetişkin Ayrılma Anksiyetesi" anahtar kelimeleri taranmıştır. Buna göre, Google Akademik veri tabanında 16; YÖK Tez veri tabanında ise 22 çalışmaya erişilmiştir. Anahtar kelimelerin veri tabalarında aranmaları sonucunda, Google Akademikten erişilen 16 çalışmanın 11'i tezlerin de çalışmalara dahil edilmesi ve aynı çalışmanın birden fazla kere tekrar edilmesi sebebiyle dışarıda tutulmuştur. YÖK Tez'den erişilen çalışmaların 2'si ise çalışmaların yabancı dilde olması sebebiyle çalışmaya dahil edilmemiştir. Bu sebeple bu çalışma geride kalan 25 araştırma ile yürütülmüştür. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, çalışmanın gerçekleştirildiği yıl, çalışmanın örneklemi, çalışmanın konusu, çalışmanın yöntemi, çalışmanın türü ve çalışmadaki veri toplama araçları kategorilerinde incelenmiştir.

Bulgular

Çalışmada erişilen 20 tez ve 5 makale farklı başlıklar altında incelenmiştir. Buna göre tezlerin 10'u yüksek lisans, 10'u tıpta uzmanlık tezi olarak görülmüştür. Çalışmaların yıllara göre dağılımında 2011 yılında 2; 2014 yılında 2; 2016 yılında 3; 2017 yılında 2; 2018 yılında 5; 2019 yılında 4; 2020 yılında 2; 2021 yılında 4; 2022 yılında ise 2 çalışma gerçekleştirilmiştir. Örneklem gruplarında en çok öğrenci ve klinik örneklem ile çalışmaların gerçekleştiği belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda Türkiye'de yetişkin ayrılma anksiyetesi konusundaki çalışmaların kısıtlı oluşu, çalışmaların yıllara göre artış- azalış gösterdiği ve

genelde üniversite seviyesinde gerçekleştirildiği görülmüştür. Ayrılma anksiyetesi çocukluktan itibaren bireylerin hayatlarını olumsuz olarak etkilemektedir. Psikolojik danışma sürecinde bu konuda danışanlara farkındalık kazandırılması önemlidir. Bu çalışma bulgularının psikolojik danışma sürecine ve yapılacak diğer çalışmalara yol gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *yetişkin ayrılık anksiyetesi, doküman analizi, kaygı*

Bildiri No: PDR2022.000352 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Lisansüstü Öğrencisi Şeyma İpek ÇELENLİ, İbn Haldun Üniversitesi **Prof. Dr. Sefa BULUT, İbn Haldun Üniversitesi*

The Effect of Online Group Counseling Sessions During the Pandemic Process on University Students' Psychological Well-Being and Perceived Social Support Levels

This statement; describes a thesis that examines the effects of online group counselling sessions on university students' psychological well-being and perceived social support levels. The sample of the study; In the 2019-2020 academic year, a total of 10 students, 7 (70%) female and 3 (30%) male, continue their education in various departments and programs of Ibn Haldun University. 7 of the students are local and 3 of them are foreign nationals. Students were selected from among those who applied to the research announcement published on the school's mail system. The sample of the study; is composed of 10 students, 7 (70%) female, and 3 (30%) male, who continue their education in various departments and programs of Ibn Haldun University, in the 2019-2020 academic year. 7 of the students are local and 3 of them are foreign nationals. Students were selected from among those who applied to the research announcement published on the school's mail system. The students for 8 weeks, once a week, for 60 minutes; were included in the online group consultation covering a variety of topics. These sessions are consisting of subjects such as noticing family relations, developing effective communication and problem-solving skills, setting goals, creating solution-oriented questions and asking questions in communication, warm-up activities applied in each session, and feedback.
The Psychological Well-Being Scale was developed by Diener et al (2009) and adapted into Turkish by Telef (2013); The Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS), was developed by Zimet et al (1988) and adapted into Turkish by Eker, Arkar, and Yaldız (2001); Depression Anxiety Stress-21 Scale developed by Lovibon and Lovibon (1995b) and adapted to Turkish by Sarıçam (2018) and Personal Information Form prepared by the researcher were used as data collection tools. The scales were applied as a pre-test right after the first applications of the participants and the participants were determined according to the results. After the group sessions, the same tests were applied as a post-test. Three months after the sessions ended, the follow-up test was answered by the participants.
Frequency analysis, descriptive statistics, and Wilcoxon signed-rank test were used in the research. The findings showed that the score for psychological well-being and stress subscale differed according to demographic variables in the comparisons before and after the program; the pre-test and post-test scores in the family subscales obtained from MSPSS, differ according to the department where the participants studying and the relational self-definition of the participants. In the comparisons between the post-test and the follow-up test, it is understood that there is no significant difference, so the effect of the program does not continue. In general, it is understood that the 8-session program does not have a considerable impact on the participants, and it is recommended that the scales to be used in studies in this field should be more closely related to the subject or the program should be implemented in a longer-term.

Keywords: *Covid-19, group counseling, psychological well-being, received social support*

Pandemi Sürecinde Uygulanan Online Grupla Psikolojik Danışma Oturumlarının Üniversite Öğrencilerinin Algılanan Psikolojik İyi Oluş ve Algılanan Sosyal Destek Düzeylerine Etkisi

Bu bildiri; online grupla psikolojik danışma oturumlarının, üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluş ve algılanan sosyal destek düzeylerine, etkisinin inceleyen bir tez çalışmasını anlatmaktadır. Çalışmanın örneklemini; 2019-2020 eğitim öğretim yılında, İbn Haldun Üniversitesi'nin çeşitli bölüm ve programlarında öğrenimlerine devam eden, 7'si (%70) kadın, 3'ü (%30) erkek, toplam 10 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin 7'si yerli, 3'ü yabancı uyrukludur. Öğrenciler, okulun mail sistemi üzerinden yayımlanan araştırma duyurusuna müracaatta bulunanlar arasından seçilmiştir. Öğrenciler, 8 hafta boyunca, haftada bir gün, 60 dakika boyunca; çeşitli konuları içeren online grup danışmasına dahil edilmiştir. Bu oturumlar; aile içi ilişkieri fark etme, etkili iletişim ve sorun çözme becerilerinin geliştirilmesi, hedef belirleme, çözüm odaklı soruları oluşturabilme ve iletişimde soru sorma teknikleri gibi konulardan, her bir oturumda uygulanan ısınma aktivitelerinden ve geri bildirimlerden oluşmaktadır. Araştırmada, Diener ve ark (2009) tarafından geliştirilen ve Telef (2013) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan Psikolojik İyi Oluş Ölçeği; Zimet, Dahlem, Zimet ve Farley (1988) tarafından geliştirilen ve Eker, Arkar ve Yaldız (2001) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ); Lovibon ve Lovibon (1995b) tarafından geliştirilen ve Sarıçam (2018) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Depresyon Anksiyete Stres-21 Ölçeği (DAS) ve araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Ölçekler, katılımcıların ilk müracaatlarından hemen sonra ön test olarak uygulanmış ve sonuçlara göre katılımcılar belirlenmiştir. Grup oturumlarının ardından aynı testler son test olarak uygulanmıştır. Oturumlar bittikten üç ay sonra ise izleme testi katılımcılar tarafından cevaplandırılmıştır. Araştırmada; SPSS programı kullanılarak frekans analizi, betimleyici istatistik, Wilcoxon işaretli sıralar testi yapılmıştır. Bulgular, psikolojik iyi oluş puanının ve stres alt boyutundaki puanın, program öncesi ve sonrası karşılaştırmalarda demografik değişkenlere göre farklılaştığını; ÇBASDÖ'den elde edilen aile alt boyutundaki ön ve son test puanının ise, eğitim alınan bölüme ve katılımcıların kendilerini ilişkisel olarak tanımlamalarına göre farklılaştığını göstermektedir. Son test ve izleme testi arasındaki karşılaştırmalarda, anlamlı bir farklılık olmadığı dolayısıyla programın etkisinin devam etmediği anlaşılmaktadır. Genel olarak bakıldığında, 8 oturumluk programın, katılımcılar üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı anlaşılmakta ve bu alanda yapılacak çalışmalarda kullanılacak ölçeklerin konu ile daha yakından ilişkili olması veya programın daha uzun vadede uygulanması tavsiye edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *algılanan sosyal destek; Covid-19; grupla psikolojik danışma; psikolojik iyi oluş*

Bildiri No: PDR2022.000353 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Alperen Şenol, İstanbul Aydın Üniversitesi* Doç. Dr. Nurten Karacan Özdemir, Hacettepe Üniversitesi

The Potential Role of Peer Guides in Career Counseling with Young Adults Arrived in Turkey through Migration

Migration is a phenomenon as ancient as human history. Today, many people around the world are making one of the most difficult decisions of their lives, by leaving their homes and countries in search of a safer or better life. According to 2021 data of the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), a total of 84 million people in the world have been forcibly displaced, 48 million of which are within their own country. The country with the highest number of externally displaced people is Turkey. In Turkey, which hosts the largest number of individuals in need of international protection in the world, there are 3.7 million Syrians under temporary protection and over 320,000 people from other nationalities who have international protection applications and status.
When refugee and migrant groups arrive in their countries of destination, these countries have a duty to address the special needs of immigrants in a fair, equitable and non-discriminatory manner. Neglecting their needs regarding employment and career development also risks their full integration. The global refugee crisis has increased the interest of career development and guidance researchers and practitioners in this highly vulnerable population.
Career guidance and career counseling services have the potential to make a positive contribution to social justice within communities. Career counseling practices with these groups should include rights advocacy strategies and multicultural perspectives in a holistic and unifying framework (Bimrose ve McNair, 2011). Moehling (2008) argues that career guidance, especially for young refugees, could play a crucial role in people's sense of belonging, adaptation and integration processes, and consequently, resettlement success. Young (1983) proposes a developmental-ecological framework in which individual and environmental microsystem variables are included in the career development processes of young people. For example, peer networks constitute an important source of advice and support in this age group and play a role as a potential facilitator in individuals' career transitions (Ruschoff ve diğ., 2022). In this study, theoretical literature, relevant projects carried out abroad and some suggestions sensitive to multiculturalism in Turkey are presented to increase the career development capacity of refugee and immigrant university students in their young adulthood through their peers.

Keywords: *Career Counseling, Peer Career Guidance, Career Counseling with Disadvantaged Groups, Career Counseling with Immigrants and Refugees*

Göç Yoluyla Türkiye'ye Gelmiş Genç Yetişkinlerle Yapılan Kariyer Psikolojik Danışmanlığında Akran Rehberlerinin Potansiyel Rolü

Göç, en az insanlık tarihi kadar eski bir olgudur. Bugün dünyanın her yerinde birçok insan daha güvenli veya daha iyi bir yaşam arayışı içinde evlerini ve ülkelerini terk ederek

hayatlarındaki en zorlu kararlardan birini vermektedir. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) 2021 verilerine göre dünyada yaklaşık olarak 48 milyonu kendi ülkesi içinde olmak üzere toplamda 84 milyon insan zorla yerinden edilmiştir. Ülkesi dışında yerinden edilmiş insanların en fazla sayıda bulunduğu ülke ise Türkiye'dir. Dünyada uluslararası koruma ihtiyacı içinde olan en fazla sayıda bireye ev sahipliği yapan Türkiye'de geçici koruma altında 3,7 milyon Suriyeli, diğer milletlerden uluslararası koruma başvuru ve statü sahibi 320.000'in üzerinde kişi bulunmaktadır (UNHCR, 2022).
Mülteci ve göçmen gruplar varış ülkelerine ulaştıklarında, bu ülkeler ilgili kişilerin özel ihtiyaçlarını adil, eşitlikçi ve ayrımcı olmayan bir şekilde ele almakla mükellef olurlar. Bu bireylerin istihdam ve kariyer gelişimi ile ilgili ihtiyaçlarının ihmal edilmiş olması da, bireylerin tam olarak entegrasyonlarını ciddi şekilde tehlikeye atar. Küresel mülteci krizi, kariyer gelişimi ve rehberliği araştırmacılarının ve uygulayıcılarının bu son derece savunmasız nüfusa olan ilgisini artırmıştır.
Kariyer rehberliği ve kariyer danışmanlık hizmetleri, toplumlarda sosyal adalete olumlu bir katkı yapma potansiyeline sahiptir. Bu gruplarla yapılan kariyer danışmanlığı uygulamaları bütüncül ve birleştirici bir çerçevede çok kültürlü bir tutum ve hak savunuculuğu süreçlerini içermelidir (Bimrose ve McNair, 2011). Moehling (2008) özellikle genç mülteciler için kariyer rehberliğinin, kişilerin aidiyet duyguları, uyum ve kültüre alışma süreçleri, yeniden yerleşim başarısı için önemli bir rol oynayabileceğini öne sürmektedir. Young (1983) gençlerin kariyer gelişim süreçlerinde, bireysel ve çevresel mikrosistem değişkenlerin dahil edildiği gelişimsel-ekolojik bir çerçeve önermektedir. Örneğin akran ağları, bu yaş grubunda önemli bir tavsiye ve destek kaynağı teşkil etmekte ve bireylerin kariyer geçişlerinde potansiyel bir kolaylaştırıcı olarak rol almaktadırlar (Ruschoff ve diğ., 2022). Bu çalışmada genç yetişkinlik döneminde olan mülteci ve göçmen üniversite öğrencilerinin akranları aracılığıyla kariyer geliştirme kapasitesini arttırmaya yönelik teorik alanyazın, yurtdışında yürütülen projeler ve Türkiye'deki çok kültürlülüğe duyarlı bazı öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı, Akran Kariyer Rehberliği, Dezavantajlı Gruplarla Kariyer Danışmanlığı, Göçmen ve Mülteci Bireylerle Kariyer Psikolojik Danışmanlığı*

Bildiri No: PDR2022.000354 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
*Arş. Gör. Yusuf Barburoğlu, TED Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Eda Çürükvelioğlu Köksal, Bartın Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Sıdıka Burcu Özgülük Üçok, TED Üniversitesi Dr. Pamela J. Lannutti, Widener University Dr. Ashley K. Randall, Arizona State University

Investigating the Perceived Relationship Quality among LGBTQ+ Individuals in Terms of Various Variables within the Minority Stress Model

Aim: This study was based on the Minority Stress Model, and accordingly, the perceived relationship quality of LGBTQ+ people was examined in terms of distal and proximal stress factors and protective factors. According to the Minority Stress Model, distal stressors are objective stressful events (prejudice and discrimination-based violence) based on individuals' sexual minority identities, while proximal stressors are the subjective interpretations of external stressful events (e.g., expectations of rejection, concealment, and internalized homophobia/transphobia). Protective factors are variables that reduce or eliminate the negative effects of the mentioned stress factors on mental health and are related to coping or resilience. Accordingly, distal stress based on prejudice and discrimination and proximal stress, which are subjective interpretations of these stress factors, are negatively related to mental health, while protective factors such as social support are positively related to mental health. In this context, distal and proximal gay-related stress, perceived social support, and perceived relationship quality are the variables of the Minority Stress Model discussed in this study. In addition, variables such as being involved in one (monoamory) or more than one romantic relationship at the same time (polyamory), cohabitation, and relationship duration were also included in the study as relational variables. When the studies on perceived relationship quality are examined, it is noteworthy that these studies are predominantly based on heterosexual relationships. To the knowledge of the researchers, how the factors specific to LGBTQ+ people, such as distal and proximal gay-related stress, are associated with perceived relationship quality is limited in the literature, while it has also not been studied in the national literature yet. In this context, the aim of this study is to explore the perceived relationship quality of LGBTQ+ people based on the relational variables and the Minority Stress Model framework.
Method: The study sample consisted of 121 participants who are at least 18 years old, define themselves as LGBTQ+, have been in a relationship for at least three months, and live in Turkey. Participants were reached online through purposive sampling. The data collection tools of this study are Demographic Form, Measures of Gay-Related Stress, Multidimensional Scale of Perceived Social Support, and Perceived Relationship Quality Scale.
Findings: In order to test the research question, Pearson correlation and Mann-Whitney U analyses were run via SPSS 24 software. The findings showed that the perceived relationship quality was significantly lower in people who were in more than one romantic relationship at the same time and that it was negatively correlated with proximal gay-related stress. In addition, the findings depicted that perceived relationship quality has a positive and significant relationship with perceived social support from a friend and perceived social support from a significant other. On the other hand, perceived relationship quality demonstrated no significant relationship with cohabitation, duration of the relationship, distal gay-related stress, and perceived social support from the family.

Conclusion: This research is one of the few studies in the literature that examines the perceived relationship quality by taking into account the factors specific to LGBTQ+ people, such as discrimination, stigma, and homosexuality-related internal stress, as well as the relational variables and perceived social support. To the knowledge of the researchers, it is also the first study in this scope in the national literature. The relationship between the perceived relationship quality of LGBTQ+ adults living in Turkey, monoamory or polyamory, proximal gay-related stress, perceived social support from friends, and perceived social support from a significant other is discussed within the framework of minority stress model literature, highlighting the roles of psychological counselors such as cultural sensitivity and advocacy.

Keywords: *perceived relationship quality, minority stress model, gay-related stress, perceived social support, LGBTQ+*

Bildiri No: PDR2022.000357 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Yıldırım Gene, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi* Prof. Dr. Sefa Bulut, İbn Haldun Üniversitesi

Investigation of Peer Bullying Behaviors and Compassionate Love Levels of Secondary School Students According to Sociodemographic Variables

Our research includes the compassionate love levels and peer bullying behaviors of secondary school students; analyzes in terms of sociodemographic variables such as gender, parental relationship status, class level and sibling position. The concept of peer bullying, which has a history as old as the beginning of schooling in the world, is one of the most researched and tried to find solutions by field workers in many parts of the world. Peer bullying, which causes the deterioration of family and friend relations, especially the academic success of students, and various social and emotional traumas, also significantly affects the quality of education and social life. On the other hand, compassionate love is a very new concept in our country and very few studies have been done about it. In essence, it is a broader definition that focuses on how others feel and includes concepts such as empathy and compassion, but is broader than these concepts. The concept of compassionate love is feelings, thoughts and attitudes that include being interested in all people, close or distant, caring for them, supporting them when they need help, and understanding them. It is thought that examining the relationship between these two concepts can provide information about the reasons for bullying and being exposed to peer bullying, and ways to prevent peer bullying.
The sample of the study consists of 619 randomly selected students from the 9th, 10th, 11th and 12th grades of all official high schools in the district of Kağıthane in the province of Istanbul in the 2020-2021 academic year. "Peer Bullying Scale Adolescent Form", "Compassionate Love Scale" and "Personal Information Form" created by the researcher were used to collect data.
As a result of the research, it was concluded that the total scores of physical bullying, being a victim of physical bullying, being a victim of spreading rumors, being a victim of damaging things and being a victim of peer bullying observed in male students were statistically significantly higher than the scale scores observed in female students.
It was observed that the compassionate love scale scores observed in girls were statistically significantly higher than the scale scores observed in boys.
It was found that the total scores of physical bullying, verbal bullying, rumor spreading and peer bullying of 12th grade individuals were statistically significantly higher than the scale scores observed in 9th, 10th and 11th grade students.
It was seen that the physical bullying victim score and the total score of being a victim of peer bullying of secondary school students, whose parents are separated, are statistically significantly higher than those who are together.
According to the sibling status, the scores of the last child being the victim of physical bullying were found to be statistically significantly higher than the first child. No significant difference was found in the compassionate love scale scores according to sibling status.
Finally, it was concluded that there is a negative significant relationship between high school students' compassionate love level scores and their scores of being a victim of peer bullying.

Keywords: *Compassionate Love, Peer Bullying*

Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyodemografik Değişkenlere Göre Akran Zorbalığı Davranışları ile Duyarlı Sevgi Düzeylerinin İncelenmesi

Araştırmamız ortaöğretim öğrencilerinin duyarlı sevgi düzeyleri ile akran zorbalığı davranışlarını; cinsiyet, ebeveyn birliktelik durumu, sınıf düzeyi ve kardeş konumu gibi sosyodemografik değişkenler açısından incelemektedir. Dünyada okullaşmanın başlaması kadar eski bir geçmişe sahip olan akran zorbalığı kavramı dünyanın birçok yerinde alan çalışanlarının en çok araştırdığı ve çözüm bulmaya çalıştığı konuların başında gelmektedir. Öğrencilerin akademik başarıları başta olmak üzere aile ve arkadaş ilişkilerinin bozulmasına, sosyal ve duygusal yönden çeşitli travmalara sebep olan akran zorbalığı alınan eğitimin kalitesini ve sosyal yaşamı da önemli ölçüde etkilemektedir. Öte yandan duyarlı sevgi ise ülkemizde çok yeni bir kavram olup hakkında çok az çalışma yapılmıştır. Özü itibariyle başkalarının ne hissettiğine odaklanan, empati ve merhamet gibi kavramları da içerisine alan ancak bu kavramlardan daha geniş bir tanımlamadır. Duyarlı sevgi kavramı yakın ya da uzak tüm insanlara karşı ilgili olma, onları önemseme, yardıma ihtiyaç duyduklarında destek olma ve onları anlamayı da içeren duygu, düşünce ve tutumlardır. Bu iki kavramın ilişkisinin incelenmesinin, ortaöğretim öğrencilerinin akran zorbalığı yapma ve akran zorbalığına maruz kalma nedenleri ile akran zorbalığını önleme yolları hakkında bilgi verebileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın örneklemini 2020-2021 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Kağıthane ilçesinde bulunan tüm resmi lise türlerinin 9, 10, 11 ve 12. sınıflarına devam eden öğrencilerden random olarak seçilen 619 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında "Akran Zorbalığı Belirleme Ölçeği Ergen Formu", "Duyarlı Sevgi Ölçeği" ve araştırmacı tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda erkek öğrencilerde gözlenen fiziksel zorbalık yapma, fiziksel zorbalık kurbanı olma, söylenti yayma kurbanı olma, eşyalara zarar verme zorbalığı kurbanı olma ve akran zorbalığı kurbanı olma toplam puanlarının kız öğrencilerde gözlenen ölçek puanlarına kıyasla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucuna ulaşıldı Kızlarda gözlenen duyarlı sevgi ölçeği puanlarının erkeklerde gözlenen ölçek puanlarına kıyasla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görüldü.

12.sınıf bireylerin fiziksel zorbalık, sözel zorbalık, söylenti yayma zorbalığı ve akran zorbalığı yapma toplam puanlarının 9, 10 ve 11. sınıf öğrencilerinde gözlenen ölçek puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur.

Ortaöğretim öğrencilerinin ebeveynleri ayrı olanların birlikte olanlara göre fiziksel zorbalık kurbanı olma puanı ve akran zorbalığı kurbanı olma toplam puanı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür.

Kardeş konumuna göre ise son çocuğun fiziksel zorbalık kurbanı olma puanlarının ilk çocuğa göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmüştür. Duyarlı sevgi ölçeği puanlarında kardeş konumuna göre anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Son olarak ise lise öğrencilerinin duyarlı sevgi düzeyi puanları ile akran zorbalığı kurbanı olma puanları arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Duyarlı Sevgi, Akran Zorbalığı*

Bildiri No: PDR2022.000358 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Gültekin Ahçı, KTO Karatay Üniversitesi*

The Validity and Reliability Study of Identity Distress Scale in Turkish

The study aims to test the validity and reliability of the Turkish version of the Identity Distress Scale (IDS) developed by Berman, Montgomary, and Kurtines (2004) to assess identity distress in young adults. Identity distress can be a normal part of the identity search of adolescents and young adults. However, it can reach to a level that can negatively affect the functionality of some people in daily life. The total score gathered form 7 questions evaluates the stress experienced in the face of uncertainties in life in terms of long-term goals, career choice, friendships, sexual orientation, moral values, religious affiliation, and group loyalties, Confirmatory Factor Analysis in the study was carried out on 339 participants (245 female, 94 male) aged between 17-32 ($\bar{X}$= 21.66, Sd=2.09). Majority of the participants (60.5%) were university students, the rest were university graduates (23.6%) high school graduates (14.5%) and primary or secondary school graduates (1.4%). Socioeconomik status was defined as medium (79.1%) high (11.2%) and low (9.7%). DFA revealed that the fit index values for the single factor model were within either acceptable or good limits (X2/df=2.431, RMSEA=.065, RMR=.057, NFI=0.95, CFI=.97, GFI=.98). The scale's Cronbach's Alpha coefficient was .719 and it also provided sufficient reliability. For the concurrent validity of the scale, its relations with the Depression, Anxiety and Stress Inventory (DASÖ; Sarıçam, 2018) were examined. The analysis included 580 participants (392 females and 188 males) aged between 18-30 ($\bar{X}$= 21.8; Sd 1.957). Again in this group, university students were the majority (64.3%), followed by university (19.8%) and high school graduates (13.4%), respectively. The SED was reported as high (%12,4), middle (%77,8) or low (%9,8). Results showed that IDS scores was significantly and positively associated with Depression (r=.49, p<.001), Anxiety (r=.53, p<.001) and Stress (r=.47, p<.001). As a result, it can be said that IDS is a reliable and valid measure to assess identity distress.

Keywords: *Young adulthood, Identity Distress*

Kimlik Stresi Ölçeğinin Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Bu araştırmanın amacı kimlik stresini ölçmek üzere Berman, Montgomary ve Kurtines (2004) tarafından geliştirilen Kimlik Stresi Ölçeğinin genç yetişkinler için Türkçe uyarmalasının geçerlik ve güvenirliğinin test edilmesidir. Kimlik stresi ergen ve genç yetişkinlerin kimlik arayışının normal bir parçası olabildiği gibi bazı kişilerde günlük yaşamda işlevselliği olumsuz etkileyebilecek düzeye ulaşabilmektedir. Kimlik Stesi Ölçeği hayatta uzun süreli hedefler, kariyer seçimi, arkadaşlıklar, cinsel yönelim, ahlaki değerler ve grup bağlılığı kapsamında yaşanan belirsizlikler karşısında yaşanan stresi 7 sorudan alınan toplam puanla değerlendirmektedir. Araştırma katılımcılarına çevrim-içi platformda oluşturulmuş anketler kullanılarak uygun örnekleme yöntemiyle ulaşılmıştır. Araştırmada Doğrulayıcı Faktör

Analizi yaşları 17-32 (= 21,66, Sd=2,09) arasında değişen 339 kişi üzerinde (245 kadın,

95 erkek) gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%60,5) üniversite öğrencisidir. Bunu sırasıyla üniversite mezunu (%23,6) ve lise mezunları (% 14,5), ilk ve orta öğretim mezunları izlemektedir (%1,4). Yine katılımcıların büyük çoğunluğu ekonomik durumlarını orta düzey olarak tanımlamıştır (%79,1). Diğerleri ise yüksek (%11,2) ve düşük (%9,7) olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda tek faktörlü modele ilişkin uyum indeks değerlerinin (X2/df=2,431, RMSEA=.065, RMR=.057, NFI=0.95, CFI=.97, GFI=.98) kabul edilebilir ve iyi sınırlar içinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca ölçeğin Cronbach's Alpha katsayısının .72 olduğu ve yeterli güvenirlik düzeyini sağladığı belirlenmiştir. Ölçeğin uyum geçerliği için Depresyon, Anksiyete ve Stres Ölçeği (DASÖ; Sarıçam, 2018) uygulanmış ve kimlik stresi puanların ile ilişkileri incelenmiştir. Bu

analizlerde yaşları 18-30 (= 21,8; Sd 1,957) arasında değişen 580 (392 kadın ve 188 erkek) yer almıştır. Bu katılımcı grubunda da üniversite öğrencileri ağırlıklı olup (%64,3), bunu sırasıyla üniversite (%19,8) ve lise mezunları izlemiştir (%13,4). Sosyoekonomik düzey orta (%77,8) yüksek (%12,4) ve düşük (%9,8) olarak belirtilmiştir. Kimlik stresi ile DASÖ arasında gerçekleştirilen korelasyon analizleri Depresyon (r=.49, p<.001), Anksiyete (r=.53 , p<.001) ve Stres (r=.47, p<.001) ölçeklerinin anlamlı ve pozitif yönde ilişkili olduğunu göstermiştir. Kimlik stresi ölçeğinden alınan puanlarda cinsiyetler arasında farklılık bulunmamıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda kimlik stresi ölçeğinin genç yetişkinlerde kimlik stresini ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Genç Yetişkinlik, Kimlik stresi*

Bildiri No: PDR2022.000360 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Metin KOCATÜRK, İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa*

Digital Gaming Disorder: Analysis of Risk Factors in Terms of Playing Duration and Type

One of the most common experiences of the digital age is digital games. While digital games have important contributions to individuals of all ages, it is also stated that there is a risk of disorder/addiction due to reasons such as long playing duration, difficulty in quitting playing, the desire to play continuously and the obstacles it creates in fulfilling life responsibilities. It is stated that digital games may be associated with physical, biological, social, emotional and academic problems. In this respect, it is necessary to evaluate the digital game playing habits of children, youth and adults in the correct and effective use of digital games and in deciding whether there is any risky situation. In this study, digital game playing habits were evaluated with 305 participants (53.11% female, N= 162; 46.89% male, N=143) whose age average is 24.27. Within the scope of the research, the frequency of playing games, and whether participants prefer single-player or online games are investigated and Internet Gaming Disorder Scale Short Form (IGDS9-SF) adapted by Arıcak et al. (2019) was used to collect data.

IGDS9-SF is an international scale developed on the basis of addiction criteria in DSM-5 and used in different cultures. Reliability and validity analyzes were performed in the study conducted with adolescents and young adults. Confirmatory factor analysis and criterion-related validity analyzes were performed and it was determined that the scale was valid. Cronbach alpha internal consistency coefficient was calculated as 0.82, Guttman test-half reliability coefficient was 0.75 and test-retest reliability coefficient was 0.78. The scale consists of 9 items. The scale should be answered with “never, rarely, sometimes, often, very often” options considering the digital gaming activities in the last year.

Research findings suggest that digital gaming disorder was evaluated according to gender, frequency of gaming and preferred game type. According to gender, male participants (M=18.28, SD=6.75) were found to have a higher level of digital gaming disorder than female participants (M=14.05, SD=5.32) (t= -6.11, p< .001, d= - .70). In addition, according to the frequency of playing games, it can be said that the participants who play games every day are at a significantly higher risk than the others (F(4-300)=33.84, p< .001, n2=0.31). Considering the game type, it was observed that those who prefer online games (M=17.42, SD=6.82) have a higher level of digital gaming disorder than those who prefer single-player games (M=14.26, SD=5.31) (t= 4.42, p< .001). , d= .51).

Digital games have become an important entertainment tool. Individuals can have various levels of justification and motivation to play digital games. With the excessive use of digital games, a significant risk condition arises. In addition, it is seen that online games are more risky than offline games in terms of continuity, and this situation brings results in parallel with the perception of the differentiation of time and space perception of the digital world. Being aware of the possible reflections of these risk situations, defined as digital gaming disorder or addiction, in different age groups will be decisive for the steps to be taken in this

regard. To increase the awareness of parents, teachers and school counselors on this issue, digital game experiences should be investigated under the titles of game content, attitude towards the game, motivation towards the game, the benefits and the meaning of the game.

Keywords: *Digital games, gaming disorder, game addiction*

Dijital Oyun Oynama Bozukluğu: Oyun Süresi ve Türü Bakımından Risk Faktörlerinin İncelenmesi

Dijital çağın en yaygın deneyimlerinden biri dijital oyunlardır. Dijital oyunların her yaştan bireye sağladığı önemli katkılar olabildiği gibi; uzun oyun süreleri, oyun oynamayı bırakmakta zorlanma, sürekli oynama isteği ve yaşam sorumluluklarının yerine getirilmesinde oluşturduğu engeller gibi nedenlerden dolayı bozukluk/bağımlılık riski taşıdığı da ifade edilmektedir. Dijital oyunların fiziksel, biyolojik, sosyal, duygusal, akademik sorunlarla ilişkili olabileceği belirtilmektedir. Bu bakımdan dijital oyunların doğru ve etkin bir şekilde kullanılmasında ve herhangi bir riskli durumun olup olmadığına karar verilmesi aşamasında çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin dijital oyun oynama alışkanlıklarının değerlendirilmesini gerektirmektedir. Bu araştırmada yaş ortalaması 24,27 olan 305 katılımcının (%53,11 kadın, N= 162; %46,89 erkek, N=143) dijital oyun oynama alışkanlıkları değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında katılımcılara oyun oynama sıklığı, tek oyunculu veya çevrimiçi oyunlardan hangisini tercih ettikleri sorulmuş ve Arıcak vd. (2019) tarafından uyarlaması yapılan İnternet Oyun Oynama Bozukluğu Ölçeği Kısa Formu (İOOBÖ9-KF) kullanılmıştır.

İOOBÖ9-KF; DSM-5'te yer alan bağımlılık ölçütleri temel alınarak geliştirilen ve farklı kültürlerde de kullanılan uluslararası bir ölçektir. Ergen ve genç yetişkin bireylerle yapılan çalışmada güvenirlik ve geçerlik analizleri yapılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi ve ölçüt bağıntılı geçerlik ile geçerlik analizleri yapılmış ve ölçeğin geçerli olduğu tespit edilmiştir. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.82, Guttman test-yarı güvenirlik katsayısı 0.75 ve test-tekrar test güvenirlik katsayısı da 0.78 olarak hesaplanmıştır. Ölçek 9 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin son bir yıl içindeki dijital oyun faaliyetleri düşünülerek "asla, nadiren, bazen, sık sık, çok sık" seçenekleriyle yanıtlanması gerekmektedir.

Araştırma bulguları kapsamında, dijital oyun oynama bozukluğu cinsiyet, oyun oynama sıklığı ve tercih edilen oyun türüne göre değerlendirilmiştir. Cinsiyete göre bakıldığında, erkek katılımcıların (M=18.28, SS=6.75) kadın katılımcılara (M=14.05, SS=5.32) göre dijital oyun oynama bozukluğu düzeyinin daha yüksek olduğu bulunmuştur (t= -6.11, $p< .001$, $d= -.70$). Ayrıca oyun oynama sıklığına göre her gün oyun oynayan katılımcıların diğerlerine (haftada bir, ayda bir, yılda bir, hiçbir zaman) göre anlamlı düzeyde daha çok risk altında olduğu söylenebilir (F(4-300)=33.84, p< .001, n2=0.31). Oyun türü dikkate alındığında çevrimiçi oyunları tercih edenlerin (M=17.42, SS=6.82) tek oyunculu oyunları tercih edenlere (M=14.26, SS=5.31) göre daha yüksek dijital oyun oynama bozukluğu düzeyinde olduğu görülmüştür (t= 4.42, $p< .001$, $d= .51$).

Dijital oyunlar çağın önemli bir eğlence aracı haline gelmiştir. Bireylerin çeşitli düzeyde dijital oyun oynama gerekçesi ve motivasyonu olabilmektedir. Dijital oyunların aşırı sürelerde oynanmasıyla birlikte önemli bir risk durumu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca hem çevrimiçi oyunların sürekliliği bakımından çevrimdışı oyunlara göre daha çok risk taşıdığı ve bu durumun dijital dünyanın zaman ve mekan algısının farklılaşmasına paralel sonuçlar getirdiği

görülmektedir. Dijital oyun oynama bozukluğu veya bağımlılığı olarak tanımlanan bu risk durumlarının farklı yaş gruplarındaki olası yansımalarının bilincinde olmak bu konuda atılacak adımlar için belirleyici olacaktır. Ebeveynler, öğretmenler ve okul psikolojik danışmanlarının bu konudaki farkındalığını artırmak adına dijital oyun deneyimlerinin oyun içeriği, oyuna yönelik tutum, oyuna yönelik motivasyon, oyunun sağladığı yararlar ve oyunun anlamlandırılması başlıkları altında araştırılmasını gerektirmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Dijital oyunlar, oyun oynama bozukluğu, oyun bağımlılığı*

Bildiri No: PDR2022.000361 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Aman Sado Elemo, Istanbul Gelişim Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Abdulatif Hajjismael Ahmed, Anadolu Üniversitesi

Linking Perceived Job Insecurity and Work Passion: The Mediating role of Mindful Self-care in Academic Staffs

Higher education academics play a major role in meeting the education, research, and human resource requirements and the effective functioning of higher education institutions (HEIs). However, studies indicate that the well-being of academicians is increasingly deteriorating (e.g. Tytherleigh et al. 2005; Mudrak et al. 2018; Kinman & Wray, 2020). The current study illuminates the extent to which job insecurity affects the work passion of the academic staff in Ethiopia. It also examines the buffering role of mindful self-care against the effect of job insecurity.

A cross-sectional study design with snowball sampling was employed and a total of 251 academicians aged between 23 to 66 years consented to voluntarily complete the self-report measures. As hypothesized, the results indicated that job insecurity was negatively related to work passion and mindful self-care. Mindful self-care mediated the relationship between job insecurity and work passion.

Academicians' tendencies to engage in physical care, supportive relationship, mindful awareness, self-compassion and purpose, mindful relaxation, and supportive structure (Cook-Cottone & Guyker, 2018) in their daily activities can enhance their mindful self-care. By being aware of and attending to their basic physiological and emotional needs, academicians can consciously pay attention to their inner experiences and external demands. Hence, they can mindfully maintain a healthy and positive experience of self (Brown & Ryan, 2003), and engage in non-defensive and supportive relationships. This in turn supports them to resiliently adapt to perceived job insecurities.

The study encourages professionals working on mental health at the workplace to consider the role of mindful self-care in their psychological intervention programs aimed at reducing job insecurity and enhancing passion.

Keywords: *Job insecurity; Mindful Self-care; Work passion; Academicians; Ethiopia*

Bildiri No: PDR2022.000362 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Klinik Psikolog Cemile Kurtuluş, İstanbul Gelişim Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Aman Sado Elemo, İstanbul Gelişim Üniversitesi

An investigation on the relationship between risks of using addictive substances, meaning and purpose of life, and childhood abuse experiences of university students

The aim of this study is to examine the relationship between university students' risk of using addictive substances, the meaning and purpose of life, and childhood abuse experiences. The research includes university students. Data were collected online and theonline survey application was carried out via Google Forms. Within the scope of the research, 385 people were reached. The questionnaire consists of a questionnaire for socio-demographic characteristics, BAPIRT Screening Scale, Childhood Trauma Scale (CESS) and Meaning and Purpose of Life Scale. Relational screening model was used in the research. Data analysis of the research was done in SPSS 21 package program. In the study, the relationship between the Risk of Use of Addictive Substances, Childhood Abuse and Meaning and Purpose of Life variables were tried to be determined. As a result of the research, a positive relationship was found between the perception of the Risk of Use of Addictive Substances (BAPIRT) and Childhood Abuse Experiences (CEAS) and anegative relationship was found with Meaning and Purpose of Life. According to the test results, no statistically significant relationship was found between the perception of Childhood Trauma and the Meaning and Purpose of Life.It has been determined that the perception of Emotional Neglect, Meaning and Purpose of Life, which is the sub-scale of Childhood Abuse Experiences (CEAS), differs according to gender. Men's perceptions of the Risk of Use of Addictive Substances (BAPIRT) and Emotional Neglect are higher than women's. In the perception of Meaning and Purpose of Life, women's perceptions are higher than men's.It has been determined that the perception of Physical Abuse, Sexual Abuse, Emotional Abuse, and Emotional Neglect, which are the sub-scales of BAPIRT, Childhood Abuse Experiences (CEAS), differ depending on who they spend their childhood with.

Keywords: *University Students, Risks of Use of Addictive Substances, Meaning and Purpose of Life, Childhood Abuse Experiences.*

Üniversite Öğrencilerinin Bağımlılık Yapıcı Maddeleri Kullanım Riskleri, Hayatın Anlam ve Amacıyla ve Çocukluk Çağı Örseleme Yaşantılarıyla İlişkisinin İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin bağımlılık yapıcı maddeleri kullanım riskleri, hayatın anlam ve amacı ve çocukluk çağı örseleme yaşantılarıyla ilişkisinin incelenmesidir. Araştırma üniversite öğrencilerini kapsamaktadır. Veriler çevrimiçi olarak toplanmıştır ve online anket uygulaması Google Formlar üzerinden gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında 385 kişiye ulaşılmıştır. Anket formu Sosyo-Demografik özelliklere yönelik soru

formundan, BAPİRT Tarama Ölçeği, Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları Ölçeği (ÇÖYÖ) ve Hayatın Anlam ve Amacı Ölçeği'nden oluşmaktadır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın veri analizi SPSS 21 paket programında yapılmıştır. Araştırmada Bağımlılık Yapıcı Maddeleri Kullanım Riski, Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları ile Hayatın Anlam ve Amacı değişkenleri arasındaki ilişki tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda Bağımlılık Yapıcı Maddeleri Kullanım Riski (BAPİRT) algısı ile Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları (ÇÖYÖ)'nın alt ölçekleri Fiziksel İstismar, Cinsel İstismar, Duygusal İstismar, Duygusal İhmal arasında pozitif yönlü ilişki tespit edilmiş ve Hayatın Anlam ve Amacı ile negatif yönlü ilişki tespit edilmiştir. Test sonuçlarına göre Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları algısı ile Hayatın Anlam ve Amacı arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmemiştir.. Bağımlılık Yapıcı Maddeleri Kullanım Riski (BAPİRT) Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları (ÇÖYÖ)'nın alt ölçeği olan Duygusal İhmal, Hayatın Anlam ve Amacı algısının cinsiyete göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bağımlılık Yapıcı Maddeleri Kullanım Riski (BAPİRT) ve Duygusal İhmal algısında erkeklerin algıları kadınlardan daha yüksektir. Hayatın Anlam ve Amacı algısında ise kadınların algıları erkeklerden daha yüksektir. Bağımlılık Yapıcı Maddeleri Kullanım Riski BAPİRT, Çocukluk Çağı Örselenme Yaşantıları (ÇÖYÖ)'nın alt ölçekleri olan Fiziksel İstismar, Cinsel İstismar, Duygusal İstismar, Duygusal İhmal algısının çocukluk dönemini kiminle geçirdiğine bağlı olarak farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Üniversite Öğrencileri, Bağımlılık Yapıcı Maddeleri Kullanım Riskileri, Hayatın Anlam ve Amacı, Çocukluk Çağı Örseleme Yaşantıları.*

Bildiri No: PDR2022.000363 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışma Uygulaması ve Süpervizyonu
**Dr. Öğr. Üyesi Deniz Güler, Anadolu Üniversitesi*

Irrational Beliefs of Counselor Candidates About Themselves and Their Clients: A Document Review

Every day, more and more people in the world are applying to counselors to get professional psychological help. It is frequently emphasized in the literature that the counselors themselves as a person are more important than the approach they adopt and the techniques they apply in achieving the purpose of the counseling process. In this context, counselors' expectations from themselves and their clients and their beliefs on this issue have an important role in whether the helping process is effective or not. However, it is impossible to say that the expectations and beliefs of all counselors are rational and functional. Especially, counselors who do not have enough experience may have more irrational beliefs. Many counselors carry out the helping process without being aware of whether they have irrational beliefs and how these affect the helping process. The most functional way to increase the awareness of counselors about their irrational beliefs is to conduct their sessions with the support of a supervisor. In this context, the individual counseling practicum course taught in the guidance and counseling undergraduate program is an important opportunity for counselor candidates to realize and regulate their irrational beliefs before starting the profession. Therefore, in this study, it is aimed to examine the irrational beliefs of counselor candidates within the framework of five basic psychotherapist irrational beliefs stated by Albert Ellis. In this context, the self-evaluation parts of the session reports sent by the counselor candidates to the lecturer/supervisor after the counseling sessions they conducted within the individual counseling practicum course and the general evaluation reports they created after each counseling process were examined by document analysis method. A total of 51 session reports and five general evaluation reports of nine female counselor candidates were included in the study. The documents were analyzed deductively. As a result of the analysis, it was understood that the counselor candidates mostly had the irrational beliefs of "I must always be successful with all my clients" and "I have to be someone who is greatly loved and respected by all my clients". On the other hand, it was seen that the least common irrational belief is "I should be able to enjoy the counseling sessions and use these sessions to solve my own personal problems as well as to help my clients". In conclusion, it has been revealed that counselor candidates may have unrealistic expectations and beliefs about being successful and being loved and respected by their clients. It is thought that all these hard-to-reach expectations and beliefs may cause the counselor candidates to experience disappointment while carrying out their profession. As a result, it is highly probable that their job satisfaction will decrease and their burnout level will increase.

Keywords: *Irrational Beliefs, Counselor Candidates, Individual Counseling Practicum Course, Document Analysis.*

Psikolojik Danışman Adaylarının Kendilerine ve Danışanlarına Yönelik Sahip Oldukları Akılcı Olmayan İnançlar: Bir Doküman İncelemesi

Dünyada her geçen gün daha fazla sayıda kişi profesyonel psikolojik yardım almak amacıyla psikolojik danışmanlara başvurmaktadır. Psikolojik danışma sürecinin amacına ulaşmasında psikolojik danışmanın bir kişi olarak kendisinin, benimsediği yaklaşım ve uyguladığı tekniklerden daha önemli olduğu alanyazında sıklıkla vurgulanmaktadır. Bu kapsamda psikolojik danışmanların kendilerinden ve danışanlarından beklentileri ve bu konuda sahip oldukları inançlar yardım sürecinin etkili olup olmamasında önemli bir role sahiptir. Ancak bütün psikolojik danışmanların beklenti ve inançlarının akılcı ve işlevsel olduğunu söylemek imkansızdır. Özellikle yeterince deneyime sahip olmayan psikolojik danışmanlar akılcı olmayan inançlara daha fazla sahip olabilmektedirler. Pek çok psikolojik danışman akılcı olmayan inançlara sahip olup olmadığının ve bunların yardım sürecini nasıl etkilediğinin farkında olmadan yardım sürecini yürütmektedir. Psikolojik danışmanların sahip oldukları akılcı olmayan inançlar konusunda farkındalıklarını artırmanın en işlevsel yolu bir süpervizör desteğiyle oturumlarını yürütmeleridir. Bu bağlamda rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programında okutulan bireyle psikolojik danışma uygulaması dersi, psikolojik danışman adaylarının mesleğe başlamadan önce sahip oldukları akılcı olmayan inançları fark edip düzenleyebilmeleri açısından önemli bir fırsattır. Dolayısıyla bu çalışmada psikolojik danışman adaylarının sahip oldukları akılcı olmayan inançları, Albert Ellis'in ortaya koyduğu beş temel psikoterapist akılcı olmayan inancı çerçevesinde incelemek amaçlanmaktadır. Bu kapsamda psikolojik danışman adaylarının bireyle psikolojik danışma uygulaması dersi bünyesinde yürüttükleri psikolojik danışma oturumlarının ardından ders sorumlusuna/süpervizöre gönderdikleri oturum raporlarının öz-değerlendirme kısımları ve her bir danışma sürecinin ardından oluşturdukları genel değerlendirme raporları doküman incelemesi yöntemi ile incelenmiştir. Çalışmaya dokuz kadın psikolojik danışman adayının toplamda 51 oturum raporu ve beş genel değerlendirme raporu dahil edilmiştir. Dokümanlar tümdengelimsel olarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda psikolojik danışman adaylarının en çok "Bütün danışanlarımla her zaman başarılı olmalıyım" ile "Bütün danışanlarım tarafından çok sevilen ve saygı duyulan biri olmak zorundayım" akılcı olmayan inançlarına; en az "Psikolojik danışma oturumlarından keyif alabilmeliyim ve bu oturumları danışanlarıma yardımcı olmak kadar kendi kişisel sorunlarımı çözmek için de kullanabilmeliyim" akılcı olmayan inancına sahip olduklarına işaret eden bulgulara ulaşılmıştır. Sonuç olarak psikolojik danışman adaylarının özellikle başarılı olma ile danışanları tarafından sevilme ve takdir görme konusunda gerçekçi olmayan beklenti ve inançlara sahip olabilecekleri ortaya çıkmıştır. Tüm bu ulaşılması güç beklenti ve inançların psikolojik danışman adaylarının mesleklerini yürütürken sıklıkla hayal kırıklığı yaşamalarına; bunun sonucunda da mesleki doyumlarının düşmesine ve tükenmişlik düzeylerinin artmasına neden olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Akılcı Olmayan İnançlar, Psikolojik Danışman Adayları, Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması Dersi, Doküman İncelemesi.*

Bildiri No: PDR2022.000367 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. İlkay Demir, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa* Lisansüstü Öğrencisi Gökçen Dalkılınç, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Öğrencisi Zeynep Çağlayan, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Öğrencisi Kübra Salihoğlu, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

The Evaluation of The University-Based "Peer to Peer Psychosocial Support Workshops"

Peer support is defined as the social and emotional support offered by an individual in equal standing, founded on respect, shared responsibility and mutual agreement of what is helpful. Peer support is often utilized as a component of university counseling services, especially in terms of prevention. The aim of this study is to present the results of the process and application of psychosocial support workshops, held with supervision by counseling graduate students of Istanbul University-Cerrahpaşa. Three workshops were held for university students between March 2022 and May 2022, at the Guidance, Counseling, and Social Support Unit, Istanbul University-Cerrahpaşa. Workshops were prepared on the topics of "Coping with Anxiety and Stress", "Procrastination and Perfectionism" and "Psychological Well-Being". Each workshop was held in three sessions with two different groups. Application and registration for the workshops were made via Google Forms and the university e-mail system. The application form includes a total of nine questions which consist of the reasons for participating in the workshop and demographic information of the students. An application form consisting of nine questions and an evaluation form consisting of seven questions were designed for participant enrollment and workshop evaluations. A total number of 179 students (152 female and Mage= 21,75) applied to the workshops: "Coping with Anxiety and Stress" (65 applications) "Procrastination and Perfectionism" (69 applications) and "Psychological Well-Being" (45 applications). Among the applications, a total of 85 students were registered for the two groups of each workshop, and a total of 49 students (38 female and Mage= 21,47) from the registered students, participated in the workshops. Following the workshops, participant feedback and evaluations were collected via evaluation forms. Twenty-six participants responded to the evaluation form via google forms (20 female and Mage=21,43). Accordingly, all the participants stated high satisfaction with the activities within the workshops. They stated that the instructions were clear, and the workshop content was interesting, and that the workshop had achieved its purpose. Furthermore, all the participants responded positively to the statement that what they learned from the workshop had a positive impact on their lives. On the other hand, the participants stated that the number of sessions and the duration of the workshops were not sufficient and that the number of hands-on activities could be increased. Participant and leader feedbacks on peer-to-peer psychosocial support workshops will be discussed in terms of future practice.

Keywords: *Psychosocial support workshops, peer counseling, university counseling*

Üniversite Temelli "Akrandan Akrana Psikososyal Destek Atölyeleri"nin Değerlendirilmesi

Akran desteği, benzer yaş ve deneyimleri paylaşan akranlar tarafından karşılıklı saygı, empati ve işbirliği temelinde sunulan sosyal ve duygusal destek olarak tanımlanabilir. Özellikle üniversitelerin psikolojik danışmanlık servislerinde sunulan psikolojik yardım hizmetlerini, önleyicilik açısından desteklemek amacıyla üniversite psikolojik danışmanlığı hizmetlerinin bir bileşeni olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa rehberlik, danışmanlık ve sosyal destek birimi bünyesinde, aynı üniversitenin PDR lisansüstü kısmi zamanlı öğrencileri tarafından, süpervizyon desteği ile gerçekleştirilen psikososyal destek atölyelerine ilişkin sürecin ve uygulama sonuçlarının paylaşılmasıdır. Mart 2022 ve Mayıs 2022 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Rehberlik, Danışmanlık ve Sosyal Destek Birimi'nde üniversite öğrencilerine yönelik toplamda üç atölye düzenlenmiştir. Atölyeler "Kaygı ve Stres ile Başa Çıkma", "Ertelemecilik ve Mükemmeliyetçilik" ve "Psikolojik İyi Oluş" konularında hazırlanmıştır. Her bir atölye iki farklı grupla, 3'er oturum olarak gerçekleştirilmiştir. Atölyelere başvuru ve kayıt Google Forms ile üniversite e-posta sistemi üzerinden gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan başvuru formu öğrencilerin demografik bilgilerinin yanı sıra, atölyeye katılım gerekçeleri ile ilgili kısa yanıtlı bir sorudan oluşan toplam 9 soru içermektedir. Diğer yandan, katılımcıların atölye sonunda geri bildirimlerini değerlendirmek amacıyla, likert tipinde 6 sorudan ve açık uçlu bir sorudan oluşan bir atölye değerlendirme formu hazırlanmıştır. Kayıt formu ile "Kaygı ve Stres ile Başa Çıkma" atölyesine 65, "Ertelemecilik ve Mükemmeliyetçilik" atölyesine 69, "Psikolojik İyi Oluş" atölyesine 45 kişi olmak üzere toplam 179 öğrenci başvurmuştur (152 kadın, $\bar{X}$yaş= 21,75) Başvurular arasından, her bir atölyenin iki grubu için toplamda 85 öğrencinin kesin kaydı alınmış, kaydı alınan öğrencilerden 49 öğrenci (38 kadın, $\bar{X}$yaş= 21,47) atölyelere katılım göstermiştir. Atölyelerin sonunda 26 katılımcı (20 kadın, $\bar{X}$yaş= 21.43) Google Forms aracılığıyla sürece dair geribildirimde bulunmuştur. Buna göre, katılımcılar atölyelerin ve uygulamaların süresinden memnun kaldıklarını, yönergelerin net ve içeriğin ilgi çekici olduğunu, atölyenin amacına ulaştığını düşündüklerini ve atölyeden edindiklerinin yaşamlarına olumlu etki ettiğini beltirmişlerdir. Diğer yandan katılımcılar, atölyelerin oturum sayılarının ve sürelerinin yeterli olmadığını ve uzatılarak etkinlik sayılarının artırılabileceğini belirtmişlerdir. Akrandan akrana psikososyal destek atölyelerine ilişkin katılımcı ve lider geri bildirimleri, sonraki uygulamalar bağlamında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *psikososyal destek atölyeleri, akran danışmanlığı, üniversite psikolojik danışmanlığı*

Bildiri No: PDR2022.000368 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Arş. Gör. Emine TUNÇ, Bolu Abant İzzat Baysal Üniversitesi **Arş. Gör. Tolga ZENCİR, Hacettepe Üniversitesi*

Attachment Styles and Marriage Anxiety in Unmarried Individuals

Marriage has a significant role on the individuals' lives. This institution, which takes place in almost all societies, serves both individual and social purposes. However, in recent years, many changes and developments in social, economic and technological fields have also affected the gender roles of both women and men, due to reasons such as the education level of the society in general and the increase in women's employment in business life. All these developments have caused a change in the phenomenon of marriage and the perspective on marriage. Especially in previous years, while individuals had a more positive attitude towards marriage, this situation started to change over time. Moreover, there have been some changes in the developmental processes and nature of young individuals between the ages of 18-35. Marriage age has advanced from the early twenties to the late twenties. On the other hand, the change and increase in the responsibilities and obligations brought by marriage are also effective in the decision of individuals to get married. It is also seen that individuals with high anxiety about marriage have difficulty in making a marriage decision, do not feel ready for marriage, and thus have a high probability of avoiding marriage. Marriage anxiety causes individuals to experience intense anxiety when they think about marriage-related events and the subject of marriage, to have negative attitudes and thoughts towards the phenomenon of marriage, and to escape from marriage. On the other hand, it is thought that attachment style is closely related to behavior style and attitudes in close relationships in adult life. According to the attachment theory, the attachment style that the individuals establishes with their parent/caregiver are reflected in their close relationships in adulthood and has a positive or negative effect on their relationships. Therefore, the individual's attachment style is effective in the level of anxiety towards marriage. In line with this information, it is thought that investigating the relationship between marriage anxiety levels and attachment styles of unmarried individuals may be illuminating in terms of developmental processes. From this point of view, in this study, it was aimed to examine the relationship between marriage anxiety and attachment styles of unmarried individuals. The research was carried out with the correlational method, one of the quantitative research methods. The research was conducted with a total of 300 participants, aged between 18-35. The Marriage Anxiety Inventory (MAI) developed by Çelik and Erkilet (2019) to determine the marital anxiety levels of unmarried individuals in the study, the Inventory of Experiences in Close Relationships (ECR), which was adapted into Turkish by Selçuklu, Günaydın, Sümer and Uysal (2005) to determine attachment styles, and the sociodemographic information prepared by the researcher have been used. Data collection tools were delivered to the participants via online. On the data obtained in the research, t-test for Independent Groups, Pearson Correlation and Multiple Linear Regression analyzes would be performed. Data analysis will be done with the SPSS.25.0 package program. Finally, the results of the research will be discussed in line with the relevant literature, and suggestions will be made for future researchers.

Keywords: *Marriage, Unmarried individual, Marriage anxiety, Attachment styles.*

Evli Olmayan Bireylerde Bağlanma Stilleri ve Evlilik Kaygısı

Evlilik, çoğu yetişkin için yaşamlarının önemli bir parçasıdır. Hemen hemen bütün toplumlarda yer alan bu kurum, hem bireysel hem de toplumsal birçok amaca hizmet etmektedir. Bununla birlikte son yıllarda sosyal, ekonomik, teknolojik alanlardaki birçok değişim ve gelişmeler, genel olarak toplumun eğitim düzeyi ve kadınların iş yaşamındaki istihdamlarının artması gibi nedenlerle birlikte kadın ve erkeklerin toplumsal cinsiyet rollerini de etkilemiştir. Bütün bu gelişmeler, evlilik olgusunda ve evliliğe dair bakış açısında da değişime neden olmuştur. Özellikle önceki yıllarda bireyler, evliliğe yönelik daha olumlu tutuma sahipken zamanla bu durumda da değişiklik yaşanmaya başlamıştır. Bunun yanı sıra 18-35 yaşlar arasındaki genç bireylerin gelişimsel süreçlerinde ve doğasında da birtakım değişikler gerçekleşmiştir. Evlilik yaşı, yirmili yaşların başından yirmili yaşların sonuna doğru ilerlemiştir. Diğer yandan, evliliğin beraberinde getirdiği sorumluluk ve yükümlülüklerin değişmesi ve artması da bireylerin evlilik kararı almasında etkili olmaktadır. Özellikle evliliğe yönelik kaygısı yüksek olan bireylerin, evlilik kararı almakta zorlandığı, kendilerini evliliğe hazır hissetmedikleri ve böylece evlilikten kaçınma olasılıklarının yüksek olduğu da görülmektedir. Evlilik kaygısı, bireylerin evlilikle ilgili olayları düşündüklerinde ve evlilik konusu geçtiğinde yoğun bir endişe yaşamalarına, evlilik olgusuna karşı olumsuz tutum ve düşüncelere sahip olmalarına, evlilikten kaçmalarına neden olmaktadır. Diğer yandan bağlanma stilinin de erişkin yaşamında yakın ilişkilerdeki davranış tarzı ve tutumları ile de yakından ilişkili olduğu düşünülmektedir. Bağlanma kuramına göre bireyin anne/bakımvereni ile kurduğu bağlanma biçimi, yetişkinlik döneminde yakın ilişkilerine yansımakta ve ilişkileri üzerinde olumlu ya da olumsuz etkisi bulunmaktadır. Dolayısıyla bireyin bağlanma biçiminin, evliliğe yönelik kaygı düzeyinde etkili olduğu düşünülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda evli olmayan bireylerin evlilik kaygısı düzeyleri ile bağlanma stilleri arasındaki bağlantının araştırılması, gelişimsel süreçler açısından aydınlatıcı olabileceği düşünülmektedir. Buradan hareketle, bu araştırmada, evli olmayan bireylerin evlilik kaygısı ile bağlanma stilleri arasındaki ilişkinin incelemesi amaçlanmıştır. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma, 18-35 yaşları arasında değişen toplam 300 katılımcı ile yürütülmüştür. Araştırmada evli olmayan bireylerin evlilik kaygısı düzeylerini belirlemek için Çelik ve Erkilet (2019) tarafından geliştirilen Evlilik Kaygısı Ölçeği (EKÖ), bağlanma stillerini belirlemek için Selçuklu, Günaydın, Sümer ve Uysal (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan Yakın İlişkide Yaşantılar Envanteri (YİYE-II) ve araştırmacı tarafından hazırlanan sosyodemografik bilgi formu kullanılmıştır. Veri toplama araçları, katılımcılara çevrimiçi yolla ulaştırılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler üzerine Bağımsız Gruplar için t-testi, Pearson Korelasyon ve Çoklu Doğrusal Regresyon analizleri gerçekleştirilecekti. Verilerin analizi, SPSS.25.0 paket programı ile yapılacaktır. Son olarak araştırmanın sonuçları ilgili alanyazın doğrultusunda tartışılacak, ilerideki araştırmacılar için önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Evlilik, Evli olmayan birey, Evlilik kaygısı, Bağlanma stilleri.*

Bildiri No: PDR2022.000369 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Tolga Zencir, Hacettepe Üniversitesi* Arş. Gör. Emine Tunç, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Investigation of University Students' Levels of Parentification, Psychological Resilience and Rejection Sensitivity

While revealing themselves in the interpersonal relations of individuals, one of the important factors affecting their performance in their relations with individuals is their belief in how they are perceived by other people. At this point, the individual emphasized the importance of people's beliefs about themselves, such as their parents, close friends, peers, spouses, lovers, whom the individual cares about and sees as valuable people. They explained the concept of rejection and defined it as the feeling of not being accepted by the people they see as important people and the feeling of worthlessness they experience as a result. Rejection sensitivity, on the other hand, is the state of anxiously waiting for rejection, reacting intensely or perceiving that it will be rejected easily. In the context of attachment theory and social-cognitive perspective, rejection sensitivity is conceptualized as anxious waiting, thinking that one will be rejected easily, or reacting intensely. Rejection sensitivity is affected by individuals' beliefs and thoughts about their expectations and motivations. When we look at the literature on rejection sensitivity, we see the conceptualization of childhood experiences and attachment theory. In Bolwby's attachment theory, children create mind modeling and development in their own unique way. In this direction, the place and modeling of the relationship between the children and their parents in the child's mind comes to an significant point. The child who experiences rejection becomes more sensitive to being rejected and are likely to be more susceptible during meeting this possibility. The relationship established between the parent and the child also guides the individual's social relations in the future. If the needs of children are not met by their parents, the thought that they will be rejected by other people might occur in the child. Horney also cared about the parent's attitude and associated rejection with childhood experiences. In the literature, the results have been emphasized in this parallel. Horney also states that rejection does not only develop according to a behavior, but also that one will experience that emotion when one has an expectation at the point of belief. Individuals experiencing rejection may lose their sense of trust towards themselves and the people around themselves. Rejection sensitivity is examined in the literature as a concept arising from the relationship individuals establish with their parents. It can be said that parentification levels, which are known to be effective in this relationship, are also important. In this context, it can be said that rejection sensitivity and parentification levels may also vary according to the psychological resilience levels of individuals. The aim of this study is to examine the relationship between university students' rejection sensitivity, parentification and psychological resilience levels. This study is a correlational study. The universe of the study is university students attending private and public universities in Turkey, and the sampling method used to reach the participants of this study is convenience sampling. In the current study, The Parentified Child Scale-Adult Form (PCS-A) developed by Zencir and Haskan-Avcı (2019) to determine the parentification levels of university students, the Rejection Sensitivity Scale (RDS) adapted by Özen, Sümer, and Demir (2011) to determine the rejection sensitivity levels, and The Short Psychological Resilience Scale (SPRS) adapted by Doğan (2015) and the personal information form prepared by the researchers were used.

Data collection tools were delivered to the participants online and the obtained data will be analyzed by analysis of variance, Pearson correlation coefficient and multiple linear regression analysis. The Jamovi program will be used in the analysis of the scales. The findings of the research will be discussed in line with the literature and suggestions will be presented to both researchers and practitioners.

Keywords: *Rejection sensitivity, parentification, parentified child, psychological resilience, university students*

Üniversite Öğrencilerinin Ebeveynleştirilme, Psikolojik Sağlamlık ve Reddedilme Duyarlılığı Düzeylerinin İncelenmesi

Bireylerin kişilerarası ilişkilerinde kendilerini ortaya koyarken, bireylerle olan ilişkilerinde performansını etkileyen önemli unsurlardan biri de diğer insanlar tarafından nasıl algılandığına dair inancıdır. Bu noktada bireyin önem verdiği, değerli kişiler olarak gördüğü ebeveynleri, yakın arkadaşları, akranları, eşleri, sevgilileri gibi kişilerin, kendileri hakkındaki inançlarının önemini vurgulamıştır. Reddedilme kavramını açıklamış ve önemli kişiler olarak gördükleri kişiler tarafından kabul görmemeleri ve bunun sonucunda yaşadıkları değersizlik duygusu olarak tanımlamışlardır. Reddedilme duyarlılığı ise, reddedilmeye ilişkin kaygılı bekleme, yoğun tepki gösterme ya da kolaylıkla reddedileceğini algılama halidir. Reddedilme duyarlılığı bağlanma kuramı ve sosyal-bilişsel bakış açısı bağlamında, kaygılı bekleme, kolayca reddedileceğini düşünme ya da yoğun tepki gösterme olarak kavramsallaştırılmıştır. Reddedilme duyarlılığı bireylerin beklentilerine ve güdülenmelerine ilişkin inanç ve düşüncelerine göre etkilenmektedir. Reddedilme duyarlılığına ilişkin alanyazına bakıldığında, çocukluk yaşantıları ve bağlanma kuramına ilişkin kavramsallaştırma görülmektedir. Bolwby'nin bağlanma kuramında, çocuklar zihin modellemesini ve gelişimini kendilerine özgü bir şekilde yaratırlar. Bu doğrultu da çocuk ile ebeveynleri arasındaki ilişkinin, çocuğun zihnindeki yeri ve modellemesi önemli bir noktaya gelir. Reddedilme yaşayan çocuk reddedilmeye ve deneyimin bir daha yaşanacak olmasına, bu ihtimalden kurtulma çabasına girme konusunda daha hassas bir konuma gelmektedir. Ebeveyn ve çocuk arasında kurulan ilişki, bireyin gelecekte sosyal ilişkilerinde de rehber olmaktadır. Çocukların ebeveynleri tarafından ihtiyaçları karşılanmadığında, diğer insanlar tarafından da reddedileceği düşüncesi çocukta oluşabilmektedir. Horney de ebeveynin tutumunu önemsemiş ve reddedilmeyi çocukluk yaşantılarıyla ilişkilendirmiştir. Alanyazında bu paralelde sonuçlar vurgulanmıştır. Horney de reddedilmeyi sadece bir davranışa göre gelişen değil, kişinin inancı noktasında bir beklenti içerisinde olmasıyla da o duyguyu yaşayacağını ifade etmektedir. Reddedilme deneyimleri olan bireyler, kendilerine ve çevresindeki kişilere yönelik güven duygularını yitirebilmektedirler. Reddedilme duyarlılığı, bireylerin ebeveynleri ile kurdukları ilişkiden doğan bir kavram olarak alanyazında incelenmektedir. Bu ilişkide etkili olduğu bilinen ebeveynleştirilme düzeylerinin de önemli olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, reddedilme duyarlığı ve ebeveynleştirilme düzeylerinin, kişilerin psikolojik sağlamlık düzeylerine göre de değişebileceği söylenebilir. Bu çalışmanın da amacı, üniversite öğrencilerinin reddedilme duyarlılığı, ebeveynleşitirlme ve psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu çalışma korelasyonel bir çalışmadır. Çalışamanın ulaşılabilir evreni Ankara ilinde özel ve devlet üniversitelerine devam eden üniversite öğrencilerdir ve bu çalışmanın katılımcılarına ulaşmada kullanılan örnekleme yöntemi ise uygun örneklemedir [convenience sampling]. Araştırmada üniversite öğrencilerinin ebeveynleştirilme düzeylerini belirlemek için Zencir ve Haskan-Avcı (2019) tarafından geliştirilen Ebeveyenleştirilmiş

Çocuk Ölçeği – Yetişkin Formu (EÇÖ-Y), reddedilme duyarlılığı düzeylerini belirlemek için Sümer tarafından uyarlanan Reddedilme Duyarlılığı Ölçeği (RDÖ), psikolojik sağlamlık düzeylerini belirlemek için ise Doğan (2015) tarafından uyarlanan Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (KPSÖ) ve araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Veri toplama araçları katılımcılara çevrimiçi olarak ulaştırılmış ve elde edilen veriler varyans analizi, pearson korelasyon katsayısı ve çoklu doğrusal regresyon analizleri ile analiz edilecektir. Ölçeklerin analizinde Jamovi programı kullanılacaktır. Araştırmanın bulguları ise alanyazın doğrultusunda tartışılacak ve hem araştırmacılara hem de uygulamacılara öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *reddedilme duyarlılığı, ebeveynleştirilme, ebeveynleştirilmiş çocuk, psikolojik sağlamlık, üniversite öğrencileri*

Bildiri No: PDR2022.000370 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Kılıçaslan Çelikkol, İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa* Dr. Öğr. Üyesi Çare Sertelin Mercan, İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa

The Role of Positive Thinking Skills, Perceived Social Competence and Proactive Personality in Predicting Emerging Adults' Life Satisfaction

Introduction
Life satisfaction represents cognitive and emotional evaluation of an individual's entire life. Research has revealed that life satisfaction is associated with many variables. It is known that variables such as culture, interpersonal relationships and individual tendencies have impacts on life satisfaction. This research evaluates the idea that an individual's positive thinking tendency and his/her competence in this regard, his/her perceived social competence and the proactive personality traits that enable him/her to act goal-oriented have a role in life satisfaction. Positive thinking skills are the ability of an individual to focus positively on these situations, as well as to accept the events and situations that he encounters in his life, in their positive and negative aspects. On the other hand, social competency is defined as the ability of an individual to initiate and maintain positive social communication with other people. A proactive personality is defined as a person's being in a state of action to bring the environment in which they interact to the change they are aiming for. Individuals with a proactive personality trait have a behavioral competency focusing on values and principles, rather than reactions to the circumstances and emotions. Starting from these established ideas, this study focused on the relationship between proactive personality traits, social competence, positive thinking skills and life satisfaction levels specifically within emerging adults. The current study is aiming to explain the importance of positive thinking skills, perceived social competence, proactive personality and age in predicting emerging adults' life satisfaction. In line with this goal, these questions are studied: (1) Are positive thinking skills, perceived social competence, proactive personality and gender associated with life satisfaction? (2) What is the relative influence of positive thinking skills, perceived social competence, proactive personality and gender on emerging adult's life satisfaction?
Method
Participants: A total of 458 (382 women, 74 men) participants were reached. Six cases were excluded from the data. After the deletion of inappropriate data, the total number of participants participated in the study was 452. The age of the participants ranged between 19 and 53, with a mean age of 26.83 and standard deviation of 6.78.
Data Collection: Data was collected via self-report scales. Life Satisfaction Scale, Positive Thinking Skills Scale, Perceived Social Competence Scale and Proactive Personality Scale were used to collect the data.
Analyses: Initially, simple correlations computed to test the associations between variables, Next, hierarchical regression analyses are performed to test the predictive role of positive thinking skills, Perceived Social Competence, Proactive Personality on life satisfaction.
Results
Positive Thinking Skills ($r=.362$, $p<.01$) Proactive Personality ($r=.279$, $p<.01$) Perceived Social Competence ($r=.213$, $p<.05$) show significant but low correlations with life satisfaction. The predictive role of the variables was examined. First model, positive thinking

skills explains 13% of the variance, positive thinking skills with social competence explains 14% of the variance, and three variables together (positive thinking skills, perceived social competence and proactive personality) explains 16,5% of the variance. Gender is also a predictive variable for life satisfaction when added with the three variables, and accounted for 18,6%.

Keywords: *Life Satisfaction, Positive Thinking Skills, Perceived Social Competence, Proactive Personality, Emerging Adulthood*

Beliren Yetişkinlerin Yaşam Doyumlarını Yordamada Olumlu Düşünme Becerilerinin, Algılanan Sosyal Yetkinliğin ve Proaktif Kişiliğin Rolü

Giriş

Yaşam doyumu, bireyin yaşamının tümünün bilişsel ve duygusal değerlendirmesi olarak tanımlanmaktadır. Araştırmalar, yaşam doyumun birçok değişkenle ilişkili olduğu ortaya koymuştur. Kültür, kişiler arası ilişkiler ve bireyin eğilimleri gibi değişkenlerin yaşam doyumu üzerinde etkili olduğu bilinmektedir. Bu araştırmada, bireyin olumlu düşünme eğilimi ve bu konudaki yetkinliği, algıladığı sosyal yetkinlik düzeyi, amaca odaklı davranmasını sağlayan proaktif kişilik özelliklerinin yaşam doyumu üzerinde rolü olduğu düşüncesinden hareket edilmektedir. Olumlu düşünme becerileri, bireyin yaşamında karşılaştığı olayları ve durumları, olumlu ve olumsuz yönleriyle kabul etmesiyle birlikte bu durumlara olumlu bir şekilde odaklanmasıdır. Sosyal yetkinlik ise, bireyin diğer kişilerle olumlu sosyal iletişimi başlatabilme ve devam ettirebilme becerisi olarak tanımlanmaktadır. Proaktif kişilik, bireyin etkileşim halinde bulunduğu çevreyi hedeflediği değişime ulaştırabilmek için eylemlilik halinde olmasıdır. Proaktif kişilik özelliğine sahip bireyler, koşul ve duygulara dayanan tepkiler yerine, değerlere ve prensiplere dayanan davranış yeterliğine sahiptirler. Buradan hareketle, bu araştırmada proaktif kişilik özellikleri, sosyal yetkinlik ve olumlu düşünme becerilerinin beliren yetişkinlerin yaşam doyumu düzeyleriyle ilişkisi incelenmektedir.

Çalışmanın amacı, beliren yetişkinlik dönemindeki bireylerin yaşam doyumlarının yordanmasında olumlu düşünme becerileri, algılanan sosyal yetkinlik ve proaktif kişiliğin rolünü incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, araştırmada üç temel soruya cevap aranmıştır: (1) olumlu düşünme becerileri, algılanan sosyal yetkinlik ve proaktif kişilik ve cinsiyet ile yaşam doyumu arasında ilişki var mıdır? (2) Beliren yetişkinlerin yaşam doyumunun yordanmasında olumlu düşünme becerileri, algılanan sosyal yetkinlik ve proaktif kişilik ve cinsiyetin görece rolü nedir?

Yöntem

Çalışma 458 katılımcı (382 kadın, 74 erkek) ile yürütülmüştür. Uygun doldurulmayan 6 veri data setinden çıkarılmış ve 452 katılımcının verisi ile analizler gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların yaşları 19 ve 53 arasındadır, ortalama yaş 26.83, standart sapma 6.78' olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması: Veriler öz değerlendirmeye dayalı ölçekler aracılığıyla toplanmıştır. Yaşam Doyumu Ölçeği, Olumlu Düşünme Becerileri Ölçeği, Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği, Proaktif Kişilik Ölçeği kullanılmıştır.

Verilerin Analizi: Verinin normallik analizlerinin ardından değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla korelasyon analizleri yapılmıştır. Olumlu düşünme becerileri, algılanan sosyal yetkinlik ve proaktif kişiliğin yaşam doyumunu ne düzeyde yordadığı ise hiyerarşik regresyon analizi ile incelenmiştir.

Bulgular
Yaşam doyumu, olumlu düşünme becerileri (r=.362, p<.01), proaktif kişilik (r=.279, p<.01), algılanan sosyal destek (r=.213, p<.05) yaşam doyumu ile istatistiki olarak anlamlı fakat düşük düzeyde korelasyon göstermektedir. Değişkenlerin yordayıcı rolü incelendiğinde ise, ilk modelde olumlu düşünme becerileri varyansın %13'ünü, olumlu düşünme becerileri ve algılanan sosyal yetkinlik birlikte varyansın %14'ünü, ve her üç değişken (olumlu düşünme becerileri, algılanan sosyal yetkinlik ve proaktif kişilik) birlikte varyansın 16,5% açıklamaktadır. Bu değişkenlere cinsiyet dahil edildiğinde ise açıklanan varyans 18,6% olarak hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Yaşam Doyumu, Olumlu Düşünme Becerileri, Algılanan Sosyal Yetkinlik, Proaktif Kişilik*

Bildiri No: PDR2022.000371 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Kadriye Ulus, Mersin Üniversitesi* Arş. Gör. Dr. Binaz Bozkur, Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Mehmet Gündoğdu, Mersin Üniversitesi

Technology Addiction: A Critical Evaluation

Technology in general and internet technology in particular is an integral part of our lives. Internet; In addition to accessing information, it is used for purposes such as economy, education, shopping, hobbies, socialization and communication, entertainment. When the literature is examined, it is seen that the insensible and long-term use of technology and the problems experienced by individuals are examined under the concept of technology addiction. However, under the concept of problematic technology use and technology addiction; many different variables such as internet addiction, social media addiction, game addiction, smartphone addiction are also used. In other words, there is a significant uncertainty about the problem that is being described.

Addiction can be defined as the continuous and regular use of any substance with increasing intensity (Şahin, 2007). According to Ögel (2010), addiction is the individual's inability to give up the substance uses despite many attempts to quit, increasing the amount of substance used gradually, abstinence symptoms, continuing to use the substance despite being aware of its psychological and physiological harms, spending most of time to find the substance or thinking about the substance. "Taking an unfamiliar substance into the body" is seen as the basic criterion in the definitions of addiction, but the behavioral changes because of the developing technology have also begun to be considered as a kind of addiction (Ögel, 2010). Goldberg (1996) used the term internet addiction for the first time, defined and discussed this concept according to the substance use disorder criteria in DSM-IV. Young (1996), on the other hand, defined internet addiction according to the criteria for gambling disorder in DSM-IV. However, there are diagnostic criteria only for online game addiction in DSM 5, and there are no criteria for other technology and internet addiction types. Internet addiction is not fully compatible with the classical addiction paradigm, as it is a widely accepted feature of modern culture. Specifically, the concept of internet addiction fails to distinguish between different uses and online activities and insufficient to describe the addiction mechanism of the internet usage (Friedman, 2020). In particular, it must be stated that a behavior may have a similar pattern with addiction in terms of overuse, impulse control problems and negative consequences, but this does not mean that it should be considered an addiction and the socio-cultural dimension of problematic technology use should not be ignored (Widyanto & Griffiths, 2006).

Considering the socio-cultural context and technology, the young population is an important and excessive user of technology. Individuals born between 1996 and 2012, defined as the Z generation, have been acquainted with technology from the moment they were born and it seems that they successfully able to use digital tools such as computers, smart phones and internet. This generation fulfills their daily life practices through technology and the internet, and therefore technology is at the center of their lives (Sarı, 2022). The development of technology has shaped the needs of this generation and has become an important tool for individuals in many fields such as education, shopping, social relations and hobbies. Individuals born in 2012 and later, defined as the alpha generation, were born and raised in technology just like the generation before them (Tootell et al., 2014; Sarı, 2022). Technology has not only shaped the needs and behaviors of this generation, but also emerged new professions for this generation (Carneir et al., 2018; Sarı, 2022).

As a result, it is thought that it is a problematic approach to describe people who inevitably use technology in daily life practices as “addicted”. In the context of such a excessively used tool, it is difficult to distinguish the pathological user/addicted and the others. So that, considering the frequency and intensity of technology use, the concept of technology addiction needs to be reconsidered.

Keywords: *Technology Addiction, Internet Addiction, Problematic technology use*

Teknoloji Bağımlılığı: Eleştirel Bir Değerlendirme

Genel olarak teknoloji özelde ise internet teknolojisi hayatımızın ayrılmaz bir parçasıdır. İnternet; bilgiye ulaşmanın yanında ekonomi, eğitim, alışveriş, hobiler, sosyalleşme ve iletişim, eğlence gibi amaçlarla kullanılmaktadır. Literatür incelendiğinde teknolojinin bilinçsiz ve uzun süreli kullanımı ve bireylerin yaşadığı olumsuzlukların teknoloji bağımlılığı kavramı adı altında incelendiği görülmektedir. Bununla birlikte problemli teknoloji kullanımı ve teknoloji bağımlılığı kavramı altında; internet bağımlılığı, sosyal medya bağımlılığı, oyun bağımlılığı, akıllı telefon bağımlılığı gibi birçok farklı değişken de kullanılmaktadır. Bir başka ifadeyle, tarif edilmeye çalışılan problemle ilgili önemli bir belirsizlik vardır. Bağımlılık, herhangi bir maddenin düzenli bir şekilde kullanım yoğunluğunun artarak devam etmesi olarak tanımlanabilir (Şahin, 2007). Ögel (2010)’e göre bağımlılık, bireyin kullandığı maddeyi birçok kez bırakma girişiminde bulunmasına rağmen bırakamaması, gün geçtikçe alınan madde miktarını arttırması, kullanmayı bıraktığında ise yoksunluk belirtilerinin ortaya çıkması, psikolojik ve fizyolojik zararlarının farkına varmasına rağmen kullanmaya devam etmesi, zamanının büyük çoğunluğunu madde arayarak ya da maddeyi düşünerek geçirmesidir. Bağımlılık tanımlarında temel kriter olarak “vücuda yabancı bir madde alma” görülmektedir ancak gelişen teknoloji ve buna bağlı olarak farklılaşan davranışsal değişiklikler de bir tür bağımlılık olarak düşünülmeye başlanmıştır (Ögel, 2010). Goldberg (1996) ilk kez internet bağımlılığı terimini kullanmış, DSM- IV’te yer alan madde kullanım bozukluğu kriterlerine göre bu kavramı tanımlamış ve tartışmıştır. Young (1996) ise DSM-IV’te yer alan kumar oynama bozukluğu kriterlerine göre internet bağımlılığını tanımlamıştır. Ancak DSM 5’te sadece internet oyun bağımlılığı için tanı kriterleri bulunmakta diğer teknoloji ve internet bağımlılığı türleri için kriterler bulunmamaktadır. İnternet bağımlılığı, yaygın olarak kabul edilen, genellikle modern kültürün tanımlayıcı bir özelliği olduğu için klasik bağımlılık paradigmasıyla tam olarak uyumlu değildir. Spesifik olarak, internet bağımlılığı kavramı çevrimiçi farklı kullanımlar ve etkinlikler arasında ayrım yapmakta başarısız olmakta ve internet'in bağımlılık mekanizmasını tanımlamada yetersiz kalmaktadır (Friedman, 2020). Özellikle bir davranışın, aşırı kullanım, dürtü kontrol sorunları ve olumsuz sonuçları açısından bağımlılıkla benzer bir sunuma sahip olabileceği ancak bu durumun onun bir bağımlılık olarak kabul edilmesi gerektiği anlamına gelmeyeceği ve problemli teknoloji kullanımının sosyo-kültürel boyutun da göz ardı edilmemesi gerektiği belirtilmektedir (Widyanto & Griffiths, 2006).

Sosyo-kültürel bağlam ve teknoloji düşünüldüğüne genç nüfus akla gelmektedir. Z kuşağı olarak tanımlanan 1996-2012 yılları arasında doğan bireyler teknolojiyle doğdukları andan itibaren tanışmışlardır ve bilgisayar, akıllı telefon, internet ve tablet gibi dijital araçları kullanma kabiliyetlerinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bu kuşak gündelik yaşam pratiklerini teknoloji ve internet aracılığıyla gidermektedir ve dolayısıyla teknoloji hayatlarının merkezinde yer almaktadır (Sarı, 2022). Teknolojinin gelişmesi bu kuşağın ihtiyaçlarını şekillendirmiş eğitim, alışveriş, sosyal ilişkiler, hobiler gibi birçok alanda bireyler için önemli bir araç haline gelmiştir. Alfa kuşağı olarak tanımlanan 2012 ve sonrası doğan bireyler tıpkı kendilerinden önceki kuşak gibi teknolojinin içerisinde doğup yetişmeye

başlamıştır (Tootell vd., 2014; Sarı, 2022). Teknoloji bu kuşağın ihtiyaçlarını ve davranışlarını şekillendirmekle kalmayıp bu kuşağa yeni meslek alanları da oluşturmuştur (Carneir vd., 2018; Sarı, 2022).
Sonuç olarak teknolojiyle bu kadar iç içe ve gündelik hayat pratikleri içerisinde zorunlu olarak teknolojiyi kullanan kişileri bağımlı olarak nitelendirmenin sorunlu bir yaklaşım olduğu düşünülmektedir. Bu yaygınlıkta kullanılan bir araç bağlamında patolojik kullanıcıyı/bağımlıyı ayırt etmek oldukça zorlaşmaktadır. Bu bağlamda teknoloji kullanımının sıklığı ve yoğunluğu düşünüldüğünde teknoloji bağımlılığı kavramının yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Teknoloji bağımlılığı, internet bağımlılığı, problemli teknoloji kullanımı*

Bildiri No: PDR2022.000372 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Doç. Dr. Dilek Gençtanırım Kurt, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Sevda Çetin, Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Tunahan Kargı, Beylerbeyi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi **Lisansüstü Öğrencisi Ziya Demir, Tepeören Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi*

The Scale Of Dısruptıve Habıts In Marrıage (DHMS): A Scale Development Study Based On Electıon Theory

Subject: The pioneer of reality therapy, Glasser (2003) identifies seven deadly habits that harm individuals' relationships and cause them to end. These habits are criticizing, blaming, whining (complaining), nagging, threatening, punishing, and conditional reward. In this study, it is aimed to develop a measurement tool to reveal the deadly habits of married individuals in Turkish culture.
Method: The variable data to be measured and theoretical structure of associated variables are worked through in the scale development process and an item pool was created, the format of the measurement tool was decided, and the items were reviewed by experts. After the final form of the scale form was given, the final form consisting of 45 items was applied to 483 married individuals online with the snowball sampling method.
Results: According to KMO results (KMO=.94) and Barlett Sphericity test results ($p<.05$) for exploratory factor analysis, it was decided that the data were suitable for factor analysis. Considering the results of the parallel analysis together with the scatterplot, it is seen that the model has 5 dimensions. These values constitute 50.1% of the variance. Thus, it was decided that the scale had five factors. While evaluating the factors in the study, the items with factor load values of .30 and above were taken into account. Items that gave similar values in two factors and did not show a load above .30 in both factors were removed. When the factor loads of the remaining items were examined, it was concluded that the factor loads of the items varied between .34 and .99. In order to provide evidence for the reliability of the scale, the stratified alpha coefficient for the whole scale and the Cronbach Alpha internal consistency coefficient for each factor were calculated. The reliability coefficient of the sub-dimensions was calculated as .78, .84, .89, .86, .86. The stratified alpha coefficient of the total of the scale was calculated as .95.
Conclusion: As a result of extensive studies, the Destructive Habits in Marriage Scale (DHMS) consisting of 37 items; It is possible to say that it is a reliable measurement tool with its 5-factor structure called criticizing, accusing, complaining, threatening and punishing.

Keywords: *Deadly Habits, Reality Therapy, Married Individuals, Scale Development*

Evlilikte Yıkıcı Alışkanlıklar Ölçeği (EYAÖ): Seçim Teorisi Temelli Bir Ölçek Geliştirme Çalışması

Konu: Gerçeklik terapisinin öncüsü Glasser (2003) bireylerin ilişkilerine zarar veren, sonlanmasına neden olan, yedi ölümcül alışkanlık tanımlamaktadır. Bu alışkanlıklar eleştirmek, suçlamak, sızlanmak (şikâyet etmek), söylenmek (dırdır etmek), tehdit etmek, cezalandırmak ve koşullu ödüllendirmek'tir. Bu araştırmada Türk kültüründe evli bireylerin

ilişkilerinde ölümcül alışkanlıklarını ortaya koymaya yönelik bir ölçme aracının geliştirmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Ölçeğin geliştirme çalışmaları sırasında ölçülmek istenilen değişkenin ve ilişkili değişkenlerin kuramsal yapısı detaylı olarak ortaya konulmuş, madde havuzu oluşturulmuş, ölçme aracının formatına karar verilmiş, maddeler uzmanlar tarafından gözden geçirilmiştir. Ölçek formuna son hali verildikten sonra 45 maddelik nihai form kartopu örnekleme metodu ile online olarak 483 evli bireye uygulanmıştır.
Bulgular: Açımlayıcı faktör analizi için KMO sonuçlarına (KMO=.94) ve Barlett Sphericity test sonuçlarına ($p<.05$) göre verilerin faktör analizine uygun olduğuna karar verilmiştir. Saçılım grafiği ile birlikte paralel analiz sonuçları dikkate alındığında modelin 5 boyutlu olduğu görülmektedir. Bu değerler varyansın %50,1'ini oluşturmaktadır. Böylece ölçeğin beş faktörlü olduğuna karar verilmiştir. Çalışmada faktörler değerlendirilirken faktör yük değerleri .30 ve üzerinde olan maddeler dikkate alınmıştır. İki faktörde benzer değerler veren ve iki faktörde .30'un üzerinde yük göstermeyen maddeler çıkarılmıştır. Kalan maddelerin faktör yükleri incelendiğinde, maddelere ait faktör yüklerinin .34 ile .99 arasında değiştiği sonucu elde edilmiştir. Ölçeğin güvenirliğine kanıt sağlamak amacıyla ölçeğin tamamı için tabakalı alfa katsayısı ve her bir faktörü için Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Alt boyutların güvenirlik katsayısı .78, .84, .89, .86, .86 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin toplamına ait tabakalı alfa katsayısı ise .95 olarak hesaplanmıştır.
Sonuç: Yapılan analizler sonucunda Evlilikte Yıkıcı Alışkanlıklar Ölçeği (EYAÖ)'nin 37 maddeden oluşan; eleştirme, suçlama, şikâyet etme, tehdit etme ve cezalandırma olarak adlandırılan 5 faktörlü yapısı ile güvenilir bir ölçme aracı olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: *Ölümcül Alışkanlıklar, Gerçeklik Terapisi, Evli Bireyler, Ölçek Geliştirme*

Bildiri No: PDR2022.000374 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Psikolojik Danışman İbrahim Halil Fırtına, Milli Eğitim Bakanlığı **Dr. Nuray Sevinç, Milli Eğitim Bakanlığı*

The Effect of Demographic Characteristics of Psychological Counselors Working in Başakşehir District on their Psychological Resilience

In the mental health of individuals, compelling life events such as epidemics, climate crisis, and war bring the concept of psychological resilience to the fore. The covid 19 epidemic, which has recently been seen all over the world and in our country, has revealed how important psychological resilience is. Psychological counselors, who are mental health workers, are at a key point in the effectiveness of studies on psychological resilience in schools. For this reason, the effect of demographic characteristics of psychological counselors on their psychological resilience levels was tried to be determined. The general survey model, one of the descriptive survey methods, was used in the study. In this direction, it was aimed to examine the psychological resilience levels of psychological counselors working in Istanbul - Başakşehir district according to the variables of gender, marital status, school/institution level, professional experience and age. Psychological resilience levels of psychological counselors were examined according to gender, marital status, professional experience, school/institution level and age variables. The research group consists of a total of 137 guidance teachers - psychological counselors, 111 women and 26 men, who work in schools in Başakşehir district. . Random sampling method was used while forming the research group. The research data were obtained by using the Brief Psychological Resilience Scale (KPSS), and the obtained data were interpreted using the SPSS 23.00 package program. While the psychological resilience levels of psychological counselors were analyzed according to gender and marital status variables, while independent sample t-test was used; One-way ANOVA was used while examining the school/institution level, professional experience and age variables. In line with the data obtained, psychological counselors' resilience levels were determined by gender (p= 0.28), marital status (p= 0.490), professional experience (p=0.363), school/institution level (p= .117) and age (p= 0.256).) did not differ significantly according to the variables. The results of the research were discussed in line with the literature and suggestions for researchers were presented.

Keywords: *Psychological resilience, counselor, demographic characteristics*

Başakşehir İlçesinde Görev Yapan Psikolojik Danışmanların Demografik Özelliklerinin Psikolojik Sağlamlıkları Üzerindeki Etkisi

Bireylerin ruh sağlığında salgın hastalık, iklim krizi, savaş gibi zorlayıcı yaşam olayları psikolojik sağlamlık kavramını ön plana çıkarmaktadır. Son dönemde tüm dünyada ve ülkemizde de görülen covid 19 salgın hastalığı psikolojik sağlamlığın ne kadar önemli olduğunu ortaya koymuştur. Ruh sağlığı çalışanı olan psikolojik danışmanlar, okullarda psikolojk sağlamlık konusunda yürütülen çalışmaların etkili olmasında kilit noktadadır. Bu

nedenle psikolojk danışmanların demografik özelliklerinin psikolojik sağlamlık düzeylerine etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada betimsel tarama yöntemlerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmada İstanbul - Başakşehir ilçesinde görev yapan psikolojik danışmanların psikolojik sağlamlık düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, görev yapılan okul/kurum kademesi, mesleki tecrübe ve yaş değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Psikolojik danışmanların psikolojik sağlamlık düzeylerinin cinsiyet, medeni durum, mesleki tecrübe, görev yapılan okul/ kurum kademesi ve yaş değişkenlerine göre incelenmiştir.. Araştırma grubu, Başakşehir ilçesindeki okullarda görev yapan 111 kadın, 26 erkek olmak üzere toplam 137 rehber öğretmen - psikolojik danışman tarafından oluşmaktadır. Araştırma grubu oluşturulurken gelişigüzel örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (KPSÖ) kullanılarak elde edilmiş olup elde edilen veriler SPSS 23.00 paket programı kullanılarak yorumlanmıştır. Psikolojik danışmanların psikolojik sağlamlık düzeyleri cinsiyet ve medeni durum değişkenlerine göre incelenirken bağımsız örneklem t- testi kullanılırken; görev yapılan okul/ kurum kademesi, mesleki tecrübe ve yaş değişkenlerine göre incelenirken tek yönlü ANOVA kullanılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda psikolojik danışmanların psikolojik sağlamlık düzeylerinin cinsiyet (p= 0.28), medeni durum (p= 0.490), mesleki tecrübe (p=0.363), görev yapılan okul/ kurum kademesi (p= .117) ve yaş (p= 0.256) değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı saptanmıştır. Araştırma sonuçları literatür doğrultusunda tartışılarak araştırmacılara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik sağlamlık, psikolojik danışman, demografik özellikler*

Bildiri No: PDR2022.000375 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Esra ER, Hasan Kalyoncu Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Cemre ERTEN TATLI, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Arş. Gör. Esra EKER DURMUŞ, Hasan Kalyoncu Üniversitesi

The Relationship Between College Students' Preferences for Solitude, Subjective Well-Being and Social Anxiety Levels

Human being spends most of its life with other people. However, it is essentially alone. People experience their emotions, facing their fears and pains alone. In addition, they may prefer to be alone in order to increase their awareness of themselves, to calm down and to ensure inner peace. The way in which preferring solitude affects the individual varies depending on personal characteristics and the situation. In the literature, being alone has been mostly associated with depression and anxiety and seen as a negative experience. Consequently, this overshadows the idea that being alone can be an experience that develops and relaxes the individual. According to the theory of Self-Determination, the behavior of one's will and the voluntary preference for the experience of being solitude are related to having high well-being. When the studies on preference for solitude are examined in the literature, mixed results are found. In this study, it is aimed to clarify these contradictions by examining the concepts of preference for solitude, social anxiety and subjective well-being perceived as positive and negative, under a single roof.
Subjective well-being, one of the concepts of positive psychology, is seen as representative of the positive aspect of mental health. The positive emotions that person has more than negative ones and the high level of satisfaction with life is also increases the subjective well-being. Since it is an indicator of the quality of life of people, it is considered important to address subjective well-being in researches in order to improve life. However, the decrease in quality of life that known as satisfaction from life and is associated with social anxiety. Social anxiety can be explained as experiencing the fear of being evaluated by other people intensely. For this reason, some people may choose being alone so as not to be evaluated by others. However, there are also people who prefer to be alone for reasons other than social anxiety and enjoy this situation. This research has importance, considering that associating positive concepts with preference for solitude will increase the efficiency obtained from this experience.
The aim of this study is to examine the relationship between university students' preferences for solitude, social anxiety and subjective well-being levels. Appropriate sampling method was used to determine the sample group of the research. The sample of the study consists of a total of 479 participants, 386 women and 93 men, studying in different state and foundation universities of Turkey. Personal Information Form, Preference for Solitude Scale, Subjective Well-Being Scale and Liebowitz Social Anxiety Scale were used as data collection tools. The independent variables of the research are anxiety, avoidance and solitude, while the dependent variable is subjective well-being. In the study, discriminant analysis was performed to test whether anxiety, avoidance and solitude scores could correctly classify participants according to their subjective well-being (low, medium and high). According to the results, it was seen that each of the variables of anxiety, avoidance and solitude significantly separates the groups according to their subjective well-being levels. The correct classification level of the obtained model was found to be 53%. The results are discussed in the light of the relevant literature.

Keywords: *solitude, subjective well-being, social anxiety, alone*

Üniversite Öğrencilerinin Tek Başına Olma Tercihleri, Öznel İyi Oluş ve Sosyal Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişki

İnsan yaşamının büyük bir kısmını diğer insanlarla birlikte geçiren bir canlıdır. Buna rağmen özünde tek başınadır. Duygularını tek başına yaşamakta, korkularıyla ve acılarıyla tek başına yüzleşmektedir. Bunun yanı sıra kişi, kendisiyle ilgili farkındalıklarını artırmak, sakinleşmek ve iç huzurunu sağlayabilmek için tek başına olmayı tercih edebilmektedir. Tek başına olmanın bireyi hangi yönde etkilediği, kişisel özelliklere ve duruma bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Literatürde, tek başına olmak daha çok depresyon ve kaygıyla ilişkilendirilmiş ve olumsuz bir deneyim olarak görülmüştür. Bu da tek başına olmanın, bireyi geliştiren ve rahatlatan bir deneyim olabildiği düşüncesini gölgelemektedir. Öz-Belirleme kuramına göre kişinin iradesindeki davranışlar ve tek başına olma deneyimini gönüllü olarak tercih etmesi, yüksek iyi oluşa sahip olmasıyla ilgilidir. Alanyazında tek başına olma ile ilgili çalışmalar incelendiğinde çelişkili sonuçlara rastlanılmaktadır. Bu çalışmada tek başına olma, pozitif ve negatif olarak algılanan öznel iyi oluş ve sosyal kaygı kavramlarıyla birlikte tek çatı altında incelenerek bu çelişkilerin bir miktar aydınlatılması planlanmaktadır. Pozitif psikoloji kavramlarından biri olan öznel iyi oluş, ruh sağlığının olumlu yönünün temsilcisi olarak görülmektedir. Bireyin sahip olduğu olumlu duyguların, olumsuz duygulardan fazla olması hayattan duyduğu memnuniyet düzeyinin yüksek olması öznel iyi oluşu da artırmaktadır. Kişilerin yaşam kalitesinin bir göstergesi olması nedeniyle öznel iyi oluşun araştırmalarda ele alınması yaşamın iyileştirilmesi adına önemli görülmektedir. Bununla birlikte yaşamdan elde edilen memnuniyet ve doygunluk olarak bilinen yaşam kalitesinin azalması, sosyal kaygıyla ilişkilidir. Sosyal kaygı, kişinin diğer insanlar tarafından değerlendirilme korkusunu yoğun bir şekilde deneyimlemesi olarak açıklanabilir. Bu nedenle bazı insanlar tek başına kalmayı, diğerleri tarafından değerlendirilmemek için tercih edebilir. Ancak sosyal kaygı dışındaki nedenlerle tek başına olmayı tercih eden ve bu durumdan keyif alan kişiler de bulunmaktadır. Tek başına olmanın pozitif kavramlarla ilişkilendirilmesinin, bu deneyimden alınacak verimi artıracağı düşünülerek yapılan bu araştırma önem taşımaktadır. Üniversite öğrencilerinin tek başına olma tercihleri, sosyal kaygı ve öznel iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubu belirlenirken uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini Türkiye'nin farklı devlet ve vakıf üniversitelerinde öğrenim gören 386 kadın, 93 erkek olmak üzere toplam 479 katılımcı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Tek Başına Olmayı Tercih Etme Ölçeği, Öznel İyi Oluş Ölçeği ve Liebowitz Sosyal Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın bağımsız değişkenleri kaygı, kaçınma ve tek başına olma iken bağımlı değişken ise öznel iyi oluştur. Çalışmada kaygı, kaçınma ve tek başına olma puanlarının öznel iyi oluş durumlarına göre (düşük, orta ve yüksek) katılımcıları doğru sınıflandırıp sınıflandıramadığının test edilmesi amacıyla diskriminant analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, kaygı, kaçınma ve tek başına olma değişkenlerinin her birinin öznel iyi oluş düzeylerine göre grupları manidar bir şekilde ayırdığı görülmüştür. Elde edilen modelin doğru sınıflandırma düzeyi %53 olarak bulunmuştur. Elde edilen sonuçlar ilgili literatür ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *tek başına olmak, öznel iyi oluş, sosyal kaygı, yalnızlık*

Bildiri No: PDR2022.000376 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Abdullah Atli, İnönü Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Yeliz YAZICI, İnönü Üniversitesi

The Relationship Between 8th Grade Students' Social Media Use and Hope and Life Satisfaction

Social media use has many effects on adolescents. Studies suggest that social media use is closely related to adolescents' life satisfaction and hope level, and this study aimed to investigate this relationship. The purpose of this study is to determine the relationship between the duration of social media use and the level of hope and life satisfaction of eighth grade students. To this end, the study tested two hypotheses. These are (a) life satisfaction decreases with increasing duration of social media use and (b) level of hope decreases with increasing duration of social media use. The study group of the research consists of 261 secondary school students, 163 girls (62.5%) and 98 (37.5%) boys, attending 8th grade in secondary schools in the central districts of Malatya during the school year 2021-2022 (mean age = 18, SD = .589).). The data collection instruments used in the study were the personal information form and the hope and life satisfaction scales. In the personal information form, in addition to demographic variables, students were asked how many minutes per day they used social media in the past 6 months, and an attempt was made to determine the amount of time spent by students on social media platforms. Within the social media platforms, platforms such as Facebook, WhatsApp, Twitter are discussed. In analyzing the data collected, correlation analysis was used to test the hypotheses established for the relationship between descriptive statistics and the duration of social media use by eighth grade students, their hope level, and their life satisfaction. The results show that as the duration of social media use increases, students' life satisfaction and hope level decrease. In the results of the regression analysis conducted to understand the causality of the relationship between the variables, the increase in the duration of social media use can be shown as the reason for the decrease in life satisfaction and hope level. According to the results of the analysis, both hypotheses established in the research were supported.

Keywords: *life satisfaction, hope, social media*

8. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımının Umut ve Yaşam Doyumu ile İlişkisi

Sosyal medya kullanımının ergenler üzerinde pek çok etkisi bulunmaktadır. Sosyal medya ergenlerin hem yaşam doyumu hem de umut düzeyleri ile yakından ilişkili olduğu araştırmalar tarafından önerilmiştir ve bu çalışmada bu ilişkinin test edilmesi üzerine kurgulanmıştır. Bu araştırmanın amacı sekizinci sınıf öğrencilerinin sosyal medya kullanımı süresi ile umut ve yaşam doyumu düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Bu amaçla araştırmada iki hipotez test edilmiştir. Bunlar (a) sosyal medya kullanım süresi arttıkça yaşam doyumunun düştüğü ve (b) sosyal medya kullanım süresi arttıkça umut düzeylerinin düştüğüdür. Araştırmanın çalışma grubunu Malatya merkez ilçelerinde bulunan ortaokullarda, 2021-2022 eğitim öğretim yılında 8. sınıfa devam eden 163 kız (%62.5) ve 98 (%37.5) erkek olmak üzere toplam 261 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır (yaş ort = 18, SS = .589).

Araştırmada veri toplama araçları olarak; Kişisel Bilgi Formu ile Umut ve Yaşam Doyumu ölçekleri kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda demografik değişkenlerin yanı sıra öğrencilere son 6 ayda bir günde kaç dakika sosyal medya kullandıkları sorularak, öğrencilerin sosyal medya platformlarında geçirdikleri süre belirlenmeye çalışılmıştır. Sosyal medya platformları kapsamında Facebook, WhatsApp, Twitter gibi platformlar ele alınmıştır. Toplanan verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler ile sekizinci sınıf öğrencilerinin sosyal medya kullanım süresi ile umut düzeyleri ve yaşam doyumları arasındaki ilişkilere yönelik kurulan hipotezleri test etmek amacıyla korelasyon analizleri kullanmıştır. Elde edilen bulgulara göre sosyal medya kullanım süresinin artması öğrencilerin yaşam doyumlarını ve umut düzeylerini düşürmektedir. Değişkenler arasındaki ilişkinin nedenselliğini de kavramak adına yapılan regresyon analizi sonuçlarında ise yaşam doyumunun ve umut düzeyinin düşmesinde sosyal medya kullanımı süresinin artması bir neden olarak gösterilebilir. analiz sonuçlarına göre araştırma kapsamında kurulan her iki hipotez de desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *yaşam doyumu, sosyal medya kullanımı, umut*

Bildiri No: PDR2022.000377 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Bünyamin Atay, TED Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Olcay Yılmaz, TED Üniversitesi
Dr. Mustafa Erman Demir, Başkent Üniversitesi

Task-related Competencies: Knowledge, Skills and Abilities of Psychosocial Helping Professionals

Introduction
There is a subtle assumption in traditional career approaches which posits that individuals end their career with their entry-level competencies. Yet, this assumption has been altered with the requirements of a rapidly changing world. In the current context, the necessary competencies have also changed in accordance with the changing nature of jobs. The areas which psychosocial helping professionals are no exception to this transformation. Thereby, it is of significance to determine what kind of tasks are carried out by helping professionals and which competencies are essential to complete these tasks. To the best of our knowledge, there is not any study available to propose a comprehensive framework to present the tasks and competencies of psychosocial helping professionals. In this study, against this background, it is aimed to posit an empirical framework in which the tasks performed by psychosocial helping professionals in their workplace and related competencies with these tasks.
Method and Analysis
In this cross-sectional study, both qualitative and quantitative data were collected from a group of psychosocial helping professionals who have worked in a state institution. Firstly, the related literature and legislation were reviewed regarding the tasks and competencies of psychosocial helping professionals. What follows, five focus group (consisting of 7-10 participants) studies were conducted. Based on the findings of the literature review and focus group interviews, Psychosocial Helping Professionals Competencies Inventory was prepared. Next, quantitative data were collected through this inventory from 819 psychosocial helping professionals. The data were analyzed with exploratory factor analysis to reveal the underlying structures of tasks and competencies. Lastly, to examine the relationship between tasks and competencies, a number of multiple linear regression analyses were performed.
Results
The exploratory factor analysis results indicated a five-dimension structure for tasks, 10-dimension for skills and abilities, and seven-dimension structure for knowledge. The variance explained by these structures respectively were as follows: %43, %39 and %38. The multiple regression analyses revealed that distinct sets of competencies were associated with each task group.
Discussion and Conclusion
What is evident from the results is that the tasks and competencies of psychosocial helping professionals were grouped under two general dimensions: institutional and psychosocial support. These structures overlapped with the existing knowledge in the literature to some extent, and they diverged at some points. The divergent relationship between the competencies and each task dimension pointed out the importance of competency-based education. It is recommended that further studies might pay attention to how the tasks and competencies are evolved over time.

Keywords: *Psychosocial Helping Professionals, Job Analysis, Competency, Knowledge-Skills-Abilities*

Görev Temelli Yeterlikler: Psikososyal Destek Çalışanlarının Bilgi ve Becerileri

Giriş
Geleneksel kariyer yaklaşımlarına göre bireyler iş hayatlarını başladıkları yeterliklerle (bilgi ve beceriler) tamamlamaktadır fakat bu yaklaşım hızla değişen dünyanın gereklilikleriyle birlikte hızla değişmektedir. Günümüzde işlerin değişen doğasına eşgüdümlü bir şekilde bu işleri yürütmek için gerekli olan beceriler de değişmektedir. Psikososyal destek çalışanlarının (örn. psikolog ve psikolojik danışman) çalıştığı alanlar da bu değişime karşı korunaklı değillerdir. Bu sebeple psikososyal destek çalışanlarının çalıştıkları örgütlerde yaptıkları işlerin/görevlerin ve bu işleri/görevleri yürütmek için sahip olmaları gereken becerilerin tespit edilmesi önem arz etmektedir. İlgili alanyazın incelendiğinde, psikososyal destek çalışanlarının görevleri ve yeterliklerini kapsamlı bir çerçeve olarak ortaya koyan bilimsel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada, söz konusu araştırma boşluğundan yola çıkılarak, psikososyal destek çalışanlarının iş yerlerinde yürüttükleri görevler ve bu görevlerle ilişkili olan yeterliklere yönelik bir çerçevenin görgül verilere dayanarak hazırlanması amaçlanmıştır.
Yöntem
Kesitsel araştırma deseniyle yürütülen bu çalışmada, bir devlet kurumunda çalışan psikososyal destek çalışanlarından hem nitel hem de nicel veri toplanmıştır. İlk olarak, psikososyal destek çalışanlarının yürüttükleri görevlere ve ilgili becerilere dair alanyazın taraması yapılmış ve ilgili yönetmelikler incelenmiştir. Devamında 7-10 psikososyal destek çalışanından oluşan 5 odak grup görüşmesi yürütülmüştür. Alanyazın taraması ve odak grup görüşmelerinden çıkan sonuçlara dayanarak Psikososyal Destek Çalışanları Yeterlikleri Envanteri hazırlanmıştır. Ardından, hazırlanan bu envanter aracılığıyla 819 psikososyal destek çalışanından nicel veri toplanmıştır. Nicel olarak toplanan bu veriler, ilk olarak, görevlerin ve yeterliklerinin boyutlarını tespit etmek amacıyla açımlayıcı faktör analiziyle incelenmiştir. Devamında ise, faktör analizinin ortaya çıkarttığı görgül yapıların arasındaki ilişki çoklu doğrusal regresyon analiziyle incelenmiştir.
Bulgular
Açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına göre görevler 5 boyut, beceriler 10 boyut ve bilgiler ise 7 boyut altında toplanmıştır ve boyutların açıkladığı varyans şu şekildedir: %43, %39 ve %38. Çoklu regresyon analizi sonuçları incelendiğinde her bir görev alt boyutuyla farklı yeterlik gruplarının ilişkili olduğu görülmüştür.
Tartışma ve Sonuç
Görevlerin ve yeterliklerin yapısı incelendiğinde kurumsal ve psikososyal destek olmak üzere iki genel yapının ortaya çıktığı görülmüştür. Mevcut ilgili alanyazınla karşılaştırıldığında görev ve yeterliklerin belli noktalarda kesiştiği diğer noktalarda ayrıldığı görülmüştür. Her bir görevin farklı yeterliklerle ilişkili olduğunun bulunmuş olması yeterlik temelli eğitimin önemine işaret etmektedir. İlerdeki çalışmaların zaman içinde görevlerin ve yeterliklerinin değişimine odaklanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Psikososyal destek çalışanları, iş analizi, yeterlik, bilgi-beceri-yetenek*

Bildiri No: PDR2022.000378 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Gülgün Uzun, Milli Eğitim Bakanlığı* Dr. Abdullah Ensar Uzun, Milli Eğitim Bakanlığı

The Effect of Subjective Well-Being and Depression Anxiety Stress at Short School for Adolescents on Students' Career Adaptability

The aim of this study is to examine the effect of Subjective Well-Being and Depression Anxiety Stress in Short School for Adolescents on the Career Adaptability of the students who continue their high school education. Within the scope of the research, a total of 264 students aged 14 (88 students), age 15 (103 students) and age 16 (61 students) continuing their education in the province of Istanbul in the 2021-2022 academic year were reached. 138 of the students are girls and 126 of them are boys. Within the scope of the research, the personal information form created by the researchers was applied. In addition, "Career Adaptability Scale", "Subjective Well-Being Scale at Short School" and "Depression, Stress, Anger Scale" were used. According to the results of the research, there was no significant difference between the Subjective Well-Being and Depression Anxiety Stress Scale for Adolescents in Short School for Adolescents (DASS 21) and sub-dimension scores according to the gender of the students ($p>0.05$). However, there was a significant difference between the scores of the Career Adaptability Scale (KUYÖ) and sub-dimensions according to the gender of the students ($p<0.05$). It was seen that the Career Adaptability Scale of girls (CUYS), Anxiety, Control, Curiosity and Confidence scores were higher than the Career Adaptability Scales of boys (CARS), Anxiety, Control, Curiosity and Confidence scores. According to the age of the students, there was no significant difference between the Subjective Well-Being Scale at School for Adolescents, School Satisfaction, Emotion at School, Stress, Career Adaptability Scale (CUYS), anxiety, curiosity and confidence scores ($p>0.05$). However, there was a significant difference between the depression and control scores of the Depression Anxiety Stress Scale (DASS 21) according to the age of the students ($p<0.05$). It was observed that the control scores of 15-year-old students were lower than the depression scores of 14- and 17-year-old students. A low level of positive correlation was found between Subjective Well-Being in Short School for Adolescents and Career Adaptation Abilities (CARS). However, a low level of negative correlation was found between Subjective Well-Being in Short School and Depression Anxiety Stress scores for Adolescents ($p<0.05$). For Adolescents, a high level of positive correlation was found between Subjective Well-being at School and School Satisfaction, and a moderate positive correlation between emotion at school ($p<0.05$). A high level of positive correlation was found between the Depression Anxiety Stress Scale and Anxiety, Depression and Stress ($p<0.05$). A high level of positive correlation was found between the Career Adaptability Scale and Anxiety, Control, Curiosity and Confidence ($p<0, 05$).

Keywords: *Career Adaptability, Well-Being, Depression, Anxiety, Stress*

Öğrencilerin Kariyer Uyum Yetenekleri Üzerine Ergenler İçin Kısa Okulda Öznel İyi Oluş ve Depresyon Anksiyete Stresin Etkisi

Bu çalışmanın amacı lise eğitimine devam eden öğrencilerin Öğrencilerin Kariyer Uyum Yetenekleri üzerine Ergenler İçin Kısa Okulda Öznel İyi Oluş ve Depresyon Anksiyete Stresin etkisinin incelenmesidir. Araştırma kapsamında 2021 – 2022 Eğitim Öğretim Yılında İstanbul ilinde öğrenimlerine devam eden 14 (88 öğrenci) yaş, 15 (103 öğrenci) yaş ve 16 (61 öğrenci) yaş toplam 264 öğrenciye ulaşılmıştır. Öğrencilerin 138 tanesi kız ve 126 tanesi erkektir. Araştırma kapsamında araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Ayrıca "Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği", "Kısa Okulda Öznel İyi Oluş Ölçeği" ve "Depresyon, Stres, Angsiyete Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre Ergenler İçin Kısa Okulda Öznel İyi Oluş ve Depresyon Anksiyete Stres Ölçeği (DASS 21) ve alt boyut puanları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$). Ancak öğrencilerin cinsiyetlerine göre Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği (KUYÖ) ve alt boyut puanları arasında anlamlı farklılık görülmüştür ($p<0,05$). Kızların Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği (KUYÖ), Kaygı, Kontrol, Merak ve Güven puanları, erkeklerin Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği (KUYÖ), Kaygı, Kontrol, Merak ve Güven puanlarından yüksek olduğu görülmüştür. Öğrencilerin yaşlarına göre Ergenler İçin Kısa Okulda Öznel İyi Oluş Ölçeği, Okul doyumu, Okulda duygu, Stres, Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği (KUYÖ), kaygı, merak ve güven puanları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0,05$). Ancak öğrencilerin yaşlarına göre Depresyon Anksiyete Stres Ölçeğinin(DASS 21), depresyon ve kontrol puanları arasında anlamlı farklılık görülmüştür ($p<0,05$). 15 yaşındaki öğrencilerin depresyon puanları, 16 yaşındaki öğrencilerin depresyon puanlarından düşük olduğu görülmüştür. 15 yaşındaki öğrencilerin kontrol puanları, 14 ve 17 yaşındaki öğrencilerin depresyon puanlarından düşük olduğu görülmüştür. Ergenler İçin Kısa Okulda Öznel İyi Oluşu ile Kariyer Uyum Yetenekleri (KUYÖ) arasında düşük düzeyde pozitif ilişki tespit edilmiştir. Ancak Ergenler İçin Kısa Okulda Öznel İyi Oluşu ile Depresyon Anksiyete Stres puanları arasında düşük düzeyde negatif ilişki tespit edilmiştir ($p<0,05$). Ergenler İçin Kısa Okulda Öznel İyi Oluşu ile Okul doyumu arasında yüksek düzeyde, okulda duygu arasında ise orta düzeyde pozitif ilişki tespit edilmiştir ($p<0,05$). Araştırma sonuçlarına göre son olarak Depresyon Anksiyete Stres Ölçeği ile Anksiyete, Depresyon ve Stres arasında yüksek düzeyde pozitif ilişki tespit edilmiştir ($p<0,05$).Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği ile Kaygı, Kontrol, Merak ve Güven arasında yüksek yüksek düzeyde pozitif ilişki tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler: *Kariyer Uyum Yetenekleri, Öznel İyi Oluş, Depresyon, Stres, Anksiyete*

Bildiri No: PDR2022.000379 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
Doç. Dr. Osman Nejat Akfırat, Kocaeli Üniversitesi **Psikolojik Danışman Derya Çalışır Yeşilyurt, Kocaeli Üniversitesi*

Examination Of The Relationship Between The Personal Characteristics And The Levels Of Creativity Of Professional Musicians

Art can be defined as a tool for people to express themselves, their feelings and thoughts and the act of creating beautiful things. It is an accepted view that the branch of art that has the deepest impact on people is music. Music is a more universal language than other branches of art, a unique language that everyone can understand. Personality is the whole of the spiritual and spiritual qualities unique to the individual. Although it is an innate potential, it also carries the traces of the culture. It can be thought that music, as a branch of art, can affect the behavior of musicians and cause them to change. In addition, individuals with certain behavioral and personality traits are likely to choose music as a job. It includes the processes of producing, listening, performing and creating music. Music can be directly related to creativity as a method of self-expression. For this reason, musicians can be expected to have creativity as an artist. Although there are very few studies in the field of music and psychology in our country, it has been seen that most of these studies have been done in the fields of music and medicine. In addition, it was determined that almost all of the studies on music and personality traits were carried out with music listeners. For this reason, it is thought that this study conducted with musicians who produce and perform music will contribute to the literature. The universe of this study, which examines the relationship between the personality traits of professional musicians and their creativity levels, consists of musicians over the age of 25. For this purpose, participants were reached through snowball sampling. In the study, musicians; The 'Information Form', which includes demographic information such as age, gender, education level and department graduated, was used to determine personality traits, and the 'Ten-item Personality Traits Scale' was used. The 'Creative Personality Traits Scale' was used to determine the creativity levels. Correlation analysis and "One Way Analysis of Variance" (ANOVA) were used in the analysis of the data, and a significance level of $p<0.05$ was accepted.

Keywords: *Art, music, personality, creativity.*

Profesyonel Müzisyenlerin Kişilik Özellikleri İle Yaratıcılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sanat, insanların kendilerini, duygu ve düşüncelerini ifade etmesine yarayan bir araç ve güzel şeyler yaratma eylemi olarak tanımlanabilir. İnsan üzerinde en derin etkiyi bırakan sanat dalının ise müzik olduğu kabul edilen bir görüştür. Müzik diğer sanat dallarına göre daha evrensel, herkesin anlayabildiği eşsiz bir dildir. Kişilik, bireye özgü manevi ve ruhsal niteliklerin bütünüdür. Doğuştan getirilen bir potansiyel olmakla birlikte, içinde bulunulan kültürün de izlerini taşır. Bir sanat dalı olarak müziğin, müzisyenlerin davranışlarını etkileyebileceği ve değişim göstermeye sebep olacağı düşünülebilir. Ayrıca belli davranış ve

kişilik özelliklerine sahip bireylerin müziği bir uğraş olarak seçmeleri de muhtemeldir. Müzik üretme, dinleme, icra etme ve yaratma süreçlerini içerir. Müzik bir kendini ifade etme yöntemi olarak yaratıcılıkla doğrudan ilişkili olabilir. Bu nedenle müzisyenlerin de bir sanatçı olarak yaratıcılık özelliğine sahip olmaları beklenebilir. Ülkemizde müzik ve psikoloji alanında çok az çalışma bulunmakla beraber, bu çalışmaların çoğunun müzik ve tıp alanlarında yapıldığı görülmüştür. Ayrıca müzik ve kişilik özellikleri konusunda yapılan çalışmaların neredeyse tamamının müzik dinleyicileri ile gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Bu nedenle müziği üreten ve icra eden müzisyenlerle yapılan bu çalışmanın alan yazına katkı sunacağı düşünülmektedir. Profesyonel müzisyenlerin kişilik özellikleri ile yaratıcılık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada evreni, 25 yaş üzeri müzisyenler oluşturmaktadır. Bu amaçla kartopu örneklem yoluyla katılımcılara ulaşılmıştır. Çalışmada, müzisyenlerin; yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi ve mezun olunan bölüm gibi demografik bilgilerini içeren 'Bilgi Formu', kişilik özelliklerini belirlemek için 'On Maddelik Kişilik Özellikleri Ölçeği' kullanılmıştır. Yaratıcılık düzeylerini belirlemek amacıyla 'Yaratıcı Kişilik Özellikleri Ölçeği' kullanılmıştır. Verilerin analizinde, korelasyon analizi ve "Tek Yönlü Varyans Analizi" (ANOVA) kullanılmış, $p<0.05$ anlamlılık düzeyi kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sanat, müzik, kişilik, yaratıcılık.*

Bildiri No: PDR2022.000382 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Nursena OCAK, İstanbul Aydın Üniversitesi* Dr. Abdurrahman KENDİRİCİ, İstanbul Aydın Üniversitesi

Investigating Teh Relation Between Social Media Addiction And Eating Disorder in Adult Individuals

The use of social media, which has recently been under the influence of people and increasing, is a subject that many experts are interested in. The use of social media, which has become the center of people's lives, brings with it many psychopathologies. Eating disorders, one of the psychopathological effects of social media addiction, are discussed in this study as one of these problems. The main purpose of this research; The aim of this study is to examine whether social media addiction has a significant relationship with eating disorder in adults. Looking at the literature, it is seen that studies examining the relationship between eating disorders and social media addiction are still quite limited. This research is thought to be important in terms of determining the relationship between social media addiction and eating disorders. Therefore, it is anticipated that this study will make significant contributions to the literature and clinical psychology in order to close the current gap. A questionnaire was prepared in order to collect data from the participants regarding the research. Socio-Demographic Information Form, Social Media Addiction Scale and Eating Disorder Rating Scale were included in the questionnaire. Quantitative data analysis method was used for the analysis of the data collected within the scope of the research. SPSS-23 program was used in this regard. Correlation analysis was conducted to determine whether there is a significant relationship between social media addiction and eating disorder in adults, which is the first research question of the study. In this direction; There is a positive, significant and low-level relationship between virtual tolerance and restriction behavior, there is no significant relationship between virtual communication and restriction behavior, there is a positive, significant and moderate relationship between virtual tolerance and body shape concerns. There is a positive, significant and low-level relationship between virtual tolerance and concerns about weight, a positive, significant and low-level relationship between virtual communication and concerns about weight, and a positive, significant and low-level relationship between virtual tolerance and concerns about weight. there is a positive, significant and low-level relationship between concerns about eating, there is a positive, significant and low-level relationship between virtual communication and concerns about eating, there is a positive, significant and low-level relationship between virtual tolerance and binge eating behavior. binge eating behavior It was determined that there was a positive, significant and low-level relationship between According to these findings, there is not only a significant relationship between SI and R, but there is a low or moderate significant relationship between all other variables. In line with these findings, the hypothesis that social media addiction has a significant relationship with eating disorder in adults was accepted. In future studies, the same research can be carried out in different cities of Turkey such as Ankara, Izmir, Bursa, or similar studies can be conducted on sample groups such as university students, high school students, working individuals in different sample groups.

Keywords: *Social Media, Social Media Addiction, Eating Behaviour, Eating Disorder, Adult*

Sosyal Medya Bağımlılığı İle Yeme Bozukluğu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Son dönemlerde insanları etkisi altına alıp artış gösteren sosyal medya kullanımı, pek çok uzmanın ilgi duymakta olduğu bir konu niteliğindedir. İnsanların yaşamlarının merkezi konumuna gelmiş olan sosyal medya kullanımı beraberinde pek çok psikopatalojileri de getirmektedir. Bu sorunlardan biri olarak bu araştırmada sosyal medya bağımlılığının psikopatalojik etkilerinden biri olan yeme bozuklukları ele alınmaktadır. Bu araştırmada temel amaç; yetişkin bireylerde sosyal medya bağımlılığının yeme bozukluğu ile anlamlı bir ilişkisi olup olmadığının incelenmesi şeklindedir. Literatüre bakıldığında, yeme bozuklukları ile sosyal medya bağımlılığı arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların henüz oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın, sosyal medya bağımlılığının yeme bozuklukları ile ilişkisini belirlemesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla, bu çalışmanın mevcut açığı kapatma adına literatüre ve klinik psikolojiye önemli katkılarda bulunacağı öngörülmektedir. Araştırmaya ilişkin katılımcılardan veri toplamak maksadıyla bir anket hazırlanmıştır. Ankette Sosyo-Demografik Bilgi Formu, Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği ve Yeme Bozukluğu Değerlendirme Ölçeği yer almıştır. Araştırma kapsamında toplanan verilerin analizi için nicel veri analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu hususta SPSS-23 programından yararlanılmıştır. Çalışmanın birinci araştırma sorusu olan, yetişkin bireylerde sosyal medya bağımlılığı ile yeme bozukluğu arasında anlamlı düzeyde bir ilişkinin olup olmadığını tespit etmek üzere korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda; sanal tolerans ile kısıtlama davranışı arasında pozitif yönlü, anlamlı ve düşük düzeyli ilişki olduğu, sanal iletişim ile kısıtlama davranışı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı, sanal tolerans ile beden şekliyle ilgili endişeler arasında pozitif yönlü, anlamlı ve orta düzeyli ilişki olduğu, sanal iletişim ile beden şekliyle ilgili endişeler arasında pozitif yönlü, anlamlı ve düşük düzeyli ilişki olduğu, sanal tolerans ile kiloyla ilgili endişeler arasında pozitif yönlü, anlamlı ve orta düzeyli ilişki olduğu, sanal iletişim ile kiloyla ilgili endişeler arasında pozitif yönlü, anlamlı ve düşük düzeyli ilişki olduğu, sanal tolerans ile yemeyle ilgili endişeler arasında pozitif yönlü, anlamlı ve düşük düzeyli ilişki olduğu, sanal iletişim ile yemeyle ilgili endişeler arasında pozitif yönlü, anlamlı ve düşük düzeyli ilişki olduğu, sanal tolerans ile tıkanırcasına yeme davranışı arasında pozitif yönlü, anlamlı ve düşük düzeyli ilişki olduğu, sanal iletişim ile tıkanırcasına yeme davranışı arasında pozitif yönlü, anlamlı ve düşük düzeyli ilişki olduğu saptanmıştır. Bu bulgulara göre, yalnızca Sİ ile R arasında anlamlı bir ilişki bulunmamakta, diğer tüm değişkenler arasında düşük veya orta düzeyli anlamlı ilişki bulunmaktadır. Elde edilen bu bulgular doğrultusunda, yetişkin bireylerde sosyal medya bağımlılığının yeme bozukluğu ile anlamlı ilişkiye sahip olduğuna ilişkin hipotez kabul edilmiştir. İleride yapılabilecek olan çalışmalarda, Ankara, İzmir, Bursa gibi Türkiye'nin farklı şehirlerinde aynı araştırma gerçekleştirilebilir veya farklı örnek gruplarında, üniversite öğrencileri, lise öğrencileri, çalışan bireyler gibi örneklem grupları üzerinde benzer araştırmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Medya, Sosyal Medya Bağımlılığı, Yeme Davranışı, Yeme Bozukluğu, Yetişkin*

Bildiri No: PDR2022.000383 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Zehra Çalışkan, Marmara Üniversitesi* Prof. Dr. Halil Ekşi, Marmara Üniversitesi

Adaptation of the Milwaukee Youth Belongingness Scale to Turkish

Belonging is expressed as a basic requirement by many theorists and is associated with numerous positive outcomes of education. The aim of this study is to adapt the scale called The Milwaukee Youth Belongingness Scale (MYBS) developed by Slaten, Rose, Bonifay and Ferguson (2019) to Turkish and to conduct a psychometric examination. The scale, consisting of 9 items and 3 factors, was developed to evaluate the belonging of middle school students in the fields of school, family and peer. Thus, the study was conducted on 6th, 7th and 8th grade middle school students between the ages of 11 and 15. After obtaining the necessary permissions for the scale, the Turkish form, which was created by translating the scale into Turkish by multiple experts who speak a good level of English and Turkish, was translated back into English by other experts. After examining the consistencies between the two forms, it was determined that the new form, which was formed in terms of meaning and grammar, was not different from its original form. The translation form of the scale was applied to a total of 373 students, 187 girls and 186 boys in the study group. Confirmatory factor analysis, internal consistency and criterion link validity analysis methods were used for validity and reliability studies. As a result of the analysis of the factor structure with confirmatory factor analysis (CFA), it was observed that the three-factor structure of the original scale was also confirmed for Turkish culture. As a result of the fit index values were found to be $\chi^2/df= 1.76$, RMSEA= .04, CFI= .97, GFI= .97, TLI= .96, IFI= .97. In addition, for criterion link validity, a positive significant relationship was found between the Milwaukee Youth Belongingness Scale and the "family" and "friend" sub-dimensions of the Multidimensional Students' Life Satisfaction Scale and the Psychological Sense of School Membership Scale scores. Cronbach α values for these measurements were calculated to obtain evidence on the reliability levels of the relevant measurements. Based on CFA results and calculated Cronbach α values, the Milwaukee Youth Belongingness Scale shows that it will provide a reliable and valid evaluation in determining the experiences of secondary school students about belonging in our country.

Keywords: *belonging, middle school students, validity, reliability, beloging scale*

Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği' nin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Aidiyet, birçok kuramcı tarafından temel gereksinim olarak ifade edilmektedir. Eğitimin sayısız olumlu çıktısı ile ilişkisi mevcuttur. Bu çalışmanın amacı, Slaten, Rose, Bonifay ve Ferguson (2019) tarafından geliştirilen The Milwaukee Youth Belongingness Scale (MYBS) adlı ölçeğin Türkçe' ye uyarlanması ve psikometrik incelemesini yapmaktır. 9 madde ve 3 faktörden oluşan ölçek, ortaokul öğrencilerinin aidiyetlerini okul, aile ve akran alanlarında değerlendirmek için geliştirilmiştir. Çalışma bu doğrultuda, yaşları 11 ile 15 arasında değişen

6. 7. ve 8. sınıf ortaokul öğrencileri üzerinde araştırılmıştır. Ölçek için gerekli izinler alındıktan sonra ölçeğin iyi düzeyde İngilizce ve Türkçe bilen birden çok uzmanlar tarafından Türkçe' ye çevrilmesi ile oluşturulan Türkçe form, başka uzmanlar tarafından tekrar İngilizceye geri çevrilmiştir. İki form arasındaki tutarlılıklar incelendikten sonra anlam ve dilbilgisi yönünden oluşan yeni formun orijinal formundan farklı olmadığı saptanmıştır. Ölçeğin çeviri formu, çalışma grubunda yer alan 187 kız ve 186 erkek olmak üzere toplam 373 öğrenciye uygulanmıştır. Geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları için doğrulayıcı faktör analizi, iç tutarlık ve ölçüt bağlantı geçerlilik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Faktör yapısının doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile incelenmesi sonucunda, ölçeğin orijinaline ilişkin üç faktörlü yapının, Türk kültürü için de doğrulandığı gözlenmiştir. Analiz sonucunda uyum indeksi değerleri için χ^2/df= 1.76, RMSEA= .04, CFI= .97, GFI= .97, TLI= .96, IFI= .97 olarak bulunmuştur. Ayrıca ölçüt bağlantı geçerliği için, Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği ile Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyumu Ölçeği' nin ''aile'' ve ''arkadaş'' alt boyutu ve Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler saptanmıştır. İlgili ölçümlerin güvenirlik düzeylerine ilişkin kanıtlar elde etmek üzere bu ölçümlere ilişkin Cronbach α değerleri hesaplanmıştır. DFA sonuçları ve hesaplanan Cronbach α değerlerine dayalı olarak, Milwaukee Gençlik Aidiyet Ölçeği' nin ülkemizde ortaokul öğrencilerinin aidiyet ile ilgili deneyimlerini belirlemede güvenilir ve geçerli bir değerlendirme sağlayacağını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *aidiyet, ortaokul öğrencileri, geçerlik, güvenirlik, aidiyet ölçeği*

Bildiri No: PDR2022.000384 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Oğuzhan Kırdök, Çukurova Üniversitesi* Uzm. Psk. Danışman Pervin Büşra Alibekiroğlu, Çukurova Üniversitesi

Examination of The Relationship Between Career Values And Experiences with Workflow of Different Professional Staff

Today, career has turned into a concept that includes not only the transition from school to work and the advancement in the profession, but all processes in life. Because the time spent working is also a part of the life process. Flow is defined as the state of not noticing how time passes by losing the perception of time while doing something in life. The realization of this flow in the work process is the work flow experience. One of the important determinants that affect people's career behaviors and motivation is career values, which can also be expressed as the explanation for why they do that job. The aim of this study is to examine career others as a predictor of work flow experiences of individuals in four different professions. The study group of the research consists of 203 professional staff in the fields of law, engineering, education and psychological counseling. Personal information form, Career anchors scale and Work related flow scale were used in the research. Correlation analysis, regression analysis, analysis of variance and t test were used in the analysis of the data. Research findings showed that the work flow experiences of professionals working in each profession are predicted by different career values. Technical functional competency career value as a predictor of the workflow of law professionals; Predictors of engineers' workflow, entrepreneurial creativity and challenge career values; While the predictors of teachers' work flow were autonomy, entrepreneurial creativity and general managerial competence career values, the predictors of psychological counselors' work flow were entrepreneurial creativity and lifestyle career values.
As a result of the findings, the information obtained about the career values that affect the work flow of the employees in four different professions provides important information for the students to choose a profession in line with their career values in vocational orientation.

Keywords: *Career Values, Experiences with Workflow, Professional Staff*

Farklı Meslek Elemanlarının Kariyer Değerleri İle İş Akış Deneyimleri Arasındaki İlişkisinin İncelenmesi

Günümüzde kariyer yalnızca okuldan işe geçiş sürecini ve meslekte yükselişi değil yaşamındaki tüm süreçleri içeren bir kavrama dönüşmüştür. Çünkü çalışarak geçirilen zamanlar da yaşam sürecinin bir parçası olarak gerçekleşmektedir. İnsan yaşamda bir uğraşta bulunurken zaman algısını kaybederek, zamanın nasıl geçtiği fark etmemesi durumu akış olarak tanımlanmaktadır. Bu akış çalışma sürecinde gerçekleşmesi ise iş akış deneyimidir. İnsanların kariyer davranışları ve motivasyonunu etkileyen önemli belirleyicilerinin biri o işi ne amaçla yaptığının açıklaması olarak da ifade edilecek kariyer değerleridir. Bu çalışmanın amacı farklı mesleklerde çalışan bireylerin iş akış deneyimlerinin yordayıcısı olarak kariyer diğerlerini incelemektir.
Araştırmanın çalışma grubunu hukuk, mühendislik, eğitim ve psikolojik danışmanlık alanında

görev yapan 203 meslek elemanı oluşturmaktadır. Çalışanların 50'si mühendislik, 44'ü hukuk, 55'i eğitim ve 54'ü PDR alanında çalışanlardan oluşmaktadır. Araştırmada kişisel bilgi formu ile Kariyer çapaları ölçeği ve İşe kapılma ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde korelesyon analizi, regresyon analizi, varyans analizi ve t testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda her bir meslek alanında çalışan meslek mensuplarının iş akış deneyimlerin farklı kariyer değerleri tarafından yordandığı bulunmuştur. Hukuk alanı çalışanlarının iş akışının yordayıcısı teknik fonksiyonel yeterlilik kariyer değeri; Mühendislerin iş akışının yordayıcıları, girişimci yaratıcılık ve meydan okuma kariyer değerleri; Öğretmenlerin iş akışının yordayıcıları özerklik, girişimci yaratıcılık ve genel yönetim yeterliliği kariyer değerleri iken psikolojik danışmanların iş akışının yordayıcıları ise girişimci yaratıcılık ve hayat tarzı kariyer değerleri olarak bulunmuştur Ayrıca dört meslek alanı mensuplarının iş akış deneyimleri arasında bir farklılık bulunamamıştır. Bulgular sonucunda dört farklı meslekte çalışanların iş akış deneyimini etkileyen kariyer değerleri hakkında elde edilen bilgiler, kariyer psikolojik danışmanlığı sürecinde öğrencilerin kendi kariyer değerleri doğrultusunda meslek seçimi yapmalarında önemli bir veri sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer değeri, İş akış deneyimi, Meslek elemanları,*

Bildiri No: PDR2022.000390 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi HARUN İSMAİL İNCEKARA, İstanbul Medipol Üniversitesi* Doç. Dr. ÜLKÜ TOSUN, İstanbul Medipol Üniversitesi

The Effect of Sexual Orientation on Professional Lives of Individuals in the Disadvantaged Group Based on Sexual Orientation

The aim of the study is to examine the effect of sexual orientation on the professional lives of individuals in the disadvantaged group based on sexual orientation. This study was prepared on the basis of the phenomenology design, which is one of the qualitative research methods, and was examined with content and descriptive analysis. The data of the study were collected in the form of semi-structured online (Zoom Program) interviews, which lasted approximately 15-20 minutes, since the participants reside in different countries (11 people from Turkey, 1 from Syria, 1 from Germany and 2 from the South American continent they do not want to name). The study group of this research consists of a total of 15 people, 8 gay, 4 transsexual, 1 bisexual, 1 lesbian and 1 pansexual, determined by snowball sampling method. Within the framework of content analysis, audio recordings of video conference calls made over the online (Zoom program) were written by hand and interview transcripts were prepared. Interview transcripts A framework was created for content analysis through Microsoft Office programs (Word and Excel) and data were processed according to the thematic framework. In the data analysis process, each question included in the research questions was accepted as the themes of the research. For this reason, each theme was analyzed within itself and divided into codes and then categories. This theme, category and codes were arranged and the findings were defined and interpreted. Finally, within the scope of the descriptive analysis, direct quotations were frequently made in order to directly reflect the views of the participants. 30 codes and 10 categories developed by the 15 LGBTI individuals participating in the research regarding the effect of their sexual orientation on their professional lives were gathered under 5 themes. Each of these 5 themes is divided into two categories, positive and negative. The categories of "sexual orientation can affect the choice of profession" and "sexual orientation does not affect the choice of profession" were under the theme of "the opinions of individuals in the disadvantaged group based on sexual orientation on the effect of sexual orientation on the choice of profession", "sexual orientation has positive effects on professional life" and "sexual orientation has positive effects on professional life". The categories “sexual orientation has a negative effect on professional life” categories were under the theme “positive and negative effects of sexual orientation on the professional lives of individuals in the disadvantaged group based on sexual orientation”, “sexual orientation can be revealed in professional life” and “sexual orientation can be hidden in professional life” categories “sexual orientation Under the theme of "revealing or hiding the sexual orientation of individuals in the disadvantaged group based on professional life", the categories "sexual orientation may affect professional performance" and "sexual orientation may not affect occupational performance" categories "individuals in the disadvantaged group based on sexual orientation Under the theme of "the effects of national orientations on professional performance", the categories "matching sexual orientation with career goals does not have any effect" and "coordination of sexual orientation with career goals may cause some problems" categories "the overlap of sexual orientation of individuals in the disadvantaged group based

on sexual orientation with their career goals". gathered under the theme ". According to the results of the research, it has been seen that there are more opinions that sexual orientation can have an effect on the choice of profession, that sexual orientation can have a negative effect on the choice of profession, that sexual orientation can be hidden in professional life, and that sexual orientation can affect professional performance. In order to find a solution to discrimination based on sexual orientation in professional life, it is important that concrete steps should be taken regarding the issue, that the political mechanism should encourage LGBTI+Q individuals to employ individuals with a certain number of different orientations, recognize positive discrimination, and raise awareness of non-governmental organizations on this issue. is thought to be.

Keywords: *sexual orientation, lgbti, disadvantaged group, job*

Cinsel Yönelim Temelli Dezavantajlı Gruptaki Bireylerin Cinsel Yönelimlerinin Mesleki Yaşantılarına Etkisi

Araştırmanın amacı cinsel yönelim temelli dezavantajlı gruptaki bireylerin cinsel yönelimlerinin mesleki yaşantılarına etkisini incelemektir. Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni temel alınarak hazırlanmış, içerik ve betimsel analizle incelenmiştir. Çalışmanın verileri, katılımcıların farklı ülkelerde ikamet etmesi sebebiyle (11 kişi Türkiye, 1 Suriye, 1 kişi Almanya ve 2 kişi ismini vermek istemedikleri Güney Amerika kıtası ülkesi) yaklaşık 15-20 dakika süren yarı yapılandırılmış çevrim içi (Zoom Programı) görüşme şeklinde toplanmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu kartopu örnekleme yöntemi ile belirlenen 8 gey, 4 transseksüel, 1 biseksüel, 1 lezbiyen ve 1 panseksüel olmak üzere toplam 15 kişiden oluşmaktadır. İçerik analizi çerçevesinde çevrim içi (Zoom programı) üzerinden yapılan video konferans görüşmelerinin ses kayıtları el ile yazılarak görüşme dökümleri hazırlanmıştır. Görüşme dökümleri Microsoft Office programları (Word ve Excell) üzerinden içerik analizi için bir çerçeve oluşturulmuş ve tematik çerçeveye göre veriler işlenmiştir. Veri analiz sürecinde, araştırma soruları içerisinde yer alan her bir soru araştırmanın temaları olarak kabul edilmiştir. Bundan dolayı her bir tema da kendi içinde analiz edilerek önce kodlara daha sonra ise kategorilere ayrılmıştır. Bu tema, kategori ve kodlar düzenlenip elde edilen bulgular tanımlanmış ve yorumlanmıştır. Son olarak, betimsel analiz kapsamında, katılımcıların görüşlerini direkt olarak yansıtmak amacıyla sıklıkla doğrudan alıntılar yapılmıştır. Araştırmaya katılan 15 LGBTİ bireyinin cinsel yönelimlerinin meslek yaşantılarına etkisine ilişkin geliştirdikleri 30 kod ve 10 kategori 5 tema altında toplanmıştır. Bu 5 temanın her biri kendi içinde olumlu ve olumsuz olmak üzere ikişer kategoriye ayrılmıştır. "cinsel yönelim meslek seçimine etki edebilir" ve "cinsel yönelim meslek seçimine etki etmez" kategorileri "cinsel yönelim temelli dezavantajlı gruptaki bireylerin cinsel yönelimin meslek seçimi üzerindeki etkisine ilişkin görüşleri" teması altında, "cinsel yönelimin meslek yaşantısına olumlu anlamda etkileri vardır" ve "cinsel yönelimin meslek yaşantısına olumsuz anlamda bir etkisi vardır" kategorileri "cinsel yönelim temelli dezavantajlı gruptaki bireylerin cinsel yönelimin mesleki yaşantıları üzerine olumlu ve olumsuz etkileri" teması altında, "cinsel yönelim meslek yaşantısında açığa çıkarılabilir" ve "cinsel yönelim meslek yaşantısında gizlenebilir" kategorileri "cinsel yönelim temelli dezavantajlı gruptaki bireylerin cinsel yönelimlerini meslek yaşantısında açığa çıkarma veya gizleme" teması altında, "cinsel yönelim mesleki performansı etkileyebilir" ve "cinsel yönelim mesleki performansı etkilemeyebilir" kategorileri "cinsel yönelim temelli dezavantajlı gruptaki bireylerin cinsel yönelimlerinin mesleki performans üzerine etkileri" teması altında, "cinsel yönelimin kariyer hedefleri ile örtüşmesi herhangi bir etkiye sahip

değildir” ve “cinsel yönelimin kariyer hedefleri ile örtüşmesi bazı sorunlara neden olabilir” kategorileri “cinsel yönelim temelli dezavantajlı gruptaki bireylerin cinsel yönelimlerinin kariyer hedefleri ile örtüşmesi” teması altında toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, cinsel yönelimin meslek seçimine etkisi olabileceği, cinsel yönelimin meslek seçiminde olumsuz bir etkiye sahip olabileceği, cinsel yönelimin meslek yaşantısında gizlenebileceği ve cinsel yönelimin mesleki performansı etkileyebileceği görüşlerinin daha fazla olduğu görülmüştür. Mesleki yaşantılarda cinsel yönelim temelli ayrımcılığa çözüm bulmak için, konu ile ilgili somut adımların atılması gerektiği, siyasi mekanizmanın LGBTİ+Q bireylerine yönelik işyerlerine getirilebilecek belirli sayıda farklı yönelime sahip bireylerin çalıştırılması ile ilgili teşvikler verilip pozitif ayrımcılıklar tanınması ve sivil toplum kuruluşlarının da bu konuda bilinçlendirmesinin önemli olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *cinselyönelim, dezavantajlıgrup, lgbti, meslek*

Bildiri No: PDR2022.000391 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Sezen GÜLEÇ, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*

Adaptation of the Basic Psychological Need Satisfaction at Work Scale to Turkish: A Validity and Reliability Study

Basic Psychological Needs Scale; It is an index of scales developed to determine the level of satisfaction of individuals' basic psychological needs in many areas of life, including general, work, physical education, and interpersonal relations, and has differentiated versions in these areas. Basic Psychological Need Satisfaction at Work Scale consists of 3 sub-dimensions and 21 items: basic psychological needs are autonomy (7 items), competence (6 items) and relatedness (8 items). It is accepted that the higher the scores the individuals get from the subscales, the more their psychological need is satisfied than the other needs.

In order to adapt the Basic Psychological Need Satisfaction at Work Scale to the Turkish sample, first of all, necessary permissions were obtained by contacting the researchers who developed the scale. Later, translation studies of the scale were carried out. In the translation studies, support was received from three academicians with field knowledge and English language proficiency. It was compared with the original form and the opinions of two different psychological counselor academicians were taken on the selection of the most appropriate items. After these processes, the Turkish form of the scale was created and given to two academicians from the field of English, they were asked to translate it back into English and it was concluded that the meanings were equivalent. In order to evaluate the scale in terms of language validity, first of all, the scale was applied to 109 employees working at Sivas Cumhuriyet University and the scale was finalized. Then, the adaptation study was started.

The Basic Psychological Need Satisfaction at Work Scale was applied to 357 teachers working in Sivas on a voluntary basis. After the application, the construct validity of the scale was tested with confirmatory factor analysis. According to the results of confirmatory factor analysis, fit indices; $\chi 2$ /sd =2.01, GFI= .98, CFI=.92, RMSEA=.058. According to these findings, it can be said that the data fit well with the scale and the construct validity of the Basic Psychological Need Satisfaction at Work Scale was supported. The criterion validity of the Basic Psychological Need Satisfaction at Work Scale was tested with the Job Satisfaction Scale. The correlation coefficient between the Basic Psychological Need Satisfaction at Work Scale and the Job Satisfaction Scale was found to be .69. The Cronbach Alpha internal consistency coefficient for the reliability of the scale was calculated as .76. The results showed that the Basic Psychological Need Satisfaction at Work Scale is a valid and reliable scale in the Turkish sample as well.

Keywords: *Work, basic psychological needs, scale*

İş Yaşamında Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği; genel, iş, fiziksel eğitim, kişiler arası ilişkiler olmak üzere birçok yaşam alanında bireylerin temel psikolojik ihtiyaçlarının doyum düzeyini belirlemeye yönelik geliştirilen ve bu alanlarda farklılaştırılmış versiyonları bulunan ölçekler dizinidir. Ölçek, temel psikolojik ihtiyaçlar özerklik (7 madde), yeterlik (6 madde) ve ilişkili olma(8 madde) olmak üzere 3 alt boyuttan ve 21 maddeden oluşmaktadır. Bireylerin alt ölçeklerden aldıkları puanlar yükseldikçe o psikolojik ihtiyacı diğer ihtiyaçlara göre daha fazla doyuma ulaştığı kabul edilmektedir.

İş Yaşamında Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği'nin Türk örneklemine uyarlanması için öncelikle ölçeği geliştiren araştırmacılarla iletişime geçilerek gerekli izinler alınmıştır. Daha sonra ölçeğin çeviri çalışmaları yapılmıştır. Çeviri çalışmalarında, alan bilgisi ve İngilizce dil yeterliği olan üç akademisyenden destek alınmıştır. Orijinal form ile karşılaştırılarak, en uygun maddelerin seçimi konusunda farklı iki psikolojik danışman akademisyenin de görüşleri alınmıştır. Bu işlemlerden sonra ölçeğin Türkçe formu oluşturulmuş ve İngilizce alanından iki akademisyene verilerek yeniden İngilizceye çevirmeleri istenmiş ve anlamların eşdeğer olduğu sonucuna varılmıştır. Ölçeğin dil geçerliği anlamında değerlendirilmesi için öncelikle Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde görev yapan 109 çalışana ölçek uygulanmış ve ölçeğe son hali verilmiştir. Ardından uyarlama çalışmasına geçilmiştir.

İş Yaşamında Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği, Sivas İlinde görev yapan 357 öğretmene, gönüllülük esasına göre uygulanmıştır. Uygulama sonrasında, ölçeğin yapı geçerliği doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre uyum indeksleri; $\chi 2$ /sd =2.01, GFI= .98, CFI=.92, RMSEA=.058 olarak bulunmuştur. Bu bulgulara göre, verinin ölçeğe iyi uyum gösterdiği ve İş Yaşamında Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği'nin yapı geçerliğinin desteklendiği söylenebilir. İş Yaşamında Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği'nin ölçüt geçerliği ise İş Doyumu Ölçeği ile sınanmıştır. İş Yaşamında Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği ile İş Doyumu Ölçeği arasındaki korelasyon katsayısı .69 olarak bulunmuştur. Ölçeğin güvenirliğine ilişkin, Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ise .76 olarak hesaplanmıştır. Sonuçlar, İş Yaşamında Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği'nin Türk örnekleminde de geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: *İş, temel psikolojik ihtiyaçlar, ölçek*

Bildiri No: PDR2022.000393 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Doç. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Salih EMİROĞLU, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

Perspective of Psychological Counselors about School Dropout: A Qualitative Study

Problem: School dropout, which is defined as individuals who leave the education and training programs, they have started, without graduating/getting a diploma, is seen as a matter that is frequently encountered in Turkey and other countries and needs to be intervened. It is observed that counselors working in schools are in a critical position in both the prevention and intervention processes in the problem of school dropout. Therefore, the opinions and experiences of counselors working in schools gain importance in understanding this problem in depth. Furthermore, dropout is most common in high schools. From this point of view, in this study, it is aimed to determine the risk factors related to the school dropout problem, the strategies followed by the counselors in the school dropout process and the protective factors in school dropout, within the framework of the opinions of counselors working in high schools.
Method: The research was carried out in the phenomenology design in qualitative research designs. The research was carried out with a total of 28 counselors, 16 male and 12 female. Participants were selected from among counselors working in high school institutions in different provinces, using the criterion sampling method, one of the purposive sampling methods. In the research, it was determined as a criterion that psychological counselors had previously encountered school dropout. A personal information form and an interview form developed by the researchers were used as data collection tools. The interviews were recorded and their transcripts were written. Descriptive analysis and content analysis methods were used in the analysis of the data obtained.
Findings: Within the framework of the opinions of school psychological counselors, 4 main themes as "Individual Factors", "Family Factors", "School Related Factors" and "Social Factors" and 11 sub-themes and 28 codes related to these main themes were determined. Then, the strategies followed by the counselors in the school leaving process was explained within the framework of the determined themes. Finally, according to school psychological counselors, the protective factors in school dropout were expressed under the themes of "School" and "Family".
Results: Individual factors that psychological counselors stated as risk factors for school dropout; were determined lack of motivation, the effect of peers on early leaving, students' health problems and academic factors. Familial risk factors are arranged as structure of the family, the role of the family in the educational process and family attitudes. School-related factors were determined as the general climate of the teachers and the school. It has been revealed that during the school dropout process, counselors firstly search for the reasons, communicate with the family and make various interventions according to the reasons, as a result of which there are students who continue to school, as well as those who drop out. Finally, within the framework of the opinions of counselors, it has been revealed that the conscious and supportive family is a protective factor for school dropout, in addition, the counselors working at the school, school administrators and teachers are protective against school dropout.

Keywords: *school dropout, school counselor, high school, risk factors, protective factors*

Psikolojik Danışman Bakış Açısıyla Okul Terki: Nitel Bir Çalışma

Amaç: Bireylerin başladıkları eğitim-öğretim programlarını diploma almadan/mezun olmadan ayrılmaları olarak tanımlanan okul terki Türkiye'de ve diğer ülkelerde sıklıkla karşılaşılan ve müdahale edilmesi gereken bir problem olarak görülmektedir. Okullarda görev yapan psikolojik danışmanların okul terki probleminde hem de önleme hem de müdahale süreçlerinde kritik bir konumda oldukları gözlenmektedir. Dolayısıyla bu problemin derinlemesine anlaşılmasında okullarda çalışan psikolojik danışmanların görüş ve deneyimleri önem kazanmaktadır. Ayrıca okul terkine en sık ortaöğretim kademesinde rastlanmaktadır. Buradan hareketle bu araştırmada ortaöğretimde görev yapan okul psikolojik danışmanlarının görüşleri çerçevesinden okul terki problemine ilişkin risk faktörleri, okul terki sürecinde psikolojik danışmanların izledikleri yol haritası ve okul terkinde koruyucu faktörlerin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmaktadır.
Yöntem: Araştırma nitel araştırma desenlerinde olgubilim (fenomenoloji) deseninde gerçekleştirilmiştir. Araştırma 16 erkek 12 kadın olmak üzere toplamda 28 okul psikolojik danışmanı ile yürütülmüştür. Katılımcılar farklı illerdeki ortaöğretim kurumlarında görev yapan psikolojik danışmanlar arasından amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Araştırmada psikolojik danışmanların daha önce okul terki ile karşılamış olmaları ölçüt olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler yüz yüze ve online olarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler kayıt altına alınmış ve deşifreleri yazılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri kullanılmıştır.
Bulgular: Okul psikolojik danışmanlarının görüşleri çerçevesinde okul terkine ilişkin risk faktörleri "Bireysel Faktörler", "Ailesel Faktörler", "Okul Kaynaklı Faktörler" ve "Toplumsal Faktörler" olmak üzere 4 ana tema ve bu ana temalara ilişkin 11 alt tema ve 28 kod olarak belirlenmiştir. Ardından psikolojik danışmanların okul terki sürecinde izlediği yol haritası belirlenen temalar çerçevesinde açıklanmıştır. Son olarak da okul psikolojik danışmanlarına göre okul terkinde koruyucu faktörler "Okul" ve "Aile" temaları altında ifade edilmiştir.
Sonuçlar: Psikolojik danışmanların okul terkinde risk faktörü olarak belirttikleri bireysel kaynaklı faktörler; motivasyon eksikliği, akranların okul terkine etkisi, öğrencilerin sağlık sorunları ve akademik faktör olarak belirlenmiştir. Ailesel risk faktörleri; ailenin yapısı, ailenin eğitim sürecindeki rolü ve aile tutumları olarak sıralanmaktadır. Okul kaynaklı faktörler ise öğretmenlerin ve okulun genel iklimini olarak belirlenmiştir. Psikolojik danışmanların okul terki sürecinde psikolojik danışmanların öncelikle nedenleri araştırdıkları, aile iletişime geçtikleri ve nedenlere göre çeşitli müdahalelerde bulundukları sonuçta okula devam eden öğrenciler olabildiği gibi bırakanların da olduğu ortaya konulmuştur . Son olarak okul psikolojik danışmanlarının görüşleri çerçevesinde ailenin bilinçli ve destekleyici olmasının okul terkine ilişkin koruyucu faktör olduğu buna ek olarak okulda görev yapan psikolojik danışmanların okul yöneticileri ve öğretmenlerin okul terkine karşı koruyucu olduğu sonucu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *okul terki, okul psikolojik danışmanı, ortaöğretim, risk faktörleri, koruyucu faktörler.*

Bildiri No: PDR2022.000394 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Dr. Öğr. Üyesi Halime Eker, İstanbul Kültür Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Sena Erol Karaca, Yıldız Teknik Üniversitesi*

Examining the Relationship Between the Externality of Happiness and Self-efficacy among Adults

Happiness is seen as an essential component of having a good life. Individuals who see their happiness levels outside of their control externalize happiness. The externality of happiness is the belief that the happiness of individuals is determined by external factors instead of their own will. Self-efficacy can be seen as a structure that affects the externality of happiness. Self-efficacy, which means that individuals rely on their own resources, is defined as the belief that they can initiate and maintain actions that will have an impact on what is happening in life. This research aims to examine the relationship between the externality of happiness and self-efficacy in adults. Another purpose of the study is to determine whether both variables differ in terms of gender, education level, marital status and perceived economic status. The research was carried out using the correlational survey model. The study group of the research consists of 316 adults aged between 18-61. Of the participants with an average age of 34.75, 205 (64.9%) were female and 111 (35.1%) were male. Data were tested with descriptive statistics, t-test, One-way ANOVA, Correlation Analysis and Simple Linear Regression Analysis. According to the research findings, it was found that there is a negative significant relationship between the externality of happiness and self-efficacy ($r= -.258$, $p<.01$). In addition, as a result of the simple linear regression analysis, it was determined that self-efficacy significantly predicts the externality of happiness and explained 6.7% of the variance in the externality of happiness ($R^2=.067$, $p<.001$). It was determined that the externality of happiness does not differ according to gender, education level, marital status and perceived economic status. In the study, it was found that self-efficacy differs significantly according to gender and the self-efficacy levels of men are significantly higher than women. It was determined that self-efficacy does not differ significantly according to educational level, marital status and perceived economic status variables. It was determined that the externality of happiness and self-efficacy are related to each other in adults and self-efficacy is a significant predictor of the externality of happiness.

Keywords: *Adults, externality of happiness, self-efficacy*

Yetişkinlerde Mutluluğun Dışsallığı ve Öz-yeterlik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Mutluluk, iyi bir yaşama sahip olmanın temel bir bileşeni olarak görülmektedir. Mutluluk düzeylerini kendi kontrollerinin dışında gören bireyler mutluluğu dışsallaştırmaktadır. Mutluluğun dışsallığı, bireylerin mutluluklarının kendi iradeleri yerine dış etkenlerce belirlendiği inancıdır. Öz-yeterlik, mutluluğun dışsallığını etkileyen bir yapı olarak görülebilir. Bireylerin kendi kaynaklarına güvenmesi anlamına gelen öz-yeterlik, yaşamda olanlar üzerinde etkili olacak eylemleri başlatıp sürdürebilmeye ilişkin inanç şeklinde tanımlanmaktadır. Bu araştırma, yetişkinlerde mutluluğun dışsallığı ile öz-yeterlik arasındaki

ilişkinin incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırmadaki bir diğer amaç ise, her iki değişkenin cinsiyet, eğitim düzeyi, medeni durum ve algılanan ekonomik durum değişkenleri açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Araştırma ilişkisel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu yaşları 18-61 arasında değişen 316 yetişkin bireyden oluşmaktadır. Katılımcıların 205'i (%64.9) kadın, 111'i (%35.1) erkek ve yaş ortalaması 34.75'tir. Araştırma verilerini toplamak Kişisel Bilgi Formu, Genel Özyeterlilik Ölçeği ve Mutluluğun Dışsallığı Ölçeği kullanılmıştır. Veriler betimleyici istatistikler, t testi, Tek Yönlü ANOVA, Korelasyon Analizi ve Basit Doğrusal Regresyon Analizi ile test edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, mutluluğun dışsallığı ile öz-yeterlik arasında (r= -.258, p<.01) negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Ayrıca, yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonucunda öz-yeterliğin mutluluğun dışsallığını anlamlı şekilde yordadığı ve mutluluğun dışsallığındaki varyansın %6.7'sini açıkladığı belirlenmiştir (R^2=.067, p<.001). Mutluluğun dışsallığının cinsiyete, eğitim düzeyine, medeni duruma ve algılanan ekonomik duruma göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Araştırmada, öz-yeterliğin cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaştığı ve erkeklerin öz-yeterlik düzeylerinin kadınlardan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulunmuştur. Öz-yeterliğin eğitim düzeyi, medeni durum ve algılanan ekonomik durum değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, yetişkin bireylerde mutluluğun dışsallığı ile öz-yeterliğin birbiriyle ilişkili olduğu ve öz-yeterliğin mutluluğun dışsallığının anlamlı bir yordayıcısı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Yetişkinler, mutluluğun dışsallığı, öz-yeterlik*

Bildiri No: PDR2022.000396 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Fikret GÜLAÇTI, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi* Öğr. Gör. Zeynep ÇİFTCİ, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Examining The Life Satisfaction That University Student Gain From Higher Education In Terms Of Some Variants

University youth is the education level that has the most number of students in Europe according the population. It means that 95 out of every thousand people are university students. This situation makes the satisfaction that university students gain from higher education more important. It is important to find out the gained satisfaction and identify the components that affect satisfaction. It is thought that this importance affect both process of education and job satisfaction of person after education process.
In this study, university students' fear of happiness, life satisfaction in higher education, mutual happiness levels, happiness and well-being levels are investigated from the stand point of some variants. The study group of the research consists of 368 students studying in various programs at a state university. To collect the research data, Fear of Happiness, Happiness Scale, Higher Education Life Satisfaction Scale, Mutual Happiness Scale, PERMA well-being model and personal information form were used. This research is a descriptive study in scanning model. In the analysis of data, T-test, One-Way Analysis of Variance and Kruskal Wallis were used. It is seen that there is a remarkable difference between gender variants and fear of happiness, happiness and life satisfaction in the higher education. It is observed that there is a significant difference between perceived academic achievement variants and scores of life satisfaction, mutual happiness, happiness and well-being in higher education. A considerable difference between perceived socioeconomic level and perceived level of happiness and fear of happiness, life satisfaction in higher education, mutual happiness, happiness and well-being was found A significant difference was found between the perceived life satisfaction variant and happiness, life satisfaction in higher education, mutual happiness and well-being levels. These findings were discussed in the light of related literature and suggestions are presented for practitioners and researchers.Main data and work plan of the research The 23rd International Congress of Psychological Counseling and Guidance is generally planned as a presentation.

Keywords: *Higher education life satisfaction, fear of happiness, mutual happiness, PERMA well-being model*

Üniversite Öğrencilerinin Yükseköğretimden Aldıkları Yaşam Doyumunun Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Üniversite gençliği nüfusa göre Avrupa da en fazla öğrenci sayısına sahip öğretim düzeyidir. Bu da her bin kişiden 95 inin üniversite öğrencisi olmasına karşılık gelmektedir. Bu durum üniversite gençliğinin yüksek öğretimden aldıkları doyumu önemli hale getirmektedir. Alınan doyumun bilinmesi ve doyumu etkileyen bileşenlerin tespiti önemlidir. Bu önemlilik hem öğretim sürecini hem de öğretim sürecinden sonra kişinin mesleki doyumunu da etkileyeceği düşünülmektedir.

Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin mutluluk korkusu, yükseköğretimde yaşam doyumu, karşılıklı mutluluk düzeyleri, mutluluk ve iyi oluş düzeyleri bazı değişkenler açısından incelenmektedir. Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinde çeşitli programlarda öğrenim gören 368 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında Mutluluk Korkusu, Mutluluk Ölçeği, Yükseköğretimde Yaşam Doyumu Ölçeği, Karşılıklı Mutluluk Ölçeği, PERMA iyi oluş modeli ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Verilerin analizinde t-testi, Tek Yönlü Varyans Analizi ve Kruskal Wallis kullanılmıştır. Araştırma sonucunda cinsiyet değişkeni ile mutluluk korkusu, mutluluk ve yükseköğrenimde yaşam doyumu arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Algılanan akademik başarı değişkeni ile yükseköğrenimde yaşam doyumu, karşılıklı mutluluk, mutluluk ve iyi oluş puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Algılanan sosyoekonomik düzey ve algılanan mutluluk düzeyi ile mutluluk korkusu, yükseköğrenimde yaşam doyumu, karşılıklı mutluluk, mutluluk ve iyi oluş düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Algılanan yaşam doyumu değişkeni ile mutluluk, yükseköğrenimde yaşam doyumu, karşılıklı mutluluk ve iyi oluş düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu bulgular, ilgili alan yazın ışığında tartışılmış ve uygulayıcılara ve araştırmacılara yönelik öneriler sunulmuştur. Araştırmanın ana verileri ve çalışma planı Uluslararası 23. Psikololjik Danışma ve Rehberlik Kongresi kapsamında sözlü sunum olarak sunulması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Yükseköğretim yaşam doyumu, mutluluk korkusu, karşılıklı mutluluk, PERMA iyi oluş modeli*

Bildiri No: PDR2022.000398 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Öğr. Gör. Zeynep ÇİFTCİ, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi* Doç. Dr. Fikret GÜLAÇTI, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Examining The Relationship Between Attachment Styles And Levels Of Happiness Of Marital Life Satisfaction

The satisfaction received from marriage is an important component that affects both the satisfaction of the individual in the family and the satisfaction of the society in which he is a member. Many researches focus on investigating the negativities in the marriage process and the problems experienced in this process. In these researches, the focus may be on what and how marital satisfaction has decreased or the reasons for its decline. This research has been prepared with the intention of working towards the health of the satisfaction received from marriage by constructing a positive structure and to deal with the variables that affect its positivity. It is thought that dealing with marital satisfaction and well-being, especially with the five-dimensional model, and the effect of attachment styles on this structure will be an important research topic.
In this study, marital life satisfaction, attachment styles and well-being levels of married individuals are investigated in aspect of some variants. The study group of research consist of 287 married individuals. Marriage Life Scale, Three-Dimensional Attachment Styles Scale, PERMA Well-Being Model and Personal Information Form were used to collect the research data. This research is a descriptive study in scanning model. In the analysis of the data T-test, Mann Whitney, One-Way Analysis of Variance and Kruskal Wallis were used. As a result of the research, no remarkable difference was found between the variants of gender, having children, how many years they have been married and perceived family income, and marital life satisfaction, attachment styles and PERMA well-being total score. A substantial difference between styles of marriage variants and satisfaction of marital life, the three-dimensional attachment styles sub-dimension, secure attachment, and the PERMA well-being total score was found. An important difference between problems that are encountered in marriage variants and PERMA well-being total score was found. These findings were discussed in the light of related literature and suggestions are presented for practitioners and researchers.

Keywords: *satisfaction of marital life, attachment styles, PERMA well-being model*

Evlilik Yaşam Doyumunun Bağlanma Stilleri İle Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Evlilikten alınan doyum hem aile içindeki bireyin kendi doyumunu hem de üyesi bulunduğu toplumun doyumunu etkileyen önemli bir bileşendir. Yapılan bir çok araştırma evlilik sürecindeki olumsuzlukları ve bu süreçte yaşanan problemleri araştırmaya odaklanmaktadır. Bu araştırmalarında aslında odak noktası evlilikten alınan doyumun nelerle ve nasıl olarak azalmış olması veya düşüşündeki sebepler olarak bakılabilir. Bu araştırma olumlu bir yapı kurgulayarak evlilikten alınan doyumun sağlıklı olabilmesi, olumluluğunu etkileyen

değişkenleri ele almaya dönük çalışma niyeti ile hazırlanmıştır. Evlilik doyumu ve iyi oluşun özellikle beş boyutlu model ile ele alınması ve bağlanma biçimlerinin bu yapıdaki etkisinin önemli bir araştırma konusu olacağı düşünülmüştür.
Bu araştırmada, evli bireylerin evlilik yaşam doyumu, bağlanma stilleri ve iyi oluş düzeylerini bazı değişkenler açısından incelenmektedir. Araştırmanın çalışma grubunu 287 evli birey oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında Evlilik Yaşamı Ölçeği, Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği, PERMA İyi oluş modeli ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Verilerin analizinde t-testi, Mann Whitney, Tek Yönlü Varyans Analizi ve Kruskal Wallis kullanılmıştır. Araştırma sonucunda cinsiyet, çocuklarının olup olmama durumu, kaç yıldır evli oldukları ve algılanan aile geliri değişkenleri ile evlilik yaşam doyumu, bağlanma stilleri ve PERMA İyi oluş toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Evlilik şekli değişkeni ile evlilik yaşam doyumu, üç boyutlu bağlanma stilleri alt boyutu olan güvenli bağlanma ve PERMA İyi oluş toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Evlilikte karşılaşılan problemler değişkeni ile PERMA İyi oluş toplam puanı arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu bulgular, ilgili alan yazın ışığında tartışılmış ve uygulayıcılara ve araştırmacılara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Evlilik yaşam doyumu, bağlanma stilleri, PERMA iyi oluş modeli*

Bildiri No: PDR2022.000399 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
Doç. Dr. Davut Aydın, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi **Dr. Öğr. Üyesi Umay Bilge Baltacı, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Evren Erzen, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Predictor Relationships Between Females' and Males' Gender Role Stress, Exposure to Emotional Violence, and Fear of Negative Evaluation

The aim of this study is to examine the predictor relationships between females' and males' gender role stress, exposure to emotional violence, and fear of negative evaluation. This study was designed in relational pattern, one of the quantitative research methods. The female study group of the research consists of 564 participants aged between 18 and 56 years (SD=9.06). The male study group of the study consists of 314 participants aged between 18 and 62 years (SD=8.07). Personal Information Form, The Feminine Gender Role Stress Scale, The Masculine Gender Role Stress Scale, A Brief Version of the Fear of Negative Evaluation Scale and Exposure to Emotional Violence Scale were used as data collection tools. The scales used in the study were transferred to digital media, and the data collection process was carried out online. SPSS package data analysis program was used in the analysis of the data. In the study, descriptive statistics were used to explain the demographic information about the study group, correlation analysis was used to explain the relationship between the variables, and hierarchical regression analysis was used to determine the predictor power of the independent variables on the dependent variables. A positive and significant relationship was found between the the scores of feminine gender role stress scale and the scores of exposure to emotional violence and fear of negative evaluation of female participants. In this context, two different linear models were tested. Exposure to emotional violence was included in the first step of the hierarchical regression analysis, and Fear of Negative Evaluation was included in the model in the second step. as a result of the analysis, it was determined that exposure to emotional violence, which was in the first step, significantly predicted feminine gender role stress. In the second step, in which fear of negative evaluation was added, it was determined that the independent variables significantly predicted feminine gender role stress. It was concluded that there was a positive and significant relationship between the the scores of masculine gender role stress Scale and the scores of exposure to emotional violence and fear of negative evaluation of male participants. Exposure to emotional violence was included in the first step of the hierarchical regression analysis, and fear of negative evaluation was included in the model in the second step. As a result of the analysis, it was concluded that exposure to emotional violence, which was in the first step, significantly predicted masculine gender role stress. It was determined that the independent variables predicted masculine gender role stress at a significant level in the second step in which the analysis was made by adding the fear of negative evaluation. The findings were discussed in line with the relevant literature.

Keywords: *Gender Role Stress, Emotional Violence, Fear of Negative Evaluation*

Kadınların ve Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresleri, Duygusal Şiddete Maruz Kalmaları ve Olumsuz Değerlendirilme Korkuları Arasındaki Yordayıcı İlişkiler

Bu araştırmanın amacı kadınların ve erkeklerin toplumsal cinsiyet rolü stresleri, duygusal şiddete maruz kalmaları ve olumsuz değerlendirilme korkuları arasındaki yordayıcı ilişkileri incelemektedir. Bu çalışma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel desende tasarlanmıştır. Araştırmanın kadın çalışma grubunu yaşları 18 ile 56 yaş arasında (SS=9.06) değişen 564 kadın oluşturmaktadır. Araştırmanın erkek çalışma grubunu ise yaşları 18 ile 62 yaş arasında (SS=8.07) değişen 314 erkek oluşturmaktadır. Veri toplama araçları olarak Kişisel Bilgi Formu, Kadın Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresi Ölçeği, Erkek Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresi Ölçeği, Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği Kısa Formu ve Duygusal Şiddete Maruz Kalma Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan ölçekler dijital ortama aktarılmış, veri toplama süreci çevrimiçi şekilde gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde SPSS paket veri analiz programı kullanılmıştır. Araştırmada; çalışma grubu ile ilgili demografik bilgileri açıklamak için betimsel istatistikler, değişkenler arasındaki ilişkiyi açıklamak için korelasyon analizi, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenler üzerindeki yordayıcı gücünü belirlemek için hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Kadın katılımcıların Kadın Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresi puanları ile Duygusal Şiddete Maruz Kalma ve Olumsuz Değerlendirilme Korkusu puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu bağlamda iki farklı doğrusal model sınanmıştır. Hiyerarşik regresyon analizi birinci basamakta Duygusal Şiddete Maruz Kalma, ikinci basamakta ise Olumsuz Değerlendirilme Korkusu değişkeni modele dâhil edilmiştir. Analiz sonucunda birinci basamakta yer alan Duygusal Şiddete Maruz Kalmanın, Kadın Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresini anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Olumsuz Değerlendirilme Korkusunun eklendiği ikinci basamakta bağımsız değişkenlerin Kadın Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresini anlamlı şekilde yordadığı tespit edilmiştir. Erkek katılımcıların Erkek Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresi puanları ile Duygusal Şiddete Maruz Kalma ve Olumsuz Değerlendirilme Korkusu puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hiyerarşik regresyon analizi birinci basamakta Duygusal Şiddete Maruz Kalma, ikinci basamakta ise Olumsuz Değerlendirilme Korkusu modele dâhil edilmiştir. Analiz sonucunda birinci basamakta yer alan Duygusal Şiddete Maruz Kalmanın, Erkek Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresini anlamlı düzeyde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Olumsuz Değerlendirilme Korkusunun eklenerek analizin yapıldığı ikinci basamakta bağımsız değişkenlerin, Erkek Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresini anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Bulgular ilgili literatür doğrultusunda tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresi, Duygusal Şiddet, Olumsuz Değerlendirme Korkusu*

Bildiri No: PDR2022.000401 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Fatih YÜZBAŞIOĞLU, Anadolu Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Ayşe Nur ŞAHİN, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Ece BULAT, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Psikolojik Danışman Enes BODUR, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Integration of Artificial İntelligence İnto Mental Health: A Systematic Review and Bibliometric Analysis

Artificial intelligence (AI) is an interdisciplinary technology inspired by human intelligence to perform behaviors and applications that mostly require human intelligence. Today, when artificial intelligence technologies are developing day by day, the field of mental health, like many disciplines, benefits from the blessings of artificial intelligence technologies. There is little research on the adaptation of artificial intelligence technologies to the field of mental health in the literature. This study aims to systematically review the published studies on the use of artificial intelligence technologies in mental health services in the literature and to examine their bibliometric properties. For this purpose, the literature review was carried out on the Web of Science and Scopus databases in English between April 2022 and May 2022. To determine the research on artificial intelligence applications in mental health, scans were made by using the terms "Artificial Intelligence", "Psychotherapy", "Psychological Counseling", and "Psychology" in the study titles. As a result of the scans, 17 studies were included in the study group, which was selected by a purposeful sampling method and examined artificial intelligence applications in mental health. Document analysis and bibliometric mapping analysis were used to examine the research included in the study group. Research aims, the research method used, themes in the study, artificial intelligence technology used, obvious results, and the most frequently cited studies were examined. According to the findings obtained from the document analysis, it was revealed that the most research on artificial intelligence applications in the field of mental health was conducted in 2021 (7) and 2022 (4), and most of the studies were published in English. Most of the studies examined within the scope of the research were carried out in the qualitative research style (12). In the experimental research in the study group, a Deep Learning-supported Integrated Prediction Model and an artificial intelligence-based chatbot application named XIAOAN were used as artificial intelligence technologies. When the studies are examined according to their purposes, it is seen that various artificial intelligence-based applications used in the field of mental health are handled in terms of different dimensions such as advantages, disadvantages, and ethics for mental problems and psychotherapy processes in the context of theoretical knowledge. In addition, while artificial intelligence applications in mental health are helpful, such as flexibility, diagnosis, determination, and transparency, it was found that they consisted of disadvantageous themes, such as security of personal data, inadequacy against human characteristics, and ethical problems. According to the findings from the bibliometric mapping analysis, it was determined that the most frequently cited study on the subject was conducted in the USA (6), the most cited study was Miner et al. (2019) (20), and the most the document was published in the journal Frontiers in Psychiatry (4). Because of the studies examined, concerns continue about the adequacy of artificial intelligence-based applications in mental health. These applications can be integrated into mental health services through interdisciplinary studies. It is thought that this study will shed light on researchers who want to work in this field, encourage them and contribute to the literature.

Keywords: *Artificial intelligence, Psychological counselling, Psychotherapy*

Yapay Zeka Teknolojilerinin Ruh Sağlığı Hizmetlerine Entegrasyonu: Bir Sistematik Derleme ve Bibliyometrik Analiz

Yapay zekâ, çoğunlukla insan zekâsı gerektiren davranışları ve uygulamaları gerçekleştirmek için insan zekâsından esinlenerek tasarlanmış disiplinler arası bir teknolojidir. Yapay zekâ teknolojilerinin gün geçtikçe geliştiği günümüzde pek çok disiplin gibi ruh sağlığı alanı da yapay zekâ teknolojilerinin nimetlerinden faydalanmaktadır. Buna karşın alanyazında yapay zekâ teknolojilerinin ruh sağlığı alanına uyarlanmasına ilişkin kısıtlı sayıda araştırma yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı alanyazında yapay zekâ uygulamalarının ruh sağlığı hizmetlerinde kullanımına ilişkin yayınlanmış çalışmaların sistematik bir şekilde gözden geçirilmesi ve bibliyometrik özelliklerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Nisan 2022- Mayıs 2022 tarihleri arasında İngilizce olarak Web Of Science ve Scopus veri tabanlarında literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Ruh sağlığı alanında yapay zekâ uygulamaları üzerine gerçekleştirilen araştırmaları belirlemek amacıyla çalışma başlıklarında "Artificial İntelligence", "Psychotherapy", "Psychological Counseling" ve "Psychology" terimleri kullanılarak taramalar yapılmıştır. Yapılan taramalar sonucunda araştırmanın çalışma grubuna amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilmiş, ruh sağlığı alanında yapay zekâ uygulamalarını inceleyen 17 çalışma dahil edilmiştir. Çalışma grubuna dahil edilen araştırmaların incelenmesinde doküman analizi ve bibliyometrik haritalama analizi kullanılmıştır. Araştırmalar; amaçları, kullanılan araştırma yöntemi, çalışmada yer alan temalar, kullanılan yapay zekâ teknolojisi, belirgin sonuçlar ve en sık atıf alan çalışmalar açılarından incelenmiştir. Doküman analizinden elde edilen bulgulara göre, ruh sağlığı alanında yapay zekâ uygulamaları konusunda en çok 2021 (7) ve 2022 (4) yıllarında araştırmalar yapıldığı ve çalışmaların çoğunun İngilizce olarak yayınlandığı ortaya çıkmıştır. Araştırma kapsamında incelenen çalışmaların büyük bir kısmı nitel araştırma türünde (12) gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunda yer alan deneysel araştırmalarda yapay zekâ teknolojisi olarak Derin Öğrenme destekli Entegre Tahmin Modeli ve XIAOAN adlı yapay zekâ tabanlı bir sohbet robotu uygulaması kullanılmıştır. Çalışmalar amaçlarına göre incelendiğinde ruh sağlığı alanında kullanılan çeşitli yapay zekâ temelli uygulamaların teorik bilgi bağlamında ruhsal problemlere ve psikoterapi sürecine yönelik avantaj, dezavantaj ve etik gibi farklı boyutlar açısından ele alındığı görülmektedir. Ayrıca çalışmalarda ruh sağlığında yapay zekâ uygulamalarının esneklik, tanılama ve belirleme, saydamlık gibi avantajlı; kişisel verilerin güvenliği, insan özelliklerine karşı yetersizliği ve etik problemler gibi dezavantajlı temalardan oluştuğu bulunmuştur. Bibliyometrik haritalama analizinden elde edilen bulgulara göre ise konuyla ilgili en sık çalışmanın ABD'de (6) yapıldığı, en sık atıf alan çalışmanın Miner vd. (2019) (20) olduğu ve en sık dokümanın Frontiers in Psychiatry (4) isimli dergide yayınlandığı saptanmıştır. İncelenen çalışmalar sonucunda ruh sağlığı alanında yapay zekâ temelli uygulamaların yeterliliği konusunda endişeler devam etmektedir. Bu uygulamalar disiplinler arası çalışmalar ile yapay zekâ teknolojilerinin ruh sağlığı hizmetlerine entegrasyonu sağlanabilir. Bu çalışmanın bu alanda çalışmak isteyen araştırmacılara ışık tutacağı, teşvik edeceği ve literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Yapay zekâ, Psikolojik danışma, Psikoterapi*

Bildiri No: PDR2022.000404 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Kemal Baytemir, Selçuk Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi İlkay Turgut, Selçuk Üniversitesi

The Mediation Role of Psychological Needs Satisfaction in the Relationship Between Perceived Parental Acceptance-Rejection Levels and Fear Growth in Emerging Adulthood

In this study, the mediation role of psychological need satisfaction between parental acceptance-rejection level and fear of growth was investigated. Arnett (2000) introduced the concept of "emerging adulthood" as a different period from adolescence and adulthood for the 18-25 age period. Fear of growth, Psychoanalyst Dr. It is a concept put forward based on the Peter Pan Syndrome defined by Dan Kiley (1983). Accordingly, as in emerging adulthood, it is expressed as the inability of an individual to define herself as an adult even though she/he has passed the emerging adulthood and even reached the age of 30. Parental acceptance-rejection theory is an evidence-based theory of socialization and lifespan development that attempts to predict and explain the causes and consequences of parental acceptance and rejection worldwide. From the moment they are born, individuals begin to meet their basic psychological needs through the relationships they establish with their parents, and they continue to meet these needs in the relationships they establish throughout their lives. Emerging adults whose basic psychological needs are not met and who perceive parental rejection; Especially in the fields of love, work and worldview, they will not be able to develop in their exploration, trial and decision processes, and this situation will make their transition to adulthood difficult and create a fear about growth.
The study group of the research consisted of a total of 363 emerging adults, 256 (70%) women and 107 (30%) men, aged 18-26. Fear of Growth Scale, Parental Acceptance and Rejection Scale, and Balanced Measure of Psychological Needs Scale were used as data collection tools. In the study, Pearson correlation analysis, difference analysis, and whether the mediating effects of the tested model were statistically significant were examined using the Ordinary Least Squares Regression-based approach and the Bootstrap Method. According to the findings, fear of growth was found significant relationship with parental acceptance and all sub-dimensions of psychological need satisfaction. While it was seen that the three sub-dimensions of need satisfaction, relatedness, competence and autonomy, had a partial mediating role between maternal acceptance and fear of growth, it was found that the whole model was significant and explained 25% of the total variance in fear of growth. It has been seen that relatedness and autonomy have a full mediating role between father acceptance and fear of growing up. Accordingly, it was found that the whole model was significant and explained 22% of the total variance in fear of growth. According to the difference analysis, it was revealed that the fear of growing up did not differ significantly according to gender, but differed according to the romantic relationship status. Accordingly, those who do not have a romantic relationship have higher growth fears. The results obtained from the research are discussed in a way to shed light on other research and applications related to emerging adulthood, fear of growing up, parental acceptance rejection, and psychological need satisfaction.

Keywords: *Emerging adulthood, fear growth, Parental Acceptance-Rejection, Psychological*

Beliren Yetişkinlik Dönemindeki Bireylerin Algıladıkları Ebeveyn Kabul Red Düzeyi İle Büyüme Korkuları Arasındaki İlişkide Psikolojik İhtiyaç Doyumunun Aracı Rolü

Bu çalışmada ebeveyn kabul red düzeyi ile büyüme korkusu arasında ihtiyaç doyumunun aracı rolü incelenmiştir. Arnett (2000), 18-25 yaş dönemi için ergenlik ve yetişkinlikten farklı bir dönem olarak ‘‘beliren yetişkinlik (emerging adulthood)’’ kavramını ortaya atmıştır. Büyüme korkusu, Psikanalist Dr. Dan Kiley (1983)’in tanımladığı Peter Pan Sendromundan hareketle beliren yetişkinlikte olduğu gibi bir bireyin beliren yetişkinlik dönemini geçtiği hatta 30’lu yaşlara ulaştığı halde kendisini bir yetişkin olarak tanımlayamaması olarak ifade edilmektedir. Ebeveyn kabul red teorisi, dünya çapında ebeveyn kabulünün ve reddinin nedenleri ile sonuçlarını tahmin etmeye ve açıklamaya çalışan kanıta dayalı bir sosyalleşme ve yaşam boyu gelişim teorisidir. Bireyler, doğdukları andan itibaren ebeveynleriyle kurdukları ilişkilerle temel psikolojik ihtiyaçlarını karşılamaya başlarlar ve yaşamları boyunca kurdukları ilişkilerde bu ihtiyaçları karşılamaya devam ederler. Temel psikolojik ihtiyaçları karşılanmamış, ebeveyn reddini algılayan beliren yetişkinler; özellikle aşk, iş ve dünya görüşü alanlarında keşif, deneme ve karar süreçlerinde sağlıklı bir gelişim gösteremeyecek bu durum da yetişkinliğe geçişlerini zorlaştırarak büyümeye dair bir korku meydana getirebilecektir.

Araştırmanın çalışma grubunu 18-26 yaş arası 256 (%70) kadın ile 107 (%30) erkek olmak üzere toplam 363 beliren yetişkin oluşturmuştur. Veri toplama araçları olarak Büyüme Korkusu Ölçeği, Ebeveyn Kabul ve Red Ölçeği ve Psikolojik İhtiyaç Doyumunda Denge Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada, Pearson korelasyon analizi, fark analizi ve test edilen modelin aracılık etkilerinin istatistiksel olarak önemli olup olmadığı Sıradan En Küçük Kareler Regresyona dayalı yaklaşım ve Bootstrap Yöntemi ile incelenmiştir.

Bulgulara göre, büyüme korkusunun; psikolojik ihtiyaç doyumunun tüm alt boyutlarıyla ve anne-baba kabulü ile negatif yönde anlamlı olarak ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır. Anne kabulü ile büyüme korkusu arasında ihtiyaç doyumunun üç alt boyutu olan ilişkisellik, yeterlik ve özerkliğin kısmi aracılık rolü olduğu görülürken tüm modelin anlamlı olduğu ve büyüme korkusundaki toplam varyansın % 25’ini açıkladığı bulunmuştur. Baba kabulü ile ilişkisellik ve özerkliğin büyüme korkusu arasında tam aracı rolünün olduğu görülürken tüm modelin anlamlı olduğu ve büyüme korkusundaki toplam varyansın % 22’ini açıkladığı bulunmuştur. Fark analizlerine göre büyüme korkusunun cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşmadığı ancak romantik ilişki durumuna göre farklılaştığı ortaya çıkmıştır. Buna göre romantik ilişkisi olmayanların büyüme korkuları daha yüksektir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, beliren yetişkinlik, büyüme korkusu, ebeveyn kabul reddi, psikolojik ihtiyaç doyumu ile ilgili başka araştırma ve uygulamalara da ışık tutacak şekilde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Beliren yetişkinlik, büyüme korkusu, ebeveyn red kabulü, ihtiyaç doyumu,*

Bildiri No: PDR2022.000405 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Arş. Gör. Emine Tunç, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi **Arş. Gör. Tolga Zencir, Hacettepe Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Erdem, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Examining the Perceptions of Married and Single Individuals on Sexuality in Marriage: Metaphor Analysis

The main purpose of this research is to examine the perceptions of married and single individuals regarding the concept of "sexuality in marriage" through metaphors. Metaphor analysis, a method of discourse analysis, derives largely from the work of Lakoff and Johnson (1980). This method is to examine the metaphors which people use to describe their experiences and beliefs, trying to uncover the underlying meanings of those expressed by the participants. Since language is fundamentally metaphorical, conceptual system that governs people's daily speech, thoughts, and even actions is also metaphorical. Thus, metaphor is considered a way of comprehending or conceptualizing the world. Lakoff and Johnson (1980, pp. 232-233) argue that a large part of self-understanding should be "searched in our own life stories for appropriate personal metaphors that give meaning to our lives." Moser (2000) underlines that metaphor analysis is useful for accessing tacit knowledge and exploring "social and cultural processes of understanding". Bullough and Gitlin (1995) highlight the power of metaphor analysis in order to provide insight into the assumptions that both "characterize a concept" and "guide the action". The metaphor study is accepted as a legitimate alternative to conservative and traditional perspectives in discovering how the participants compherend. The study group consists of 20 individuals in total, including 10 first married people and 10 first single people, selected from the people who accessed the form created via both Google form and social media. In addition, attention was paid to the fact that these individuals were 10 women (5 married, 5 single), 10 men (5 married, 5 single). The research data were obtained by the completion of the sentence "Sex in marriage is like… because…" by married and single individuals within the scope of the research. Content analysis technique was used in the analysis and interpretation of the data. According to the results of the research, married and single individuals produced metaphors related to the concept of sexuality in marriage. The metaphors produced were grouped under the category. Obtained metaphors are divided into positive and negative. The metaphors produced by single and married individuals were compared and interpretations were made. Based on the metaphors of married and single individuals about sexuality in marriage, their perceptions of sexuality in marriage were determined and discussed using the relevant literature.

Keywords: *Sexuality, Metaphor, Perception, Married, Singles*

Evli ve Bekar Bireylerin Evlilikte Cinselliğe İlişkin Algılarının İncelenmesi: Metafor Analizi

Bu araştırmanın temel amacı evli ve bekar bireylerin "evlilikte cinsellik" kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya koymaktır. Bir söylem analizi yöntemi olan metafor analizi, büyük ölçüde, Lakoff ve Johnson'ın (1980) çalışmasından kaynaklanmaktadır. Bu metodolojinin arkasındaki öncül, insanların deneyimlerini ve inançlarını tanımlarken

kullandıkları metaforları inceleyerek, katılımcılar tarafından ifade edilenlerin altındaki anlamları ortaya çıkarmaya çalışmaktır. Dil temelde metaforik olduğundan, insanların günlük konuşmalarını, düşüncelerini ve hatta eylemlerini yöneten kavramsal sistemi de temelde metaforiktir. Metafor, dünyayı düşünmenin veya kavramsallaştırmanın bir yolu olarak kabul edilir. Lakoff ve Johnson (1980, s. 232-233), kendini anlamanın büyük bir bölümünün "hayatlarımızı anlamlandıran uygun kişisel metaforların kendi hayat hikayelerimizde aranması" gerektiğini öne sürmektedirler. Moser (2000), metafor analizinin örtük bilgiye erişmek ve "anlamanın sosyal ve kültürel süreçlerini" keşfetmek için yararlı olduğunu savunmaktadır. Bullough ve Gitlin (1995), hem "bir kavramı karakterize eden hem de eylemi yönlendiren" varsayımlara içgörü sağlamak için metafor analizinin gücünü vurgulamaktadır. Metafor çalışması, katılımcıların nasıl düşündüklerini keşfetmede muhafazakar ve geleneksel bakış açılarına meşru bir alternatif olarak kabul görmektedir.Araştırmanın çalışma grubunu, Google form aracılığıyla oluşturulan forma sosyal medya üzerinden ulaşılan kişilerden seçilen, ilk evli 10 kişi, ilk bekar 10 kişi dahil edilerek toplam 20 birey oluşturmaktadır. Ayıca bu bireylerin 10 kadın (5 evli, 5 bekar), 10 erkek (5 evli, 5 bekar) olmasına da dikkat edilmiştir. Araştırma verileri araştırma kapsamında yer alan evli ve bekar bireylerin "Evlilikte cinsellik….gibidir, çünkü…" cümlesini tamamlamasıyla elde edilmiştir. Verilerin analiz edilmesinde ve yorumlanmasında içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre evli ve bekar bireyler evlilikte cinsellik kavramına ilişkin metaforlar üretmiştir. Üretilen metaforlar kategori altında toplanmıştır. Elde edilen metaforlar olumlu ve olumsuz olarak ayrılmıştır. Bekar ve evli bireylerin ürettikleri metafor karşılaştırılarak yorumlamalar yapılmıştı. Evli ve bekar bireylerin evlilikte cinsellik ile ilgili metaforlarından hareketle evlilikte cinselliğe ilişkin algıları belirlenerek ilgili literatürden yararlanılarak tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Cinsellik, Metafor, Algı, Evliler, Bekarlar*

Bildiri No: PDR2022.000406 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Cengiz Poyraz, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa* Lisansüstü Öğrencisi Sena Erol Karaca, Yıldız Teknik Üniversitesi

Examining the Relationship Between Interpersonal Sensitivity and Perfectionism among University Students

Establishing social relations is a very basic need in the life of human beings. However, interpersonal sensitivity stands out as one of the concepts that negatively affect individuals' development and maintenance of social relationships. Interpersonal sensitivity is defined as the feeling of inadequacy and worthlessness that occurs as a result of comparing oneself with others, believing that the individual is not cared about and valued in his social relationships. The high level of interpersonal sensitivity negatively affects both individuals and the social relationships established by individuals. In this research, it is aimed to examine the relationship between interpersonal sensitivity and perfectionism among university students. Another purpose of the study is to determine interpersonal sensitivity differs in terms of gender and age variables. This research was conducted in the relational screening model. The study group of the research consists of 386 university students aged between 18-26, 220 (57.0%) of the participants were female, and 166 (43.0%) were male. The average age of the research group is 21.38. Data were collected with Interpersonal Sensitivity Measure, Frost's Multidimensional Perfectionism Scale and Personal Information Form. In analyzing data, Pearson's correlation analysis, simple linear regression analysis, t-test and ANOVA were used. According to the results of the current study, there was a significant positive relationship between perfectionism and interpersonal worry and dependence ($r=.609$, $p<.01$), perfectionism and low self-esteem ($r=.211$, $p<.01$), and perfectionism and unassertive interpersonal behavior ($r=.213$, $p<.01$). Also it is observed that perfectionism explains 33% of the total variance in interpersonal sensitivity ($R2=.33$; $p<.01$). According to the results, while interpersonal sensitivity of university students did not show a significant difference in terms of gender; students' interpersonal sensitivity differs significantly in terms of age variable. The interpersonal sensitivity levels of 18-19 age groups is significantly higher than 24-26 age groups. It was determined in the study that interpersonal sensitivity and perfectionism are related to each other and perfectionism is a significant and important predictor of interpersonal sensitivity. In the light of the results of this research, it is thought that it will be important to provide psychological help that will contribute to appropriate level of interpersonal sensitivity to the students in the first years of university.

Keywords: *Interpersonal sensitivity, perfectionism, university students*

Üniversite Öğrencilerinde Kişilerarası Duyarlılık ve Mükemmeliyetçilik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sosyal bir varlık olan insanoğlunun yaşamında, ilişki kurmak çok temel bir ihtiyaçtır. Bununla birlikte bireylerin sosyal ilişkiler geliştirmesini ve sürdürmesini olumsuz etkileyen kavramlardan biri olarak, kişilerarası duyarlılık göze çarpmaktadır. Kişilerarası duyarlılık, bireyin sosyal ilişkilerinde önemsenmediğine ve değer verilmediğine inanarak kendisini diğerleriyle karşılaştırması ve akabinde ortaya çıkan yetersizlik ve değersizlik duyguları

olarak tanımlanmaktadır. Kişilerarası duyarlılık düzeyinin yüksek olması gerek kişileri gerek kişilerin kurduğu sosyal ilişkileri olumsuz etkilemektedir. Bu araştırmada üniversite öğrencilerinde kişilerarası duyarlılık ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın bir diğer amacı, kişilerarası duyarlılığın cinsiyet ve yaş değişkenlerine göre farklılaşma durumunu incelemektir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeline uygun olarak yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu yaşları 18 ile 26 arasında değişen (x=21.38), 220 kadın (%57.0) ve 166 erkek (%43.0) olmak üzere toplam 386 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanmasında Kişilerarası Duyarlılık Ölçeği, Frost Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde betimleyici istatistikler, ilişkisiz örneklemler için t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Pearson korelasyon analizi ve basit doğrusal regresyon analizinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonrasında; mükemmeliyetçilik ile kişilerarası duyarlılığın alt boyutları olan; kişilerarası kaygı ve bağımlılık (r=.609, p<.01), sosyal özgüven eksikliği (r=.211, p<.01), atılgan olmayan davranışlar (r=.213, p<.01) arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca mükemmeliyetçiliğin kişilerarası duyarlılık üzerindeki toplam varyansın %33'ünü açıkladığı görülmektedir (R2=.33; p<.01). Öğrencilerin kişilerarası duyarlılık düzeyleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermezken; yaşa göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Buna göre, 18-19 yaş aralığındaki öğrencilerin kişilerarası duyarlılık düzeyleri, 24-26 yaş aralığındaki öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olarak saptanmıştır. Bu çalışmanın sonuçları, kişilerarası duyarlılığın mükemmeliyetçilik ile ilişkili olduğunu ve mükemmeliyetçiliğin, kişilerarası duyarlılığın anlamlı ve önemli bir yordayıcısı olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu araştırma sonuçları ışığında, üniversiteye başlanılan ilk yıllarda öğrencilere, kişilerarası duyarlılığın sağlıklı düzeyde bulunmasına katkı sağlayacak yardım hizmetleri sunulmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Kişilerarası duyarlılık, mükemmeliyetçilik, üniversite öğrencileri*

Bildiri No: PDR2022.000407 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Abdulatif Hajjismael AHMED, Anadolu üniversitesi*

Testing the Potency of Positive Communication in Bolstering Intergroup Relationships of University Students: A Quasi Experimental Study

This study aimed to examine the effects of Positive Communication Program on intergroup relationships of Ethiopian university students. The study employed quasi experimental research deign to analyze the data collected from the participants. It also involved a program piloted and experimented for its potency in enhancing the intergroup relationships among Ethiopian university students. In order to test the applicability of the planned Positive Communication Intervention Program, a single group pretest-posttest design was used with the Ethiopian students studying in Turkey, before conducting the actual experiment. Accordingly, the effectiveness of an eight-session positive communication training program in improving intergroup relationships was assessed. A total of 97 (65 male, 32 female) Jigjiga University students were included in this study after their consent was ensured. A non-equivalent pretest-posttest control group design was used for two groups of participants (treatment and control groups). Before employing the Positive Communication Program, Intergroup Contact Scale was administered to both groups to measure their intergroup relationships. The experiment group received the Positive Communication Intervention Program, while the control group did not receive any treatment. In this quasi-experimental study, positive communication was found to be an effective method of improving intergroup relationships and reducing intergroup conflicts among Ethiopian university students. The findings of the research suggest that positive communication is a promising treatment to transform intergroup relationships and combat interactive conflicts as well. The Positive Communication Intervention Program had a great impact on the participants' intergroup relationships. Therefore, it is suggested that the Positive Communication Intervention Program may be applied to facilitate intergroup relationships as well as reduce ethnically based conflicts, tensions, and misperceptions between members of outgroups. Finally, the recommendations and implications of the study were discussed based on the reached conclusions.

Keywords: *Positive communication, Intergroup relationships, Ethiopian university students, interactive conflicts, outgroup*

Bildiri No: PDR2022.000408 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Gamze Sart, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa* Prof. Dr. Ayşe Esra Aslan, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

The Impacts of Online Career Counseling on University Students' Career Decisions During the COVID-19 Pandemic

A large number of people, particularly young people at university, have experienced decision problems in choosing the best-fit career path during the COVID-19 pandemic (Newman & Ford, 2021), to which changes in technology and digitalization have been fast to adapt (Pereira et al., 2022). The impacts of the Internet, digital technologies, and especially social media have been changing all aspects of people's lives, from education to the workplace (Pordelan & Hosseinian, 2021). However, the number of Internet users has been exponentially growing during and even after the lockdowns (Modgil et al., 2022). This situation is more crucial for youths, who have less experience in the workplace (Hopkins & Pedwell, 2021) and are more interested in technology and digitalization (Mukherjee et al., 2021) than other groups in the society. Additionally, they are becoming more dependent on the Internet while making important life decisions (Pordelan & Hosseinian, 2021).

Even though there are many confirmed disadvantages of using the Internet, its digitalization has also developed new advantages during and even after the pandemic (Zawacki-Richter, 2021). Most Internet users, particularly those at university, have different opportunities to develop their career paths (Giordano et al., 2021). Additionally, when most young people have the opportunity to learn, they also make better career decisions. Consequently, those who make better decisions in their careers have fewer mental health problems (Pordelan & Hosseinian, 2021).

Furthermore, current jobs have been transforming so fast that most young people at university, including recent graduates, are adapting and having difficulty choosing the right career path (Kang, 2021). Most of the time, they lack information not only about themselves but also about different and changing career options. This situation is getting worse, especially since the COVID-19 pandemic, and a large number of young people are struggling to find suitable jobs that they love (Hagedorn et al., 2022). Conversely, the managers of leading companies are complaining that they cannot find best-fit talents with enough competencies to fill their highly demanding positions (Pedron, 2022).

The American Counseling Association has stated that counseling develops a professional relationship to help people, families, and different groups to achieve better mental health and wellness and realize their education and career goals (Kaplan, 2014). From this perspective, career counseling helps people to understand and discover themselves, their talents, competencies, and interests. The main purpose of career counseling is to help people achieve self-awareness and create a clear profile about themselves and the workplace (Zunker, 2015). Hence, the main expected result of career counseling is to help people make the right career decisions while promoting happiness and satisfaction (Gati et al., 2019).

Career counseling not only concentrates on decision-making issues but also focuses on other

struggles— from depression, frustrations and disappointments, to unemployment, balancing workplace relations, and finding solutions—to develop a balance between various life roles (Kidd, 2007. Undoubtedly, career counseling helps people to find a best-fit profession in which individuals can grow, achieve, and flourish (Baruch & Hall, 2004). However, while career counseling provides career training, vocational guidance, and help with lifestyle planning (Savickas, 2012), traditional approaches are not enough to meet the needs of young people in this highly technological age. Additionally, the lockdowns due to the COVID-19 pandemic have affected even the career counseling process, and the need for career counseling has increased exponentially (Szymkowiak et al., 2021). Therefore, to meet the needs of and find solutions for the big challenges and changes in the world of work, it is better to use new approaches in career counseling (Maree, 2015).

Online career counseling has increased during the lockdowns since most people, particularly younger ones (younger than 30 years old), use different technologies to access those kinds of services (Pordelan & Hosseinian, 2021). Online counseling has been improving as a new type of support. Increased digitalization and new technologies have provided different communication media via email, WhatsApp messaging, videoconferencing (e.g., Zoom, Google Meets, and Skype), and multiple social media applications (e.g., Instagram, Facebook, and YouTube) (Mishna et al., 2021). These digital communication technologies have been strategically chosen under different conditions for online counseling to help people with career assessments, career development, personal growth, learning development, and career decisions (Hooley et al., 2016).

To understand the situation in Turkey, a qualitative research study was conducted. For a deep understanding of the impacts of online career counseling on university students' career decisions during the COVID-19 pandemic, the study was conducted at one of Istanbul's public universities. The impacts of online career counseling on the university students' career decisions during the COVID-19 pandemic were critically analyzed among 48 university students who were due to graduate in two years. The 48 students were selected randomly and assigned to either the online counseling group or the control group. In these two groups, there were equal numbers of female and male students. In the online counseling group, there were 12 males and 12 females (Mean Age = 21.40 years; Standard Deviation = 2.11), and in the control group, there were 15 males and 15 females (Mean Age = 21.16 years; Standard Deviation = 2.09).

In this study, after obtaining consent from the participants, the counseling group underwent a strategic talent management assessment (Sart, 2014) and attended six career counseling sessions. However, the control group did not take a strategic talent management assessment and did not attend these six career counseling sessions. After the counseling sessions had been completed, 20 semi-structured interview questions were posed during virtual meetings. The data were collected and analyzed under the NVivo system, which is a helpful tool for sorting, organizing, and analyzing qualitative data (Dhakal, 2022). In these virtual meetings, the 20 qualitative research questions were systematically designed under four main subjects to gain a deep understanding of the main impacts of online career counseling on the university students' career decisions, as follows: 1) "Was the online career counseling effective and efficient?" 2) "Why was/was not the online career counseling effective and efficient?" 3) "Where and when was/was not the online career counseling effective and efficient?" 4) "How could the online career counseling be improved?"

After the data were clustered and analyzed under the four main research questions, the results

answered the first question: “Was the online career counseling effective and efficient?” Most participants (94%) pointed out that the online career counseling was more effective and efficient than face-to-face career counseling; however, only a small number of participants (6%) mentioned that the online career counseling was not so effective and efficient. In other words, they preferred face-to-face career counseling rather than online career counseling.

The second research question (“Why was/was not online career counseling effective and efficient?”) was also analyzed by considering the participants’ answers. A total of 94% said that the main positive impacts of the online career counseling were accessibility, affordability, and inclusivity; therefore, they wanted to participate to improve their career-making processes. On the other hand, 6% did not want online career counseling as they did not feel self-confident in using the technology, and they had some concerns related to confidentiality.

In the third question (“Where and when was/was not online career counseling effective and efficient?”), all the participants agreed that videoconferences, particularly Zoom meetings, were much better than other media, such as social media (e.g., Instagram and Facebook). However, according to all participants, all social media platforms could be used as supportive resources to improve their motivation. As the participants had mentioned that during crises such as the COVID-19 pandemic, these kinds of new approaches were perfect options, especially for those who did not have suitable networks, accessibility, and affordability.

In the fourth and final question (“How could the online career counseling be improved?”), some participants (45%) stressed the importance of confidentiality, saying that they wanted more private and confidential career counseling sessions. In other words, they wanted mutual privacy while they were attending the sessions. Due to Internet problems, most of the students (96%) could not attend the career counseling sessions in private, and some participants had attended in cafes rather than in private. As most of the participants had mentioned, they wanted more well-structured sessions by having more statistical data about the future of jobs. Conversely, those who did not find the online career counseling effective and efficient thought that they needed a more personal touch to enable them to be open about their thoughts, ideas, and feelings.

When the results were compared between the counseling and control groups, the online career counseling sessions were more effective and efficient for those who participated than for those who did not. Those who actively participated in the online sessions felt more self-confidence and motivation to achieve their goals than those who did not. Since the participants had more chances to attend these online career counseling sessions than those who participated in face-to-face career counseling sessions, the former group had better mental health, which affected their decisions. Consequently, online career counseling was able to significantly improve the young people’s career decision-making processes.

Even though personal characteristics can impact the success or failure of online career counseling, the future of career counseling should involve a blended approach; both face-to-face and online career counseling sessions could be used depending on places, times, conditions, affordability, accessibility, and personal choices.

Keywords: *Career Counseling, Online Career Counseling, Career Decisions, Digitalization, COVID-19, Higher Education, Universities, University Students*

Bildiri No: PDR2022.000409 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Seval SOFUOĞLU, Eyüpsultan Anadolu Lisesi* Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül KILIÇASLAN ÇELİKKOL, İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa

Effects Of Museum Education on Critical Thinking Disposition And Problem Solving Skills

Along with formal learning areas, there is a growing interest in using informal learning areas that are as effective resources for learning. This research, which takes museums as a learning environment, includes testing the effect of museum education on 9th-grade students' critical thinking dispositions and problem-solving skills. For this purpose, an educational program including preliminary preparation and eight sessions were developed by the researcher in order to use the museums as an out-of-school education environment. Each session of the museum education program is composed of five activities covering introduction, development, and conclusion, in harmony with the collection of the museum where the education is held. The study was carried out with a total of 28 students, 14 (9 girls 5 boys) in the experimental group and 14 (9 girls 5 boys) in the control group, studying in the 9th grade in a project school in the province of Istanbul in the 2018-2019 academic year. Experimental and control groups were formed in such a way that their pretest mean scores did not create a statistically significant difference. The museum education program was applied to the students in the experimental group once a week for ninety minutes, while no application was done to the control group. The training was held at the Rahmi Koç Museum (Istanbul). In the research, UF/EMI Critical Thinking Disposition Scale and Problem-Solving Inventory were used to collect data. The scales were applied to the students in the experimental and control groups as a pre-test and post-test. The data were analyzed with SPSS 23 package program. Mann Whitney U and Wilcoxon-Z tests were used in statistical analysis. As a result of the research, it was revealed that the Museum Education Program improved students' critical thinking disposition and problem-solving skills. The research is an exemplary study that includes an object-based education program that covers the entire collection of a museum in Turkey, and this program develops two basic thinking skills by using an experimental method that has been proven. It also proves the importance of conducting education in out-of-school contexts within the current education paradigm.

Keywords: *museum education, museum education program, adolescents, critical thinking, problem solving.*

Müze Eğitiminin Eleştirel Düşünme Eğilimine ve Problem Çözme Becerisine Etkisi

Öğrenme için formal öğrenme alanları ile birlikte informal öğrenme alanlarının da etkili bir kaynak olduğu bilinmektedir. Müzeleri öğrenme ortamı olarak alan bu araştırma, müze eğitiminin 9. sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve problem çözme becerileri üzerindeki etkisinin sınanmasını kapsamaktadır. Bu amaçla müzeleri sınıf dışı eğitim ortamı olarak kullanmak üzere araştırmacı tarafından ön hazırlık ve sekiz oturum içeren eğitim

programı geliştirilmiştir. Müze eğitim programının her bir oturumu giriş, gelişme ve sonuç niteliğinde, eğitimin gerçekleştirildiği müzenin koleksiyonuna uyumlu olacak şekilde beş etkinlikten oluşturulmuştur. Çalışma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında İstanbul iline bağlı bir proje (sınavla öğrenci alan) okulunda, 9.sınıfta öğrenim gören 14'ü (9 kız 5 erkek) deney grubunda 14'ü (9 kız 5 erkek) kontrol grubunda olmak üzere toplam 28 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Deney ve kontrol grupları, öntest puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmayacak şekilde oluşturulmuştur. Deney grubundaki öğrencilere müze eğitim programı haftada bir kez doksan dakikalık sürelerle uygulanmış, kontrol grubuna ise herhangi bir uygulama yapılmamıştır. Eğitim, İstanbul Rahmi Koç Müzesi'nde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, verileri toplamak amacı ile UF/EMI Eleştirel Düşünme Eğilim Ölçeği ve Problem Çözme Envanteri kullanılmıştır. Ölçekler, ön test – son test olarak deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilere uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 23 paket programıyla analiz edilmiştir. İstatiksel analizde, Mann Whitney U ve Wilcoxon-Z testleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, geliştirilen Müze Eğitim Programı'nın öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimini ve problem çözme becerisini geliştirdiği ortaya konmuştur. Araştırma Türkiye'de bir müzenin tüm koleksiyonunu kapsayacak biçimde objeden hareketle hazırlanmış eğitim programı içeren, bu programın iki temel düşünme becerisini geliştirdiği deneysel metot kullanılarak kanıtlanmış örnek bir çalışmadır. Ayrıca güncel eğitim paradigması dâhilinde eğitimin okul dışı bağlamlarda yürütülmesinin de önemini kanıtlar niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: *Müze eğitimi, müze eğitim programı, ergenler, eleştirel düşünme, problem çözme.*

Bildiri No: PDR2022.000410 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Gamze Sart, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa* Prof. Dr. Ayşe Esra Aslan, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Gender Differences in Career Choices: Women at the Universities

A significant gap between men and women's career choices are not only seen in the higher education but all the workplaces in the world (Makarova et al., 2019), even among all OECD countries (Boissonneault et al., 2020). This situation is getting even worse during and after the COVID-19 pandemic Albanesi & Kim, 2021). More importantly, the labor market outcomes is changing so fast due to the digitalization and technology that the women could net be ready to meet the needs of the different industries (Non et al., 2021). Furthermore, a persistent gender pay gap is increasing especially after the graduation and rarely diminishing (Aksoy et al., 2021). In most of the countries, particularly in Turkey (Aktuğ et al., 2021), although women are equitably represented at the in the most of the higher education institution, they are not taking qualified post at the workforce (Caven, et al., 2021).

In order to understand why women keep different career paths, making them earn less, a well-rounded qualitative research was conducted in Turkey. In this research, 25 woman university students were strategically selected from 2 research universities. This qualitative research analyzed especially on the process of the phenomenon rather than the outcomes to understand deeply the hidden reasons. Consequently, this interpretive analysis had been conducted to analyze the participants' experiences through in-depth interviews and to understand the particular question of the research. By choosing the NVivo (Dhakal, 2022), the data were analyzed to explore the real hidden meaning and reasons of the situation.

The results of the depth analysis showed that the most of the participants (91%) had clarified that they were critically affected by their academic ecosystem. Even though they had chosen Science, Technology, Science, Math, and Medicine (STEMM) majors as their majors, they could no go further in these fields. In other words, they were thinking to make different career pathways after the graduation. More critically, they thought that they could not be so successful as male peers Additionally, as the large number of the participants (86%) had clearly mentioned that they were pushed early in their career path towards such as teaching at the K-12 or at the universities rather than working in the different sectors.

Some of the participants (45%) had also pointed out that they were under the pressure of their families. According to the participants' opinions (43%), most of talented and bright women at the universities could not move to the next stage of their academic career because of the financial issues. Their parents were not supporting them even though their male siblings were supported. Due to the other expectation of their their parents, such as having good marriages and having children, they could not choose career paths that they had been already studying at the universities. This situation made them so unhappy that their academic achievements were also below than expected.

Beyond the personal and confidential factors of the university students, as some of the participants (38%) had clarified that there were also external factors by which most of the

university students in higher education had been affected, such as having long working hours, cultural issues, consistent financial support, and having less qualified skill sets for the new jobs in which high talents, skills, and competencies were expected to have.

Moreover, as most of the participants (84%) had mentioned that most of the internship and job opportunities were under control of the males, particularly in the fields of technology and digitalization. Although most of the women wanted to take serious responsibilities, most of the decision-making processes were belonging to the senior males. As a result, all the women students at the universities believed they would earn less than the men in their career so that this situation made them frustrated and unhappy. More importantly, they lost their motivation. As they (56%) pointed out that there were living anxiety and depression.

Consequently, the gender differences in career choices are seen among some women students at the universities. It is important to make well rounded research studies and active programs to increase awareness about the women in choosing right career paths, particularly those in technology and digitalization by diminishing unconscious biases, anxiety, and depression and by increasing skills sets, motivation, and mental health. More critically, there should be better policies in public and private sectors about diversity, inclusion, and equity.

Keywords: *Career Counseling, Women, Career Choices, Higher Education, Gender Differences, Career Differences, Pay Gap, STEMM. COVID-19*

Bildiri No: PDR2022.000411 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Cem Alan, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*

Motivational interviewing in addictions

Addiction is one of the problems that have taken the life of today's society captive. This problem, which turns the lives of individuals upside down, creates various difficulties in the treatment part of the work. It is known that it is difficult to work with clients with addictions, that these clients have indecision and unwillingness to change, and that they are often forced into treatment by the external environment (family, peers, official authorities). The Motivational Interviewing technique is a therapy approach that has proven effective and is seen as successful in working with difficult clients. This approach aims to resolve the ambivalence that the clients have and to take new positive steps towards addictions in their life through the awareness gained by the client. This approach model, which considers motivation as a situation rather than a characteristic of the individual, argues that the dynamics of the individual's change is also related to the motivation they have, aims to strengthen the individual's motivation for change, and attributes the role of change enabler to the individual. The motivational interview approach, which is based on Carl Rogers' human-centered approach, cognitive therapy and transtheoretic model, also makes a difference as it can be used together with other therapy approaches or as a continuation of them. This approach, which is strengthened with techniques such as reflective listening, decision balance analysis, change scenarios, affirmation, summarization, open-ended questions, first aims to make the client aware of their current situation and then to show the possibility of change. Motivational interviewing approach, which is used in solving many behavioral problems and providing change; It is an approach that is also used effectively in hard-to-study addictions such as heroin and alcohol addiction. It is also known that this approach is successful as the main treatment or auxiliary treatment element in various other diseases and disorders (eating disorders, diabetes mellitus, heart diseases and rehabilitation after cerebral palsy, etc.). In this study, the motivational interview approach was tried to be conveyed in its general framework and it was aimed to present a study that could be a guide for practitioners.

Keywords: *motivational interviewing, change, addiction*

Bağımlılıklarda Motivasyonel Görüşme

Bağımlılık, günümüz toplumunun yaşamını esir almış sorunlardan biridir. Bireylerin yaşamlarını alt üst eden bu problem, işin tedavi kısmında da çeşitli zorluklar yaratmaktadır. Bağımlılıklara sahip danışanlarla çalışmanın zorluğu, bu danışanların değişime yönelik kararsızlığa ve isteksizliğe sahip oldukları, genellikle tedaviye dış çevre (aile, akranlar, resmi merciler) tarafından zorlandıkları bilinmektedir. Motivasyonel Görüşme tekniği, etkililiği kanıtlanmış ve zor danışanlarla çalışmada başarılı olarak görülen bir terapi yaklaşımıdır. Bu yaklaşım danışanların sahip oldukları ambivalansın danışanlar tarafından çözüme kavuşturulması ve danışanın kazandığı farkındalıklar yoluyla yaşamında bağımlılıklara dönük yeni olumlu adımlar atmasını amaçlamaktadır. Motivasyonu kişiye ait bir özellik değil, bir durum olarak ele alan bu yaklaşım modeli, bireyin değişiminin dinamiğinin de sahip olduğu motivasyonla ilgili olduğunu savunmakta, bireyin değişime ilişkin motivasyonunu

güçlendirmeyi amaçlamakta, değişimi sağlayıcı rolü de bireye atfetmektedir. Temellerini Carl Rogers'ın insan merkezli yaklaşımı, bilişsel terapi ve transteoretik modelden alan motivasyonel görüşme yaklaşımı, başka terapi yaklaşımlarıyla birlikte ya da onların devamı olarak kullanılabilmesiyle de fark yaratmaktadır. Yansıtmalı dinleme, karar dengesi analizi, değişim senaryoları, onaylama, özetleme, açık uçlu sorular gibi tekniklerle güçlendirilmiş olan bu yaklaşım, ilk olarak danışana var olan durumunun fark ettirilmesi ve ardından da değişimin olanaklılığının gösterilmesini amaçlamaktadır. Günümüzde pek çok davranış probleminin çözümünde ve değişimin sağlanmasında kullanılan motivasyonel görüşme yaklaşımı; eroin ve alkol bağımlılığı gibi çalışılması zor bağımlılıklarda da etkili olarak yararlanılan bir yaklaşımdır. Ayrıca bu yaklaşımın çeşitli başka hastalıklarda ve bozukluklarda da (yeme bozuklukları, diabetes mellitus, kalp rahatsızlıkları ve beyin felci sonrası rehabilitasyon vb.) ana tedavi veya yardımcı tedavi unsuru olarak başarı sağladığı bilinmektedir. Bu çalışmada motivasyonel görüşme yaklaşımı genel çerçevesiyle aktarılmaya çalışılmış ve uygulayıcılar için rehber olabilecek bir çalışma ortaya koymak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *motivasyonel görüşme, değişim, bağımlılık*

Bildiri No: PDR2022.000413 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Koca, Trabzon Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Hamza Şentürk, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

Examining the Relationship Between Social Media Addiction, Cyberbullying and Narcissism

With the widespread use of the Internet and mobile cell phones, individuals carry their behaviors to the electronic environment. Among these easily carried behaviors, bullying behaviors can be handled. Bullying behaviors are divided into two as traditional and cyber. When we look at the characteristics that distinguish the type of cyberbullying from the traditional type of bullying, personality traits can be included in addition to features such as easy access to the victim, wide area of influence, and compliance with confidentiality. Within the framework of their personality traits, narcissistic individuals may use people because they do not feel regret. It is in the direction that narcissistic individuals will be more prone to bullying because they will not experience any remorse in their cyberbullying behaviors. When the literature is examined, no finding has been found that the social media addiction and narcissistic personality traits of young people living in Turkey reveal their cyberbullying tendency. The aim of the research is to examine the relationship between social media addiction, cyberbullying and narcissism. This research is a descriptive study, which is handled in the relational model, one of the quantitative research methods, in order to examine the cyberbullying and narcissism scores of adolescents in terms of social media addictions. The research group consisted of 255 university students studying in Trabzon in the 2020-2021 academic year. According to the demographic data of the participants, 190 (74.5%) women and 65 (25.5%) men are distributed according to the gender variable. The "Social Media Addiction Scale" was used to measure the social media addiction levels of the participants in the study, the "Cyberbullying Scale" to determine the cyberbullying behaviors and the level of these behaviors, and the "Narcissistic Personality Inventory" to determine the narcissism tendencies. SPSS 23 package program was used in the analysis of the data. Pearson Product Moments correlation coefficient was used in the analysis. According to the findings of the study, a significant relationship was found between social media addiction and cyberbullying. In addition, while there is a significant relationship between social media addiction and self-sufficiency, which is one of the sub-dimensions of narcissism; No significant relationship was found between the other sub-dimensions of exhibitionism, superiority, authority, claiming rights and exploitation. A significant relationship was also found between cyberbullying and the exhibitionism sub-dimension of narcissism. In the discussion part of the study, a significant relationship was found between social media addiction and cyberbullying. When other studies related to the subject are examined, it is seen that the use of social media increases cyberbullying. While there was a significant relationship between cyberbullying and the exhibitionism sub-dimension of narcissism, no significant relationship was found with the other sub-dimensions of narcissism. In addition, while there is a significant relationship between social media addiction and narcissism sub-dimensions of exhibitionism, claiming rights and self-sufficiency; There was no significant relationship between exploitation, authority and superiority sub-dimensions. When the studies in the literature are examined, it is seen that narcissism is a factor affecting social media addiction.

Keywords: *social media, cyberbullying, narcissism, correlation*

Sosyal Medya Bağımlılığı Siber zorbalık ve Narsizm Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

İnternet ve mobil cep telefonlarının kullanımının yaygın hale gelmesiyle birlikte bireyler yapmış olduğu davranışları elektronik ortama taşımaktadırlar. Kolaylıkla taşınan bu davranışlar içerisinde zorbaca davranışlarda ele alınabilmektedir. Zorbalık davranışları geleneksel ve siber olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Siber zorbalık türünü geleneksel zorbalık türünden ayırt eden niteliklere baktığımızda, mağdur kişiye kolayca erişebilme, etki alanının geniş olması, gizliliğe uygun olması gibi özellikler yanında kişilik özellikleri de dahil edilebilmektedir. Kişilik özellikleri çerçevesinde narsistik bireyler pişmanlık duygusu yaşamadıkları için insanları kullanma davranışı gerçekleştirebilirler. Yapmış oldukları siber zorbalık davranışlarında da herhangi bir pişmanlık yaşamayacakları için narsist bireylerin zorbalık eğilimlerinin daha fazla olacağı yönündedir. Literatür incelendiğinde Türkiye'de yaşayan gençlerin sosyal medya bağımlılığının ve narsistik kişilik özelliğini taşıma seviyelerinin onlarda siber zorbalık eğilimini ortaya çıkarttığına dair bir bulguya rastlanılmamıştır. Araştırmanın amacı ise sosyal medya bağımlılığı siber zorbalık ve narsizm arasında ilişkinin incelenmesidir. Bu araştırma ergenlerin siber zorbalık ve narsizm puanlarının, sosyal medya bağımlılıkları açısından incelenmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerimden ilişkisel modelde ele alınan betimsel bir çalışmadır. Araştırma grubu 2020-2021 Eğitim öğretim yılında Trabzon ilinde öğrenim görmekte olan 255 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcıların demografik verileri cinsiyet değişkenine göre 190'ı (%74.5) kadın, 65'i (%25.5) erkek olarak dağılım göstermektedir. Çalışmada yer alan katılımcıların sosyal medya bağımlılık düzeylerini ölçmek amacıyla "Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği", siber zorbalık davranışlarını ve bu davranışların düzeyini belirlemek için "Siber Zorbalık Ölçeği" ve narsizm eğilimlerini belirlemek için "Narsistik Kişilik Envanteri" kullanılmıştır. Sosyal Medya Bağımlılık Ölçeği, 2016 yılında Eijinden ve diğerleri tarafından geliştirilmiştir. Çalışmada ölçeğin İngilizce formunun İbrahim Taş tarafından 2017 yılında Türkçeye uyarlanmış formu kullanılmıştır. Siber Zorbalık ölçeği, Arıcak ve diğerleri tarafından 2012 yılında siber zorbalık davranışlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Son olarak araştırmada veri toplama aracı olarak, Amers ve diğerleri (2006) tarafından geliştirilen, 16 soruluk Narsistik Kişilik Envanteri (Narcissistic Personality Inventory) kullanılmıştır. Bu ölçek Raskin ve Terry'nin (1988) ortaya koyduğu 7 faktör içerisinden kendini beğenme boyutu hariç toplam 6 faktörü içermektedir. analizinde ise SPSS 23 paket programı kullanılmış. Analiz içinde Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Çalışma bulgularına göre sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca sosyal medya bağımlılığı ile narsizmin alt boyutlarından olan kendine yeterlilik arasında anlamlı bir ilişki bulunurken; diğer alt boyutlarından olan teşhircilik, üstünlük, otorite, hak iddia etme ve sömürücülük arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Siber zorbalıkla narsisizmin teşhircilik alt boyutu arasında da anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışmanın tartışma bölümünde, sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Konuyla alakalı diğer çalışmalar incelendiğinde sosyal medya kullanımının siber zorba olmayı arttırdığını göstermektedir. Siber zorbalık ile narsisizmin teşhircilik alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunurken narsisizmin diğer alt boyutları ile anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Ayrıca sosyal medya bağımlılığı ile narsisizm alt boyutları olan teşhircilik, hak iddia etme ve kendine yeterlilik arasında anlamlı bir ilişki bulunurken; sömürücülük, otorite ve üstünlük alt boyutları arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır.

Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde ise narsisizmi sosyal medya bağımlılığını etkileyen bir faktör olduğu yönündedir.

Anahtar Kelimeler: *sosyal medya bağımlılığı, siber zorbalık, narsizm, ilişki*

Bildiri No: PDR2022.000414 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Ayşegül Sayan Karahan, Türkiye Adalet Akademisi*

Relational Self Sabotage, Forgiveness and Psychological Flexibility

Individuals need to develop and maintain positive, meaningful and lasting interpersonal relationships.In addition to the need for individuals to be connected with others, there is also the expectation that this connection should be qualified and stable.Self-sabotaging, which can be defined as the tendency of the parties to behave in a way that increases the probability of obtaining the negative results they expect, can be thought of as related to the stability and quality of the relationship.Self-sabotage can be expressed as a strategy of creating external attributions, reasonable external reasons, excuses or obstacles to justify this possible outcome in cases where the result of failure, inadequacy, loss of dignity or self-esteem is expected. Although self-sabotaging serves the individual's purpose of self-protection in the short term, when a similar tendency of self-sabotaging is displayed in different close interpersonal relationships, the individual may encounter negative consequences repeatedly. A limited number of studies were found in which self-sabotaging was handled within the scope of close interpersonal relations studies, and it was seen that there was a gap in this field.Self-sabotaging has been studied regarding educational, vocational and performance-required situations and its relationship with variables such as anxiety, perfectionism, self-esteem, and self-efficacy perception has been reported. According to the findings of a qualitative study conducted by Peel, McBrain, Caltabiano, and Buck (2019) to determine why some individuals get stuck in a self-sabotaging cycle in romantic relationships; attacking partner (eg, lack of criticism and communication skills), stalking (eg, stickiness), partner withdrawal (eg, inhibition), defensiveness, humiliation, self-esteem, controlling tendencies, relationship skills, trust difficulties, destructive tendencies (eg. ; excessive drinking), attitudes towards affairs, and relationship beliefs were the themes. Possible motivations to sabotage relationships ere reported as fear, self-esteem difficulties and negative self-concept, broken trust, high expectations and lack of relationship skills, and the ways of individuals to protect themselves have been revealed by various studies as withdrawal from the relationship, defensiveness, pretending, relationship pursuit, attack on the partner, and escape-chase dynamics. In this study, it is aimed to determine the relationship between self-sabotaging in close relationships with forgiveness and psychological flexibility. Relational Self-sabotage Scale, Heartland Forgiveness Scale and Psychological Flexibility Scale were administered to 123 individuals over the age of 18 with the permission of the ethics committee from Atılım University.According to the results of correlation analysis carried out with SPSS; There was a moderately significant relationship between relational self-sabotaging with forgiveness (r=.-430) and psychological flexibility (r=.-536) (p=.01). In addition, sub-dimensions of forgiveness are also taken into account. It can be suggested to reveal the characteristics associated with self-sabotaging in relationships, and to identify the qualities that can be addressed in psychoeducational and psychotherapeutic interventions that can be developed with further research.

Keywords: *Relational self sabotage, forgiveness, psychological fexibility*

İlişkisel Kendini Engellemenin Affetme ve Psikolojik Esneklik ile İlişkilerinin İncelenmesi

Bireyler olumlu, anlamlı ve kalıcı kişiler arası ilişkiler geliştirmek ve sürdürme gereksinimindedir. Bireyler için diğerleri ile bağlantılı olma gereksinimine ek olarak bu bağlantının nitelikli ve istikrarlı olması beklentisi de bulunmaktadır. İlişkinin taraflarının bekledikleri olumsuz sonuçları elde etme olasılığını artıracak şekilde davranma eğilimi şeklinde tanımlanabilecek olan kendini sabote etmeyi yakın kişiler arası ilişkilerde sergilemeleri ilişki istikrarı ve kalitesiyle ilişkili olarak düşünülebilir. Kendini sabote etme; başarısız olma, yetersiz olma, saygınlığı ya da öz saygıyı kaybetme sonucunun beklendiği durumlarda bu olası sonuç için kendini haklı gösterecek dışsal yüklemeler, makul dışsal nedenler, bahaneler ya da engeller oluşturma stratejisi olarak ifade edilebilmektedir. Kendini sabote etme kısa vadede bireyin kendini koruma amacına hizmet ediyor olsa da, farklı yakın kişilerarası ilişkilerde benzer bir kendini sabote etme eğilimi sergilediğinde birey bu nedenle tekrarlayan biçimde olumsuz sonuçlarla karşılaşabilmektedir. Kendini sabote etmenin yakın kişiler arası ilişkiler çalışmaları kapsamında ele alındığı yurt dışı ve yurt içi sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmış ve bu alanda bir boşluk olduğu görülmüştür. Kendini sabote etme eğitsel, mesleki ve performans gerektiren durumlar ile ilgili çalışılmış ve kaygı, mükemmeliyetçilik, benlik saygısı, öz-yeterlik algısı gibi değişkenlerle ilişkisi bildirilmiştir. Neden bazı bireylerin romantik ilişkilerde kendini sabote eden bir döngüde takılıp kaldığını belirlemek amacıyla Peel, McBrain, Caltabiano ve Buck (2019) tarafından yürütülen nitel bir araştırmanın bulgularına göre; partnere saldırı (örn; eleştiri ve iletişim becerileri eksikliği), partneri takip (örn; yapışkanlık), partnerin geri çekilmesi (örn; engelleme), savunmacılık, aşağılama, benlik saygısı, kontrol etme eğilimi, ilişki becerileri, güven güçlükleri, yıkıcılık eğilimi (örn; aşırı içme), işlere karşı tutum ve ilişki inançları olmak üzere 12 tema bildirilmiştir. İlişkileri sabote etmeye yol açan olası motivasyonlar; korku, benlik saygısı güçlüğü ve olumsuz benlik kavramı, kırılmış güven, yüksek beklentiler ve ilişki becerileri eksikliği olarak ve bireylerin kendilerini koruma yolları ise ilişkiden geri çekilme, savunmacılık, numara yapmak, ilişki takibi, partnere saldırı, kaçma-kovalama dinamiği olarak çeşitli araştırmalarla ortaya konmuştur. Bu çalışmada yakın ilişkilerde kendini sabote etmenin affetme ve psikolojik esneklik ile ilşkilerinin ele alınması amaçlanmıştır. Atılım Üniversitesi'nden alınan etik kurul izni ile 18 yaş üstü 123 bireye İlişkisel Kendini Engelleme Ölçeği, Heartland Affetme Ölçeği ve Psikolojik Esneklik Ölçeği uygulanmıştır. SPSS ile yürütülen korelasyon analizleri sonuclarına göre; ilişkisel kendini engelleme ile affetme arasında (r=.-430) ve psikolojik esneklik arasında (r=.-536) orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür (p=.01). Ayrıca affetmenin alt boyutları da ele alınmıştır. İlişkilerde kendini sabote etmeyle ilişkili özelliklerin ortaya konması, daha ileri araştırmalar ile geliştirilebilecek psikoeğitsel ve psikoterapötik müdahalelerde ele alınabilecek niteliklerin belirlenmesi önerilerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *İlişkisel kendini engelleme, affetme, psikolojik esneklik*

Bildiri No: PDR2022.000416 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Gelişimsel Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Uzm. Psk. Danışman Zühtiye Nur Yazıcı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi* Prof. Dr. Hatice Kumcağız, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

The Relationship Between Perceived Helicopter Parent Attitudes and Psychological Resilience Levels in University Students

A new concept, helicopter parenting attitude, has recently been added to parenting attitudes. The fact that this parenting type has just entered the literature makes its relationship with many variables a matter of curiosity. The importance of parents' attitudes in shaping the character and lifestyle of individuals is an undeniable reality. In order for individuals to develop psychologically, socially and physically, they need to grow up in a positive family atmosphere. One of the most important prerequisites for maintaining a positive family atmosphere is the presence of parents with positive parental attitudes. If there is a negative mother or father attitude in the family environment where the individual grew up, it is a matter that should be considered how healthy this individual will be, especially in terms of psychology. A large part of the responsibility of raising individuals who are psychologically healthy falls on the parents, as is known by everyone. It is extremely important for mothers and fathers to obtain information and raise awareness about positive and negative parental attitudes. At this point, it is assumed that the study will contribute to the science of psychology and that parents will be conscious of this issue. In addition, although few studies have been conducted in this field within the scope of psychology, no research has been found that examines the relationship between helicopter parenting attitude and psychological flexibility. From this perspective, it is assumed that it will contribute to the related literature. In addition, it is anticipated that study will provide an idea for future studies on the subject of the research.

For this purpose, in this study, it was aimed to examine the relationship between helicopter parental attitudes perceived by university students from their parents and their psychological flexibility, and the predictive role of helicopter parental attitudes perceived by students from their parents on their psychological flexibility. Relational research model was used as a method in the research. The sample of the study consists of 468 students, 297 female and 171 male, between the ages of 18-33. Perceived Helicopter Parental Attitude Scale (HPAS), Psychological Flexibility Scale (PFS) and personal information form were used to collect data in the study. Independent samples t-test, Pearson correlation analysis, ANOVA and hierarchical regression analysis were performed on the collected data. SPSS 22 program was used while performing the necessary analyzes. As a result of the analysis, it was determined that there is a low level negative significant relationship between the mother helicopter parental attitude and the perceived father helicopter parental attitude and psychological flexibility. Again, according to the results of the analysis, it was determined that socioeconomic level, perceived helicopter mother-parent attitude and perceived helicopter father-parent attitude significantly predicted psychological flexibility. In addition, it was observed that helicopter parent attitudes differed in terms of gender, while psychological flexibility did not differ in terms of gender. Finally, in the study, it was determined that psychological flexibility differs according to the socioeconomic level variable.

Keywords: *Helicopter parent, psychological flexibility, predicting, university students*

Üniversite Öğrencilerinde Algılanan Helikopter Ebeveyn Tutumları ile Psikolojik Esneklik Düzeyleri Arasındaki İlişki

Ebeveynlik tutumlarına yakın zamanda yeni bir kavram olan helikopter ebeveynlik tutumu eklenmiştir. Bu ebeveynlik türünün literatüre yeni girmiş olması çoğu değişkenle olan ilişkisini merak konusu haline getirmektedir. Bireylerin karakterinin ve yaşam tarzlarının şekillenmesinde anne ve baba tutumlarının önemi yadsınamaz bir gerçektir. Bireylerin psikolojik, sosyal ve fiziksel açıdan sağlıklı bir gelişim gösterebilmesi için olumlu bir aile ikliminde büyümesi gerekmektedir. Olumlu aile iklimini sağlamanın en önemli ön koşullarından birisi de olumlu ebeveyn tutumuna sahip olan anne ve babanın varlığıdır. Eğer bireyin yetiştiği aile ortamında olumsuz bir anne veya baba tutumu sergileniyorsa bu bireyin özellikle psikolojik açıdan ne kadar sağlıklı olacağı üzerinde düşünülmesi gereken bir konudur. Psikolojik açıdan sağlıklı bireyler yetiştirme sorumluluğunun oldukça büyük bir kısmı herkes tarafında bilindiği üzere anne ve babalara düşmektedir. Anne ve babaların olumlu ve olumsuz ebeveyn tutumları hakkında bilgi edinmesi ve farkındalık kazanması son derece önem arz etmektedir. Yapılan araştırmanın bu noktada hem psikoloji bilimine katkı sağlayacağı hem de anne ve babaların bu konu üzerinde bilinçleneceği varsayılmaktadır. Ayrıca psikoloji bilimi kapsamında bu alanla ilgili az sayıda çalışma yapılmış olsa da helikopter ebeveyn tutumunun psikolojik esneklikle ilişkisini inceleyen herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu açıdan bakıldığında ilgili literatüre katkı sağlayacağı varsayılmaktadır. Ayrıca araştırmanın konusu ile ilgili ileride yapılacak olan çalışmalara da fikir sunacağı ön görülmektedir.

Bu amaçla bu araştırmada üniversite öğrencilerinin ebeveynlerinden algıladıkları helikopter ebeveyn tutumları ile psikolojik esneklikleri arasındaki ilişkinin ve öğrencilerin ebeveynlerinden algıladıkları helikopter ebeveyn tutumlarının psikolojik esneklikleri üzerindeki yordayıcı rolünün incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada yöntem olarak ilişkisel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 18-33 yaşları arasında 297'i kadın ve 171'i erkek olmak üzere 468 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla Algılanan Helikopter Ebeveyn Tutum Ölçeği (AHETÖ), Psikolojik Esneklik Ölçeği (PEÖ) ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Toplanan veriler üzerinde bağımsız örneklemler t testi, Pearson korelasyon analizi, ANOVA ve hiyerarşik regresyon analizi yapılmıştır. Gerekli analizler yapılırken SPSS 22 programından faydalanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda anne helikopter ebeveyn tutumu ve algılanan baba helikopter ebeveyn tutumu ile psikolojik esneklik arasında düşük düzeyde negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Yine yapılan analiz sonuçlarına göre sosyoekonomik düzey, algılanan helikopter anne ebeveyn tutumu ve algılanan helikopter baba ebeveyn tutumunun psikolojik esnekliği anlamlı bir şekilde yordadığı tespit edilmiştir. Ayrıca helikopter ebeveyn tutumlarının cinsiyet açısından farklılaştığı görülürken psikolojik esnekliğin cinsiyet açısından farklılaşmadığı görülmüştür. Son olarak araştırmada psikolojik esnekliğin sosyoekonomik düzey değişkenine göre farklılaştığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Helikopter ebeveyn, psikolojik esneklik, yordama, üniversite öğrencileri*

Bildiri No: PDR2022.000417 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Mert Yavuz, Düzce Üniversitesi* Doç. Dr. Okan Bilgin, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Akçıl, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

An Examination Of The Movie "the Pursuit Of Happiness" In Terms Of Some Psychological Approaches

Even though cinema and psychology seem to be independent fields from each other, they actually meet at a common point which is focusing on people. Moreover, cinema and psychology have been influencing each other for so many years. The aim of this study is to examine the movie "The Pursuit of Happiness", which is about a great human struggle, in terms of some psychological approaches. The movie, which is a real life story of Chris Gardner, deals with an event that took place in San Francisco in 1981. In order to understand this movie, it is important to know when the movie was filmed. The movie coincides with a period when unemployment increased as a result of the economic depression and capitalism dominated in the United States of America in the early 1980's. The Pursuit of Happiness consists of four stages: Stage 1: Stupidity, Stage 2: Running, Stage 3: Internship and Stage 4: Happiness; with the following keywords: effort, not giving up, justice, injustice, the capitalist system, hope, perseverance, resilience, determination and obligation. In the movie of The Pursuit of Happiness, Chris Gardner combines his innate potential with effort, labour and struggle. In the movie, the character of Chris Gardner reminds us that life is a long and difficult test, patience is an important capital, and it is important to be hopeful no matter what. The main message of the movie is: Happiness is not something you can have, happiness is something to be pursued all the time. Document analysis, which is one of the qualitative research methods, was used in the study. While the movie was being analyzed, it was determined that the characters and life events in the movie are especially related to positive psychology, existential approach, humanistic approach and Adler's individual psychology theory. It has been found out that most of the scenes in the film, which are about the main character's ability to survive despite the negative life events, include the themes of some psychological approaches, such as psychological resilience, search for meaning, real self / ideal self, self-actualization, inferiority complex / striving for superiority. As a result, it was thought that the movie "The Pursuit of Happiness" is suitable for interpretation in terms of some psychological approaches.

Keywords: *Psychological approaches, movie analysis, qualitative study*

Bildiri No: PDR2022.000418 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Durmuş ÜMMET, Marmara Üniversitesi* Öğretmen Ercan ÇAM, Bağcılar Rehberlik Araştırma Merkezi

A Qualitative Analysis of the Problems of Psychological Counselors Working in Guidance Research Centers in their Communication with Parents

In our country, the education sector is at the forefront of the service areas where guidance and psychological counseling services are provided the most. Within the education sector, schools and guidance research centers affiliated to the Ministry of National Education are the places where these services are offered. Guidance research centers working in close cooperation with schools have duties and responsibilities determined by the relevant laws. According to the Guidance and Research Center Directive of the Ministry of National Education, these institutions provide services in two departments, namely guidance and psychological counseling and special education departments. While providing services to students both in the field of guidance and in the field of special education, parents appear as an important stakeholder in these studies. The importance of communication with parents in achieving the purpose of the services is also clear. The aim of this study is to reveal the communication problems experienced by psychological counselors working in guidance and research centers in their communication with parents. For this purpose, focus group interviews were conducted with 8 psychological counselors determined by purposive sampling method, working in a guidance and research center in Istanbul. The following three questions were asked to the participants: 1. What kind of difficulties do you experience in the communication process with the parents in the guidance and research centre? 2. What do you think are the reasons for difficulties in communicating with parents? 3. What strategies do you follow to improve communication with parents? The answers given by the participants to the questions were examined one by one and divided into categories.The obtained data were analyzed and interpreted by content analysis method. According to the findings; The difficulties experienced by psychological counselors are grouped under two headings: "Parents' Irrational Expectations and Negative Communication Styles" and "Parent's Not Knowing the Process". The reasons for difficulties in communicating with parents are grouped under two headings: "Reasons Resulting from Parents" and "Institutional Reasons". Finally, it was seen that the strategies followed to improve communication with parents consisted of a single title, "Using Therapeutic Skills". The results were discussed and some suggestions were made.

Keywords: *Guidance research center, psychological counselor, parent, communication*

Rehberlik Araştırma Merkezlerinde Çalışan Psikolojik Danışmanların Velilerle İletişimlerinde Yaşadıkları Sorunlara Dair Nitel Bir İnceleme

Ülkemizde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin en yoğun verildiği hizmet alanlarının başında eğitim sektörü gelmektedir. Eğitim sektörünün içinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullar ve rehberlik araştırma merkezleri bu hizmetlerin sunulduğu

yerlerdir. Okullarla sıkı bir iş birliği içinde çalışan rehberlik araştırma merkezlerinin ilgili yasalarca belirlenmiş görev ve sorumlulukları bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Araştırma Merkezi Yönergesine göre bu kurumlar rehberlik ve psikolojik danışma ve özel eğitim bölümleri olmak üzere iki bölümde hizmet sunmaktadır. Öğrencilere hem rehberlik alanında hem de özel eğitim alanında hizmet verirken bu çalışmalarda veliler önemli bir paydaş olarak karşımıza çıkmaktadır. Yürütülen hizmetlerin amacına ulaşmasında velilerle kurulan iletişimin önemi de açıktır. Bu çalışmanın amacı RAM'larda çalışan psikolojik danışmanların velilerle iletişimlerinde yaşadıkları iletişim sorunlarını ortaya koymaktır. Bu amaçla İstanbul'daki bir RAM'da görev yapan, amaçlı örneklem yöntemiyle belirlenen 8 psikolojik danışmanla odak grup görüşmesi yapılmıştır. Katılımcılara şu üç soru yöneltilmiştir: 1. RAM'da velilerle iletişim sürecinde ne tür zorluklar yaşıyorsunuz? 2. Velilerle iletişimde zorlanma nedenlerinin neler olduğunu düşünüyorsunuz? 3. Velilerle iletişimi daha iyi bir hale getirmek için ne tür stratejiler izliyorsunuz? Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Katılımcıların sorulara verdikleri yanıtlar tek tek incelenmiş ve kategorilere ayrılmıştır. Ulaşılan bulgulara göre; psikolojik danışmanların yaşadıkları zorlukların "Velilerin İrrasyonel Beklentileri ve Olumsuz İletişim Tarzları" ve "Velinin Süreci Bilmemesi" başlıkları altında toplandığı görülmüştür. Velilerle iletişimde zorlanma nedenlerinin ise "Velilerden Kaynaklanan Nedenler" ve "Kurumsal Nedenler" başlıkları altında toplandığı belirlenmiştir. Son olarak velilerle iletişimi daha iyi bir hale getirmek için izlenen stratejilerin tek bir başlık olan "Terapötik Becerilerin Kullanılması" şeklinde oluştuğu görülmüştür. Elde edilen sonuçlar tartışılarak bazı öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Rehberlik araştırma merkezi, psikolojik danışman, veli, iletişim*

Bildiri No: PDR2022.000420 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Arş. Gör. Fatma Nur ARAS KEMER, Hacettepe Üniversitesi Psikolojik Danışman Mustafa KEMER, Milli Eğitim Bakanlığı

Global Climate Change and Mental Health Services

Global climate change is making its impact felt more and more every day. Prepared reports reveal the seriousness of the climate crisis. With global climate change, the temperature on earth is unexpectedly increasing above the average. This situation affects the whole world life, animate or inanimate. After the damage to the atmosphere, the ecosystem balance, which is deteriorated, turns into a threat to humans. The data obtained show that climate change and the resulting environmental, social and individual effects have begun to take more place in people's lives. Global climate change affects many aspects of human life, from tourism to industry, from the food sector to the health sector. Negative results such as drought, temperature changes, storms, forest fires and increase in water level due to global climate change pose a psychological threat as well as physical health problems in individuals. While acute psychological problems (trauma and shock, post-traumatic stress disorder, suppressed violence, depression, anxiety, etc.) occur due to the sudden climate change; Chronic psychological problems (aggression, interpersonal violence, changes in social structure, etc.) arise due to climate change that occurs over a long period of time. Experts predict that if the necessary precautions are not taken, more people will be affected by the negative situations that arise due to climatic changes and the social mental health will deteriorate. For this reason, they recommend increasing preventive and protective mental health services in order to minimize the adaptation problems in societies due to global climate change and to minimize the impact of this process, especially on vulnerable groups. Early periods of life (childhood and adolescence) are of great importance in terms of preventive and protective studies on mental health. For this reason, preventive mental health services to be provided in schools are extremely important. The experts who will provide this service in schools are school psychological counselors. School psychological counselors will contribute to the strengthening of students against the negative effects of global climate change with the preventive and preventive mental health services they will provide. However, although it has a large impact area, studies on the psychological effects of global climate change are not yet at the desired level. In this study, it is aimed to reveal the negative psychological effects of global climate changes and the importance of preventive and preventive mental health services to be provided in order to minimize these effects by using document analysis method.

Keywords: *Global climate change, psychological effects, preventive mental health, protective mental health, document analysis*

Küresel İklim Değişikliği ve Ruh Sağlığı Hizmetleri

Küresel İklim değişikliği etkisini her geçen gün daha fazla hissettirmektedir. Hazırlanan raporlar iklim krizinin ciddiyetini ortaya koymaktadır. Küresel iklim değişikliği ile yeryüzündeki sıcaklık beklenmedik bir şekilde, ortalamanın üzerinde artmaktadır. Bu durum canlı veya cansız tüm dünya yaşamını etkilemektedir. Atmosfere verilen zarar sonrası bozulan ekosistem dengesi insanlar için tehdit haline dönüşmektedir. Elde edilen veriler, iklim

değişikliğinin ve buna bağlı olarak ortaya çıkan çevresel, sosyal ve bireysel etkilerin insanların hayatında daha fazla yer almaya başladığını göstermektedir. Küresel iklim değişikliği turizmden sanayiye, gıda sektöründen sağlık sektörüne kadar insan hayatını birçok alanında etkilemektedir. Küresel iklim değişikliğine bağlı olarak ortaya çıkan kuraklık, ısı değişimleri, fırtınalar, orman yangınları ve su seviyesindeki artış gibi olumsuz sonuçlar bireylerde fiziksel sağlık sorunlarının yanı sıra psikolojik olarak da bir tehdit meydana getirmektedir. Ani olarak meydana gelen iklim değişikliğine bağlı olarak akut psikolojik sorunlar (travma ve şok, travma sonrası stres bozukluğu, bastırılmış şiddet, depresyon, anksiyete vb.) ortaya çıkarken; uzun bir zaman dilimi içerisinde meydana gelen iklim değişikliğine bağlı olarak (saldırganlık, kişilerarası şiddet, sosyal yapıdaki değişimler vb.) kronik psikolojik sorunlar ortaya çıkmaktadır. Uzmanlar, gerekli önlemlerin alınmaması durumunda iklimsel değişikliklerine bağlı olarak ortaya çıkan olumsuz durumlardan daha fazla kişinin etkileneceğini ve toplumsal ruh sağlığının bozulacağını öngörmektedir. Bu nedenle toplumlarda küresel iklim değişikliğine bağlı uyum sorunlarının minimize edilmesi ve bu süreçten özellikle kırılgan grupların en az etkilenmesi adına önleyici ve koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinin artırılmasını önermektedirler. Ruh sağlığı anlamında önleyici ve koruyucu çalışmalar açısından yaşamın erken dönemleri (çocukluk ve ergenlik dönemi) büyük bir öneme sahiptir. Bu nedenle okullarda gerçekleştirilecek olan koruyucu ruh sağlığı hizmeti son derece önemlidir. Okullarda bu hizmeti sunacak olan uzmanlarsa okul psikolojik danışmanlarıdır. Okul psikolojik danışmanları sunacakları önleyici ve koruyucu ruh sağlığı hizmetleri ile öğrencilerin küresel iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı güçlenmesine katkı sağlayacaklardır. Ancak büyük bir etki alanına sahip olmasına rağmen küresel iklim değişikliğinin psikolojik etkilerine yönelik olarak yapılan çalışmalar henüz istenilen düzeyde değildir. Bu çalışmayla doküman analizi yöntemi kullanılarak, küresel iklim değişikliklerinin olumsuz psikolojik etkilerini ve bu etkileri minimize etmek adına sunulacak olan önleyici ve koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinin önemini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Küresel iklim değişikliği, psikolojik etkiler, önleyici ruh sağlığı, koruyucu ruh sağlığı, doküman analizi*

Bildiri No: PDR2022.000421 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Arş. Gör. Muhammed Akat, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi* Prof. Dr. Erdal Hamarta, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Investıgatıon Of Relatıonshıp Between Loneliness And Psychological İnflexibility And Study Addiction In Unıversıty Students

Purpose: Today, addiction is among the most important psychological problems. Behavioral addictions are common among addictions. In recent years, study addiction has begun to be considered among behavioral addictions. Among the symptoms of study addiction, there are features such as studying to reduce negative emotions, putting leisure time activities in the background due to studying, and studying at a level that will cause health problems. Care should be taken to treat every extremely high-level behavior as a behavioral addiction. However, study addiction, which is considered as an addiction in the literature, needs to be examined. Thus, it can be revealed whether this extreme form of behavior can be considered as an addiction. However, it can be said that work addiction has not been adequately addressed. Therefore, it can be said that the factors that reveal this addiction are not sufficiently clarified. Therefore, in this study, the relationship between loneliness and psychological inflexibility, which is associated with many types of addiction, and study addiction was tried to be discussed.
Method: This research was designed according to the relational model. The study group of the research consists of 557 university students aged between 18 and 28 (X = 23.71). While women constitute 76.5% of the study group, men constitute 23.5%. Acceptance and Action Form –II, Bergen Work Addiction Scale and UCLA Loneliness Scale were used as data collection tools in the study. In the study, Pearson Product Moments Correlation Coefficient and multiple linear regression analysis methods were used for data analysis.
Findings: As a result of the correlation analysis performed in the research, positive significant relationships were found between the study addiction levels of the participants and their loneliness (r=.12, p< .01) and psychological rigidity (r = .19, p<.01) levels. In the study, as a result of multiple linear regression analysis, it was found that psychological rigidity and loneliness significantly predicted study addiction (R=.499, R2= .040, p<.01).
Results: As a result of the analyzes carried out in the research, positive significant relationships were obtained between psychological inflexibility and loneliness and study addiction. However, it is seen that the relations between the variables are at a low level. Another result of the research is that psychological inflexibility and loneliness significantly predict the level of study.

Keywords: *study addiction, loneliness, psychological inflexibility*

Üniversite Öğrencilerinde Yalnızlık ve Psikolojik Katılık ile Ders Çalışma Bağımlılığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Amaç: Günümüzde en önemli psikolojik problemler arasında bağımlılık yer almaktadır. Bağımlılıklar arasında ise davranışsal bağımlılıklar yaygın bir şekilde görülmektedir. Son yıllarda ders çalışma bağımlılığı davranışsal bağımlılıklar arasında ele alınmaya başlanmıştır. Ders çalışma bağımlılığının belirtileri arasında olumsuz duyguları azaltmak için ders çalışma, ders çalışmadan dolayı boş zaman etkinliklerinin ikinci plana atılması, sağlık sorununa yol açacak düzeyde ders çalışmak gibi özellikler yer almaktadır. Her aşırı yüksek düzeyde sergilenen davranışın davranışsal bağımlılık olarak ele alınması noktasında olabildiğince dikkatli olunmalıdır. Bununla birlikte alanyazında bağımlılık olarak ele alınan ders çalışma bağımlılığının incelenmesi gerekmektedir. Böylelikle bu aşırı davranış biçiminin bağımlılık olarak ele alınıp alınamayacağı ortaya çıkartılabilir. Ancak çalışma bağımlılığının yeterince ele alınmadığı söylenebilir. Dolayısıyla bu bağımlılığı ortaya çıkartan faktörlerin de yeterince aydınlatılmadığı söylenebilir. bundan dolayı bu araştırmada birçok bağımlılık türüyle ilişkili bulunan yalnızlık ve psikolojik katılık ile ders çalışma bağımlılığı arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.
Yöntem: Bu araştırma, ilişkisel modele göre tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu yaşları 18 ile 28 (X = 23.71) arasında değişen 557 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubunun %76.5'ini kadınlar oluştururken %23.5'ini erkekler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Kabul ve Eylem Formu –II, Bergen Çalışma Bağımlılığı Ölçeği ve UCLA Yalnızlık Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada, verilerin analizi için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve çoklu doğrusal regresyon analizi yöntemleri kullanılmıştır.
Bulgular: Araştırmada, gerçekleştirilen korelasyon analizi sonucunda katılımcıların ders çalışma bağımlılık düzeyleri ile yalnızlık ($r=.12$, $p< .01$) ve psikolojik katılık ($r = .19$, $p<.01$) düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler elde edilmiştir. Araştırmada, çoklu doğrusal regresyon analizi sonucunda ise psikolojik katılık ve yalnızlığın ders çalışma bağımlılığını anlamlı düzeyde yordadığı elde edilmiştir ($R=.200$, $R2= .040$, $p<.01$).
Sonuçlar: Araştırmada gerçekleştirilen analizler sonucunda psikolojik katılık ve yalnızlık ile ders çalışma bağımlılığı arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler elde edilmiştir. Ancak değişkenler arasındaki ilişkilerin düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Araştırmadaki bir diğer sonuç ise psikolojik katılık ve yalnızlığın anlamlı düzeyde ders çalışma düzeyini yordadığıdır.

Anahtar Kelimeler: *ders çalışma bağımlılığı, yalnızlık, psikolojik katılık*

Bildiri No: PDR2022.000422 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Lisansüstü Öğrencisi Elif BAYRAKTAR, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Ilgın ÇAKMAK, Yıldız Teknik Üniversitesi* Doç. Dr. Çiğdem YAVUZ GÜLER , Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Investigation of Lifelong Sibling Relationships in the Context of Triangulation in the Nuclear Family

One of the important concepts of Bowen's Family Systems Theory is triangulation. According to the Family Systems Theory, triangulation is defined as the'smallest stable emotional unit' in human relations and is explained as the inclusion of a third person in the system in order to reduce the existing tension, stress, and anxiety when two people experience tension, stress, or anxiety in their relationship. It is known that it affects the development and personality structures of individuals. It is seen that the level of influence and areas of influence of individuals born into the same family system also differ. Sibling relationships are considered to be some of the longest-lasting relationships that have a different form than parent-child relationships within the family.
A child drawn to the end of the triangle in the family system can sometimes be the scapegoat, sometimes the balanced, sometimes the mediator, and sometimes the coalition partner of one of the parents. Although triangulation reduces anxiety in the system, especially among the parents, it is thought that it will also affect the sibling subsystem, which is the other unit in the system. The purpose of this research is to examine how triangulation in the nuclear family affects sibling relationships in childhood and adulthood.
The sample of the study consists of a total of 187 individuals, 100 women and 87 men, between the ages of 18 and 64, who were selected by a convenient sampling method via Google forms. The average age of the participants was 26.83 (sd = 8.29). 38% of the participants had two siblings, including themselves; 34.8% had three siblings; and 27.3% had four or more siblings. The Demographic Information Form, the Triangular Relationship Inventory, and the Lifespan Sibling Relationship Scale were used as data collection tools in the study.
In the study, two clusters were formed in terms of triangulation as a result of Ward's hierarchical clustering analysis. Cluster 1 includes high triangulation (N = 85), and Cluster 2 includes low triangulation (N = 102). As a result of the independent samples t-test, which was conducted to evaluate whether lifelong sibling relationships differ according to triangulation groups, while there was no statistically significant difference between the two groups in the adult behavior sub-dimension of the lifespan sibling relationship scale, a significant difference was found between the two groups in the adult affect and adult cognition sub-dimension. Accordingly, Group 2 with low triangulation had more positive attitudes towards siblings in terms of adult affect ($t = -2.289$; $p < .001$) and adult cognition ($t = -2{,}418$; $p < .05$) compared to Group 1 with high triangulation. However, it was found that high and low triangulation groups did not differ in terms of childhood affect, childhood cognition, and childhood behavior sub-dimensions that measure childhood sibling relationships. As a result of the simple linear regression analysis conducted on how the level of triangulation in the nuclear family predicts lifespan sibling relationships, it was found that triangulation did not have a predictive effect on attitudes towards childhood sibling relationships. On the other hand, it was found that it predicted adult affect towards sibling relationships is .04 and the adult

cognition sub-dimension is .04.
When the results are evaluated, it can be said that triangulation in the nuclear family is more effective on the attitudes of individuals towards sibling relationships in adulthood than their attitudes towards childhood, and it does not have a determinant effect on adult behaviors that include active contact with siblings.

Keywords: *Bowen's Family Systems Theory, Triangulation, Lifelong Sibling Relationships*

Yaşam Boyu Kardeş İlişkilerinin Özkök Ailede Üçgenleşme Bağlamında İncelenmesi

Bowen'ın Aile Sistemleri Teorisi'nin önemli kavramlarından biri üçgenleşmedir. Aile sistemleri teorisine göre üçgenleşme insan ilişkilerindeki 'en küçük kararlı duygusal birim' olarak tanımlanmakta ve iki kişinin aralarındaki ilişkide gerginlik, stres veya anksiyete yaşadığı durumlarda, sisteme, mevcut gerginlik, stres ve anksiyeteyi azaltmak adına bir üçüncü kişiyi dahil etmeleri olarak açıklanmaktadır.Aile içi dinamiklerin bireylerin gelişimini ve kişilik yapılanmalarını etkilediği bilinmektedir. Nasıl bir ailenin içine doğulduğu kişiyi önemli ölçüde belirlemekle birlikte, aynı aile sisteminde doğan bireylerin etkilenme düzeylerinin ve etkilenme alanlarının da farklılık gösterdiği görülmektedir. Kardeş ilişkileri, aile içi ilişkiler içerisinde ebeveyn çocuk ilişkisinden farklı bir forma sahip, devam eden en uzun süreli ilişkilerden biri olarak değerlendirilmektedir.
Aile sistemi içerisinde üçgenin ucuna çekilmiş bir çocuk, sistemin kimi zaman günah keçisi, kimi zaman dengeleyecisi, kimi zaman arabulucusu, bazen de ebeveynlerden birinin koalisyon ortağı olabilmektedir. Üçgenleşmenin, sistemdeki özellikle de ebeveynler arasındaki kaygıyı azaltsa da, sistemin içindeki diğer birim olan kardeşler alt sistemini de etkileyeceği düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, özkök ailede üçgenleşmenin, çocuklukta ve bugün kardeş ilişkilerine nasıl etki ettiğini icelemektir.
Araştırmanın örneklemini, google formlar üzerinden uygun örnekleme yöntemi ile seçilen, 18-64 yaş arası gönüllü 100 kadın ve 87 erkek olmak üzere toplamda 187 birey oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 26,83 (ss=8,29)'dür. Katılımcılarınn %38'i kendisi dahil iki, %34,8'i üç, %27,3'ü ise dört ve üzeri kardeştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Demografik Bilgi Formu, İlişkide Üçgenleşme Envanteri, Yaşam Boyu Kardeş İlişkileri Ölçeği kullanılmıştır.
Çalışmada Ward'ın hiyerarşik kümeleme analizi sonucunda üçgenleşme açısından iki küme oluşmuştur. 1. Küme yüksek üçgenleşme (N=85), 2. Küme düşük üçgenleşmeyi (N=102) kapsamaktadır. Yaşam boyu kardeş ilişkilerinin üçgenleşme gruplarına göre farklılık gösterip göstermediğini değerlendirmek üzere yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda; yaşam boyu kardeş ilişkileri ölçeğinin yetişkin davranışları alt boyutunda istatistiksel olarak iki grup arasında anlamlı bir farklılık bulunmazken, yetişkin duyguları ve yetişkin bilişselliği alt boyutunda iki grup arasında anlamlı fark bulunmuştur. Buna göre düşük üçgenleşmesi bulunan 2. Grubun kardeşlerine yönelik yetişkin duyguları (t=-2,289; p<.001) ve yetişkin bilişselliği (t=-2,418; p<.05) boyutunda, yüksek üçgenleşmeye sahip 1. Gruba oranla daha fazla olumlu tutum bildirdiği görülmüştür. Bununla birlikte yüksek ve düşük üçgenleşme düzeyi gruplarının çocukluktaki kardeş ilişkisini ölçen çocukluk duyguları, çocukluk bilişselliği ve çocukluk davranışları alt boyutları açısından farklılaşmadığı bulunmuştur.
Özkök ailede üçgenleşme düzeyinin yaşam boyu kardeş ilişkilerini ne oranda yordadığına ilişkin yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonucunda; üçgenleşmenin çocukluk kardeş ilişkilerine ilişkin tutumlar üzerinde yordayıcı bir etkisinin bulunmadığı görülmüştür. Bununla birlikte yetişkinlik dönemi kardeş ilişkilerine yönelik yetişkin duyguları boyutunu .04 ve yine

yetişkin bilişselliği alt boyutunu da .04 oranında yordadığı bulunmuştur. Sonuçlar değerlendirildiğinde; özkök ailede üçgenleşmenin bireylerin çocukluk dönemine ilişkin tutumlarından çok yetişkinlik dönemi kardeş ilişkilerine yönelik tutumları üzerinde etkili olduğu ve kardeşlerle eylemsel teması içeren yetişkin davranışları üzerinde belirleyici bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Bowen Aile Sistemleri Teorisi, Üçgenleşme, Yaşam Boyu Kardeş İlişkileri*

Bildiri No: PDR2022.000423 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Mert Yavuz, Düzce Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Akçıl, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Doç. Dr. Okan Bilgin, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

The Covid-19 Pandemic and Psychological Resilience: A Review of Graduate Thesis Written in Turkey

During the COVID-19 pandemic people experienced uncertainties that have caused various psychological symptoms such as fear and anxiety in particular. Although the COVID-19 pandemic negatively affected people's mental health, it has been known that there are also some protective factors as well. One of these factors is the concept of psychological resilience that is associated with positive psychology. Psychological resilience has been adapted to Turkish from an English word 'resilience'. It is also known in Turkish literature as flexibility and the power of self-recovery which means the ability of individuals being flexible and quickly recover when faced with negative life events. Psychological resilience does not emerge when everything is going well in life. In fact, it emerges when the individual experiences emotions such as anxiety and fear. In this context, the aim of the study is to examine the graduate theses written in Turkey about the COVID-19 pandemic and psychological resilience. In this study, in which the document analysis method was used, the graduate theses archived by the YÖK Publication Documentation Department were included in the analysis. A total of 18 graduate theses were examined in this study. The results of the study have showed that all graduate theses were written at master's level with mostly young adults and adults. When the theses were examined, it was found that 15 theses were published in 2021 and 3 theses published in 2022. When the theses were analyzed in terms of department in which the study was conducted, it was found that 6 theses were written in the field of psychology, followed by 3 theses from each field of counseling, clinical psychology and nursing. It was also found that 1 thesis was written from each field of pre-school, child development and education and lifelong learning. When the subjects studied in the theses were examined, it was determined that the majority of the studies focused on psychological symptoms (depression, anxiety, stress levels, etc.) and COVID-19 fear. The findings obtained as a result of the study were discussed in the light of the existing literature and suggestions were made.

Keywords: *Psycological Resilience, COVID-19, document analysis*

Covid-19 Pandemisi ve Psikolojik Sağlamlık: Türkiye'de Yazılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

COVID-19 pandemi sürecinde insanlar belirsizlik yaşamış ve bu belirsizlik insanlarda korku ve kaygı başta olmak üzere çeşitli psikolojik belirtilerin yaşanmasına sebep olmuştur. Her ne kadar COVID-19 pandemi süreci insanların ruh sağlığını olumsuz etkilese de, bu süreçte bazı bazı koruyucu faktörlerin de olduğu bilinmektedir. Bu faktörlerden biri de pozitif psikoloji ile ilişkisi olan psikolojik sağlamlık kavramıdır. Psikolojik sağlamlık, İngilizce resilience kelimesinden Türkçe'ye uyarlanmıştır. Literatürde esneklik ve kendini toparlama gücü olarakta çevrilen bu kavram olumsuz yaşam olayları karşısında bireylerin esnek olabilmesini

ve kendini hızla toparlayabilmesini ifade etmektedir. Hayatta her şey yolundayken farkında olunamayan psikolojik sağlamlık kavramı bireyin kaygı, korku vb. duygular yaşadığında ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın amacı COVID-19 pandemisi ve psikolojik sağlamlık ile ilgili Türkiye'de yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesidir. Doküman incelemesi yönteminin kullanıldığı bu çalışmada, YÖK Yayın Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından arşivlenen lisansüstü tezler incelemeye dâhil edilmiştir. Bu çalışmada toplam 18 lisansüstü tezi incelenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda elde edilen bulgulara göre; tezlerin hepsinin yüksek lisans düzeyinde hazırlandığı ve çalışma grubu olarak çoğunlukla genç yetişkin ve yetişkinlerin seçildiği görülmüştür. Çalışmalar incelendiğinde 15 tezin 2021, 3 tezin ise 2022 yılında yayınlandığı bulunmuştur. Yapılan tezler çalışmanın yapıldığı bölüm/anabilim dalı olarak analiz edildiğinde 6 tezin psikoloji alanında yapıldığı görülürken onu 3'er tez ile PDR, klinik psikoloji ve hemşirelik alanları izlemiştir. Okul öncesi, çocuk gelişimi ve eğitimi ile hayat boyu öğrenme alanında ise 1'er tez hazırlandığı görülmüştür. Tezlerde çalışılan konular incelendiğinde ise çalışmaların büyük bir çoğunluğunun psikolojik belirtiler (depresyon, anksiyete, stres düzeyleri vb.) ve COVID-19 korkusu konularında yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular mevcut literatür ışığında tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik sağlamlık, COVID-19, dokuman inceleme*

Bildiri No: PDR2022.000424 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi F. Alkım Arı, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi* Prof. Dr. Feride Bacanlı, Gazi Üniversitesi

Social Emotional Learning and Life Satisfaction: The mediating role of Hope

Social and emotional learning(SEL) includes some skills that include students' awareness of their emotions, managing their emotions, taking into account the emotions of others, responsibility decision-making, being conscious of their behavior and being aware of their responsibility.It is widely known that SEL have positive effects on primary and secondary school students' improving their life skills and academic success, and their adjustment to school. Social emotional learning also helps individuals to improve effective relationships. The purpose of this study is to examine the mediating role of hope in the relationship between undergraduate students' social emotional learning and life satisfaction. The present study, comprising 397 (314 female, 83 male)undergraduate students attending five universities in the Türkiye. The age of the participants ranged from 19 to 45 (M = 21.87; SD = 2.70). The data were collected using Social Emotional Learning Scale-YF , Hope Scale, Life Satisfaction Scale and Personal Information Form. The proposed hypothesis model was tested with the structural equation model. The results indicated that SEL positively predicted life satisfaction ($\beta = .25$, $p < .001$) and hope ($\beta = .69$, $p < .001$), and hope positively predicted life satisfaction ($\beta = .31$, $p < .001$). The results suggest that hope fully mediates the relationship between SEL and life satisfaction, as suggested in the hypothetical model ($\beta = .04$, $p > .05$; 95% CI [.113 - .307]) has shown. The results and limitations are discussed with reference to the literature together with practical implications for pschological counseling and suggestions for future research.

Keywords: *social emotional learning skills, hope, life satisfaction, university students*

Bildiri No: PDR2022.000425 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
**Lisansüstü Öğrencisi Mehmet Fatih KILIÇ, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü*

A Career Opportunity for Psychological Counseling and Guidance Undergraduate Graduates . Pedagogue

In this study, the concept of Pedagogue, which is mixed a lot in both academic and social areas in Turkey, is examined within the scope of Turkish legislation with the document analysis method, which is one of the qualitative research methods. Historical and Social Background Although pedagogy is an adjective given to those who are interested in the care and education of noble children in Ancient Greece, it has been shaped over time according to the needs of societies. Although pedagogy in the narrow sense is used to describe "child education", in a broad sense, it is a remedial discipline that enables people who are victimized, socially isolated or have personal problems to be reintegrated into social life and become independent and productive. With a simpler approach, social pedagogy is supporting the out-of-school education and development of children, youth and adults with social problems. Social pedagogy has grown organically from a long tradition of educational philosophers, social thinkers and practitioners concerned with creating a more just society through education. Therefore, social pedagogy aims to connect every person with society, where the most disadvantaged members of society are supported and each individual assumes responsibility for the wider society. It aims to create conditions in which each person can continue to develop, both more independently and integrating. As this is a lifelong process, social pedagogues work in a number of different settings, from early childhood through adolescence, to working with disadvantaged adult groups and older people. Pedagogue Education in Turkish Higher Education The first Pedagogy Department in our country was opened in Gazi University in the 1927-28 academic year. With the decision of YÖK dated October 12, 1982 and numbered 82/367, Istanbul University Faculty of Letters "Pedagogy Department" was transformed into "Educational Sciences Department" and Ankara University DTCF Pedagogy Department was merged with Ankara University Educational Sciences Faculty. From this point of view, pedagogy has become a title that can be used by graduates of educational sciences departments today. In addition, he gave a pedagogy diploma to Istanbul University graduates until 1997, in addition to his PDR undergraduate diploma. In this context, Department of Educational Sciences; As stated in the annex of the Higher Education Council dated 06.11.1997 and numbered 534/22449

- Department of Educational Administration, Inspection, Planning and Economics
- Department of Curriculum and Instruction
- Department of Measurement and Evaluation in Education
- Psychological Counseling and Guidance - Department of Psychological Services in Education

shaped as Subsequently, the "program change in education faculties" studies were evaluated at the Education Faculty Deans Meeting on March 20, 1997, and it was deemed appropriate to implement the programs other than the Psychological Counseling and Guidance undergraduate program carried out in the Educational Sciences Departments of the Education Faculties as graduate programs (YÖK, 1998a:61-62).). From this point of view, the undergraduate programs that can use the title of pedagogue and their development in our

country can be summarized as follows. 1927-1983 Pedagogy 1983-1997 Psychological Services in Education, Psychological Counseling and Guidance Department of Educational Administration, Inspection, Planning and Economics Department of Curriculum and Instruction Department of Measurement and Evaluation in Education 1997- 2022 Psychological Counseling and Guidance (Psychological Services in Education) Pedagogue Competencies in the Light of Legislation The title and staff of pedagogue should be considered as a title that only the aforementioned undergraduate graduates can use today. Currently, the Ministry of Justice requires a Bachelor's degree in Psychological Counseling and Guidance and Education Programs and Teaching for the recruitment of pedagogue staff. In addition, Pedagogues start to work in the Health Services Class with a staff grade of 8/1. There are also opportunities for PDR graduates to work as Pedagogues in private and public hospitals. On the other hand, pedagogue staff can have a harmonizing function in the fields of health, social work, justice and employment in terms of the development of the field of Psychological Counseling and Guidance and finding a basis for academic studies. Decisions such as the fact that the opinion of the pedagogue is a direct source for the decision of the judge, especially in the divorce processes, and the obligation to have a pedagogue in judicial meetings with the child, according to the ECtHR practices, shows the competence of the pedagogue.
Instead of Results The concept of pedagogue is important in community-based studies as a career field for Psychological Counseling and Guidance undergraduates and in ensuring the psychological and social adaptation of individuals. In terms of institutional development, it can play a facilitating role in solving the staffing problems that have been discussed for a long time, in the harmonization of Turkish Higher Education Qualifications Framework and PCG programs, and in the studies of the Community Mental Health Law, even if it is a draft. Pedagoguery should be considered as a staff and title that PDR graduates should own. In addition, with the above-mentioned features, Pedagoguery can be predicted in the choice of the Sustainable Development Goal, Health and Quality Life, Quality Education, Gender Equality, Decent Work and Economic Growth, Under Inequality, Peace, Justice and Strong Institutions.

Keywords: *pedagogue, counselling,*

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Lisans Mezuniyetinde Bir Kariyer İmkanı: Pedagog

Bu çalışmada, Türkiye'de hem akademik hem de toplumsal alanda çokça karıştırılan Pedagog kavramı nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman analizi metoduyla Türk mevzuatı kapsamında incelenmektedir.

Tarihsel ve Toplumsal Arka Plan
Pedagogluk Antik Yunanda her ne kadar soylu çocuklarının bakım ve eğitimi ile ilgilenenlere verilen bir sıfat olsa da toplumların ihtiyaçlarına göre zaman içinde şekillenmiştir. Dar anlamda Pedagoji, "çocuk eğitimi"ni anlatmak için kullanılmaya başlansa da geniş anlamda, toplumda mağdur duruma düşmüş, sosyal yönden tecrit edilmiş veya şahsî yönden problemleri olan insanların sosyal hayata yeniden kazandırılmaları, bağımsız ve üretken hâle gelmelerini sağlayan iyileştirici bir disiplindir. Daha basit bir yaklaşımla sosyal pedagoji, sosyal sorunlu çocuk, genç ve yetişkinlerin okul dışı eğitim ve gelişiminin desteklenmesidir. Sosyal pedagoji, eğitim yoluyla daha adil bir toplum yaratmakla ilgilenen eğitim filozofları, sosyal düşünürler ve uygulayıcıların uzun süredir devam eden geleneğinden organik olarak

beslenmiştir. Bu nedenle sosyal pedagoji, toplumun en dezavantajlı üyelerinin desteklendiği ve her bireyin daha geniş toplum için sorumluluk üstlendiği her insanın toplumla bağ kurmasını amaçlar. Her insanın gelişimini sürdürebileceği hem daha bağımsız hem de bütünleşebileceği koşulları yaratmayı amaçlar. Bu, yaşam boyu süren bir süreç olduğundan, sosyal pedagoglar, erken yaşlardan ergenliğe kadar, dezavantajlı yetişkin grupları ve yaşlı insanlarla çalışmaya kadar bir dizi farklı ortamda çalışır.

Türk Yüksek Öğreniminde Pedagog Eğitimi

Ülkemizde ilk Pedagoji Bölümü 1927-28 öğretim yılında Gazi Üniversitesinde açılmıştır. YÖKün 12 Ekim 1982 tarih ve 82/367 sayılı kararı ile İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi "Pedagoji Bölümü" "Eğitim Bilimleri Bölümü" olarak dönüştürülmüş Ankara Üniversitesi DTCF Pedagoji Bölümü ise Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi ile birleştirilmiştir. Buradan hareketle pedagogluk günümüzde eğitim bilimleri bölümlerinden mezunların kullanabileceği bir unvan haline gelmiştir. Ayrıca İstanbul Üniversitesi mezunlarına PDR lisans diplomasının yanında 1997 yılına kadar Pedagoji diploması da vermiştir.

Bu kapsamda, Eğitim Bilimleri Bölümü; Yükseköğretim Kurulu'nun 06.11.1997 tarih ve 534/22449 Sayılı yazı ekinde belirtildiği üzere

- Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı
- Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı
- Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı
- **Psikolojik Danışma ve Rehberlik - Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı**

olarak şekillenmiştir. Devamında "Eğitim fakültelerindeki program değişikliği" çalışmaları, 20 Mart 1997 tarihinde Eğitim Fakültesi Dekanları Toplantısında değerlendirilmiş ve Eğitim Fakültelerinin Eğitim Bilimleri Bölümleri'nde yürütülen Psikolojik Danışma ve Rehberlik lisans programı dışındaki programların, lisansüstü programlar olarak uygulanması uygun görülmüştür (YÖK, 1998a:61-62).

Buradan hareketle pedagog unvanını kullanabilecek lisans programları ve ülkemizde gelişimi şu şekilde özetlenebilir.

1927-1983 Pedagoji

1983-1997 Eğitimde Psikolojik Hizmetler, Psikolojik Danışma ve Rehberlik
Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı

1997- 2022 Psikolojik Danışma ve Rehberlik (Eğitimde Psikolojik Hizmetler)

Mevzuat Işığında Pedagog Yetkinlikleri

Pedagog unvanı ve kadrosu günümüzde yalnızca anılan lisans mezunlarının kullanabileceği bir unvan olarak değerlendirilmelidir. Hâlihazırda Adalet Bakanlığında Pedagog kadrosuna personel alımlarında Psikolojik Danışma ve Rehberlik ve Eğitim Programları ve Öğretimi lisans mezuniyeti şartı aramaktadır. Ayrıca Pedagoglar 8/1 kadro derecesiyle Sağlık Hizmetleri Sınıfında göreve başlamaktadır. Özel ve kamu hastanelerinde Pedagog olarak PDR lisans mezunlarının çalışma imkânları da bulunmaktadır.

Diğer taraftan Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanının gelişimi ve akademik çalışmalarına

zemin bulması açısında başta sağlık, sosyal hizmet, adalet ve istihdama dönük alanlarda Pedagog kadrosu uyumlaştırıcı bir işleve sahip olabilir. Özellikle boşanma süreçlerinde Pedagog görüşünün kimi mahkemelerce hâkimin kararına doğrudan kaynak teşkil etmesi, çocukla yapılacak adli görüşmelerde AİHM uygulamalarına göre Pedagog bulunması zorunluluğu gibi kararlar pedagog yetkinliğini göstermektedir.

Sonuç Yerine

Pedagog kavramı, Psikolojik Danışma ve Rehberlik lisans mezunlarının bir kariyer alanı olarak toplum temelli çalışmalarda ve bireylerin psikolojik ve sosyal uyumlarının sağlanmasında önemlidir. Kurumsal gelişim olarak da uzun süredir tartışılan kadro sorunlarının çözümlenmesinde, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesiyle PDR programlarının uyumlaştırılmasında ve taslak da olsa Toplum Ruh Sağlığı Yasası çalışmalarında kolaylaştırıcı bir rol oynayabilir. Pedagogluk PDR lisans mezunlarının sahip çıkması gereken bir kadro ve unvan olarak değerlendirilmelidir. Ayrıca yukarıda anılan özellikleriyle Pedagogluk, Sürdürlebilir kalkınma hedefleri arasında yer alan Sağlık ve Kaliteli Yaşam, Nitelikli Eğitim, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme, Eşitsizliklerin Azaltılması, Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar ile de ilişkilendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: *pedagog, psikolojik danışman, toplum temelli çalışmalar,*

Bildiri No: PDR2022.000426 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Öğr. Gör. Sümeyye YÜCEL, İstanbul Okan Üniversitesi*

Fear of Self with Definition, Causes and Effects

Introduction: The individual's "Who am I?" All the answers to the question do not fill the self-concept. In giving the answers to the question, both the educational institutions in the training center and others are involved. The thoughts and observations of the individual towards himself may appear together with those coming from the environment and in appearance. It is seen as acceptable, which can cause problems with the self. The explanation of the self-concept, which is among the new concepts studied, will constitute education related to education.
Method: In line with the stated purpose of this study, which was prepared as a compilation, first of all, general information about the concept of self-fear was given, then what was the basis of self-fear and its effects were discussed with national and international studies. It can be said that the study is a thematic study since it is focused around a certain concept.
Findings: The theory of self-contradiction lies on the basis of fear of self, and according to this, the conflicts that may occur between the real self and the ideal self can cause the individual to move away from the person they want to be and to be afraid of "what if I don't want to be". Studies have revealed that fear of self is associated with obsessive-compulsive disorder (OCD) symptoms and associated thought-action confusion, internal negative attributions, and inferential confusion. There are also studies that detect the relationship between eating disorders and fear of self, apart from OCD.
Discussion: It is seen that there are a limited number of studies on the fear of self, which arises from the thought that the individual will turn into the person they do not want to be. More studies on self-fear, which has been found to be associated with OCD and eating disorders among existing studies, require the concept to become visible. In this context, suggestions were made to the researchers.

Keywords: *self, fear of self, obsessive compulsive disorder, eating disorder*

Tanımı, Nedenleri ve Etkileri ile Benlik Korkusu

Giriş: Bireyin "Ben kimim?" sorusuna verdiği tüm yanıtlar benlik kavramının içini doldurmaktadır. Soruya verilen yanıtların kaynağında hem bireyin kendisine ilişkin görüşleri hem de başkalarından aldığı dönütler yer almaktadır. Bireyin kendine yönelik duygu, düşünce ve gözlemleri zaman zaman çevreden gelenlerle uyumlu olmayabilir ve çatışmalar ortaya çıkabilir. Benlik ile ilgili sorun oluşturabilecek durumlardan birinin de benlik korkusu olduğu görülmektedir. Ruh sağlığı alanında çalışılan yeni kavramlar arasında yer alan benlik korkusu kavramının açıklanması, nedenleri ve sonuçlarının ifade edilmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.
Yöntem: Derleme olarak hazırlanan bu çalışmada belirtilen amaç doğrultusunda, öncelikle benlik korkusu kavramı hakkında genel bilgiler verilmiş, ardından benlik korkusunun temelinde ne olduğu ve bireyin ruh sağlığına etkileri ulusal ve uluslararası çalışmalarla tartışılmıştır. Belli bir kavram etrafında odaklanıldığı için çalışmanın bir tematik inceleme olduğu söylenebilir.

Bulgular: Benlik korkusunun temelinde benlik çelişkisi teorisi yer almaktadır ve buna göre bireyin sahip olduğu gerçek benliği ve ideal benliği arasında yaşanabilecek çatışmalar bireyin olmak istediği kişiden uzaklaşmasına ve "ya olmak istemediğim biri olursam" düşüncesiyle korkmasına sebep olabilmektedir. Yapılan çalışmalar benlik korkusunun obsesif-kompulsif bozukluk (OKB) belirtileri ve onunla bağlantılı düşünce-eylem karmaşası, içsel negatif atıflar ve çıkarımsal karmaşa, zihinsel kirlenme ile ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca OKB dışında yeme bozuklukları ile benlik korkusu arasındaki ilişkiyi tespit eden çalışmalar da bulunmaktadır.
Tartışma: Temelde bireyin olmak istemediği kişiye dönüşeceği düşüncesinden ortaya çıkan benlik korkusu ile yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Mevcut çalışmalar arasında OKB ve yeme bozuklukları ile bağlantılı olduğu tespit edilen benlik korkusuna dair daha fazla çalışma yapılması, kavramın görünür olmasından geçmektedir. Bu çerçevede araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *benlik, benlik korkusu, obsesif kompulsif bozukluk, yeme bozukluğu.*

Bildiri No: PDR2022.000427 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
**Uzm. Psk. Danışman Eyüp Demir, Milli Eğitim Bakanlığı*

A Profession Over A Hundred Years: The Evolution Process of Guidance Services to Psychological Counseling Services

The purpose of this study examine the development of psychological counseling and guidance as a professional profession in the historical process and to offer some suggestions for the development of this profession in our country. The beginning of the XX. century is considered to be the beginning of psychological counseling services. Many field history researchers . references his view to accept the starting date as 1913 and say that the career guidance work of the social workers who continued Parsons movement was not enough, they also needed a discipline where individuals can take into account the difficulties they face and learn about themselves so that they can learn to apply their internal, personal resources to the problems of daily life. The evolution of the guidance movement into the profession of psychological counseling was realized with the effects of the social environment being suitable and favorable for this field, the vocational guidance movement, the mental health movement, the psychoanalysis movement, the development of the psychology field as a science, the world wars and the association process. Especially in the name of association, five main events that took place in the 1950s deeply affected the history of psychological counseling; Establishment of the American Personnel and Counseling Association (APGA), franchise and recognition of the American School Counselor Association, establishment of the 17th Branch Counseling Psychology in the APA, and the introduction of new counseling theories. When all these developments are evaluated together, some suggestions are presented for the development of the psychological counseling and guidance profession in Turkey within the scope of this research. In our country, unlike many European countries, psychological counseling and guidance services progress with the USA model, which is the birthplace of the profession. In our country, within the scope of undergraduate and graduate education, Guidance and Psychological Counseling education is given by the branches of the Department of Education. It is recommended that Guidance and Psychological Counseling programs be accredited and become a discipline. There are Family Counseling and Career Counseling training programs at the graduate level. In addition to these, it is thought that it is necessary to open postgraduate education programs in Mental Health Counseling, Rehabilitation Counseling and School Psychological Counseling. In addition, the contribution of association to the professional development process is seen in the example of the USA. In order to see this development especially in the field of School Psychological Counseling in Turkey, it is recommended that our national professional association be expanded with the participation of professional staff. The history of school counseling has progressed through constant change and adaptation to the needs of the school and its students. Although school counselors are still trying to be directed according to school/institution principals and management policies, it is recommended that the studies continue according to a national model to be created by Türk PDR-Der. Finally, many developments in society have revealed the need for psychological counseling of society, and on top of that, the need for mental health support in the society has increased. While clinical psychologists provide services to those with serious adjustment problems, there is a need for specialists who will provide professional assistance to other normal individuals in the society. It is recommended that the

field of mental health psychological counseling be created and employed in public health centers.

Keywords: *Counseling, Guidance, Counseling History, Counseling Evolution Process*

Yüz Yılı Aşkın Bir Meslek: Rehberlik Hizmetlerinin Psikolojik Danışma Hizmetlerine Evrim Süreci

Bu çalışmada psikolojik danışma ve rehberlik alanının tarihsel süreçte profesyonel bir meslek olarak gelişimini incelemek ve bu mesleğin ülkemizdeki gelişimi için bazı öneriler sunmak amaçlanmıştır. XX. Yüzyılın başları psikolojik danışma hizmetlerinin başlangıcı olarak kabul edilmektedir. Pek çok alan tarihi araştırmacısı başlangıç tarihini 1913 olarak kabul etmekte ve Parsons'un hareketini sürdüren sosyal çalışmacıların mesleki rehberlik çalışmalarının yeterli olmadığını, ayrıca bireylerin karşılaştıkları zorlukların üstesinden geleceklerini ve içsel, kişisel kaynaklarını kullanarak günlük yaşamın sorunlarını çözmeyi öğrenebilmeleri için kendileri hakkında bilgi sahibi olacakları bir alana ihtiyaçlarının olduğu görüşünü referans göstermektedir. Rehberlik hareketinin psikolojik danışma mesleğine evrilmesi, sosyal ortamın bu alana müsait ve elverişli olması, mesleki rehberlik hareketi, ruh sağlığı hareketi, psikanaliz hareketi, psikoloji alanının bir bilim olarak gelişmesi, dünya savaşları ve dernekleşme sürecinin etkileriyle gerçekleşmiştir. Özellikle dernekleşme adına 1950'lerde gerçekleşen beş ana olay psikolojik danışmanlık tarihini derinden etkilemiştir; Amerikan Personel ve Rehberlik Derneği (APGA)'nın kurulması, Amerikan School Counselor Association'un imtiyaz sahibi olması ve tanınması, APA'da 17. dal olarak Danışmanlık Psikolojisinin kurulması, yeni rehberlik ve psikolojik danışmanlık teorilerinin tanıtılması. Tüm bu gelişmeler birlikte değerlendirildiğinde bu araştırma kapsamında Türkiye'de psikolojik danışma ve rehberlik meslek alanının gelişimi için bazı öneriler sunulmuştur. Ülkemizde pek çok Avrupa ülkesinin aksine psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri, mesleğin doğum yeri olan ABD modeli ile ilerlemektedir. Ülkemizde Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık eğitim Eğitim Bilimleri Bölümlerine bağlı Anabilim Dalı bünyelerinde verilmektedir. Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık programlarının akredite edilerek bir Bilim Dalı haline gelmesi önerilmektedir. Lisansüstü eğitim düzeyinde Aile Danışmanlığı ve Kariyer Danışmanlığı eğitim programları bulunmaktadır. Bunların yanında Ruh Sağlığı Danışmanlığı, Rehabilitasyon Danışmanlığı ve Okul Psikolojik Danışmanlığı lisansüstü eğitim programlarının açılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca dernekleşmenin mesleki gelişim sürecine olan katkıları ABD örneğinde görülmektedir. Türkiye'de de özellikle Okul Psikolojik Danışmanlığı alanında bu gelişimin görülebilmesi için ulusal meslek derneğimizin meslek çalışanları tarafından katılım gösterilerek derneğin etkililiğinin artırılması önerilmektedir. Okul psikolojik danışmanlığı tarihi sürekli bir değişim ve okul ve öğrencilerin ihtiyaçlarına adapte edilerek ilerletilmiştir. Her ne kadar günümüzde hala okul/kurum müdürlerine ve yönetim politikalarına göre okul psikolojik danışmanları yönlendirilmeye çalışılsa da Okul PDR hizmetlerinin Türk PDR-Der tarafından oluşturulacak ulusal bir modele göre sürdürülmesi önerilmektedir. Son olarak toplumda yaşanan pek çok gelişme, halkımızın psikolojik danışma gereksinimini ortaya çıkarmış ve bunun üzerine de toplumda ruh sağlığı desteğine olan ihtiyaç artmıştır. Klinik psikologlar ciddi uyum sorunları olanlara hizmet götürürlerken, toplumdaki diğer normal bireylere de profesyonel bir yardım verecek uzmanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Ruh sağlığı psikolojik danışmanlığı alanının oluşturularak alanı çalışanlarının/meslek elemanlarının halk sağlığı merkezlerinde istihdam edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik Danışma, Rehberlik, Psikolojik Danışma Tarihçe, Psikolojik Danışma Evrilme Süreci*

Bildiri No: PDR2022.000428 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Dr. Çiğdem DEMİR ÇELEBİ , İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Fatma Feyza BAKIR, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Kübra POLAT, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Halenur AYDIN, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Ayşe Nur KURU, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Improvement Of Death Perception Scale For Adults

Purpose: In the formation of attitudes towards death, the developmental characteristics of the person's age period are as effective as the death events of the individuals around the person. To improve an acceptable and reliable scaling device which can measure perception related to the fact of death with regard to viewpoint of people over 18 in Turkey about the death.
Method: In this survey which is maintained according to the steps and principals of scale improvement, it is presevted the process as a method and the characteristics of the study group. The literatüre was searched and a composition, which covers seven open-ended questions, has been written to create an acceptable model related to adult sample in Turkey, after searching the literatüre and analysis the answers of the composition, a material pool has been created. With the opinions of 14 experts, the pool has been reviewed and a pilot practice including 56 sections has been conducted. After that pilot practice, the sections has been reviewed and a practice for has been created and applied to simple group of the scale. For applicability of section, a paraphraser factor and a verificative factor have been conducted , and reliability analysis has been tested.
For the applicability of the scale, multi-faceted Death Awareness Scale has been used and conducted to 215 people. The sample of research includes 440 people over 18.
Findings : Data analysis of research keeps going according to searchingof literatüre and data from adults, it can be thought that Death Perception Scale for Adults may include death fear, death anxiety, ignoring, reactivity,tendency to meaning and accepting death. Applicability and reliability of the scale continue and it is planned to transmit the results in detailed to the participants.
Discussion and Conclusion: Death Perception Scale for Adults measures death perception applicably and reliably.

Keywords: *Death Perception, Death, Applicability, Reliability*

Yetişkin Bireylerde Ölüm Algısı Ölçeğinin Geliştirilmesi

Amaç: Ölüme yönelik tutumların oluşmasında, bireylerin sahip oldukları çevredeki kişilerin yaşamış oldukları ölüm olaylarının özellikleri kadar, bireyin içinde bulunduğu yaş döneminin gelişimsel özellikleri de etki etmektedir.Bu çalışmanın amacı Türkiye'deki 18 yaş ve üstü bireylerin ölüme ilişkin bakış açılarından yola çıkarak ölüm olgusuna ilişkin algılarını ölçmeye yarayan geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir.
Yöntem: Ölçek geliştirme adım ve ilkelerine uygun bir şekilde sürdürülen bu araştırmada, yöntem olarak izlenen süreçler ve çalışma grubuna ilişkin özellikler sunulmuştur. Literatür taranmış ardından Türkiye'deki yetişkin örneklemine ilişkin geçerli modelin oluşturulması için bireylere yedi açık uçlu sorudan oluşan bir kompozisyon yazdırılmıştır. Lliteratür taraması ve yetişkin bireylerden alınan kompozisyon cevapları analiz edilerek sade bir madde

havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan madde havuzu 14 uzman görüşü alınarak yeniden gözden geçirilmiş ve 56 maddelik çalışmanın pilot uygulaması gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama sonrasında ölçek maddeleri yeniden gözden geçirilerek uygulama formu hazırlanmış ve form ölçeğin örneklem grubuna uygulanmıştır, madde geçerliliği için önce açımlayıcı faktör analizi arkasından da doğrulayıcı faktör analizi uygulanmış, güvenilirlik analizleri test edilmiştir. Ölçüt geçerliliği için Çok Boyutlu Ölüm Farkındalığı Ölçeği kullanılmış ve 226 kişiye uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini 18 yaş üzeri 495 kişi oluşturmaktadır.

Bulgular: Çalışmanın veri analizleri devam etmektedir, literatür taramaları ve yetişkin bireylerden toplanan veriler doğrultusunda Yetişkin Bireylerde Ölüm Algısı Ölçeğinin ölüm korkusu, ölüm kaygısı, görmezden gelme, tepkisellik, anlama yönelme ve ölümü kabul alt boyutlarını içerebileceği düşünülmektedir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizleri devam etmekte olup sonuçların kongre kapsamında detaylı olarak katılımcılara iletilmesi planlanmaktadır.

Tartışma ve Sonuç: Yetişkin bireyler için oluşturulan ölüm algısı ölçeği yetişkinlere uygun geçerli ve güvenilir bir şekilde ölüm algılarını ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ölüm algısı, Ölüm, Geçerlilik, Güvenilirlik*

Bildiri No: PDR2022.000430 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psikolojik Danışman Seda Akkaya Özgün, Milli Eğitim Bakanlığı* Doç. Dr. Evren Şumuer, Kocaeli Üniversitesi

Examining the Relationship Between Nomophobia and Well-Being in Teachers

Purpose: Nomophobia is a new concept in our lives with the digital age. Nomophobia is an abbreviation of "no mobile phone phobia" and is defined as the fear and anxiety experienced when staying away from a smartphone. Nomophobia occurs unconsciously in most people who use smartphones and can cause an addiction to smartphone over time. There are studies stating that problematic smartphone use negatively affects people's mental health. Therefore, it is considered important to investigate the relationship between nomophobia and psychological structures that explain well-being.
The concept of subjective well-being is one of the basic concepts of positive psychology and corresponds to the expression of "happiness". Subjective well-being level consists of positive and negative evaluations that people make about their own lives and is not independent of the person's social environment and real life.It is important to investigate the factors affecting subjective well-being, especially for teachers, who interact students directly. Well-being of teachers affects the society, especially students, administrators and their families. At the same time, it is important in terms of being more productive in their profession, being more dependent on their work and reducing turnover. A teacher's feeling of well-being and positive judgments about himself are also important for improving his or her relations with the students and giving more effective education to his or her students. The fact that teachers are satisfied with their own lives and the frequency of positive emotions in their lives are also reflected in educational activities and enable them to support students' well-being. The purpose of this study is to examine the relationship between teachers' nomophobia levels and their well-being levels.In the relevant literature, there are many studies have on subjective well-being of teachers. Although there are international studies on the relationship between well-being and nomophobia, the number of studies directly addressing this relationship in Turkey is not sufficient. Therefore, it is important to investigate the relationship of teachers' well-being with their nomofobia levels.
Method: In the study, a correlation research method was used since it investigates the relationship between nomophobia and well-being levels of teachers. The participants of the study consisted of 237 teachers (179 women; 58 men) working in various schools affiliated to the Ministry of National Education. In the study, a "demographics form", Turkish Nomophobia Scale and Oxford Happiness Scale Short Form was used to collect the related data from the teachers. In the analysis of the data, a Pearson Product-Moment Correlation Analysis was performed to determine the relationship between nomophobia and well-being.
Findings: The results of the analysis showed that a low, negative and statistically significant relationship was found between the teachers' nomophobia level and their well-being in general. As for the relationship between the sub-dimensions of nomophobia and teachers' well-being levels, the highest level of negative and statistically significant relationship was found in the relationship of their well-beings with the dimension of "not being online", followed by "not being able to access information" and "not feeling comfortable". There was no significant relationship between teachers' well-being and "losing communication".

Results: The research findings showed that teachers' high nomophobia levels are associated with low levels of subjective well-being. It is suggested to implement an intervention within the framework of the preventive approach for behavior addiction. The study provides a few practical implications and some suggestion for future studies.

Keywords: *nomophobia, subjective well-being, positive psychology, teachers*

Öğretmenlerde Nomofobi ile İyi Oluş Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Amaç: Nomofobi içine bulunduğumuz dijital çağ ile birlikte hayatımıza girmiş olan yeni bir kavramdır. Nomofobi, orijinal adı ile "nomophobia", "no mobile phone phobia" ifadesinin kısaltmasıdır ve akıllı telefondan uzak kalındığında yaşanan korku ve kaygı olarak tanımlanmaktadır. Nomofobi akıllı telefon kullanan kişilerin bir çoğunda farkında olmadan gelişmektedir ve zamanla bağımlılık derecesine dönüşebilmektedir. Problemli akıllı telefon kullanımının kişilerin ruh sağlığını olumsuz etkilediğini belirten araştırmalar bulunmaktadır. Bu bağlamda nomofobinin iyi oluşun açıklayan psikolojik yapılar ile ilişkisini araştırmak da önemli görülmektedir. Öznel İyi Oluş kavramı, pozitif psikolojinin temel kavramlarından olup "mutluluk" ifadesine karşılık gelmektedir. Öznel iyi oluş düzeyi insanların kendi yaşamları hakkında yaptıkları olumlu ve olumsuz değerlendirmelerden oluşur ve kişinin sosyal çevresinden ve gerçek yaşamından bağımsız değildir. Özellikle öğretmenlik gibi doğrudan insanlar ile etkileşimde bulunulan bir meslekte bu yapıya etki eden etmenlerin araştırılması önemli görülmüştür. Öğretmenlerin iyi oluşu öğrencileri, yöneticileri, aileleri başta olmak üzere toplumu etkilemektedir. Aynı zamanda mesleklerinde daha verimli olma, işlerine daha bağımlı olma ve işten ayrılmayı da azaltma açılarından da önem arz etmektedir. Bir öğretmenin kendini iyi hissetmesi ve kendi ile ilgili olumlu yargıları, sürekli etkileşimde olduğu öğrencileri ile ilişkilerini iyileştirmesi ve öğrencilerine daha etkili bir eğitim vermesi açısından önemlidir. Öğretmenlerin kendi yaşamlarından memnun olması ve yaşamlarındaki olumlu duyguların sıklığı eğitim öğretim faaliyetlerine de yansıyarak öğrencilerin iyi oluşlarını desteklemelerini sağlayacaktır. Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin nomofobi düzeyleri ile iyi oluş düzeylerini ortaya koyarak aralarındaki ilişkiyi incelemektir. Alanyazına bakıldığında öznel iyi oluşla ilgili pek çok araştırma yapıldığını görmekteyiz. Yurt dışında iyi oluşun nomofobi ile ilişkisini araştıran araştırmalar bulunmasına rağmen, ülkemizde bu ilişkiyi doğrudan ele alan araştırma sayısı yeterli düzeyde değildir. Bu nedenle öğretmen iyi oluşu ile ilişkili kavramların araştırılması önemli görülmektedir.
Yöntem: Bu araştırmada öğretmenlerde nomofobi ile iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin araştırılması amaçlandığından korelasyon araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı çeşitli okul ve kurumlarda çalışmakta olan 179 kadın ve 58 erkek olmak üzere toplam 237 gönüllü öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada verileri toplamak amacıyla kişisel bilgi formu, nomofobi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla Türkçe Nomofobi Ölçeği ve iyi oluş düzeyinin belirlenmesi amacıyla Oxford Mutluluk Ölçeği Kısa Formu kullanılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda nomofobi ile iyi oluş arasındaki ilişkinin tespiti için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi yapılmıştır.
Bulgular: Yapılan analizler sonucunda öğretmenlerin nomofobi düzeyi ile iyi oluş düzeyleri arasında düşük düzeyde, negatif yönlü ve istatiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Nomofobinin alt boyutları ile öğretmenlerin iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiye bakıldığında, çevrimiçi olamama boyutunda en yüksek düzeyde negatif yönlü ve istatiksel olarak anlamlı ilişki saptanırken bunu bilgiye ulaşamama ve rahat hissedememe boyutları izlemiştir. İletişimi kaybetme boyutunda ise anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır.

Sonuç: Araştırma bulguları öğretmenlerin yüksek nomofobi düzeylerinin düşük düzeydeki öznel iyi oluşları ile ilişki olduğunu göstermektedir. Öğretmenlerin iyi oluş düzeyleri ile nomofobi arasındaki ilişkiyi saptamak, davranış bağımlılığını önleyici yaklaşım çerçevesinde gerekli müdahaleyi yapmak için bir veri sağlayabilir. Yapılan bu çalışmanın hem pratikte araştırmacılara yol gösterici olacağını hem de literatüre katkı sağlayacağını söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: *nomofobi, öznel iyi oluş, pozitif psikoloji, öğretmen*

Bildiri No: PDR2022.000431 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Zahide Gül Karaağaç, Yıldız Teknik Üniversitesi*

Comprehensive Developmental Psychological Counseling And Guidance Program: How Comprehensive?

The aim of this study is to emphasize the necessity of planned and systematic PCG services for university students at the higher education level in Turkey and to recommend various suggestions, based on the basic principles of the comprehensive developmental counseling and guidance model and Arnett's emerging adulthood theoretical background. Throughout history, different models and approaches have been effective in providing Psychological Counseling and Guidance services. PCG models; services model, duties model, process model and developmental model. The different approaches that emerged in the delivery of PCG services are; crisis approach, therapeutic approach, preventive approach and developmental approach. These approaches and models were insufficient in that they were limited to only certain PCG services or certain education levels. Thus, the Comprehensive Developmental PCG program has been developed which is valid today. The comprehensive developmental PCG program is defined as a set of systematic activities that include various PCG services and assessments, aiming to support the life career development of all students. This program aims to support students in being healthy, harmonious, aware of their own capacity and in revealing and developing this capacity. Psychological counseling services provided in higher education in Turkey are limited to the psychological counseling services provided in psychological counseling centers. This service is based on traditional approaches, therapeutic approach and process model. It is only given if students who have problems request service. This approach means that students who have other problems or want to improve themselves cannot receive counseling services. However, the comprehensive developmental PCG program advocates serving all students in the field they need.
According to Arnett's emerging adulthood theory, individuals between the ages of 18-29 experience changing and development regarding close relationships, career issues and worldview. It is expected that university students who are in term of emerging adulthood, which appears as a developmental stage, establish healthy friendships and romantic relationships, decide how they want to develop their careers, and create their own unique value system that they will tkae as a reference in their lives. In addition, today, university students have some problems and need support in many areas such as difficulties in close relationships, dating violence, low academic achievement, difficulties in time and plan management, problems related to individualization, problems with body image, decision-making in the career field. The number of students who apply to the psychological counseling centers of universities regarding the problems they experience is increasing day by day. It is thought that planning and executing more systematic and programmatic PCG services, as well as psychological counseling services, will be beneficial for university students in solving the problems they encounter and realizing their existing potentials and taking them further. Within the scope of this study, the importance and necessity of providing program-based PCG services at the higher education level is emphasized and it is recommended that the Comprehensive Developmental PCG program be prepared for university students and disseminated in universities.

Keywords: *Comprehensive Developmental PCG Program, PCG Services in Higher Education, Emerging Adulthood*

Kapsamlı Gelişimsel Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Programı: Ne Kadar Kapsamlı?

Bu çalışmanın amacı kapsamlı gelişimsel PDR modelinin temel ilkelerinden ve Arnett'in beliren yetişkinlik kuramsal alt yapısından yola çıkarak Türkiye'de yükseköğretim düzeyinde üniversite öğrencileri için planlı ve sistematik PDR hizmetlerinin gerekliliğini vurgulamak ve çeşitli öneriler sunmaktır. Tarih boyunca Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik hizmetlerinin verilmesinde farklı modeller ve yaklaşımlar etkili olmuştur. PDR modelleri; servis-hizmetler modeli, görevler modeli, süreç modeli ve gelişimsel modeldir. PDR hizmetlerinin verilmesinde ortaya çıkan farklı yaklaşımlar ise; kriz yaklaşımı, tedavi edici yaklaşım, önleyici yaklaşım ve gelişimsel yaklaşımdır. Bu yaklaşımlar ve modeller sadece belli PDR hizmetleri veya belli eğitim kademeleri ile sınırlı kalmaları yönüyle yetersiz kalmıştır. Böylece günümüzde geçerli olan kapsamlı gelişimsel PDR programı geliştirilmiştir. Kapsamlı gelişimsel PDR programı tüm öğrencilerin yaşam kariyeri gelişimlerini desteklemeye amaçlayan bunun için çeşitli PDR hizmetlerini ve değerlendirmelerini içeren sistemli faaliyetler bütünü olarak tanımlanmaktadır. Bu program öğrencilerin sağlıklı, uyumlu, kendi kapasitesinin farkında olmalarında ve bu kapasiteyi ortaya çıkarabilmelerinde ve geliştirmelerinde onları desteklemeyi amaçlamaktadır. Türkiye'de yükseköğretim boyutunda verilen psikolojik danışma hizmetleri psikolojik danışma birimlerinde verilen psikolojik danışma hizmeti ile sınırlıdır. Bu hizmet geleneksel yaklaşımlardan tedavi edici yaklaşıma ve süreç modeline göredir. Yalnızca sorun yaşayan öğrencilerin hizmet talebinde bulunması durumunda verilmektedir. Bu yaklaşım diğer sorun yaşayan ya da kendini geliştirmek isteyen öğrencilerin PDR hizmeti alamaması anlamına gelmektedir. Ancak kapsamlı gelişimsel PDR programı bütün öğrencilere ihtiyaç duyduğu alanda hizmet vermeyi savunmaktadır. Arnett'in beliren yetişkinlik kuramına göre 18-29 yaş aralığındaki bireyler yakın ilişkiler, kariyer konuları ve dünya görüşüne yönelik değişim ve gelişim yaşamaktadırlar. Bir gelişim dönemi basamağı olarak beliren yetişkinlik döneminde olan üniversite öğrencilerinin sağlıklı arkadaş ilişkileri ve romantik ilişkiler kurmaları, kariyerlerini ne yönde geliştirmek istediklerine karar vermeleri ve yaşamlarında referans alacakları kendilerine özgü değerler sistemi oluşturmaları beklenmektedir. Bunun yanında günümüzde üniversite öğrencileri; yakın ilişkilerde güçlükler, flört şiddeti, düşük akademik başarı, zaman ve plan yönetimindeki güçlükler, bireyselleşmeyle ilgili sorunlar, beden algısı ile ilgili problemler, kariyer alanında karar verme gibi birçok alanda sorun yaşamakta ve desteğe ihtiyaç duymaktadırlar. Yaşadıkları sorunlarla ilgili olarak üniversitelerin psikolojik danışma birimlerine başvuran öğrenci sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Karşılaştıkları problemleri çözmelerinde ve var olan potansiyellerini fark edip daha ileriye götürmelerinde üniversite öğrencilerine psikolojik danışma hizmetinin yanı sıra daha sistematik ve programa dayalı PDR hizmetlerinin planlanmasının ve yürütülmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu çalışma kapsamında yükseköğretim düzeyinde programa dayalı PDR hizmetlerinin sunulmasının önemi ve gerekliliği vurgulanmakta ve üniversite öğrencilerine yönelik Kapsamlı Gelişimsel PDR programının hazırlanması ve üniversitelerde yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Kapsamlı Gelişimsel PDR Programı, Yükseköğretimde PDR Hizmetleri, Beliren Yetişkinlik*

Bildiri No: PDR2022.000433 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Levent Vural, Trakya Üniversitesi* Doç. Dr. Gülten Feryal Gündüz, İstanbul Kültür Üniversitesi

An Investigation of the Usability of the Preschool Students' Drawings in Determining Their Learning Styles

The learning style, which is one of the individual differences, is accepted as one of the important elements of teaching-learning process although it is not the only factor causing learning to happen at different levels. Generally defined in literature as preferences and tendencies about learning, learning styles are considered as unchanged individual differences about learning as well as changeable features due to various factors. Although it changes through time, three fifths of the learning style of an individual is thought to be biological. Determining students' learning styles makes it possible to use appropriate teaching strategies, methods and techniques, and to choose and implement more easily the teaching materials. It is observed in the literature that inventories and scales are the mostly used methods in determining the styles, and that the experts classifying styles improve their own inventories and scales in this way. The fact that learning styles are mostly determined through these methods requires that the people to make use of them have certain skills, as well. Especially teachers who have enough awareness of learning styles but lack the skills related to scales and their interpretation find the process quite challenging. Therefore, it is obvious that making use of different resources and assessment tools as well as scales will play a major role in determining students' learning styles. A similar situation is true for pre-school students, as well. There is a need for different resources and assessment tools that teachers can make use of in determining pre-school students' learning styles. Based on this necessity, a research has been designed to find out if the drawings of pre-school children can be a determinant in determining their learning styles. Having mixed-research design as its method, the research has been designed within the scope of convergent parallel mixed method design. Quantitative and qualitative data are used together and have equal weight in convergent parallels method. The quantitative data of the research have been obtained as a result of the applied learning style scale, whereas the qualitative data have been received through the interpretation of student drawings. With this aim, the learning style scale has been applied to 85 pre-school students in İstanbul, and the same students have been asked to make drawing in three different topics (bayram, family or picnic and free work). Eventually, the results have been compared. The applied learning style scale classifies the students as visual, auditory and kinesthetic, so the dominant learning styles of the students can be determined through the scale. The interpretation process of the data obtained from the drawings has been carried out by a field expert with a PhD in Fine Arts. The field expert was asked to collect the pictures of the students on different subjtects. She grouped them under the three different groups (a, b, c) by examining them in terms of ratio-proportion, use of paper, color and pattern. The field expert was not given any information about the learning styles of the students. Afterwards, the style groupings obtained from the learning style scale and the grouping made by the field expert were compared. As a result of the comparison, 20 of children's drawings were grouped by the field expert as "a", 27 of them were grouped as "b" and 38 of them were grouped as "c". In group "a", seven of the drawings were coding as visual; six of them were coding as auditory and seven of them were coding as kinesthetic by the field expert. In group "b", 14 of the drawings were coding as kinesthetic, 12 of the drawings were coding as visual and one of

them was coding as auditory by the field expert. In group “c”, 27 of the drawings were coding as kinesthetic, 10 of the drawings were coding as visual and one of them was coding as auditory by the field expert.

Keywords: *Preschool students, Learning styles, Analyzing drawings*

Okul Öncesi Öğrencilerinin Öğrenme Stillerinin Belirlenmesinde Çizdikleri Resimlerin Kullanılabilirliğinin İncelenmesi

Bireysel farklılıklardan biri olan öğrenme stili, öğrenmenin farklı düzeylerde gerçekleşmesinin tek etkeni olmasa da öğretme-öğrenme sürecinin önemli bileşenlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Genellikle alanyazında öğrenmeye ilişkin tercihler ve eğilimler olarak tanımlanan öğrenme stilleri, öğrenmeye ilişkin değişmeyen bireysel farklılıklar olarak belirtilmesinin yanında çeşitli etmenlerin de etkisiyle zamanla değişebilen özellikler olarak nitelendirilmektedir. Her ne kadar zamanla değişkenlik gösterse de bir bireyin öğrenme stilinin 3/5’inin biyolojik kökenli olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesi onlara uygun kullanılabilecek öğretim strateji, yöntem ve tekniklerin işe koşulmasını, gerekli öğretim materyallerinin daha kolay seçilebilmesini ve uygulanabilmesini sağlamaktadır. Alanyazın incelendiğinde stillerin belirlenmesinde ağırlıklı olarak envanterlerin ve ölçeklerin kullanıldığı, stil sınıflaması yapan uzmanların kendi envanter ya da ölçeklerini de bu paralelde geliştirdikleri gözlenmektedir. Öğrenme stillerinin belirlenmesinin ağırlıklı olarak bu yöntemler aracılığıyla gerçekleştirilmesi onlardan yararlanacak kişilerin de belirli birtakım becerilere sahip olmalarını gerektirmektedir. Özellikle öğrenme stilleri konusunda yeterli farkındalığa sahip olan fakat ölçekler ile bunların yorumlanmasına ilişkin becerilere sahip olmayan öğretmenler için durum oldukça zorlayıcı olabilmektedir. Bu nedenle stillerin belirlenmesinde ölçeklerin yanında farklı kaynaklardan ve ölçme araçlarından yararlanılması, öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesinde oldukça işlevsel bir rol oynayacağı açıktır. Benzer bir durum okul öncesi öğrenim düzeyindeki öğrenciler için de söz konusudur. Okul öncesi öğrencilerinin öğrenme stillerinin belirlenmesinde öğretmenlerin doğrudan yararlanabilecekleri farklı kaynaklara, ölçme araçlarına gereksinim duyulmaktadır. Bu gereksinimden hareketle, okul öncesi dönemdeki çocukların yapmış oldukları resimlerin öğrenme stillerinin belirlenmesinde, belirleyici olup olamayacağı konusunda bir araştırma tasarlanmıştır. Araştırmada yöntem olarak “karma desen” kullanılmış olup, “birleşik-eş zamanlı” karma desen araştırmaları kapsamında tasarlanmıştır. Eş zamanlı karma desen araştırmalarında nicel ve nitel veriler birlikte kullanılmakta ve eşit ağırlığa sahip olmaktadırlar. Araştırmanın nicel verileri uygulanan öğrenme stili ölçeğinden, nitel verileri ise öğrenci resimlerinin yorumlanması yoluyla elde edilmiştir. Bu amaçla İstanbul ilindeki 85 okul öncesi öğrencisine öğrenme stilleri ölçeği uygulanmış ve aynı öğrencilerin üç farlı konuda (bayram, aile ya da piknik ve serbest çalışma) da resim yapmaları istenerek sonuçların karşılaştırılması yoluna gidilmiştir. Uygulanan öğrenme stili ölçeği öğrencileri; görsel, işitsel ve dokunsal olarak sınıflandırmakta ve öğrencilerin baskın olan öğrenme stilleri ölçek aracılıyla belirlenebilmektedir. Resimlerden elde edilen verilerin yorumlanmasında ise doktorasını güzel sanatlar eğitimi alanında yapan alan uzmanından yararlanılmıştır. Alan uzmanından, öğrencilerin farklı konularda yapmış oldukları resimleri; oran-orantı, kağıdın kullanımı, renk ve desen açılarından inceleyerek üç farklı grup altında (a, b, c) toplaması istenmiştir. Alan uzmanına öğrencilerin öğrenme stillerine ilişkin herhangi bir bilgi paylaşımı yapılmamıştır. Sonrasında ise öğrenme stili ölçeğinden elde edilen stil gruplandırmaları ile alan uzmanın yapmış olduğu gruplandırmanın

karşılaştırılması gerçekleştirilmiştir. Karşılaştırma sonucunda alan uzmanının “a” olarak gruplandırdığı 20 resmin 7’si görsel, 6’sı işitsel, 7’si kinestetik öğrenme stiline, “b” olarak gruplandırdığı 27 resmin 14’ünün kinestetik, 12’sinin görsel ve bir tanesinin de işitsel öğrenme stiline, “c” olarak gruplandırdığı 38 resmin ise 27’sinin kinestetik, 10’unun görsel, 1’inin de işitsel öğrenme stiline ait olduğu sonucuna ulaşılmıştır

Anahtar Kelimeler: *Okul öncesi Öğrencileri, Öğrenme Stilleri, Resim Analizi*

Bildiri No: PDR2022.000434 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Aman Sado Elemo, Istanbul Gelişim Üniversitesi* Arş. Gör. Dr. Ergün Kara, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Mehran Rostamzadeh, Istanbul Gelişim Üniversitesi

Search for Meaning and Presence of Meaning as Mediators in the Link between Fear of COVID-19 and Flourishing

The pandemic has contributed to learning to live a more cautious life. Living with fear and uncertainty has become a more familiar experience than the pre-pandemic periods. However, the existing literature tends to focus on the adverse consequences of the fear of COVID-19 on the psychological functioning of the public (Ahorsu et al., 2020; Arpaci et al., 2020). People who suffer from increased fear during the COVID-19, despite the desire to search for meaning, might fail to find their lives to be meaningful and may not be able to get a sense of direction, amid the pandemic crisis. Inability to achieve one's life goals could trigger a sense of despair and meaninglessness (Steger, 2017; Ekwoyne, Ezumah & Nwosisi, 2021). Hence, the objective of this study was to examine if the search for meaning and the presence of meaning could mediate the association between fear of COVID-19 and flourishing.

Accordingly, a cross-sectional online survey which aimed to examine the relationship between fear of COVID-19, meaning in life, and flourishing in Iranian sample. A total of 312 participants were included in the study using snowball sampling. The eligibility criteria includes consenting to take part in the study, being 18 and above years of age, and being Iranian. These participants completed an online survey that included fear of COVID-19, meaning in life, and flourishing scales.

The presence of, and search for, meaning in life mediated the link between fear of COVID-19 and flourishing. According to the results of the current study, having a clear sense of meaning during the apparently ongoing COVID-19 pandemic protects the tendency to flourish and encourages functionality. In line with these findings, counselors may consider developing programs that could help to strengthen a clear sense of meaning and thriving, especially through identifying and targeting risk groups in the population.

Keywords: *Fear of COVID-19. Flourishing. Meaning in life. Presence of meaning. Search for meaning.*

Bildiri No: PDR2022.000435 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Klinik Psikolog Neslihan TEKGÜL, Yıldız Teknik Üniversitesi*

A Review on Ethics in School Counseling in Turkey

Ethics is a discipline that aims to provide general guidance to people on issues such as what to do, how to behave, what to pursue, how to treat other people. It examines moral problems, and reveals the first principles of morality in a systematic and consistent way. Ethics in School Counseling; mental health, well-being, academic and career goals of individuals, groups, families and society. Psychological Counseling and Guidance is a profession that has a unique place among the professions aiming at helping services and serves to raise people more consciously, powerfully and creatively. Therefore, ethical understanding is very important. With an ethical understanding, a safe environment can be created for the client in schools; techniques/methods can be applied and the psychological counseling process until the end of the counseling process can be carried out in a healthy way. While ethical principles and codes help psychological counselors to question themselves for the counseling profession to mature and provide moral development, it is an issue that is considered important in both counselor education and field research in our country. Yet, it is not adequately addressed. Research suggets that the ethical understanding in the field of School Psychological Counseling in our country needs to be carried out in this field in order to develop according to the conditions of the age. Based on this requirement, in this study, studies on ethics in the counseling process in our country and ethical and legal issues in school counseling will be presented by reviewing. Thus, the most difficult points in the practice of psychological counseling and guidance will be evaluated and presented as a whole within the scope of the literature.

Keywords: *Ethics, school counseling, psychological counseling and guidance*

Türkiye'de Okul Psikolojik Danışmanlığında Etik Konusunda Bir Gözden Geçirme Çalışması

Etik, temelde ne yapmak, nasıl davranmak, neyin peşine düşmek, başka insanlara nasıl muamele etmek gerektiği gibi konularda insana genel rehberlik sağlamayı amaçlayan, ahlaki problemleri irdeleyen, ahlakın ilk ilkelerini sistematik ve tutarlı bir şekilde ortaya koyan felsefi bir disiplindir. Her alanın kendine özgü etik ilke ve kodları olduğu gibi okul psikolojik danışmanlığının da etik ilke ve kodları vardır. Okul psikolojik danışmanlığında etik; bireylerin, grupların, ailelerin ve toplumun ruh sağlığı, iyilik hali, akademik ve kariyer hedeflerini profesyonel bir şekilde yürütebilmek için olmazsa olmazdır. Psikolojik danışma ve rehberlik, yardım hizmetlerini amaçlayan meslekler arasında kendine özgü bir yeri olan ve kişilerin daha bilinçli, güçlü ve yaratıcı bir biçimde yetişmelerine hizmet veren bir meslek alanıdır. Bu yüzden bu alanda etik anlayış oldukça önem kazanmaktadır. Etik anlayış ile okullarda, danışan için oluşturulacak güvenli ortam hazırlanabilir; danisana teknik/metodlar uygulanabilir ve danışma sürecinin sonlanmasına kadar olan psikolojik danışma süreci sağlıklı bir şekilde yürütülebilir. Etik ilke ve kodlar psikolojik danışma mesleğinin olgunlaşıp, ahlaki gelişimini sağlayabilmesi için psikolojik danışmanların kendilerini sorgulamasına yardımcı olurken; ülkemizde hem psikolojik danışman eğitiminde hem de alan araştırmalarında önemi kabul edilen fakat yeterince ele alınmayan bir konudur. Yapılan

araştırmalarda ülkemizdeki okul psikolojik danışmanlığı alanındaki etik anlayışın çağın koşullarına ve ihtiyaçlara göre gelişebilmesi için bu alanda çalışmaların yapılmasının gerekliliğininin vurgulandığı görülmüştür. Bu gereklilikten yola çıkılarak bu çalışmada, ülkemizdeki psikolojik danışma sürecinde etik, okul psikolojik danışmanlığında etik ve yasal konularla ilgili yapılmış olan araştırmalar derlenerek sunulacaktır. Böylece okullardaki psikolojik danışma ve rehberlik alanının pratiğinde en çok güçlük yaşanılan noktalar literatür kapsamında bir bütün olarak gözden geçirilerek değerlendirilmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Etik, okul psikolojik danışmanlığı, psikolojik danışma ve rehberlik*

Bildiri No: PDR2022.000436 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Kemal Baytemir, Selçuk Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Melikegül Bedir, Selçuk Üniversitesi Doç. Dr. Oktay Eser, Amasya Üniversitesi Arş. Gör. Dr. Zeynep Görgülü, Ankara Üniversitesi

The Turkish Adaptation of the Affective Style Questionnaire: The Mediator Role of Affective Styles Between Attachment Styles and Depression

Depression is one of the most common mood disorders today. An estimated 3.8% of the population is affected by depression, 5% in adults and 5.7% in adults older than 60 years. In Turkey, this rate has been reported to be 4.4%. Depression is much more than just an unpleasant mood; including cognitive, behavioral and emotional components; It is a complex and different mental state in terms of biology, genetics and progression. Childhood experiences may have an important role in the development of depression. Mental processes that occur especially in early childhood continue into adulthood without much change, and attachment styles also start in early childhood and continue throughout life. Starting with Bowlby's studies, insecure attachment style was considered as a determinant of psychopathology in later life; secure attachment has been associated with healthy processes. Studies have shown that those with insecure attachment style have higher depression scores than those with secure attachment.

In addition, it has been stated that one function of attachment is to help the infant regulate especially disturbing emotional arousals. The child is expected to regulate her emotions in order to maintain her/his closeness with the attachment figüre. Accordingly, attachment relationship affects emotion regulation. Emotion regulation indicates how individuals are affected by their emotions, when their emotions arise, how they experience their emotions and how they express them. Affective style, on the other hand, refers to individual differences in the regulation of emotions. Emotion studies in the literature have consistently addressed three general emotion strategies; While some strategies aim to reorganize successfully according to the situation, other strategies aim to suppress or hide affect, and the third approach involves tolerating or accepting unwanted and disturbing emotions. According to the results of a study concealing or hiding one of these emotion styles is positively related to depression and negatively related to adjusting. Based on the literature, the relationship established with the parents in the first years of life may affect the individual's emotional style and tendency to depression. Which of the affective styles is used more intensely will affect whether the individual will experience depressive feelings. Therefore, it is predicted that affective styles may have a mediating role between attachment styles and depression.

The primary aim of this study is to adapt the Affective Style Questionnaire, which consists of three dimensions and 20 items, into Turkish. The second aim of the study is to examine the mediating role of emotional styles between attachment styles and depression. The research was carried out on three different study groups. The first and second study groups consist of undergraduate students attending different undergraduate departments of a state University in the Central Black Sea Region. Data were collected in June and December 2015. The first study group consisted of 261 people, 166 (64%) women and 95 (36%) men. The average age of the participants was 21.38, Sd = 2.06. The second study group consisted of 190 people, 128 (67%) women and 62 (33%) men. The average age of the participants was 20.98, Sd = 1.31. The third study group consisted of students attending different undergraduate departments of

two state universities in Central Black Sea and Central Anatolia. The data were collected in April of 2022. Participants consisted of 263 people, 185 (70%) women and 78 (30%) men. The average age of the participants was 21.08, Sd = 1.96. Personal Information Form, Three-Dimensional Attachment Styles Scale, Affective Style Questionnaire, Beck Depression Scale and Emotion Regulation Questionnaire were used as data collection tools in the study. Confirmatory factor analysis (CFA) was used for construct validity of the scale, and Emotion Regulation Questionnaire was used for criterion validity. As a result of CFA performed in all three study groups, it was seen that the model had sufficient fit values. Accordingly, it can be said that the construct validity of the 20-item scale consisting of concealing, adjusting and tolerating dimensions was achieved. In criterion validity, cognitive reapprasial, which is one of the sub-dimensions of emotion regulation, and all sub-dimensions of the affective style scale were found to be positively and significantly related. It was revealed that while suppression was positively associated with concealing and adjusting, it was negatively associated with tolerating. In all three studies, the Cronbach's alpha values of the sub-dimensions of the Affective Style Scale were found to be acceptable, respectively (concealing .81; .86; .90, adjusting .79;.83;.76, tolerating .46; .73; .72). According to the results of the model proposed in the study, it was observed that adjusting and tolerating were partially mediated between secure attachment and depression, and concealing had a full mediator role between avoidant attachment and depression. It has been revealed that adjusting and concealing have a partial mediator role between anxious-ambivalent attachment and depression. The findings were discussed and interpreted in line with the literature.

Keywords: *Affective style, attachment styles, depression, mediation, scale adaptation*

Duygusal Tarz Ölçeğinin Türkçeye Uyarlaması: Bağlanma Stilleri ve Depresyon Arasında Duygusal Tarzların Aracı Rolü

Depresyon günümüzde en sık görülen duygu durum bozukluklarından biridir. Yetişkinlerde %5 ve 60 yaşından büyük yetişkinlerde %5,7 olmak üzere nüfusun tahmini olarak %3,8'i depresyondan etkilenir. Türkiye'de ise bu oranın % 4,4 olduğu bildirilmiştir. Depresyon, hoş olmayan bir duygu durumundan çok daha fazlası; bilişsel, davranışsal ve duygusal bileşenleri içeren; biyolojisi, genetiği ve ilerleyişi açısından karmaşık ve farlılık gösteren bir ruhsal durumdur. Depresyonun gelişiminde çocuklukta geçirilen yaşantılarda önemli bir role sahip olabilir. Özellikle erken çocukluk döneminde oluşan zihinsel süreçler çok fazla değişime uğramadan yetişkinlikte de devam etmektedir ve aynı şekilde bağlanma stilleri de erken çocuklukta başlayıp yaşam boyu devam etmektedir. Bowlby'nin çalışmalarıyla başlamak üzere güvensiz bağlanma stili daha sonraki yaşam dönemlerinde psikopatolojinin belirleyicisi olarak düşünülmüş; güvenli bağlanma ise sağlıklı süreçlerle ilişkilendirilmiştir. Yapılan çalışmalarda güvensiz bağlanma stiline sahip olanların depresyon puanları güvenli bağlananlara göre yüksek çıkmıştır.

Ayrıca bağlanmanın bir işlevinin bebeğin özellikle rahatsızlık verici duygusal uyarılmaları düzenlemesine yardımcı olma şeklinde olduğu belirtilmiştir. Çocuğun bağlanma figürü ile olan yakınlığını koruması amacıyla ondan duygularını düzenlemesi beklenmektedir. Buna göre bağlanma ilişkisi duygu düzenlemeyi etkilemektedir. Duygu düzenleme bireylerin duygularından nasıl etkilendiği, duygularının ne zaman ortaya çıktığını, duygularını nasıl yaşadığı ve nasıl ifade ettiğini belirtir. Duygusal tarz ise duyguların düzenlenmesinde değişiklik gösteren bireysel farklılıkları ifade eder. Alanyazındaki duygu araştırmaları tutarlı olarak üç genel duygu stratejisini ele almıştır; bazı stratejiler duruma göre başarılı şekilde

uyum için tekrar düzenlemeyi amaçlarken, diğer stratejiler duygulanımı bastırmayı ya da gizlemeyi amaçlar ve üçüncü yaklaşım istenmeyen ve rahatsız edici duyguları tolere etmeyi ya da kabullenmeyi içerir. Yapılan bir çalışmada duygu stillerinden bastırma veya gizleme stilinin depresyon ile pozitif yönde uyum sağlama ile negatif yönde ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır. Alanyazından hareketle yaşamın ilk yıllarında ebeveynle kurulan ilişki bireyin duygusal tarzını ve depresyona eğilimini etkileyebilecektir. Duygusal tarzlardan hangisinin daha yoğun kullanıldığı ise bireyin depresif duygular yaşayıp yaşamayacağını etkileyecektir. Dolayısıyla duygusal tarzların bağlanma stilleri ve depresyon arasında aracı role sahip olabileceği öngörülmektedir.
Bu çalışmanın birinci amacı üç boyut ve 20 maddeden oluşan Duygusal Tarz Ölçeğinin (Affective Style Questionnaire) Türkçeye uyarlanmasıdır. Çalışmanın ikinci amacı ise bağlanma stilleri ile depresyon arasında duygusal tarzların aracı rolünü incelemektir. Araştırma üç farklı çalışma grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Birinci ve ikinci çalışma grupları Orta Karadeniz'deki bir devlet üniversitesinin farklı lisans bölümlerine devam eden lisans öğrencilerinden oluşmaktadır. Veriler 2015 yılı haziran ve aralık aylarında toplanmıştır. Birinci çalışma grubunu 166 (% 64) kadın ve 95 (%36) erkek 261 kişi oluşturmuştur. Katılımcıların yaş ortalaması 21,38, Ss = 2.06'dır. İkinci çalışma grubu ise 128 (% 67) kadın ve 62 (%33) erkek olmak üzere toplam 190 kişi oluşturmuştur. Katılımcıların yaş ortalaması 20,98, Ss= 1.31'dir. Üçüncü çalışma grubu ise Orta Karadeniz ve İç Anadolu da yer alan iki devlet üniversitesinin farklı lisans bölümlerine devam eden öğrenciler oluşturmuştur. Veriler 2022 yılı nisan nisan ayında toplanmıştır. Katılımcılar, 185 (% 70) kadın ve 78 (%30) erkek olmak üzere toplam 263 kişiden oluşmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 21.08, Ss= 1.96'dir. Çalışmada veri toplama araçları olarak, Kişisel Bilgi Formu, Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği, Duygusal Tarz ölçeği, Beck Depresyon Ölçeği ve Duygu Düzenleme Anketi kullanılmıştır.
Ölçeğin yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi (DFA), ölçüt geçerliği için ise Duygu Düzenleme Anketi kullanılmıştır. Her üç çalışma grubunda yapılan DFA sonucunda model yeterli uyum değerlerine sahip olduğu görülmüştür. Buna göre gizleme, uyum sağlama ve tolere etme boyutlarından oluşan 20 maddelik ölçeğin yapı geçerliğinin sağlandığı söylenebilir. Ölçüt geçerliğinde duygu düzenleme alt boyutlarından bilişsel yeniden yapılandırma ile duygusal tarz ölçeğinin alt boyutlarının hepsi pozitif yönde anlamlı olarak ilişkili iken baskılama ile gizleme ve uyum sağlama pozitif yönde tolere etme ise negatif yönde anlamlı olarak ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır. Her üç çalışmada, Duygusal Tarz Ölçeğinin alt boyutlarının Cronbach alpha değerleri sırasıyla (gizleme .81; .86; .90, uyum sağlama .79;.83;.76, tolere etme .46; .73; .72) kabul edilebilir olduğu görülmüştür. Araştırmada öne sürülen modelin sonuçlarına göre güvenli bağlanma ile depresyon arasında uyum sağlama ve tolere etmenin kısmı aracı olduğu, kaçınan bağlanma ile depresyon arasında gizlemenin tam aracı rolü olduğu görülmüştür. Kaygılı-kararsız bağlanma ile depresyon arasında uyum sağlama ve gizlemenin kısmı aracı rolü olduğu ortaya çıkmıştır. Bulgular alanyazın doğrultusunda tartışılıp yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Duygusal tarz, bağlanma stilleri, depresyon, aracılık, ölçek uyarlama*

Bildiri No: PDR2022.000437 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Ezgi Özeke Kocabaş, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Bengisu Koyuncu, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

The Effects of Neuroscience-Based Mindfulness Training on Adolescents

An individual's awareness of the environment and self brings him/her to a conscious level. Conscious awareness includes special practices used to ensure one's concentration, focus, interest and motivation. In this sense, mindfulness can be said to include three interrelated mental skills and tendencies: (a) concentrating attention in the here and now; (b) perceive the present moment calmly, clearly and accurately; and (c) to experience each moment as it is, without being prone to mental reactions or judgments. Considering the developmental characteristics of adolescents, emotions have an important role in their learning. Formal education can be challenging and stressful for all students. Mindfulness training can help students become more successful learners and more engaged members of an education community. This pilot study aims to contribute to the development of students' academic and social-emotional skills through mindfulness training and to situations such as high anxiety, stress, inability to focus and physical burnout experienced by students in the exams made during the transition to a higher education process in the education system. For this purpose, the effects of neuroscience based mindfulness training on mindfulness, stress, anxiety levels and positive and negative emotions of 11th grade students was examined. The study was designed according to mixed method research design. The sample of the study consisted of 7 volunteered students attending the 11th grade at high school level. Since the age of the participants was younger than 18, the informed consent was obtained from their families. The study was carried out as a total of 4 weeks and 6 sessions after school hours of the students. Data collection instruments and interview forms were used as pre and post-test. Mindfulness Scale for Adolescents developed by Hakan Sarıçam and İsmail Çelik, Positive and Negative Emotion Scale (PANAS) developed by Tülin Gençöz and Depression, Anxiety and Stress Scale adapted for high school students by Zeynep Akkuş Çutuk and Mehmet Kaya (DASS-42) were used to collect the data. The SPSS package program was used to analyze data, and at the same time, pre- and post-interview forms were applied to get opinions from the students about the study. The findings of the study showed that there was a significant difference between the pre-test and post-test scores of the Adolescent Conscious Awareness Scale's non-judgmental subscale ($p=.023 <.05$) and the Positive and Negative Affect Scale's positive emotion subscale ($p=.018 <.05$). According to the Depression, Anxiety and Stress Scale (DASS-42), no significant difference was found between the pre- and post-test scores of the students in terms of stress and anxiety. In the interviews with the students, the students stated that they were able to identify their emotions and started to manage stress. This supports the findings in terms of regulation of emotions. With the suggestion of implementing mindfulness activities by integrating them with existing school programs, it can be stated that such programs will support students in managing their stress, regulating emotions, and contribute to their learning.

Keywords: *Mindfulness, neuroscience, stress, anxiety, positive and negative emotions*

Nörobilim Temelinde Bilinçli Farkındalık Eğitiminin Ergenler Üzerindeki Etkisi

Bireyin yaşadığı çevreye ve kendine yönelik farkındalığının olması, onu bilinçli düzeye getirir. Bilinçli farkındalık kişinin tek noktaya yoğunlaşmasını, odaklanmasını, ilgisini, motivasyonunu sağlamak için kullanılan özel uygulamaları içerir. Bu anlamda bilinçli farkındalık, birbiriyle ilişkili üç zihinsel beceri ve eğilimi içerdiği söylenebilir: (a) dikkati burada ve şu anda yoğunlaştırmak; (b) mevcut anı sakin, açık ve doğru bir şekilde algılamak; ve (c) her anı olduğu gibi, zihinsel tepki veya yargılara meyilli olmaksızın olduğu gibi deneyimlemek. Ergenlerin gelişim özellikleri dikkate alındığında duygular öğrenmelerinde önemli role sahiptir. Örgün eğitim tüm öğrenciler için zorlayıcı ve stresli olabilir. Farkındalık eğitimi, öğrencilerin daha başarılı öğrenenler ve bir eğitim topluluğuna daha bağlı üyeler olmalarına yardımcı olabilir. Bu pilot çalışma, farkındalık eğitimi yoluyla öğrencilerin akademik ve sosyal-duygusal becerilerinin gelişimine ve eğitim sisteminde bir üst eğitim sürecine geçişte yapılan sınavlarda öğrencilerin yaşadıkları yüksek kaygı, stres, odaklanamama ve bedensel tükenmişlik gibi durumlara yönelik katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu amaçla, nörobilim temelinde bilinçli farkındalık eğitiminin 11. Sınıfa devam eden öğrencilerin bilinçli farkındalık, stress, kaygı ve olumlu ve olumsuz duygular üzerindeki etkisi incelenmiştir. Çalışma karma yöntem araştırma desenine göre tasarlanmıştır. Çalışmanın örneklemini, lise düzeyinde 11. sınıfa devam eden ve çalışmaya gönüllü katılan 7 öğrenci oluşturmuştur. Katılımcıların yaşı 18'den küçük olduğu için ailelerinden "çalışmaya katılabilir" onayı alınmıştır. Çalışma öğrencilerin okul saati dışında toplam 4 hafta 6 oturum olarak uygulanmıştır. Uygulamadan önce ve sonra ölçekler ve görüşme formu uygulanmıştır. Çalışmanın verilerini toplamada Hakan Sarıçam ve İsmail Çelik tarafından geliştirilmiş Ergen Bilinçli Farkındalık Ölçeği, Tülin Gençöz tarafından geliştirilen Pozitif ve Negatif Duygu Ölçeği (PANAS) ve Zeynep Akkuş Çutuk ve Mehmet Kaya tarafından lise öğrencilerine yönelik uyarlanan Depresyon, Anksiyete ve Stres Ölçeği (DASS-42) kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS paket programı ile yapılmış, aynı zamanda çalışmaya ilişkin öğrencilerden görüş almak amaçlı ön ve son görüşme formu uygulanmıştır. Çalışmanın bulguları, Ergen Bilinçli Farkındalık Ölçeği'nin yargılayıcı olmama alt boyutu ($p=.023 <.05$) ve Pozitif ve Negatif Duygu Ölçeği'nin pozitif duygu alt boyutu ön ve son test puanları arasında ($p=.018 <.05$) anlamlı fark olduğunu göstermektedir. Depresyon, Anksiyete ve Stres Ölçeği'ne (DASS-42) göre öğrencilerin ön ve son test puanları arasında stres ve kaygı yönünde anlamlı bir fark bulunamamıştır. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde, öğrenciler duygularını tanımlayabildikleri ve stresi yönetmeye başladıklarına ilişkin görüş bildirmişlerdir. Bu durum bulguları pozitif duygu yönetimi yönünden desteklemektedir. Bilinçli farkındalık çalışmalarının varolan okul programlarıyla bütünleştirilerek uygulanması önerisi ile bu tür programların öğrencilerin streslerini, duygularını yönetmede ve kendilerini tanımlamalarında destek olacağı ve öğrenmelerine katkı sağlayacağı ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Bilinçli farkındalık, nörobilim, stres, kaygı, olumlu ve olumsuz duygular*

Bildiri No: PDR2022.000439 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Lisansüstü Öğrencisi Örsan Gürkan APLAK, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

A Review on Attitudes of Psychological Counselors towards Child Neglect and Abuse

Aim: Child neglect and abuse is defined as actions directed to the child by an adult such as a parent or a caregiver, which are described as harmful by social rules and professionals, which harm or may harm the health and development of the child, and jeopardize the safety of the child. School environment, hospitals and social service institutions are very convenient in the identification, orientation and monitoring of children who have been exposed to neglect and abuse. Psychological counselors have an important responsibility in this regard, as they carry out psychological counseling studies with children in various institutions. The aim of this study is to examine the studies in the literature about the attitudes of psychological counselors towards child neglect and abuse and present them as a compilation.
Method: In this study, which is a compilation study, the relevant literature was searched and the attitudes of school counselors towards child abuse were tried to be explained in the light of the information obtained from the literature.
Findings: When the literature was examined, it was seen that studies on child neglect and abuse were mostly conducted with psychological counselor candidates studying at the faculty of education. These studies are diversified both qualitatively and quantitatively. Qualitative studies were mostly applied in the form of meeting or interviews, while quantitative studies were applied as descriptive field surveys. When a neglected or abused child is detected, the attitude towards reporting becomes important. In the literature, studies have been conducted on the attitudes towards reporting especially for undergraduate students of education faculty, teachers, doctors and school counselors. Apart from these, with teachers, psychological counselors and personnel working in other institutions, their knowledge and attitudes about child neglect and abuse have been tried to be measured by using various scales, but no relational studies that will reveal causes and results have been found
Conclusion: In the researches, it has been determined that psychological counselors experience anxiety especially because of the possibility of encountering sexual abuse cases. Studies have shown that psychological counselors consider themselves sensitive to this issue, but think that this is not enough. It has been concluded that psychological counselors experience anxiety due to their lack of knowledge about what to do and intervention strategies when faced with situations such as neglect and abuse. Studies have shown that psychological counselors are sufficiently sensitive and knowledgeable about the reporting obligation.
Recommendations: Studying with more comprehensive samples taken from psychological counselors working in the field rather than psychological counselor candidates spread across Turkey can make an important contribution to the literature on child neglect and abuse. In addition, it is important to conduct relational studies on the factors that determine the attitudes of psychological counselors towards child neglect and abuse.

Keywords: *Child Neglect and Abuse, Psychological Counselors, Attitudes towards Child Neglect and Abuse*

Psikolojik Danışmanların Çocukların İhmal ve İstismarına Yönelik Tutumları Üzerine Bir Derleme

Amaç: Çocuk ihmal ve istismarı anne baba veya bir bakıcı gibi bir erişkin tarafından çocuğa yöneltilen, toplumsal kurallar ve profesyoneller tarafından zarar verici olarak nitelendirilen çocuğun sağlığına ve gelişimine zarar veren veya zarar verme olasılığı olan, çocuğun güvenliğini tehlikeye atan eylemler olarak tanımlanmaktadır. İhmal ve istismara maruz kalmış çocukların tespitinde, yönlendirmesinde ve izlenmesinde okul ortamı, hastaneler ve sosyal hizmet kurumları oldukça elverişlidir. Çeşitli kurumlarda çocuklarla psikolojik danışma çalışmaları yaptığı için psikolojik danışmanlara bu konuda önemli bir sorumluluk düşmektedir. Bu çalışmanın amacı psikolojik danışmanların çocuk ihmal ve istismarına yönelik tutumları hakkında alan yazında yapılmış çalışmaların incelenip bir derleme olarak sunulmasıdır.
Yöntem: Derleme çalışması olan bu çalışmada ilgili literatür taranmış ve alan yazından elde edilen bilgiler ışığında okul psikolojik danışmanlarının çocukların istismarına yönelik tutumları açıklanmaya çalışılmıştır.
Bulgular: Alan yazın incelendiğinde çocuk ihmal ve istismarı konusunda daha çok eğitim fakültesinde eğitim görmekte olan psikolojik danışman adayları ile ilgili çalışmalar yapıldığı görülmüştür. Bu çalışmalar hem nitel hem de nicel olarak çeşitlenmektedir. Nitel çalışmalar daha çok görüşme ya da mülakat şeklinde nicel çalışmalar ise betimsel alan taramaları şeklinde uygulanmıştır. İhmale veya istismara uğramış bir çocuk tespit edildiğinde bildirmeye yönelik tutum önem kazanmaktadır. Alan yazında özellikle eğitim fakültesi lisans öğrencileri, öğretmenler, doktorlar ve okul psikolojik danışmanlarıyla ilgili bildirmeye yönelik tutumlar üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Bunların dışında öğretmenler, psikolojik danışmanlar ve diğer kurumlarda çalışan personellerle çeşitli ölçekler kullanılarak çocuk ihmal ve istismarı konusundaki bilgileri, tutumları ölçülmeye çalışılmış ancak neden ve sonuçları ortaya koyacak ilişkisel çalışmalara rastlanmamıştır.
Sonuç: Yapılan araştırmalarda psikolojik danışmanların özellikle cinsel istismar vakalarıyla karşılaşma ihtimali nedeniyle kaygı yaşadıkları belirlenmiştir. Araştırmalarda psikolojik danışmanların kendilerini bu konuda duyarlı gördükleri ancak bunun yeterli olmadığını düşündükleri görülmüştür. Psikolojik danışmanların ihmal ve istismar gibi durumlarla karşılaştıklarında yapılması gerekenler ve müdahale stratejileri konusunda bilgi eksiklikleri nedeniyle kaygı yaşadıkları sonucuna varılmıştır. Araştırmalarda psikolojik danışmanların bildirme yükümlülüğü konusunda yeterince duyarlı ve bilgi sahibi oldukları görülmüştür.
Öneriler: Çocuk ihmali ve istismarı konusunda daha kapsamlı Türkiye geneline yayılmış ve psikolojik danışman adaylarından ziyade alanda çalışan psikolojik danışmanlardan alınan örneklemlerle çalışılması alan yazına önemli bir katkı yapabilir. Ayrıca psikolojik danışmanların çocuk ihmal ve istismarına yönelik tutumlarını belirleyen etmenler üzerinde ilişkisel çalışmalar yapılması önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Çocuk İhmal ve İstismarı, Psikolojik Danışmanlar, Çocuk İhmal ve İstismarına Yönelik Tutumlar*

Bildiri No: PDR2022.000440 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışma Uygulaması ve Süpervizyonu
**Prof. Dr. Özlem Karaırmak, Bahçeşehir Üniversitesi* Dr. Öğr. Üyesi Nazlı Büşra Akçabozan Kayabol, Bahçeşehir Üniversitesi Arş. Gör. Selin Merve Yaşar, Bahçeşehir Üniversitesi Arş. Gör. Selen İlgen, Bahçeşehir Üniversitesi

Factors Explaining Supervision Experiences of Psychological Counselor Candidates in the Context of Peer Role: The Case of Bahçeşehir University

Purpose: Individual Counseling Practice (ICP) which provides the opportunity to see a client under supervision has a critical impact on the professional development and for self-efficacy perceptions of counselor candidates. Administrative structure of the model applied within the context of ICP was determined by the Psychological Counseling and Guidance (PCG) department of Bahçeşehir University in which peer supervision has an important role. This model was structured considering the number of supervisees per professor in the department with the aim of providing qualified supervision based on the needs of counselor candidates. According to the model, counselor candidates were divided into two groups with two different roles: first group were supposed to counsel a client for 8 weeks *(named as peer supervisor-who see a client)* and the second group were supposed to accompany the process *(named as peer supervisor-who did not see a client)*. The aim of including the peer supervisor role (who does not see a client) into the model is to create a source of support for the counselor candidates throughout the anxiety provoking supervision process and to promote peer cooperation. Reducing the anxiety before the session which counselor candidates often experience and meeting the sharing need of counselor candidates after each session is a demanding role imposed on the supervisors. In the model, this demanding role is shared between supervisors and peers. Peer supervisors who did not see a client read all transcripts and written supervisor feedback, received feedback on their alternative responses, took an active part in case conceptualization studies, and participated in all group and triadic supervisions. In addition, they completed hypothetical case assignments. The aim of this study is to examine the experiences of peer supervisors who did not see a client but accompanied the counseling process conducted with a real client. In addition, an administrative supervision structure is introduced.

Method: In this study, phenomenological design as one of the qualitative research methods was used. The phenomenon investigated in-depth in the study is the factors explaining the supervision experiences of the counselor candidates who took the role of peer supervisor-not seeing a client. The study group consisted of six female students between the ages of 22-23 who were fourth-year undergraduate students in the department of PCG and enrolled in ICP courses in the Fall semester of the 2021-2022 academic year. Before conducting the interviews, the Informed Consent Form was sent to each participant and their written and verbal consents were obtained to participate in the study.

Data was collected through in-depth interviews by using a semi-structured interview form. Interview questions were developed in the light of the relevant literature on peer supervision. The comprehensibility and scope of the revised questionnaire by the research team were tested by conducting in-depth interviews with two volunteer counselor candidates who took the ICP course in the same department from another faculty member. These interviews were

followed by a faculty member in the research team and feedback was provided. Then, the interview form was reviewed in consideration of feedback and expert opinion was gathered from two professors who had expertise in the field of supervision. Next, the interview questions were revised according to expert suggestions and finalized. Interviews were conducted in March 2022 via online platform (MSTeams) and lasted for approximately 50 minutes. The data obtained by the researchers through audio recordings were transcribed verbatim and analyses were carried out on the written documents.

Data was examined with the inductive method and the content analysis was used in the analysis of the data. First, the data was coded independently by two researchers. Then, the coders came together and compared the codes they obtained and they created one common theme and code classification by reaching a consensus. Next, the third researcher reviewed this classification and the themes, sub-themes, and codes were rearranged. Afterwards, expert opinion was gathered from a researcher who has an expertise in the field of supervision and qualitative research. Updates were made based on the expert evaluation of data coding; however, considering the remaining unclarities in this classification, themes, sub-themes, and codes were revisited by three researchers. At this stage, another expert opinion from a different researcher was gathered for the last version of the classification. Lastly, relevant changes were made based on the expert evaluation and the research team finalized the results together.

Results: The findings of the research were grouped under two categories: "Experiences related to peer supervision" and "Experiences related to the other factors of the supervision process". Themes and sub-themes clustered under these categories were presented below.

A. Themes and sub-themes regarding the experiences related to peer supervision
1. Factors affecting the choice of peer role-who did not see a client

- *Tendency to feel anxious as a personality trait*
- *Not planning to work as a psychological counselor in future*
- *Having a busy personal agenda*
- *High level of readiness of the other peer*

2. Roles and responsibilities of a peer supervisor

- *Providing emotional support*
- *Being a part of the psychological counseling experience*

3. Facilitators of peer supervisor (who did not see a client) role

- *Reading the transcript prepared by the other peer*
- *Gaining foresight for accompanying to the counseling process with the real client*
- *Having enough time to write an alternative response*
- *No possibility of harming the client*

4. Barriers of peer supervisor (who did not see a client) role

- *Not being ready to receive corrective feedback*
- *Inability to observe nonverbal behaviors*
- *Absence of audio and video recordings*

- *Encountering countertransference*
- *Lack of opportunity to work with the client directly*
- *Inability of enduring the uncertainty of the counseling process*
- *Difficulty of generating alternative responses*

5. Professional acquisitions of peer role

- *Acquisitions related to counseling process*
- *Acquisitions related to the effective use of counseling skills and techniques*
- *Acquisitions related to the supervision process*
- *Acquisitions related to the perception of professional self-efficacy*

6. Working in congruence with the peer

- *Peer relationship dynamics*
- *Challenging personal traits*
- *Facilitating personal traits*

B. Themes and sub-themes regarding the experiences related to the other factors of supervision process

1. Attitudes and Behaviors of Supervisor

- *Having a professional attitude*
- *Providing one-to-one support*
- *Being accessible*
- *Having a clarifying attitude and behavior*
- *Giving confidence*
- *Allowing making mistakes*
- *Satisfying the need to be understood*
- *Answering questions*
- *Encouraging self-discovery*
- *Guiding*
- *Being an effective role model*
- *Taking part in role-plays*

2. Advantages and Disadvantages of Online Supervision

- *Absence of physical space and time related barriers*
- *Being able to read facial expressions through the screen*
- *Need for face-to-face supervision*
- *Technical problems*

3. Advantages of Administrative Supervision Structure

- *Giving the opportunity to choose either the role of 'peer supersivor who see a client" and 'peer supervisor who does not see a client'*
- *Following more than one case*
- *Organizing informative webinars to support counseling practice*
- *Keeping the peer supervisor (who does not see a client) active*

Conclusion: Results of the study indicated that the supervision model conducted within the context of ICP provided personal and professional acquisitions for students in each peer supervisor role. Moreover, results showed that the uniqueness of the model is rooted in giving an opportunity to the students to choose the peer supervisor roles of seeing a client and not seeing a client and keeping the peer supervisor role for the peers who did not see real clients active. According to findings of the study peer supervisors who did not see a client comprehended the importance of collegiality, had an opportunity to follow a counseling process with a real client thoroughly and follow more than one case, made personal and professional preparations for the next semester when they will be seeing a real client, obtained professional skills and techniques for their future individual counseling practice, and gained emotional awareness and insight.
Results have also pointed out the importance of systematically structured administrative supervision which helped students to take firm steps forward and be acquainted with the term of professional responsibility. For instance, counselor candidates were supported by informative webinars and experiential activities which enrich their practicum experiences. It can be concluded that this administrative supervision structure which was developed at Bahçeşehir University could serve as a model to PCG programs of other universities and provide a basis for the development of new models.
Keywords: *psychological counseling education, individual counseling practice, peer supervision, supervision*

Psikolojik Danışman Adaylarının Akran Rolü Bağlamında Süpervizyon Deneyimlerini Açıklayan Faktörler: Bahçeşehir Üniversitesi Modeli

Amaç: Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması (BPDU), süpervizyon eşliğinde danışan görme imkânı sunmasıyla psikolojik danışman adaylarının mesleki gelişimlerinde ve özyeterlik algılarında kritik bir etki yaratmaktadır. Bahçeşehir Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik (PDR) Ana Bilim Dalı tarafından yönetsel yapısı belirlenen BPDU kapsamında uygulanan modelin içinde akran süpervizyonu önemli bir yere sahiptir. Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı gözetilerek düzenlenen modelde psikolojik danışman adaylarına ihtiyaca yönelik nitelikli süpervizyon sağlama amacı güdülmektedir. Modele göre, psikolojik danışman adayları iki gruba ayrılmıştır: *danışan alan grup (sekiz hafta)* ve*eşlik eden grup (danışan almayan)*. Eşlik eden rolünün modele eklenmesinin amacı kaygı verici süpervizyon sürecinde psikolojik danışman adayları için destek alacakları bir kaynak yaratmak ve meslektaş dayanışmasını tanıtmaktır. Psikolojik danışman adaylarının sıklıkla yaşadığı oturum öncesindeki kaygıyı azaltmak, oturum sonrasındaki paylaşma ihtiyacına karşılık vermek süpervizörlere yüklenen zorlayıcı bir roldür. Modelde bu rol süpervizörler ve akranlar arasında paylaşılmıştır. Eşlik eden rolündeki psikolojik danışman adayları tüm deşifreleri ve süpervizör geribildirimlerini okumuş, ürettiği alternatif tepkilerine geri bildirim almış, vaka kavramsallaştırma çalışmalarında aktif olarak yer almış, tüm grup ve üçlü süpervizyonlara katılmıştır. Ek olarak, hipotetik vaka ödevleri yapmışlardır. Bu çalışmanın amacı, BPDU kapsamında danışan görmeyen ancak gerçek danışanla süreç yürüten psikolojik danışman adaylarına akran rolünde eşlik eden öğrencilerin süpervizyon deneyimlerinin derinlemesine incelenmesidir. Ayrıca, yönetsel süpervizyon yapısı tanıtılacaktır.
Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmada derinlemesine araştırılan olgu danışan almadan eşlik eden akran rolündeki psikolojik danışman adaylarının süpervizyon deneyimlerini açıklayan faktörlerdir.

Bu araştırmanın çalışma grubu 2021-2022 öğretim yılı güz döneminde PDR Ana Bilim dalında lisans düzeyi dördüncü sınıfa devam eden ve BPDU derslerine kayıtlı olan 22-23 yaş arası altı kadın öğrenciden oluşmaktadır. Görüşmeler öncesinde katılımcılara araştırmaya ilişkin Bilgilendirilmiş Onam Formu iletilmiş ve çalışmaya katılmaya yönelik olarak yazılı ve sözlü şekilde onayları alınmıştır.

Veriler derinlemesine görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme soruları akran süpervizyonu konusunda ilgili literatür taraması yapıldıktan sonra oluşturulmuştur. Soru formunun araştırma ekibi tarafından gözden geçirilmiş hali, anlaşılırlığı ve kapsamı aynı anabilim dalında BPDU dersini farklı bir öğretim üyesinden alan gönüllü iki psikolojik danışman adayıyla derinlemesine görüşme yapılarak sınanmıştır. Bu görüşmeler araştırma ekibindeki bir öğretim üyesi tarafından izlenmiş ve geribildirim verilmiştir. Ardından yapılan düzenlemeler görüşme formuna aktarılmış ve süpervizyon alanında çalışan iki öğretim üyesinden uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşleri sonrasında görüşme sorularına son hali verilmiştir. Görüşmeler 2022 yılının Mart ayında iki haftalık bir sürede çevrimiçi ortamda (MsTeams) gerçekleştirilmiş ve yaklaşık 50 dakika sürmüştür. Araştırmacıların çevrimiçi görüşme ile ses kaydı yoluyla elde ettiği veriler deşifre edilerek yazılı hale getirilmiş ve analizler bu yazılı doküman üzerinden yürütülmüştür.

Veriler tümevarım yöntemiyle ele alınmış ve verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Veriler ilk olarak iki ayrı araştırmacı tarafından bağımsız olarak kodlanmıştır. Ardından kodlayıcılar bir araya gelerek elde ettikleri kodları karşılaştırmış ve fikir birliğine vararak ortak bir tema ve kod sınıflandırması oluşturmuşlardır. Sonrasında üçüncü araştırmacı belirlenen sınıflandırmayı gözden geçirmiş tema, alt tema ve kodlar yeniden düzenlenmiştir. Ardından süpervizyon alanında çalışan ve nitel araştırma deneyimi olan bir uzmandan görüş alınmıştır. Uzman görüşüne göre önerilen değişiklikler yerine getirilmiştir. Uzman görüşü sonrasında elde edilen sınıflandırmanın yeterince netleşmediği düşünülerek üç araştırmacı tarafından tema, alt tema ve kodlar yeniden ele alınmıştır. Bu aşamada ortaya çıkan son sınıflandırma yeniden farklı bir uzman görüşüne sunulmuştur. Gelen görüşler doğrultusunda ilgili değişiklikler yapılmış ve araştırma ekibi birlikte bulgulara son halini vermiştir.

Bulgular: Araştırmanın bulguları "Akran Rolünden Gelen Deneyimler" ve "Süpervizyon Sürecinin Diğer Faktörlerinden Gelen Deneyimler" olmak üzere iki kategori altında toplanmıştır. Belirlenen kategoriler altındaki tema ve alt temalar aşağıda sunulmuştur.

A. Akran Rolünden Gelen Deneyimlere İlişkin Tema ve Alt Temalar
1. Akran Rol Seçimini Etkileyen Faktörler

- *Kaygıya yatkın kişilik yapısı*
- *Kariyer planında psikolojik danışmaya uzak olmak*
- *Kişisel gündemin yoğun olması*
- *Diğer akranın daha hazır olması*

2. Akran Rol ve Sorumlulukları

- *Duygusal destek verme*
- *Psikolojik danışma deneyimine ortak olma*

3. Akran Rolündeki Kolaylaştırıcılar

- *Hazır deşifreyi okuma*
- *Gerçek danışanla yürütülen sürece eşlik etmenin öngörü sağlaması*
- *Alternatif tepki yazmak için yeterli zamanın olması*
- *Danışana zarar verme ihtimalinin olmaması*

4. Akran Rolündeki Zorlaştırıcılar

- *Düzeltici geribildirim almaya hazır olmama*
- *Sözel olmayan davranışları gözlemleyememe*
- *Ses ve görüntü kaydının olmaması*
- *Karşıt aktarım temalarıyla karşılaşma*
- *Danışanla doğrudan çalışma imkânının olmaması*
- *Psikolojik danışma sürecinin belirsizliğine katlanamama*
- *Alternatif tepki üretmenin güçlüğü*

5. Akran Rolünün Mesleki Kazanımları

- *Psikolojik danışma sürecine yönelik kazanımlar*
- *Psikolojik danışma beceri ve tekniklerinin etkili kullanımına yönelik kazanımlar*
- *Süpervizyona yönelik kazanımlar*
- *Mesleki özyeterlik algısına yönelik kazanımlar*

6. Akranla Çalışma Uyumu

- *Akran ilişki dinamikleri*
- *Zorlayıcı kişisel özellikler*
- *Kolaylaştırıcı kişisel özellikler*

B. Süpervizyon Sürecinin Diğer Faktörlerinden Gelen Deneyimlere İlişkin Tema ve Alt Temalar

1. Süpervizör Tutum ve Davranışları

- *Profesyonel tutum sergileme*
- *Birebir destek sunma*
- *Ulaşılabilir olma*
- *Netleştirici tutum ve davranış sergileme*
- *Güven verme, hata yapmaya izin verme*
- *Anlaşılma ihtiyacını giderme*
- *Soruları cevaplama*
- *Keşfetmeyi cesaretlendirme*
- *Yol gösterme*
- *Güçlü bir rol model olma*
- *Rol canlandırmalara ortak olma*

2. Çevrimiçi Süpervizyonun Avantaj ve Dezavantajları

- *Fiziksel mekân ve zaman engelinin ortadan kalkması*
- *Ekran aracılığıyla yüz ifadelerindeki mimiklerin hızlı okunabilirliği*
- *Yüz yüze süpervizyon yapma ihtiyacı*
- *Teknik sorunlar*

3. Yönetsel Süpervizyon Yapısının Avantajları

- *Eşlik eden veya danışan alan rolü seçme özgürlüğü tanıma*
- *Birden fazla vaka takip etme*
- *Uygulamayı destekleyici seminerler düzenleme*
- *Eşlik eden akran rolünü aktif tutma*

Sonuç: Araştırmanın bulguları incelendiğinde BPDU kapsamında uygulanan modelin sürece eşlik eden akran rolündeki psikolojik danışman adayları için kişisel ve mesleki kazanımlar sağladığı görülmüştür. Bulgular uygulanan modelin özgünlüğünün psikolojik danışman adaylarına eşlik eden veya danışan alan rolü seçme özgürlüğü tanıması ve süpervizyon sürecinde eşlik eden rolünü aktif tutması olduğunu göstermiştir. Sonuçlar psikolojik danışman adaylarının eşlik eden akran rolündeyken meslektaş dayanışmasının önemini kavradıklarını, gerçek bir danışanla yürütülen süreci birebir baştan sona izleme şansı bulduklarını, grupla birlikte birden fazla vaka takip etme fırsatı elde ettiklerini, bir sonraki dönem gerçek danışanla yürüteceği kendi psikolojik danışma sürecine kişisel ve mesleki hazırlık yaptıklarını, ileride yapacakları uygulama için mesleki bilgi ve beceri edindiklerini ve duygusal farkındalık ve içgörü kazandıklarını göstermiştir.
Bulgular sistematik şekilde yapılandırılmış yönetsel süpervizyonun önemine de işaret etmiştir. Yönetsel süpervizyon yapısı psikolojik danışman adaylarının güvenli adımlar atmaları ve mesleki sorumluluk kavramı ile tanışmalarını sağlamıştır. Örneğin, bu modelde uygulama deneyimini zenginleştiren, bilgilendirici seminerler ve yaşantısal etkinliklerle psikolojik danışman adayları desteklenmiştir. Bahçeşehir Üniversitesi'nde geliştirilen bu yönetsel süpervizyon yapısının diğer üniversitelerdeki PDR programlarına örnek teşkil edeceği ve yeni modellerin geliştirilmesine temel oluşturacağı düşünülmektedir.
Anahtar Kelimeler: *psikolojik danışman eğitimi, bireyle psikolojik danışma uygulaması, akran süpervizyonu, süpervizyon*

Bildiri No: PDR2022.000442 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Psikolojik Danışman Eğitimi
**Uzm. Psk. Danışman Senem Özdamar,* - Dr. Öğr. Üyesi Ezgi Özeke Kocabaş, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

The Investigation Of The Effect Of Counselors' Psychological Counseling Skills And Attitudes Towards Providing Counseling Help On Professional Satisfaction

In terms of providing clues in training of qualified counselors and supporting their individual and professional development, it is considered important to reveal the quality of the relationship between the counseling skills of psychological counselors and their attitudes towards providing psychological help and their professional satisfaction. In this context, it was investigated whether there is a significant difference in psychological counselors' professional satisfaction, counseling skills, and attitudes towards providing counseling assistance in terms of gender, type of institution they work, years of service, views on the efficiency of the courses of individual and group counseling practice, counseling principles and techniques or their equivalents. In addition, the effects of psychological counselors' counseling skills and their attitudes towards providing counseling help on their professional satisfaction are examined. The research group consisted of 309 school counselors (230 women and 79 men) working in different levels of educational institutions (Kindergarden, primary and secondary schools and Guidance and Research Centers). Occupational Satisfaction Scale (OSS), Counseling Self-Estimate Inventory (COSI), Attitude Scale Towards Giving Psychological Counseling Helping (ASTGPCH) and Personal Information Form were used as data collection instruments. Research findings analyzed by MANOVA and non-parametric analysis showed significant differences in the professional satisfaction levels of psychological counselors regarding the years of service (Wilks‟ λ= .852, F(3.305)= 5.569, p< .05, η2= .052), the productivity views of individual (x2= 13,18; p<.05) and group counseling (x2= 8.20; p<.05), and the principles and techniques of psychological counseling (x2= 16.18; p<.05) courses. The predictive levels of COSI and ASTGPCH total scores on professional satisfaction were analyzed by multiple regression. According to the results, the total scores of counselors' counseling skills and attitudes towards providing counseling services explain their professional satisfaction by 20.9%. It can be concluded that the quality of the education received by the psychological counselors during their undergraduate education, their psychological counseling skill competencies and their positive attitude towards providing psychological counseling help, when evaluated together, are important factors in terms of their professional satisfaction. It is assumed that the psychological counselors' awareness of their contribution to the development and change of the clients at the end of the counseling process will provide professional satisfaction. As a result of the research, in order to contribute to the literature, it can be suggested to carrying out comprehensive studies evaluating the attitude towards providing psychological counseling, individual and environmental factors affecting proffesional satisfaction and various demographic information all together. Regarding the highly predictive level of proffesional satistaction, conducting studies to increase the quality of education in undergraduate programs for counseling skills is considered important.

Keywords: *Psychological Counselor, Counseling Skills, Counseling Help, Professional Satisfaction*

Psikolojik Danışmanların Psikolojik Danışma Becerileri Ve Psikolojik Danışma Yardımı Vermeye Yönelik Tutumlarının Mesleki Doyuma Etkisinin İncelenmesi

Psikolojik danışmanların sahip oldukları psikolojik danışma becerileri ve psikolojik danışma yardımı vermeye ilişkin tutumları ile mesleki doyumları arasındaki ilişkinin niteliğinin ortaya çıkarılması, nitelikli psikolojik danışman yetiştirme ile bireysel ve mesleki gelişimi destekleme anlamında ipuçları sunabilmesi anlamında önemli görülmektedir. Bu kapsamda bu çalışma, psikolojik danışmanların psikolojik danışma becerileri, psikolojik danışma yardımı vermeye yönelik tutumları ve mesleki doyumlarının; cinsiyet, meslekteki hizmet yılı (0-5, 6-10, 11-15, 15-+) ve çalıştıkları kurum türüne (resmi ve özel), bireyle ve grupla psikolojik danışma uygulama ile psikolojik danışma ilke ve teknikleri veya denk lisans derslerinin verimliliğine ilişkin görüşlerine (verimli değildi, biraz verimliydi, verimliydi) göre anlamlı düzeyde farklı olup olmadığını incelemeyi amaçlamaktadır. Bunun yanında çalışmada psikolojik danışmanların psikolojik danışma becerileri ile psikolojik danışma yardımı vermeye yönelik tutumlarının mesleki doyumlarına etki düzeyleri araştırılmaktadır. Araştırma grubunu; anaokulu, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim ve RAM'da görev yapan 230 kadın ve 79 erkek olmak üzere toplam 309 okul psikolojik danışmanı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama araçları olarak Mesleki Doyum Ölçeği (MDÖ), Psikolojik Danışma Becerilerini Ölçmek İçin Danışman Beceri Ölçeği (PDBÖDBÖ), Psikolojik Danışma Yardımı Vermeye Yönelik Tutum Ölçeği (PDYVYTÖ) ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. MANOVA ve parametrik olmayan analizler ile incelenmiş araştırma bulguları; psikolojik danışmanların

mesleki hizmet yılları (Wilks‟ λ= .852, F(3.305)= 5.569, p< .05, .052), bireyle ($x2$= 13,18; p<.05) ve grupla ($x2$= 8.20; p<.05) psikolojik danışma uygulama ile psikolojik danışma ilke ve teknikleri ($x2$= 16.18; p<.05) derslerine yönelik verimlilik görüşlerine ilişkin alt boyutlarından "verimliydi" alt boyutu ile mesleki doyumları arasında anlamlı düzeyde fark olduğu sonucunu göstermektedir. Psikolojik danışmanların PDBÖDBÖ ve PDYVYTÖ toplam puanlarının mesleki doyumlarını yordama düzeyleri ise çoklu regresyon ile analiz edilmiş ve psikolojik danışmanların psikolojik danışma becerileri (r=.386; p<.01) ve psikolojik danışma hizmeti vermeye yönelik tutumlarına (r=.434; p<.01) ilişkin toplam puanlarının mesleki doyumlarını %20.9 oranında açıkladığı ortaya konulmuştur. Psikolojik danışmanların lisans eğitimi süreçlerinde aldıkları eğitimin niteliği, psikolojik danışma beceri yetkinlikleri ve psikolojik danışma yardımı vermeye yönelik olumlu tutuma sahip olmaları birlikte değerlendirildiğinde mesleki doyum sağlamaları açısından önemli etkenler olduğu söylenebilir. Psikolojik danışmanların süreç sonunda danışanın değişim ve gelişim göstermesine katkı sağlamış olabilmeyi görmelerinin mesleki açıdan doyum sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırma sonucunda ilgili literatür bağlamında araştırmacılara ve uygulamacılara yönelik; psikolojik danışma yardımı vermeye yönelik tutumun, mesleki doyumu etkileyen bireysel ve çevresel etmenler ile çeşitli demografik bilgilerin birlikte değerlendirildiği kapsamlı araştırmaların yapılması ile mesleki doyumu yordama düzeyi yüksek olan psikolojik danışma becerilerine yönelik olarak lisans programlarındaki eğitimin niteliğini arttırmaya yönelik çalışmalar yapılması literatüre katkı sağlaması açısından önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Psikolojik Danışman, Psikolojik Danışma Becerileri, Psikolojik Danışma Yardımı, Mesleki Doyum*

Bildiri No: PDR2022.000446 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Prof. Dr. Özlem Karaırmak, Bahçeşehir Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Gizem Gürbüz, Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Elif İrem Çatak, Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Çağatay Akkaya, Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Öğrencisi Zübeyde Akpakır, Bahçeşehir Üniversitesi

Long-Term And Online-Limited Therapy Experiences Of Clients During The Pandemic Period

Objective
Online psychological help services have found a wider application area today with the increase in technology opportunities. The Covid-19 global epidemic has caused significant changes in living habits, from daily living activities to spiritual services. Online psychological help services have also become mandatory with the epidemic conditions. In the literature, it is seen that there are few qualitative studies in which client experiences are evaluated in studies on online psychological help. The aim of this research is to examine the therapy experiences of the clients who met the therapist online only for more than one year during the pandemic period, phenomenologically. For this purpose, it is thought that the results of the research will contribute to the understanding of the client's experiences in the online therapy process and to the more effective conduct of the psychological help service offered to the clients in the online environment, and will guide the practitioners.
Method
This research was designed as the phenomenological study. The phenomenon investigated in-depth in the research is the experiences of the clients in the online therapy process. Research data were obtained through in-depth interviews conducted online between January 2022 and March 2022 with clients who experienced the online therapy process. 23 participants, all of whom were 18 years or older, participated in the study, and 11 participants were excluded from the study as they did not meet the conditions. As a result, six clients with more than one year of therapy experience participated in the study. The remaining six clients were not included in this study as their therapy experience was limited to a maximum of six months. In the study, a semi-structured interview form consisting of 12 questions was used, which investigated the online therapeutic relationship and therapy experience, prepared by the researchers. The interview questions were determined after a literature review on the therapeutic relationship and the therapeutic process, and they were rearranged after the evaluation of two field experts for content validity and comprehensibility. Before proceeding to the data collection phase, in-depth pilot interviews were conducted online with two volunteer clients in order to re-test the clarity of the interview questions. These interviews were watched live by the faculty member in the research team and immediate feedback was provided. In addition, after the interview, the research all together re-evaluated the clarity and scope of the questions.
Audio interviews lasting approximately 45 minutes were conducted online by the interview team on the day and time determined with the clients who applied to the research. In the interviews, the clients participated in the interview with the nickname they determined and without opening their cameras. Before the interview, the clients were informed about the research and an informed consent form was sent. The clients verbally declared to the interview team to participate in the research voluntarily. The interviews were audio-recorded with the consent of the clients. After the audio recordings were deciphered and turned into

written documents, the qualitative analysis phase was started.
The data obtained from the research were handled with the inductive method and content analysis was made. Qualitative data were first coded independently by two separate researchers from the research team. Then, in order to ensure compatibility between coders, the coders came together to compare the codes they obtained and created a common code list. Considering the code list, four people from the research team classified the codes under themes and sub-themes compatible with the literature. The last member of the research team, who has online therapist experience and conducted a graduate-level therapeutic process course, also offered their expert opinion. In line with the feedback, the themes and sub-themes were finalized.

Results:

The themes and sub-themes obtained from the experiences of the participants with more than one year of therapy experience were divided into categories. The therapy experiences of the clients, which lasted for more than one year during the pandemic period and only encountered the therapist online, were gathered under the main themes of the original nature of the online therapy experience, factors related to the therapist, and the therapeutic relationship. According to the findings, virtual reality, the need for physical contact in the online environment, the effect of the online environment on non-verbal behaviors, the limitation of technology, and connection problems are under the original nature of online therapy, which is the first theme. The second theme, named therapist-related factors, includes the therapist's qualifications, the therapist's professional competence, and the therapist's attitudes and behaviors. The main theme of the therapeutic relationship, on the other hand, is to achieve strong working harmony, establish deep intimacy, to discover commonalities with the therapist, to define the boundaries, the stages of the therapeutic relationship, and the healing of the therapeutic relationship. The preliminary findings of the study are listed below in accordance with the detailed themes.

Main Theme: The Unique Nature of the Online Therapy Experience

Sub-Themes and Codes:

1. Virtual reality

- Comfort provided by the virtual environment
- Intertwining of physical and virtual reality
- Approaching online therapy with suspicion and prejudice and removing the doubt
- Elimination of online and face-to-face difference
- Lack of mental preparation time before the session
- Dissipation of anxiety in face-to-face experience online
- Feeling insecure online
- Elimination of time and space barriers
- Elimination of the restrictiveness of the online environment

1. Emerging need for physical contact
2. Impact on nonverbal behavior

- Restriction of non-verbal behavior
- Making the facial expressions more visible

1. Limitation of technology and connectivity problems

Main Theme: Factors Related to Therapist
Sub-Themes and Codes:

1. Therapist Qualifications

- Strong altruism
- Resilience in the face of difficulties
- Exhibiting an authentic existence

1. Professional competence of the therapist

- Effective empathic confrontation, holding the client, behaving in accordance with ethical rules, active listening, empowerment, creating a safe space and keeping it fixed, using the here and now effectively, use of humor in therapy, the therapist's technological competence, effective intervention skills, considering the therapeutic relationship as therapy instrument.

1. Therapist's Attitudes and Behaviors

- Approaching without prejudice, sincerity and naturalness, encouraging, instilling hope, being wise and guiding, contributing to the process of clarification, smiling and friendly, reliability, compassionate attitude, patience, flexibility, intuitiveness, openness, empathic attitude, respecting client autonomy , realistic attitude, attentive approach, being accessible

Main Theme: Therapeutic Relationship
Sub-Themes and Codes:

1. Capturing strong rapport
2. Deep intimacy

- Elimination of the need for deep intimacy

1. Facilitating nature of commonalities with the therapist
2. The reinforcing role of nonverbal behavior

- The client's experience of unconditional acceptance through non-verbal behavior
- Nonverbal behaviors become familiar over time
- Nonverbal behaviors deepen the relationship over time
- The harmony between the client's verbal expressions and the therapist's non-verbal behaviors

1. Clarity of boundaries
2. Stages of the therapeutic relationship

- Impact of first impression
- Construction of the theraupetic bond
- Deepening of the bond

1. The healing side of the therapeutic relationship

- Experiencing unconditional positive regard
- Having a positive attitude towards getting help
- Self-knowledge and gain insight
- Feeling valued
- Transferring therapeutic relationship experience to other close relationships

Discussion and Conclusions
When the findings of the research are examined, the online therapy experience shows very similar findings with the face-to-face experience. In particular, therapist-related factors, therapist attitudes and behaviors, therapist qualifications, and therapist competence indicate results compatible with the literature. According to the findings, it is seen that a therapeutic relationship is established in online therapy experiences, but no matter how deep a connection is established, the need for intimacy through physical contact does not disappear from the client's point of view. In addition, according to Bulgur, the importance of non-verbal behaviors in the therapy experience and therapeutic relationship is emphasized in the online therapy experience, just like face-to-face experiences. Finally, again in line with the literature, the scope of healing the therapeutic relationship points to similar results with face-to-face therapy. It is thought that the findings of the study will shed light on the practices of mental health professionals in different occupational groups who offer online psychological help.
Keywords: *online therapy and counseling, therapeutic relationship, therapist qualifications*

Pandemi Döneminde Danışanların Uzun Süreli Ve Çevrimiçiyle Sınırlı Terapi Deneyimleri

Amaç
Çevrimiçi psikolojik yardım hizmetleri, teknoloji imkanlarının artmasıyla beraber günümüzde kendine daha geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Covid-19 küresel salgını günlük yaşam aktivitelerinden ruhsal hizmetlere kadar yaşam alışkanlıklarında önemli değişikliklere olmuştur. Çevrimiçi psikolojik yardım hizmetleri de salgın koşullarıyla beraber zorunlu hale gelmiştir. Alan yazında çevrimiçi psikolojik yardımla ilgili yapılan çalışmalarda danışan deneyimlerinin değerlendirildiği az sayıda nitel çalışma olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın amacı pandemi döneminde bir yıldan uzun süreli ve terapistle sadece çevrimiçi ortamda karşılaşan danışanların terapi deneyimlerinin fenomenolojik olarak derinlemesine incelenmesidir. Bu amaçla araştırma sonuçlarının çevrimiçi gerçekleştirilen terapi sürecindeki danışan deneyimlerinin anlaşılmasına ve çevrimiçi ortamda danışanlara sunulan psikolojik yardım hizmetinin daha etkili yürütülmesine katkıda bulunacağı ve uygulamacılara yol göstereceği düşünülmektedir.
Yöntem
Bu araştırma olgubilim (fenomenoloji) deseninde tasarlanmıştır. Araştırmada derinlemesine araştırılan olgu danışanların yüz yüze gelmeden yürütülen çevrimiçi terapi sürecindeki deneyimleridir. Araştırma verileri çevrimiçi terapi sürecini deneyimleyen danışanlarla Ocak 2022 – Mart 2022 tarihleri arasında çevrimiçi ortamda yapılan derinlemesine görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Çalışmaya, hepsi 18 yaş ve üzeri olan 23 kişi katılmıştır 11 katılımcının koşulları sağlamadığı görülerek çalışmadan çıkarılmıştır. Sonuç olarak, bir yıldan uzun süreli terapi deneyimi olan altı danışan çalışmaya katılmıştır. Kalan altı danışanın terapi deneyimi en fazla altı ay ile sınırlı olduğundan bu çalışmanın kapsamına dahil edilmemiştir. Çalışma dahilinde, araştırmacılar tarafından hazırlanan çevrimiçi terapötik ilişkiyi ve terapi deneyimini araştıran 12 soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme soruları terapötik ilişki ve terapötik süreç konusunda ilgili literatür taraması yapıldıktan sonra

belirlenmiş ve kapsam geçerliği ve anlaşılırlığı için iki alan uzmanının değerlendirmesi sonrası yeniden düzenlenmiştir. Veri toplama aşamasına geçmeden önce görüşme sorularının anlaşılırlığını yeniden sınamak amacıyla gönüllü iki danışan ile derinlemesine pilot görüşmeler çevrimiçi ortamda gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler araştırma ekibindeki öğretim üyesi tarafından canlı izlenerek anında geribildirim sağlanmıştır. Ayrıca, görüşme sonrasında araştırma hep bir arada soruların anlaşılırlığı ve kapsamını yeniden değerlendirmiştir. Araştırma ekibinin deneyimleri ve gözlemleri doğrultusunda görüşme soruları yeniden düzenlenerek görüşme formunun son hali verilmiştir.

Araştırmaya başvuran danışanlarla belirlenen gün ve saatte görüşme ekibi tarafından çevrimiçi ortamda ortalama 45 dakika süren sesli görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Danışanlardan görüşmeye belirledikleri rumuzla ve kameralarını açmadan katılmaları istenmiştir. Danışanlara araştırma ekibi arasındaki koordinasyon araştırma ekibi dışında mesleki deneyimi olan biri tarafından yürütülmüştür . Görüşme öncesinde danışanlara araştırma hakkında bilgi verilmiş ve bilgilendirilmiş onam formu gönderilmiştir. Danışanlar araştırmaya gönüllü olarak katılmayı görüşme ekibine sözlü olarak da beyan etmişlerdir. Görüşmeler danışanların izniyle sesli olarak kayıt altına alınmıştır. Ses kayıtları deşifre edilerek yazılı doküman haline getirildikten sonra nitel analiz aşamasına geçilmiştir.

Araştırmadan elde edilen veriler tümevarım yöntemiyle ele alınmış ve içerik analizi yapılmıştır. Nitel veriler ilk olarak, araştırma ekibinden iki ayrı araştırmacı tarafından bağımsız olarak kodlanmıştır. Ardından, kodlayıcılar arası uyumu sağlamak amacıyla kodlayıcılar bir araya gelerek elde ettikleri kodları karşılaştırmış ve ortak bir kod listesi oluşturmuşlardır. Kod listesini dikkate alarak, araştırma ekibinden dört kişi kodların alan yazınla uyumlu tema ve alt temaların altında sınıflandırmasını yapmıştır. Araştırma ekibinin çevrimiçin terapistlik deneyimi olan ve lisansüstü düzeyde terapötik süreç dersini yürüten son üyesi de uzman görüşü sunmuştur. Geribildirimler doğrultusunda, tema ve alt temaların son hali verilmiştir.

Bulgular

Bir yıl üzeri terapi deneyimi olan katılımcıların deneyimlerden elde edilen tema ve alt temalar kategorilere ayrılmıştır. Pandemi dönemiyle birlikte bir yıldan uzun süren ve terapistle sadece çevrimiçi ortamda karşılaşan danışanların terapi deneyimlerinin *çevrimiçi terapi deneyiminin özgün doğası, terapiste bağlı faktörler ve terapötik ilişki* ana temalarında toplanmıştır. Bulgulara göre, ilk tema olan çevrimiçin terapinin özgün doğasının altında sanal gerçeklik, çevrimiçi ortamda fiziksel temas ihtiyacının belirmesi, çevrimiçi ortamın sözel olmayan davranışlara etkisi, teknoloji ve bağlantı problemlerinin kısıtlayıcılığı bulunmaktadır. Terapiste bağlı faktörler isimli ikinci temada terapistin nitelikleri, terapistin mesleki yetkinliği ve terapistin tutum ve davranışları yer almaktadır. Terapötik ilişki ana temasında ise, güçlü çalışma uyumu yakalama, derin yakınlık kurma, terapistle ortak yönleri keşfetme, sınırların belirginliği, terapötik ilişkinin aşamaları ve terapötik ilişkinin iyileştiriciliği bulunmaktadır. Çalışmanın ön bulguları aşağıda detaylı temalara uygun haliyle olarak sıralanmıştır.

Ana Tema: Çevrimiçi Terapi Deneyiminin Özgün Doğası

Alt Temalar ve Kodlar:

1. Sanal gerçeklik

- Sanal ortamın sağladığı rahatlık
- Fiziksel ve sanal gerçekliğin iç içe geçmesi
- Çevrimiçi terapiye şüphe ve ön yargı ile yaklaşma ve şüphenin giderilmesi

- Çevrimiçi ve yüz yüze farkının ortadan kalkması
- Seans öncesi zihinsel hazırlık süresinin olmaması
- Yüz yüze deneyimdeki kaygının çevrimiçinde dağılması
- Sanal ortamda güvensiz hissetme
- Zaman ve mekan engelinin ortadan kalkması
- Çevrimiçi ortamın sözel kısıtlayıcılığının ortadan kalkması

1. Fiziksel temas ihtiyacının belirmesi
2. Sözel olmayan davranışlara etkisi

- Sözel olmayan davranışları kısıtlaması
- Ekranın yüz ifadelerindeki mimikleri daha görünür kılması

1. Teknoloji ve bağlantı problemlerinin kısıtlayıcılığı

Ana Tema: Terapiste Bağlı Faktörler
Alt Temalar ve Kodlar:

1. Terapist nitelikleri

- Alturistik yönünün güçlü olması
- Zorluklar karşısında dayanıklılığı
- Otantik bir varoluş sergilemesi

1. Terapistin mesleki yetkinliği

- Etkili empatik yüzleştirme, danışanı tutma, etik kurallara uygun davranma, etkin dinleme, güçlendirme, güvenli alan yaratma ve sabit tutma, şimdi ve buradayı etkin kullanma, terapide mizah kullanımı, terapistin teknolojik yetkinliği, etkili müdahale becerisi, terapötik ilişkiyi terapi malzemesi olarak ele almak

1. Terapistin Tutum ve Davranışları

- Önyargısız yaklaşması, içtenlik ve doğallık, cesaretlendirme, umut aşılama, bilge ve yol gösterici olması, netleştirici tutumunun sürece katkısı, güler yüzlü ve sıcakkanlı oluşu, güvenilirliği, şefkatli tutumu, sabırlı oluşu, esneklik, sezgisellik, açıklık, empatik tutum, danışan özerkliğine saygı gösterme, gerçekçi tutum, özenli yaklaşımı, ulaşılabilir olması

Ana Tema: Terapötik İlişki
Alt Tema ve Kodlar:

1. Güçlü çalışma uyumu yakalama
2. Derin yakınlık kurma

- Derin yakınlık ihtiyacının giderilmesi

1. Terapistle ortak yönlerin kolaylaştırması
2. Sözel olmayan davranışların sağlamlaştırıcı rolü

- Sözel olmayan davranışlarla danışanın koşulsuz kabulü deneyimlemesi
- Sözel olmayan davranışların zaman içinde tanıdık hale gelmesi
- Sözel olmayan davranışların zaman içinde ilişkiyi derinleştirmesi
- Danışanın sözel ifadeleri ile terapistin sözel olmayan davranışlarının uyumu

1. Sınırların belirginliği
2. Terapötik ilişkinin aşamaları

- İlk izlenimin etkisi
- Bağın inşası
- Bağın derinleşmesi

1. Terapötik ilişkinin iyileştiriciliği

- Koşulsuz kabulü deneyimleme
- Yardım almaya karşı olumlu tutum içinde olma
- Kendini tanıma ve içgörü kazanma
- Kendini değerli hissetme
- Terapötik ilişki deneyiminin diğer yakın ilişkilere transfer edilmesi

Sonuç ve Tartışma

Araştırmanın bulguları incelendiğinde çevrimiçi terapi deneyimi yüz yüze deneyimle son derece benzer bulgular göstermektedir. Özellikle terapiste bağlı faktörler, terapist tutum ve davranışları, terapist nitelikleri, terapist yetkinliği alanyazınla uyumlu sonuçlara işaret etmektedir. Bulgulara göre, çevrimiçi terapi deneyimlerinde de terapötik ilişkinin kurulduğu görülmekte ancak ne kadar derin bir bağ kurulsa da danışan açısından fiziksel temas aracılığıyla yakınlık kurma ihtiyacı ortadan kaybolmamaktadır. Ayrıca, bulgura göre, çevrimiçi terapi deneyiminde de aynı yüz yüze deneyimler gibi sözel olmayan davranışların terapi deneyiminde ve terapötik ilişkide önemine dikkat çekilmektedir. Son olarak, yine alanyazınla uyumlu biçimde terapötik ilişkinin iyileştiriciliği kapsamı yüz yüze terapi ile benzer sonuçlara işaret etmektedir. Çalışmanın bulgularının çevrimiçi psikolojik yardım sunan farklı meslek gruplarındaki ruh sağlığı uzmanlarının uygulamalarına ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *çevrimiçi terapi ve psikolojik danışma, terapötik ilişki, terapist nitelikleri*

Bildiri No: PDR2022.000448 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
*Dr. Ragıp Ümit YALÇIN, Atatürk Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Çağlar ÖZDOĞAN, Yozgat Bozok Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Namık Kemal HASPOLAT, Erzincan Binali YILDIRIM Üniversitesi Dr. Murat AĞIRKAN, Erzincan Binali YILDIRIM Üniversitesi Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan ÇELİK, Erzincan Binali YILDIRIM Üniversitesi

Research on Positive Youth Development in Turkey: A Content Analysis Study

The aim of this research is to examine the research conducted on positive youth development in Turkey without any year limitation and to determine the scientific trends in this subject. The research is a descriptive study and within this scope, articles, and projects in the field of literature, master's and doctoral theses were examined by conducting a document analysis. In the process of this review, a total of 86 studies on positive youth development were found in the literature. 36 of these researches consist of articles, 36 of them are master's thesis, 13 of them are doctoral thesis and one of them is a project. While examining these studies, each research was subjected to content analysis using the "Research classification form" and content analysis was used to analyze the data obtained. According to the results obtained: A significant part of the publications in this field are made by one or two authors, and most of these studies consist of descriptive studies based on research and analysis. It was observed that the publication year of the studies varies between 2010-2022. This situation reveals that studies on positive youth development in Turkey are relatively new. It was found that surveys and scales were mainly used as data collection tools in the studies and the research designs were quantitative in this direction. It has been observed that t-test and one-way analysis of variance is mostly used as data analysis techniques, while qualitative research, mixed designs, and qualitative data analysis techniques are used very limitedly in research on this subject. On the other hand, most of the studies conducted, such as 77, were based on the social-emotional learning model, which is accepted as a positive youth development approach. Models emerging in other studies are Lerner's 5c model and general mixed positive youth development approaches. It is assumed that the results obtained in this research will shed light on other studies that will focus on positive youth development.

Keywords: *Positive youth development, content analysis, research trends*

Türkiye’de Pozitif Genç Gelişimine ilişkin yapılan araştırmalar: Bir içerik analizi çalışması

Bu araştırmanın amacı, herhangi bir yıl sınırlandırılması yapılmadan Türkiye’de pozitif genç gelişimine ilişkin yapılan araştırmaları incelemek ve bu konudaki bilimsel eğilimleri belirlemektir. Araştırma betimsel bir çalışma olup bu kapsamda doküman incelemesi yapılarak alan yazındaki, yüksek lisans, doktora tezleri makaleler ve projeler incelenmiştir. Bu inceleme sürecinde alan yazında pozitif genç gelişimini konu edinen toplamda 86 araştırma bulunmuştur. Bu araştırmaların 36 tanesi makale, 36 tanesi yüksek lisans tezi, 13 tanesi doktora tezi ve bir tanesi de projeden oluşmaktadır. Bu araştırmalar incelenirken her bir araştırma “Araştırma sınıflama formu” kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuş ve elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre: Bu

alanda yapılan yayınların önemli bir kısmı tek veya iki yazarlı olarak yapılmakta ve bu çalışmaların büyük bir kısmı ise araştırma ve incelemeye dayalı betimsel çalışmalardan oluşmaktadır. Araştırmaların yayın yılının ise 2010-2022 arasında değiştiği görülmüştür. Bu durum Türkiye'deki pozitif genç gelişimine ilişkin çalışmaların nispeten yeni geliştiğini ortaya çıkarmaktadır. Araştırmalarda veri toplama aracı olarak ağırlıklı olarak anket ve ölçek kullanıldığı ve araştırma desenlerinin bu doğrultuda nicel ağırlıkta olduğu bulunmuştur. Veri analiz tekniği olarak çoğunlukla t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanıldığı, nitel araştırmaların, karma desenlerin ve nitel veri analiz tekniklerinin ise bu konudaki araştırmalarda oldukça sınırlı olarak kullanıldığı görülmüştür. Diğer taraftan yapılan çalışmaların 77 tanesi gibi çok büyük bir kısmı pozitif gençlik gelişim yaklaşımlarından biri olarak kabul edilen sosyal duygusal öğrenme modeli temel alınarak yapılmıştır. Diğer çalışmalarda ortaya çıkan modeller ise Lerner'in 5c modeli ve genel karma pozitif genç gelişimi yaklaşımlarıdır. Bu araştırma da elde edilen sonuçların pozitif genç gelişimine konu edinecek diğer araştırmalara ışık tutacağı varsayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Pozitif genç gelişimi, İçerik analizi, Araştırma eğilimleri*

Bildiri No: PDR2022.000449 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Ahsen KAVAFOĞLU, Selçuk Üniversitesi* Doç. Dr. Kemal BAYTEMİR, Selçuk Üniversitesi

Peer Emotion Socialization As A Prediction Of Subjective Well-Being At School And Friendship Quality in High School Students

The aim of this study is to examine the role of peer emotion socialization behaviors as a predictor of subjective well-being at school and friendship quality in high school students. The concept of emotion socialization, called the response to emotions, includes how parents, teachers, and peers meet the individual's emotions. The reactions of the peers to the emotions of the adolescents in the case of sadness, anger and shame were evaluated in the dimensions of emotion coaching and emotion dismissing. It is thought that the reaction of peers to emotions shapes the individual's perceptions of school and friendship. Adolescents' evaluations of school were addressed as school connectedness, joy of learning, academic efficacy and educational purpose. Adolescents' perceptions of their friendship were evaluated in terms of safety, closeness, acceptance and help. A total of 320 high school students, 172 (53.8%) girls and 148 (46.2%) boys, participated in the study in the 14-18 age range. Personal Information Form, Responses to Children's Emotions Questionnare -Adolescent Form, Friendship Quality Scale, Student Subjective Well-Being Questionnare were used in the study. Pearson correlation coefficient, multiple regression analysis and difference analysis were used to analyze the data. In order to determine whether the data have a normal distribution, skewness and kurtosis values were examined. Skewness and kurtosis values were observed to be between -2 and +2. According to the findings, peer emotion socialization behaviors, friendship quality and subjective well-being at school do not differ significantly according to gender. The relationship between peer emotion socialization behaviors and sub-dimensions of friendship quality, security, closeness, help and acceptance ranged from -.14 to .58 ($p < .05$). However, there is no significant relationship between security, which is a sub-dimension of friendship quality, and dismissing of emotions by peers in case of shame ($r = .019$ $p = .740$). The relationship between the sub-dimensions of subjective well-being at school and emotion coaching varies between .10 and .36 ($p < .05$). Emotion coaching explains 42% of friendship quality and 21% of subjective well-being at school. Dismissing of emotions explains 16% of friendship quality and 14% of subjective well-being at school. Emotion coaching and emotion dismissing, which are the reactions of peers to the emotions of adolescents in sadness, anger and shame, together explain 43% of friendship quality and 24% of subjective well-being at school. It is thought that the results obtained from the research will contribute to the evaluation of the results of peer emotion socialization behaviors in the context of school.

Keywords: *peer emotion socialization, friendship quality, subjective well-being, school, adolescent*

Lise Öğrencilerinde Okulda Öznel İyi Oluşun Ve Arkadaşlık Niteliğinin Yordayıcısı Olarak Akran Duygu Sosyalleştirme

Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerinde okulda öznel iyi oluşun ve arkadaşlık niteliğinin yordayıcısı olarak akran duygu sosyalleştirme davranışlarının rolünü incelemektir. Duygulara verilen tepki olarak adlandırılan duygu sosyalleştirme kavramı ebeveynin, öğretmenlerin ve akranların bireyin duygularını nasıl karşıladığını içermektedir. Üzüntü, öfke ve utanç durumunda akranların ergenlerin duygularına verdiği tepkiler duygu koçluğu ve duyguların reddedilmesi boyutunda değerlendirilmiştir. Akranların duygulara tepkisi bireyin okul ve arkadaşlık algılarını şekillendirdiği düşünülmektedir. Ergenlerin okula yönelik değerlendirmeleri okula bağlılık, öğrenmeden zevk alma, akademik yeterlilik ve eğitimsel amaç olarak ele alınmıştır. Ergenlerin arkadaşlıklarına yönelik algıları güvenlik, yakınlık, kabul ve yardım boyutunda değerlendirilmiştir. Çalışmaya 14-18 yaş aralığında 172 (%53,8) kız ve 148 (%46,2) erkek olmak üzere toplamda 320 lise öğrencisi katılmıştır. Araştırmada Kişisel Bilgi Formu, Çocukların Duygularına Tepki Ölçeği- Ergen Formu, Arkadaşlık Kalitesi Ölçeği, Öğrenci Öznel İyi Oluş Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde Pearson korelasyon katsayısı, çoklu regresyon analizi ve fark analizi kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Çarpıklık ve basıklık değerleri -2 ile +2 arasında olduğu gözlemlenmiştir. Bulgulara göre akran duygu sosyalleştirme davranışları, arkadaşlık niteliği ve okulda öznel iyi oluş cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır. Akran duygu sosyalleştirme davranışları ile arkadaşlık niteliğinin alt boyutları güvenlik, yakınlık, yardım ve kabul ile arasındaki ilişki -.14 ile .58 arasında değişmektedir ($p < .05$). Ancak utanç durumunda duyguların akran tarafından reddedilmesi ile arkadaşlık niteliğinin alt boyutu olan güvenlik arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır ($r = ,019$ $p=,740$). Okulda öznel iyi oluşun alt boyutları ile duygu koçluğu arasında ilişki .10 ile .36 arasında değişmektedir ($p < .05$). Duygu koçluğu arkadaşlık niteliğinin %42'sini, okulda öznel iyi oluşun %21'ini açıklamaktadır. Duyguların reddedilmesi arkadaşlık niteliğinin %16'sını, okulda öznel iyi oluşun %14'ünü açıklamaktadır. Akranların üzüntü, öfke ve utanç durumlarında ergenlerin duygularına verdiği tepkiler olan duygu koçluğu ve duyguların reddedilmesi birlikte arkadaşlık niteliğinin %43'ünü, okulda öznel iyi oluşun %24'ünü açıklamaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar akran duygu sosyalleştirme davranışlarının okul bağlamında sonuçlarının değerlendirilmesi açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *akran duygu sosyalleştirme, arkadaş niteliği, öznel iyi oluş, okul, ergen*

Bildiri No: PDR2022.000452 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Klinik Psikolog Sevcan Aktaş, Bahçeşehir Üniversitesi* Psikolojik Danışman Sibel Karasu Pedük, Bahçeşehir Üniversitesi

Childhood Traumas, Resilience, and Self-Harm Tendency as Predictors of PTSD Symptom Severity in Adolescents

Purpose: There is a literature that shows exposure to intense stressful events in early period life has long-term consequences. It is known that traumatized children and adolescents have many anxiety-related mental health problems, and their interpersonal relationships, academic life and future plans are greatly affected by this experience. Post-traumatic stress disorder (PTSD) comes first among the mental health problems experienced by traumatized adolescents its prevalence in adolescents is reported higher than in the general population. It is certain that exposure to such traumatic events might create stress and can have negative effects on emotions, behavior and physical skills for long periods of time. Additionally, the findings suggests that exposure to stressful life events, especially in the early period of life, also causes neurobiological changes and may lead to deterioration in performance in the following periods. Moreover, it is clear that unresolved traumatic impact will pose a risk in terms of physical and mental health in adulthood. Understanding the trauma that occurs as a result of stressful events in adolescence, which has a critical importance before an adult role, and completing the adolescence period free from this traumatic effect creates a preventive basis for community mental health. Thus, the role of childhood traumas, psychological resilience, and self-harm variables have investigated to explain the severity of PTSD symptoms in adolescent groups who had and had not experience a traumatic and potentially traumatic stressor event in the last year.

Method

Research Group: Adolescents between the ages of 14-19 attending Vocational and Technical Anatolian High Schools in Istanbul voluntarily participated in the study. Although at the beginning of the study 850 volunteers has participated in the study, only 781 people, 442 (57%) females and 337 (43%) males, has complicated the study due to the blanked scales (n = 69). The scores obtained from the scales were converted to the standardized z-score, and the extreme values were removed from the data set and the analysis were performed on 690 people.

Data Collection Tools

Post-Traumatic Diagnostic Scale: The Post-Traumatic Diagnostic Scale, which is a self-assessment scale, consists of fifty items and four sections. In this study, the Post Traumatic Stress Symptoms Subscale of the scale was used. The items in the scale take into account the DSM-IV PTSD diagnostic criteria. In the sub-scale, there are 17 items scored between 0-3 to determine the level of traumatic symptoms. The highest score to be obtained from the scale is 51. A high score indicates the greater the traumatic effect and the intensity of the symptoms reported.

The Childhood Trauma Questionnaire—Short Form (CTQ-SF): The original scale, which aims to measure abuse (emotional, physical and sexual) and neglect (physical and emotional) based on childhood experiences, was developed as 53 items. The short form of the questionnare is consisted of 28-items. High scores obtained through self-report indicate a high level of abuse and neglect of the individual.

Connor-Davidson Resilience Scale: The aim of the scale is to measure resilience and it

refers to adaptation of difficult life events). It is a Likert-type self-report scale consisting of 25 items. A high score from the scale indicates high psychological resilience.
Self-Harm Inventory: The aim of to scale is to measure self-harm tendency and it has 13 sub-dimension. The scale has consisted of two parts. In the first part, self-haming behaviors (indicating one or more SIBs) and in the second part, autonomous (5 subscales) and social functions (8 subscales) are evaluated. A total of 39 items were included in the scale and it is a likert type self-report scale

Results

Participants were divided into two groups according to the criteria of experiencing a traumatic or stressful event in the last year, using the Traumatic Experience Information Form which was prepared by the researcher. In order to predict PTSD Symptom Severity in two groups, two separate multiple regression analyzes were performed with a stepwise method. According to the results, the rate of variance explained in the model, which included the predictors of self-harm, gender, emotional abuse, physical neglect and physical abuse, was 33% in the group that had experienced a traumatic or stressful event in the last year. The variance explained in the model, which included the predictors of self-harm, emotional abuse, and resilience, was found to be 20% in the group that had not experienced a traumatic or stressful event in the last year.

Conclusion

In the results of the research, it is remarkable that the tendency to self-harm significantly predicts the severity of PTSD symptoms in both groups, independent of the negative life events reported in the last year. The fact that the negative experiences in early childhood differ in both groups and the group exposed to negative life events in the last year differs from the other group and it is exposed to physical neglect and abuse, suggesting the possibility that previous traumatic experiences may make adolescents more vulnerable to trauma. It supports that taking the negative life events reported in the last year in adolescents with high PTSD symptom severity as PTSD triggers may be key for proper intervention planning.
It can be conclude that the findings of the study point out to possible PTSD diagnosis, especially for people who has recently experienced a stressful event, when the traumatic effect is considered in terms of the intensity. It is clearly seen that psychological resilience and having more traumatic childhood experiences are important variables when a person encouters with a recent stressful and triggering event. In addition, it was found that the participants in both groups have showed similarity in terms of self-harm and emotional abuse. At this point, it is thought that planning preventive mental health interventions for adolescents will be of great importance and will be beneficial for mental health problems which they can experience in the future.

Keywords: *PTSD, resilience, tendency to self-harm, childhood traumas*

Ergenlerde TSSB Belirti Şiddetinin Yordayıcıları olarak Çocukluk Çağı Travmaları, Psikolojik Sağlamlık ve Kendine Zarar Verme Eğilimi

Araştırmanın Amacı:

Erken yaşam dönemlerinde yoğun stres yüklü olaylara maruz kalmanın uzun vadeli sonuçları olduğunu gösteren ve bilimsel araştırmalarla da artış göstererek büyümeye devam eden bir alanyazın bulunmaktadır. Travmatik deneyimlere maruz kalan çocuk ve ergenlerin bu deneyim sonrası yaşamlarının birçok alanının ilişkiler, akademik başarı ve geleceğe ilişkin planları başta olmak üzere geniş ölçüde etkilendiği ve kaygı ile bağlantılı olan farklı ruh

sağlığı sorunları yaşadıkları bilinmektedir. Travmatik deneyimlere maruz kalan ergenlerin yaşadığı ruh sağlığı sorunlarının başında travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) gelmektedir. TSSB'nin ergenlerde görülme sıklığı toplumun genelinden daha yüksek olduğu rapor edilmektedir. Bu tür travmatik stres yaratan, örseleyici olaylara maruz kalmanın uzun süreler boyunca duygu, davranış ve fiziksel beceriler üstünde de olumsuz etkilere yol açabileceği bilinmektedir. Ek olarak, stresli yüklü olaylara özellikle erken dönemde maruz kalmanın nörobiyolojik değişimlere de yol açtığı ve ilerleyen dönemlerde performanslarında bozulmalara sebep olabileceğine ilişkin bulgular dikkat çekicidir. Üstelik çözümlenmemiş travmatik etkinin yetişkinlikte fiziksel ve ruhsal sağlık için risk oluşturacağı açıktır. Yetişkin rolü öncesinde kritik bir öneme sahip olan ergenlikte stres yükleyici olayların sonucu olarak ortaya çıkan travmanın anlaşılması ve bu travmatik etkiden arınmış olarak ergenlik döneminin tamamlanması toplum ruh sağlığı açısından önleyici bir temel oluşturur. Bu doğrultuda son bir yıl içinde yaşanan travmatik ve travmatik etki yaratma potansiyeli olan stres yükleyici olay yaşamış ve yaşamamış olan ergen gruplarında TSSB belirti şiddetini açıklamak üzere çocukluk çağı travmaları, psikolojik sağlamlık ve kendine zarar verme eğilimi değişkenlerinin rolü araştırılmıştır.

Yöntem

Araştırma Grubu: Bu çalışmanın örneklemini gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya katılan İstanbul'da Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerine devam eden 14-19 yaş aralığındaki ergenler oluşturmaktadır. Söz konusu çalışmaya toplamda 850 gönüllü katılmış olsa da eksik doldurulan ölçeklerin dahil edilmemesinden (n = 69) dolayı 442 (%57) kadın 337 (%43) erkek olmak üzere toplam 781 kişi katılmıştır. Ölçeklerden alınan puanlar standardize edilmiş z puanına çevrilerek uç değerler veri setinden çıkarılmış ve analizler 690 kişi üzerinden yapılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Travmatik Yaşantı Bilgi Formu: Araştırma kapsamında katılımcılara travmatik yaşantılara ait bilgilerin yer aldığı bir form uygulanmıştır. Yaş, cinsiyet, yardım alma düşüncesi ve sosyal destek algısı ile ilgili bilgiler edinilmiştir. Ayrıca, bu araştırmanın amacına uygun olarak son bir yıl içinde yaşanan travmatik ve travmatik etki yaratma potansiyeli olan stres yükleyici olayların yer aldığı bir kontrol listesi oluşturulmuştur. Kontrol listesi oluşturulurken alan yazındaki çocukluk travmalarını listeleyen çalışmalar ve zorlayıcı yaşam olaylarının travmatik etkisini araştıran çalışmalar ve ergenlerin zorlayan günümüz koşullarını inceleyen çalışmalar dikkate alınmıştır.

Travma Sonrası Stres Tanı Ölçeği: Kendini değerlendirme ölçeği olan Travma Sonrası Stres Tanı Ölçeği (45) elli maddeden ve dört bölümden oluşmaktadır. Bu çalışmada, ölçeğin Travma Sonrası Stres Belirtileri Alt Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekteki maddeler DSM-IV TSSB tanı ölçütlerini dikkate almaktadır. Alt-ölçekte travmatik belirtilerin düzeyini belirlemeye yönelik 0-3 arasında puanlanan toplam 17 madde yer almaktadır. Alt ölçekten alınacak en yüksek puan 51'dir. Yüksek puan travmatik etkinin büyük olduğuna ve rapor edilen belirtilerin yoğunluğuna işaret etmektedir. Alınan puana göre travmatik belirtilerin şiddeti 10 ve altındaysa hafif, 11-20 arasında ise orta, 21-35 arasında ise orta-ciddi ve 35 üzerindeyse ciddi olarak sınıflandırılır.

Çocukluk Çağı Travma Ölçeği (ÇÇTÖ) Kısa Versiyonu: Çocukluk yaşantılarına dayanan istismar (duygusal, fiziksel ve cinsel) ve ihmali (fiziksel ve duygusal) ölçmeyi amaçlayan ölçeğin orijinali 53 madde olarak geliştirilmiştir. Ölçeğin kısa formunda 28 madde bulunmaktadır. Öz-bildirim yoluyla alınan yüksek puanlar, bireyin yüksek düzeyde istismar ve ihmale uğradığına işaret etmektedir.

Connor-Davidson Psikolojik Sağlamlık Ölçeği: Zorlu yaşam olayları karşısında uyum gösterme kapasitesi olan psikolojik sağlamlığı ölçmek için geliştirilen bu ölçek, likert tipi öz-bildirim ölçeğidir ve 25 maddeden oluşmaktadır.

Ölçekten alınan yüksek puan yüksek psikolojik sağlamlığı gösterir.
Kendine Zarar Verme Eğilimi Ölçeği: Kendine zarar verme eğilimini ölçebilmek için geliştirilen ölçeğin toplamda 13 alt boyutu bulunmaktadır. Ölçeğin iki bölümü bulunmaktadır. İlk bölümde kendine zarar verme davranışları (bir ve daha fazla sayıda kendine zarar verme davranışı belirten) ve ikinci bölümde otonom (5 alt ölçek) ve sosyal işlevlerin (8 alt ölçek) değerlendirilmesine yer verilmiştir. Ölçekte toplam 39 madde yer almaktadır ve ölçek likert tipi bir öz-bildirim ölçeğidir.

Bulgular

Araştırmacılar tarafından alanyazın dikkate alınarak hazırlanan Travmatik Yaşantı Bilgi Formu aracılığıyla son bir yılda travmatik ya da stres yükleyici olay yaşama ölçütüne göre katılımcılar iki gruba ayrılmıştır. TSSB Belirti Şiddetini iki grupta yordamak üzere iki ayrı çoklu regresyon analizi aşamalı yöntemle yapılmıştır. Sonuçlara göre, son bir yılda travmatik olay ya da stres yükleyici olay yaşamış grupta kendine zarar verme eğilimi, cinsiyet, duygusal istismar, fiziksel ihmal ve fiziksel istismar yordayıcılarının dahil olduğu modelde açıklanan varyans oranı %33'tür. Son bir yılda travmatik olay ya da stres yükleyici olay yaşamamış grupta kendine zarar verme eğilimi, duygusal istismar ve psikolojik sağlamlık yordayıcılarının dahil olduğu modelde açıklanan varyans % 20 olarak bulunmuştur.

Sonuç

Araştırma sonuçlarında son bir yılda yaşandığı bildirilen olumsuz yaşam olaylarından bağımsız olarak her iki grupta da kendine zarar verme eğiliminin TSSB belirti şiddetini anlamlı şekilde yordaması dikkat çekicidir. Erken çocukluktaki olumsuz yaşantıların her iki grupta farklılaşıyor olması ve son bir yılda olumsuz yaşam olaylarına maruz kalan grubun diğer gruptan ayrışarak fiziksel ihmal ve istimara da maruz kalmış olması önceki travmatik yaşantıların ergenleri travmaya daha açık hale getirme olasılığını düşündürtmektedir. TSSB belirti şiddeti yüksek olan ergenlerde son bir yılda yaşandığı bildirilen olumsuz yaşam olaylarının, olası TSSB riski ya da daha önce yaşanmış travmatik olaylarla bağlantılı oldukları için gecikmiş TSSB tetikleyicileri olarak ciddiye alınmasının doğru müdahale planlaması için anahtar olabileceğini desteklemektedir.
Ortaya çıkan bulguların, travmatik etkinin şiddet yoğunluğu açısından ele alındığı zaman özellikle son dönemde stresli bir olay yaşayan kişiler için olası TSSB'ye işaret etmekte olduğu söylenebilir. Son dönemde yaşanan stresli ve tetikleyici bir olay karşısında psikolojik sağlamlığın ve daha fazla örseleyici çocukluk çağı deneyimlerine sahip olunmasının önemli değişkenler olduğu açıkça görülmektedir. Ek olarak her iki grupta da katılımcıların kendine zarar verme eğiliminin ve duygusal istismara maruz kalmalarının ortaklık gösterdiği bulunmuştur. Bu noktada ergenlere yönelik önleyici ruh sağlığı müdahalelerinin planlanmasının büyük önem taşıyacağı ve ilerleyen dönemlerde karşılaşılabilecek ruh sağlığı sorunları için de faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *TSSB, psikolojik sağlamlık, kendine zarar verme eğilimi, çocukluk çağı travmaları*

Bildiri No: PDR2022.000453 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Önleyici Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Ragıp Ümit YALÇIN, Atatürk Üniversitesi*

Examination of the titles of Benson's 40 developmental areas, which is one of the Positive Youth Development models.

Positive youth development is a perspective that aims to provide a sense of competence, usefulness, belonging, and power by supporting all young people at the age of development by providing them with various services, and opportunities, for their positive development, focusing on positive. When the literature is examined, it can be said that 4-H programs have an important place in positive youth development studies. However, in positive youth development approaches, there are various popular approaches and research that include more specific conceptualizations that are evaluated within 4-H practices or developed independently of them. It is seen that these approaches are evaluated under 4 main headings in the literature. It consists of Benson's 40 developmental domains approach, Catalano's 18 positive youth developmental domains approach, the social-emotional learning model, and finally Lerner's 5-C model. In this research process, the development areas of Benson's model were tried to be introduced. These consist of the following titles. 1) Support (family support, positive family communication, support of other adults outside the family, neighbor support, supportive school climate, family involvement in academic achievement), 2) Empowerment (social value given to youth, youth taking a beneficial role in society, making social contributions more than once, young people feeling safe), 3) Limitations and expectations (existence of family rules, presence of school rules, presence of neighbor rules, presence of an adult role model, positive peer influence, expectations that parents and teachers can do better) 4) Effective use of time (creating activities, participating in youth clubs, sports or social organizations, participating in religious activities, taking time for oneself at home regardless of friend environment), 5) Desire to learn (creating motivation for success, commitment to school, homework allocating enough time for the day, being active at school, being interested in the subject 6) Positive values (sensitivity, sense of equality and social justice, honesty, integrity, responsibility, belief in abstaining from bad habits), 7) Social competence (ability to plan ahead and make decisions) 8) Positive identity (personal power and self-control skills, self-esteem, life purpose formation, optimism and positive outlook for the future). It is thought that knowing these development themes in detail will contribute to the creation of preventive guidance programs in schools.

Keywords: *Positive youth development, literature review, models in positive youth development*

Pozitif Genç Gelişim modellerinden biri olan Benson’ın 40 gelişim alanına ilişkin başlıkların incelenmesi.

Pozitif genç gelişimi, gelişim çağındaki tüm gençleri destekleyerek olumlu yönde gelişimleri için onlara çeşitli hizmetler, olanaklar ve fırsatlar sağlayarak yeterlilik, yararlılık, ait olma ve güç duygusunu kazandırmayı hedefleyen, olumluya ve güce odaklanan, gençlerin mutlu ve

sağlıklı yetişkinler olmalarında önemli bir yere sahip olan bir bakış açısıdır. Alanyazın incelendiğinde pozitif genç gelişim çalışmalarında 4-H programların önemli bir yer tutuğu söylenilebilir. Fakat pozitif gençlik gelişimi yaklaşımlarında 4-H uygulamalarının içerisinde değerlendirilen ya da onlardan bağımsız olarak gelişmiş daha spesifik kavramsallaştırmaları içeren çeşitli popüler yaklaşımlar ve araştırmalar bulunmaktadır. Bu yaklaşımların literatürde 4 temel başlık altında değerlendirildiği görülmektedir. Bunlar; Benson'nun 40 gelişim alanı yaklaşımı, Catalano'nun 18 pozitif gençlik gelişim alanı yaklaşımı, sosyal duygusal öğrenme modeli ve son olarak Lerner'in 5-C modelinden oluşmaktadır. Bu araştırma sürecinde Benson'ın modeline ilişkin gelişim alanları incelenmiştir. Bunlar; 1)Destek (*aile desteği, olumlu aile iletişimi, aile dışındaki diğer yetişkinlerin desteği, komşu desteği, destekleyici okul iklimi, akademik başarıda aile katılımı*), 2) Güçlendirme (*gençliğe ilişkin verilen toplumsal değer, gençliğin toplum içerisindeki faydalı bir rol üstlenmesi, gençlerin haftada birden fazla kez toplumsal katkı sağlaması, gençlerin kendini güvende hissetmesi*), 3) Sınırlılıklar ve beklentiler (*aile kuralların varlığı, okul kuralların varlığı, komşu kuralların varlığı, yetişkin bir rol model varlığı, olumlu yönde akran etkisi, aile ve öğretmenlerin daha iyisini yapabileceğine ilişkin beklentiler oluşturması*), 4) Etkili zaman kullanımı (*aktivite yaratmak, gençlik kulüpleri, spor veya toplumsal organizasyonlara katılmak, dini aktivitelere katılmak, arkadaş ortamından bağımsız olarak evde kendine zaman ayırmak*), 5) Öğrenme arzusu (*başarıya yönelik motivasyon oluşturma, okula bağlılık, ev ödevine ilişkin günlük yeterli zaman ayrılması, okulda aktif olmak, ilgi duyduğu konularda okumalar gerçekleştirmek için haftalık yeterli zaman ayrılması*), 6) Pozitif değerler (*duyarlılık, eşitlik ve sosyal adalet duygusu, dürüstlük, doğruluk, sorumluluk, kötü alışkanlıklardan uzak durmaya yönelik inanç*), 7) Sosyal yeterlilik (*ileriye yönelik plan yapma ve karar verme becerileri, empati, hassas olma ve arkadaşlık becerileri gibi kişiler arası yeterlilikler, entelektüel olma, sağlamlık ve olumsuz durumlara karşı dirençli olma, barışçıl çatışma çözme becerileri*), 8) Pozitif kimlik (*kişisel güç ve otokontrol becerileri, benlik saygısı, yaşam amacı oluşturma, iyimserlik ve geleceğe yönelik olumlu bakış açışı*) gibi sekiz boyutta ve toplamda 40 alt gelişim alanından oluşmaktadır. Bu gelişim temalarının detaylı bir şekilde bilinmesi, okullardaki önleyici rehberlik programlarının oluşturulma sürecine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Pozitif genç gelişimi, literatür taraması, pozitif genç gelişiminde modeller*

Bildiri No: PDR2022.000455 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Arş. Gör. Fatmagül GÜRBÜZ, Hacettepe Üniversitesi*

A Method That Can Be Used in the Career Counseling Process with LGBTIQ+ University Students: Career Structuring Interview

In this study, it is aimed to theoretically examine the Career Construction Interview, which is a method that can be used in the career counseling process with LGBTIQ+ university students, and to emphasize the benefits of career counseling carried out with this method for the client. Individuals who define themselves as LGBTIQ+ face great difficulties in reaching their targeted careers through higher education. It is stated that students who are outside of heteronormative gender and/or sexual orientations experience difficulties in their career journeys and mental health problems due to gender and/or sexual orientation diversity. It has been found that LGBTIQ+ students have difficulties in finding support in terms of career development, and those who access this support perceive the following shortcomings while receiving career counseling services: Role models who are open to gender and/or sexual orientation diversity, more specific psychological support to effectively cope with the obstacles they encounter on the way to their careers. Although it is undeniable that the general career counseling application offered to university students provides a certain level of help to LGBTIQ+ individuals, it is thought that students with gender and/or sexual orientation diversity need a specially structured career counseling service in order to stay strong against discrimination and to prepare them for their dream careers through their higher education. In line with this need, Career Construction Theory (CCC) is frequently used as a means of addressing the unique situation of individuals in career counseling with students with a diversity of gender and/or sexual orientation. The main thesis of CCC is about writing one's own career story. In this theory, it is aimed to help clients feel in a primary role in writing their careers and life stories. In career counseling, "Career Construction Interview" (CCI) is used to reveal the career and life story of the client. CCI is a tool consisting of a set of questions developed to determine the dynamics and motivations of individuals that affect their career choices. Within the scope of this study, the KYG method, which aims to contribute to the self-recognition of LGBTIQ+ university students in structuring their careers, has been introduced. CCI provides career counselors with a good example of how LGBTIQ+ individuals can work with the difficulties they experience in their careers or in preparation for their careers. Gaining awareness of the methods and techniques used in career counseling for LGBTIQ+ individuals, one of the disadvantaged groups, is important for mental health professionals to develop their multiculturalism.

Keywords: *LGBTİQ+ university students, career construction theory, career construction interview*

LGBTİQ+ Üniversite Öğrencileriyle Kariyer Danışmanlığı Sürecinde Kullanılabilecek Bir Yöntem: Kariyer Yapılandırma Görüşmesi

Bu çalışmada, LGBTİQ+ üniversite öğrencileriyle yürütülen kariyer danışmanlığı sürecinde kullanılabilecek bir yöntem olan Kariyer Yapılandırma Görüşmesi'ni kuramsal olarak incelemek ve bu yöntemle gerçekleştirilen kariyer psikolojik danışmanlığının danışan için faydalarına vurgu yapmak amaçlanmaktadır. Kendini LGBTİQ+ olarak tanımlayan bireyler, yükseköğrenim yoluyla hedefledikleri kariyerlerine ulaşma noktasında büyük zorluklarla karşı karşıyadır. Heteronormatif cinsiyet ve/veya cinsel yönelimlerin dışında kalan öğrencilerin, cinsiyet ve/veya cinsel yönelim çeşitlilikleri nedeniyle kariyer yolculuklarında zorluklar ve ruhsal sağlık sorunları yaşadıklarını belirtilmektedir. LGBTİQ+ öğrencilerin kariyer gelişimleri açısından destek bulmakta zorlandıklarını, bu desteğe erişenlerin ise kariyer danışmanlığı hizmeti alırken şu eksiklikleri algıladıklarını bulunmuştur: Cinsiyet ve/veya cinsel yönelim çeşitliliğine açık olan rol modeller ve kariyerlerine giden yolda karşılarına çıkan engellerle etkili bir şekilde başa çıkmaları için daha özel psikolojik destek. Üniversite öğrencilerine sunulan genel kariyer danışmanlığı uygulamasının LGBTİQ+ bireylere belli düzeyde yardım sağladığı gerçeği yadsınmasa da, cinsiyet ve/veya cinsel yönelim çeşitliliğine sahip olan öğrencilerin ayrımcılık karşısında güçlü kalmaları ve yükseköğrenimleri aracılığıyla hayallerindeki kariyerlere uygun şekilde hazırlanmaları amacıyla özel olarak yapılandırılmış kariyer danışmanlığı hizmetine ihtiyaç duydukları düşünülmektedir. Bu ihtiyaç doğrultusunda, cinsiyet ve/veya cinsel yönelim çeşitliliğine sahip öğrencilerle yapılan kariyer danışmanlığında bireylerin kendine özgü durumunu ele almanın bir aracı olarak Kariyer Yapılandırma Kuramı (KYK) sıklıkla kullanılmaktadır. KYK'nın ana tezi, kişinin kendi kariyer hikayesini yazmasıyla ilgilidir. Bu kuramda danışanların kendi kariyerlerini ve hayat hikayelerini yazma konusunda birincil rolde hissetmelerine yardımcı olmak amaçlanmaktadır. Kariyer danışmanlığında danışanın kariyerini ve yaşam öyküsünü ortaya çıkarmak için "Kariyer Yapılandırma Görüşmesi" (KYG) kullanılmaktadır. KYG, bireylerin kariyer seçimlerini etkileyen dinamikleri ve motivasyonlarını belirlemek üzere geliştirilmiş bir dizi sorudan oluşan bir araçtır. Bu çalışma kapsamında, LGBTİQ+ üniversite öğrencilerinin kendini tanıma yoluyla kariyerini yapılandırmasına katkı sağlamayı amaçlayan KYG yöntemi tanıtılmıştır. KYG, kariyer danışmanlarına LGBTİQ+ bireylerin kariyerlerinde ya da kariyerlerine hazırlık sürecinde yaşadıkları zorluklarla nasıl çalışılabileceğine dair iyi bir örnek sunmaktadır. Dezavantajlı gruplardan biri olan LGBTİQ+ bireylere yönelik kariyer danışmanlığında kullanılan yöntem ve tekniklerin farkındalığının kazanılması, ruh sağlığı profesyonellerinin çok kültürlülüklerini geliştirmeleri açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: *LGBTİQ+ üniversite öğrencileri, kariyer yapılandırma kuramı, kariyer yapılandırma görüşmesi*

Bildiri No: PDR2022.000456 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Bağımlılık Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
Prof. Dr. Erdal Hamarta, Necmettin Erbakan Üniversitesi Doç. Dr. Önder Baltacı, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Arş. Gör. Muhammed Akat, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Öğr. Gör. Ömer Faruk Akbulut, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi **Lisansüstü Öğrencisi Ece Bulat, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

Predicting Instagram Addiction in University Students: Interaction Anxiety, Cognitive Flexibility, and Emotion Regulation

The aim of this study is to examine interaction anxiety, cognitive flexibility and emotion regulation variables as predictors of university students' Instagram addiction levels. The research was carried out with the relational survey method, one of the quantitative research methods. The study group of the research consists of 331 university students aged between 18 and 38. In the research, Instagram Addiction Scale, Emotion Regulation Scale, Interaction Anxiety Scale and Cognitive Flexibility Inventory were used as data collection tools. In the study, Pearson Product Moments Correlation Coefficient and multiple linear regression analysis methods were used for data analysis. As a result of the correlation analysis performed in the research, the participants' Instagram addiction levels and interaction anxiety ($r=.34$, $p<.01$) and control sub-dimension of cognitive flexibility ($r = -.31$, $p<.01$) and suppression from the sub-dimensions of the emotion regulation scale were determined. ($r = .11$, $p<.01$) significant relationships were obtained. In the study, as a result of multiple linear regression analysis, it was found that interaction anxiety and control sub-dimension significantly predicted Instagram addiction ($R=.384$, $R2= .14$, $p<.01$). It was concluded that suppression, one of the sub-dimensions of the emotion regulation scale, did not significantly predict Instagram addiction. As a result of the analyzes carried out in the research, significant relationships were obtained between interaction anxiety, control sub-dimension of cognitive flexibility and suppression from the sub-dimensions of the emotion regulation scale and Instagram addiction. Another result of the research is that interaction anxiety and control sub-dimension significantly predict the level of Instagram addiction.

Anahtar Kelimeler: *Instragram bağımlılığı, etkileşim kaygısı, bilişsel esneklik, duygu düzenleme becerileri.*

Üniversite Öğrencilerinde Instagram Bağımlılığının Yordanması: Etkileşim Kaygısı, Bilişsel Esneklik ve Duygu Düzenleme

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin Instagram bağımlılığı düzeylerinin yordayıcıları olarak etkileşim kaygısı, bilişsel esneklik ve duygu düzenleme değişkenlerini incelemektir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu yaşları 18 ile 38 arasında değişen 331 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Instagram Bağımlılığı Ölçeği, Duygu Düzenleme Ölçeği, Etkileşim Kaygısı Ölçeği ve Bilişsel Esneklik Envanteri kullanılmıştır. Araştırmada, verilerin analizi için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve çoklu doğrusal regresyon analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Araştırmada, gerçekleştirilen korelasyon analizi sonucunda katılımcıların Instagram bağımlılık düzeyleri ile etkileşim kaygısı (r=.34, p< .01) ve bilişsel esnekliğin kontrol alt boyutu (r = - .31, p<.01) ve duygu düzenleme ölçeğinin alt boyutlarından bastırma ile (r = .11, p<.01) anlamlı ilişkiler elde edilmiştir. Araştırmada, çoklu doğrusal regresyon analizi sonucunda ise etkileşim kaygısı ve kontrol alt boyutunun Instagram bağımlılığını anlamlı düzeyde yordadığı elde edilmiştir (R=.384, R^2= .14, p<.01). Duygu düzenleme ölçeğinin alt boyutlarından bastırmanın ise Instagram bağımlılığını anlamlı düzeyde yordamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada gerçekleştirilen analizler sonucunda etkileşim kaygısı, bilişsel esnekliğin kontrol alt boyutu ve duygu düzenleme ölçeğinin alt boyutlarından bastırma ile Instagram bağımlılığı arasında anlamlı ilişkiler elde edilmiştir. Araştırmadaki bir diğer sonuç ise etkileşim kaygısı ve kontrol alt boyutunun anlamlı düzeyde Instagram bağımlılığı düzeyini yordadığıdır.

Anahtar Kelimeler: *Instragram bağımlılığı, etkileşim kaygısı, bilişsel esneklik, duygu düzenleme becerileri.*

Bildiri No: PDR2022.000457 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Ruh Sağlığı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Öğr. Gör. Ömer Faruk Akbulut, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi* Arş. Gör. Muhammed Mazhar Şahin, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Examining the Challenges of International University Students during the Pandemic Period: A Qualitative Study

The purpose of this research is to examine the difficulties experienced by international university students studying in Turkey during the COVID-19 pandemic. In this context, the phenomenological model, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. The study group of the research consists of 15 international students studying at a higher education institution in the Central Anatolia Region of Turkey. Within the scope of the research, the data were obtained with a remote video online program using a semi-structured interview form prepared by the researchers. Content analysis techniques were used by using the MAXQDA program during the data analysis process. As a result of the research, it was seen that international students experienced different difficulties in their education and training processes, psychological lives and social relations during the pandemic period. Difficulties experienced by students in the education and training process; Inadequacy of distance education, In addition, it has been observed that the social support resources of the students in this period are TÖMER, Foreign Relations Office, family, friends and academicians. The data obtained from the research were discussed in the light of the literature and various suggestions were made.

Keywords: *international students, COVID-19, challenges, qualitative research.*

Uluslararası Üniversite Öğrencilerinin Pandemi Döneminde Yaşadığı Zorlukların İncelenmesi: Bir Nitel Araştırma

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de öğrenim gören uluslararası üniversite öğrencilerinin COVID-19 pandemisi döneminde yaşadığı güçlükleri incelemektir. Bu kapsamda araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan fenomonolojik model kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'de İç Anadolu Bölgesi'nde bir yükseköğretim kurumunda öğrenim gören 15 uluslararası öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak uzaktan görüntülü çevrimiçi bir program ile elde edilmiştir. Verilerin analizi sürecinde MAXQDA programı kullanılarak içerik analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, uluslararası öğrencilerin pandemi döneminde eğitim ve öğretim süreçlerinde, psikolojik yaşamlarında ve sosyal ilişkilerinde farklı güçlükler yaşadıkları görülmüştür. Öğrencilerin eğitim ve öğretim sürecinde yaşadığı güçlükler; uzaktan eğitimin yetersizliği, Ayrıca bu dönemde öğrencilerin sosyal destek kaynaklarının TÖMER, Dış İlişkiler Ofisi, aile, arkadaş ve akademisyenler olduğu görülmüştür. Araştırmadan elde edilen veriler alanyazın ışığında tartışılmış ve çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *uluslararası öğrenciler, COVID-19, zorluklar, nitel araştırma.*

Bildiri No: PDR2022.000018 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Öğr. Gör. Nilüfer Uyar, Anadolu Üniversitesi* Prof. Dr. İbrahim Yıldırım, Hacettepe Üniversitesi

Post-Divorce Adjustment of Women: Effectiveness of A Psycho-Education Based on Cognitive Behavioral Theory

The aim of this study is to examine the effect of the psycho-education program developed based on the Cognitive Behavioral Theory on the emotional/social adjustment levels of divorced women. Embedded mixed methods research design was used in the study. In this context, a real experimental model with a control group, in which pretest-posttest-follow-up measurements were made, was used in the quantitative experimental phase of the research. In addition, before the experiment, face-to-face interviews were conducted with 12 women in order to determine the needs and views of divorced women regarding post-divorce adjustment and to create the infrastructure of the program, and the qualitative data of the research were collected. The experimental process of the research started with 15 women in both groups, but as a result of the experimental losses during the experiment, the group process was completed with 12 women in the experimental group and 11 women in the control group. The inclusion criteria of the research were taken into account in the selection of members for the experimental and control groups. These criteria are that a maximum of two years have passed since the divorce and that the child aged 0-10 should have taken custody.The data of the study were collected through Fisher Divorce/Separation Adjustment Scale-Short Form and Personal Information Questionnaire. As a result of the research, it was found that the psycho-education program developed based on the Cognitive Behavioral Theory was effective in increasing the post-divorce adjustment of divorced women. At the same time, the psycho-education program was effective in reducing women's grief reactions, emotional separation from the relationship, anger reactions and increasing their self-worth. No significant differences were observed in the control group. In the follow-up measurements performed five weeks later, it was observed that the effectiveness of the psycho-education program continued. The results of the study indicate the effectiveness of the psycho-education program based on Cognitive Behavioral Theory, while providing protective-preventive or therapeutic psychological assistance services to divorced women who are more exposed to secondary stress factors related to divorce after a stressful life event and who need psycho-social support in this context.

Keywords: *Divorced women, post-divorce adjustment, cognitive behavioral theory..*

Kadınların Boşanma Sonrası Yaşama Uyumu: Bilişsel Davranışçı Kurama Dayalı Psikoeğitim Programının Etkililiği

Bu araştırmanın amacı, Bilişsel Davranışçı Kurama dayalı geliştirilen psiko-eğitim programının yeni boşanmış ve küçük yaş çocuğun velayetini almış kadınların boşanma sonrası duygusal/sosyal uyum düzeyleri üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırmada karma yöntem araştırmalarından iç içe karma desen kullanılmıştır. Bu bağlamda araştırmanın nicel deneysel aşamasında ön test-son test-izleme ölçümlerinin yapıldığı kontrol gruplu gerçek

deneysel model kullanılmıştır. Ayrıca deney öncesinde boşanmış kadınların boşanma sonrası yaşama uyuma ilişkin ihtiyaç ve görüşlerini belirlemek ve programın alt yapısını oluşturmak amacıyla 12 kadınla yüz yüze görüşmeler yapılmış ve araştırmanın nitel verileri toplanmıştır. Araştırmanın deneysel sürecine her iki grupta 15 kadınla başlanmış ancak deney sürecindeki deney kayıpları soncunda deney grubunda 12 kadınla, kontrol grubunda 11 kadınla grup süreci tamamlanmıştır. Deney ve kontrol grubuna üye seçiminde araştırmanın dahil etme kriterleri dikkate alınmıştır. Bu kriterler boşanmanın üzerinden en fazla iki yıl geçmiş olması ve 0-10 yaş çocuğun velayetini almış olmadır. Araştırmanın verileri Fisher Boşanmaya/Ayrılığa Uyum Ölçeği-Kısa Formu ve Kişisel Bilgi Anketi aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda Bilişsel Davranışçı Kurama dayalı geliştirilen psiko-eğitim programının boşanmış kadınların boşanma sonrası yaşama uyumunu arttırmada etkili olduğu bulunmuştur. Aynı zamanda psiko-eğitim programı kadınların yas tepkilerini, ilişkiden duygusal ayrışma düzeylerini, öfke tepkilerini azaltmada ve kendilik değerlerini arttırmada etkili olmuştur. Kontrol grubunun boşanma sonrası yaşama uyum düzeylerinde anlamlı farklılıklar görülmemiştir. Beş hafta sonra gerçekleştirilen izleme ölçümlerinde psiko-eğitim programının etkililiğinin devam ettiği görülmüştür. Araştırmanın sonuçları stresli bir yaşam olayı sonrasında boşanmayla ilişkili ikincil stres faktörlerine daha fazla maruz kalan ve bu bağlamda psiko-sosyal desteklenme ihtiyacı içerisinde olan boşanmış kadınlara koruyucu-önleyici veya tedavi edici psikolojik yardım hizmetleri sunarken Bilişsel Davranışçı Kurama dayalı psiko-eğitim programının etkiliğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Boşanmış kadınlar, boşanma sonrası yaşama uyum, bilişsel davranışçı kuram.*

Bildiri No: PDR2022.000278 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Lisansüstü Öğrencisi Muhammed Furkan Tunç, Marmara Üniversitesi* Prof. Dr. Halil Ekşi, Marmara Üniversitesi

The Reliability and Validity of the Resilience at Secondary School Scale into Turkish Version

The aim of this study is to test the validity and reliability of the factor structure of "Resilience at Secondary School Scale" developed for measuring the resilience levels of the individuals at secondary school students. Resilience at Secondary School Scale consists of seven likert type, 20 items and seven sub-dimensions. After the necessary permissions were obtained the form items created on the Google form were applied to 335 students who were continuing their education at the secondary school level. At the beginning of the adaptation process of the scale to Turkish culture, first of all, the corresponding author was contacted via e-mail and permission was obtained. After permission, the original scale items were translated from English to Turkish by five independent experts and the translation process continued with the panel study of the graduate students. Afterwards, the Turkish form was translated back into English by two experts and a pilot study was conducted with a group of 30 students in order to test the intelligibility of the items in terms of language. The final version of the Turkish form was created with the feedback from the pilot application and the support of a language expert. For criterion validity, the Child and Adolescent Psychological Resilience Scale, whose Turkish validity and reliability study was conducted by Arslan (2015), was used and the correlation between the scores obtained from both scales was found to be .55. The item total correlation coefficients as regards the reliability of The Resilience at Secondary School Scale changed between .51 and .92, Cronbach's Alpha coefficient (internal consistency coefficient) for the whole scale was found to be .87. The values regarding the Goodness-of Fit Indices in the confirmatory factor analyses carried out for construct validity were found to be $\chi 2$ = 294,963 sd = 149 $\chi 2$/sd = 1,98; RMSEA value was found to be .05; of the indicators of model data fit, GFI, AGFI, NFI and CFI were taken respectively the values of .92, .88, .88 and .93. The validity and reliability of Resilience at Secondary School Scale for Turkey sample confirmed the structural model.

Keywords: *Secondary school, resilience, confirmatory factor analysis, validity, reliability*.

Ortaokulda Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması

Bu çalışmanın amacı, Ortaokulda Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinin (Turner ve ark., 2020) Türkçe geçerlik ve güvenirliğini incelemektir. Ortaokulda Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği, yedili likert, 20 madde ve yedi alt boyuttan oluşmaktadır. Google form üzerinden oluşturulan form maddeleri gerekli izinler alındıktan sonra ortaokul kademesinde eğitim-öğretime devam etmekte olan 335 öğrenciye uygulanmıştır. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlama sürecinin başında, öncelikle sorumlu yazardan elektronik posta yoluyla izin alınmıştır. İznin ardından orijinal ölçek maddeleri beş bağımsız uzman tarafından İngilizceden Türkçeye çevrilmiş ve yüksek lisans düzeyindeki öğrencilerin panel çalışması ile çeviri işlemi devam ettirilmiştir.

Daha sonra, Türkçe form iki uzman tarafından İngilizceye geri çevrilmiş ve maddelerin dil açısından anlaşılabilirliğini test etmek amacıyla 30 kişilik bir öğrenci grubuna pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulamadaki geribildirimler ve bir dil uzmanının desteğiyle Türkçe formun son hali oluşturulmuştur. Pilot uygulamadaki geribildirimler ve Türkçe dil uzmanının desteğiyle Türkçe formun uygulama için son hali oluşturulmuştur. Ölçüt geçerliliği için Arslan (2015) tarafından Türkçe geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılan Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlamlık Ölçeği kullanılmış ve her iki ölçekten elde edilen puanlar arasındaki korelasyon .55 olarak bulunmuştur. Güvenirliğe ilişkin hesaplanan madde toplam korelasyon katsayıları .51 ile .92 arasında değişirken; ölçeğin tümü için Cronbach Alfa katsayısı (iç tutarlık katsayısı) .87 olarak bulunmuştur. Ölçeğin Türkçe formunun yapı geçerliğini test etmek için yapılan doğrulayıcı faktör analizinde uyum iyiliği testlerine (Goodness-of Fit Indices) ilişkin değerler $\chi 2 = 294{,}963$ sd = 149 $\chi 2/sd = 1{,}98$; RMSEA değeri ,05 bulunmuş; model-veri uyumu göstergelerinden GFI, AGFI, NFI ve CFI sırasıyla .92, .88, .88 ve .93 değerlerini almıştır. Ölçeğin elde edilen Türkçe formuna ilişkin uyum ve hata indeksleri incelendiğinde ölçeğin yapı geçerliği sağlanmış ve elde edilen sonuçların modeli doğruladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *ortaokul, psikolojik dayanıklılık, doğrulayıcı faktör analizi, geçerlik, güvenirlik.*

Bildiri No: PDR2022.000110 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Dr. Öğr. Üyesi Gürcan Şeker, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

The Multiple Mediating Role of Career Planning and Career Adaptability in the Relationship Between University Students' Career Engagement and Perceived Career Barriers

The aim of this study is to examine whether career planning competency and career adaptability have parallel multi-mediator effects on the relationship between career engagement and perceived career barriers of young people continuing their university education. The research was conducted using a relational design. The relationships between career engagement, career barriers, career planning self-efficacy and career adaptability, which are the variables of the research, were tested and evaluated with the parallel multiple mediation method. The participants of the research are 357 university students studying at Niğde Ömer Halisdemir University. Of the participants, 243 (68%) were female and 114 (32%) were male. The average age of the participants is 20.75. The data of the research were collected with Career Engagement Scale, Career Barriers Scale, Career Adaptability Scale-Short Form. Data on career planning self-efficacy were obtained by using the items in the 'Ways to Create Career Plan' sub-dimension of the Career Decision Making Self-Efficacy Scale. Descriptive statistics and Pearson correlation coefficient and mediation analyzes were used in the analysis of the data. In the next step, it was found that career barriers were a significant predictor of career planning self-efficacy and career adaptability. In addition, it has been revealed that career planning self-efficacy and career adaptability are significant predictors of career engagement. When the mediating variables were included in the model, it was seen that the direct effect of career barriers on career engagement (b=.01) was not significant. The effects of career barriers on career engagement through career planning self-efficacy (b=-.06, 95% confidence interval -.10--.02) and career adaptability (b=-.04, 95% confidence interval -.07--.02) It has been determined that the indirect effect is significant. When the specific indirect effects were compared (career planning-career fit), it was concluded that there was no significant difference (b=-.02, 95% confidence interval -.06-.01). As a result, it has been observed that career planning self-efficacy and career adaptability play multiple parallel mediator roles in the relationship between career engagement and career barriers.

Keywords: *Career engagement, career barriers, career adaptability, career planning, multiple parallel mediation.*

Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Adanmışlıkları ile Algıladıkları Kariyer Engelleri Arasındaki ilişkide Kariyer Planlama ve Kariyer Uyumunun Çoklu Aracılık Rolü

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrenimine devam etmekte olan gençlerin kariyer adanmışlıkları ile algıladıkları kariyer engelleri arasındaki ilişkide kariyer planlama öz

yeterliliği ile kariyer uyum yeteneklerinin paralel çoklu aracı etkilerinin olup olmadığını incelemektir. Araştırma ilişkisel desen kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmanın değişkenleri olan kariyer adanmışlığı, kariyer engelleri, kariyer planlama öz yeterliliği ve kariyer uyum yetenekleri arasındaki ilişkiler paralel çoklu aracılık yöntemi ile test edilerek değerlendirilmiştir. Araştırmanın katılımcılarını, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde öğrenim görmekte olan, 357 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların 243'ü kadın (%68), 114'ü erkektir (%32). Katılımcıların yaş ortalaması 20.75'tir. Araştırmanın verileri Kariyer Adanmışlık Ölçeği, Kariyer Engelleri Ölçeği, Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği-Kısa Formu ile toplanmıştır. Kariyer planlama öz yeterliliğine yönelik veriler ise, Kariyer Kararı Verme Yetkinlik Ölçeği'nin 'Kariyer Planı Oluşturma Yolları' alt boyutunda yer alan maddeler kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel istatistikler ve Pearson korelasyon katsayısı ve aracılık analizleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara bakıldığında; ilk adımda kariyer engellerinin, kariyer adanmışlığının anlamlı bir yordayıcısı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Daha sonraki adımda, kariyer engellerinin kariyer planlama öz yeterliliği ve kariyer uyumunun da anlamlı bir yordayıcısı olduğu bulgusu elde edilmiştir. Bunun yanı sıra, kariyer planlama öz yeterliliği ve kariyer uyumunun kariyer adanmışlığının anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucu ortaya konulmuştur. Aracı değişkenler modele dahil edildiğinde kariyer engellerinin kariyer adanmışlığı üzerindeki direkt etkisinin (b=.01) manidar olmadığı görülmüştür. Kariyer engellerinin, kariyer planlama öz yeterliliği (b=-.06, %95 güven aralığı -.10--.02) ve kariyer uyumu aracılığıyla (b=-.04, %95 güven aralığı -.07--.02) kariyer adanmışlığı üzerindeki dolaylı etkisinin manidar olduğu belirlenmiştir. Spesifik dolaylı etkiler kıyaslandığında ise (kariyer planlama-kariyer uyumu) anlamlı bir farklılık olmadığı (b=-.02, %95 güven aralığı -.06-.01) sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak kariyer adanmışlığı ile kariyer engelleri arasındaki ilişkide kariyer planlama öz yeterliği ve kariyer uyumunun çoklu paralel aracılık rolü üstlendiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer adanmışlığı, kariyer engelleri, kariyer uyumu, kariyer planlama, çoklu paralel aracılık.*

Bildiri No: PDR2022.000061 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Doç. Dr. Mehmet Ali Çakır, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi* Uzm. Psk. Dan. M. Bilal Çelik, Milli Eğitim Bakanlığı

Investigation of the Effect of a Vocational Group Guidance Study on the Vocational Decision Making Level of Secondary School Students

The aim of this research is as a result of the 8-week Vocational Group Guidance study applied to secondary school students; The aim of this study is to examine whether students' professional decision-making processes are significantly affected. We try to both understand the world we live in and shape it according to our goals and objectives. Every human being who has come to the world is in an effort to produce new things according to his own qualifications so that other individuals in the society can use it. This plot allows people to continue their lives. In this process, every individual living in our society goes through the stages of professional decision making and leads to the choice of profession. Often the unrealistic thoughts of young people; It affects the decision-making process negatively by influencing their perceptions about their profession and occupational groups. Choosing a profession means making an effort in this direction by choosing among the options in the mind of the person or student. Therefore, the choice of profession is the decision stage of which of the favorite professions you give priority. Of course, one of the important points here is that the person should be sufficient for the profession he/she chooses and its requirements. Comparison between groups in the research; The 'Vocational decision inventory' developed by Çakır (2003) was made according to the data obtained by comparing the pretest-posttest results.

Keywords: *Profession, Career, Decision making.*

Bir Mesleki Grup Rehberliği Çalışmasının Ortaokul Öğrencilerinin Mesleki Karar Verme Düzeyine Etkisinin İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı, Ortaokul öğrencilerine uygulanan 8 haftalık Mesleki Grup Rehberliği çalışması sonucu; öğrencilerin mesleki karar verme süreçlerinin anlamlı düzeyde etkilenip etkilenmediğinin incelenmesidir. Yaşadığımız dünyayı hem anlamaya hem de hedeflerimiz ve amaçlarımıza göre şekillendirmeye çalışırız. Dünyaya gelmiş her insanoğlu kendi yeterliliklerine göre, toplumdaki diğer bireylerin de kullanabilmesi amacıyla yeni şeyler üretme çabası içerisindedir. Bu olay örgüsü de insanların hayatlarını sürdürebilmelerini sağlamaktadır. Bu süreçte toplumumuzda yaşayan her birey Mesleki karar verme aşamalarından geçerek Meslek seçimine yönelmektedir. Çoğu zaman gençlerin gerçekçi olmayan düşünceleri; onların meslek ve meslek grupları ile ilgili algılarını etkileyerek karar verme sürecini olumsuz etkilemektedir. Meslek seçimi ise kişinin ya da öğrencinin aklındaki seçenekler arasından seçim yaparak bu doğrultuda efor sarf etmesidir. Dolayısıyla meslek seçimi sevilen meslekler arasından hangisine öncelik verdiğinin karar aşamasıdır. Tabi ki

burada önemli noktalardan birisi kişinin seçtiği mesleğe ve gerekliliklerine karşı yeterli olması gerekmektedir. Bu Araştırmada gruplar arası karşılaştırma; Çakır (2003) tarafından geliştirilen 'Mesleki karar envanteri', ön test-son test sonuçları karşılaştırılarak elde edilen verilere göre yapılmıştır.Veriler Isparta ili Merkezi Şehit Hasan Hüseyin Gül Ortaokulunda bulunan 34 8.sınıf öğrencisinden elde edilmiştir.Kontrol ve Deney grubundaki 17'şer öğrenciye ön test yapılarak; Deney grubuna 8 haftalık Mesleki grup rehberliği çalışması yürütülmüştür. Grup rehberliği çalışması içeriği hazırlanırken, Owen (2008) 'Mesleki Teleskop' kitabı etkinliklerinden yararlanılmıştır. 8 hafta sonunda her iki gruba son testler yapılarak karşılaştırma yapılmıştır. Yapılan karşılaştırmalar sonucunda Deney grubundaki öğrencilerin Mesleki Kararsızlık düzeylerinin anlamlı derecede azaldığı, kontrol grubundaki öğrencilerin kararsızlık düzeylerinde ise gözle görülür bir farklılaşma olmadığı gözlenmiştir. Sonuç olarak yapılan Mesleki grup rehberliği çalışmasının 8 sınıf öğrencilerinin mesleki kararsızlıklarını azaltarak meslek seçim süreçlerine olumlu yönde katkı sağladığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Meslek, Kariyer, Kariyer Karar Verme.*

Bildiri No: PDR2022.000247 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Diğer
**Öğr. Gör. Türkan Büşra Gür, Mersin Üniversitesi* Prof. Dr. Burhan Çapri, Mersin Üniversitesi

Emotion Regulation Difficulty and the Mediating Role of Cognitive Flexibility in the Relationship Between Self-Compassion and Forgiveness

Today, in many places, we encounter challenging life events and situations that contain negative emotions such as war, violence and suicide that harm our internal, interpersonal and collective relationships. These events, unhealthy reactions to events and the data revealed as a result of studies reveal the psychological problems in our society and the necessity of solution. In the formation of the mental health of future societies and in the solution of these increasing psychological problems, university students in young adulthood have important duties. It is believed that a psychologically healthy individual will also positively affect the people with whom he interacts and will turn society in a psychologically healthy direction. For this reason, supportive mechanisms are needed especially for university students to cope with internal and interpersonal problems and for the development of their personality.In order to create a healthy society, it is considered important to have individuals with high self-compassion and forgiveness attitudes, who can adapt to the feelings and thoughts that occur as a result of certain situations and experiences, who have high cognitive flexibility and control over their emotions, who approach problems with different solutions. From this point of view, in this study, it is aimed to examine the relationship of these mechanisms with each other and the mediating roles of emotion regulation difficulty and cognitive flexibility in the relationship between self-compassion and forgiveness by focusing on these internal mechanisms, self-compassion, forgiveness, emotion regulation difficulty and cognitive flexibility. The sample of the study consisted of 662 university students studying at Mersin University, 424 of whom were female (64%) and 238 of whom were male (36%). "Personal Information Form", "Self-compassion Scale – Short Form", "Heartland Forgiveness Scale", "Emotion Regulation Difficulty Scale – Short Form" and "Cognitive Flexibility Scale" were used as data collection tools. This research is a descriptive research in the relational screening model aimed at examining the mediating roles of emotion regulation difficulty and cognitive flexibility in the relationship between self-compassion and forgiveness scores of university students. The obtained data were analyzed with IBM SPSS Statistics 20 and Lisrel 8.71 statistical programs. As a result of the analysis of the research, it was found that there was a positive significant relationship between self-compassion and forgiveness and cognitive flexibility, and a significant negative relationship between self-compassion and emotion regulation difficulties. A positive significant relationship between forgiveness and cognitive flexibility; a significant negative relationship between forgiveness and difficulty in regulating emotions; It was found that there was a significant negative relationship between emotion regulation difficulty and cognitive flexibility. In the relationship between self-compassion and forgiveness, emotion regulation difficulty and cognitive flexibility have been found to have partial mediating roles. The findings of the study were discussed within the framework of the current literature and suggestions were presented for researchers and practitioners.

*This study consists of a part of the master's thesis completed by the first author under the supervision of the second author at Mersin University - Institute of Educational Sciences.

Keywords: *Self-Compassion, Forgiveness, Difficulty in Emotion Regulation, Cognitive Flexibility.*

Öz-Şefkat ve Affetme Arasındaki İlişkide Duygu Düzenleme Güçlüğü ve Bilişsel Esnekliğin Aracı Rolü

Günümüzde pek çok yerde içsel, kişilerarası ve toplu ilişkilerimize zarar veren savaş, şiddet, intihar gibi olumsuz duyguları barındıran zorlayıcı yaşam olayları ve durumlarla karşılaşmaktayız. Hayat standartlarının zorlaştığı bu günlerde karşımıza çıkan bu olaylar, olaylara verilen sağlıksız tepkiler ve çalışmalar sonucu ortaya koyulan veriler toplumuzdaki psikolojik problemleri ve çözümün gerekliliğini ortaya koymaktadır. Gelecek toplumların ruh sağlığının oluşmasında ve artan bu psikolojik problemlerin çözümünde ise genç yetişkinlik döneminde bulunan üniversite öğrencilerine önemli görevler düşmektedir. Psikolojik olarak sağlıklı bir bireyin etkileşimde olduğu insanları da olumlu etkileyeceğine ve toplumu psikolojik olarak sağlıklı bir yöne çevireceğine inanılmaktadır. Bu nedenle özellikle üniversite öğrencilerinin içsel ve kişilerarası sorunlarla baş etmede kullanacağı ve kişiliğinin gelişmesinde destekleyici yardımcı mekanizmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Sağlıklı bir toplum oluşturabilmek için öz şefkat düzeyi ve affetme tutumu yüksek, belirli durumlar ve yaşantılar sonucu oluşan duygu ve düşünceler karşısında uyum sağlayabilen, problemlere farklı çözüm yolları ile yaklaşan bilişsel esnekliği yüksek, duyguları üzerinde kontrolü olan bireylerin varlığı önemli görülmektedir. Buradan hareketle, bu çalışmada bu içsel mekanizmalardan öz-şefkat, affetme, duygu düzenleme güçlüğü ve bilişsel esneklik üzerinde durularak, bu mekanizmaların birbirleri ile olan ilişkilerinin ve öz-şefkat ve affetme arasındaki ilişkide duygu düzenleme güçlüğü ve bilişsel esnekliğin aracı rollerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Mersin Üniversitesi'nde öğrenim gören 424'ü kadın (%64) 238'i erkek (%36) olmak üzere toplam 662 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama araçları olarak ""Kişisel Bilgi Formu", "Öz-şefkat Ölçeği – Kısa Formu", "Heartland Affetme Ölçeği", "Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği – Kısa Formu" ve "Bilişsel Esneklik Ölçeği" kullanılmıştır. Bu araştırma, üniversite öğrencilerin öz-şefkat ve affetme puanları arasındaki ilişkide duygu düzenleme güçlüğü ve bilişsel esnekliğin aracı rollerinin incelenmesinin amaçlandığı ilişkisel tarama modelinde betimsel bir araştırma niteliğindedir. Araştırma grubunda yer alan üniversite öğrencilerine araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ve ölçme araçlarının yer aldığı uygulama formu araştırmanın amacı ve gönüllülük esası hakkında yazılı bilgi verildikten sonra uygulama Google formlar aracılığı ile COVİD-19 Pandemi döneminde online olarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler IBM SPSS Statistics 20 ve Lisrel 8.71 istatistik programları ile analiz edilmiştir. İlk olarak ölçüm modeli çerçevesinde araştırmada kullanılan ölçme araçlarının geçerliğini test etmek amacı ile doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Yapısal eşitlik modeli ile yol analizi yapılmadan önce değişkenler arası korelasyonlara, daha sonra oluşturulan yol analizi modellerine yer verilmiştir. Araştırmanın analizleri sonucunda öz-şefkat ile affetme ve bilişsel esneklik arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki, öz-şefkat ile duygu düzenleme güçlüğü arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Affetme ile bilişsel esneklik arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki; affetme ile duygu düzenleme güçlüğü arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki; duygu düzenleme güçlüğü ile bilişsel esneklik arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Öz-şefkat ile affetme arasındaki ilişkide duygu düzenleme güçlüğü ve bilişsel esnekliğin kısmi aracılık rollerinin olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular mevcut alanyazın çerçevesinde tartışılmış ve araştırmacı ve uygulayıcılar için öneriler sunulmuştur.

*Bu çalışma birinci yazarın Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde ikinci yazarın danışmanlığında tamamlamış olduğu yüksek lisans tezinin bir bölümünden oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Öz-şefkat, Affetme, Duygu Düzenleme Güçlüğü, Bilişsel Esneklik.*

Bildiri No: PDR2022.000259 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Aile Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Psk. Dan. Çağla Fahriye Çakmak Akyüz, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa* Dr. Öğr. Üyesi Cengiz Poyraz, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Investigation Of The Relationship Between Married Individuals' Stress Coping Styles And The Level Of Emotional Intelligence

Marriage is one of the most important units of the social structure that continues to exist today with various socio-cultural changes and transformations it has undergone over time. Divorce rates, which have increased considerably in recent years, make it necessary to investigate different factors that are thought to have an effect on the continuation of marriage. One of the factors that are thought to be decisive is the stressful situations experienced and the strategies applied to cope with these situations. In this study, it was aimed to examine the relationship between the styles of coping with stress and emotional intelligence levels of married individuals. For this purpose, a total of 402 married individuals, 266 women (66.2%) and 136 men (33.8%), living in Bursa, participated in the research. The research data were collected through the "Ways of Coping Inventory", "The Emotional Intelligence Questionnare-Short Form" and the "Personal Information Form" created by the researcher. Pearson Product Moments Correlation Coefficient, Standard Multiple Linear Regression Analysis, Independent Samples t-Test and One-Way Analysis of Variance (one-way ANOVA) were used in the analysis of the data. As a result of the research, it was determined that individuals with high emotional intelligence skills tended towards problem-focused strategies in coping with stress; It has been found that individuals with low emotional intelligence skills tend to use emotion-focused strategies at a significant level in the face of stress. According to this result, individuals with high emotional intelligence skills engage in active problem solving skills, such as understanding the problem in the face of the stress they experience and taking action by evaluating possible solutions. On the contrary, individuals with low emotional intelligence skills resort to passive coping methods such as suppressing, accepting or ignoring the negative emotional state created by the stressor, instead of focusing on problem solving. According to the gender variable, it has been determined that while men use the optimistic approach, which is one of the problem-focused strategies, in coping with stress, women use the helpless approach from emotion-focused strategies and seeking social support more than problem-focused strategies. As a result, in this study, it was found that there was a significant positive relationship between turning to healthy strategies when coping with stress and having high emotional intelligence skills and It is foreseen that the study carried out in this direction can contribute to the pre-marital preparation programs and marriage counseling programs that are planned to be developed and that it will be enlightening and guiding for the experts working in this field.

Keywords: *Marriage, coping with stress, emotional intelligence.*

Evli Bireylerin Stresle Başa Çıkma Tarzları ve Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Evlilik, zaman içerisinde geçirdiği çeşitli sosyokültürel değişimler ve dönüşümlerle birlikte günümüzde varlığını sürdürmeye devam eden toplumsal yapının en önemli birimlerinden biridir. Son yıllarda oldukça artış gösteren boşanma oranları evliliğin sürdürülmesi üzerinde etkisi olduğu düşünülen farklı unsurların araştırılmasını gerekli kılmaktadır. Belirleyici olduğu düşünülen unsurlardan biri de yaşanan stresli durumlar ve bu durumlarla başa çıkmak için başvurulan stratejilerdir. Bu araştırmada evli bireylerin stresle başa çıkma tarzları ve duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırmaya Bursa ilinde yaşayan, 266 kadın (%66.2) ve 136 erkek (%33.8) olmak üzere toplam 402 evli birey katılmıştır. Araştırma verileri, "Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği", "Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği-Kısa Form" ve araştırmacı tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı, Standart Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi, Bağımsız Örneklemler için t-Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırma sonucunda yüksek duygusal zeka becerilerine sahip olan bireylerin stresle başa çıkmada anlamlı şekilde problem odaklı stratejilere yöneldikleri; düşük duygusal zeka becerilerine sahip olan bireylerin ise stres karşısında anlamlı düzeyde duygu odaklı stratejileri yöneldikleri bulunmuştur. Bu sonuca göre, yüksek düzeyde duygusal zeka becerilerine sahip olan bireyler, yaşadıkları stres karşısında problemi anlama ve olası çözüm yollarını değerlendirerek eyleme geçme gibi mevcut stresörü ortadan kaldırabilecek veya aktif problem çözme becerilerini devreye sokmaktadır. Tam tersi şekilde düşük duygusal zeka becerilerine sahip bireyler ise problem çözmeye odaklanmak yerine stresörün yarattığı olumsuz duygusal durumu bastırma, kabullenme veya yok sayma gibi pasif başa çıkma yollarına başvurmaktadırlar. Cinsiyet değişkenine göre, stresle başa çıkmada erkekler problem odaklı stratejilerden biri olan iyimser yaklaşıma daha sık başvururken kadınların duygu odaklı stratejilerden çaresiz yaklaşıma ve problem odaklı stratejilerden sosyal destek aramaya daha fazla başvurduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak bu araştırmada, stresle başa çıkarken sağlıklı stratejilere yönelme ile yüksek duygusal zeka becerilerine sahip olma arasında anlamlı düzeyde pozitif ilişkiler olduğu bulgulanmış ve bu doğrultuda yapılan çalışmanın, geliştirilmesi planlanan evlilik öncesi hazırlık programları ve evlilik danışmanlığı programları için katkı sağlayabileceği ve bu alanda çalışmakta olan uzmanlar için aydınlatıcı ve yol gösterici olabileceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Evlilik, Stresle Başa Çıkma, Duygusal Zekâ.*

Bildiri No: PDR2022.000288 **Sunum Şekli:** Sözlü Sunum
Bildiri Konusu: Kariyer Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri
**Prof. Dr. Hasan Bozgeyikli, Selçuk Üniversitesi* Lisansüstü Öğrencisi Zeynep Büşranur Karatepe, Selçuk Üniversitesi

Youth's Career Awareness Level, Fear of Missing Out Developments and Popularity Perception

The active use of social media accounts by young people, their constant sharing, their desire to be aware of each other cause them to be afraid of kidnapping and spend most of their time with their peers on social media. This virtual time period they spend not only meets the needs of love and attention in daily life, but also contributes to meeting the needs of adolescents to see themselves as a member of the society and to want to be popular in the eyes of the society. Adolescents are highly influenced by each other at this age. This influence can come from the way they talk, the way they dress, the way they shop, the food they eat, or even their career choices. Young people will be able to benefit from their careers and be guided in this sense, and they will be able to choose an unsuitable profession because of their own interests and talents. This situation may be irreversible. This study primarily tested young people's career awareness levels, perceptions of popularity, and the state of meaningful levels of differentiation by gender of fears of missing out on improvements in the social environment. It was then looked at whether there was a meaningful association between young people's career awareness levels, perceptions of popularity and fears of missing out on improvements in the social environment. Finally, young people's perceptions of popularity and fears of missing out on improvements in the social environment have been tested as meaningful predictors of the level of career awareness. The universe of the study is all university students studying in Turkey. The study group consisted of 630 university students (Prep, 1st grade, 2nd grade, 3rd grade, 4th grade, master's degree, PhD) selected from students who are still studying at various public universities in Turkey during the 2021-2022 school year. The research data was collected through the "Scale of Career Awareness Level," the "Scale of Fear of Missing Out on Improvements in Social Settings," the "Scale of Perception of Popularity in Young People" and the'Personal Information Form 'developed by Analysis of your data; teen's level of career awareness, perception of popularity and t-test to determine the gender differentiation of scores they receive from scales of fear of missing out on improvements; to determine the relationship between variables, Pearson correlation analysis and regression analysis techniques were used to determine the power of perception of popularity and fear of missing out on developments to explain career awareness levels. According to the findings, the perception of popularity, fear of missing out on improvements and level of career awareness were found to be self-awareness, need for self-awareness, general career awareness, job awareness and no gender-related differentiation from career decision sub-dimensions. But meaningful difference has been found in favour of cross-gender men in terms of competence awareness. A significant relationship between young people's career awareness levels, perceptions of popularity and fears of missing out on improvements in social settings has been identified in a negative wayFinally, young people's perceptions of popularity and fear of missing out on improvements have been found to be the conclusion that it preempts the level of career awareness. Findings from the research have been interpreted within the relevant literature framework and forward-looking recommendations have been developed.

Keywords: *Self, fomo, fear of watching, education, nomophobia, popularity perception.*

Gençlerin Kariyer Farkındalık Düzeyi, Gelişmeleri Kaçırma Korkusu ve Popülarite Algısı

Gençlerin sosyal medya hesaplarını aktif kullanmaları, sürekli paylaşımlar yapmaları, birbirlerinden her daim haberdar olmak istemeleri, yaşanan gelişmeleri kaçırmaktan korkmalarına ve zamanlarının çok büyük bir kısmını sosyal medyada akranlarıyla geçirmelerine sebep olmaktadır. Bu geçirdikleri sanal zaman dilimi, ergenlerin günlük yaşamda ihtiyaç duydukları sevme, ilgilenilme gereksinimlerini karşıladığı gibi ergenin kendisini topluluğun bir mensubu olarak görme ve akranlarının gözünde popüler olmak isteme ihtiyaçlarının giderilmesine de katkı sağlar. Ergenlerin içinde bulundukları gelişim döneminde, birbirlerinden etkilenmeleri kaçınılmazdır. Bu etkilenme, konuşma biçimlerinden, giyim tarzlarına, alışveriş yapmalarından, yedikleri yemeklere ve hatta kariyer tercihlerine kadar her konuda olabilir.Gençlerin, kariyer farkındalığı kazanmaları istenen bu dönemde yanlış yönlendirmelerden, akranlarından etkilenmelerinden ya da kendi ilgi, yetenek ve değerlerini fark edemediklerinden dolayı kendilerine uygun olmayan bir mesleği seçebilmektedirler. Bu durum istenmeyen ve geri dönülemeyen bir sonuç doğurabilir. Bu çalışma ile öncelikle gençlerin kariyer farkındalık düzeyleri, popülarite algıları ve sosyal ortamda gelişmeleri kaçırma korkularının cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılaşma durumu test edilmiştir. Ardından gençlerin kariyer farkındalık düzeyleri, popülarite algıları ve sosyal ortamda gelişmeleri kaçırma korkuları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına bakılmıştır. Son olarak ise gençlerin popülarite algıları ve sosyal ortamda gelişmeleri kaçırma korkularının kariyer farkındalık düzeyinin anlamlı yordayıcıları olup olmadığı test edilmiştir. Çalışmanın evreni Türkiye'de öğrenim gören tüm üniversite öğrencileridir. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 öğretim yılında Türkiye'de çeşitli devlet üniversitelerinde öğrenimine devam etmekte olan öğrenciler arasından tesadüfi eleman örnekleme yöntemine göre seçilen 630 üniversite (Hazırlık, 1.sınıf, 2.sınıf, 3.sınıf, 4.sınıf, yüksek lisans, doktora) öğrencisinden oluşmuştur. Araştırma verileri 'Kariyer Farkındalık Düzeyi Ölçeği', 'Sosyal Ortamlarda Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği', 'Gençlerde Popülarite Algısı Ölçeği' ve araştırmacılar tarafından geliştirilen'Kişisel Bilgi Formu' aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizde; gençlerin kariyer farkındalık düzeyi, popülarite algısı ve gelişmeleri kaçırma korkusu ölçeklerinden aldıkları puanların cinsiyete göre farklılaşmasını saptamak için t testi; değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson korelasyon analizi ve popülarite algısı ve gelişmeleri kaçırma korkusunun kariyer farkındalık düzeylerini açıklama gücünü tespit etmek için ise regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre popülarite algısı, gelişmeleri kaçırma korkusu ve kariyer farkındalık düzeyi kişisel farkındalık, kendini tanıma ihtiyacı,genel kariyer farkındalığı, iş farkındalığı ve kariyer kararı alt boyutlarından cinsiyete bağlı farklılaşma olmadığı bulunmuştur. Ancak yetkinlik farkındalığı açısından cinsiyetler arası erkeklerin lehine anlamlı fark bulunmuştur. Gençlerin kariyer farkındalık düzeyleri, popülarite algıları ve sosyal ortamlarda gelişmeleri kaçırma korkuları arasında ise negatif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Son olarak gençlerin popülarite algıları ve gelişmeleri kaçırma korkularının kariyer farkındalık düzeyini anlamlı düzeyde yordadıkları sonucu bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgular ilgili literatür çerçevesinde yorumlanmış ve ileriye dönük öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Benlik, fomo, gelişmeleri kaçırma korkusu, kariyer farkındalık, nomofobi, popülarite algısı.*